JOHN

IRVING

Hotelul New Hampshire

RA CONTEMPORAN

John Irving

Hotelul New Hampshire

Traducere de Radu Lupan

JOHN IRVING

Hotelul New Hampshire

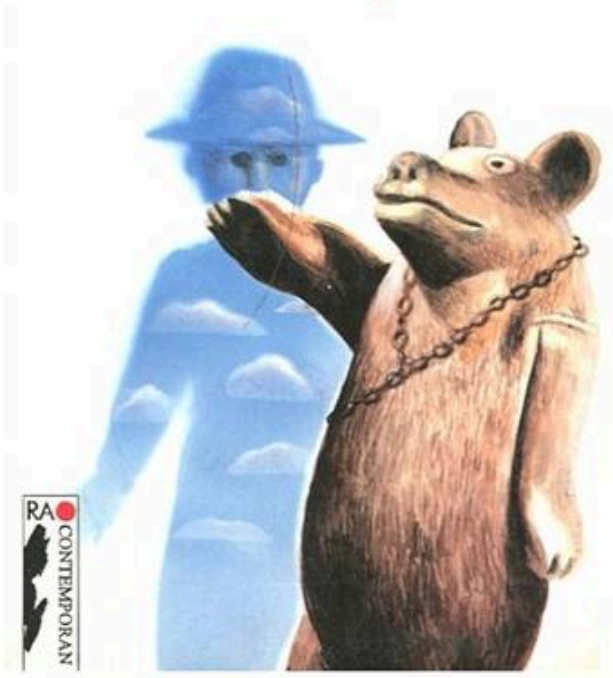

Textul sursă: lastiz
Mii de mulţumiri, lastiz!
eBook: Cosimo, octombrie 2011
versiune definitivă

Editura Rao, 1997, 576 pag.
Titlul original: The Hotel New Hampshire (1981)

Cuprins:

John Irving

1. Ursul numit State o' Maine

2. Primul Hotel New Hampshire

3. Sezonul câștigător al lui Iowa Bob

4. Franny pierde o luptă

5. Un Crăciun fericit, 1956

6. Tata primește o scrisoare de la Freud

7. Din nou Sorrow

8. Sorrow plutește

9. Al doilea Hotel New Hampshire

10. O seară la Operă: Schlagobers și sânge

11. Îndrăgostit de Franny; răfuiala cu Chipper Dove

12. Sindromul Regelui Șoarecilor; ultimul Hotel New Hampshire

1. Ursul numit State o’ Maine

În vara în care tata cumpărase ursul, nu se născuse niciunul dintre noi – nici măcar nu eram concepuţi; nici Frank, cel mai mare; nici Franny, cea mai gălăgioasă; nici eu, următorul, şi nici unul dintre cei mai mici, Lilly şi Egg.

Tata şi mama erau doi copii din acelaşi oraş, care se cunoşteau de când lumea; dar „uniunea” lor, cum îi spunea Frank întotdeauna, nu se petrecuse pe vremea când tata cumpărase ursul.

„Uniunea lor, Frank?”, îl cicălea Franny; deşi el era cel mai mare, mie mi se părea mai mic decât Franny şi ea îl trata întotdeauna ca şi cum ar fi fost un ţânc. „Adică vrei să spui”, zicea Franny, „că nu începuseră să se culce unul cu altul.”

„Nu-şi consumaseră legătura”, a spus Lilly odată; deşi era mai mică decât noi, cu excepţia lui Egg, Lilly se purta de parcă ar fi fost sora noastră mai mare – un obicei pe care Franny îl găsea enervant.

„Consumaseră?” a spus Franny. Nu-mi aduc aminte cât de mare era Franny pe atunci, dar Egg nu era destul de mare ca să asculte vorbe din astea: „Mama şi tata pur şi simplu nu au descoperit amorul decât după ce bătrânul a avut acel urs”, a spus Franny. „Ursul acela le-a dat ideea – era un animal atât de vulgar, de libidinos, încălecând copacii şi satisfăcându-se singur şi încercând să violeze câinii.”

„A schilodit întâmplător un câine”, a spus Frank dezgustat. „Nu a violat câini.”

„A încercat să o facă”, a spus Franny. „Cunoşti povestea.”

„Povestea tatei”, avea să spună Lilly, cu un dezgust puţin deosebit de dezgustul lui Frank; Frank era dezgustat de Franny, dar Lilly era dezgustată de tata.

Aşa că îmi revine mie – mijlociul, şi cel mai puţin sigur de sine – să pun lucrurile la punct sau aproape la punct. Noi eram o familie a cărei poveste favorită era povestea dragostei dintre mama şi tata: cum a cumpărat tata ursul, cum mama şi tata s-au îndrăgostit şi au avut, în rapidă succesiune, pe Frank, pe Franny şi pe mine („Bang, Bang, Bang!”, cum ar spune Franny) şi, după o scurtă pauză, cum i-au avut după aceea pe Lilly şi pe Egg („Ceac şi Pac”,

zice Franny). Povestea care ni se spunea pe când eram copii, şi era spusă din nou fiecăruia pe când creşteam, urma să se concentreze asupra acelor ani pe care nu aveam cum să-i ştim şi pe care îi puteam vedea acum numai în lumina numeroaselor versiuni ale poveştii relatate de părinţii mei. Sunt înclinat să-mi văd părinţii în acei ani mai limpede decât îi văd în anii de care pot de fapt să-mi amintesc, deoarece acele vremuri în care eram de faţă sunt, desigur, colorate de faptul că erau vremuri confuze – despre care am păreri confuze. Cât despre faimoasa vară a ursului şi vraja poveştii de dragoste dintre mama şi tata, îmi pot permite să am un punct de vedere mai temeinic.

Când tata se poticnea relatându-ne povestea – când contrazicea o versiune mai veche, sau lăsa deoparte porţiuni favorite ale povestirii –, strigam la el ca nişte păsări furioase.

„Ori ne minţi acum ori ai minţit ultima dată", îi zicea Franny (cea mai neînduplecată întotdeauna), dar tata clătina, nevinovat, din cap.

„Nu înţelegeţi?", ne întreba el. „Voi vă imaginaţi povestirea mai bine decât mi-o amintesc eu."

„Du-te şi adu-o pe mama", îmi poruncea Franny dându-mă jos de pe canapea. Sau Frank o ridica pe Lilly de pe genunchi şi-i şoptea: „Du-te şi adu-o pe mama." Şi mama era chemată ca martor al poveştii pe care bănuiam că o scorneşte tata.

„Sau laşi deoparte înadins cele mai savuroase părţi", îl acuza Franny, „numai din pricină că te gândeşti că Lilly şi Egg sunt prea mici ca să audă de culcatul ăla în dreapta şi-n stânga."

„Nu exista culcat în dreapta şi-n stânga", spunea mama. „Nu era promiscuitatea şi libertatea de astăzi. Dacă o fată se ducea şi-şi petrecea noaptea sau weekendul cu cineva, chiar prietenii ei o socoteau o stricată sau şi mai rău; după aceea nu-i mai dădeam fetei nicio atenţie. «Cine se aseamănă se adună», obişnuiam a spune. Şi «cum e sacul, aşa şi peticul.»" Şi Franny, fie că avea opt ani sau cincisprezece sau douăzeci şi cinci, îşi dădea ochii peste cap sau mă ghiontea sau mă gâdila şi, ori de câte ori o gâdilam şi eu, striga: „Perversule! Îţi pipăi propria soră!" Şi fie că avea nouă ani sau unsprezece sau douăzeci şi unu sau patruzeci şi unu, lui Frank îi era silă întotdeauna de conversaţiile despre sex şi de demonstraţiile de felul lui

Franny; el îi spunea repede tatei: „Lasă asta. Cum a fost cu motocicleta?”

„Nu, continuă cu discuţia despre sex”, îi spunea Lilly mamei, total lipsită de haz, şi Franny îşi băga limba în urechea mea sau imita zgomotul unui pârţ în ceafa mea.

„Ei”, spunea mama, „nu vorbeam deschis despre sex în societate. Ne mângâiam şi ne sărutam mai puţin sau mai mult; de obicei în maşină. Existau întotdeauna locuri izolate unde să parchezi. Mult mai multe drumuri de ţară, desigur, mai puţini oameni şi mai puţine maşini – şi maşinile nu erau închise pe atunci.”

„Aşa că te puteai întinde”, zicea Franny.

Mama se încrunta la Franny şi continua cu versiunea ei despre acele vremuri. Era o povestitoare demnă de crezare, dar plicticoasă – nu-l egala pe tatăl meu – şi ori de câte ori recurgeam la mama ca să verificăm o versiune a unei poveşti, o regretam.

„Mai bine să-l lăsăm pe bătrân să-i zică cât o vrea”, spunea Franny, „mama e atât de serioasă.” Frank se încrunta. „O, du-te şi te mângâie singur, Frank, o să te simţi mai bine”, îi zicea Franny.

Dar Frank se încrunta şi mai tare. Apoi spunea:

„Dacă aţi începe prin a-i cere tatei să spună ce-a fost cu motocicleta sau altceva mai concret, aţi căpăta un răspuns mai bun decât când aduceţi vorba despre lucruri generale, cum ar fi: haine, obiceiuri, moravuri sexuale.”

„Frank, ia spune-ne ce-i aia sex”, zicea Franny, dar tata ne salva pe toţi zicând, cu vocea lui visătoare: „Vă spun eu, asta nu s-ar fi putut întâmpla astăzi. Voi credeţi că aveţi o mai mare libertate, dar aveţi totodată mai multe legi. Ursul acela nu ar fi putut exista azi. Nu i s-ar fi dat voie să fie.” Şi în momentul acela tăceam cu toţii, ciondăneala noastră încetând deodată. Când vorbea tata, chiar şi Frank şi Franny puteau să stea destul de aproape încât să se atingă, dar fără să se certe; aş fi putut sta destul de aproape de Franny, încât să-i simt părul atingându-mi obrazul sau piciorul lipit de al meu, iar dacă tata vorbea nici nu mă gândeam defel la Franny. Lilly stătea nemişcată (aşa cum numai Lilly putea sta) pe genunchii lui Frank. Egg era de obicei prea mic să stea să asculte, cu atât mai puţin să înţeleagă, dar era un copil liniştit. Chiar şi Franny îl putea ţine în poală şi să stea nemişcat; ori de câte ori îl ţineam pe genunchi, adormea.

„Era un urs negru”, zicea tata; „cântărea două sute de kilograme şi era cam morocănos.”

„Ursus americanus”, murmura Frank. „Şi era imprevizibil.” „Da”, spunea tata, „dar mai tot timpul destul de bun la suflet.”

„Era prea bătrân ca să mai fie oricum urs”, zicea Franny cu religiozitate.

Acestea erau cuvintele cu care tata începea de obicei – cuvintele cu care a început şi prima oară când îmi aduc aminte că am auzit această poveste. „Era prea bătrân ca să mai fie oricum urs.” Eram în poala mamei la această versiune şi îmi aduc aminte cum m-am simţit legat pentru totdeauna de acel moment şi loc: poala mamei, Franny pe genunchii tatei lângă mine, Frank cu fruntea sus şi singur – şezând cu picioarele încrucişate pe covorul oriental ponosit, cu primul câine al familiei noastre, Sorrow (căruia avea să i se pună capăt zilelor din pricină că era îngrozitor de puturos). „Era prea bătrân ca să mai fie oricum urs”, începu tata. M-am uitat la Sorrow, un labrador bleg şi iubitor, care crescu pe podea cât un urs şi apoi îmbătrâni, prăbuşindu-se lângă Frank într-o dezordine mirositoare, până ce deveni din nou doar un câine (dar Sorrow n-avea să fie niciodată „doar un câine”).

La această primă dată nu-mi amintesc să fi fost de faţă Lilly sau Egg – ei trebuie să fi fost atât de mici, încât nu erau prezenţi într-un mod conştient. „Era prea bătrân ca să mai fie oricum urs”, zicea tata. „Abia se mai ţinea pe picioare.”

„Dar erau picioarele lui”, scandam noi răspunsul nostru ritual – învăţat pe de rost –, Frank, Franny şi cu mine, toţi odată. Şi când aveau să ştie istoria pe de rost, până la urmă Lilly şi chiar şi Egg aveau să ni se alăture.

„Ursului nu-i plăcea rolul de saltimbanc”, spunea tata. „Se făcea doar că joacă. Şi singura persoană sau singurul animal sau lucru la care ţinea era motocicleta aceea. Din acest motiv a trebuit să cumpăr motocicleta când am cumpărat ursul. De aceea i-a şi venit relativ uşor ursului să-l părăsească pe antrenorul lui şi să vină cu mine; motocicleta însemna pentru urs mai mult decât orice antrenor.”

Şi mai târziu, Frank o îmboldea pe Lilly, care era învăţată să întrebe: „Cum îl chema pe urs?”

Şi Frank, şi Franny, şi tata, şi eu strigam la unison: „State o’ Maine!” Pe ursul acela posac îl chema State o’

Maine şi tatăl meu l-a cumpărat în vara lui 1939 – împreună cu o motocicletă Indian din 1937, cu un ataş făcut artizanal – pe două sute de dolari şi pe cele mai bune haine din valijoara lui de vară.

Tata şi mama aveau nouăsprezece ani în vara aceea; amândoi se născuseră în 1920 şi crescuseră în Dairy, New Hampshire, şi mai mult sau mai puţin s-au evitat de-a lungul anilor în care au crescut. A fost una dintre acele coincidenţe logice, pe care sunt construite multe povestiri bune, împrejurarea potrivit căreia – spre reciproca lor surpriză – au sfârşit prin a avea amândoi slujbe pe timpul verii la Arbuthnot-by-the-Sea, un hotel pentru vilegiaturişti aflat, după părerea lor, foarte departe de casă, deoarece Maine era foarte departe de New Hampshire (în acele zile şi după părerea lor).

Mama era cameristă, deşi se îmbrăca cu veşmintele ei ca să servească la masă şi ajuta la servitul cocktail-urilor sub umbrarele celor de pe pajişte (jucători de golf, de tenis şi de croquet şi marinari întorşi acasă după ce străbătuseră mări şi ţări). Tata ajuta la bucătărie, ducea bagajele, îngrijea pajiştea pentru golf şi avea grijă ca liniile de pe terenurile de tenis să fie proaspete şi trase drept şi ca oamenii nesiguri pe picioarele lor şi care n-ar fi trebuit în primul rând să se urce într-o barcă să fie ajutaţi pe chei la urcare şi la coborâre ca să scape cât mai nevătămaţi şi mai neudaţi.

Erau slujbe pe timpul verii cu care părinţii şi ai mamei şi ai tatei erau de acord, deşi pentru mama şi tata a fost ceva umilitor să se descopere unul pe celălalt acolo. Era prima vară când erau departe de Dairy, New Hampshire, şi fără îndoială îşi închipuiau eleganta staţiune ca pe un loc unde ar fi putut să se prezinte – fiind total străini – într-o lumină întrucâtva mai atrăgătoare. Tata tocmai absolvise Dairy School, academia particulară pentru băieţi; fusese admis la Harvard, unde avea să intre la toamnă. Ştia că avea să fie toamna lui 1941 când avea să se ducă în sfârşit acolo, deoarece îşi pusese în gând să strângă bani pentru taxe; dar la Arbuthnot-by-the-Sea în vara lui '39 ar fi fost bucuros să-i lase pe vizitatori şi pe ceilalţi lucrători să creadă că avea să se ducă de-a dreptul la Harvard. Mama, fiind acolo şi cunoscând de acasă împrejurările, l-a silit pe tata să spună adevărul. Putea să se ducă la Harvard când avea să strângă banii pentru a acoperi costul taxelor; era o mare realizare chiar faptul că se putea duce acolo, desigur, şi cei

mai mulţi oameni din Dairy, New Hampshire, fuseseră surprinşi să afle chiar că fusese admis la Harvard.

Fiul unui antrenor de fotbal de la Dairy School, tatăl meu, Winslow Berry, nu era chiar în categoria copiilor care merg la facultate. Era singurul fiu al unui sportiv, şi tatăl lui, căruia toată lumea îi spunea Bob Antrenorul, nu era un om de Harvard – de fapt era socotit ca fiind incapabil să dea naştere unui fiu bun de Harvard.

Robert Berry venise în Est de la Iowa când soţia lui murise la naşterea copilului. Bob Berry era puţin cam bătrân ca să rămână singur şi să fie tată pentru prima dată. Venise căutând să-i asigure educaţia fiului cel mic, oferindu-se pe el însuşi, în schimbul acestui lucru. El îşi vându priceperea în educaţia fizică celei mai bune şcoli preparatorii care îi făgădui că avea să-i primească fiul când acesta avea să fie atât de mare încât să meargă la şcoală. Dairy School nu era un bastion al învăţământului secundar.

Dorise cândva să aibă un statut egal cu acel al şcolii din Exeter sau Andover, dar se împăcase, în primii ani ai lui 1900, cu un viitor de compromis. Aproape de Boston, primea câteva sute de băieţi care fuseseră refuzaţi de Exeter sau Andover, şi o altă sută de băieţi care n-ar fi fost primiţi nicăieri, şi le oferea un program de studii normal şi echilibrat – şi mult mai riguros decât cei mai mulţi dintre profesorii care predau acolo; cei mai mulţi dintre ei fuseseră respinşi şi ei în alte locuri. Dar, chiar fiind de mâna a doua printre şcolile preparatorii din New England, era cu mult mai bună decât şcolile de stat din regiune şi mai ales mai bună decât singurul liceu din oraşul Dairy.

Dairy School era exact acel tip de şcoală care să facă tot felul de învoieli, cum era aceea încheiată cu Antrenorul Bob Berry, pentru un salariu de nimic şi pentru promisiunea ca fiul Antrenorului Bob, Win, să poată învăţa acolo (pe gratis) când avea să fie destul de mare. Nici Bob Antrenorul, nici Dairy School nu bănuiau ce elev strălucit avea să fie tatăl meu, Win Berry. Harvard îl primise în primul contingent de candidaţi, dar fusese clasificat sub nivelul necesar pentru o bursă. Dacă ar fi venit dintr-o şcoală mai bună decât Dairy, ar fi căpătat probabil o bursă pentru latină sau greacă; el credea că e bun la studiul limbilor şi la început a vrut să studieze rusa.

Mama, care (ca fată) nu putea nicicum să înveţe la Dairy School, a urmat seminarul particular pentru fete din oraş. Aici se căpăta o educaţie de mâna a doua, care era totuşi

mai bună decât aceea a liceului de stat, şi era singura posibilitate a părinţilor din oraş care doreau ca fiicele lor să nu înveţe împreună cu băieţii. Spre deosebire de Dairy School, care avea dormitoare – şi nouăzeci şi cinci la sută din elevi interni –, Thompson Female Seminary era doar o şcoală particulară de zi. Părinţii mamei mele, care erau chiar mai în vârstă decât Bob Antrenorul, doreau ca fata lor să aibă de-a face numai cu băieţii de la Dairy School şi nu cu băieţii din oraş – tatăl mamei mele fiind un profesor pensionar de la Dairy School (toată lumea îi spunea Latin Emeritus) şi mama mamei mele fiind fiică de doctor din Brookline, Massachusetts, căsătorită cu un absolvent de la Harvard; ea spera ca fiica ei să aspire la aceeaşi situaţie. Deşi mama mamei mele nu s-a plâns niciodată că omul ei de la Harvard o zvârlise undeva în provincie şi departe de societatea din Boston, ea spera ca – făcând cunoştinţă cu unul din băieţii cum se cuvine de la Dairy School – mama mea să se poată întoarce la Boston.

Mama, Mary Bates, ştia că tatăl meu, Win Berry, nu era tipul de băiat cum se cuvine de la Dairy School pe care-l avea în minte mama sa. Harvard sau nu, el era fiul lui Bob Antrenorul – şi o admitere întârziată nu era acelaşi lucru cu a fi acolo, sau a-ţi putea permite să mergi acolo.

În vara lui '39, planurile mamei mele nu prea aveau de ce să o încânte. Tatăl ei, bătrânul Latin Emeritus, suferise un atac cerebral; vorbind vrute şi nevrute şi năuc, mormăind în latină, mergea clătinându-se prin casa din Dairy şi soţia lui se învârtea îngrijorată şi neputincioasă pe lângă el, câtă vreme Mary nu era acolo să aibă grijă de amândoi. Mary Bates, la nouăsprezece ani, avea părinţi mai în vârstă decât bunicii multor oameni şi avea simţul datoriei, dacă nu şi înclinaţia de a nu ţine seama de posibilitatea de a urma un colegiu, ca, în schimb, să stea acasă şi să aibă grijă de ei. Se gândea că va învăţa să bată la maşină şi va lucra în oraş. Slujba aceea din timpul verii, în Arbuthnot, trebuia să fie pentru ea de fapt o vacanţă exotică de vară, înainte de a se angaja în cine ştie ce corvoadă avea să-i aducă toamna. An de an, ea privea în viitor, băieţii de la Dairy School aveau să fie mereu mai tineri – până ce niciunul dintre ei n-avea să mai fie interesat să o ducă înapoi la Boston.

Mary Bates crescuse odată cu Winslow Berry, totuşi nu făcuseră altceva decât să se salute sau să schiţeze o strâmbătură de recunoaştere. „Părea că ne uităm dincolo de

fiecare din noi, nu ştiu de ce", ne spunea tata nouă copiilor – până când, poate, s-au văzut pentru prima dată departe de obişnuitul loc în care crescuseră, oraşul pestriţ Dairy şi ceva mai puţin pestriţul campus al lui Dairy School.

Când, în iunie 1939, mama a absolvit Thompson Female Seminary, i s-a făcut rău dându-şi seama că Dairy School avusese serbarea de absolvire şi era închisă; băieţii mai drăguţi din afara oraşului plecaseră acasă şi cei doi sau trei dintre „cavalerii" ei (cum le spunea ea) – despre care ar fi putut spera că aveau să o însoţească la propriul ei bal de absolvire – plecaseră. Nu cunoştea pe niciunul dintre băieţii de la liceul din oraş, şi când mama ei îl sugeră pe Win Berry, mama fugi din sufragerie. „Sau poate să-l invit pe Bob Antrenorul", îi strigă ea mamei sale. Tatăl ei, Latin Emeritus, îşi săltă capul de pe masa din sufragerie unde picotea.

„Bob Antrenorul?", spuse el. „A venit imbecilul ăla ca să împrumute din nou sania?"

Bob Antrenorul, căruia i se spunea şi Iowa Bob, nu era un imbecil, dar pentru Latin Emeritus, căruia atacul cerebral părea să-i fi zăpăcit simţul timpului, atletul din Midwest nu făcea parte din categoria corpului profesoral. Şi în urmă cu ani, când Mary Bates şi Win Berry fuseseră copii, Bob Antrenorul venise să împrumute o veche sanie, vestită pentru că stătuse nemişcată, vreme de trei ani, în curtea din faţă a familiei Bates. „Are nebunul un cal pentru sanie?", o întrebase Latin Emeritus pe soţia sa.

„Nu, o s-o tragă el însuşi!", spusese mama mamei mele. Şi familia Bates se uită pe fereastră cum Bob Antrenorul îl aşază pe micul Win pe locul conducătorului, cum apucă în spatele lui cârma şi pune sania în mişcare; marea sanie patină în jos în curtea plină de zăpadă şi apoi pe strada alunecoasă, care, în zilele acelea, era încă străjuită de ulmi – „Tot atât de repede cum ar fi putut s-o tragă un cal!", spunea întotdeauna mama.

Iowa Bob fusese cel mai scund fundaş care să joace fotbal permanent în liga Marilor Zece. Odată, recunoscu el, fusese atât de aprins, încât îl muşcase pe un apărător după ce îl placase. La Dairy, în afară de îndatoririle faţă de echipa de fotbal, el îi antrena pe jucători cum să execute aruncarea la distanţă şi-i instruia pe cei interesaţi în ridicarea greutăţilor. Dar pentru familia Bates, Iowa Bob era prea necomplicat ca să fie luat în serios: un atlet bondoc, cu părul atât de scurt încât părea chel, mergând

întotdeauna la trap pe străzile oraşului – „cu o panglică de o culoare oribilă în jurul capului”, spunea Latin Emeritus.

Întrucât Bob Antrenorul avea să trăiască multă vreme, el era singurul bunic de care avea să-şi amintească vreunul dintre noi.

„Ce-i zgomotul ăsta?”, întrebă Frank, alarmat, în mijlocul nopţii, atunci când Bob venise să stea cu noi.

Ce auzea Frank şi ceea ce auzeam noi adesea, după ce Bob Antrenorul se mutase la noi, era scârţâitul aplecărilor şi gâfâitul ridicărilor pe podeaua bătrânului (tavanul nostru) de deasupra noastră.

„E Iowa Bob”, şoptise odată Lilly. „Încearcă să se păstreze veşnic în formă.”

Totuşi, nu Win Berry o însoţi pe Mary Bates la balul de absolvire. Pastorul familiei Bates, care era mult mai mare decât mama, dar necăsătorit, fu destul de amabil să o invite. „A fost o noapte lungă”, ne povesti mama. „Mă simţeam deprimată. Eram o străină în propriul meu oraş. Dar la scurtă vreme, chiar acelaşi pastor ne căsători pe tatăl vostru şi pe mine.”

N-ar fi putut să-şi imagineze acest lucru când fuseseră „prezentaţi”, laolaltă cu alţi salariaţi temporari, pe verdele ireal al pajiştii bine îngrijite de la Arbuthnot-by-the-Sea. Acolo, chiar prezentările personalului erau convenţionale. Fetele erau chemate, pe nume, dintr-un şir de alte fete şi femei, ele făceau cunoştinţă cu băieţii chemaţi dintr-un şir de băieţi şi bărbaţi, ca şi cum aveau să fie parteneri de dans.

„Aceasta e Mary Bates, care tocmai a absolvit Thompson Female Seminary! Ea va lucra în hotel şi ca însoţitoare. Îi place navigaţia, nu-i aşa, Mary?”

Chelnerii şi chelneriţele, personalul de teren şi băieţii de mingi, barcagiii şi personalul de la bucătărie, oamenii de serviciu, însoţitoarele, cameristele, cei de la spălătorie, un instalator şi membrii orchestrei. Dansul în sala de bal era foarte agreat, staţiunile de mai departe din sud – cum ar fi fost Weirs at Laconia şi Hampton Beach – atrăgeau vara câteva din numele mari ale orchestrelor. Dar Arbuthnot-by-the-Sea avea propria sa orchestră, care imita fără emoţie, ca în Maine, sunetul marilor orchestre.

„Şi acesta e Winslow Berry, căruia îi place să i se zică Win! Nu-i aşa, Win? Va pleca la Harvard în toamnă!”

Dar tata se uită drept la mama, care zâmbi şi-şi întoarse capul – tot atât de stânjenită pentru el, ca şi pentru sine. Nu

băgase de seamă niciodată ce băiat frumos era, de fapt; avea un corp la fel de viguros ca şi cel al lui Bob Antrenorul, dar la Dairy School fusese obişnuit cu manierele, felul de a se îmbrăca şi de a-şi purta părul cum le plăcea bostonienilor (nu celor din Iowa). Arăta de parcă ar fi fost la Harvard, ce-o fi însemnat aşa ceva pentru mama atunci numai ea ştia. „O, habar n-am ce însemna asta", ne spunea nouă, copiilor. „Ceva cu carte, cred. Arăta ca un băiat care ştia să bea fără să i se facă rău. Avea ochii cei mai negri, cei mai strălucitori, şi ori de câte ori îl priveai erai sigură că tocmai se uitase la tine – dar niciodată nu-l puteai prinde."

Tata şi-a păstrat această iscusinţă toată viaţa; simţeam pe lângă el, întotdeauna, că ne observa atent şi afectuos – chiar dacă atunci când îl priveam părea să se uite în altă parte, visând sau făcând planuri, gândindu-se la ceva greu şi îndepărtat. Chiar când era cu totul străin de proiectele şi vieţile noastre, părea să ne „observe". Era o ciudată combinaţie de căldură şi rezervă – şi prima dată mama o simţi pe limba aceea de pajişte verde, strălucitoare, înconjurată de marea cenuşie din Maine.

PREZENTAREA PERSONALULUI: 4: 00 P.M.

Atunci află ea că el era acolo.

După ce se terminară prezentările şi personalul fu instruit să fie gata pentru prima oră de cocktail-uri, pentru prima masă, pentru prima seară de distracţii, mama se uită la tata şi el veni la ea.

„Vor trece doi ani până să-mi pot permite să mă duc la Harvard", îi spuse el imediat.

„Aşa m-am gândit şi eu", zise mama. „Dar cred că e minunat că ai fost admis", adăugă ea în grabă.

„De ce să nu fi fost admis?", întrebă el.

Mary Bates dădu din umeri, un gest pe care-l deprinsese din cauză că nu-l înţelegea niciodată pe tatăl ei (întrucât atacul cerebral îl făcea să bolborosească). Avea mănuşi albe şi o pălărie albă cu voaletă; era îmbrăcată pentru a „servi" la prima petrecere de pe pajişte, şi tata admiră felul în care părul îi învăluia capul – mai lung la spate, tras de pe faţă şi prins într-un fel de pălărie şi voal într-un mod atât de simplu şi de misterios, încât tata începu să se întrebe ce-i cu ea.

„Ce vei face la toamnă?", o întrebă.

Din nou ea dădu din umeri, dar poate că tata văzu în ochii ei, prin voaleta ei albă, că mama spera să fie salvată

de scenariul pe care şi-l închipuia a fi viitorul ei.

„Am fost amabili unul faţă de celălalt, în acea primă dată, îmi amintesc”, ne-a spus mama. „Eram amândoi singuri într-un loc nou şi ştiam fiecare despre celălalt nişte lucruri pe care nimeni altcineva nu le ştia.” În acele zile, îmi închipui, ăsta era un lucru destul de intim.

„În zilele acelea nu exista niciun fel de intimitate”, a spus odată Franny. „Nici chiar cei care se iubeau n-ar fi tras un vânt în prezenţa celuilalt.”

Şi Franny era categorică – adeseori o credeam. Chiar limbajul folosit de Franny era înaintea vremii sale – ca şi cum ea ştia întotdeauna încotro mergea; şi eu nu reuşeam niciodată să o ajung.

În acea primă seară la Arbuthnot, orchestra hotelului cântă imitând sunetul marilor orchestre, dar erau puţini oaspeţi şi chiar şi mai puţini dansatori; sezonul abia începuse, şi începea fără grabă în Maine – e atât de rece acolo, chiar şi vara. Sala de dans avea o platformă care părea să se prelungească dincolo de verandele deschise care dădeau spre ocean. Când ploua, trebuiau să tragă tendele peste verande, fiindcă sala de bal era atât de deschisă, în toate direcţiile, încât ploaia bătea înăuntru şi uda pardoseala lustruită pentru dans.

În acea primă seară, ca o atenţie specială pentru personal – şi pentru că erau atât de puţini oaspeţi şi cei mai mulţi se duseseră la culcare ca să se încălzească – orchestra cântă până târziu. Tata şi mama şi alţii din personal fură invitaţi să danseze vreme de un ceas şi mai mult. Mama îşi amintea întotdeauna că în sala de dans candelabrul era spart – clipea nedesluşit; pete inegale de culoare tărcau pardoseala care părea în lumina suferindă atât de catifelată şi lucioasă, încât parcă avea consistenţa unei lumânări.

„Mă bucur că e aici cineva pe care îl cunosc”, îi şopti mama tatei, care o invitase cam ţeapăn la dans şi dansa cu ea foarte rigid.

„Dar nu mă cunoşti”, zise tata.

„Am spus asta”, ne zicea tata, „ca mama voastră să dea din nou din umeri.” Şi când dădu din umeri, socotindu-l imposibil de dificil în discuţie – şi poate superior ei –, tata fu convins că atracţia pe care o simţea pentru ea nu era o întâmplare norocoasă.

„Dar vreau să mă cunoşti”, îi spuse, „şi vreau să te cunosc.”

(„Ha, ha”, spunea Franny întotdeauna în acest moment al povestirii.)

Zgomotul unui motor acoperi sunetul orchestrei şi mulţi dansatori plecară din sală să vadă ce se întâmplă. Mama fu bucuroasă de această întrerupere: nu ştia ce să-i spună tatei. Se duseră, fără să se ţină de mână, pe veranda care dădea înspre chei; zăriră în luminile de pe chei, care se clătinau pe firele trase pe sus, un vas de pescuit care se îndrepta spre larg. Vasul tocmai lăsase pe chei o motocicletă de culoare închisă care bubuia, ambreind, poate, ca să-şi cureţe tuburile şi ţevile de aerul umed şi sărat. Motociclistul părea să dorească să obţină un anume huruit înainte de a pune vehiculul în mişcare. Motocicleta avea un ataş, şi în el stătea o făptură nelămurită, mătăhăloasă şi liniştită, ca un om stângaci şi înfofolit în prea multe haine.

„E Freud”, spuse cineva din personal. Şi alţi membri mai vechi ai personalului strigară: „Da! E Freud! E Freud cu State o’ Maine!”

Mama şi tata, amândoi, crezuseră că „State o’ Maine” era numele motocicletei. Dar atunci orchestra încetă să cânte, văzând că publicul ei plecase, şi unii dintre membrii orchestrei se alăturară şi ei dansatorilor de pe verandă.

„Freud!”, strigară oamenii.

Tata ne povestea întotdeauna că-i plăcea să-şi închipuie că Freud avea, dintr-un moment într-altul, s-o pornească înspre verandă şi, în luminile înşirate care se aliniau în lungul aleii cu prundiş perfect nivelat, avea să se prezinte personalului. Iată că vine şi Sigmund Freud, îşi zise tata; era îndrăgostit, aşa că orice era posibil.

Dar acesta nu era, desigur, acel Freud; era în anul în care acel Freud murise. Acest Freud era un evreu vienez, şchiop şi cu un nume imposibil de pronunţat; în verile în care lucra la Arbuthnot (din 1933, când plecase din Austria) căpătase numele de Freud pentru priceperea lui în a potoli tristeţea personalului şi a oaspeţilor; era un saltimbanc şi, deoarece venea de la Viena şi era evreu, pentru unele spirite ciudate şi străine din Arbuthnot-by-the-Sea numele de Freud părea să-i fie firesc. Numele păru a fi deosebit de potrivit când în 1937 Freud sosi cu o nouă motocicletă Indian, cu un ataş făcut de el însuşi.

„Cine merge în spate şi cine în ataş, Freud?”, întrebau fetele care lucrau la hotel – căci era atât de plin de cicatrice şi urâţit de semne de vărsat („găuri de la bube”, le

spunea el), încât nicio femeie n-avea să-l iubească vreodată.

„Nimeni altcineva nu merge cu mine decât State o' Maine", spuse Freud şi dădu la o parte învelitoarea de pânză de pe ataş. În ataş şedea un urs, negru ca o ţeavă de eşapament, mai musculos decât Iowa Bob, mai atent decât orice câine de pripas. Freud căpătase acest urs de la o tabără de tăietori de lemne din nordul statului şi convinsese direcţia de la Arbuthnot că poate dresa animalul să-i distreze pe oaspeţi. Când emigrase din Austria, Freud sosise cu vaporul de la New York la Boothbay Harbor cu două menţiuni în actele lui de muncă: EXPERIENŢĂ ÎN DRESAJUL ŞI ÎNTREŢINEREA ANIMALELOR; BUNĂ PRICEPERE ÎN MECANICĂ. Nefiind animale pe acolo, el repara la Arbuthnot vehiculele şi le aranja cum trebuie pentru lunile când nu erau turişti, când se ducea în taberele de tăietori de lemne şi în fabricile de hârtie ca mecanic.

În tot acest timp, îi spuse el mai târziu tatei, căuta un urs. „Urşii, zicea Freud, aduc bani."

Când tata îl văzu pe om că se dă jos de pe motocicletă sub veranda sălii de bal, se miră că era aclamat de membrii mai vechi ai personalului; când Freud o ajută pe făptura din ataş, primul gând al mamei fu că pasagerul era o femeie, bătrână tare – mama motociclistului, poate (o femeie voinică, înfăşurată într-o pătură de culoare închisă).

„State o' Maine", strigă cineva din orchestră şi sună din corn.

Mama şi tata văzură că ursul începe să danseze. Dansa mai departe de Freud, pe picioarele dinapoi; se lăsă jos în patru labe şi făcu un scurt tur sau două în jurul motocicletei. Freud şedea pe şaua motocicletei şi bătea din palme. Ursul numit State o' Maine începu şi el să bată din labe. Când mama simţi că tata a luat-o de mână – ei nu băteau din palme – nu-l opri; ea îi răspunse cu aceeaşi apăsare a mâinii, amândoi neluându-şi ochii de la ursul mătăhălos jucând sub ei, şi mama îşi spuse: Am nouăsprezece ani şi viaţa mea abia începe.

„Chiar asta ai simţit?", întreba întotdeauna Franny.

„Totul e relativ", zicea mama. „Dar asta am simţit, da. Am simţit că viaţa mea începe."

„Dumnezeule", zicea Frank.

„Îţi plăcea de mine sau de urs?", întreba tata.

„Nu fi prost”, zicea mama. „Întreaga poveste. Era începutul vieţii mele.”

Cuvintele acestea aveau aceeaşi însuşire definitorie ca şi cuvintele tatei despre urs. („Era prea bătrân ca să mai fie urs.”) M-am simţit implicat în această povestire, când mama spuse că ăsta a fost începutul vieţii sale: era ca şi cum aş fi văzut viaţa mamei, ca şi motocicleta, după ce ambreiase îndelung, punându-se în mişcare şi pornind înainte.

Şi ce trebuie să-şi fi închipuit tata căutându-i mâna doar pentru că un vas de pescuit adusese un urs în viaţa lui?

„Am ştiut că va fi ursul meu”, ne spuse tata. „Nu ştiu cum.” Şi poate că această înţelegere – văzând ceva ce avea să-i aparţină – îl făcuse de asemenea să se apropie de mama.

Puteţi vedea de ce noi, copiii, puneam atât de multe întrebări. E o poveste imprecisă, de felul acelora pe care părinţii preferă să le spună.

În prima seară când îi văzuseră pe Freud şi pe ursul său, tata şi mama nici nu s-au sărutat. Când plecă orchestra şi salariaţii se retraseră la dormitoarele pentru femei şi pentru bărbaţi – clădirile puţin mai elegante separate de hotel – tata şi mama se duseră spre chei şi priviră apa. Dacă au vorbit, nu ne-au spus niciodată nouă copiilor ce au discutat. Trebuie să fi fost pe acolo şi câteva ambarcaţii cu pânze şi chiar şi la debarcaderele particulare trebuie să fi fost ancorate vreunul sau vreo două vase de pescuit. Probabil că era şi o barcă şi tata propuse să o ia ca să facă o scurtă plimbare; mama probabil că refuză. Fort Popham era, pe atunci, o ruină şi nu o atracţie turistică cum e azi; dar dacă vor fi fost ceva lumini pe tărâmul lui Fort Popham, vor fi fost vizibile din Arbuthnot-by-the-Sea. Ca şi larga gură a lui Kennebec River, care avea, la Bay Point, o geamandură cu sirenă şi lumină, şi trebuie să mai fi fost pe Stage Island şi un far încă din 1939 – tata nu şi-a adus aminte niciodată.

Dar, în general, în acele zile, trebuie să fi fost întuneric, aşa că atunci când şalupa albă se îndreptă spre ei – venind dinspre New York sau dinspre Boston: oricum dinspre sud-vest şi dinspre civilizaţie – mama şi tata trebuie s-o fi văzut foarte clar şi s-o fi privit cu atenţie cât îi trebui ca să ajungă lângă chei. Tata prinse parâma de amarat; ne spunea întotdeauna că era cuprins de panică neştiind ce să facă cu parâma – să o lege de ceva sau să tragă de ea –,

când bărbatul în haină albă de seară, cu pantaloni negri şi cu pantofi negri de lac, păşi uşor de pe punte şi urcă pe scară până pe chei şi luă parâma din mâinile tatei. Fără niciun efort, bărbatul trase şalupa spre capătul cheiului şi aruncă frânghia înapoi pe vas. „Sunteţi liberi!”, strigă el spre vas. Mama şi tata susţineau că n-au văzut niciun marinar pe vas, dar şalupa se îndepărtă alunecând spre ocean – luminile ei galbene dispărând – şi bărbatul în haină de seară se întoarse spre tata şi spuse:

„Mulţumesc pentru ajutor. Eşti nou pe aici?”

„Da. Amândoi suntem noi”, zise tata.

Hainele impecabile ale bărbatului nu fuseseră şifonate în timpul călătoriei. Deşi era abia la începutul verii, bărbatul era foarte bronzat şi le oferi mamei şi tatei ţigări dintr-o frumoasă şi plată tabacheră neagră. Ei nu fumau. „Speram să prind ultimul dans”, spuse bărbatul, „dar orchestra a plecat?”

„Da”, spuse mama. La nouăsprezece ani, mama şi tata nu văzuseră niciodată pe cineva care să fie chiar la fel cu acest bărbat. „Avea o încredere în sine neruşinată”, ne spunea mama.

„Avea bani”, zicea tata.

„Freud şi ursul au sosit?”, întrebă bărbatul.

„Da”, zise tata. „Şi motocicleta.”

Bărbatul în haină albă de seară fuma cu sete, dar îngrijit în timp ce se uita spre hotelul întunecat; foarte puţine camere erau luminate, dar şirurile de lumini de afară care sclipeau pe alei, printre gardurile vii şi pe chei, se reflectau pe faţa bronzată a bărbatului şi-i făceau ochii mai înguşti şi se răsfrângeau pe valurile negre mişcătoare ale apei. „Freud e evreu, ştiţi”, zise bărbatul. „E bine că a plecat din Europa când a plecat, ştiţi. Europa nu va mai fi un loc bun pentru evrei. Mi-a spus broker-ul meu.”

Ştirile acestea grave trebuie să-l fi impresionat pe tata, dornic să intre la Harvard – şi în lume –, încă neştiind că un război avea să-i întrerupă un timp planurile. Bărbatul în haină albă de seară îl făcu pe tata să-i ia mâna mamei într-a lui, pentru a doua oară în acea seară, şi din nou ea îi răspunse cu o egală apăsare a mâinii, în timp ce aşteptau politicos ca bărbatul să-şi termine ţigara sau să spună noapte bună sau să continue.

Dar tot ce spuse fu: „Şi lumea n-o să mai fie un loc bun pentru urşi!” Dinţii lui erau tot atât de albi când râdea ca şi haina lui de seară, şi din cauza vântului tata şi mama nu

auziră sfârâitul ţigării intrând în apă – sau şalupa venind din nou în lungul cheiului. Brusc, bărbatul păşi spre scară şi, doar atunci când bărbatul coborî grăbit pe trepte, Mary Bates şi Win Berry îşi dădură seama că şalupa albă aluneca sub scară şi bărbatul sări exact la timp pe puntea vasului. Nu fu aruncată nicio parâmă. Şalupa, fără pânze şi duduind încet cu o altă turaţie, se întoarse spre sud-vest (spre Boston sau New York, din nou) – fără să se teamă de călătoria în timpul nopţii – şi ce le strigă omul în haina albă de seară se pierdu în bolboroseala motorului, în plescăitul carenei în apă şi în vântul care risipi pescăruşii (asemenea pălăriilor de la petreceri, cu pene, săltând pe apă după ce beţivii le-au aruncat). În întreaga lui viaţă tata dori să fi auzit ce va fi spus acel bărbat.

Freud îi spuse tatei că-l văzuse pe proprietarul lui Arbuthnot-by-the-Sea.

„Da, el era, desigur”, zise Freud. „Aşa vine el, numai de două ori pe vară. Odată a dansat cu o fată care lucra aici – ultimul dans, n-am mai văzut-o după aceea. O săptămână mai târziu, un alt om a venit după lucrurile ei.”

„Cum îl cheamă?”, întrebă tata.

„Poate că Arbuthnot, ştii?”, zise Freud. „Cineva a spus că e olandez, dar nu i-am auzit numele niciodată. Ştie totul despre Europa, totuşi – asta ţi-o pot spune!”

Tata murea să-l întrebe ce-i cu evreii; simţi că mama îi dă un ghiont în coaste. Şedeau pe terenul de golf, mai târziu – când pajiştea devenea albăstruie în lumina lunii şi steagul roşu de golf flutura înfipt în gaura lui. Ursul numit State o’ Maine era fără botniţă şi încerca să se scarpine de prăjina subţire a steagului.

„Vino aici, prostule!”, îi spuse Freud ursului, dar ursul nu-i dădu nicio atenţie.

„Familia ta mai e la Viena?”, îl întrebă mama pe Freud.

„Sora mea e întreaga mea familie”, spuse el. „Şi n-am avut nicio ştire de la ea din martie, acum un an.”

„Acum un an în martie”, zise tata, „naziştii au pus mâna pe Austria.”

„Ja, mie îmi spui?”, zise Freud.

State o’ Maine, dezamăgit de lipsa de rezistenţă a prăjinii steagului de care se scărpina, o smulse din gaura ei şi o aruncă învârtindu-se peste pajişte.

„Dumnezeule”, zise Freud. „O să înceapă să sape găuri pe terenul de golf dacă nu ne ducem altundeva.” Tata puse steagul cu cifra 18 la loc în gaura lui. Mama căpătase o

seară liberă şi era încă în uniforma ei de cameristă; alergă înaintea ursului strigându-l.

Ursul alerga rar. Mergea târându-şi picioarele şi niciodată foarte departe de motocicletă. Se freca de motocicletă atât de mult, încât vopseaua roşie a aripii devenise lucioasă şi argintie ca de crom, şi vârful conic al ataşului era scobit de cât se împingea în el. De multe ori ţevile îl fripseseră când se freca de maşină prea curând după ce motorul se oprise, aşa că erau petice sinistre de păr de urs ars lipite de ţevi – ca şi cum motocicleta ar fi fost (cândva) un animal cu blană. De aceea State o' Maine avea petice zdrenţuite în blana lui neagră, unde părul lipsea sau era pârlit şi cafeniu – culoarea ştearsă a algelor uscate.

Ce anume fusese ursul dresat să facă era un mister pentru toată lumea – chiar întrucâtva şi pentru Freud.

„Spectacolul" lor, executat în faţa oamenilor adunaţi pe pajişte după-amiaza târziu, era un efort mai degrabă pentru motocicletă şi pentru Freud decât pentru urs. Freud se învârtea în jur o dată şi încă o dată, cu ursul în ataş, cu învelitoarea trasă – ursul ca un pilot într-o carlingă deschisă, fără manşă de comandă. De obicei State o' Maine purta în public botniţă: o chestie de piele roşie, care-i amintea tatei de măştile care se poartă pe faţă la jocul lacrosse. Botniţa îl făcea pe urs să pară mai mic; îi strângea şi mai mult faţa lui oricum zbârcită şi-i alungea nasul în aşa fel, încât, mai mult ca oricând, semăna cu un câine foarte corpolent.

Se învârteau în jur o dată şi încă o dată şi tocmai când oaspeţii plictisiţi se întorceau la discuţiile lor şi renunţau la această ciudăţenie, Freud oprea motocicleta, lăsând motorul să meargă şi se apropia de ataş, hărţuindu-l pe urs în germană. Asta amuza mulţimea, deoarece cineva care vorbea germana era amuzant, dar Freud stăruia până ce ursul, greoi, se dădea jos din ataş şi încăleca pe motocicletă, aşezându-se în şa, cu labele grele pe ghidon, cu picioarele scurte din spate fără să poată atinge pedala şi frâna din spate. Freud se urca în ataş şi ordona ursului să pornească.

Nu se întâmpla nimic. Freud şedea în ataş, făcând gălăgie de ce nu se mişcă; ursul ţinea încruntat ghidonul, se zgâlţâia în şa, dădea din picioare înainte şi înapoi, ca şi cum ar fi călcat pe apă.

„State o' Maine", striga cineva. Ursul dădea din cap, cu o încurcată demnitate şi rămânea acolo unde era.

Freud, tunând şi fulgerând acum în germană cum le plăcea tuturor să asculte, se dădea jos din ataş şi se apropia de ursul care era la comenzi. El încerca să-i arate animalului cum să pună în funcţiune motocicleta.

„Ambreiajul”, zicea Freud: lua laba uriaşă a ursului şi o punea pe ambreiaj. „Regulatorul”, striga el: cu cealaltă labă a ursului ambala motocicleta. Maşina lui Freud, o Indian 1937, avea schimbătorul de viteze montat lângă rezervorul de benzină, aşa că timp de o îngrozitoare clipă conducătorul trebuia să ia o mână de pe ghidon ca să pună maşina în viteză sau să schimbe viteza. „Schimbătorul!”, striga Freud şi pornea motocicleta.

Drept care ursul de pe motocicletă o lua peste pajişte, cu regulatorul menţinut într-un mârâit scăzut şi egal, fără a accelera şi fără a încetini, dar mişcându-se hotărât spre comozii şi frumos îmbrăcaţii oaspeţi – bărbaţii, chiar acei care abia încheiaseră întrecerile sportive, purtau pălărie; chiar şi înotătorii la Arbuthnot-by-the-Sea purtau costume de baie, deşi în anii '30 se vedeau din ce în ce mai mult şi chiloţi de baie la bărbaţi. Nu în Maine. Umerii jachetelor la bărbaţi şi la femei erau vătuite; bărbaţii purtau pantaloni albi de flanel, largi şi comozi; femeile sportive purtau pantofi în două culori cu şosete; femeile „elegante” purtau rochii cu talia normală, cu mânecile adeseori bufante. Toţi alcătuiau o foarte colorată mulţime în dezordine când ursul urmărit de Freud se îndrepta spre ei.

„Nein! Nein! Urs prost!”

Şi State o’ Maine, cu expresia lui sub botniţă rămasă încă un mister pentru oaspeţi, mergea înainte, abia cotind şi atârnând, mătăhălos, peste ghidon.

„Animal prost!”, striga Freud.

Ursul mergea înainte – întotdeauna prin vreun umbrar, dar fără să lovească vreun stâlp de susţinere sau să tragă feţele de masă care acopereau mesele cu mâncare şi barul. El era urmărit de chelneri pe marea întindere a pajiştii. Jucătorii de tenis strigau de pe terenuri, dar cum ursul se apropia de ei, abandonau jocul.

Ursul, fie că ştia sau nu ce face, nu lovea niciodată vreun gard şi niciodată nu mergea prea repede; niciodată nu s-a îndreptat spre chei şi n-a încercat să urce pe vreun iaht sau vreun vas de pescuit. Şi Freud îl prindea întotdeauna, când se părea că oaspeţii se săturaseră. Freud se urca pe motocicletă în spatele ursului, agăţându-se de spatele larg al animalului, şi-l îndrepta odată cu

motocicleta Indian 1937 înapoi la mulţimea de pe pajişte. „Aşa, ca să facem câteva acrobaţii!”

Acesta era spectacolul. Nu se schimba niciodată. Asta era tot ce-l învăţase Freud pe State o’ Maine; susţinea că asta era tot ce putea ursul să înveţe.

„Nu e un urs prea deştept”, îi spunea Freud tatei. „L-am căpătat când era prea bătrân. Am crezut că o să fie bun. A fost domesticit de mic. Dar în taberele de tăietori de lemne nu l-au învăţat nimic. Oamenii aceia oricum nu ştiau să se poarte. Erau nişte animale. Ţineau ursul ca pe un animal de casă şi-l hrăneau îndeajuns ca să nu devină rău, dar îl lăsau să se învârtă pe acolo şi să lenevească. Cred că ursul acesta are o problemă cu băutura din cauza tăietorilor de lemne. Acum nu bea – nu-l las – dar se poartă ca şi cum ar vrea să bea, ştii?”

Tata nu ştia. El îl considera pe Freud extraordinar şi Indian 1937 era cea mai frumoasă maşinărie pe care o văzuse vreodată. În zilele libere, tata o lua pe mama la plimbare mergând cu motocicleta pe drumurile de pe coastă, amândoi îmbrăţişaţi şi liniştiţi în aerul sărat, dar niciodată singuri: motocicleta nu putea pleca din Arbuthnot fără State o’ Maine în ataş. Ursul îşi ieşea din minţi dacă motocicleta încerca să plece fără el; era singurul lucru care putea să-l facă să fugă. Un urs poate alerga surprinzător de repede.

„Hai, încearcă să pleci”, îi spunea Freud tatei. „Dar e mai bine să o împingi pe alee în jos, până la şosea, înainte de a porni motorul. Şi prima oară când încerci aşa ceva nu o lua pe biata Mary cu tine. Să te îmbraci cu o mulţime de haine groase, fiindcă atunci când te prinde, te pipăie cu labele peste tot. Nu de furie – ci de excitaţie. Hai, încearcă. Dar dacă te uiţi înapoi după câteva mile, şi el tot te urmăreşte, e mai bine să te opreşti şi să-l aduci înapoi. Ar putea să aibă un atac de inimă sau să se rătăcească – e atât de prost.

Nu ştie să vâneze, nici altceva. E neajutorat dacă nu-l hrăneşti. E un animal de casă, nu mai e cu adevărat animal. Şi e numai de două ori mai deştept decât un câine ciobănesc german. Şi asta nu înseamnă destul de deştept ca să se descurce în lume.”

„În lume?”, întreba întotdeauna Lilly, cu ochii holbaţi.

Dar lumea pentru tata, în vara lui '39, era nouă şi afectuoasă din pricina atingerilor sfioase ale mamei, a bubuitului lui Indian 1937 şi a mirosului puternic al lui

State o' Maine, a nopţilor reci din Maine şi a înţelepciunii lui Freud.

Şchiopătatul lui provenea dintr-un accident cu motocicleta, piciorul nu fusese sudat cum trebuie. „Discriminare", susţinea Freud.

Freud era scund, puternic, vioi ca un animal, avea o culoare ciudată (ca o măslină verde fiartă încet, până e aproape cafenie). Avea un păr negru, lucios, un neg ciudat pe obraz, drept sub un ochi: era un neg cu păr moale-mătăsos, mai mare decât obişnuitele aluniţe, cel puţin de mărimea unei monede obişnuite, mai deosebit decât orice semn din naştere şi făcând parte atât de firesc din obrazul lui Freud, ca şi o scoică lipită de o stâncă din Maine.

„E din cauză că creierul meu e atât de enorm", le spunea Freud mamei şi tatei. „Creierul meu nu lasă loc părului pe cap, aşa că părul e gelos şi creşte puţin şi acolo unde n-ar trebui."

„Poate că era păr de urs", spuse odată Frank serios şi Franny izbucni în râs şi mă apucă de gât atât de tare, încât mi-am muşcat limba.

„Frank e atât de caraghios!", strigă ea. „Arată-ne, Frank, părul tău de urs." Săracul Frank se apropia de pubertate în acea vreme; era cam devreme şi era foarte stânjenit din pricina asta. Dar nici chiar Franny nu ne putea sustrage din vraja fascinantă a lui Freud şi a ursului său; noi, copiii, eram captivaţi de farmecul lor, tot aşa cum tata şi mama trebuie să fi fost în acea vară a lui 1939.

Uneori noaptea, ne spunea tata, o conducea pe mama la dormitorul ei şi o săruta. Dacă Freud dormea, tata îl dezlega pe State o' Maine de motocicletă şi-i scotea botniţa ca ursul să poată mânca. Apoi îl lua la pescuit. Peste motocicletă era trasă o prelată, ca un cort deschis, care îl ferea de ploaie pe State o' Maine, şi tata îşi lăsa în acest scop uneltele de pescuit sub prelată.

Amândoi se duceau la cheiul din Bay Point; era dincolo de şirul debarcaderelor hotelului şi era plin de vase de pescuit şi de bărci de pescari. Tata şi State o' Maine şedeau la capătul cheiului şi tata dădea cu ceea ce numea el „lingură" să prindă merlani. Îl hrănea pe State o' Maine cu merlani vii. Într-o singură seară se ivi o neînţelegere între ei. De obicei tata prindea trei sau patru merlani; asta ajungea atât tatei, cât şi lui State o' Maine – şi apoi se duceau acasă. Dar într-o seară merlanii nu se mai iviră şi,

după un ceas fără a prinde ceva, tata se scula să ducă ursul înapoi la botniţa şi la lanţul lui.

„Vino”, zise el. „În seara asta nu-s peşti în ocean.”

State o’ Maine nu se clinti.

„Hai, vino!”, zise tata. Dar State o’ Maine nu-l lăsă nici pe tata să plece de pe chei.

„Moor!”, mormăia ursul. Tata se aşeză şi continuă să pescuiască. „Moor!”, se plânse State o’ Maine. Tata dădu cu undiţa iar şi iar, schimbă lingurile, încercă de toate. Dacă ar fi căutat viermi de scoică în bancurile de nămol, ar fi putut pescui plătică mai la adâncime, dar State o’ Maine se supăra ori de câte ori tata încerca să plece de pe chei. Tata se gândi să sară în apă şi să înoate până la ţărm; ar fi putut apoi să se furişeze înapoi spre dormitor ca să-l caute pe Freud şi amândoi ar fi putut veni să-l momească pe State o’ Maine cu mâncare de la hotel. Dar după un timp, tata intră în atmosfera serii şi zise: „Bine, bine, vasăzică vrei peşte? o să prindem un peşte, ce dracu!”

Puţin înainte de ivirea zorilor un pescar veni pe chei ca să plece cu vasul în larg. Voia să strângă năvoadele puse şi luase altele pe care să le pună şi – din păcate – avea şi momeală cu el. State o’ Maine mirosi momeala.

„Mai bine dă-o lui”, zise tata.

„Moor!”, zise State o’ Maine şi pescarul îi dădu toată momeala.

„O să-ţi plătim datoria”, zise tata. „De îndată.”

„Ştiu ce-aş vrea să fac de îndată”, zise pescarul. „L-aş pune pe ursul ăsta în năvoadele mele şi l-aş folosi ca momeală. Aş vrea să-l văd halit de homari!”

„Moor!”, zise State o’ Maine.

„E mai bine să nu-l necăjim”, zise tata pescarului care fu de acord.

„Ja, nu e prea deştept ursul ăsta”, îi spuse Freud tatei. „Ar fi trebuit să te previn. Se poate purta cam ciudat când e vorba de mâncare. Îi dădeau prea multă mâncare în taberele de tăietori de lemne; mânca tot timpul – o mulţime de porcării. Şi acuma i se pare pur şi simplu uneori că nu mănâncă de ajuns – sau vrea să bea sau mai ştiu eu ce. Trebuie să ţii minte: nu te aşeza niciodată să mănânci dacă nu l-ai hrănit întâi pe el. Nu-i place chestia asta.”

Aşa că State o’ Maine era întotdeauna hrănit înainte de a se produce pe pajişte – căci feţele de masă din pânză albă erau peste tot pline de hors d'oeuvres, peşte crud şi fripturi

şi, dacă State o' Maine ar fi fost flămând, ar fi fost o pacoste. Dar Freud îl îndopa pe State o' Maine înainte de spectacol şi ursul, umflat, conducea calm motocicleta. Era placid, chiar plictisit, la ghidon, ca şi cum cea mai imperioasă nevoie fizică care l-ar fi împins ar fi fost să râgâie groaznic sau să-şi uşureze marele lui stomac de urs.

„E un spectacol tâmpit şi pierd bani", zicea Freud. „Locul acesta e prea elegant. Numai snobi vin aici. Ar trebui să mă duc într-un loc cu oameni ceva mai puţin rafinaţi, unde sunt jocuri de bingo – nu numai dans. Ar trebui să mă duc în locuri care sunt mai democratice – locuri unde se pun pariuri pe lupte cu câini, ştii?"

Tata nu ştia, dar trebuie să fi fost uimit de existenţa unor asemenea locuri – mai grosolane decât Weirs at Laconia sau chiar Hampton Beach. Locuri unde erau mai mulţi beţivi şi mai mulţi bani de risipit pentru un spectacol cu un urs dresat. La Arbuthnot era o lume pur şi simplu prea rafinată pentru un om ca Freud şi pentru un urs ca State o' Maine. Era prea rafinată chiar ca să preţuiască motocicleta aceea: Indian 1937. Dar tata îşi dădea seama că niciun fel de ambiţie nu-l însufleţea pe Freud. Freud petrecea o vară plăcută la Arbuthnot; ursul pur şi simplu nu se dovedise a fi mina de aur pe care o sperase Freud. Ce voia Freud era un altfel de urs.

„Cu un urs atât de prost", le spunea el mamei şi tatei, „n-are niciun rost să încerc să o scot mai bine la capăt. Şi când colinzi prin staţiuni mai ieftine, ai alte probleme."

Mama luă mâna tatei şi i-o apăsă cu putere, avertizându-l poate pentru că-l văzu închipuindu-şi acele „alte probleme", acele „staţiuni ieftine". Dar tata se gândea la studiile lui la Harvard; lui îi plăceau motocicleta Indian 1937 şi ursul numit State o' Maine. El nu-l văzuse pe Freud făcând nici cel mai mic efort ca să-l dreseze pe urs, iar Win Berry era un băiat care avea încredere în el însuşi; fiul lui Bob Antrenorul era un tânăr care-şi închipuia că poate face orice îşi poate închipui.

El plănuise mai demult ca, după vara de la Arbuthnot, să meargă la Cambridge, să închirieze o cameră şi să-şi găsească o slujbă – poate în Boston. Avea să cunoască regiunea din jurul Harvardului şi să se angajeze prin apropiere, în aşa fel încât, de îndată ce avea să aibă bani pentru studii, să intre la universitate. În acest mod, îşi închipuia el, ar fi putut să-şi păstreze o slujbă cu jumătate de normă şi să urmeze la Harvard. Mamei, fireşte, îi

plăcuse acest plan fiindcă de la Boston la Dairy şi înapoi era uşor de călătorit cu trenul Boston & Maine – pe atunci trenurile mergeau regulat. Ea îşi închipuia vizitele tatei – weekend-urile lungi – şi poate vizitele ocazionale – deşi cum se cuvine – pe care ar fi putut să le facă la Cambridge sau la Boston ca să-l vadă.

„Ce ştii tu, oricum, despre urşi?", îl întreba ea. „Sau despre motociclete?"

Nu-i plăcea nici intenţia lui – dacă Freud nu ar fi vrut să se despartă de motocicletă sau de urs – ca tata să meargă cu Freud în taberele de tăietori de lemne. Win Berry era un băiat voinic, dar nu vulgar. Şi mama îşi închipuia că taberele sunt nişte locuri vulgare, de unde tata nu avea să revină acelaşi – sau nu avea să revină deloc.

N-ar fi trebuit să se necăjească. Vara aceea şi cum avea să se sfârşească fuseseră hotărâte într-o mult mai largă şi mai inevitabilă măsură decât oricare dintre neînsemnatele aranjamente pe care tata şi mama le puteau închipui şi prevedea. Vara aceea a anului 1939 era tot atât de inevitabilă ca şi războiul din Europa – cum avea curând să fie numit –, şi ei toţi – Freud, Mary Bates şi Winslow Berry – erau zvârliţi încolo şi încoace de acea vară, la fel ca şi pescăruşii aruncaţi de curentul puternic de la gura fluviului Kennebec.

Într-o seară, târziu în august, când mama servise la cină şi abia avusese vreme să se schimbe şi să-şi pună pantofii ei în două culori şi fusta lungă în care juca croquet, tata fu chemat din camera sa să ajute un om rănit. Tata alergă spre pajiştea pentru croquet, unde-l aştepta mama. Ea ţinea pe umăr un ciocan de lemn. Becurile, ca de Crăciun, atârnate în copaci luminau pajiştea într-o asemenea lumină spectrală, că – tatei – mama „îi păru ca un înger cu un toiag în mână".

„Vin imediat", îi spuse tata. „Cineva a fost rănit." Ea veni cu el şi cu alţi câţiva oameni alergând, şi se grăbiră spre debarcaderele hotelului. Lângă chei duduia un vas mare, luminat puternic. O orchestră cu prea multe alămuri cânta pe punte şi mirosul puternic de benzină şi de fum de eşapament din aer se amesteca cu mirosul de fructe strivite. Se părea că oaspeţii de pe navă erau serviţi dintr-un vas imens cu punci de fructe alcoolizat şi îl vărsau pe ei sau îl împrăştiau pe punte. La capătul cheiului un bărbat zăcea pe o coastă, sângerând dintr-o rană la obraz; se

poticnise urcând pe scară şi-şi zdrobise faţa de un tachet de ancorare.

Era un bărbat corpolent, cu obrajii rumeni în lumina albăstruie a lunii, şi se ridică de îndată ce-l atinse cineva. „Scheiss “, zise el.

Tata şi mama recunoscură imediat cuvântul german „rahat”, folosit în numeroasele spectacole ale lui Freud. Cu ajutorul mai multor tineri puternici neamţul fu pus pe picioare. Sângerase, din plin, peste haina lui albă de seară, care părea destul de largă pentru doi oameni; brâul lui albastru-negru semăna cu o perdea, iar papionul lui asortat era prins drept la gât ca o elice răsucită. Era cam fălcos şi mirosea puternic a punciul de fructe servit pe bordul vasului. Zbieră la cineva. Un cor de cuvinte nemţeşti îi răspunse de pe vas şi o femeie înaltă, bronzată, într-o rochie de seară cu garnitură de dantelă galbenă, urcă pe scara cheiului ca o panteră îmbrăcată în mătase. Bărbatul care sângera o luă de mână şi se sprijini de ea atât de tare, încât femeia, în ciuda vizibilei ei puteri şi sprinteneli, fu împinsă în tata, care o ajută să-şi păstreze echilibrul. Era mult mai tânără decât bărbatul, observă mama, şi de asemenea nemţoaică – vorbindu-i bărbatului pe un ton calm, ca o doică, în timp ce el continua să răcnească şi să gesticuleze obscen către cei din corul nemţesc de pe bordul vasului. Perechea masivă părăsi cheiul şi-şi continuă drumul pe aleea prunduită.

La intrarea în Arbuthnot, femeia se întoarse spre tata şi spuse cu un accent apăsat: „Fa avea nefoie de cuzuturi, ja? Desigur afeţi un toctor.”

Recepţionerul îi şopti tatei: „Adu-l pe Freud.”

„Cusături?”, zise Freud. „Doctorul stă tocmai în Bath şi e beat. Dar eu ştiu să cos pe oricine.”

Recepţionerul alergă la dormitor şi-i strigă lui Freud:

„Ia-ţi motocicleta şi adu-l pe Doc Todd aici! O să-i trezim noi când o să sosească. Dar pentru numele lui Dumnezeu, ia-o din loc. “

„O să dureze un ceas, dacă o să-l găsesc”, zise Freud. „Ştii că mă pricep la cusături. Dă-mi numai hainele potrivite.”

„Asta-i altceva”, zise recepţionerul. „Cred că e vorba de altceva, Freud – adică, tipul. E un neamţ, Freud. Şi e rănit la obraz.”

Freud îşi scoase hainele de lucru de pe trupul lui măsliniu ciupit de vărsat; începu să-şi pieptene părul

umed. „Hainele”, zise el. „Adu numai hainele. E prea complicat să-l aducem pe Doc Todd.”

„E rănit la obraz, Freud”, zise tata.

„Şi ce-i cu obrazul?”, zise Freud. „E doar piele ja? Ca şi la mâini sau la picioare. Am mai cusut o mulţime de picioare. Tăieturi de topor şi de ferestrău – proştii ăia de tăietori de lemne.”

Afară, ceilalţi nemţi de pe vas cărau cufere şi bagaje grele pe scurta distanţă de la debarcader la drumul de acces – peste al optsprezecelea teren de golf. „Uită-te la porcii aşiia”, zise Freud. „Fac găuri în care micile mingi albe o să se înfunde.”

Chelnerul-şef intră în camera lui Freud. Era cea mai bună cameră din dormitorul bărbaţilor – nimeni nu ştia cum o căpătase. Chelnerul-şef începu să se dezbrace.

„Totul, numai jacheta nu, prostule”, îi zise Freud. „Doctorii nu poartă jachete de chelner.”

Tata avea o jachetă neagră de smoching care se potrivea întrucâtva cu pantalonii negri ai chelnerului şi i-o aduse lui Freud.

„Le-am spus de un milion de ori”, zise chelnerul-şef – deşi arăta ciudat vorbind cu oarecare autoritate în timp ce era dezbrăcat. „Ar trebui să fie un doctor care să stea chiar la hotel.”

Când Freud fu complet îmbrăcat, zise „Asta este”. Recepţionerul alergă înapoi la hotel înaintea lui. Tata se uită la chelnerul-şef care privea neajutorat la hainele lăsate de Freud; nu erau foarte curate şi miroseau puternic a State o’ Maine; era clar că chelnerul nu voia să le îmbrace. Tata alergă să-l ajungă pe Freud.

Nemţii, acum pe drumul de acces din faţa intrării, se căzneau cu căratul pe prundiş al unui cufăr mare; dimineaţă cineva va avea de netezit prundişul. „Nu este destui oameni la der hotel să ne ajute?”, răcni unul dintre nemţi.

Pe tejgheaua imaculată, în camera de serviciu dintre sufrageria principală şi bucătărie, neamţul cel corpolent cu obrazul crestat zăcea asemenea unui cadavru, cu capul palid rezemat pe haina lui de seară împăturită şi care nu avea să mai fie albă niciodată; elicea lui de papion de culoare închisă îi atârna boţită la gât, şi brâul i se ridica şi cobora.

„E un gut toctor?”, îl întrebă el pe recepţioner. Tânăra uriaşă în rochie cu garnitura galbenă de dantelă îl ţinea pe

neamţ de mână.

„Un doctor excelent”, zise recepţionerul.

„Mai ales la cusut”, spuse tata. Mama îl ţinea de mână.

„Nu e prea ţifilizat hotel, kred”, zise neamţul.

„E în der bustiu”, spuse femeia atletică şi bronzată, dar se întrerupse râzând. „Dar nu-i atât de rea taietura, meht?”, spuse ea tatei şi mamei şi recepţionerului. „Nu afem nefoie de un toctor prea gut ca s-o coase, kred.”

„Numai evreu nu”, zise neamţul, tuşind. Freud era în mica încăpere, deşi niciunul dintre ei nu-l văzuse; nu reuşea să bage aţa în ac.

„Nu ist efreu, sunt zigură.” Prinţesa bronzată râse. „Nu au evrei în Maine!” Când îl văzu pe Freud, nu mai arăta a fi atât de sigură.

„Guten Abend, meine Dame und Herr”, zise Freud. „Was ist los?”

Tata spunea că Freud, în smochingul negru, arăta atât de prăpădit şi de desfigurat de cicatricele bubelor sale, încât dădea imediat impresia să fi furat hainele în care era îmbrăcat; hainele arătau de parcă ar fi fost furate cel puţin de la două persoane deosebite. Chiar şi cel mai vizibil instrument al său era negru – o bobină de aţă neagră pe care Freud o ţinea în mănuşile de bucătărie din cauciuc cenuşiu pe care le purtau spălătorii de vase. Cel mai bun ac pe care reuşiseră să-l găsească în spălătoria de la Arbuthnot părea a fi prea mare în mâna mică a lui Freud, ca şi cum ar fi înhăţat acul folosit la coaserea pânzelor pentru bărcile de curse. Poate că asta si făcuse.

„Herr Doktor?”, întrebă neamţul, alb la faţă. Rana părea să fi încetat, pe loc, să sângereze.

„Herr Doktor Professor Freud”, zise Freud, apropiindu-se şi uitându-se chiorâş la rană.

„Freud?”, spuse femeia.

„Ja”, zise Freud.

Când turnă primul pahar de whisky pe rană, whisky-ul intră şi-n ochii neamţului.

„Hopa”, zise Freud.

„Am orbit! Am orbit!”, intonă neamţul.

„Nein, nu eşti nicht orb”, zise Freud. „Dar ar fi trebuit să închizi ochii.” Vărsă încă un pahar de whisky pe rană; şi apoi se apucă de lucru.

Dimineaţă recepţionerul îl rugă pe Freud să nu-şi facă numărul cu State o’ Maine până nu pleacă nemţii – aveau să plece de îndată ce puteau încărca la bordul marelui lor

vas numeroase provizii. Freud refuză să rămână îmbrăcat ca doctor; stărui să meşterească la Indian 37 în costumul lui de mecanic, aşa că înveşmântat astfel îl găsi neamţul, spre ocean, lângă terenurile de tenis, nu tocmai ascuns de pajiştile şi terenurile de joc ale hotelului, dar ceva mai departe ca să fie singur. Faţa mare, bandajată, a neamţului era tare umflată şi el se apropie cu băgare de seamă de Freud, ca şi cum micul mecanic ar fi putut fi neliniştitorul frate geamăn al lui „Herr Doktor Professor" din noaptea precedentă.

„Nein, e el ", zise femeia bronzată, care mergea la braţul neamţului.

„Ce repară în dimineaţa asta doctorul evreu?" îl întrebă neamţul pe Freud.

„E hobby-ul meu", zise Freud fără să-şi ridice privirile. Tata, care-i dădea lui Freud uneltele pentru reparat motocicleta – ca un asistent unui chirurg –, strânse mai bine cheia de trei sferturi de ţol.

Cuplul german nu-l văzu pe urs. State o' Maine se scărpina de gardul terenului de tenis – împingându-şi cu putere spinarea în plasa de metal, gemând şi legănându-se într-un ritm apropiat de masturbare.

„N-am auzit niciodată de o motocicletă ca asta", îi spuse neamţul lui Freud pe un ton critic. „E o fechitură, kred, ja? Ce-i aia Indian? N-am mai auzit de aşa ceva."

„Ar trebui să încerci să mergi cu ea", zise Freud. „Vrei?"

Nemţoaicei nu păru să-i placă ideea – şi categoric nu voia aşa ceva –, dar neamţului ideea păru să-i surâdă. Stând lângă motocicletă, atinse rezervorul de benzină şi-şi trecu degetele peste cablul ambreiajului şi mângâie mânerul schimbătorului de viteze. Prinse regulatorul de la ghidon şi-l suci brusc. Pipăi tubul moale de cauciuc— ca un organ vital ivit printre atât de mult metal – prin care benzina curgea din rezervor în carburator. Deschise valva carburatorului, fără să-i ceară voie lui Freud: gâdilă valva şi-şi muie degetele în benzină, apoi îşi şterse degetele de şa.

„Nu te superi, Herr Doktor?", îl întrebă neamţul pe Freud.

„Nu, deloc", zise Freud. „Ia-o şi fă un tur."

Şi atunci era vara lui '39: tata îşi dădu seama cum avea să se sfârşească, dar nu se putea decide să intervină. „N-aş

fi putut opri nimic", zicea întotdeauna tata. „Se apropia, ca războiul."

Mama, la gardul terenului de tenis, îl văzu pe neamţ urcând pe motocicletă, se gândi că-i mai bine să-i pună din nou botniţa lui State o' Maine. Dar ursul nu avu răbdare, îşi scutură capul şi se scărpină şi mai tare.

„Are un demaror cu pedală standard, ja?", întrebă neamţul.

„Apasă doar pe pedală şi o s-o pornească imediat", zise Freud. Ceva din modul în care el şi tata se dădură la o parte o făcu pe tânăra nemţoaică să li se alăture; se trase şi ea înapoi.

„Am pornit", zise neamţul şi apăsă pe pedală.

La prima mişcare a maşinii, înainte de prima turaţie a motorului, ursul numit State o' Maine se înălţă drept pe lângă gardul terenului de tenis şi părul aspru de pe pieptul stufos i se zbârli; se holbă dinspre terenul central de tenis spre Indian 1937, care încerca să plece undeva fără el. Când neamţul puse maşina în mişcare şi începu, mai degrabă nesigur, să înainteze peste gazon către o alee prunduită, State o' Maine se lasă în patru labe şi se năpusti. Era în plină viteză când traversă terenul central şi întrerupse jocul de dublu – rachetele căzând şi mingile rostogolindu-se care încotro. Jucătorul de lângă plasă preferă să se lipească de plasă; îşi închise ochii când ursul trecu în goană pe lângă el.

„Moor!" răcni State o' Maine, dar neamţul pe zgomotoasa motocicletă nu putea auzi nimic.

Totuşi nemţoaica auzi şi se întoarse – odată cu tata şi cu Freud – şi văzu ursul. „Gott! Ce zălbăticie!", strigă ea şi leşină prăbuşindu-se spre tata, care o duse cu grijă pe pajişte.

Când neamţul văzu că un urs se ţine după el, încă nu se descurcase; nu era sigur încotro se făcea şoseaua principală. Dacă ar fi găsit-o, l-ar fi lăsat în urmă, desigur, pe urs, dar, îngrădit între aleile înguste şi cărările terenurilor hotelului, nu avea viteza necesară.

„Moor!", mârâia ursul. Neamţul se abătu spre terenul de croquet şi se îndreptă către umbrarele pentru picnic, unde se aranja masa de prânz. Ursul fu pe motocicletă după mai puţin de douăzeci de metri, încercând greoi să urce în spatele neamţului – ca şi cum State o' Maine ar fi învăţat în sfârşit lecţia de conducere a lui Freud şi era pe cale de a stărui ca spectacolul să fie executat cum trebuie.

Neamţul nu-l lăsă, de data aceasta, pe Freud să-l coasă, şi chiar Freud recunoscu că era o treabă care-l depăşea. „Ce porcărie”, îi zise el uimit tatei. „Atâtea cusături – nu-i de mine. N-aş fi putut sta să-l aud urlând tot timpul cât ar fi durat treaba asta.”

Aşa că neamţul fu transportat de către Paza de Coastă la spitalul din Bath. State o’ Maine fu ascuns în spălătorie, astfel încât miticul statut de „animal sălbatic” al ursului să poată fi confirmat.

„Din pădure a venit”, spunea nemţoaica revenită la viaţă. „Trebuie să fi fost înfuriat de zgomotul de la der motocicletă.”

„E o ursoaică cu pui mici”, explica Freud. „Sehr periculos în această perioadă.”

Dar conducerea hotelului de la Arbuthnot-by-the-Sea nu avea să îngăduie ca lucrurile să fie trecute cu vederea atât de uşor; Freud ştia asta.

„Plec înainte să trebuiască să vorbesc din nou cu el”, le spuse Freud tatei şi mamei. Ştiau că Freud vorbea de proprietarul de la Arbuthnot, bărbatul în haina albă de seară care se ivea din când în când la ultimul dans. „Parcă-l şi aud pe barosanul ăla spunând: «Ei, Freud, ştiai care era riscul – am discutat despre asta. Când am fost de acord să ţii animalul aici, am fost amândoi de acord că va fi pe răspunderea ta.» Şi dacă îmi spune că sunt un evreu norocos – în primul rând că sunt în America lui nenorocită – îl las pe State o’ Maine să-l mănânce!”, zise Freud. „El şi ţigările lui scumpe, de care n-am nevoie. Oricum, ăsta nu e un hotel de mine.”

Ursul, nervos din cauză că era închis în spălătorie şi necăjit văzându-l pe Freud că-şi împachetează hainele pe măsură ce ieşeau din maşina de spălat – încă umede –, începu să mârâie. „Moor!”, şopti el.

„O, gura!”, strigă Freud. „Nici tu nu eşti un urs cum trebuie.”

„A fost vina mea”, zise mama. „N-ar fi trebuit să-i scot botniţa.”

„Alea n-au fost decât muşcături din dragoste”, zise Freud. „Ghearele dobitocului l-au ciopârţit de fapt pe tâmpitul ăla!”

„Dacă n-ar fi încercat să-i smulgă părul lui State o’ Maine”, zise tata, „nu cred că s-ar fi terminat atât de prost.”

„Desigur că nu '“, zise Freud. „Cui îi place să-i smulgi părul?”

„Moor!”, se plânse State o’ Maine.

„Ăsta ar trebui să-ţi fie numele: «Moor!»“, zise Freud ursului. „Eşti atât de prost, încât numai asta poţi să spui.”

„Dar ce-ai să faci?”, îl întrebă tata pe Freud. „Unde te poţi duce?”

„Înapoi în Europa”, zise Freud. „Acolo sunt urşi deştepţi.”

„Acolo sunt şi nazişti”, zise tata.

„Dă-mi un urs deştept şi puţin îmi pasă de nazişti”, zise Freud.

„O să am eu grijă de State o’ Maine”, zise tata.

„Poţi să faci şi ceva mai bun”, zise Freud. „Poţi să-l cumperi. Două sute de dolari şi ce ai ca haine. Astea sunt ude!”, strigă el aruncându-şi hainele.

„Moor!”, făcu ursul, amărât.

„Vezi cum vorbeşti, Moor”, îi spuse Freud.

„Două sute de dolari?”, întrebă mama.

„Asta-i tot ce mi-au plătit până acum”, zise tata.

„Ştiu cât îţi plătesc”, zise Freud. „De aceea îţi cer numai două sute de dolari. Desigur, şi pentru motocicletă. Ai văzut de ce trebuie să ai şi motocicleta, ja? State o’ Maine nu poate merge cu maşina, îl face să verse. Şi un tăietor de lemne l-a legat odată cu lanţul într-o furgonetă... Am văzut eu. Ursul, prostul, s-a smuls şi a spart geamul din spate şi l-a schilodit pe tipul din cabină. Aşa că nu fi prost. Cumpără motocicleta.”

„Două sute de dolari”, repetă tata.

„Şi acum, hainele tale”, zise Freud. Îşi lăsă lucrurile ude pe podeaua spălătoriei. Ursul încercă să-i urmeze în camera tatei, dar Freud îi spuse mamei să-l ducă pe State o’ Maine afară şi să-l lege cu lanţul de motocicletă.

„Ştie că pleci şi e nervos, sărmanul”, zise mama.

„Îi e dor de motocicletă”, zise Freud, dar îi dădu voie ursului să vină sus – deşi i se ceruse la Arbuthnot să nu îngăduie aşa ceva.

„Ce-mi pasă acum de ce dau voie ei?”, zise Freud, încercând hainele tatei. Mama se tot uita pe hol în sus şi în jos: urşii şi femeile nu aveau voie să intre în dormitorul bărbaţilor.

„Hainele mele sunt toate prea mari pentru tine”, îi zise tata lui Freud pe când se îmbrăca.

„Eu mai cresc încă”, zise Freud, care pe atunci trebuie să fi avut cel puţin patruzeci de ani. „Dacă aş fi avut hainele potrivite, acum aş fi mai mare.” Îmbrăcase trei pantaloni de-ai tatei, unii peste alţii, două haine, în buzunare îndesase rufărie de corp şi ciorapi şi ţinea o a treia haină pe umeri. „Ce să te mai încurci cu valize?”, întrebă el.

„Dar cum ai să ajungi în Europa?”, şopti mama în cameră.

„Peste Oceanul Atlantic”, zise Freud. „Vino înăuntru”, îi spuse el mamei; luând mâinile mamei şi ale tatei, le uni. „Sunteţi doar nişte adolescenţi”, le spuse el, „aşa că ascultaţi-mă pe mine: sunteţi îndrăgostiţi. Plecăm de la această presupunere, ja?” Şi deşi tata şi mama nu recunoscuseră niciodată unul faţă de celălalt aşa ceva, dădură amândoi din cap, în timp ce Freud îi ţinea de mână. „Bine”, zise Freud. „De aici decurg trei lucruri. Îmi făgăduiţi că veţi fi de acord cu aceste trei lucruri?”

„Promit”, zise tata.

„Promit şi eu”, zise mama.

„Bine”, spuse Freud. „Numărul unu: vă căsătoriţi imediat, înainte ca vreun nătărău şi vreo târfă să vă schimbe gândul. Aţi înţeles? Vă căsătoriţi, chiar dacă o să vă coste.”

„Da”, fură de acord părinţii mei.

„Acum numărul doi”, zise Freud, uitându-se numai la tata. „Vei merge la Harvard – îmi promiţi – chiar dacă te va costa.”

„Dar voi fi căsătorit”, zise tata.

„Am spus că te va costa, n-am spus?”, zise Freud. „Îmi promiţi: vei merge la Harvard. Să profiţi de orice împrejurare favorabilă pe care o vei avea în această lume, chiar dacă vei fi în prea multe împrejurări favorabile. Într-o zi împrejurările favorabile nu vor mai fi, înţelegi?”

„Vreau ca tu să mergi, oricum, la Harvard”, îi spuse mama tatei.

„Chiar dacă o să mă coste”, spuse tata, dar fu de acord să meargă la Harvard.

„Şi acum numărul trei”, zise Freud. „Sunteţi gata?” Şi se întoarse spre mama; dădu drumul mâinii tatei, o împinse chiar deoparte, aşa că o ţinea numai pe mama de mână. „Iartă-l”, îi zise Freud, „chiar dacă te va costa.”

„Să mă ierte pentru ce?” zise tata.

„Doar să-l ierţi”, zise Freud, uitându-se numai la mama. Ea dădu din umeri.

„Şi tu”, zise Freud ursului care adulmeca pe sub patul tatei. Freud îl sperie pe State o’ Maine, care găsise sub pat o minge de tenis şi o băgase în gură.

„Hâp!”, făcu ursul, scuipând mingea de tenis.

„Tu”, zise Freud ursului. „Fie ca într-o zi să fii recunoscător că ai fost salvat de dezgustătoarea lume a naturii.”

Asta a fost tot! A fost o nuntă şi o binecuvântare, spunea întotdeauna mama. A fost o bună slujbă evreiască de modă veche, spunea întotdeauna tata; evreii erau pentru el o enigmă – cum ar fi fost China, India şi Africa şi toate acele locuri exotice unde nu fusese niciodată.

Tata îl legă pe urs cu lanţul de motocicletă. Când el şi mama îl sărutară de rămas-bun pe Freud, ursul încercă să-şi bage capul între ei.

„Păzea!”, strigă Freud şi se despărţiră, „A crezut că mâncăm ceva”, le spuse Freud mamei şi tatei. „Fiţi atenţi cum vă sărutaţi în preajma lui; nu ştie ce-i aia sărutat. Crede că-i vorba de mâncat.”

„Moor!”, făcu ursul.

„Şi te rog, de dragul meu”, zise Freud, „spune-i Moor – asta-i tot ce spune – şi State o’ Maine e un nume atât de prostesc.”

„Moor?” zise mama.

„Moor!”, făcu ursul.

„Bine”, zise tata. „Moor să fie.”

„La revedere, Moor”, zise Freud. „Auf wiedersehen! “

Îl priviră pe Freud multă vreme, aşteptând pe cheiul de la Bay Point o ambarcaţiune care să meargă la Booth-bay, şi când în cele din urmă un pescar de homari îl luă – deşi părinţii mei ştiau că în Booth-bay, Freud se va urca la bordul unui vas mai mare – ei se gândiră cum ar fi fost dacă barca de pescuit homari l-ar duce în Europa pe Freud, departe peste întunecatul ocean. Se uitară după barcă cum duduie şi saltă, până li se păru că e mai mică pe apă decât o rândunică de mare sau chiar decât un fluierar; apoi nici n-o mai auziră.

„Aţi făcut-o pentru prima dată în seara aceea?”, întreba întotdeauna Franny.

„Franny!”, zicea mama.

„Păi, spuneaţi că vă simţeaţi căsătoriţi”, zicea Franny.

„Ce-ţi pasă când am făcut-o?”, zicea tata.

„Dar aţi făcut-o, nu-i aşa?”, zicea Franny.

„Ce-ţi pasă?”, zicea Frank.

„N-are importanţă când”, spunea Lilly în felul ei ciudat

Şi asta era adevărat – n-avea de fapt importanţă când.

Când părăsiră vara anului 1939 şi Arbuthnot-by-the-Sea, tata şi mama erau îndrăgostiţi – şi în mintea lor, căsătoriţi. Doar, la urma urmei îi făgăduiseră lui Freud. Ei aveau motocicleta şi ursul lui, numit acum Moor, şi când sosiră acasă în Dairy, New Hampshire, merseră întâi la casa familiei Bates.

„Mary a venit acasă!”, strigă mama mamei mele. „Ce-i cu maşina aia pe care e?” întrebă bătrânul Latin Emeritus. „Cine e cu ea?”

„E o motocicletă şi acela e Win Berry!”, zise mama mamei.

„Nu, nu!”, zise Latin Emeritus. „Cine-i celălalt?” Bătrânul se uită lung la figura înfofolită din ataş.

„Trebuie să fie Bob Antrenorul”, zise mama mamei.

„Imbecilul acela!”, zise Latin Emeritus. „Ce dracu' poartă pe vremea asta? În Iowa nu ştiu cum să se îmbrace?”

„Mă voi căsători cu Win Berry!”, se grăbi mama să le spună părinţilor ei. „E motocicleta lui. Va merge la Harvard. Şi acesta e... Moor.”

Bob Antrenorul fu mai înţelegător. Lui îi plăcu Moor.

„Aş vrea să ştiu ce greutăţi ar putea să ridice”, spuse fostul fundaş din Liga Marilor Zece. „Dar nu putem să-i tăiem ghearele?”

Era o prostie să mai facă încă o nuntă; tata socotea că slujba lui Freud era de ajuns. Dar familia mamei stărui să fie căsătoriţi de către pastorul Congregaţiei care o dusese pe mama la dansul de absolvire, şi aşa se făcu.

Fu o nuntă mică, neconvenţională, în care Bob Antrenorul o făcu pe cavalerul de onoare şi Latin Emeritus se despărţi de fiica sa mormăind doar o frază ocazională în latină; mama mamei plânse, ştiind prea bine că Win Berry nu era omul de la Harvard care avea să o ducă pe Mary Bates înapoi la Boston – cel puţin nu imediat. Moor şezu tot timpul slujbei în ataşul motocicletei, unde fu potolit cu biscuiţi şi scrumbii. Mama şi tata avură o scurtă lună de miere.

„Atunci, fără îndoială că aţi făcut-o!”, striga întotdeauna Franny. Dar probabil că nu o făcură; nu rămaseră nicăieri peste noapte. Luară un tren de dimineaţă devreme spre

Boston şi se plimbară pe lângă Cambridge, închipuindu-şi că stau acolo şi că tata urmează cursurile la Harvard; veniră înapoi în New Hampshire cu primul tren, sosind în zori a doua zi. Primul lor pat nupţial o fi fost patul de o persoană din camera de fată a mamei din casa lui Latin Emeritus – care era locul unde mama mai locuia în timp ce tata căuta să facă rost de bani pentru Harvard.

Lui Bob Antrenorul îi păru rău că Moor pleacă. Bob era sigur că ursul putea fi învăţat să joace în apărare, dar tata îi spuse lui Iowa Bob că ursul avea să-i asigure hrana familiei şi taxele la universitate. Aşa că într-o seară (după ce naziştii invadară Polonia), la primul şfichiu al toamnei în aer, mama îl sărută pe tata de bun rămas pe terenurile de atletism de la Dairy School, care se întindeau până la uşa din spate a casei lui Iowa Bob.

„Ai grijă de părinţii tăi", îi spuse tata mamei, „şi eu o să mă întorc să am grijă de tine."

„Ha, ha!", făcea întotdeauna Franny; din cine ştie ce motiv, partea asta o sâcâia. Nu o crezuse niciodată. Şi Lilly se tulbura şi strâmba din nas.

„Taci din gură şi ascultă", zicea Frank întotdeauna.

Eu, cel puţin, nu sunt tot atât de sigur ca fraţii şi surorile mele. Eu puteam să-mi închipui, pur şi simplu, cum trebuie să se fi sărutat mama cu tata: cu grijă. Bob Antrenorul amuzându-l pe urs cu vreun joc, ca nu cumva Moor să creadă că mama şi tata mâncau ceva fără să împartă cu el. Să te săruţi era întotdeauna hazardat în preajma lui Moor.

Mama ne spuse că ştia că tata avea să-i fie credincios, fiindcă ursul avea să-l schilodească dacă ar fi sărutat pe cineva.

„Şi i-ai fost credincios?", îl întreba Franny pe tata, în felul ei repezit.

„Fireşte", spunea tata.

„Te cred şi eu", zicea Franny. Lilly era întotdeauna îngrijorată – Frank se uita în altă parte.

Asta se petrecea în toamna lui 1939. Deşi nu o ştia, mama era însărcinată – cu Frank. Tata plecă cu motocicleta pe coasta de est, cercetarea hotelurilor din staţiuni – a marilor orchestre, a mulţimilor de la jocul de bingo şi a cazinourilor – purtându-l mereu mai departe spre sud, odată cu schimbarea sezonului. Era în Texas, în primăvara lui 1940, când se născu Frank; tata şi Moor călătoreau în acea vreme cu o trupă numită Lone Star Brass Band. Urşii

erau iubiţi în Texas – deşi un beţiv din Fort Worth încercase să fure motocicleta, neştiind că Moor doarme legat în lanţuri în ea. Judecătorii din Texas îl obligară pe tata să plătească spitalizarea omului şi-l costă pe tata alţi bani din câştigurile lui ca să se ducă tocmai în Est să-i ureze bun venit pe lume primului său copil.

Mama era încă la spital când tata se întoarse în Dairy. Îl botezară pe Frank „Frank", deoarece tata spuse că aşa aveau să fie întotdeauna între ei şi faţă de familie: „plini de francheţe".

„Ha, ha!", obişnuia să facă Franny. Dar Frank era foarte mândru de originea numelui său.

Tata rămase cu mama atât cât să o lase din nou însărcinată. Apoi el şi cu ursul plecară la Virginia Beach şi în Caroline. Fură izgoniţi din Falmouth, Cape Cod, de 4 iulie, şi se întoarseră acasă la mama în Dairy – ca să-şi revină – imediat după dezastrul lor. Motocicleta pierdu un rulment la parada din Falmouth de Ziua Independenţei şi Moor fu cuprins de furie când un pompier din Buzzards Bay încercă să-l ajute pe tata cu motocicleta în pană. Din păcate, pompierul era însoţit de doi câini dalmaţieni, o rasă cunoscută nu pentru inteligenţă; făcând totul ca să-şi confirme reputaţia, dalmaţienii îl atacară pe Moor. Moor îl decapită scurt pe unul dintre ei, apoi goni după celălalt intrând în coloana de defilare a echipei de softball din Osterville, unde neghiobul câine încercă să se ascundă. Parada fu împrăştiată, pompierul supărat refuză să-l mai ajute pe tata cu motocicleta şi şeriful din Falmouth îi escortă pe tata şi pe Moor până la hotelul oraşului. Şi fiindcă Moor refuza să meargă cu maşina, fu un drum foarte obositor, cu Moor şezând în ataşul motocicletei, care trebui să fie remorcată. Le trebuiră cinci zile ca să găsească piesele necesare pentru a reface motorul.

Şi, ce era mai rău, Moor prinse gustul de câini. Bob Antrenorul încercă să-l facă să-şi lepede acest năravi, învăţându-l alte sporturi: să prindă mingea, să-şi perfecţioneze tumba înainte – chiar şi exerciţii de gimnastică –, dar Moor era oricum bătrân şi nu era blagoslovit cu aceeaşi încredere în viguroasele exerciţii care-l anima pe Iowa Bob. Ca să omoare câini mici, nu trebuia să alerge mult, descoperi Moor; dacă era şiret – şi Moor era şiret –, câinii aveau să vină drept la el. „Şi atunci totul s-a terminat", observă Bob. „Ce fundaş a' dracului ar fi putut să fie!"

Aşa că tata îl ţinea pe Moor mai tot timpul legat în lanţ şi încerca să-l facă să poarte botniţă. Mama spunea că Moor era deprimat – găsea că ursul e tot mai trist –, dar tata spunea că Moor nu-i deloc deprimat. „Se gândeşte doar la câini”, zicea tata. „Şi e foarte bucuros să fie legat de motocicletă.”

În vara aceea a anului 1940, tata locuia în casa familiei Bates din Dairy şi seara juca în faţa mulţimii de pe Hampton Beach. Reuşise să-l înveţe pe Moor un nou număr. Era numit „A căuta o slujbă” şi scutea bătrâna motocicletă să se mai degradeze.

Moor şi tata jucau în chioşcul de afară al orchestrei din Hampton Beach. Când se aprindeau luminile, Moor era aşezat pe un scaun purtând un costum de haine bărbătesc; costumul, total transformat, fusese cândva al lui Bob. După ce râsul se potolea, tata intra în chioşc cu o hârtie în mână.

„Cum te cheamă?”, întreba tata.

„Moor!”, zicea Moor.

„Da, Moor, văd”, zicea tata. „Şi vrei o slujbă, Moor?”

„Moor”, făcea Moor.

„Da, ştiu că te cheamă Moor, dar vrei o slujbă, nu-i aşa?”, spunea tata. „Numai că aici se spune că nu ştii să baţi la maşină, nu ştii nici să citeşti – se spune – şi ai o problemă cu băutul.’"

„Moor”, era de acord Moor.

Oamenii aruncau câteodată fructe, dar tata îl hrănise bine pe Moor; aici nu erau acelaşi fel de oameni ca la Arbuthnot.

„Bine, dacă tot ce poţi spune e numele tău”, zicea tata, „aş îndrăzni să spun că sau ai băut în noaptea asta, sau eşti prea prost ca să ştii să te dezbraci.”

Moor nu spunea nimic.

„Ei?”, întreba tata. „Să vedem dacă poţi să te dezbraci. Dezbracă-te. Hai.” Şi aici tata trăgea scaunul de sub Moor, care făcea o tumbă cum îl învăţase Bob Antrenorul.

„Aşa, deci poţi să faci o tumbă”, zicea tata. „Mare scofală. Hainele, Moor. Să vedem cum te dezbraci.”

Oricum e o prostie ca o mulţime de oameni să privească un urs dezbrăcându-se: mamei nu-i plăcea deloc acest număr – spunea că e nedrept faţă de Moor să-l prezinţi unor oameni atât de zgomotoşi şi de grosolani. Când Moor se dezbrăca, tata trebuia să-l ajute de obicei când ajungea

la cravată – fără ajutor, Moor se simţea înşelat şi şi-o smulgea de la gât.

„Da' ştiu că eşti rău cu cravatele”, zicea tata atunci. Publicului de la Hampton Beach îi plăcea mult chestia asta.

Când Moor era dezbrăcat, tata spunea: „Bine, hai, acum nu te opri. Scoate-ţi costumul de urs.”

„Moor?”, făcea Moor.

„Scoate-ţi costumul de urs”, zicea tata şi îl trăgea pe Moor de blană – aşa puţin.

„Moor!”, răcnea Moor şi publicul striga alarmat. „Dumnezeule, eşti chiar un urs adevărat!”, striga tata.

„Moor!”, răgea Moor şi-l gonea pe tata în jurul scaunului – jumătate din public fugind în noapte, unii din oameni poticnindu-se în nisipul moale al plajei şi îndreptându-se spre apă; alţii aruncând cu fructe şi pahare de hârtie cu bere caldă.

Un număr mai liniştit, pentru Moor, era executat o dată pe săptămână la cazinoul din Hampton Beach. Mama perfecţionase stilul de dans al lui Moor şi începea primul cântec al orchestrei făcând un tur împreună cu Moor pe pista goală de dans, cu perechile îngrămădite pe aproape şi uitându-se mirate la ei – ursul masiv, scund şi încovoiat, îmbrăcat în costumul lui Iowa Bob, surprinzător de graţios pe labele din spate, târşindu-şi picioarele după mama care conducea.

În aceste seri, Bob Antrenorul avea grijă de Frank. Mama şi tata şi Moor veneau acasă pe drumul de coastă, oprindu-se la Rye să se uite la valurile care se spărgeau la ţărm, unde erau casele bogătaşilor; aici valurile erau numite „brizanţi”. Coasta din New Hampshire era şi mai civilizată şi mai paradită decât cea din Maine, dar fosforescenţa valurilor la Rye trebuie să le fi amintit părinţilor mei de serile de la Arbuthnot. Spuneau că se opreau întotdeauna acolo, înainte de a o porni acasă spre Dairy.

Într-o seară, Moor nu voi să plece din Rye.

„Crede că-l iau la pescuit”, spuse tata. „Uită-te, Moor, n-am nicio sculă – n-am momeală, lingură, nici undiţă – prostule”, îi spuse tata ursului, întinzând mâinile goale. Moor se uită buimăcit; îşi dădură seama că ursul era aproape orb. După ce-l convinseră că nu aveau să pescuiască, îl duseră acasă.

„Cum se face că e atât de bătrân?”, îl întrebă mama pe tata.

„A început să urineze în ataş”, zise tata.

Când tata plecă pentru sezonul de iarnă, în toamna lui 1940, mama era însărcinată, de data asta cu Franny. Tata se hotărâse să se ducă în Florida şi mama primi veşti de la el întâi din Clearwater şi apoi din Tarpon Springs, Moor contractase o ciudată boală de piele – o infecţie la ureche, o ciupercă specifică urşilor – şi treburile mergeau slab.

Asta se întâmpla înainte de naşterea lui Franny, târziu în iarna lui 1941. Tata n-a fost acasă la această naştere şi Franny nu l-a iertat din cauza asta niciodată.

„Bănuiesc că ştia că avea să fie o fată”, îi plăcea lui Franny să spună.

Tata nu se întoarse în Dairy decât în vara lui 1941; şi repede mă concepu pe mine.

Făgădui mamei că nu avea să o mai părăsească; câştigase destul de mulţi bani cu un angajament reuşit la un circ din Miami, ca să înceapă cursurile la Harvard în toamnă. Puteau să-şi îngăduie o vară mai relaxată, jucând la Hampton Beach numai când voiau. Avea să facă naveta cu trenul la Boston, dacă nu se ivea o cameră ieftină în Cambridge.

Moor îmbătrânea tot mai mult. În fiecare zi trebuia să i se pună în ochi o vaselină albastru-pal, de grosimea pieliţei unei meduze; Moor o freca de mobile. Mama observă că n-avea păr pe o bună parte a corpului, care părea mai sfrijit şi mai şleampăt. „Şi-a pierdut tonusul muscular”, se necăjea Bob Antrenorul. „Ar trebui să ridice greutăţi sau să alerge.”

„Încearcă numai să fugi de el pe motocicletă”, îi spunea tata tatălui său. „O să alerge.” Dar când Bob Antrenorul încercă aşa ceva, reuşi să scape. Moor nu fugi după el; nu-i mai păsa.

„Cu Moor”, zicea tata, „familiaritatea are drept rezultat un oarecare dispreţ.” Lucrase cu Moor destul de mult şi din greu ca să înţeleagă exasperarea lui Freud faţă de urs.

Mama şi tata vorbeau rar despre Freud; cu „războiul din Europa”, era mult prea uşor să-ţi închipui ce i se putuse întâmpla.

Magazinele de băuturi din Harvard Square vindeau foarte ieftin That's All, whisky-ul de secară al lui Wilson, dar tata nu era un băutor. Oxford Grill din Cambridge oferea clienţilor bere trasă într-un vas de sticlă de forma

unui pahar de coniac şi având un galon. Dacă-l puteai bea într-un anume timp scurt, căpătai încă unul pe gratis. Dar tata bea acolo berea lui obişnuită, când se termina săptămâna lui de cursuri, şi se grăbea spre North Station ca să prindă trenul spre Dairy.

Îi dădea zor cu cursurile lui cât putea de mult, ca să termine mai curând; putea face asta nu pentru că era mai deştept decât ceilalţi băieţi de la Harvard (era mai în vârstă, dar nu mai deştept decât cei mai mulţi dintre ei), ci pentru că îşi petrecea puţin timp cu prietenii. Avea o soţie însărcinată şi doi copii mici; nu prea avea timp pentru prieteni. Singura lui distracţie, zicea el, era să asculte la radio transmisiunile jocurilor de baseball profesionist. La doar câteva luni după Campionatul Mondial, tata ascultă la radio ştirile despre atacul de la Pearl Harbour.

Eu m-am născut în martie, 1942, şi am fost botezat John – după John Harvard. (Franny fusese botezată Franny din cauză că într-un fel numele ei se potrivea cu Frank.) Mama era ocupată având grijă nu numai de noi; ea mai avea grijă de bătrânul Latin Emeritus şi-l ajuta pe Bob Antrenorul să se ocupe de vârstnicul Moor; nici ea nu avea timp de prieteni.

La sfârşitul verii anului 1942, războiul preocupa cu adevărat pe toată lumea; nu mai era doar „războiul din Europa”. Şi, deşi folosea foarte puţină benzină, motocicleta fusese pensionată în calitate de locuinţă pentru Moor; nu mai era folosită la transport. În campusurile ţării se răspândise mania patriotică. Studenţilor li se atribuiau bonuri pentru zahăr, pe care cei mai mulţi le dădeau familiilor lor. În trei luni, fiecare cunoştinţă de-a tatei de la Harvard fusese sau înrolată sau se prezentase voluntar pentru vreun program. Când muri Latin Emeritus – şi, în somn, mama mamei mele îl urmă curând – mama obţinu o modestă moştenire. Tata grăbi în mod voluntar înrolarea lui şi plecă în primăvara lui 1943 pentru instrucţia de bază; avea douăzeci şi trei de ani.

În urma lui rămase mama cu Frank, Franny şi cu mine în casa familiei Bates; ramase în urmă şi tatăl lui, Iowa Bob, căruia îi încredinţase obositoarea îngrijire a lui Moor.

Tata scrise acasă că instrucţia de bază era o lecţie cum să faci praf hotelurile din Atlantic City. Spălau podelele de lemn în fiecare zi şi mărşăluiau pe promenada de scânduri ca să facă instrucţia pentru trageri pe o dună de nisip. Barurile de pe promenadă făceau o afacere grozavă cu

recruţii, dar nu cu tata. Nimeni nu întreba de vârstă; recruţii, majoritatea mai tineri ca tata, purtau cu toţii medaliile de trăgători de frunte şi îi dădeau cu băutura. Barurile erau pline de funcţionare din Washington şi toată lumea fuma ţigări fără filtru – cu excepţia tatei.

Tata spunea că toţi vorbeau despre o romantică „ultimă aventură" înainte de a pleca în Europa, deşi mult mai puţini o şi realizau faţă de câţi se lăudau cu ea; tata, cel puţin, o avu pe a sa – cu mama, într-un hotel din New Jersey. De data aceasta, din fericire, nu o lăsă însărcinată, aşa că nu avea să mai adauge pe cineva lui Frank, Franny şi mie.

Din Atlantic City tata se duse la o fostă şcoală preparatorie din nordul New York-ului, pentru instruire criptografică. Apoi fu trimis la Chanute Field – Kearns, Utah – şi după aceea la Savannah, Georgia, unde jucase altădată cu Moor în vechiul hotel Desoto. Apoi la Hampton Roads, port de îmbarcare, şi tata plecă „în războiul din Europa", cu vaga idee că s-ar putea să-l întâlnească acolo pe Freud. Tata era convins că lăsând-o pe mama cu trei urmaşi îşi asigurase o întoarcere certă.

Fu repartizat la o bază de bombardiere a Forţelor Aeriene din Italia, şi cea mai mare primejdie era să împuşti pe cineva fiind beat, să fii împuşcat de cineva care era beat sau să cazi în latrină fiind beat – ceea ce s-a şi întâmplat cu un colonel pe care tata îl cunoştea; oamenii au făcut de câteva ori peste colonel înainte de a-l salva. Singurul alt pericol era să iei o boală venerică de la vreo prostituată italiancă. Şi cum tata nu bea şi nici nu umbla după târfe, trecu fără primejdii prin cel de Al Doilea Război Mondial.

Plecă din Italia cu un vas al Marinei prin Trinidad în Brazilia – „care e ca Italia în portugheză", îi scrise el mamei. Se întoarse în Statele Unite cu un pilot şocat de obuze, care zbură cu un C-47 razant deasupra celei mai largi străzi din Miami. Din cer, tata recunoscu un loc de parcare unde, după o reprezentaţie, Moor vomitase.

Contribuţia mamei la efortul pentru război – deşi făcea muncă de secretariat pentru şcoala ei, Thompson Female Seminary – consta în a se pregăti pentru munca de spital; era în anul doi al cursurilor de la spitalul din Dairy pentru pregătirea ajutoarelor de infirmiere. Lucra într-un schimb de opt ore o dată pe săptămână şi era gata, în caz de nevoie, să înlocuiască pe cineva, ceea ce se întâmpla destul de des (fiind o mare lipsă de infirmiere). Locurile ei

favorite erau salonul de maternitate şi camera de naşteri; ştia ce înseamnă să naşti un copil în spital fără vreun bărbat în preajmă. Aşa trecu mama prin război.

Imediat după război, tata îl luă pe Bob Antrenorul la un meci de fotbal, care era jucat în Fenway Park, Boston. Pe drumul către North Station, de unde aveau să ia trenul spre casă, la Dairy, se întâlniră cu unul dintre colegii de la Harvard ai tatei, care le vându un Chevy cu două uşi şi nedecapotabil, model 1940, cu şase sute de dolari – puţin mai mult decât costa nou, dar care era în bună stare şi benzina costa ridicol de puţin, poate douăzeci de cenţi galonul; Bob Antrenorul împărţi cu tata costul asigurării, aşa că în cele din urmă familia noastră avea o maşină. În timp ce tata îşi termina studiile la Harvard, mama avea cu ce să ne ducă pe Frank, pe Franny şi pe mine pe plajele din New Hampshire şi Bob Antrenorul ne luă odată cu maşina în White Mountains, unde Frank fu înţepat foarte rău de nişte viespi galbene când Franny îl împinse într-un cuib.

Viaţa la Harvard se schimbase; camerele erau supraaglomerate, Crimson avea o nouă echipă. Studenţii de la slave susţineau că ei sunt responsabili pentru descoperirea votcii de către americani; nimeni nu o amesteca – o beai ruseşte, rece şi curată, în pahare mici cu picior –, dar tata rămăsese la bere şi-şi schimbă subiectul principal de studii trecând la literatura engleză. În felul acesta încercă, din nou, să-şi grăbească luarea licenţei.

Marile orchestre nu prea mai existau. Dansatul în săli de bal apunea şi ca sport, şi ca distracţie. Şi Moor era prea ramolit ca să mai joace; în primul Crăciun de după ieşirea din Forţele Aeriene, tata lucră la secţia de jucării de la Jordan Marsh şi o lăsă pe mama însărcinată din nou. De data aceasta era Lilly. Pe cât de precise fuseseră motivele care făcuseră ca Frank să fie botezat Frank şi Franny Franny şi eu John, nu a existat niciun motiv ca Lilly să fie botezată Lilly – un lucru care avea să o sâcâie pe Lilly, poate mai mult decât am ştiut-o noi; probabil întreaga ei viaţă.

Tata îşi luă licenţa cu promoţia Harvard 1946. Dairy School angajase un nou director, care discută cu tata la Harvard Faculty Club şi-i oferi o slujbă – să predea engleza şi să fie antrenor la două sporturi – cu un salariu iniţial de două mii o sută de dolari. Probabil că Bob Antrenorul îl determinase pe noul director s-o facă. Tata avea douăzeci şi şase de ani; el acceptă postul de la Dairy

School, deşi nu i se prea păru a fi chemarea vieţii sale. Însemna doar că în sfârşit putea sta împreună cu mama şi cu noi, copiii, în casa familiei Bates din Dairy, aproape de tatăl său şi de Moor – bătrânul lui urs. În această perioadă a vieţii sale, visurile tatălui meu erau mult mai importante decât educaţia sa, poate chiar mai importante decât noi, copiii, desigur mai importante decât Al Doilea Război Mondial. („În fiecare perioadă a vieţii sale”, zicea Franny.)

Lilly se născu în 1946, când Frank avea şase ani, Franny cinci şi eu patru. Deodată aveam un tată – ca şi cum ar fi fost cu adevărat pentru prima oară; până atunci fusese în război, la şcoală şi pe drumuri cu Moor în tot cursul vieţii noastre. Pentru noi era un străin.

Primul lucru pe care-l făcu cu noi, în toamna lui 1946, fu să ne ducă în Maine, unde nu mai fusesem, să vizităm Arbuthnot-by-the-Sea. Pentru tata şi mama era, desigur, un pelerinaj romantic – o expediţie de dragul timpurilor de altădată. Lilly era prea mică să poată călători şi Moor prea bătrân, dar tata stărui ca Moor să vină cu noi.

„Arbuthnot e şi locul lui, ce Dumnezeu”, îi spuse tata mamei. „N-ar fi acelaşi lucru dacă am fi la Arbuthnot fără bătrânul State o’ Maine!”

Aşa că Lilly fu lăsată în grija lui Bob Antrenorul şi mama trecu la volanul maşinii Chevy 1940, cu Frank şi Franny şi cu mine, cu un coş mare cu mâncare şi un munte de pături. Tata puse motocicleta în stare de funcţiune şi o conducea cu Moor în ataş. Aşa am călătorit, necrezut de încet, pe şoseaua care şerpuia de-a lungul coastei, cu mulţi ani înainte de a exista Autostrada Maine. Ca să ajungem la Brunswick ne-au trebuit câteva ore, după o altă oră trecurăm de Bath. Şi atunci am văzut apa agitată, răscolită, de culoare vineţie, de la gura fluviului Kennebec, întâlnind valurile oceanului, Fort Popham şi barăcile de pescari de la Bay Point şi lanţul tras de-a curmezişul drumului care ducea la Arbuthnot. Un aviz spunea:

ÎNCHIS ÎN AFARA SEZONULUI!

Arbuthnot fusese închis însă de mai multă vreme. Tata trebuie să-şi fi dat seama de acest lucru imediat ce dădu la o parte lanţul şi caravana noastră se îndreptă spre vechiul hotel. Înălbite, decolorate, clădirile erau abandonate şi bine zăvorâte; fiecare fereastră fusese spartă sau smulsă. Steagul decolorat al terenului de golf cu numărul optsprezece fusese înfipt într-o crăpătură a scândurilor

din podeaua verandei de deasupra, unde era sala de bal; steagul atârna la Arbuthnot-by-the-Sea ca şi cum ar fi spus că aici fusese un castel cucerit după un asediu.

„Doamne Dumnezeule!”, zise tata. Noi, copiii, ne grămădirăm nemulţumiţi lângă mama. Era frig; era ceaţă; locul acela ne făcea frică. Ni se spusese că aveam să mergem la un hotel dintr-o staţiune şi, dacă asta însemna un hotel, atunci nu avea ce să ne placă. Smocuri mari de iarbă crescuseră în crăpăturile de pe terenurile de tenis şi pajiştea pentru jocul de croquet fusese năpădită de un fel de iarbă de mlaştină cu fire ca ferăstrăul, care creştea sălbatică pe lângă ape sărate şi care îi ajungea tatei până la genunchi. Frank se tăie într-o veche poartă de croquet şi începu să se smiorcăie. Franny stărui ca tata s-o ducă în braţe. Eu mă agăţam de şoldurile mamei. Moor, pe care îl chinuia artrita, refuză să iasă din motocicletă şi vomită în botniţă. Când tata îi scoase botniţa, Moor găsi ceva pe jos şi încercă să mănânce; era o veche minge de tenis, pe care tata i-o luă şi o aruncă departe spre ocean. Cutezător, Moor porni să aducă mingea înapoi; apoi bătrânul urs păru să uite ce voia să facă şi rămase aşa, mijindu-se spre chei. Probabil că abia putea să-l vadă.

Debarcaderele hotelului se prăbuşeau. Hangarul pentru bărci fusese luat de valuri în timpul unui uragan de pe vremea războiului. Pescarii încercaseră să folosească vechile cheiuri ca să susţină zăgazurile lor de pescuit, care se înşirau la cheiul pescarilor de crabi, la Bay Point, unde un bărbat sau un băiat părea să stea de pază cu o carabină. Stătea acolo ca să împuşte focile, trebui să explice tata, deoarece silueta cu puşcă de departe o speriase pe mama. Focile erau cauza principală a faptului că pescuitul cu zăgazuri n-avea să fie niciodată prea reuşit în Maine; focile pătrundeau prin zăgazuri, se îndopau cu peştele prins acolo şi apoi plecau. În felul acesta mâncau o mulţime de peşte şi distrugeau şi plasele, şi pescarii le împuşcau ori de câte ori puteau.

„E ceea ce Freud ar fi numit «una din regulile rudimentare ale naturii»“, spuse tata. Stărui să ne arate dormitoarele unde el şi mama dormiseră.

Trebuie să fi fost un lucru deprimant pentru amândoi – pentru noi, copiii, era pur şi simplu neplăcut şi străin –, dar eu cred că mama era mai necăjită de reacţia tatei la declinul staţiunii Arbuthnot decât să fi fost necăjită de ceea ce se întâmplase cu ceea ce fusese odată o mare staţiune.

„Războiul a schimbat o mulţime de lucruri”, spuse mama, arătându-ne faimosul ei dat din umeri.

„Isuse Cristoase”, tot spunea tata. „Gândiţi-vă ce ar fi putut să fie!”, strigă el. „Cum au putut s-o facă praf? Nu erau destul de democraţi”, ne spuse el nouă, nişte copii buimăciţi. „Trebuie să existe un mod de a avea clasă, de a avea bun-gust şi a nu fi în acelaşi timp atât de exclusiv încât să te prăbuşeşti. Trebuie să existe un compromis posibil între Arbuthnot şi vreo văgăună cum ar fi Hampton Beach. Isuse Cristoase”, spunea el mereu. „Doamne Dumnezeule.”

Îl urmam în jurul clădirilor în ruină, printre pajiştile sfârtecate şi năpădite de buruieni. Am dat peste vechiul autobuz cu care călătoreau membrii orchestrei şi camionul pe care-l folosea echipa de îngrijitori ai terenurilor – era plin de beţe de golf ruginite. Acestea erau vehiculele pe care le îngrijea Freud şi le ţinea în stare de funcţiune; nu aveau să mai circule niciodată.

„Isuse Cristoase”, spunea tata.

Îl auzirăm pe Moor chemându-ne de departe. „Moor”, zicea el.

Auzirăm două împuşcături de carabină, de departe – undeva pe cheiul de la Bay Point. Cred că toţi am ştiut că nu era sunetul împuşcării unei foci. Era Moor.

„O, nu, Win”, zise mama. Mă luă în braţe şi începu să fugă; Frank alerga agitat în jurul ei. Tata alerga cu Franny în braţe.

„State o’ Maine!”, strigă el.

„Am împuşcat un urs!”, striga băiatul de pe chei. „Am împuşcat un ditamai urs!” Era un băiat într-o salopetă de bumbac şi o cămaşă de flanelă moale; amândoi genunchii îi ieşeau în afară şi părul lui de culoarea morcovului era băţos şi lucios de la stropii de apă sărată; pe faţa lui palidă avea o ciudată eczemă; avea dinţi foarte stricaţi; avea numai treisprezece sau paisprezece ani. „Am împuşcat un urs!”, striga el. Era foarte agitat, şi pescarii din larg trebuie să se fi întrebat ce striga. Nu-l puteau auzi, deasupra zgomotului motoarelor şi al vântului, dar încet se apropiară cu bărcile lor de chei şi săltând se pregăteau să ancoreze şi să vadă despre ce era vorba.

Moor zăcea pe chei cu capul lui mare pe un ghem de funie smolită, cu labele de dinapoi îndoite sub el şi cu o labă greoaie din faţă la câţiva centimetri de o găleată cu momeală. Vederea ursului fusese atât de proastă de multă

vreme, încât el trebuie să-l fi luat pe băiatul cu puşca drept tata cu o undiţă de pescuit. Poate să-şi fi amintit, confuz, că mâncase o mulţime de merlani pe acest chei. Şi când se rătăcise pe acolo şi ajunsese aproape de băiat, nasul bătrânului urs era încă destul de bun ca să miroasă momeala. Băiatul, care se uita spre ocean – după foci –, fusese speriat, fără îndoială, de felul în care ursul îl întâmpinase. Era un ochitor bun, deşi la distanţa aceasta chiar şi un ţintaş prost l-ar fi lovit pe Moor; băiatul îl împuşcase în inimă pe urs de două ori.

„Ei, drăcie, n-am ştiut că era al cuiva", îi spuse mamei băiatul cu carabina, „nu ştiam că era un animal de casă."

„Desigur că nu ştiai", îl linişti mama.

„Îmi pare rău, domnule", îi zise băiatul tatei, dar tata nu-l auzi. El se aşeză pe chei lângă Moor şi, ridicând capul ursului mort în poala lui, strânse faţa lui Moor la piept şi plânse şi plânse. Plângea, desigur, pentru mai multe, nu numai pentru Moor. Plângea pentru Arbuthnot, şi pentru Freud, şi pentru vara lui '39; dar noi, copiii, eram foarte amărâţi – fiindcă, la acea vreme, îl cunoscuserăm pe Moor de mai mult timp şi mai bine decât îl cunoşteam de fapt pe tatăl nostru. Eram foarte încurcaţi – de ce acest om, venit acasă de la Harvard şi venit acasă de la război, plângea amarnic, ţinând în braţe bătrânul nostru urs. Eram cu toţii într-adevăr prea mici ca să-l fi cunoscut pe Moor, dar prezenţa ursului – blana lui aspră, căldura respiraţiei lui mirosind a fructe şi a nămol, mirosul lui de muşcată veştedă şi de urină – o păstram în minte mai degrabă decât, spre exemplu, umbra lui Latin Emeritus sau a mamei mamei mele.

Chiar îmi aduc aminte de această zi de pe cheiul de mai jos de Arbuthnot. Aveam patru ani şi sincer cred că asta a fost prima mea amintire a ceea ce e viaţa – faţă de ce mi s-a spus că s-a întâmplat, faţă de imaginile pe care alţi oameni mi le-au descris. Omul voinic şi cu faţă de domn era tatăl meu, care venise să stea cu noi; şedea şi plângea cu Moor în braţe – pe un chei putrezit, lângă o apă primejdioasă. Bărcile duduiau tot mai aproape. Mama ne strânse lângă ea, tot atât de strâns pe cât îl ţinea tata pe Moor.

„Cred că tâmpitul ăla de băiat a împuşcat câinele cuiva", spuse un om de pe unul din vase.

Pe scara cheiului urcă un bătrân pescar într-un impermeabil galben murdar, cu un obraz bronzat pătat, sub

o barbă alb-murdară. Cizmele lui ude erau pline de noroi şi mirosea mai tare a peşte decât găleata cu momeală de lângă laba zbârcită a lui Moor. Era destul de bătrân ca să fi fost în activitate prin acele locuri în zilele când Arbuthnot-by-the-Sea fusese un hotel în plină strălucire. Şi pescarul văzuse zile mai bune.

Când acest bătrân văzu ursul mort, îşi scoase pălăria largă impermeabilă şi o ţinu în mâna mare şi solidă ca o cange. „Doamne sfinte", spuse el respectuos, luându-l de umeri pe băiatul cu puşcă tulburat. „Doamne sfinte. L-ai omorât pe State o' Maine."

2. Primul Hotel New Hampshire

Primul Hotel New Hampshire a fost creat astfel: când Dairy School şi-a dat seama că trebuie să primească fete ca eleve, pentru a putea supravieţui, Thompson Female Seminary se desfiinţă; deodată se ivi pe piaţa din Dairy, o piaţă care era întotdeauna limitată, o mare, inutilizabilă proprietate. Nimeni nu ştia ce să facă cu clădirea uriaşă care fusese cândva o şcoală numai pentru fete.

„Ar trebui să i se dea foc", propuse mama, „şi să se transforme întreaga zonă într-un parc."

Era într-un fel un parc – o mare întindere de teren, poate doi acri, în inima dărăpănăturilor din oraşul Dairy. Vechi case de scânduri, destinate cândva unor mari familii, închiriate acum cu bucăţica unor văduve şi văduvi – şi profesorilor pensionaţi de la Dairy School –, înconjurate de ulmi muribunzi, din preajma unui monstru de clădire de şcoală din cărămidă, cu patru etaje, care fusese numită după Ethel Thompson. Domnişoara Thompson fusese un pastor episcopal care se prefăcuse cu succes a fi bărbat până la moarte (se numise reverendul Edward Thompson, rector al parohiei episcopale din Dairy, şi fusese faimoasă pentru ascunderea sclavilor fugiţi în prezbiteriu). Descoperirea că era femeie (după un accident în care fusese strivită în timp ce schimba o roată la trăsură) nu surprinse pe acei puţini bărbaţi din Dairy care veniseră cu problemele lor la ea la apogeul popularităţii ei ca rector. Într-un fel sau altul ea adunase mulţi bani, din care nu lăsă bisericii niciun sfanţ; toţi fură lăsaţi ca să se creeze un seminar pentru fete – „până ce", scrisese Ethel Thompson, „oroarea aceea de academie pentru băieţi va fi silită să primească fete."

Tata era de acord că Dairy School era o oroare. Deşi nouă, copiilor, ne plăcea să ne jucăm pe terenurile ei de atletism, tata nu înceta să ne amintească faptul că Dairy nu era o „adevărată" şcoală. Aşa cum oraşul Dairy fusese cândva o regiune de creştere a vitelor, şi terenurile de atletism ale şcolii fuseseră păşuni pentru vaci; şi când şcoala fusese înfiinţată, la începutul anilor 1800, vechile grajduri rămăseseră în picioare alături de clădirile mai noi

ale şcolii, şi vacile, asemenea elevilor, puteau să rătăcească în jurul şcolii. Terenurile de sport fuseseră ameliorate prin schimbarea peisajului, dar grajdurile şi primele dintre clădirile originare se aflau încă în centrul dărăpănat al campus-ului; câteva vaci simbolice mai trăiau încă în grajduri. „Planul de joc", cum îi spunea Bob Antrenorul, al şcolii prevedea ca elevii să îngrijească de ferma de creştere a vacilor, în timp ce erau la şcoală – un plan care a dus la o educaţie neglijată şi la o slabă îngrijire a vacilor, un plan care a fost abandonat înainte de Primul Război Mondial. Mai erau printre profesorii de la Dairy School unii – şi mulţi dintre ei erau profesorii mai noi, mai tineri – care credeau că trebuie revenit la această combinaţie de şcoală şi de fermă.

Tata se opunea planului de a readuce Dairy School la ceea ce numea el „o experimentare a grajdului în învăţământ".

„Când copiii mei vor fi destul de mari ca să meargă la această şcoală mizerabilă", tuna el faţă de mama şi de Bob Antrenorul, „fără îndoială că le vor da note pentru plantatul grădinilor."

„Şi recomandări la universitate pentru întorsul rahatului cu lopata!", zicea Iowa Bob.

Cu alte cuvinte, şcoala era în căutarea unor noi principii. Printre şcolile preparatorii obişnuite, era socotită a fi, categoric, de mâna a doua; deşi programul ei de învăţământ era modelat pe dobândirea unei calificări academice, profesorii şcolii erau din ce în ce mai puţin capabili să predea o asemenea calificare şi, bineînţeles, mai puţin convinşi de necesitatea unei asemenea calificări – şi, la urma urmei, elevii erau din ce în ce mai puţin receptivi. Admiterile se făceau la un nivel coborât, şi criteriile de admitere căzură şi mai jos; şcoala deveni unul dintre acele locuri unde intrai aproape imediat după ce fuseseşi respins la o altă şcoală. Puţini dintre profesori, cum era şi tata, care credeau în a învăţa oamenii cum să citească şi să scrie – şi chiar să ştie şi punctuaţia – erau disperaţi că asemenea deprinderi erau irosite cu elevi ca aceştia. „Mărgăritare la porci", zbiera tata. „Am putea tot atât de bine să-i învăţăm să strângă fânul cu grebla sau să mulgă vacile."

„Nici fotbal nu ştiu să joace", se tânguia Bob Antrenorul. „Nu ştiu să blocheze."

„Nici nu fug", zicea tata.

„N-ar lovi pe nimeni”, zicea Iowa Bob.

„O, ba da”, zicea Frank, care era întotdeauna furios.

„Au năvălit în seră şi au făcut praf toate plantele”, spuse mama, care citise despre acest incident în ziarul şcolii, care era, zicea tata, un ziar de analfabeţi.

„Unul din ei mi-a arătat chestia lui”, zise Franny ca să provoace scandal.

„Unde?”, întrebă tata.

„În spatele patinoarului de hochei”, zise Franny.

„În orice caz, ce făceai în spatele patinoarului?”, zise Frank, ca de obicei, dezgustat.

„Patinoarul pentru hochei e stricat”, zise Bob Antrenorul. „Nu a mai fost îngrijit de când omul acela, cum îl chema, s-a pensionat.”

„Nu s-a pensionat, a murit “, zise tata. Adeseori, tata era exasperat de tatăl său, acum că Iowa Bob îmbătrânea.

În 1950, Frank avea zece ani, Franny nouă, eu opt şi Lilly patru; Egg abia se născuse şi, neştiutor fiind, era scutit de teama noastră că într-o bună zi aveam să învăţăm la mult acuzata Dairy School. Tata era sigur că atunci când Franny avea să fie destul de mare, aveau să primească şi fete.

„Nu din orice ar putea semăna cu un instinct progresist”, susţinea el, „ci pur şi simplu pentru a evita falimentul.”

Avea, desigur, dreptate. În 1952 nivelul academic de la Dairy School era pus la îndoială; înscrierile scădeau mereu şi criteriile de admitere erau puse şi mai mult la îndoială. Şi când înscrierile continuară să scadă, taxele crescură, ceea ce îndepărtă şi mai mulţi elevi, fapt care însemna că unii dintre profesori trebuiau să fie concediaţi – şi alţii, cei cu principii şi cu alte mijloace, demisionară.

În 1935 echipa de fotbal termină sezonul cu 1-9; Bob Antrenorul socoti că şcoala abia aştepta să se pensioneze ca să renunţe definitiv la fotbal – era prea costisitor, şi absolvenţilor, care îl susţinuseră în trecut (precum şi întregul program de atletism), le era prea ruşine să revină şi să mai asiste la meciuri.

„E din cauza blestematelor de uniforme”, zicea Iowa Bob, şi tata îşi dădea ochii peste cap şi căuta să fie îngăduitor cu apropiata ramoleală a lui Bob. Tata învăţase ce e acela ramolisment de la Moor. Dar Bob Antrenorul, să fim cinstiţi, avea dreptate în privinţa uniformelor.

Culorile lui Dairy School, luate poate după o acum dispărută rasă de vaci, trebuiau să fie un cafeniu intens

ciocolatiu şi un argintiu luminos. Dar cu trecerea anilor şi cu natura tot mai sintetică a ţesăturilor, acest cald ciocolatiu şi argintiul deveniseră murdare şi triste.

„Culoarea noroiului şi a norilor”, zicea tata. Elevii de la Dairy School care se jucau cu noi, copiii – când nu-i arătau lui Franny „chestia” lor – ne spuseră ce alte nume li se dăduseră pe atunci în şcoală acestor culori. Un băiat mai mare, numit De Meo – Ralph De Meo, unul din puţinele stele ale lui Iowa Bob – ne spuse lui Frank, lui Franny şi mie ce erau de fapt culorile lui Dairy School. „Cenuşiu ca paloarea obrazului unui mort”, ne spuse De Meo. Aveam zece ani şi mi-era frică de el; Franny avea unsprezece, dar se purta cu el de parcă ar fi fost mai mare; Frank avea doisprezece şi îi era frică de toţi.

„Cenuşiu ca paloarea obrazului unui mort”, repetă rar De Meo pentru mine. „Şi cafeniu – cafeniu ca pielea vacii, ca baliga. Adică rahatul, Frank.”

„Ştiu”, zise Frank.

„Arată-mi-o din nou”, îi spuse Franny lui De Meo; adică chestia lui.

Aşa că rahatul şi moartea erau culorile muribundei Dairy School. Consiliul de administraţie, acţionând sub povara acestui blestem – şi alţii, revăzând istoria şcolii de ocol cu grajduri şi a oraşului mai puţin elegant din New Hampshire în care şcoala fusese aruncată – hotărî să accepte fete printre elevi.

Aceasta, cel puţin, avea să ridice numărul înscrierilor.

„Ăsta va fi sfârşitul fotbalului”, spuse bătrânul Bob Antrenorul.

„Fetele vor juca mai bine fotbal decât cei mai mulţi dintre băieţi”, zise tata.

„Asta şi spuneam”, spuse Iowa Bob.

„Ralph De Meo joacă destul de bine”, zise Franny.

„Cu ce joacă destul de bine?”, am zis eu şi Franny îmi trase un picior pe sub masă. Frank şedea supărat şi mai mare decât noi toţi, primejdios de aproape de Franny şi în faţa mea.

„De Meo e cel puţin rapid”, zise tata.

„De Meo cel puţin ştie să tragă”, zise Bob Antrenorul.

„Desigur că ştie”, zise Frank; Ralph De Meo îl lovise de câteva ori.

Franny mă apăra de Ralph. Într-o zi când ne uitam cum marcau terenul de fotbal – numai Franny şi cu mine; ne feream de Frank (ne feream adeseori de Frank) – De Meo

veni la noi şi mă împinse. Purta costumul pentru acţionat la grămadă; rahat şi moarte Numărul 19 (vârsta lui). Îşi scoase casca şi-şi scuipă muştiucul pe pista de zgură, cu dinţii sclipind spre Franny. „Şterge-o”, îmi spuse, uitându-se tot spre Franny. „Trebuie să-i vorbesc cum e mai rău surorii tale.”

„Nu trebuie să-l împingi”, zise Franny.

„Ea are doar doisprezece ani”, am zis eu.

„Şterge-o”, zise De Meo.

„Nu trebuie să-l împingi”, îi spuse Franny lui De Meo. „Are doar unsprezece ani.”

„Trebuie să-ţi spun cât de rău îmi pare”, îi zise De Meo. „Nu voi fi pe aici când vei fi elevă. Atunci o să fiu absolvent.”

„Ce vrei să spui?”

„O să primească fete”, zise De Meo.

„Ştiu”, zise Franny. „Şi ce-i cu asta?”

„Atâta doar că e păcat, asta e”, îi spuse el, „că nu voi fi pe aici când în sfârşit vei fi destul de mare.”

Franny dădu din umeri; datul din umeri al mamei – drăguţ şi independent. Am ridicat muştiucul lui De Meo de pe pista de zgură; era lipicios şi zgrunţuros şi l-am aruncat spre el.

„De ce nu-l pui din nou în gură?”, l-am întrebat. Puteam alerga foarte repede, dar nu cred că puteam alerga mai repede decât De Meo.

„Şterge-o”, zise el; zvârli muştiucul ca să mă lovească la cap, dar mă ferii. Muştiucul zbură undeva departe.

„Cum se face că nu te baţi la grămadă?”, îl întrebă Franny. În spatele tribunelor cenuşii de lemn care treceau drept „stadionul” lui Dairy School era terenul de antrenament de unde se putea auzi zgomotul căştilor şi al pernuţelor de la umeri lovindu-se.

„Am o rană la vintre”, îi spuse De Meo lui Franny. „Vrei s-o vezi?”

„Sper să-ţi pice”, am zis.

„Pot să te prind, Johnny”, zise el, uitându-se tot la Franny. Nimeni nu-mi spusese „Johnny”.

„Nu cu o rană la vintre”, am zis.

Am greşit; m-a prins la linia de patruzeci de iarzi şi m-a împins cu faţa în linia de var proaspăt trasă pe teren. Îngenunchease pe spatele meu când l-am auzit că suflă precipitat şi alunecă de pe mine şi se întinse pe o coastă pe pista de zgură.

„Isuse”, spuse el abia auzit. Franny apucase cupa de metal din suspensorul său de protecţie şi-i răsucise marginile în „părţile lui moi”, cum le spuneam noi pe atunci.

Aşa, amândoi l-am putut întrece la fugă.

„Cum ai ştiut de chestia aia?”, am întrebat-o. „De chestia din suspensorul de protecţie. Adică, de cupă.”

„Mi-a arătat-o, altă dată”, spuse ea supărată.

Stăteam întinşi pe acele de pin în desişul de copaci din spatele terenului de antrenament; puteam auzi şuieratul lui Bob Antrenorul, dar niciunul dintre ei nu ne putea vedea.

Lui Franny nu-i păsa niciodată când Ralph De Meo îl bătea pe Frank şi am întrebat-o de ce-i păsa când Ralph mă bătea pe mine.

„Tu nu eşti Frank”, şopti ea iute; îşi udă fusta în iarba umedă de la poalele copacilor şi şterse cu ea varul de pe faţa mea, ridicându-şi marginea fustei atât de sus, încât i se vedea burta goală. Un ac de pin i se lipise de stomac şi i l-am scos de pe piele.

„Îţi mulţumesc”, spuse ea, vrând să-mi şteargă orice urmă de var de pe faţă; îşi trase fusta şi mai sus, scuipă în ea şi continuă să mă şteargă. Mă înţepau obrajii.

„De ce ţinem mai mult unul la altul decât la Frank?”, am întrebat-o.

„Uite aşa, ţinem”, zise ea, „şi o să ţinem întotdeauna. Frank e ciudat”, zise ea.

„Dar e fratele nostru”, am zis.

„Ei şi? Şi tu eşti fratele meu”, zise ea. „Dar nu de asta ţin la tine.”

„De ce ţii?”, am întrebat-o.

„Aşa, ţin”, zise ea. Ne-am bătut acolo printre copaci, până ce i-a intrat ceva în ochi; am ajutat-o să-şi scoată un fir de păianjen din ochi. Era transpirată şi mirosea a pământ curat. Avea sâni foarte ascuţiţi, care păreau separaţi de o prea mare parte a pieptului, dar Franny era puternică. De obicei mă bătea, până ce mă urcam pe ea; atunci tot mai putea să mă gâdile destul de tare ca să mă facă să mă piş pe mine, dacă nu mă dădeam jos de pe ea. Când era ea pe mine, nu puteam să o mişc deloc. „Într-o zi o să fiu în stare să te bat”, i-am spus. „Ei şi?”, zise ea. „Atunci n-ai să mai vrei s-o faci.” Un jucător din echipa de fotbal, numit Poindexter, veni spre copaci ca să se uşureze. Îl văzurăm că vine şi ne ascunserăm în ferigile pe care le ştiam de ani de zile. De ani de zile jucătorii de fotbal se uşurau printre

copacii aceştia, din apropiere de terenul de antrenament, mai ales, se pare, cei graşi. Era un drum lung până la sala de gimnastică şi Bob Antrenorul îi dăscălea de ce nu se uşurează înainte de a veni la antrenament. Dintr-un motiv sau altul, cei graşi, ne închipuiam noi, nu puteau niciodată să se uşureze complet.

„E Poindexter", am şoptit eu. „E chiar el", zise Franny.

Poindexter era foarte neîndemânatic; niciodată nu reuşea să-şi dea jos ca lumea chiloţii vătuiţi. Odată trebuise să-şi scoată ghetele cu crampoane şi să-şi dezbrace partea de jos a costumului, cu excepţia ciorapilor. Îşi ţinea echilibrul stând pe vine, uşor aplecat înainte cu mâinile pe cască (pe jos, în faţa lui). De data asta se uşură mânjindu-şi partea dinăuntru a ghetelor şi trebui să-şi şteargă şi ghetele, şi fundul. O clipă, eu şi Franny ne-am temut că va folosi pentru asta ferigile, dar Poindexter se grăbea şi gâfâia întotdeauna, şi făcu tot ce putu cu o mână de frunze de arţar pe care le strânsese de pe potecă şi le adusese cu sine. Îl auzirăm pe Bob Antrenorul fluierând şi Poindexter îl auzi şi el.

Când fugi înapoi spre terenul de antrenament, Franny şi cu mine începurăm să batem din palme. Când Poindexter se opri şi ascultă, ne oprirăm; bietul băiat gras rămase aşa, printre copaci, întrebându-se ce aplauze îşi imaginase – de data asta – şi apoi se grăbi să se întoarcă la jocul pe care-l juca atât de prost şi, de obicei, cu atât de multe umilinţe.

După aceea Franny şi cu mine ne-am furişat pe cărarea pe care jucătorii de fotbal se înapoiau întotdeauna la sala de gimnastică. Era o cărare îngustă, marcată de crampoanele ghetelor lor. Eram cam neliniştiţi, neştiind unde ar putea să fie Meo, dar m-am dus la marginea terenului de antrenament şi am stat la pândă, în timp ce Franny îşi scotea chiloţii şi stătea pe vine pe cărare; apoi ea stătu la pândă pentru mine. Am acoperit rahaturile noastre cam dezamăgitoare, împrăştiind nişte frunze peste ele. Apoi ne-am retras în ferigile noastre aşteptând ca jucătorii de fotbal să-şi termine antrenamentul, dar Lilly şi apăruse printre ferigi.

„Du-te acasă", îi spuse Franny; Lilly avea şapte ani. Era cam prea mică pentru Franny şi pentru mine, dar pe lângă casă ne purtam frumos cu ea; nu avea niciun prieten şi părea fermecată de Frank, căruia îi plăcea să o dădăcească.

„Nu trebuie să mă duc acasă", zise Lilly.

„Mai bine du-te", spuse Franny.

„De ce eşti aşa de roşu la faţă?”, mă întrebă Lilly.

„Deo i-a pus otravă pe faţă”, zise Franny, „şi umblă după alţi oameni ca să-i frece pe obraji.”

„Dacă mă duc acasă, o să mă vadă”, spuse preocupată Lilly.

„Nu dacă te duci chiar acum”, zisei eu.

„O să ne uităm să vedem unde e”, zise Franny. Se duse la marginea pâlcului de ferigi. „Nu-i nimeni”, şopti ea. Lilly fugi acasă.

„Chiar sunt aşa roşu la faţă?” am întrebat-o pe Franny. Franny îmi trase capul spre ea şi mă linse o dată pe obraji, o dată pe frunte, o dată pe nas şi o dată pe buze. „Nu-l mai simt deloc”, zise ea. „L-am şters cu totul.”

Ne trântirăm printre ferigi; nu era plicticos, dar trecu un timp până antrenamentul se termină şi primii jucători de fotbal se iviră pe cărare. Al treilea păşi peste rahat – un fundaş din Boston, care făcea la Dairy School încă un an după absolvenţă, în special ca să fie mai mare când avea să joace fotbal la colegiu. Alunecă puţin, dar îşi păstră echilibrul; apoi se uită îngrozit la ghete.

„Poindexter”, zbieră el. Poindexter, un alergător slab, era în spatele jucătorilor care se îndreptau spre duşuri. „Poindexter!”, zbieră fundaşul din Boston. „Rahat ce eşti, Poindexter!”

„Ce-am făcut?”, întrebă Poindexter, gâfâind, ca orice gras – „gras din gene”, avea să spună Franny mai târziu, când ştia ce-s alea gene.

„A trebuit s-o faci pe cărare, dobitocule?”, îl întrebă fundaşul pe Poindexter.

„N-am fost eu!”, protestă Poindexter.

„Să-mi cureţi ghetele, creier de rahat”, zise fundaşul. Într-o şcoală ca Dairy, înaintaşii erau băieţi mai nevolnici, mai graşi, mai tineri, sacrificaţi adesea pentru cei câţiva atleţi buni – Bob Antrenorul îi lăsa pe cei buni să ducă jocul.

Câţiva din fundaşii mai brutali ai lui Bob Antrenorul îl înconjurară pe cărare pe Poindexter.

„Încă nu-s fete aici, Poindexter”, spuse fundaşul din Boston, „aşa că n-are cine, în afară de tine, să cureţe rahatul de pe ghetele mele.”

Poindexter făcu ce i se spuse; era, cel puţin, obişnuit cu treaba asta.

Franny şi cu mine ne duserăm acasă, trecând pe lângă vacile simbolice din grajdurile dărăpănate ale şcolii, pe

lângă uşa din spate a lui Bob Antrenorul, unde aripile ruginite ale motocicletei Indian 1937 erau răsturnate pe verandă – ca să-ţi cureţi pe ele ghetele. Aripile motocicletei erau singurele rămăşiţe exterioare ale lui Moor.

„Când va fi timpul ca să mergem la Dairy School”, i-am spus lui Franny, „sper să locuim altundeva.”

„N-o să curăţ rahatul de pe ghetele nimănui”, zise Franny. „Categoric nu.”

Bob Antrenorul, care lua cina cu noi, se plânse de groaznica lui echipă de fotbal. „E ultimul meu an, jur”, zise bătrânul, dar spunea aşa întotdeauna. „Poindexter chiar s-a uşurat azi pe cărare —în timpul antrenamentului.”

„I-am văzut pe Franny şi pe John fără pantaloni”, zise Lilly.

„Nu ne-ai văzut”, zise Franny.

„Pe cărare”, zise Lilly.

„Ce făceau?”, întrebă mama.

„Ce a spus bunicul Bob”, spuse Lilly.

Frank pufni a dezgust; tata ne trimise pe Franny şi pe mine în camerele noastre. Sus, Franny îmi şopti: „Vezi. E vorba numai de tine. Şi de mine. Nu de Lilly. Nu de Frank.”

„Nu de Egg”, am adăugat eu.

„Egg încă nu e nimeni, prostule”, zise Franny. „Egg nu e încă o fiinţă umană.” Egg avea numai trei ani.

„Acum sunt doi care ne urmăresc”, zise Franny. „Frank şi Lilly.”

„Nu-l uita pe De Meo”, am zis eu.

„Nu-l uit atât de uşor”, zise Franny. „O să am de-a face cu o mulţime de De Meo când o să fiu mare.”

Gândul acesta mă neliniştea şi am tăcut.

„Nu fi neliniştit”, îmi şopti Franny, dar n-am spus nimic şi ea se furişă pe coridor şi intră în camera mea; se aşeză pe patul meu şi lăsarăm uşa deschisă ca să-i putem auzi vorbind la masă.

„Şcoala asta nu e pentru copiii mei”, zicea tata. „Ştiu asta.”

„Da”, zise mama, „toată vorbăria ta despre ea i-a convins de treaba asta. O să le fie teamă să meargă aici, când o să vină vremea.”

„Când o să vină vremea”, zise tata, „o să-i trimitem altundeva, la o şcoală bună.”

„Mie puţin îmi pasă dacă e o şcoală bună”, zise Frank, şi Franny şi cu mine eram de acord cu el; deşi nu ne plăcea deloc ideea de a merge la Dairy, eram şi mai neliniştiţi la gândul de a pleca „altundeva”.

„Unde «altundeva»?”, întrebă Frank.

„Cine pleacă?”, întrebă Lilly.

„Linişte”, zise mama. „Nimeni nu va pleca la şcoală. Nu ne putem permite aşa ceva. Dacă e vreun folos în a fi în corpul profesoral de la Dairy School e cel puţin acela că există un loc gratuit unde să ne trimitem copiii.”

„Un loc care nu-i bun de nimic”, zise tata.

„Mai bun decât media”, spuse mama.

„Uite ce e”, zise tata. „O să câştigăm bani.”

Asta era un lucru nou pentru noi; Franny şi cu mine tăceam mâlc.

Frank trebuie să fi devenit nervos auzind de această perspectivă. „Pot pleca?”, întrebă el.

„Desigur, dragă”, spuse mama. „Cum o să câştigăm bani?”, îl întrebă mama pe tata.

„Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi”, zise Bob Antrenorul. „Eu vreau să mă pensionez.”

„Ascultaţi-mă”, zise tata. Îl ascultam. „Şcoala asta poate să nu facă multe parale, dar va creşte; va primi şi fete, nu uitaţi! Şi chiar dacă nu va creşte, nu se va restrânge. A fost pe aici prea multă vreme ca să se restrângă; instinctul ei e doar să supravieţuiască, şi va supravieţui. Nu va fi niciodată o şcoală bună, va trece prin atâtea faze că uneori nu o vom mai recunoaşte, dar va continua să meargă înainte – puteţi conta pe treaba asta.”

„Ei şi?”, zise Bob Antrenorul.

„Aşa că va fi o şcoală aici”, zise tata. „O şcoală particulară va exista aici, în acest oraş păcătos”, spuse el, „şi Thompson Female Seminary nu va mai fi, deoarece fetele din oraş vor merge la Dairy School.”

„Toată lumea ştie treaba asta”, zise mama.

„Pot să plec?”, întrebă Lilly.

„Da, da”, zise tata. „Uite ce e”, le zise el mamei şi lui Bob, „nu vedeţi?” Franny şi cu mine nu vedeam nimic – doar pe Frank strecurându-se pe coridorul de sus. „Ce va deveni clădirea aceea veche a lui Thompson Female Seminary?”, întrebă tata. Şi atunci mama sugeră să i se dea foc. Bob Antrenorul sugeră să devină închisoarea comitatului.

„E destul de mare”, zise el. Altcineva sugerase acest lucru la întrunirea consiliului municipal.

„Nimeni nu vrea o închisoare aici”, zise tata. „Nu în mijlocul oraşului.”

„Oricum arată a închisoare”, zise mama.

„Are nevoie doar de mai multe gratii”, spuse Iowa Bob.

„Uite ce e”, zise tata nerăbdător. Franny şi cu mine am înlemnit; Frank pândea după uşa camerei mele – Lilly fluiera undeva pe aproape. „Uite ce e, uite ce e”, zicea tata. „Acest oraş are nevoie de un hotel.”

În sufragerie, la masă, se făcu linişte. Un „hotel”, ştiam noi, Franny şi cu mine, lungiţi în patul meu, era ceva care l-a dat gata pe bătrânul Moor. Un hotel era un vast spaţiu în ruine, mirosind a peşte, păzit de o puşcă.

„De ce un hotel?”, spuse în cele din urmă mama. „Spui întotdeauna că ăsta e un oraş păcătos – cine o să vrea să vină aici?”

„Poate n-o să vrea “, zise tata, „dar va trebui să vină. Părinţii aceia ai copiilor de la Dairy School”, spuse el. „Îşi vor vizita copiii, nu? Şi ştii ce? Părinţii vor deveni tot mai bogaţi, fiindcă taxele vor continua să crească şi nu vor mai fi elevi bursieri – vor fi numai copii bogaţi care vor veni aici. Şi dacă-l vizitezi pe copilul tău acum în această şcoală, nu poţi sta în oraş. Trebuie să te duci pe plajă, unde sunt toate motelurile, sau trebuie să mergi cu maşina şi mai departe, în sus spre munţi – dar ca să stai chiar aici nu există nimic, absolut nimic.”

Ăsta era planul lui. Într-un fel, deşi Dairy School abia îşi putea permite să aibă suficienţi paznici, tata credea că va furniza clientelă unui hotel în oraşul Dairy – că oraşul era atât de pestriţ şi că nimeni altcineva nu visa să creeze un loc în care să stai în oraş, asta nu-l supăra pe tata. În New Hampshire turiştii se duceau vara spre plaje – care erau la o jumătate de oră depărtare. Munţii erau la o oră depărtare, unde se duceau schiorii, şi unde erau lacuri de vară. Dairy însă era situat într-o vale, nu într-o zonă muntoasă; Dairy era destul de aproape de ocean ca să-i simţi umezeala, dar destul de departe ca să nu beneficieze deloc de prospeţimea oceanului. Aerul răcoros dinspre ocean şi dinspre munţi nu pătrundea prin pâcla mohorâtă care atârna deasupra văii lui Squamscott River, şi Dairy era un oraş de pe valea lui Squamscott – o umezeală pătrunzătoare iarna şi o umiditate aburoasă toată vara. Nu unul din acele sate drăguţe, cu aspect de carte poştală, din

New England, ci un oraş cu o fabrică pe malul unui fluviu poluat – fabrică acum tot atât de abandonată şi de urâtă ca şi Thompson Female Seminary. Era un oraş a cărui singură speranţă era Dairy School, un loc unde nimeni nu voia să meargă.

„Dacă ar fi un hotel aici, totuşi”, spuse tata, „oamenii ar sta în el.”

„Dar Thompson Female Seminary ar fi un hotel îngrozitor”, zise mama... „Poate fi numai ceea ce e: o şcoală veche.”

„Îţi dai seama cât de ieftin ar putea fi cumpărată?”, zise tata.

„Îţi dai seama cât de mult ar costa s-o aranjezi?”

„Ce idee deprimantă!”, zise Bob Antrenorul.

Franny începu să-mi ţintuiască braţele; era obişnuitul ei mod de a ataca – îmi înţepenea braţele, apoi mă gâdila, frecându-şi bărbia de coastele mele sau de subsuoară, sau mă muşca de ceafă (destul de tare ca să mă facă să stau nemişcat). Picioarele noastre se zvârcoleau sub cuvertură, aruncând păturile pe jos – cine putea să prindă picioarele celuilalt în deşte avea avantajul iniţial –, când Lilly intră în cameră în felul ei ciudat, în patru labe şi cu un cearşaf pe ea.

„Târâie-te”, îi spuse Franny.

„Îmi pare rău că aţi zbârcit-o”, spuse Lilly de sub cearşaf. Lilly îşi cerea iertare întotdeauna că ne spionează, acoperindu-şi total corpul şi târându-se în camerele noastre în patru labe. „V-am adus ceva”, spuse Lilly.

„Mâncare?”, întrebă Franny. Am dat la o parte cearşaful şi Franny luă o pungă de hârtie pe care Lilly ne-o adusese în dinţi. Înăuntru erau două banane şi două cornuri calde de la cină. „Nimic de băut?”, întrebă Franny. Lilly clătină din cap.

„Vino, urcă”, i-am zis şi Lilly se căţără în pat cu Franny şi cu mine.

„O să ne mutăm la un hotel”, zise Lilly.

„Nu încă”, zise Franny.

Dar jos la masă discutau, se pare, despre altceva. Bob Antrenorul era din nou supărat pe tata – din cauza aceluiaşi lucru, se pare; fiindcă nu era niciodată mulţumit, cum spunea Bob, şi trăia în viitor. Din cauză că făcea întotdeauna planuri pentru anul viitor în loc să trăiască doar, clipă de clipă.

„Dar nu poate face altfel”, zicea mama; ea îl apăra întotdeauna pe tata în faţa lui Bob Antrenorul.

„Ai o nevastă minunată şi o familie minunată”, îi spunea Iowa Bob tatei. „Ai casa asta mare – o moştenire! nici n-a trebuit să plăteşti pentru ea! Ai o slujbă. Şi ce dacă salariul nu-i mare – la ce ai nevoie de bani? Eşti un om norocos.”

„Nu vreau să fiu profesor”, spuse tata liniştit, ceea ce însemna că era din nou supărat. „Nu vreau să fiu antrenor. Nu vreau să-mi meargă copiii la o şcoală atât de proastă. E un oraş provincial şi o şcoală prăpădită, plină de copii bogaţi cu probleme; părinţii lor îi trimit aici într-un efort disperat de a opri oricum considerabila lor deformare – o deformare nestăvilită. A copiilor, un provincialism nestăvilit al şcolii şi al oraşului. E cât se poate de rău şi pentru unii, şi pentru ceilalţi.”

„Dar ce-ar fi să petreci mai mult timp cu copiii acum “, spuse liniştită mama, „şi să te necăjeşti mai puţin unde vor fi cu toţii în câţiva ani. “

„Din nou viitorul!”, spuse Iowa Bob. „El trăieşte în viitor! Mai întâi au fost călătoriile acelea – totul ca să poată merge la Harvard. Aşa că a urmat la Harvard apoi, cât de repede a putut, ca să poată termina cu asta. Pentru ce? Pentru această slujbă, de care nu face nimic decât să se plângă. De ce nu-i place?

„Să-mi placă slujba asta?”, zise tata. „Ţie îţi place, ia zi?”

Ni-l puteam închipui pe bunicul nostru, Bob Antrenorul, furios, înfuriat, aşa termina el cele mai multe certuri cu tata, care era mai iute decât Iowa Bob; când Bob se simţea depăşit, dar având dreptate, se-nfuria. Franny şi Lilly şi eu ne puteam închipui căpăţâna lui cheală, noduroasă, fierbând. E adevărat că el nu avea o părere mai bună despre Dairy School decât tata, dar Iowa Bob se angajase cel puţin să facă ceva, aşa simţea, şi voia să-l vadă pe tata implicat în ceea ce făcea, în loc de a fi implicat – aşa cum spunea Bob – în viitor. Mai la urma urmei, Bob Antrenorul muşcase odată un fundaş; el nu-l văzuse niciodată pe tata atât de angajat.

Probabil că-i părea rău că tata nu era pasionat după niciun sport, deşi tata era un tip atletic şi-i plăcea să facă gimnastică. Şi Iowa Bob o iubea foarte mult pe mama; o cunoscuse în toţi aceşti ani în care tata fusese plecat la război, la Harvard şi cu Moor. Bob Antrenorul se gândea

probabil că tata îşi neglija familia; în ultimii ani, ştiu, Bob se gândea că tata îl neglijase pe Moor.

„Îmi daţi voie”, îl auzirăm pe Frank că spune; Franny îşi înlănţui mâinile în jurul pieptului meu, la baza şirei spinării; am încercat să o fac să-şi ridice bărbia de pe umărul meu, dar Lilly îmi şedea pe cap.

„Ce e, dragă?”, zise mama.

„Ce s-a întâmplat, Frank?”, întrebă tata, şi puteam spune după scârţâitul repezit al unui scaun că tata îl apucase pe Frank; încerca întotdeauna să-l facă pe Frank să fie puţin mai relaxat, luptându-se cu el sau încercând să-l facă să intre în joc, dar Frank nu reacţiona deloc. Lui Franny şi mie ne plăcea foarte mult când tata se hârjonea cu noi, dar lui Frank nu-i plăcea deloc.

„Îmi daţi voie”, repetă Frank.

„Îţi dăm voie, îţi dăm voie”, zise tata.

„Franny nu-i în camera ei, e în pat cu John”, zise Frank. „Şi Lilly e cu ei. Le-a dus ceva de mâncare.”

Am simţit că Franny se îndepărtează de mine; se dădu jos din pat şi ieşi din camera mea, cu cămaşa ei de noapte de flanelă umflându-se ca o pânză în curentul de aer de pe coridorul de sus; Lilly apucă cearşaful ei şi se strecură în dulapul meu. Casa familiei Bates era mare; existau foarte multe locuri unde să te ascunzi, dar mama le ştia pe toate. Am crezut că Franny se va repezi în camera ei, dar o auzii coborând pe scări şi apoi am auzit-o zbierând.

„Frank, spion afurisit!”, zbieră ea. „Pârţ! Rahat pe băţ!”

„Franny!”, zise mama.

Am alergat pe scară şi m-am ţinut de balustradă; scările erau acoperite cu un covor moale şi gros, acelaşi covor care acoperea toată casa, şi am văzut-o pe Franny repezindu-se în sufragerie la Frank şi apucându-l de cap. Îl doborî imediat – Frank se mişca încet şi nu era foarte atletic; avea o proastă coordonare a mişcărilor, deşi era mai mare decât Franny şi mult mai mare ca mine. Mă băteam rareori cu el; chiar în joacă; Frank nu prea se bătea în joacă şi chiar şi în joacă te putea răni. Era prea voluminos şi, în ciuda lipsei lui de plăcere pentru exerciţiile fizice, era puternic. Avea un mod, de asemenea, de a-ţi găsi cu cotul urechea sau nasul cu genunchiul; era tipul de luptător ale cărui degete şi mai ales degetul gros găseau întotdeauna un ochi, al cărui cap se ridica şi-ţi plesnea buza de dinţi. Există oameni al căror disconfort fizic cu propria persoană este atât de mare, încât par să

intre în conflict la contactul cu orice alt trup. Frank era aşa şi-l lăsam în pace; nu numai pentru că era cu doi ani mai mare.

Câteodată Franny nu rezista dorinţei de a-l pune la încercare, dar aproape întotdeauna se răneau. Mă uitam cum era încleştată într-o strânsoare mortală cu Frank sub masa din sufragerie.

„Opreşte-i, Win!”, spuse mama, dar tata se lovi cu capul de masă încercând să-i tragă afară ca să-i poată despărţi; Bob Antrenorul se băgă din cealaltă parte sub masă.

„Drace!”, zise tata.

Am simţit ceva cald la şold, cum stăteam lângă balustradă; era Lilly, care privea atent de sub cearşaf.

„Frank, rahat de şobolan!”, zbiera Franny.

Atunci Frank o apucă pe Franny de păr şi o izbi cu capul de piciorul mesei din sufragerie; deşi nu aveam sâni, am simţit pe pielea mea când Frank şi-a băgat degetele în sânii lui Franny. Ea trebui să-i dea drumul lui Frank, care o izbi cu capul de piciorul mesei de două ori, înfăşurându-i părul în pumn, înainte ca Bob Antrenorul să apuce cu mâinile lui mari trei din cele patru picioare ale lor şi să-i tragă de sub masă. Franny zvârli cu piciorul ei liber şi-i dădu lui Bob o puternică lovitură în nas, dar bătrânul atacant din Iowa nu renunţă. Franny plângea acum, totuşi reuşi să se opintească din răsputeri în părul ei şi să-l muşte pe Frank de obraz. Frank îi apucă un sân şi trebuie să-l fi strâns cu putere, fiindcă gura lui Franny se deschise şi un hohot de plâns se auzi. Era un sunet atât de groaznic şi de învins, încât o făcu pe Lilly să fugă iar cu cearşaful ei în camera mea. Tata trase mâna lui Frank de pe sânul lui Franny şi Bob Antrenorul o apucă de cap pe Franny, aşa că nu-l mai putea muşca pe Frank din nou. Dar Franny avea o mână liberă şi-l apucă pe Frank de testicule; fie că aveai sau nu suspensor de protecţie, fie că nu purtai nimic, Franny când era la ananghie putea oricând ajunge la testiculele tale. Frank începu imediat să dea din mâini şi din picioare, şi un geamăt atât de îndurerat îi ieşi din gură, încât mă înfiorai. Tata o pocni pe Franny pe obraz, dar ea nu voia să-i dea drumul lui Frank; el trebui să-i desfacă deget cu deget. Bob Antrenorul îl trase pe Frank departe de ea, dar Franny îi trase o ultimă lovitură cu piciorul şi tata fu silit să o lovească, tare, peste gură. Asta puse capăt încăierării.

Tata şedea pe covorul din sufragerie şi-i ţinea capul lui Franny la piept şi o legăna în braţe şi ea plângea. „Franny,

Franny", îi spunea el blând, „de ce trebuie să te lovească toţi ca să te opreşti?"

„Uşurel, băiete, respiră numai uşurel", îi spuse Bob Antrenorul lui Frank, care zăcea pe o coastă cu genunchii la piept, cu obrazul la fel de cenuşiu ca şi culorile lui Dairy School; bătrânul Iowa Bob ştia cum să aline durerea cuiva care fusese doborât de o lovitură la testicule. „Ţi-e cam greaţă, nu-i aşa?", întrebă Bob Antrenorul cu delicateţe. „Respiră numai uşurel şi stai liniştit. O să treacă."

Mama strânse de pe masă, ridică scaunele căzute; dezaprobarea hotărâtă a violenţei din familia ei i se vedea pe faţă, în tăcerea ei impusă, amară şi jignită şi plină de teamă.

„Acum încearcă să respiri mai adânc", îl sfătuia Bob Antrenorul pe Frank; Frank încercă şi tuşi. „Bine, bine", zise Iowa Bob. „Continuă să respiri uşurel un timp." Frank gemu.

Tata examină buza de jos a lui Franny în timp ce lacrimile îi şiroiau pe obraz şi plângea cu suspine sugrumate pe jumătate în piept. „Cred că ai nevoie de câteva cusături, iubito", îi spuse el, dar Franny clătină furioasă din cap. Tata îi ţinu capul strâns în mâini şi o sărută drept deasupra ochilor, de două ori. „Îmi pare rău, Franny, dar ce pot face cu tine, ce pot face?"

„N-am nevoie de nicio cusătură", se tângui Franny. „Nicio cusătură. Categoric."

Dar pe buza de jos îi atârna ceva crestat şi tata trebui să-şi ducă mâna sub bărbia lui Franny ca să-i oprească sângele. Mama aduse o cârpă plină de gheaţă.

M-am întors în camera mea şi am convins-o pe Lilly să iasă din dulap; voia să stea cu mine şi am acceptat. Adormi imediat şi eu stăteam în pat şi mă gândeam că de fiecare dată când cineva vorbeşte de „Hotel", curge sânge şi se ivesc deodată necazuri. Tata şi mama o duseră pe Franny cu maşina la infirmeria de la Dairy School, unde cineva îi va coase buza; nimeni nu-l va acuza pe tata – cel mai puţin, Franny. Franny îl va acuza pe Frank, desigur, ceea ce în acele zile eram şi eu înclinat să o fac. Tata nu se va acuza pe sine – sau cel puţin nu pentru multă vreme – şi mama se va acuza pe ea însăşi, în mod inexplicabil, pentru mai multă vreme.

Ori de câte ori ne băteam, tata ne striga: „Ştiţi cât de mult ne supără acest lucru pe mama voastră şi pe mine? Închipuiţi-vă că noi ne-am fi certat tot timpul şi că aţi fi

trebuit să trăiţi în felul acesta? Dar eu şi cu mama voastră ne certăm? Ne certăm? V-ar plăcea dacă am face-o?”

Nu ne-ar fi plăcut, fireşte; şi ei nu se certau – în cea mai mare parte a timpului. Exista numai vechea ceartă a traiului-în-viitor-şi-a-lipsei-de-bucurie-pentru-prezent, pe care Bob Antrenorul o formula mai vehement decât mama, deşi ştiam că aceasta era şi părerea ei despre tata (asta, şi tata n-avea încotro).

Nouă, copiilor, nu ni se părea a fi un lucru prea important. Am întors-o pe Lilly pe o parte, ca să mă pot întinde pe spate cu amândouă urechile pe deasupra pernei, ca să-l pot auzi pe Bob Antrenorul cum îl ducea pe Frank sus. „Uşurel, băiete, sprijină-te de mine”, spunea Bob. „Secretul e cum respiri.” Frank bolborosi ceva şi Bob Antrenorul spuse „dar nu poţi apuca o fată de ţâţă şi să nu te aştepţi să fii lovit în testicule, nu-i aşa?”

Dar Frank se smiorcăi înainte: că Franny era îngrozitoare cu el, că nu-l lăsa niciodată în pace, că îi făcea pe alţi copii să fie împotriva lui, că încerca să o evite, dar ea era întotdeauna în calea lui. „Ea e în mijlocul a tot ce mi se întâmplă!”, striga el. „Nu ştii!” bolborosi el. „Nu ştii cum mă provoacă.”

Cred că eu ştiam şi Frank avea dreptate; dar el era un băiat cam neplăcut şi asta era problema. Franny se purta îngrozitor cu el, dar Franny nu era îngrozitoare; şi Frank nu se purta cu adevărat îngrozitor cu niciunul dintre noi, numai că el (însuşi) era, întrucâtva, îngrozitor. Asta mă uimea, stând acolo în pat. Lilly începu să sforăie. Îl auzeam pe Egg smiorcăind la capătul coridorului şi mă întrebam cum avea să procedeze Bob Antrenorul dacă Egg se va scula şi va striga după mama. Bob era foarte ocupat cu Frank în baie.

„Hai”, zicea Bob. „Să văd numai că o faci.” Frank gemea. „Aşa”, strigă Bob de parcă ar fi descoperit ceva în neregulă în careu. „Vezi? Niciun pic de sânge, băiete – numai pişat. Eşti în regulă.”

„Nu ştii”, tot zicea Frank. „Nu ştii.”

M-am dus să văd ce voia Egg; având trei ani, mă gândeam, voia ceva cu neputinţă de obţinut, dar am fost surprins că era vesel când am intrat în camera lui. Era evident surprins că mă vede şi când i-am pus din nou în pat toate animalele de cârpă – le aruncase prin cameră peste tot – începu să-mi prezinte pe fiecare dintre ele: veveriţa zdrenţăroasă peste care vomitase de multe ori;

elefantul ponosit, cu o singură ureche; hipopotamul portocaliu. Se supăra ori de câte ori încercam să plec, aşa că l-am luat în camera mea şi l-am pus în pat cu Lilly. Apoi am dus-o pe Lilly înapoi în camera ei, deşi trebui s-o car un drum lung până acolo şi ea se sculă şi se-nfurie înainte să o pun în patul ei.

„Niciodată nu pot să stau în camera ta”, zise ea; apoi adormi pe loc.

M-am întors în camera mea şi m-am urcat în pat alături de Egg care era treaz de-a binelea şi vorbea alandala. Era totuşi vesel şi l-am auzit pe Bob Antrenorul vorbind jos – la început am crezut cu Frank, dar apoi mi-am dat seama că Bob vorbea cu bătrânul nostru câine, Sorrow. Frank trebuie să fi plecat bosumflat.

„Miroşi mai rău decât Moor”, îi spunea Iowa Bob câinelui. Şi într-adevăr, Sorrow mirosea îngrozitor; nu numai că trăgea pârţuri, dar mirosul din gură putea să te omoare dacă nu erai atent şi bătrânul labrador negru mi se părea mai respingător decât slaba mea amintire a duhorilor lui Moor. „Ce-o să facem cu tine?”, Bob mormăia către câinele căruia îi plăcea să stea lungit sub masa din sufragerie şi să tragă vânturi în timpul meselor.

Iowa Bob deschise ferestrele jos. „Hai, băiete”, îi spuse el lui Sorrow. „Isuse”, zise Bob în şoaptă. Am auzit uşa de la intrare deschizându-se, probabil că Bob Antrenorul îl scosese pe Sorrow afară.

Stăteam întins şi treaz, Egg se târa peste mine, şi aşteptam să se întoarcă Franny; dacă eram treaz ştiam că avea să vină să-mi arate cusăturile. Când Egg adormi în sfârşit l-am dus înapoi în camera lui şi la animalele sale.

Sorrow era încă pe afară când mama şi tata o aduseră pe Franny acasă; dacă lătratul lui nu m-ar fi trezit, n-aş fi ştiut. „Ei, arată foarte bine”, zicea Bob Antrenorul, fiind evident de acord cu felul în care fusese cusută buza. „N-o să lase nicio cicatrice după o vreme.”

„Cinci cusături”, zise Franny cu voce groasă de parcă i s-ar fi pus încă o limbă.

„Cinci!”, strigă Iowa Bob. „Grozav!”

„Câinele ăsta iar a tras pârţuri pe-aici”, zise tata; părea morocănos şi obosit, ca şi cum ar fi vorbit, vorbit, vorbit fără încetare de când plecaseră la infirmerie.

„O, e atât de dulce”, zise Franny, şi auzii coada ţeapănă a lui Sorrow lovindu-se de vreun scaun sau de vreun bufet, poc, poc, poc. Numai Franny putea sta lângă Sorrow ore

întregi şi să nu-i pese de variatele duhori ale câinelui. Fără îndoială că Franny, în general, părea să remarce mai puţin decât noi mirosurile. Nu obiectase niciodată când era vorba să-i schimbe scutecele lui Egg – sau chiar ale lui Lilly, când eram cu toţii mai mici. Şi când lui Sorrow, senil fiind, i se întâmpla să aibă peste noapte un accident, Franny nu socotea că rahatul de câine e dezagreabil; avea o binedispusă curiozitate pentru lucrurile tari. Putea să suporte să nu facă baie mai mult timp decât oricare din noi.

Auzii pe toţi cei mari sărutând-o pe Franny şi spunându-i noapte bună şi mă gândeam: Familiile trebuie să fie aşa – sânge într-un moment, iertare într-altul. Aşa cum ştiam, Franny intră în camera mea ca să-mi arate buza. Cusăturile erau de un negru încreţit, strălucitor, ca părul pubian. Franny avea păr pubian, eu nu. Frank avea, dar nu-i plăcea.

„Ştii a ce arată cusăturile tale?", am întrebat-o.

„Mda, ştiu", zise ea.

„Te-a durut?", am întrebat-o şi Franny se ghemui lângă patul meu şi-mi dădu voie să-i ating sânul.

„A fost celălalt, prostănacule", zise ea şi se îndepărtă.

„Chiar l-ai atins pe Frank", am zis.

„Mda, ştiu", zise ea. „Noapte bună." Apoi se uită înapoi din uşă. „Ne vom muta la un hotel", spuse ea. După aceea o auzii ducându-se în camera lui Frank.

„Vrei să-mi vezi cusăturile?", şopti ea.

„Desigur", zise Frank.

„Ştii a ce arată?", îl întrebă Franny.

„Arată prost", zise Frank.

„Mda, dar ştii a ce arată, nu-i aşa?", întrebă Franny.

„Da, ştiu", zise el, „şi sunt urâte."

„Îmi pare rău că te-am lovit în testicule, Frank", îi spuse Franny.

„Da", zise el. „E-n regulă. Îmi pare rău de...", începu să zică Frank, dar nu spusese „sâni" şi cu atât mai puţin „ţâţă" niciodată în viaţă. Franny aştepta; şi eu la fel. „Îmi pare rău de toată povestea", zise Frank.

„Mda, desigur", spuse Franny. „Şi mie."

Apoi o auzii încercând să vorbească cu Lilly, dar Lilly dormea prea adânc ca să fie deranjată. După câtva timp am auzit-o spunându-i lui Lilly: „Visuri plăcute, fetiţo."

N-avea niciun rost, firește, să-i arate cusăturile lui Egg. El ar fi presupus că sunt nişte urme a ceva ce Franny

mâncase.

„Vrei să te duc acasă cu maşina?”, îl întrebă tata pe tatăl său, dar bătrânul Iowa Bob spuse că plimbarea i-ar face bine.

„Poţi să zici că e un oraş păcătos”, zise Bob, „dar cel puţin te poţi plimba noaptea în siguranţă.”

După aceea am mai stat să ascult; am ştiut când părinţii mei au rămas singuri.

„Te iubesc”, spuse tata.

Şi mama zise: „Ştiu că mă iubeşti. Şi eu te iubesc.” Şi atunci mi-am dat seama că şi ea era obosită.

„Hai să ne plimbăm”, zise tata.

„Nu-mi place să-i las pe copii singuri”, zise mama, dar, o ştiam, ăsta nu era un argument; Franny şi cu mine eram perfect capabili să avem grijă de Lilly şi de Egg, şi Frank se descurca oricum.

„N-o să dureze mai mult de cincisprezece minute”, spuse tata. „Să mergem până acolo şi să ne uităm la el.”

„El”, desigur, era Thompson Female Seminary – matahala aia de clădire pe care tata voia s-o prefacă într-un hotel.

„Am fost la şcoală acolo”, spuse mama. „Cunosc clădirea aia mai bine ca tine; nu vreau să mă uit la ea.”

„Altădată îţi plăcea să te plimbi cu mine noaptea”, zise tata, şi după râsul mamei care era doar uşor ironic, puteam să spun că dăduse din nou din umeri pentru el.

Jos era linişte; nu puteam spune dacă se sărutau sau îşi puneau jachetele – fiindcă era o noapte de toamnă, umedă şi rece – şi atunci am auzit-o pe mama spunând „Cred că n-ai habar cât de mulţi bani vei băga în clădirea aceea ca s-o faci măcar să semene a un hotel în care să vrea să stea vreodată cineva.”

„Nu neapărat să vrea”, zise tata. „Nu uita! Va fi singurul hotel din oraş.”

„Dar de unde o să scoţi banii?”, zise mama.

„Hai, Sorrow”, spuse tata şi am ştiut că se îndreptau spre uşă. „Hai, Sorrow. Vino să împuţi tot oraşul”, spuse tata. Mama râse din nou.

„Spune-mi”, zicea ea, dar de data asta cocheta; tata o convinsese, cândva, undeva – poate când Franny era cusută la buză (în chip stoic, ştiam: fără lacrimi) – „De unde o să vină banii?”, îl întrebă mama.

„Tu ştii”, zise el şi închise uşa. Îl auzii pe Sorrow lătrând în noapte, la totul şi la nimic.

Şi am ştiut că în cazul în care în faţa verandei de la intrare a vechii familii Bates s-ar fi ivit o şalupă albă, mama şi tata n-ar fi fost surprinşi. Dacă bărbatul cu haina albă de seară, care era proprietarul exoticului cândva Arbuthnot-by-the-Sea, ar fi fost acolo să-i salute, n-ar fi clipit din ochi. Dacă ar fi fost acolo, fumând bronzat şi impecabil şi dacă le-ar fi spus: „Fiţi bineveniţi pe vas" – ar fi plecat în larg cu şalupa albă, acolo şi atunci.

Şi când au trecut pe Pine Street spre Elliot Park şi au cotit după ultimul şir de case locuite de văduvi şi văduve, prăpăditul Thompson Female Seminary trebuie să fi strălucit în ochii lor ca un chateau sau ca o vilă, unde se desfăşoară o gală pentru oameni bogaţi şi faimoşi – deşi n-ar fi fost nicio lumină în clădire, şi singurul suflet prin jur ar fi fost bătrânul poliţist în maşina de patrulare, trecând la fiecare oră sau cam aşa ceva ca să-i împrăştie pe adolescenţii care veneau acolo să se giugiulească. În Elliot Park era numai un felinar; Franny şi eu n-am fi trecut desculţi prin parc după căderea serii de teamă să nu călcăm pe cioburi de sticle de bere sau pe prezervative folosite.

Dar ce imagine deosebită trebuie să-i fi înfăţişat el mamei! Cum trebuie să o fi dus pe mama dincolo de cioturile ulmilor de mult uscaţi – cioburile scrâşnindu-le sub paşi trebuie să fi sunat pentru ei asemenea sunetului prundişului de pe plajele de lux – şi cum trebuie să-i fi spus: „Nu-ţi poţi închipui numai? Un hotel condus de o familie! În cea mai mare parte a timpului va fi al nostru. Cu lovitura pe care o s-o dăm, cu lungile weekend-uri ale şcolii, nici nu va trebui să ne facem reclamă – cel puţin, nu multă. O să ţinem numai deschis restaurantul şi barul în timpul săptămânii pentru a atrage pe oamenii de afaceri – lumea de la prânz şi lumea de la cocktailuri."

„Oameni de afaceri?", trebuie să se fi mirat mama cu glas tare. „Ce lume de la prânz şi de la cocktailuri?"

Dar chiar când Sorrow va fi gonit tinerii de prin tufişuri, chiar când maşina de patrulare îi va fi oprit pe tata şi pe mama şi le va fi cerut să spună cine sunt, tata trebuie să fi fost convingător. „O, eşti tu, Win Berry", trebuie să fi spus poliţistul. Bătrânul Howard Tuck conducea maşina noaptea; era un imbecil şi mirosea a trabucuri stinse în băltoace de bere. Sorrow trebuie să-l fi mârâit: era un miros care venea în conflict cu propriul miros foarte dezvoltat al câinelui. „Bietul Bob are un sezon foarte greu", va fi spus, probabil, bătrânul Howard Tuck, fiindcă

toţi ştiau că tata e fiul lui Iowa Bob; tata fusese un fundaş de centru în apărare într-una dintre echipele din Dairy ale lui Bob Antrenorul – echipele care câştigau meciul.

„Un sezon foarte greu”, va fi glumit tata.

„Ce faceţi pe aici?”, trebuie să-i fi întrebat bătrânul Howard Tuck.

Şi tata, fără nicio îndoială, trebuie să fi spus: „Ei bine, Howard, între noi fie vorba, vom cumpăra acest loc.”

„O să-l cumpăraţi? “

„Te cred şi eu”, va fi spus tata. „O să transformăm locul ăsta într-un hotel.”

„Un hotel?”

„Exact”, va fi spus tata. „Şi un restaurant cu un bar, pentru lumea de la prânz şi de la cocktailuri.”

„Lumea de la prânz şi de la cocktailuri”, va fi repetat Howard Tuck.

„Ai înţeles bine”, va fi spus tata. „Cel mai admirabil hotel din New Hampshire!”

„Sfinte Dumnezeule”, va fi putut doar să spună poliţistul.

În orice caz poliţistul de serviciu care patrula noaptea prin oraş îl întrebă pe tata: „Şi cum o să-i zici?”

Nu uitaţi: era noapte şi noaptea îl inspira pe tata. Prima dată când îi văzuse pe Freud şi pe ursul lui era noapte; pescuise cu State o’ Maine noaptea; singura dată când apăruse bărbatul în haina albă de seară era în timpul nopţii; fusese după căderea întunericului când neamţul şi orchestra lui de alămuri sosiseră la Arbuthnot ca să verse puţin sânge; trebuie să fi fost întuneric când tata şi mama au făcut dragoste pentru prima oară; şi Europa lui Freud era acum într-un întuneric total. Acolo în Elliot Park, cu reflectorul maşinii de patrulare îndreptat asupra lui, tata se uita la şcoala de cărămidă cu patru etaje care semăna într-adevăr cu închisoarea comitatului – cu scările de incendiu ruginite peste tot, ca schelele unei clădiri care încearcă să devină altceva. Fără îndoială că a luat-o pe mama de mână. În întuneric, când imaginaţia nu e stânjenită de nimic, tata simţi numele viitorului său hotel, şi al viitorului nostru, venind spre el.

„Cum ai să-i zici?”, întrebă bătrânul poliţist.

„Hotelul New Hampshire”, zise tata.

„Doamne sfinte”, zise Howard Tuck.

„Doamne sfinte” ar fi fost poate un nume mai bun pentru hotel, dar lucrul fusese decis: Hotelul New

Hampshire avea să fie.

Eram încă treaz când mama şi tata se întoarseră acasă – fuseseră plecaţi mult mai mult decât de cincisprezece minute, aşa că ştiam că întâlniseră pe drum cel puţin şalupa albă, dacă nu pe Freud şi pe bărbatul în haina albă de seară.

„Dumnezeule, Sorrow", îl auzii pe tata spunând. „Nu puteai să faci asta afară?"

Imaginea lor venind acasă mi-era limpede: Sorrow forăind prin gardurile vii de pe lângă clădirile din scânduri din oraş, sculând din pat pe bătrânii care dormeau uşor. Nedumeriţi în privinţa orei, aceşti bătrâni trebuie să se fi uitat pe fereastră şi să-i fi văzut pe tata şi pe mama, ţinându-se de mână, fără să ţină seama de anii care au trecut, şi se vor fi întors în pat, murmurând: „E băiatul lui Iowa Bob, cu fata lui Bates şi cu ursul acela bătrân, iar."

„Nu înţeleg un singur lucru", spunea mama. „Va trebui să vindem casa asta şi să ne mutăm din ea, înainte de a fi gata să ne mutăm acolo?"

Fiindcă acesta era, desigur, singurul mod în care îşi putea permite el să prefacă o şcoală într-un hotel. Oraşul avea să fie bucuros să-i vândă Thompson Female Seminary foarte ieftin. Cine voia ca pocitania aia să fie pustie, un loc unde copiii puteau să se rănească spărgând geamurile şi căţărându-se pe scările de incendiu? Dar casa familiei mamei mele – fastuoasa casă a familiei Bates – avea să plătească refacerea. Poate că asta era ce zicea Freud; de ce trebuia mama să-l ierte pe tata.

„S-ar putea să trebuiască să vindem înainte de a ne muta acolo", zise tata, „dar s-ar putea să nu trebuiască să ne mutăm din casă. Astea sunt doar nişte detalii."

Aceste detalii (şi altele) aveau să dureze ani de zile şi aveau să o facă pe Franny să spună, mult timp după ce firele dispăruseră de pe buza ei şi cicatricea era atât de fină încât credeai că o poţi înlătura cu degetul – sau că un sărut ca lumea avea să-i şteargă urma de pe buză – „Dacă tata ar fi putut să cumpere un alt urs, n-ar fi avut nevoie să cumpere un hotel." Dar prima dintre iluziile tatei era că urşii pot supravieţui vieţii oamenilor şi a doua, că fiinţele umane pot supravieţui unei vieţi petrecute în hoteluri.

3. Sezonul câştigător al lui Iowa Bob

În 1954 Frank intră în anul întâi la Dairy School – o perioadă tranzitorie lipsită de evenimente pentru el, se pare, doar că petrecea şi mai mult timp singur în camera sa. Se întâmplă totuşi un incident vag homosexual, dar un număr de băieţi, toţi din acelaşi dormitor, fuseseră implicaţi – toţi mai mari decât Frank – şi se presupuse că Frank fusese victima unei glume destul de obişnuite în şcolile preparatorii. Mai la urma urmei el stătea acasă, nu era nimic surprinzător în faptul că era naiv în ceea ce priveşte viaţa din dormitoare.

În 1955 Franny intră la Dairy School; era primul an când primeau fete şi perioada ei de tranziţie nu a fost atât de liniştită. Perioadele de tranziţie nu aveau să fie niciodată prea liniştite când era vorba de Franny, dar în cazul acesta se puneau multe probleme neprevăzute, care mergeau de la discriminarea în clasă la inexistenţa unui număr suficient de duşuri în aripa sălii de gimnastică pe care o despărţiseră pentru fete. De asemenea, prezenţa neaşteptată a profesoarelor în corpul didactic pricinui prăbuşirea mai multor căsătorii care se clătinau, şi viaţa imaginară a băieţilor de la Dairy se amplifică, fără îndoială, de o mie de ori.

În 1956 fu rândul meu. Era anul când au cumpărat un întreg pachet de fundaşi şi trei atacanţi pentru Bob Antrenorul; şcoala ştia că se va pensiona şi nu avusese niciun sezon norocos din perioada de imediat de după război. S-au gândit că-i vor face o plăcere înzestrând echipa de fotbal cu atleţi absolvenţi de un an ai celor mai puternice licee din Boston. De această dată Bob Antrenorul avea nu numai fundaşi; avea şi ceva forţă la înaintare, pentru blocaje, şi deşi bătrânului nu-i plăcea ideea unei echipe „cumpărate” – alcătuită din cei cărora le spuneam (chiar şi în acele zile) „clopotari” – preţui gestul. Dairy School se gândea totuşi la mai mult decât să facă din ultimul an al lui Iowa Bob un sezon norocos. Încercase tot ce se putea pentru a atrage bani de la foştii absolvenţi, ca şi un nou şi mai tânăr antrenor pentru anul viitor. Încă un sezon de pierderi, şi Dairy School avea să renunţe la fotbal

pentru totdeauna. Bob Antrenorul ar fi preferat să termine câştigător cu o echipă pe care ar fi format-o timp de mai mulţi ani, dar cine n-ar fi vrut să termine câştigător aproape în orice mod posibil.

„De altfel", zicea Bob Antrenorul, „chiar un talent real are nevoie de un antrenor. Băieţii ăştia n-ar fi atât de grozavi fără mine. Toată lumea are nevoie de un plan de joc; toţi au nevoie să li se spună când şi ce greşesc."

În acei ani, Iowa Bob îi vorbea adeseori tatei pe chestia planului de joc şi a greşelilor. Bob Antrenorul spunea că renovarea lui Thompson Female Seminary era „o treabă asemănătoare cu aceea a violării unui rinocer". Dură puţin mai mult decât se aşteptase tata.

Nu avu nicio problemă să vândă casa familiei mamei – era o frumuseţe şi am dat o lovitură vânzând-o – dar noii proprietari erau nerăbdători să intre în stăpânirea ei şi le-am plătit o chirie serioasă ca să rămânem acolo încă un an întreg după ce am semnat hârtiile.

Îmi aduc aminte cum priveam vechile bănci de şcoală scoase din ce avea să fie Hotelul New Hampshire – sute de bănci care fuseseră înşurubate în podea. Sute de găuri în podea de umplut sau de mochetat peste tot. Acesta era unul din detaliile cu care tata trebuia să aibă de a face.

Şi echipamentul sălilor de baie de la etajul patru fu o surpriză pentru el. Mama trebuia să-şi fi amintit: cu mulţi ani înaintea intrării ei la Thompson Female Seminary, toaletele şi chiuvetele pentru ultimul etaj fuseseră greşit comandate. În loc de echipamentul unor săli de baie pentru elevi de liceu, meseriaşii livrară şi instalară miniaturi care erau destinate unei grădiniţe de copii din nordul statului. Şi deoarece greşeala costa mai puţin decât comanda originală, Thompson Female Seminary lăsă lucrurile să rămână aşa. Şi astfel generaţii de fete de liceu trebuiseră să se aplece şi să-şi julească genunchii încercând să urineze şi să se spele – micile toalete bune pentru copii frângându-le spatele dacă încercau să se aşeze prea repede, micile chiuvete lovindu-le genunchii, oglinzile privind drept la pieptul lor.

„Doamne Isuse ", spuse tata. „E o căsuţă pentru pitici." Sperase pur şi simplu să distribuie vechiul echipament de baie în întreg hotelul; îşi dădea destul de bine seama că oaspeţii nu vor dori să împartă săli de baie comune, dar credea că putea economisi mulţi bani folosind toaletele şi

chiuvetele care erau oricum acolo. La urma urmei un liceu şi un hotel nu prea aveau mult echipament în comun.

„Oricum, putem folosi oglinzile”, zise mama. „Le vom monta pe perete doar ceva mai sus.”

„Şi putem folosi şi chiuvetele şi toaletele”, stărui tata.

„Cine le poate folosi?”, întrebă mama.

„Pitici?”, spuse Bob Antrenorul.

„Oricum Lilly şi Egg”, zise Franny. „Cel puţin încă vreo câţiva ani.”

Mai erau şi scaunele din faţa băncilor înşurubate în podea. Tata nu le aruncă.

„Sunt scaune foarte bune”, zise tata. „Sunt foarte confortabile.”

„E cam ciudat că au nume săpate pe ele”, zise Frank.

„Ciudat, Frank?”, spuse Franny.

„Dar trebuie înşurubate în podea”, zise mama. „Oamenii nu vor putea să le mişte din loc.”

„De ce ar trebui să mişte oamenii mobila din hotel?”, întrebă Tata. „Uite ce e, o să aranjăm camerele cum trebuie, nu? Oricum, nu vreau ca oamenii să mişte scaunele”, zise el. „În felul acesta, nu vor putea.”

„Chiar şi în restaurant?”, întrebă mama. „Oamenilor le place să-şi dea înapoi scaunele după o masă copioasă”, zise Iowa Bob.

„Bine, n-o să poată face aşa ceva, asta-i tot” zise tata... „O să le dăm voie să împingă mesele, în loc de a împinge scaunele.”

„De ce să nu înşurubăm şi mesele?”, sugeră Frank. „E o idee ciudată”, zise Franny. Mai târziu, avea să spună că insecuritatea lui Frank era atât de vastă, încât el ar fi preferat ca toată viaţa lui să fie înşurubată în podea.

Divizarea camerelor, cu băile lor, luă, fără îndoială, cel mai mult timp. Şi instalaţiile de apă şi canalizare fură tot atât de complicate ca şi aranjarea traseelor de cale ferată pentru mărfuri într-o gară dintr-un oraş; când cineva trăgea apa la etajul patru o auzeai cum curge prin întregul hotel – încercând să ajungă jos. Şi în unele camere mai erau table negre.

„Atât timp cât sunt curate”, zicea tata, „ce dăunează?” „A, da”, spuse Iowa Bob. „Un oaspete poate lăsa un mesaj pentru oaspetele următor.”

„Cum ar fi: Să nu care cumva să mai staţi aici vreodată!”, zise Franny.

„O să fie bine”, zise Frank. „Eu doar vreau să am camera mea.”

„Într-un hotel, Frank”, spuse Franny, „fiecare capătă o cameră.”

Până şi Bob Antrenorul avea să capete o cameră; după pensionare, Dairy School nu avea să-i mai permită să stea în locuinţa din campus. Bob Antrenorul, prudent, se obişnuia cu ideea; era gata să se mute la hotel când aveam să fim gata. Pe el îl interesa viitorul echipamentului terenurilor de sport: terenul de pământ crăpat de volei, terenul de hochei pe iarbă, şi panourile şi coşurile de baschet – plasele putreziseră de multă vreme.

„Nu există ceva care să arate mai abandonat”, zicea Bob, „decât un coş de baschet fără plasă. Cred că e foarte trist.”

Şi într-o bună zi ne uitarăm la oamenii cu ciocanele pneumatice care martelau inscripţia THOMPSON FEMALE SEMINARY, înfundată printre cărămizi, ca s-o scoată de pe suprafaţa pietrei cenuşii ca moartea, de deasupra marii porţi de la intrare. Se opriră din lucru la sfârşitul zilei – sunt convins că intenţionat – lăsând pe deasupra porţii numai literele MALE SEMIN. Era într-o vineri, aşa că literele rămaseră acolo până după weekend, spre supărarea mamei şi tatei şi spre amuzamentul lui Bob Antrenorul.

„De ce nu-i spui hotelul Male Semen?”, îl întrebă Iowa Bob pe tata. „Atunci ar trebui să schimbi numai o literă.” Bob era binedispus, fiindcă echipa lui avea să câştige şi ştia că era pe cale să plece din nenorocita de Dairy School.

Când tatăl meu era prost dispus, rareori se întâmpla să o arate. (Era plin de energie – „Energia naşte energie”, ne repeta el nouă, când ne făceam temele pentru acasă şi la antrenamentele sportive ale echipelor pe care le antrena.) Nu demisionase de la Dairy School; probabil că nu îndrăznea sau mama nu-l lăsa. Mergea înainte cu Hotelul New Hampshire, dar preda engleza la trei clase şi-i antrena pe elevi la alergări primăvara şi iarna, aşa că mergea înainte cu jumătate de viteză.

Frank păru să dispară în Dairy School; era asemenea uneia din vacile simbolice. După un timp nu-l mai remarcai. Îşi făcea treaba – şi lua parte la exerciţiile atletice obligatorii, deşi nu-i plăcea niciun sport anume şi nu era destul de bun (sau nu încerca să fie) pentru niciuna

dintre echipe. Era mare şi puternic şi la fel de neîndemânatic ca întotdeauna.

Şi (la şaisprezece ani) îşi lăsase o mustăcioară subţire pe buza de sus care-l făcea să pară mai în vârstă. Avea un aer cam greoi şi de copilaş – un fel de prostie stângace în mers – care sugera că într-o zi va fi un câine foarte mare şi impunător; dar Frank avea să aştepte veşnic echilibrul care trebuie să însoţească mărimea pentru ca animalul să fie impunător. Nu avea prieteni, dar nimeni nu se necăjea; Frank nu prea se omora niciodată să-şi facă prieteni.

În schimb Franny avea o mulţime de prieteni. Cei mai mulţi din ei erau mai mari ca Franny, şi unul din ei îmi plăcea; era un elev din anii superiori, înalt şi cu părul roşcat, un tip puternic şi tăcut care vâslea în prima barcă a echipei universitare. Îl chema Struthers; crescuse în Maine şi, cu excepţia băşicilor din palmele sale care erau cafenii-ruginii, fiind date cu benzoe – ca să le facă tari – şi a faptului că mirosea, câteodată, a ciorapi uzi, era acceptat de toţi din familie. Chiar şi de Frank. Sorrow mârâia la Struthers, dar era o chestie de miros; Struthers ameninţa dominaţia lui Sorrow în casa noastră. Nu ştiam dacă Struthers era prietenul favorit al lui Franny, dar el o îndrăgea foarte mult şi era drăguţ faţă de noi ceilalţi.

Unii din ceilalţi prieteni – unul din ei era conducătorul acelui grup de „clopotari" din Boston care fuseseră angajaţi să joace pentru Bob Antrenorul – nu erau atât de drăguţi. De fapt, centrul acestui pachet important de fundaşi era un băiat pe lângă care Ralph De Meo părea un sfânt. Îl chema Sterling Dove, deşi i se spunea Chip sau Chipper, şi era un băiat crud, ciolănos, dintr-una din şcolile suburbane elegante din Boston.

„E un conducător înnăscut, Chip Dove ăsta", spunea Bob Antrenorul.

„E comandantul înnăscut al poliţiei secrete a cuiva", mă gândeam eu. Chipper Dove era un blond frumuşel, într-un fel fără cusur, şi oarecum drăguţ; noi eram o familie de bruneţi, în afară de Lilly, care nu era chiar blondă, cât spălăcită – de sus până jos, chiar părul îi era decolorat.

Mi-ar fi plăcut să-l văd pe Chip Dove jucând fundaş centru fără o linie de atacanţi care să-l protejeze – şi având de executat o mulţime de pase ca să prindă mai multe mingi – dar biroul de admiteri făcuse o treabă bună pentru Bob Antrenorul; echipa de fotbal a lui Dairy School nu rămânea niciodată de căruţă. Când aveau mingea o păstrau

şi Dove rareori trebuia să paseze. Deşi era primul sezon norocos de care-şi putea aminti oricare dintre noi, copiii, era plicticos să-i vezi cum se foiau pe teren, devorând timpul şi marcând de la trei-patru metri. Nu aveau nicio strălucire, erau pur şi simplu puternici şi precişi şi bine antrenaţi; apărarea lor nu era atât de puternică – cealaltă echipă marca şi ea, dar nu prea des; celelalte echipe rareori prindeau mingea.

„Controlul mingii", se bucura Bob. „Pentru prima dată de la război am o echipă care controlează mingea."

Singura mea consolare în relaţia dintre Franny şi Chipper Dove era că Dove era un băiat atât de legat de echipă încât rareori se afla în compania lui Franny fără restul fundaşilor de la Dairy School – şi adeseori fără vreun atacant sau doi. În acel an ei ameninţau campusul asemenea unei hoarde şi Franny era văzută uneori în tabăra lor; Dove era atras de ea – fiecare băiat, în afară de Frank, părea a fi atras de Franny. Fetele erau precaute în preajma ei; ea pur şi simplu le eclipsa şi probabil că nu le era o prea bună prietenă. Franny cunoştea mereu alţi şi numeroşi oameni; era probabil prea curioasă faţă de străini ca să fie fidelă în felul în care fetele vor ca prietenele lor să fie fidele.

Nu ştiu; despre acest lucru eram ţinut în ignoranţă. Uneori Franny îmi aranja o întâlnire, dar de obicei fetele erau mai mari şi nu ieşea nimic. „Toată lumea e de părere că eşti atrăgător", spunea Franny, „dar trebuie să mai vorbeşti puţin cu oamenii, ştii – nu poţi să începi chiar cu giugiulitul."

„Nu încep cu giugiulitul", îi spuneam eu. „Nu ajung niciodată la giugiulit."

„Ei", zicea ea, „asta din cauză că stai aşa aşteptând să se întâmple ceva. Fiecare ştie la ce te gândeşti."

„Tu nu", i-am spus. „Nu întotdeauna."

„La mine, vrei să spui?", întrebă ea, dar n-am zis nimic. „Uite ce e, puştiule", zise Franny. „Ştiu că te gândeşti la mine prea mult – dacă asta e ce vrei să spui."

Franny începu să-mi spună „puştiule" la Dairy, deşi între noi nu era decât o diferenţă de un an. Spre ruşinea mea, cuvântul prinse.

„Hei, puştiule", îmi spunea Chip Dove la duşuri în sala de gimnastică. „Sora ta are fundul cel mai frumos din şcoala asta. Se culcă cu cineva?"

„Cu Struthers”, am zis, deşi speram că nu e adevărat. Struthers cel puţin era mai bun ca Dove.

„Struthers!”, zise Dove. „Afurisitul ăla de vâslaş? Nătărăul ăla care ramează?”

„E foarte puternic”, am zis; asta era adevărat – vâslaşii sunt puternici şi Struthers era cel mai puternic din ei.

„Mda, dar e un nătărău”, spuse Dove.

„Dă din vâsle toată ziua!”, spuse Lenny Metz, un fundaş care întotdeauna – chiar şi la duşuri – era în dreapta şoldului lui Chip Dove, ca şi cum s-ar fi aşteptat, chiar şi acolo, să i se paseze mingea. Era prost ca noaptea, dar viguros.

„Bine, puştiule”, zise Chipper Dove. „Spune-i lui Franny că eu cred că are cel mai frumos fund din şcoala asta.”

„Şi ţâţe!”, strigă Lenny Metz.

„Ei, sunt cum trebuie”, zise Dove. „Dar fundul ei e într-adevăr deosebit.”

„Şi zâmbeşte frumos”, zise Metz.

Chip Dove îşi roti ochii spre mine, conspirativ – ca şi cum ar fi vrut să-mi arate că ştia cât de prost e Metz şi că el e cu mult mai deştept. „Ai grijă să foloseşti şi ceva săpun, hm, Lenny!”, spuse Dove şi-i trecu bucata alunecoasă de săpun, pe care Metz, instinctiv – un non-stângaci – o plesni de stomacul său într-o îmbrăţişare greoaie.

Am închis duşul fiindcă o persoană mai mare ca mine se băgase sub şuvoiul de apă odată cu mine. Mă împinse cu totul la o parte şi dădu din nou drumul la apă.

„Mişcă-te, omule”, spuse el încet. Era unul dintre atacanţi, care-l ferea pe Chipper Dove de loviturile celorlalţi jucători de fotbal. Îl chema Samuel Jones Jr. Şi i se spunea Junior Jones. Junior Jones era tot atât de negru ca şi noaptea în care imaginaţia tatălui meu se dovedise inspirată; el avea să joace fotbal în colegiu la Penn State şi fotbal profesionist la Cleveland, până avea să-l rănească cineva la genunchi.

În 1956 aveam paisprezece ani şi Junior Jones era cea mai mare alcătuire de carne umană pe care o văzusem vreodată. M-am dat la o parte, şi Chipper Dove spuse:

„Hei, Junior, nu-l cunoşti pe puştiul ăsta?”

„Nu, n-am făcut cunoştinţă”, zise Junior Jones.

„Ei, e fratele lui Franny Berry”, spuse Chip Dove.

„Îmi pare bine”, zise Junior Jones.

„Salut”, am zis.

„Junior, bătrânul Bob Antrenorul e bunicul acestui puşti”, zise Dove.

„Încântat”, spuse Junior Jones. Îşi umplu gura cu spuma de pe bucata subţire de săpun, apoi îşi dădu capul pe spate şi-şi clăti gura în şuvoiul duşului. Probabil, mi-am zis, făcea asta în loc să se frece cu peria de dinţi.

„Vorbeam”, zise Dove, „despre ce ne place la Franny.”

„Zâmbetul ei”, zise Metz.

„Spuneai că şi ţâţele ei”, zise Chipper Dove. „Şi eu am zis că are cel mai frumos fund din şcoala asta. Nu l-am întrebat pe puştiul ăsta, de aici, ce-i place la sora sa, dar m-am gândit să te întreb pe tine, Junior.”

Junior Jones se săpunise cu bucata de săpun până dispăruse; capul lui uriaş era plin de spumă albă; când se clăti sub duş, spuma i se prelinse pe glezne. M-am uitat în jos la picioarele mele şi am simţit apropiata prezenţă a celorlalţi doi din pachetul de fundaşi ai lui Iowa Bob. Un băiat cu faţa arsă, numit Chester Pulaski, care-şi petrecea prea mult timp sub lampa de bronzaj – şi chiar şi aşa, gâtul îi era plin de coşuri; fruntea îi era acoperită de ele. El era mai cu seamă un fundaş de blocaje – nu că aşa voia; pur şi simplu pentru că nu alerga tot atât de bine ca Lenny Metz. Chester Pulaski era din fire un fundaş de blocaje, fiindcă tindea să alerge împotriva oponenţilor lui, mai degrabă decât să caute să se îndepărteze de ei. Cu el şi înşirându-se pe lângă mine, ca o muscă ce nu-ţi dă pace, era un băiat tot atât de negru pe cât era şi Junior Jones; orice comparaţie între ei se termina odată cu culoarea. Acţiona uneori ca primitor şi se deplasa din careu numai ca să prindă micile pase scurte şi sigure ale lui Chipper Dove. Numele lui era Harold Swallow, şi nu era mai mare ca mine, dar Harold Swallow putea să zboare. Se mişca asemenea păsării după care era numit; dacă l-ar fi placat cineva, s-ar fi frânt în două, dar când nu prindea o pasă şi nu zbura dincolo de margini, se ascundea în careu, de obicei în spatele lui Chester Pulaski sau al lui Junior Jones.

Erau cu toţii acolo, stând în jurul meu, şi mi-am zis că în cazul în care s-ar fi aruncat o bombă în sala de duşuri, sezonul norocos al lui Bob Antrenorul s-ar fi terminat. Din punct de vedere atletic, cel puţin, eram singurul căruia nu i s-ar fi dus dorul. Pur şi simplu nu eram în aceeaşi categorie cu fundaşii importaţi ai lui Iowa Bob, sau cu uriaşul atacant Junior Jones; mai erau, desigur, şi alţi

atacanţi, dar Junior Jones era motivul pentru care Chipper Dove nu căzuse niciodată. El era cauza principală a faptului că întotdeauna se făcea o breşă prin care Chester Pulaski să-l sprijine pe Lenny Metz; Jones crea o breşă destul de mare ca ei să poată alerga unul lângă celălalt.

„Hai, Junior, gândeşte-te “, zise Chip Dove, în chip riscant – fiindcă inflexiunea de batjocură din glasul lui însemna că se îndoieşte că Junior Jones ar putea gândi. „Ce-ţi place la Franny Berry”, întrebă Dove.

„Are picioare mici şi drăguţe”, zise Harold Swallow. Toţi se uitară la el, dar Harold, plin de sine, se învârtea sub apa care curgea, fără să se uite la nimeni.

„Are o piele frumoasă”, zise Chester Pulaski, atrăgând neîndemânatic atenţia şi mai mult asupra coşurilor sale.

„Junior!”, zise Chip Dove şi Junior Jones închise duşul. Rămase aşa, apa scurgându-se pe el. Mă făcea să mă simt ca şi cum aş fi fost Egg, acum mulţi ani, învăţând încă să meargă.

„Pentru mine, ea e doar o altă fată albă”, zise Junior Jones şi privirea lui se opri o secundă asupra fiecăruia dintre noi şi apoi se îndepărtă. „Dar îmi pare a fi o fată bună”, adăugă el spre mine. Apoi dădu din nou drumul duşului şi mă împinse sub el – era prea rece – şi ieşi din sala duşurilor, făcând curent.

Am fost îngrijorat gândindu-mă că până şi Chipper Dove nu mersese chiar atât de departe ca el, dar am fost şi mai îngrijorat că Franny era în primejdie – şi încă şi mai îngrijorat deoarece nu eram în stare să fac ceva în chestia asta.

„Gunoiul ăla de Chipper Dove vorbeşte de fundul tău, de ţâţele tale şi chiar de picioarele tale!”, i-am spus. „Ai grijă să te fereşti de el.”

„Picioarele mele?”, zise Franny. „Ce zice despre picioarele mele?”

„Bine”, i-am zis. „Ăsta era Harold Swallow.” Toată lumea ştia că Harold Swallow era nebun; în acele zile când cineva era atât de nebun cum era Harold Swallow, ziceam că e nebun ca un şoarece dansând.

„Ce-a zis Chip Dove despre mine?”, întrebă Franny. „Mie chiar îmi pasă de el.”

„Lui îi pasă doar de fundul tău”, i-am zis. „Şi vorbeşte despre asta cu toată lumea.”

„Nu-mi pasă”, spuse ea. „Nu mă interesează atât de mult.”

„Ei, pe el îl interesează”, am zis. „Ţine-te numai cu Struthers.”

„O, puştiule, să-ţi spun ceva”, oftă ea. „Struthers e dulce, dar e plicticos, plicticos, plicticos.”

Mi-am lăsat capul în jos. Eram pe coridorul de sus a ceea ce era acum doar o casă închiriată, deşi încă ni se mai părea a fi casa familiei Bates. Franny venea rar în camera mea. Ne făceam temele în camerele noastre şi ne întâlneam în faţa camerei de baie ca să stăm de vorbă. Frank făcea impresia că nici nu mai foloseşte camera de baie. Acum, în fiecare zi, pe coridorul din faţa camerelor noastre, mama îngrămădea tot mai multe cutii şi cufere; ne pregăteam să fim gata să ne mutăm la Hotelul New Hampshire.

„Şi nu văd de ce trebuie să fii conducătoare de galerie, Franny”, am zis. „Adică, tu, din toţi – o *conducătoare de galerie*.”

„Fiindcă îmi place”, zise ea.

De fapt, după un antrenament de conducătoare de galerie, când am întâlnit-o pe Franny, nu departe de locul nostru dintre ferigi pe care nu-l prea mai frecventam – acum că eram elevi la şcoală – am dat peste fundaşii lui Iowa Bob. Agăţaseră pe cineva pe cărarea dintre copaci care scurta drumul spre sala de gimnastică; chinuiau pe cineva în băltoaca de noroi răscolită de crampoanele ghetelor de fotbal – găuri ca tirul de mitralieră în noroi. Când Franny şi cu mine am văzut cine erau – băieţii din careu – şi că băteau pe cineva, am început să fugim în direcţia opusă. Fundaşii aceia întotdeauna băteau pe cineva. Dar n-am fugit mai mult de douăzeci şi cinci de metri când Franny mă prinse de braţ şi mă opri. „Cred că era Frank”, spuse ea. „L-au prins pe Frank.”

Aşa că a trebuit să ne întoarcem. Pentru o clipă doar, înainte de a putea vedea de fapt ce se întâmplă, m-am simţit foarte curajos; am simţit că Franny mă ia de mână şi am strâns-o cu putere. Fusta ei era atât de scurtă încât cu dosul palmei i-am atins uşor pulpa. Eram cu pantalonii scurţi de alergare şi am simţit că mi se răcesc picioarele.

Frank era în uniforma lui de membru al orchestrei. Îi scoseseră pantalonii cafeniu-rahat (cu dunga cenuşie, ca moartea, la manşetă). Chiloţii îi fuseseră traşi spre glezne. Jacheta uniformei îi fusese trasă spre mijlocul pieptului; un epolet argintiu plutea în băltoaca de noroi de lângă obrazul lui Frank şi cascheta lui argintie cu fir cafeniu – aproape

de nedeosebit de noroi – era strivită sub genunchiul lui Harold Swallow. Harold ţinea unul din braţele lui Frank complet întins; Lenny Metz îi întindea celălalt braţ. Frank zăcea cu burta şi testiculele în mijlocul băltoacei de noroi, cu fundul lui uimitor de gol ridicându-se din apă şi cufundându-se iar, după cum îl împingeau cu piciorul în jos Chipper Dove, apoi îl lăsa să se ridice şi iar îl împingea în jos. Chester Pulaski, fundaşul la blocaje, şedea pe încheietura genunchilor lui Frank ţinând strâns în braţe gleznele lui Frank.

„Hai, bag-o în noroi!", îi spunea Chipper Dove lui Frank. Împinse în jos fundul lui Frank şi-l îmbrânci din nou în noroi. Crampoanele ghetei de fotbal lăsară mici adâncituri albe pe fundul lui Frank.

„Hai, iubitor de noroi", zise Lenny Metz. „Ai auzit ce spune omul, bag-o în noroi!"

„Terminaţi!", le strigă Franny. „Ce faceţi?"

Frank păru cel mai alarmat văzând-o, deşi nici chiar Chipper Dove nu-şi putu ascunde surprinderea.

„Ei, uite cine-i aici", zise Dove, dar se vedea că se gândeşte ce să spună după asta.

„Îi dăm ce-i place", ne spuse, lui Franny şi mie, Lenny Metz. „Lui Frank îi place să o bage în băltoace de noroi, nu-i aşa, Frank?"

„Lasă-l să plece", zise Franny.

„Nu-l lovim", spuse Chester Pulaski; era stânjenit întotdeauna din pricina tenului său şi preferă să se uite la mine, nu la Franny; probabil că nu putea suporta să se uite la pielea fină a lui Franny.

„Fratelui vostru îi plac băieţii", ne spuse Chipper Dove. „Nu-i aşa, Frank?"

„Ei şi", zise Frank. Era furios, nu bătut; probabil că le băgase degetele în ochi – probabil că lovise pe vreunul sau pe vreo doi din ei, ici şi colo. Frank se bătea întotdeauna.

„S-o bagi în fundul băieţilor", zise Lenny Metz, „e dezgustător."

„E ca şi cum ai băga-o în noroi", explică Harold Swallow, dar părea că ar fi preferat să alerge undeva, decât să-i ţină braţul lui Frank. Harold Swallow părea întotdeauna neliniştit – ca şi cum ar fi traversat pentru prima dată o stradă aglomerată, noaptea.

„Hei, nimeni n-a fost vătămat", zise Chipper Dove. Îşi trase piciorul de pe fundul lui Frank şi păşi spre Franny şi spre mine. Mi-am adus aminte ce-mi spunea întotdeauna

Bob Antrenorul despre rănile de la genunchi; mă întrebam dacă n-aş putea să-l izbesc pe Chip Dove la genunchi înainte ca să mă bată măr.

Nu ştiu la ce se gândea Franny, dar îi spuse lui Dove „Vreau să vorbesc cu tine. Singur. Vreau să fiu cu tine singur, chiar acuma", îi spuse ea lui Dove.

Harold Swallow izbucni într-un hohot de râs la fel de nazal şi de ascuţit ca şi cântecul oricărui şoarece dansând.

„Da, e posibil", spuse Dove lui Franny. „Desigur, putem vorbi. Singuri. Oricând."

„Chiar acuma", zise Franny. „Vreau chiar acum – sau niciodată."

„Bine, chiar acuma, desigur", spuse Dove. Îşi roti ochii spre oamenii lui. Chester Pulaski şi Lenny Metz arătau toţi topiţi de invidie, dar Harold Swallow se încrunta la o pată de iarbă de pe costumul lui de fotbal. Era singura pată de pe el: o mică pată de iarbă, făcută când Harold Swallow trebuie să fi zburat prea aproape de pământ. Sau poate se încrunta fiindcă trupul întins pe jos al lui Frank îl împiedica să vadă picioarele lui Franny.

„Dă-i drumul lui Frank", îi spuse Franny lui Dove. „Şi spune-le şi celorlalţi să plece – la sala de gimnastică."

„Desigur că o să-i dăm drumul", zise Dove. „Chiar asta voiam să facem oricum, nu?" zise el – fundaşul central – făcând semn colegilor lui. Îl lăsară pe Frank să plece. Frank se poticni ridicându-se şi încercând să-şi acopere părţile ruşinoase, îmbibate de noroi. Se îmbrăcă, furios, fără să scoată niciun cuvânt. În acel moment mi-era mai frică de el decât de oricare din ceilalţi – care făceau ce li se spusese: se îndreptau în josul cărării spre sala de gimnastică. Lenny Metz se întoarse privind chiorâş şi făcu semn cu mâna. Frank, ud, îşi făcu loc între Franny şi mine şi o porni greoi spre casă.

„N-ai uitat ceva?", îi spuse Chip Dove.

Talgerele lui Frank erau în tufiş. El se opri – aparent mai stânjenit că şi-a uitat instrumentul decât umilit de tot restul. Franny şi cu mine detestam talgerele lui Frank. Cred că purtatul unei uniforme – orice uniformă – îl atrăsese pe Frank în orchestră. El nu era o fiinţă sociabilă, dar când sezonul norocos al lui Bob Antrenorul determină resurecţia unei fanfare – nicio fanfară nu mai mărşăluise la Dairy de imediat după cel de al Doilea Război Mondial – Frank nu fu în stare să reziste la uniforme. Deoarece nu ştia să cânte la niciun instrument, îi dădură să bată din

talgere. Alţii, probabil, s-ar fi simţit prost cu ele, dar nu Frank. Îi plăcea să meargă, nefăcând nimic, aşteptând marele lui moment ca să bubuie!

Nu era ca şi cum am fi avut în familie un membru muzical, exersând mereu şi înnebunindu-ne pe noi toţi cu scârţâitul, sunatul din corn sau zornăitul vreunui instrument. Frank nu „exersa" la talgere. Câteodată, la ore neobişnuite, auzeam un zăngănit copleşitor – venind din camera închisă a lui Frank – şi trebuia să ne închipuim, Franny şi cu mine, că Frank, în uniformă, mărşăluia pe loc, în faţa oglinzii, până când, nemaisuportând sunetul propriei sale respiraţii, i-a trecut prin minte să termine în mod dramatic.

Zgomotul îngrozitor îl făcea pe Sorrow să latre şi, probabil, să se împută. Mama scăpa ceva din mână. Franny alerga la uşa lui Frank şi bătea în ea. Mie sunetul îmi trezea o altă imagine: îmi amintea de rapiditatea unui pistol, şi întotdeauna mă gândeam, vreme de o clipă, că tocmai am fost zguduiţi de sunetul sinuciderii lui Frank.

Pe cărarea pe care fundaşii îl pândiseră, Frank trase talgerele lui înnoroite din tufişuri, zăngănindu-le sub braţ.

„Unde putem merge?", o întrebă Chip Dove pe Franny: „Ca să fim singuri."

„Ştiu un loc", spuse ea. „Pe aproape", adăugă. „E un loc pe care-l ştiu dintotdeauna." Şi am ştiut, desigur, că vorbea despre ferigi – ferigile noastre. După câte ştiam, Franny nu-l dusese nici pe Struthers acolo. M-am gândit că ni le semnala atât de limpede doar ca Frank şi cu mine să ştim unde s-o găsim şi s-o salvăm, dar Frank se îndrepta oricum spre casă, grăbindu-se pe cărare fără să-i spună niciun cuvânt lui Franny sau să se uite la ea, şi Chip Dove îmi zâmbi uitându-se la mine cu ochii lui albaştri ca gheaţa şi zise: „Şterge-o, puştiule."

Franny îl luă de mână şi-l trase pe cărare, iar eu imediat l-am ajuns pe Frank. „Isuse", am zis, „unde te duci, Frank? Trebuie s-o ajutăm."

„S-o ajutăm pe Franny?", spuse el.

„Ea te-a ajutat", i-am zis. „Ţi-a salvat fundul."

„Şi ce?", spuse el şi apoi începu să plângă. „De unde ştii că vrea ajutorul nostru?", zise el smiorcăindu-se. „Poate că vrea să fie singură cu el."

Era un gând prea îngrozitor pentru mine – era tot atât de rău ca şi cum mi-aş fi închipuit pe Chipper Dove făcându-i lui Franny lucruri pe care ea nu le voia – şi l-am apucat pe

Frank de epoletul care-i mai rămăsese şi l-am tras după mine.

„Încetează cu plânsul”, i-am zis, fiindcă nu voiam ca Dove să ne audă venind.

„Vreau să vorbesc cu tine, doar să vorbesc!”, am auzit-o, pe Franny zbierând. „Nenorocitule”, strigă ea. „Ai fi putut să fii atât de drăguţ, dar a trebuit să te sileşti să fii un asemenea superrahat de om. Te urăsc!”, ţipă ea. „Termină!”, zbieră ea.

„Eu cred că-ţi plac “, îl auzirăm că spune pe Chipper Dove.

„Ar fi fost posibil”, zise Franny, „dar nu acum. Nici vreodată”, o auzirăm că spune, dar încetase să mai pară furioasă şi deodată începu să plângă.

Când Frank şi cu mine am ajuns la ferigi, Dove era cu pantalonii de fotbal lăsaţi pe genunchi. Se încurcase în apărătoarele de picior în acelaşi fel în care observaserăm, Franny şi cu mine, cu ani în urmă, că se încurcase şi fotbalistul cel gras, Poindexter, pe care-l spionam când se uşura. Franny era cu hainele pe ea, dar în mod ciudat îmi părea pasivă – şezând între ferigi unde o împinsese Dove, mi-a spus ea mai târziu – ascunzându-şi faţa cu mâinile. Frank pocni din blestematele lui de talgere – atât de uimitor de tare, încât mi-am zis că un avion a intrat în altul deasupra noastră. Apoi suci talgerul din dreapta şi-l pocni pe Chip Dove în faţă. Era cea mai zdravănă lovitură pe care o înghiţise fundaşul în tot sezonul; se vedea că nu era obişnuit cu aşa ceva. Era clar că era împiedicat de pantalonii lăsaţi pe vine. M-am aruncat pe el de îndată ce-a fost jos. Frank continua să bată din talgere – ca şi cum totul ar fi fost un dans ritual pe care îl executa întotdeauna familia noastră înainte de a doborî un duşman.

Dove mă zvârli de pe el, la fel cum bătrânul Sorrow putea încă s-o facă cu Egg – cu o zdravănă scuturătură din cap – dar larma pe care o făcea Frank părea să-l paralizeze. Şi părea să o scoată şi pe Franny din pasivitatea ei. Cu obişnuitul şi imbatabilul ei gest îl apucă pe Dove de testicule şi, cu mişcări bolnave, băiatul păru să-şi dea duhul, pentru totdeauna, ceea ce Frank trebuie să fi recunoscut – şi, desigur, ceea ce mi-am amintit din timpul lui De Meo. Îl înşfăcase zdravăn şi, când era pe-o coastă pe acele de pin, cu pantalonii în vine, Franny îi trase centura protectoare şi cupa la jumătatea pulpelor înainte de a le da drumul brusc. O clipă, Frank, Franny şi eu văzurăm

micile şi speriatele organe genitale ale lui Dove. „Mare scofală!”, îi strigă Franny. „Eşti o mare scofală!”

După asta Franny şi cu mine am trebuit să-l oprim pe Frank să mai continue cu bătutul lui din talgere; era ca şi cum sunetul ar fi putut distruge copacii şi alunga micile animale din pădure. Chipper Dove zăcea într-o rână cu o mână ţinându-şi testiculele şi cu cealaltă acoperindu-şi o ureche împotriva zgomotului; cealaltă ureche era la pământ.

Am zărit casca lui Dove printre ferigi şi am luat-o cu mine, când l-am lăsat acolo să-şi revină. Întorşi la băltoaca de noroi, de pe cărare, Frank şi Franny au umplut-o cu noroi. I-am lăsat-o plină vârf cu noroi.

„Rahat şi moarte”, spuse Franny întunecată la faţă.

Frank nu se putea opri să bată din talgere, atât era de agitat.

„Isuse”, zise Franny, „te rog, Frank, termină.”

„Iertaţi-mă”, ne spuse el, Şi când eram mai aproape de casă, zise: „Vă mulţumesc.”

„Vă mulţumesc şi eu”, spuse Franny. „Amândurora”, zise ea strângându-mă de braţ.

„Chiar că sunt homo, ştiţi”, mormăi Frank.

„Cred că ştiam”, zise Franny.

„E-n regulă, Frank”, am spus, căci ce altceva ar putea să spună un frate?

„Mă gândeam cum să v-o spun”, spuse Frank.

Şi Franny spuse: „Aşa a fost cam ciudat.”

Chiar şi Frank râse; cred că era prima dată când l-am auzit pe Frank râzând după ce tata descoperise mărimea toaletelor de la etajul patru din Hotelul New Hampshire – „căsuţa noastră pentru pitici” de la etajul patru.

Ne întrebam uneori dacă a locui în Hotelul New Hampshire avea să fie întotdeauna aşa.

Ceea ce părea mult mai important de ştiut era cine avea să vină să stea în hotelul nostru după ce ne-am fi mutat acolo şi l-am fi deschis. Pe măsură ce acest moment se apropia, tata devenea tot mai emfatic în teoriile lui despre hotelul perfect. Văzuse un interviu, la televiziune, cu directorul unei şcoli de administraţie din Elveţia. Omul spunea că secretul succesului era cât de repede poate un hotel nou să stabilească un model al rezervărilor.

„Rezervări!”, scrise tata pe un carton şi-l lipi pe frigiderul din casa familiei mamei, ce avea să fie curând abandonată.

„Bună dimineaţa, Rezervări!”, ne salutam între noi la micul dejun ca să-l tachinăm pe tata, dar el era chiar serios pe chestia asta.

„Voi râdeţi”, ne spuse el într-o dimineaţă. „Ei bine, am oricum două.”

„Două ce?”, întrebă Egg.

„Două rezervări”, zise tata misterios.

Plănuiam să deschidem în weekendul meciului cu Exeter. Ştiam că aceasta era prima „rezervare”. În fiecare an, Dairy School încheia mizerabilul său sezon fotbalistic pierzând în faţa unei mari şcoli, cum ar fi Andover sau Exeter, cu un scor mare. Era întotdeauna mai prost când trebuia să călătorim la aceste şcoli şi să jucăm cu ei pe propriul lor teren bine întreţinut. Exeter, de pildă, avea un adevărat stadion; şi Exeter şi Andover aveau costume frumoase; atunci erau şcoli numai de băieţi – şi elevii purtau în clasă haină şi cravată. Unii din ei purtau haina şi cravata chiar şi la meciurile de fotbal, dar chiar dacă erau îmbrăcaţi în mod obişnuit arătau mai bine ca noi. Ne făcea să ne simţim îngrozitor să vedem elevi ca aceştia – foarte curaţi şi mândri. Şi în fiecare an echipa noastră intra poticnindu-se pe teren, arătând a rahat şi a moarte – şi când meciul se termina, aşa ne simţeam cu toţii.

Exeter şi Andover ne foloseau alternativ; fiecare voia să ne folosească pentru penultimul lor meci – un fel de exerciţiu de încălzire – fiindcă ultimul meci era cel dintre ei.

Dar în sezonul norocos al lui Iowa Bob jucam acasă şi în acest an cu Exeter. Chiar de câştigam sau pierdeam, tot avea să fie un sezon norocos, dar cei mai mulţi— chiar tata şi Bob Antrenorul – socoteau că în acest an echipa lui Dairy avea o şansă de a termina victorioasă; neînvinsă şi cu o victorie în ultimul meci asupra lui Exeter, o echipă pe care Dairy n-o învinsese niciodată. Cu un sezon norocos, chiar şi absolvenţii aveau să revină, şi meciul cu Exeter fusese declarat un weekend pentru părinţi. Bob Antrenorul ar fi dorit să aibă costume noi care să meargă cu fundaşii lui importaţi şi cu Junior Jones, şi bătrânului îi plăcea să-şi închipuie că echipa lui de zdrenţăroşi rahat-şi-moarte ar putea învinge uniformele albe proaspete ale lui Exeter cu litere stacojii şi cu căşti stacojii pe tot terenul.

Exeter nu avusese totuşi un an prea grozav; se descurcau cu un 5-3 în faţa unor adversari mai buni decât cei cu care eram obişnuiţi, desigur, dar nu era vorba de una din marile

lor echipe. Iowa Bob îşi dăduse seama că avea o şansă şi tata consideră întregul sezon de fotbal ca un semn bun pentru Hotelul New Hampshire.

Pentru weekendul meciului cu Exeter toate camerele fură rezervate din vreme pentru două nopţi; şi rezervările de sâmbătă pentru restaurant erau aproape terminate.

Mama era necăjită din cauza bucătăresei-şefe, cum insista tata să-i spună; era o canadiană din Prince Edward Island, unde gătise pentru o mare familie de navigatori vreme de cincisprezece ani. „E o deosebire să găteşti pentru o familie şi să găteşti pentru un hotel", îl avertiză mama pe tata.

„Dar era o familie mare – aşa spunea ea", zise tata. „Şi în afară de asta noi suntem un hotel mic."

„Pentru weekendul cu Exeter suntem un hotel plin", spuse mama. „Şi un restaurant plin."

Numele bucătăresei era doamna Urick; ea urma să fie ajutată de soţul ei, Max – un fost marinar în marina comercială şi bucătar pe vas, căruia îi lipseau degetul mare şi arătătorul de la mâna stângă. Un accident în bucătăria unui vas numit Miss Intreprid, ne spuse el nouă copiilor, făcându-ne cu ochiul ironic. Se amuza închipuindu-şi ce i-ar fi făcut doamna Urick dacă ar fi aflat de timpul petrecut pe uscat cu o curajoasă doamnă din Halifax.

„Imediat m-am uitat în jos", ne spuse Max în timp ce Lilly nu-şi lua ochii de la mâna ciuntită. „Şi degetul meu gros şi celălalt deget erau acolo printre morcovii plini de sânge şi satârul toca înainte singur." Şi Max îşi retrase mâna ca şi cum ar fi dat înapoi în faţa lamei şi Lilly clipi. Lilly avea zece ani, deşi nu părea să fi crescut mult de când avea opt. Egg, care avea şase, părea mai puţin firav decât Lilly – şi mai ferm neimpresionat de poveştile lui Max Urick.

Doamna Urick nu spunea poveşti. Ore întregi examina careurile de cuvinte încrucişate fără a umple careurile; atârna rufele lui Max în bucătărie, cândva vestiarul fetelor de la Thompson Female Seminary – obişnuită aşadar cu ciorapi şi cu chiloţi la uscat. Doamna Urick şi tata hotărâseră că meniul cel mai atrăgător pentru Hotelul New Hampshire ar fi alcătuit din mâncăruri pentru familii. Prin asta doamna Urick înţelegea două mari fripturi la alegere sau o tocană New England cu legume fierte; două plăcinte la alegere – şi în zilele de luni mai multe feluri de plăcinte cu carne făcute cu resturile de la fripturi. La prânz aveau

să fie supe şi gustări reci; la micul dejun clătite şi aşa mai departe.

„Nimic complicat ci doar simplu şi bun”, zicea doamna Urick, cam fără haz; ne amintea lui Franny şi mie de tipul de dietetician de internat pe care-l ştiam de la Dairy School – un tip ferm convins că mâncarea nu era o plăcere ci, oarecum, ceva moralmente esenţial. Eram la fel de îngrijoraţi ca şi mama în ceea ce priveşte gătitul – deoarece avea să fie şi hrana noastră de fiecare zi – dar tata era sigur că doamna Urick se va descurca.

I se dădu o cameră a ei la subsol „ca să fiu aproape de bucătăria mea”, zicea ea; se aştepta probabil ca oalele ei să clocotească înăbuşit în timpul nopţii. Max Urick avea şi el o cameră a lui – la etajul patru. Nu aveam lift şi tata era bucuros să folosească o cameră de la etajul patru.

Camerele de la etajul patru aveau toaletele şi chiuvetele pentru copii, dar cum Max îşi făcuse treburile atât de multă vreme în latrina strâmtă de pe Miss Intreprid, nu era jignit de condiţiile oferite.

„Face bine la inimă”, ne spuse Max. „E bun pentru circulaţia sângelui – urcatul pe scări”, zicea el şi-şi lovea pieptul vânjos şi cărunt cu mâna ciuntită. Dar noi eram de părere că Max ar face orice ca să fie cât mai departe posibil de doamna Urick; ar urca şi scări chiar – ar urina şi s-ar spăla în orice. Zicea că e „bun la toate” şi când n-o ajuta la bucătărie pe doamna Urick se presupunea că repară tot ce se strică. „Orice, de la toalete la lacăte!”, afirma el; putea să plescăie din limbă ca o cheie care se întoarce într-o broască şi putea să imite o teribilă larmă de ape care se prăbuşesc – asemenea micilor toalete de la etajul patru din Hotelul New Hampshire, trimiţându-şi produsele într-o lungă şi impresionantă călătorie.

„Care e a doua rezervare?”, l-am întrebat pe tata.

Ştiam că avea să fie la primăvară un weekend de absolvire la Dairy School şi poate un weekend la un mare meci de hochei la iarnă. Dar micile, regulatele vizite ale părinţilor elevilor de la Dairy School nu prea aveau nevoie de rezervări din timp.

„Absolvirea, nu?”, întrebă Franny. Tata clătină însă din cap.

„O nuntă uriaşă?”, strigă Lilly şi ne uitarăm toţi la ea.

„A cui nuntă?”, întrebă Frank.

„Nu ştiu”, zise Lilly. „Dar una uriaşă – o adevărată nuntă mare. Cea mai mare nuntă din New England.”

N-am ştiut niciodată de unde îşi imagina Lilly lucrurile pe care şi le imagina; mama se uită necăjită la ea, apoi îi vorbi tatei.

„Fără secrete”, zise ea. „Vrem cu toţii să ştim: care e a doua rezervare?”

„N-o să fie până la vară”, spuse el. „Avem o mulţime de vreme ca să fim pregătiţi pentru aşa ceva. Trebuie să ne concentrăm pentru weekendul cu Exeter. Mai întâi ce e mai întâi.”

„Probabil că e o adunare a orbilor”, ne zise Franny lui Frank şi mie când ne duceam a doua zi dimineaţă la şcoală.

„Sau o clinică pentru leproşi”, am zis eu.

„O să fie în regulă”, zise Frank îngrijorat.

Nu o mai luam pe cărarea dintre copaci din spatele terenului de antrenament. Traversam de-a dreptul terenurile de fotbal, aruncând câteodată resturile de mere în porţi, sau mergeam pe cărarea principală care separa dormitoarele de campus. Eram preocupaţi să continuăm a evita fundaşii lui Iowa Bob; niciunul dintre noi nu voia să fie prins singur de Chipper Dove. Nu-i spusesem tatei de incident. Frank ne ceruse lui Franny şi mie să nu-i spunem.

„Mama oricum ştie”, ne spuse Frank. „Adică ştie că sunt homo.”

Acest lucru ne surprinse, pe Franny şi pe mine, doar o clipă; când am stat să ne gândim, ni s-a părut a fi chiar firesc. Dacă aveai un secret, mama avea să-l păstreze; dacă voiai o dezbatere democratică şi o discuţie de familie care să ţină ore, poate săptămâni – sau poate luni – atunci îi aduceai la cunoştinţă ce e tatei. El nu avea prea multă răbdare cu secretele, deşi era destul de tăcut în ce priveşte cea de a doua lui rezervare.

„Va fi o întâlnire a tuturor marilor scriitori şi artişti din Europa”, fu de părere Lilly, şi Franny şi cu mine ne lovirăm sub masă şi ne dădurăm ochii peste cap; ochii noştri spuneau: Lilly e ciudată şi Frank e homo şi Egg are doar şase ani. Ochii noştri spuneau: Suntem singuri în această familie – numai noi doi.

„Va fi un circ “, zise Egg.

„De unde ştii”, îl repezi tata.

„O nu, Win”, zise mama. „E un circ?”

„Doar unul mic”, spuse tata.

„Nu al urmaşilor lui P. T. Barnum?”, zise Iowa Bob.

„Desigur că nu”, spuse tata.

„Fraţii King!”, zise Frank; avea în camera lui un afiş cu Fraţii King şi cu tigri.

„Nu, chiar într-adevăr mic”, zise tata. „Un fel de circ particular.”

„Unul din acelea de mâna a doua, vrei să zici”, spuse Bob Antrenorul.

„Nu din cele cu animale-monştri!”, zise Franny.

„Fără îndoială că nu”, spuse tata.

„Cum adică «animale-monştri»?”, întrebă Lilly.

„Cai fără un picior sau două”, zise Frank. „O vacă având două capete – unul crescându-i din spate.”

„Unde ai văzut aşa ceva?”, am întrebat.

„O să aibă tigri şi lei?”, întrebă Egg.

„Aşa că să-i punem la etajul patru “, zise Iowa Bob.

„Nu, să-i punem cu doamna Urick!”, spuse Franny.

„Win”, zise mama. „Ce fel de circ?”

„Păi, pot folosi terenul, ştii”, spuse tata. „Pot să-şi ridice corturile pe vechiul teren de joacă, pot mânca la restaurant şi unii dintre ei pot sta chiar în hotel – deşi cred că mulţi dintre aceşti oameni au rulotele lor.”

„Ce animale vor avea?”, întrebă Lilly.

„Păi”, zise tata, „nu cred că au multe animale. E un circ mic, ştii. Probabil doar câteva animale. Cred că au nişte numere speciale, ştii, dar nu sunt sigur ce fel de animale.”

„Ce fel de numere?”, zise Iowa Bob.

„Probabil că e unul din acele circuri oribile”, spuse Franny. „Cu capre şi găini şi cu acele animale prăpădite pe care le-am văzut cu toţii – nişte reni posaci, un corb vorbitor. Dar nimic de seamă, ştiţi, şi nimic exotic.”

„Tocmai animale exotice nu aş vrea să avem pe aici”, zise mama.

„Ce fel de numere?”, întrebă Iowa Bob.

„Păi”, zise tata, „nu sunt sigur. La trapez poate?”

„Nu ştii ce animale”, spuse mama. „Şi nu ştii nici ce fel de numere. Atunci ce ştii?”

„Sunt mici”, spuse tata. „Voiau să rezerve doar câteva camere şi poate jumătate din restaurant. Zilele de luni sunt libere.”

„Zilele de luni libere?”, zise Iowa Bob. „Pentru cât timp au făcut rezervările?”

„Păi”, făcu tata.

„Win”, zise mama. „Câte săptămâni vor sta aici?”

„Vor sta aici întreaga vară”, spuse tata.

„O!”, exclamă Egg. „Circul!”

„Un circ”, zise Franny. „Un circ ciudat.”

„Numere proaste, animale proaste”, am zis.

„Numere ciudate, animale ciudate”, spuse Frank.

„Da, se vor potrivi cu tine, Frank”, zise Franny.

„Terminaţi”, spuse mama.

„Nu-i niciun motiv să fim îngrijoraţi”, zise tata. „E doar un mic circ particular.”

„Cum se numeşte?”, întrebă mama.

„Păi”, făcu tata.

„Nu ştii cum se numeşte?”, întrebă Bob Antrenorul.

„Fireşte că ştiu cum se numeşte!”, zise tata. „Se numeşte «Numărul lui Fritz».”

„Numărul lui Fritz?”, zise Frank.

„Ce fel de număr?”, am întrebat.

„Păi”, zise tata, „e doar un nume. Sunt sigur că au mai multe numere.”

„Sună foarte modern”, spuse Frank.

„Modern, Frank?”, întrebă Franny.

„Sună parşiv”, am zis.

„Ce-i aia parşiv?”, întrebă Lilly.

„Un fel de animal?”, zise Egg.

„N-are importanţă”, spuse mama.

„Cred că ar trebui să ne concentrăm asupra weekendului cu Exeter”, spuse tata.

„Da, şi să ne mutăm, voi şi eu, cu toţii”, zise Iowa Bob. „Avem tot timpul ca să discutăm ce va fi la vară.”

„Toată vara e rezervată?”, întrebă mama.

„Vedeţi?”, spuse tata. „Ei, asta-i, o afacere bună! Am aranjat vara şi weekendul cu Exeter. Mai întâi ce e mai întâi. Acum ce trebuie să facem e să ne mutăm.”

Acest lucru se întâmplă cu o săptămână înainte de meciul cu Exeter; era weekendul în care „clopotarii” lui Bob Antrenorul au marcat nouă puncte – ca să coincidă cu a noua lor victorie netă, faţă de nicio înfrângere. Franny nu asistă la ea; se hotărâse să nu mai fie conducătoare de galerie. În sâmbăta aceea eu şi Franny am ajutat-o pe mama să mute ultimele lucruri care nu fuseseră mutate cu camioanele la Hotelul New Hampshire; Lilly şi Egg s-au dus cu tata şi Bob Antrenorul la meci; Frank desigur era în orchestră.

În cele patru etaje erau treizeci de camere şi familia noastră ocupa şapte camere în colţul de sud-est, pe două etaje. O cameră de la subsol era în stăpânirea doamnei Urick; asta însemna, ţinând seama şi de locul de odihnă al

lui Max de la etajul patru, că pentru oaspeţi rămâneau douăzeci şi două de camere. Dar chelneriţa şefă şi camerista şefă, Ronda Ray, aveau o cameră de zi la al doilea etaj – ca să-şi revină, spusese ea tatei. Şi două camere din colţul de sud-est, la al treilea etaj, chiar deasupra noastră, erau rezervate lui Iowa Bob. Aşa că pentru oaspeţi rămâneau numai nouăsprezece încăperi şi numai treisprezece din ele aveau baie; şase camere aveau toalete şi chiuvete pentru pitici.

„E mai mult decât de ajuns", zise tata. „Suntem într-un orăşel mic. Şi nu prea cunoscut."

Era mai mult decât de ajuns pentru circul numit *Numărul lui Fritz,* poate, dar noi eram îngrijoraţi cum aveam să ne descurcăm cu hotelul plin din weekendul cu Exeter.

În sâmbăta în care ne-am mutat, Franny a dat peste reţeaua interfon şi a apăsat pe butonul „Recepţie" din toate camerele. Erau, desigur, goale, dar am încercat să ne închipuim că auzim primii oaspeţi intrând în camerele lor. Sistemul „cutiei cu cârâieli", cum îi spunea tata, rămăsese de la Thompson Female Seminary, desigur – directorul putea anunţa astfel exerciţiile de prevenire a incendiilor în diferite săli de clasă şi profesorii care nu erau în camerele lor puteau să audă în cazul în care copiii se ţineau de prostii. Tata socoti că păstrarea reţelei interfon nu va mai face necesară instalarea de telefoane în camere.

„Pot cere ce au nevoie prin interfon", zise tata. „Sau îi putem scula pentru micul dejun. Şi dacă vor să folosească telefonul, pot folosi telefonul de la recepţie." Desigur însă că sistemul însemna că era posibil să ascultăm ce fac oaspeţii în camerele lor.

„Din punct de vedere etic, aşa ceva nu se poate", zise tata, dar eu şi Franny abia aşteptam să o facem.

În sâmbăta în care ne-am mutat, n-am avut telefon nici măcar la recepţie – şi nici în apartamentul familiei noastre – şi n-am avut niciun fel de rufărie, fiindcă serviciul de spălătorie care avea să se ocupe de lenjeria hotelului fusese angajat să se ocupe şi de a noastră. Şi nu-şi începeau activitatea decât luni. Ronda Ray şi ea n-avea să-şi înceapă serviciul decât luni, dar era acolo – în Hotelul New Hampshire – cercetându-şi camera de zi când am sosit.

„Chiar am nevoie de ea, ştiţi?", îi spuse mamei. „Adică, nu pot schimba cearşafurile dimineaţa, după ce servesc la micul dejun – şi înainte de a servi prânzul – fără a avea un

loc unde să trag un pui de somn. Şi între prânz şi cină, dacă nu trag un pui de somn, mă simt rău. Şi dacă aţi fi stat unde am stat, n-aţi fi vrut să vă duceţi acasă."

Ronda Ray locuia la Hampton Beach unde era chelneriţă şi schimba cearşafurile pentru vilegiaturişti. Căuta un angajament anual la un hotel şi, presupunea mama, un mijloc de a pleca din Hampton Beach pentru totdeauna. Era cam de vârsta mamei şi afirma că-şi aducea aminte că-l văzuse pe Moor jucând în perioada lui de cazino. Nu-l văzuse totuşi când dansa; îşi amintea de chioşcul de vară al orchestrei şi de numărul „A căuta o slujbă".

„Dar n-am crezut niciodată că era vorba de un urs adevărat", ne spuse ea mie şi lui Franny, pe când o priveam desfăcând o mică valiză în camera ei de zi.

Ne-am întrebat de ce scotea din valiză lenjerie pentru noapte, dacă această cameră de zi nu era locul unde intenţiona să-şi petreacă noaptea; era o femeie care o făcea curioasă pe Franny – şi eu m-am gândit că era chiar exotică. Îşi vopsea părul; n-aş fi putut spune ce culoare avea, fiindcă nu era de o anume culoare. Nu era roşu, nu era blond; avea culoarea plasticului sau a metalului şi mă întrebam cum e la pipăit. Ronda avea un corp pe care mi-l închipuiam că a fost tot atât de viguros ca al lui Franny, dar devenise puţin cam îndesat – tot puternic, dar încordat. E greu de spus cum mirosea, deşi – după ce am plecat de acolo – Franny a încercat.

„Şi-a dat cu parfum pe încheietura mâinii acum două zile, spuse Franny. „Mă urmăreşti?"

„Da", am râs.

„Dar cureaua de ceas nu era atunci pe mâna ei – fratele sau tatăl ei purta ceasul, şi transpira chiar foarte tare."

„Da", am zis.

„Apoi Ronda şi-a pus cureaua de ceas, peste parfum, şi a purtat ceasul o zi întreagă, în timp ce făcea paturile", spuse Franny.

„Ce paturi?"

Franny se gândi o clipă. „Paturi în care dormiseră oameni foarte ciudaţi", zise ea.

„Circul numit Numărul lui Fritz dormise în ele!", am spus.

„Exact!", zise Franny.

„Întreaga vară!", am spus amândoi.

„Exact”, zise Franny. „Şi ce mirosim când o mirosim pe Ronda e ceea ce miroase cureaua ei de ceas – după toate astea.”

Era de ajuns de corect, dar am fost de părere că era un miros ceva mai plăcut decât acesta – numai ceva. M-am gândit la ciorapii Rondei Ray pe care-i atârnase în dulapul din camera ei de zi; m-am gândit că de-aş putea mirosi sub genunchiul perechii de ciorapi pe care o purta aş putea înţelege adevărata ei esenţă.

„Ştii de ce-i poartă?”, mă întrebă Franny.

„Nu”, am zis.

„Un bărbat i-a turnat cafea fierbinte pe picioare”, zise Franny. „A făcut-o înadins. A încercat să o opărească.”

„De unde ştii?”, am întrebat-o.

„Am văzut cicatricile”, zise Franny. „Şi mi-a spus ea.”

La interfon am întrerupt legătura cu celelalte camere şi am ascultat camera Rondei.

Fredona. Apoi am auzit-o fumând. Ne-am închipuit cum ar fi dacă ar fi cu un bărbat.

„Zgomotoasă”, zise Franny. Am ascultat răsuflarea lui Ronda amestecată cu pârâiturile interfonului – un sistem vechi care funcţiona cu energia unei baterii de automobil.

Când Lilly şi Egg au venit acasă de la meci, Franny şi cu mine l-am pus pe Egg în ascensorul pentru transportul mâncărurilor de la bucătărie în hotel şi l-am transportat în sus şi-n jos de-a lungul celor patru etaje, până ce Frank ne-a pârât şi tata ne-a spus că ascensorul va fi folosit numai pentru transportul lenjeriei şi al farfuriilor şi al altor lucruri – nu al oamenilor din camere.

„Nu era ceva sigur”, zise tata. Dacă dădeam drumul cablului, ascensorul cădea cu o viteză corespunzătoare greutăţii lui. Asta însemna rapid – dacă nu pentru un lucru, cel puţin pentru un om.

„Dar Egg e atât de uşor”, răspunse Franny. „Fireşte, n-o să-l încercăm cu Frank.”

„Nu-l veţi încerca deloc!”, zise tata.

Şi atunci Lilly dispăru şi ne-am oprit din despachetat şi timp de aproape o oră am încercat să dăm de ea. Şedea în bucătărie cu doamna Urick, care-i câştigase atenţia povestindu-i despre diferitele moduri în care fusese pedepsită când fusese mică. Părul îi fusese ciopârţit ca să o umilească, atunci când uitase să se spele pe mâini înainte de cină; fusese trimisă să stea în zăpadă cu picioarele goale

ori de câte ori înjura; când „şterpelise” mâncare fusese silită să înghită o lingură de sare.

„Dacă tu şi mama plecaţi”, îi zise Lilly tatei, „n-o să ne lăsaţi cu doamna Urick, nu-i aşa?”

Frank avea camera cea mai bună şi Franny era nemulţumită; ea trebuia să împartă camera cu Lilly. Camera mea era legată de-a lui Egg printr-o arcadă fără uşă. Max Urick demontă interfonul lui; când îl ascultam se auzeau numai paraziţi, ca şi cum bătrânul marinar era departe pe mare. Camera doamnei Urick clocotea ca şi oalele de supă de pe soba ei – sunetul vieţii ţinute mereu gata să fiarbă.

Eram atât de neliniştiţi aşteptând să sosească oaspeţii şi Hotelul New Hampshire să se deschidă cu adevărat, încât nu aveam astâmpăr.

Tata ne trecu prin două exerciţii de stingere a incendiilor ca să ne obosească, dar ne aţâţă şi mai mult dorinţa de a face ceva. Când se făcu întuneric, ne dădurăm seama că n-avem electricitate – aşa că ne-am ascuns, fiecare căutându-l pe celălalt cu lumânarea prin camerele pustii.

Eu m-am ascuns în camera de zi a Rondei Ray la etajul doi. Am stins lumânarea şi, mirosind, am identificat sertarele în care-şi pusese lucrurile de noapte. L-am auzit pe Frank ţipând la etajul trei – pusese mâna în întuneric pe o plantă – şi desigur pe Franny râzând în casa plină de ecou a scării.

„Distraţi-vă acum!”, strigă tata din apartamentul nostru. „Când oaspeţii vor fi aici, nu veţi mai putea zburda în voie.”

Lilly mă găsi în camera Rondei Ray şi mă ajută să pun lucrurile ei înapoi în comodă. Tata ne prinse când ieşeam din camera Rondei şi o luă pe Lilly în apartamentul nostru şi o duse la culcare; era iritat deoarece încercase să telefoneze companiei electrice să reclame că n-avem electricitate şi descoperise că nici telefoanele noastre nu erau conectate. Mama se oferise să meargă cu Egg şi să telefoneze de la gară.

M-am dus s-o caut pe Franny, dar ea se întorsese în hol fără să fie observată; şi trecuse tot interfonul pe „recepţie” şi difuza un anunţ în tot hotelul.

„Ascultaţi, ascultaţi!”, bubuia Franny. „Ascultaţi, ascultaţi! Toată lumea să se dea jos din pat pentru un control al sexului!”

„Ce-i aia control al sexului?”, mă întrebam alergând pe scări spre hol.

Din fericire Frank nu înţelese mesajul; se ascunsese în dulapul de serviciu de la etajul patru, unde nu era niciun difuzor; el auzi anunţul lui Franny total deformat. Se gândi probabil că tata ne anunţă un alt exerciţiu de incendiu; în graba lui de a ieşi din dulapul de serviciu, Frank păşi într-o găleată şi căzu în patru labe, lovindu-se cu capul de podea şi cu o mână atingând, de această dată, un şoarece mort.

Îl auzirăm ţipând din nou şi Max Urick deschise uşa lui de la capătul coridorului de la etajul patru şi zbieră de parcă ar fi fost pe mare şi s-ar fi scufundat.

„Termină cu ţipatul ăla îngrozitor, că de nu te spânzur de degete de scara de incendiu!”

Asta îl înfurie pe Frank; declară că jocurile noastre erau „copilăreşti” şi se duse în camera lui. Eu şi Franny ne uitarăm la Elliot Park de la marea fereastră de pe colţ din 3F; aici avea să fie dormitorul lui Bob Antrenorul, dar el era la un banchet al Departamentului de atletism, sărbătorind celelalte meciuri, nu şi ultimul – care urma să fie jucat.

Elliot Park ca de obicei era pustiu, şi instalaţiile de jocuri nefolosite se înălţau ca nişte copaci uscaţi în lumina difuză a unui singur felinar. Ultimele maşini pentru construcţii mai erau acolo, maşinile diesel şi baraca lucrătorilor, dar era terminat acum, în afară de amenajarea parcului, şi singura maşină care fusese folosită zile întregi era escavatorul ghemuit pe lângă cărarea de dale, ca un dinozaur flămând. Mai erau încă nişte cioturi de ulmi de scos din pământ şi câteva gropi de umplut la marginea noului loc de parcare. Dinspre ferestrele apartamentului nostru se zărea o lumină potolită, mătăsoasă, acolo unde tata o ducea pe Lilly la culcare, în lumina lumânărilor, şi Frank, fără îndoială, se uita la el însuşi, îmbrăcat în uniforma lui de orchestră, în oglinda din camera sa.

Am zărit, eu şi Franny, maşina de patrulare intrând în Elliot Park – ca un rechin trecând prin ape pustii în căutarea unei improbabile prăzi. Ne-am gândit că bătrânul poliţist îi va „aresta” pe mama şi pe Egg care se întorceau de la gară. Ne-am gândit că lumina lumânărilor din Hotelul New Hampshire îl va face pe poliţistul Tuck să creadă că fantome ale elevelor de la Thompson Female Seminary bântuie hotelul. Dar Howard parcă maşina de

patrulare în spatele unei foarte vizibile movile de moloz şi stinse farurile şi motorul.

Zărirăm capătul trabucului său, asemenea ochiului roşu al unui animal, licărind în maşina întunecată.

I-am zărit pe mama şi pe Egg traversând terenul de joc fără să fie descoperiţi. Veniră din întuneric şi trecură prin lumina slabă, ca şi cum trecerea lor pe pământ ar fi fost doar atât de scurtă şi atât de pal luminată; mă înfioră să-i văd aşa, şi am simţit-o pe Franny lângă mine că se cutremură.

„Hai să aprindem toate luminile", mă îndemnă Franny. „În toate camerele."

„Dar n-avem electricitate", am zis.

„Asta-i acum, prostule", spuse ea, „dar dacă aprindem toate luminile, când o să dea drumul la electricitate întreg hotelul va scânteia."

Părea să fie o idee foarte bună, aşa că am ajutat-o să o aducă la îndeplinire – chiar şi luminile de pe coridorul din faţa camerei lui Max Urick – şi farurile de afară, care aveau să lumineze într-o zi un patio care va începe din faţa restaurantului, dar acum aveau să lumineze doar escavatorul şi o cască galbenă de oţel care atârna de cureaua ei de un mic copac pe care escavatorul îl lăsase singur. Muncitorul a cărui cască era acolo părea să fi plecat pentru totdeauna.

Casca abandonată îmi aminti de Struthers, puternic şi anost; ştiam că Franny nu-l văzuse de mult. Ştiam că nu avea niciun prieten favorit şi părea a fi supărată pe chestia asta. Franny era virgină, îmi spusese, nu fiindcă voia să fie, ci fiindcă nu era la Dairy School niciun băiat care să fie (cum spunea ea) „demn de aşa ceva".

„Nu vreau să spun că mă consider atât de deosebită", îmi spuse ea, „dar nu vreau ca vreun nătărău să mi-o irosească şi nici nu vreau pe cineva care să râdă de mine. E foarte important, John", îmi spuse ea, „mai ales prima oară."

„De ce?", am întrebat.

„Aşa e", zise Franny. „E pentru prima oară, de aceea. Îţi rămâne pentru totdeauna."

Mă îndoiam; speram să nu fie aşa. Mă gândeam la Ronda Ray: ce însemnase pentru ea prima oară? M-am gândit la lucrurile ei de noapte, mirosind echivoc – ca şi încheietura mâinii sub cureaua de ceas, ca încheietura genunchiului ei.

Howard Tuck şi maşina de patrulare nu se mişcaseră din loc când eu şi Franny terminaserăm de aprins toate luminile. Ne-am furişat afară; când avea să se dea drumul la electricitate voiam să vedem întregul hotel scăldat în lumină. Ne-am urcat pe scaunul şoferului escavatorului şi-am aşteptat.

Howard Tuck şedea foarte liniştit în maşina de patrulare, de parcă ar fi aşteptat să se pensioneze. De fapt, lui Iowa Bob îi plăcea să spună că Howard Tuck arăta întotdeauna „pe pragul morţii".

Când Howard Tuck aprinse motorul maşinii de patrulare, hotelul întreg se lumină de parcă el ar fi făcut asta. Când farurile maşinii de patrulare clipiră, fiecare lumină din hotel se trezi la viaţă şi Howard păru că mişcă maşina înainte şi se opreşte – de parcă vederea hotelului strălucind în lumină l-ar fi zăpăcit şi ar fi scăpat piciorul de pe pedală. De fapt, vederea Hotelului New Hampshire, scăldat în lumină în clipa în care pornise maşina, fusese prea mult pentru bătrânul Howard Tuck. Viaţa lui în Elliot Park fusese mai puţin luminată – întâmplătoare incidente sexuale, adolescenţi nepricepuţi prinşi în lumina reflectorului şi ocazionalul vandal dorind să distrugă ceva din Thompson Female Seminary. O dată elevii de la Dairy School furaseră una din vacile simbolice şi o legaseră de una din porţile de la marginea terenului de hochei pe iarbă.

Ce văzuse Howard Tuck când îşi pornise maşina fusese o erupţie de lumină de patru etaje – cum ar fi putut să arate Hotelul New Hampshire în exact momentul în care ar fi fost bombardat. Radioul lui Max Urick se trezi într-o rafală de muzică, ceea ce îl făcu pe Max să ţipe alarmat; în bucătăria de la subsol a doamnei Urick un ceas de control al sobei sună; Lilly strigă în somn; Frank învie în oglinda întunecată; Egg, neliniştit de zumzetul electricităţii pe care-l simţi pulsând în hotel, închise ochii; eu şi Franny, pe escavator, ne duserăm mâinile la urechi – ca şi cum vederea acestei prea bruşte izbucniri de lumină putea fi însoţită numai de o explozie. Şi bătrânul poliţist Howard Tuck simţi că piciorul îi alunecă de pe pedală în clipa în care inima i se opri şi plecă din lumea în care hotelurile puteau ţâşni la viaţă atât de uşor.

Franny şi cu mine am fost primii care am ajuns la maşină. Am văzut trupul poliţistului prăbuşit peste volan şi am auzit claxonul urlând. Tata şi mama şi Frank ieşiră alergând din Hotelul New Hampshire, ca şi cum maşina

poliţiei ar fi dat semnalul unui alt exerciţiu de prevenire a incendiilor.

„Isuse, Howard, ai murit!”, îi zise tata bătrânului poliţist, scuturându-l.

„N-am vrut asta, n-am vrut asta”, zise Franny.

Tata îl apăsă cu putere pe piept pe Howard Tuck şi-l întinse pe locul din faţă al maşinii; apoi îl lovi din nou în piept.

„Chemaţi pe cineva!”, zise tata, dar telefonul nu mergea în incredibila noastră casă. Tata se uită la păienjenişul derutant de fire şi butoane, de căşti şi de microfoane din maşina de patrulare. „Alo? Alo!”, spuse el într-un ceva şi apăsă pe altceva. „Cum dracu' funcţionează chestia asta?”, strigă el.

„Cine-i acolo?”, zise un glas dintr-unul din aparatele din maşină.

„Trimiteţi o ambulanţă în Elliot Park!”, spuse tata.

„Alarmă de Halloween?”, întrebă glasul. „Incident de Halloween? Alo. Alo.”

„Isuse Doamne, e Halloween!”, zise tata. „Afurisită maşină tâmpită!” strigă el, lovind cu mâna bordul maşinii de patrulare; cu cealaltă mână îl apăsă destul de tare pe Howard Tuck pe piept.

„Putem să aducem o ambulanţă!”, zise Franny. „Ambulanţa şcolii!”

Şi am alergat cu ea prin Elliot Park care era acum scăldat în orbitoarea lumină care se revărsa din Hotelul New Hampshire. „Dumnezeule!”, zise Iowa Bob când îl întâlnirăm la intrarea din Pine Street; se uita la hotelul iluminat de parcă ar fi început să funcţioneze fără el. În lumina nefirească, Bob Antrenorul mi se păru mai bătrân cu mulţi ani, deşi cred că de fapt arăta doar atât de bătrân pe cât era – un bunic şi un antrenor pe cale de a se pensiona şi care mai are un meci de jucat.

„Howard Tuck a avut un atac de cord!”, i-am spus şi Franny şi cu mine am continuat să alergăm spre Dairy School – care era întotdeauna pregătită pentru propriile ei figuri cu inimă, mai ales de Halloween.

4. Franny pierde o luptă

De Halloween, Departamentul de poliţie al oraşului Dairy îl trimise pe bătrânul Howard Tuck, ca de obicei, în Elliot Park, dar poliţia statului trimise două maşini să patruleze campusul lui Dairy School, şi unitatea de securitate a campusului fu dublată; deşi nu prea ţinea de tradiţie, Dairy School avea o faimoasă reputaţie în isprăvi de Halloween.

De Halloween una din vacile simbolice fusese legată de poarta unuia din terenurile de hochei ale lui Thompson Female Seminary. Într-un alt Halloween, o altă vacă fusese dusă în piscina interioară a lui Dairy School, unde animalul, din cauza clorului din apă, avusese o reacţie violentă şi se înecase.

Tot într-un Halloween, patru puşti din oraş făcuseră greşeala de a se duce cu „ne daţi ori nu ne daţi” într-unul din dormitoarele şcolii Dairy. Copiii fuseseră reţinuţi acolo în timpul nopţii; un elev costumat în călău îi răsese în cap, şi unul din copii nu mai putuse să vorbească timp de o săptămână.

„Urăsc sărbătoarea de Halloween”, zise Franny, când observarăm că erau puţini copii cu „ne daţi ori nu ne daţi” pe străzi; puştilor din Dairy le era frică de Halloween. Câte un copil speriat, cu un sac de hârtie sau cu o mască pe cap, se ferea când eu şi Franny alergarăm pe lângă el; şi un grup de copii mici – unul costumat ca vrăjitor, unul ca o fantomă şi doi ca nişte roboţi dintr-un film recent despre o invazie din Marte – fugi să se adăpostească în faţa unei uşi luminate când ne îndreptam în fugă pe trotuar către ei.

Maşini cu părinţi neliniştiţi erau parcate ici şi colo pe stradă, pândind pe eventualii atacatori, în timp ce copiii lor se apropiau precauţi de o uşă ca să sune la sonerie. Obişnuitele temeri provocate de lame de ras în mere, arsenic în prăjiturile cu ciocolată treceau fără îndoială prin mintea părinţilor cu maşinile parcate. Unul din aceşti părinţi îngrijoraţi îndreptă farurile spre Franny şi spre mine şi sări din maşină ca să ne gonească: „Hei, voi ăia!”, zbieră el.

„Howard Tuck a avut un atac de cord!”, i-am strigat şi asta păru să-l oprească pe loc. Franny şi cu mine am intrat în fugă prin poarta deschisă, ca o poartă de cimitir, care

dădea spre terenurile de sport ale lui Dairy School; dincolo de grilajul din drugi de fier cu vârful ascuţit, am încercat să-mi imaginez poarta în ziua weekendului cu Exeter – când aveau să se vândă fanioane şi pături şi tălăngi pentru a face galerie la meci. Acum era o poartă lipsită de animaţie şi, când am intrat, o mică hoardă de copii trecu în fugă pe lângă noi, alergând în celălalt sens – afară. Alergau să scape de ceva se pare, şi câteva din feţele lor speriate erau tot atât de înspăimântătoare ca şi măştile de Halloween pe care ceilalţi copii reuşiseră să le păstreze pe cap. Costumele lor de plastic colorate în alb şi negru şi în culoarea bostanului erau în zdrenţe, şi boceau ca într-un salon de copii bolnavi – cu hohote şi scâncete de spaimă.

„Doamne Isuse", zise Franny şi copiii fugiră de ea – ca şi cum ar fi fost costumată şi eu aş fi avut cea mai îngrozitoare mască.

Am prins un băieţel şi l-am întrebat: „Ce se întâmplă?" Dar băiatul se zvârcoli şi ţipă în braţele mele şi încercă să mă muşte de mână – era ud şi tremura şi mirosea ciudat, şi costumul lui de schelet se desfăcu în bucăţi în mâna mea, ca o hârtie igienică îmbibată de apă sau ca un burete putred. „Păianjeni uriaşi!", strigă el prosteşte. L-am lăsat să plece.

„Ce se întâmplă?", îi întrebă Franny, dar copiii dispăruseră tot aşa cum apăruseră. Terenurile de sport se întindeau în faţa noastră, întunecate şi pustii; la marginea lor, asemenea unor mari vapoare într-un port, învăluite în ceaţă, dormitoarele lui Dairy School păreau a fi slab luminate – ca şi cum fiecare s-ar fi dus la culcare devreme şi numai câţiva elevi silitori toceau, cum se spune, şi noaptea. Dar eu şi cu Franny ştiam că erau foarte puţini elevi „silitori" la Dairy School şi sâmbăta, într-o noapte de Halloween, ne îndoiam că până şi cei silitori studiau – şi ne îndoiam că vreuna din ferestrele întunecate însemna că doarme cineva. Poate că beau în întuneric în camerele lor, poate că se violau unii pe alţii şi violau nişte copii pe care puseseră mâna, în dormitoarele lor întunecate. Poate că o nouă religie – o sminteală a campusului – cerea o noapte profundă pentru ritualurile ei – şi Halloween era tocmai ziua socotelilor.

Ceva nu era în regulă: poarta de lemn albă de la marginea apropiată a terenului de fotbal mi se părea, mie, prea albă deşi era una din cele mai întunecate nopţi din câte trăisem. Ceva era prea evident şi clar cu poarta aceea.

„Aş vrea ca Sorrow să fi fost cu noi”, zise Franny.

Sorrow va fi cu noi, mi-am zis – ştiind ceea ce Franny nu ştia: că tata îl dusese pe Sorrow chiar în acea zi la veterinar ca să-i pună bătrânului câine capăt zilelor. Fusese o discuţie serioasă – în absenţa lui Franny – despre nevoia de a face acest lucru. Nici Lilly şi nici Egg nu fuseseră de faţă. Tata ne spuse mamei, lui Frank şi mie – şi lui Iowa Bob: „Franny nu va înţelege. Şi Lilly şi Egg sunt prea mici. N-are rost să le cerem părerea. Nu vor fi raţionali.”

Lui Frank puţin îi păsa de Sorrow, dar până şi Frank fu întristat la auzul sentinţei de moarte.

„Ştiu că miroase urât”, zise Frank, „dar asta nu-i chiar o boală fatală.”

„Într-un hotel e”, zise tata.

„Şi e bătrân”, zise mama.

„Când veţi îmbătrâni”, i-am spus mamei şi tatei, „n-o să vă punem capăt zilelor.”

„Şi cu mine, ce faceţi?”, zise Iowa Bob. „Cred că sunt următorul care e pe ducă. Trebuie să am grijă să nu mă împut, că de nu, la azil cu mine!”

„Nu m-ajuţi deloc”, îi zise tata lui Bob Antrenorul. „Numai Franny iubeşte cu adevărat acest câine. Ea va fi chiar tristă, şi va trebui să facem aşa ca să-i fie cât mai uşor să suporte acest lucru.”

Tata credea, fără îndoială, că anticiparea însemna nouă zecimi din suferinţă; el nu proceda ca un laş nesolicitând părerea lui Franny; ştia care avea să fie, desigur, părerea ei şi ştia că Sorrow trebuie să piară.

Aşa că mă întrebam cât timp aveam să locuim în Hotelul New Hampshire până ce Franny va observa dispariţia bătrânului câine, până ce avea să înceapă a mirosi peste tot după Sorrow – când tata va trebui să dea totul pe faţă.

„Uite ce e, Franny”, mi-l imaginam pe tata începând. „Ştii că Sorrow nu întinerea şi nu reuşea să se controleze mai bine.”

Trecând pe lângă poarta albă ca moartea a terenului de fotbal, sub cerul negru, m-am înfiorat gândindu-mă cum va reacţiona Franny. „Criminalilor!”, avea să ne spună nouă tuturor. Şi toţi aveam să căpătăm o înfăţişare vinovată. „Franny, Franny”, avea să spună tata, dar Franny avea să facă un tărăboi groaznic. Îi compătimeam pe străinii din Hotelul New Hampshire care aveau să se

trezească din cauza feluritelor sunete pe care Franny era în stare să le producă.

Şi atunci mi-am dat seama ce nu era în regulă la poarta terenului de fotbal: nu avea plasă. Sfârşitul sezonului?, mi-am zis. Dar nu, mai era o săptămână de fotbal. Şi mi-am adus aminte că în anii trecuţi plasele rămâneau în poartă până la prima zăpadă, ca şi cum primul viscol le amintea celor cu îngrijirea terenului ce au uitat. Plasele porţilor reţineau zăpada troienită – aşa cum pânzele de păianjen foarte dese reţin praful.

„S-a scos plasa din poartă", i-am zis lui Franny.

„Mare lucru", zise ea, şi ne-am îndreptat spre copacii din marginea terenului. Chiar şi în întuneric, eu şi Franny puteam nimeri pe scurtătură, pe cărarea pe care o foloseau întotdeauna fotbalıştii – şi toţi ceilalţi, din cauza lor, nu o foloseau.

O trăsnaie de Halloween? mi-am zis. Să iei plasa din poartă... Şi pe loc, desigur, eu şi Franny am intrat în ea. Deodată plasa ne învălui şi încă doi mai erau prinşi în cursă ca şi noi: un elev din clasa întâi de la Dairy School, pe numele lui Firestone, cu faţa rotundă ca luna şi moale ca brânza, şi un băieţel cu „ne daţi ori nu ne daţi" din oraş. Băieţelul purta un costum de gorilă, deşi ca mărime era mai curând ca o maimuţică. Masca lui de gorilă era pusă pe dos, aşa că atunci când îi vedeai ceafa vedeai o maimuţă şi când îi vedeai faţa plânsă vedeai ce băieţel înspăimântat era.

Era o capcană ca în junglă şi maimuţa se zvârcolea înnebunită. Firestone încercă să stea culcat, dar plasa îl zvârlea mereu în picioare – se ciocni de mine şi spuse:

„Iartă-mă"; apoi se ciocni de Franny şi zise „Doamne, te rog iartă-mă." De fiecare dată când încercam să stau în picioare, plasa îmi smucea picioarele de sub mine, sau plasa de deasupra capului îmi trăgea capul înapoi şi cădeam. Franny se ghemuise în patru labe şi-şi păstra echilibrul. În plasă mai era şi o mare pungă cafenie de hârtie, din care ieşeau lucrurile cu care se căpătuise copilul în costum de gorilă – porumb dulce şi ghemotoace lipicioase de floricele, care se fărâmau sub noi, şi acadele cu învelitoare încreţite de celofan; copilul în costum de gorilă urla într-un fel isteric, cu respiraţia tăiată, de parcă s-ar fi înăbuşit, şi Franny îl prinse în braţe şi încercă să-l liniştească. „Nu-i nimic, e numai o figură urâtă", îi spunea. „O să ne dea drumul."

„Păianjeni uriaşi”, striga copilul, lovindu-se peste tot şi zvârcolindu-se în braţele lui Franny.

„Nu, nu”, zicea Franny. „Nu-s păianjeni. Sunt numai oameni.”

Dar m-am gândit ce fel de oameni erau; aş fi preferat păianjenii.

„Am prins patru!”, spuse cineva – un glas cunoscut din vestiar. „Am prins dracului patru dintr-odată!”

„Am prins un băieţel şi trei mai mari”, zise o altă voce cunoscută, a unui înaintaş sau a unui fundaş – era greu de spus.

Lanterne, asemenea unor ochi clipitori de păianjeni mecanici, ne luminară.

„Ei, uite cine-i aici”, zise glasul celui care comanda, fundaşul numit Chipper Dove.

„Am prins nişte picioruşe drăguţe”, spuse Harold Swallow.

„Am prins o piele frumoasă”, zise Chester Pulaski.

„Are şi un zâmbet drăguţ”, spuse Lenny Metz.

„Şi cel mai mişto fund din toată şcoala”, zise Chipper Dove. Franny stătea în genunchi.

„Howard Tuck a avut un atac de cord!”, le-am spus. „Trebuie să aducem o ambulanţă.”

„Dă-i drumul dracului de maimuţă”, zise Chip Dove. Plasa se răsuci. Braţul negru şi subţire al lui Harold Swallow îl trase pe puştiul în costum de gorilă din plasa de păianjen şi-i dădu drumul în noapte. „Ne daţi ori nu ne daţi!”, zise Harold şi mica gorilă dispăru.

„Tu eşti Firestone?”, întrebă Dove şi lanterna lumină pe băiatul cuviincios care arăta de parcă ar fi încercat să adoarmă pe fundul plasei cu genunchii traşi la piept ca un fetus, cu ochii închişi, cu mâna la gură.

„Ei, tocilarule, Firestone”, zise Lenny Metz. „Ce faci?”

„Îşi suge degetul”, spuse Swallow.

„Dă-i drumul”, zise Chip şi faţa chinuită a lui Chester Pulaski înflori, o clipă, în lumina lanternei; îl trase pe somnolentul Firestone din plasă. După un sunet înăbuşit, de carne lovind carnea, îl auzirăm pe trezitul Firestone fugind.

„Acum uite cine-a rămas”, zise Chipper Dove.

„Un om a avut un atac de inimă”, zise Franny. „Chiar acum ne duceam la infirmerie ca să chemăm ambulanţa.”

„Acum n-o să vă duceţi”, spuse Dove. „Hei, puştiule”, îmi spuse ţinând lumina lanternei îndreptată spre faţa mea.

„Ştii, puştiule, ce vreau să faci?”

„Nu”, am zis. Şi cineva mă lovi prin plasă.

„Ce vreau să faci, puştiule”, zise Chipper Dove, „e să stai acolo, în pânza noastră de păianjen uriaş, până când unul din păianjeni o să-ţi spună că poţi pleca. Ai înţeles?”

„Nu”, am spus, şi cineva mă lovi din nou, ceva mai tare.

„Fii deştept”, îmi zise Franny.

„Aşa e”, zise Lenny Metz. „Fii deştept.”

„Şi ştii ce vreau ca tu să faci, Franny?”, spuse Chipper Dove, dar Franny nu răspunse. „Aş vrea să-mi arăţi din nou locul acela. Locul acela unde putem fi singuri. Îţi aduci aminte?”

Am încercat să mă târăsc mai aproape de Franny, dar cineva strângea plasa în jurul meu.

„Ea rămâne cu mine!”, am strigat. „Franny rămâne cu mine.”

Eram căzut pe o coastă atunci şi plasa mă strângea tot mai tare şi cineva îngenunchea pe spatele meu.

„Lăsaţi-l în pace”, spuse Franny. „O să-ţi arăt locul acela.”

„Rămâi aici şi nu mişca, Franny”, am zis, dar ea îl lăsă pe Lenny Metz să o scoată din plasă. „Adu-ţi aminte ce-ai spus, Franny!”, i-am strigat. „Adu-ţi aminte – despre prima dată.”

„Probabil că nu-i adevărat”, spuse ea cu glas slab. „Probabil că nu e nimic.”

Apoi trebuie să fi încercat să fugă, fiindcă am auzit un zgomot de luptă în întuneric şi Lenny Metz strigă: „Ah! Fir-ar să fii, căţea!” Şi iar zgomotul acela cunoscut – carne lovind carnea iar – şi am auzit-o pe Franny zicând:

„Bine! Bine! Lepădătură!"“

„Lenny şi Chester o să te ajute să-mi arăţi locul, Franny”, zise Chipper Dove. „Bine?”

„Rahat pe tavă ce eşti”, zise Franny. „Scârnăvie”, spuse ea, dar am auzit din nou zgomotul acela înfundat şi Franny spuse: „Bine! Bine!”

Harold Swallow îngenunchease pe spatele meu. Dacă plasa nu ar fi fost înfăşurată în jurul meu, poate că l-aş fi dovedit, dar nu mă puteam mişca.

„O să ne-ntoarcem, Harold!”, strigă Chipper Dove.

„Stai acolo, Harold!”, zise Chester Pulaski.

„O să-ţi vină şi ţie rândul, Harold!”, spuse Lenny Metz şi toţi izbucniră în râs.

„Nu vreau niciun rând”, zise Harold Swallow. „Nu vreau niciun fel de bucluc”, zise el. Dar ceilalţi plecaseră, Franny înjurând din când în când, dar tot mai departe de mine.

„O să intri în bucluc, Harold”, i-am zis. „Ştii ce îi vor face.”

„Nu vreau să ştiu”, zise el. „Nu intru în niciun bucluc. Am venit la rahatul ăsta de şcoală ca să scap de bucluc.”

„Ei, acuma ai intrat într-un bucluc, Harold”, i-am zis. „O s-o violeze, Harold.”

„Asta se-ntâmplă”, zise Harold Swallow. „Dar nu cu mine”. M-am zbătut puţin sub plasă, dar îi era uşor să mă ţină jos. „Nu-mi place nici să mă bat.”

„Ei zic că eşti un negru nebun”, i-am spus. „Aşa zic ei despre tine. De asta ei sunt cu ea şi tu eşti aici, Harold. Dar buclucul e acelaşi. Eşti băgat în acelaşi bucluc cu ei.”

„Ei nu intră niciodată în bucluc”, zise Harold. „Nimeni nu spune niciodată ceva.”

„Franny va spune”, am zis, dar am simţit porumbul dulce apăsându-mă pe obraji şi intrând în pământul umed. Era un alt Halloween de care să-ţi aminteşti, desigur, şi m-am simţit la fel de slab şi de mic, cum m-am simţit întotdeauna de fiecare Halloween de care îmi aminteam, speriat de moarte de băieţii mai mari, întotdeauna mai mari, care-mi băgau punga de „ne daţi ori nu ne daţi” pe cap şi o scuturau până nu mai auzeam decât foşnet de celofan şi apoi punga pocnind în urechile mele.

„Cum arătau?”, mă întreba întotdeauna tata.

Dar în fiecare an arătau ca nişte fantome, gorile, schelete şi mai rău, desigur; era o noapte bună pentru deghizări şi nimeni nu era prins niciodată. Nu pentru că îl legaseră pe Frank de scara de incendiu al celui mai mare dormitor, unde îşi udase pantalonii; nimeni n-a fost prins. Nici pentru kilogramul şi jumătate de spaghete reci şi umede pe care cineva ni le aruncase în faţă lui Franny şi mie strigând: „Ţipari vii! Salvaţi-vă!” Şi am căzut zvârcolindu-ne pe trotuar, spaghetele lipindu-se de noi, bătându-ne şi ţipând.

„O vor viola pe sora mea, Harold!”, am zis. „Trebuie să o ajuţi.”

„Nu pot să ajut pe nimeni”, zise Harold.

„Cineva poate să ajute”, i-am spus. „Am putea alerga să aducem pe cineva. Ştiu că poţi să alergi, Harold.”

„Mda”, zise el. „Dar cine o să te ajute cu tipii ăştia?”

Nu Howard Tuck, ştiam, şi după sunetul sirenelor pe care le auzeam acum – din campus şi din oraş – am dedus că tata se descurcase îndeajuns cu maşina poliţiei ca să-i poată folosi radioul pentru a cere ajutor. Aşa că nu avea să fie nicio autoritate disponibilă care să o ajute pe Franny. Am început să plâng şi Harold Swallow îşi trecu greutatea pe umerii mei.

O clipă fu linişte, între sunetele sirenelor, şi o auzirăm pe Franny. Carnea lovind carnea, mi-am zis – dar acum era altceva. Franny scoase un geamăt care-l făcu pe Harold Swallow să-şi aducă aminte cine ar putea s-o ajute.

„Junior Jones ar putea să le vină de hac tipilor ăstora", zise Harold. „Junior Jones nu înghite rahat de la nimeni. "

„Da", am spus. „Şi e prietenul tău, nu-i aşa? Te place pe tine şi nu pe ei, nu-i aşa?"

„Lui nu-i place nimeni ", zise Harold Swallow, pe un ton admirativ; şi deodată nu mai stătea pe mine şi umbla la plasă desprinzând-o din jurul meu. „Hai, ridică-te", spuse el. „Lui Junior îi place cineva."

„Cine-i place?", l-am întrebat.

„Îi place sora oricui", zise Harold Swallow, dar gândul acesta nu mă linişti.

„Ce vrei să zici?", l-am întrebat.

„Hai, ridică-te!", zise Harold Swallow. „Lui Junior Jones îi place sora oricui – aşa mi-a spus el, omule. A zis: «Sora oricui e o fată de treabă» – aşa a spus."

„Dar ce a vrut să zică?", am zis, încercând acum să ţin pasul cu el, fiindcă el era cea mai rapidă alcătuire de carne omenească din Dairy School. Aşa cum spunea Bob Antrenorul, Harold Swallow putea să zboare.

Am alergat spre lumina de la capătul cărării; am alergat dincolo de locul unde ştiam că am auzit-o ultima oară pe Franny – unde erau ferigile şi unde fundaşii lui Bob Antrenorul făceau cu rândul. M-am oprit acolo; voiam să alerg spre pâlcul de copaci şi să o găsesc, dar Harold Swallow m-a tras după el.

„Nu poţi să te pui cu tipii ăia, omule", zise el. „Trebuie să-l aducem pe Junior."

De ce avea să ne ajute Junior Jones, nu ştiam. Mă gândeam doar că voi muri înainte de a afla – încercând să ţin pasul cu Harold Swallow – şi mă gândeam că, într-adevăr, dacă lui Jones îi plăcea „sora oricui", aşa cum, se pare, pretindea el, asta nu însemna în chip necesar ceva bun pentru Franny.

„Cum îi place sora oricui?”, l-am întrebat gâfâind pe Harold Swallow.

„Le iubeşte ca pe sora lui “, zise Harold Swallow. „Omule!”, îmi zise, „De ce eşti aşa de încet la minte? Junior Jones are el însuşi o soră, omule”, spuse. „Şi nişte filfizoni au violat-o. Rahat, am crezut că toţi ştiu asta!”

„Dacă nu stai în dormitoare, nu ştii o mulţime de lucruri”, spunea întotdeauna Frank.

„I-au prins?”, l-am întrebat pe Harold Swallow. „I-au prins pe tipii care au violat-o pe sora lui Junior?”

„Rahat”, zise Harold Swallow. „Junior i-a prins! Credeam că toată lumea ştie acest lucru.”

„Ce le-a făcut?”, l-am întrebat pe Harold Swallow, dar Harold mă întrecuse şi ajunsese la dormitorul lui Junior Jones. Zbura în sus pe scări şi eu eram în urma lui cu un etaj.

„Nu mă întreba!”, îmi strigă Harold Swallow. „Rahat”, spuse el. „Nimeni nu ştie ce le-a făcut, omule. Şi nimeni nu întreabă.”

Unde dracu stă Junior? mă întrebam, trecând de etajul trei şi urcând mai sus, cu plămânii plesnindu-mi şi Harold Swallow nicăieri. Dar Harold mă aştepta pe palierul etajului al cincilea, ultimul.

Junior Jones stă în ceruri, mi-am zis, dar Harold mi-a explicat că majoritatea atleţilor negri de la Dairy School erau cazaţi la ultimul etaj al acestui dormitor. „Unde nu ne vede nimeni, înţelegi?” mă întrebă Harold. „Ca nişte afurisite păsăruici în cuiburile din vârful copacilor, omule”, spuse Harold Swallow. „Aici e locul în care sunt puşi negrii în această şcoală de rahat.”

Etajul al cincilea al dormitorului era întunecat şi cald. „Căldura urcă, nu ştiai?”, zise Harold Swallow. „Bine ai venit în jungla dracului.”

În fiecare cameră luminile erau stinse, dar de sub uşi se auzea muzică în încăperi; cel de al cincilea etaj al acestui dormitor era asemenea unei străduţe cu night-cluburi şi baruri într-un oraş care respectă camuflajul; şi din camere am auzit neîndoiosul târşâit de picioare – dansând şi dansând în întuneric.

Harold Swallow bătu la o uşă.

„Ce vrei?”, se auzi glasul înfricoşător al lui Junior Jones. „Vrei să mori?”

„Junior, Junior”, zise Harold Swallow, lovind în uşă şi mai tare.

„Chiar vrei să mori, nu-i aşa?”, zise Junior Jones şi auzirăm un şir de broaşte ca la o celulă de închisoare, deschizând uşa pe dinăuntru.

„Dacă vreun nenorocit vrea să moară”, spuse Junior Jones „o să-l ajut.” Alte broaşte se deschiseră; Harold Swallow şi cu mine ne-am dat înapoi de la uşă. „Care din voi vrea să moară primul?”, întrebă Junior Jones. Căldura şi un saxofon palpitau în cameră, din spate îl lumina o lumânare care ardea pe biroul lui drapat – ca un coşciug de preşedinte – cu steagul american.

„Avem nevoie de ajutorul tău, Junior”, zise Harold Swallow.

„Chiar aveţi nevoie”, spuse Junior Jones.

„Au luat-o pe sora mea”, i-am zis. „Au luat-o pe Franny. Şi o violează.”

Junior Jones mă apucă de subsuori şi mă ridică, privindu-mă în faţă; mă sprijini uşurel de perete. Îmi simţeam picioarele la vreo jumătate de metru de podea; nu mă zbăteam.

„Ai spus viol, omule?”, întrebă el.

„Mda, viol, viol!”, zise Harold Swallow, învârtindu-se în jur ca o albină. „O violează pe sora lui, omule. Chiar o violează.”

„Sora ta?”, mă întrebă Junior, lăsându-mă să alunec jos pe lângă perete.

„Sora mea, Franny”, am zis şi o clipă mi-a fost teamă că va spune iar „Pentru mine e doar o fată albă”. Dar nu spunea nimic; plângea – faţa lui mare era la fel de lucioasă şi de udă ca scutul unui războinic lăsat în ploaie.

„Te rog”, i-am zis. „Trebuie să ne grăbim.” Dar Junior Jones începu să dea din cap, lacrimile lui stropindu-ne pe Harold Swallow şi pe mine.

„N-o să ajungem la timp “, zise Junior. „N-avem cum să ajungem la timp.”

„Sunt trei”, zise Harold Swallow, „De trei ori durează.” Şi mi s-a făcut rău – m-am simţit ca de Halloween, iar şi iar, cu burta plină de porcării.

„Şi îi cunosc cine sunt cei trei, nu?”, zise Junior Jones. Am băgat de seamă că se îmbrăca; nu observasem că era gol. Îşi trase pe el o pereche de pantaloni gri largi, se încălţă cu ghetele înalte albe de baschet trăgându-le pe piciorul gol. Îşi puse o caschetă de baseball cu cozorocul la spate; asta era tot ce avea să poarte, după cât se pare, deoarece stând pe palierul celui de al cincilea etaj al

dormitorului strigă deodată: „Braţul Negru al Legii!” Uşile se deschiseră. „Vânătoare de lei!”, zbieră Jones. Atleţii negri izolaţi la ultimul etaj se uitară întrebători la el. „Fiţi, naiba, gata!”, strigă Junior Jones.

„Vânătoare de lei!”, strigă Harold Swallow, alergând în sus şi în jos pe palier. „Fiţi, naiba, gata! Braţul Negru al legii!”

Şi atunci îmi trecu prin minte gândul că nu ştiam niciun elev negru de la Dairy School care să nu fie un atlet – firește: nenorocita noastră de şcoală nu i-ar fi primit dacă n-ar fi folosit la ceva.

„Ce e vânătoarea de lei?”, l-am întrebat pe Junior Jones.

„Sora ta e o fată de treabă”, zise Jones. „Ştiu că e. Sora oricui e o fată de treabă”, zise el şi am fost de aceeaşi părere cu el, firește, şi Harold Swallow mă lovi pe braţ şi spuse: „Vezi, omule? Sora oricui e o fată de treabă.”

Şi am gonit pe scări într-o tăcere nemaipomenită, ţinând seama cât de mulţi eram. În frunte era Harold Swallow, aşteptând nerăbdător la fiecare palier. Junior Jones era surprinzător de iute pentru alura lui. Pe palierul etajului doi am întâlnit doi elevi albi venind de undeva; văzându-i pe atleţii negri coborând scările, o luară la goană. „Vânătoare de lei!”, strigară amândoi. „E afurisitul de Braţ Negru al Legii!”

Nicio uşă nu se deschise; două lumini se stinseră. Şi apoi ieşirăm în noaptea de Halloween, îndreptându-ne spre pâlcul de copaci şi spre locul din imediata apropiere a cărării pe care aveam să-l recunosc şi aveam să mi-l amintesc toată viaţa. Nu există zi în care să nu pot identifica acele ferigi, unde eu şi Franny am fost pentru prima oară şi pentru totdeauna singuri.

„Franny”, am strigat, dar n-am primit niciun răspuns. L-am condus pe Jones şi pe Harold Swallow înspre copaci; în spatele nostru, atleţii negri se înşiruiră de-a lungul cărării şi intrară printre copaci – scuturând copacii, zvârlind cu piciorul frunzele moarte, unii fredonând un cântecel, toţi (am băgat de seamă deodată) purtând cascheta de baseball cu cozorocul la spate, toţi cu pieptul gol; doi din ei cu măşti de jucători de baseball. Sunetul pe care-l făceau trecând printre copaci era asemenea zumzetului unui mare fierăstrău circular. Lumini de lanterne clipeau, şi asemenea unui roi de mari licurici am ajuns la ferigi unde Lenny Metz, cu pantalonii încă în vine, ţinea strâns capul surorii mele între genunchi. Metz

îngenunchease pe braţele lui Franny, trase peste cap, în timp ce Chester Pulaski – care, neîndoios, fusese al treilea la rând – îşi terminase treaba.

Chipper Dove plecase; el fusese, desigur, primul. Şi ca un mijlocaş grijuliu cum era, nu ţinuse mingea prea mult.

„Desigur că ştiam ce avea să facă", îmi spuse Franny mult mai târziu. „Eram pregătită pentru el, chiar îmi închipuiam cum o să fie cu el. Am ştiut întotdeauna că avea să fie el – pentru prima dată – într-un fel. Dar nu m-am gândit niciodată că-i va lăsa pe alţii măcar să mă vadă cu el. I-am spus chiar că nu trebuie să mă silească, că pe el am să-l las. Dar când m-a lăsat cu ei – pentru asta nu eram deloc pregătită. Nu mi-am închipuit niciodată aşa ceva." Surorii mele i se părea că fusese făcută să plătească nepotrivit de mult pentru pozna pe care o făcuse cu luminile Hotelului New Hampshire şi pentru necugetata ei contribuţie la plecarea lui Howard Tuck din lumea noastră. „Doamne, ce trebuie întotdeauna să plăteşti pentru o măruntă plăcere", zicea Franny.

Şi mi s-a părut că Lenny Metz şi Chester Pulaski abia de-au plătit îndeajuns pentru „plăcerea" lor. Cum îl zări pe Junior Jones, Metz dădu drumul braţelor surorii mele; îşi trase sus pantalonii şi căută să fugă – dar era un fundaş obişnuit să aibă un bun blocaj în faţa lui şi terenul relativ liber. În întuneric, printre copaci, abia de putea zări trupurile negre ale atleţilor negri care fredonau şi, deşi fugea cu oarecare viteză şi forţă, se lovi de un copac gros cât piciorul lui şi-şi fractură clavicula. Fu repede înconjurat în clipa aceea şi fu târât înapoi spre locul sfânt al ferigilor, unde Junior Jones ordonă să fie dezbrăcat şi-l legară de o crosă de lacrosse; apoi fu dus, gol, la Decanul Băieţilor. Am aflat mai târziu că vânătorii de lei îşi livrau prada cu un anume har.

Odată au prins un exhibiţionist care bântuia dormitorul fetelor. L-au spânzurat de glezne de un duş din cea mai populată sală de baie a fetelor – învelit gol într-o perdea transparentă de baie. Apoi l-au chemat pe Decan. „Aici e Braţul Negru al Legii. Sunt şeriful afurisitului de al cincilea etaj."

„Da, Junior, ce e?", întrebă Decanul.

„E un nudist în dormitorul fetelor, sala de baie de la primul etaj, la dreapta", zise Jones. „Vânătorii de lei l-au capturat chiar când se exhiba."

Aşa că Lenny Metz fu târât la Decanul Băieţilor. Chester Pulaski ajunsese acolo înaintea lui. „Vânătoare de lei!”, strigase Harold Swallow printre copaci, şi când Lenny îi dădu drumul lui Franny, Chester Pulaski se desprinse de sora mea şi încercă şi el să fugă. Era complet dezbrăcat, totuşi, şi, desculţ, ferindu-se, o luă încetişor la pas printre copaci fără să se lovească de ei. Cam la fiecare douăzeci de paşi, speriat de moarte de Braţul Negru al Legii, de atleţii negri care se furişau printre copaci, şfichiuindu-i, plesnind din bâte şi fredonând cântecul lor. Fusese primul viol în grup al lui Chester Pulaski, şi ritualul de junglă dăduse nopţii o altă nuanţă – el se gândea că locul era deodată plin de băştinaşi! (canibali! îşi închipuia el) – şi se poticnea smiorcăindu-se cocârjat, aproape, în închipuirea mea, de Primii Oameni, nu cu totul verticali, mai mult în patru labe, până ajunse la apartamentul din dormitor al Decanului Băieţilor.

Decanul Băieţilor nu se simţea bine la Dairy School de când se primeau fete în şcoală. Înainte fusese Decanul Elevilor – un bărbat îngrijit, bine făcut, cu pipă şi o slăbiciune pentru sporturile cu rachetă, avea o soţie dezgheţată, bine făcută, de genul tânără conducătoare de galerie, vârsta fiindu-i trădată numai de alarmantele pungi de sub ochi; nu aveau copii. „Băieţii”, îi plăcea Decanului Elevilor să spună, „sunt toţi copiii mei.”

Când fură primite „fetele” nu se mai purtă la fel, şi repede o numi pe soţia sa, ca să-l ajute, în rolul de Decană a Fetelor. Noul său titlu, Decan al Băieţilor, îi plăcea, dar era disperat gândindu-se la tot felul de noi încurcături în care băieţii aveau să intre acum că erau şi fete la Dairy School.

„O, nu”, probabil că spuse când îl auzi pe Chester Pulaski zgâriind uşa. „Urăsc sărbătoarea de Halloween.”

„Mă duc eu”, zise soţia sa şi Decana Fetelor se duse să deschidă uşa. „Bine, bine”, spuse ea pe un ton vesel, „ne daţi ori nu ne daţi!”

Şi dădu peste Chester Pulaski, fundaşul de blocaj plecându-se umil, plin de coşuri şi mirosind a sex.

Se spune că ţipătul Decanei Fetelor a trezit cele două etaje de jos din dormitorul unde locuiau cei doi decani – şi chiar pe doamna Butler, infirmiera de noapte care dormea la biroul ei în infirmeria vecină. Probabil că şi ea îşi spuse: „Urăsc Halloween-ul.”. Se duse la uşa infirmeriei şi ne

văzu pe noi, Junior Jones, Harold Swallow şi pe mine; Junior o ducea pe Franny în braţe.

O ajutasem pe Franny la ferigi să se îmbrace şi Junior Jones încercase să-i descurce părul în timp ce ea plângea şi plângea şi în cele din urmă el îi spusese: „Vrei să mergi sau vrei să te duc?" Era o întrebare pe care tata ne-o punea nouă copiilor când eram cu mult mai mici, şi însemna vrem să ne plimbăm sau vrem să mergem cu maşina. Junior, desigur, voia să spună că o va duce în braţe şi asta vru Franny şi aşa făcu Junior.

O purtă în braţe dincolo de locul unde Lenny Metz era legat de o crosă şi pregătit pentru un alt mod de a călători. Franny plângea şi plângea şi Junior îi spuse:

„Hei, eşti o fată de treabă, am o foarte bună părere în privinţa asta." Dar Franny continua să plângă. „Hei, ia ascultă", zise Junior Jones. „Ştii ce? Când cineva te atinge şi tu nu vrei să fii atins, asta nu înseamnă că ai fost atins cu adevărat. Nu eşti tu când te ating în acest fel; de fapt ei nu ajung la tine, înţelegi. Tu te ai pe tine înlăuntrul tău. Nimeni nu te-a atins – nu cu adevărat. Eşti într-adevăr o fată de treabă, mă crezi? Tu te ai pe tine înlăuntrul tău, înţelegi asta?"

„Nu ştiu", şopti Franny şi continuă să plângă. Unul din braţele ei atârna într-o parte. I-am prins mâna şi ea mi-o strânse; am strâns-o şi eu. Harold Swallow, zorindu-se printre copaci, ne călăuzea în tăcere pe cărare în sus, ajunse la infirmerie şi deschise uşa.

„Ce-i asta?", întrebă infirmiera de noapte, doamna Butler.

„Sunt Franny Berry", spuse sora mea, „şi am fost maltratată."

„Maltratată" avea să rămână eufemismul lui Franny pentru ce i se întâmplase, deşi toată lumea ştia că fusese violată. „Maltratată" avea să fie tot ce recunoştea Franny, deşi nimeni nu se lăsa înşelat; în acest fel nu se putea face nimic din punct de vedere legal.

„Vrea să spună că a fost violată", îi zise Junior Jones doamnei Butler. Dar Franny continuă să clatine din cap. Cred că felul ei de a interpreta bunătatea lui Junior faţă de ea şi versiunea lui cum că eul din ea nu fusese atins era să transforme agresiunea sexuală într-o luptă pe care o pierduse. Franny îi şopti ceva – Junior o ţinea încă în braţe la pieptul lui şi o lăsă jos în picioare şi-i spuse doamnei

Butler: „Bine, a fost maltratată”. Doamna Butler înţelese despre ce e vorba.

„A fost maltratată şi violată”, zise Harold Swallow, care nu putea sta liniştit, dar Junior Jones îl potoli cu o privire şi-i zise: „De ce nu o ştergi, Harold? De ce nu zbori ca să-l găseşti pe domnul Dove?” Ochii lui Harold străluciră din nou şi plecă în fugă.

L-am chemat pe tata, înainte de a-mi da seama că în Hotelul New Hampshire nu era niciun telefon care să funcţioneze. Apoi am chemat serviciul de pază al campusului şi i-am rugat să-i transmită tatei mesajul: Franny şi cu mine eram la infirmeria lui Dairy School; Franny fusese „maltratată”.

„E doar un alt Halloween, puştiule”, îmi zise Franny luându-mă de mână.

„Cel mai rău, Franny”, am zis.

„Cel mai rău de până acum”, spuse ea.

Doamna Butler o luă pe Franny ca s-o îngrijească – printre alte lucruri – să-i pregătească o baie, şi Junior Jones îmi spuse că în cazul în care Franny se spală, nu va mai rămâne nicio dovadă că fusese violată, şi am mers după doamna Butler să-i explic, dar doamna Butler îi şi explicase lui Franny acest lucru, care spusese că n-are importanţă. „Am fost maltratată”, spusese ea, deşi o ascultă pe doamna Butler care o sfătuise să verifice, mai târziu, dacă nu rămăsese însărcinată (nu rămăsese) sau dacă nu fusese molipsită cu vreo boală venerică (cineva îi dăduse o chestie măruntă, care până la urmă fu vindecată).

Când ajunse tata la infirmerie, Junior Jones plecase ca să fie de faţă la predarea lui Lenny Metz Decanului. Harold Swallow căuta prin campus, ca un uliu urmărind un porumbel, şi eu şedeam într-o cameră albă de spital, cu Franny, proaspăt ieşită din baie, cu părul în prosop, cu o pungă de gheaţă pe pometele stâng, cu inelarul de la mâna dreaptă bandajat (îşi rupsese o unghie), într-un halat de spital şi stătea în pat în capul oaselor. „Vreau să merg acasă”, îi zise tatei. „Spune-i mamei doar că am nevoie de nişte lucruri curate.”

„Ce ţi-au făcut, iubito?”, o întrebă tata şi se aşeză pe pat lângă ea.

„M-au maltratat”, zise Franny.

„Unde erai tu?”, mă întrebă tata.

„El a adus pe cei care m-au ajutat”, zise Franny.

„Ai văzut ce s-a întâmplat?”, mă întrebă tata.

„N-a văzut nimic”, zise Franny.

Am văzut actul al treilea, am vrut să-i spun tatei, dar, deşi ştiam cu toţii ce însemna „maltratată”, am rămas credincios termenului lui Franny.

„Vreau numai să merg acasă”, zise Franny, deşi Hotelul New Hampshire mi se părea un loc prea mare şi necunoscut ca să te cuibăreşti în el. Tata plecă să-i aducă lucrurile.

Din păcate el nu-l mai văzu pe Lenny Metz legat de crosă şi purtat prin campus spre Decan ca o prost gătită bucată de carne pe frigare. Şi din păcate tata nu fu martor al priceperii cu care Harold Swallow îl căuta pe Dove, alunecând prin fiecare cameră a dormitorului ca o umbră. Până ce Harold se convinse că Dove nu putea fi decât în dormitorul fetelor. După aceea, se gândi el, nu va dura mult până va găsi în ce cameră se ascundea.

Decanul Băieţilor îl acoperi pe Chester Pulaski cu pardesiul din păr de cămilă al soţiei sale – era cel mai apropiat lucru la îndemână şi zise: „Chester, Chester, băiatule! De ce? Cu numai o săptămână înainte de meciul cu Exeter!”

„Dumbrava e plină de negri”, zise Chester Pulaski trist. „Au pus mâna pe tot. Fugiţi ca să vă salvaţi viaţa.”

Decana Fetelor se încuiase în baie şi când al doilea rând de zgârieturi şi de bătăi în uşă ajunse la urechile ei, strigă soţului: „De data asta poţi să răspunzi singur, ce dracu!”

„Sunt negrii, nu-i lăsaţi înăuntru”, strigă Chester Pulaski, strângându-şi pardesiul Decanei Fetelor în jurul corpului. Decanul Băieţilor deschise brav uşa; de câtva timp se înţelesese cu poliţia secretă a lui Junior Jones care era un foarte bun şi foarte secret braţ al legii în Dairy School.

„Pentru numele lui Dumnezeu, Junior”, zise Decanul. „Asta-i prea de tot.”

„Cine e?”, strigă Decana Fetelor din sala de baie, când Lenny Metz fu adus în camera de zi a Decanului şi întins în faţa căminului; clavicula fracturată îl chinuia şi când văzu focul trebuie să fi crezut că asta îl aştepta.

„Recunosc!”, strigă el.

„Te cred că recunoşti”, spuse Junior Jones.

„Am făcut-o!”, strigă Lenny Metz.

„Desigur că ai făcut-o!”, zise Junior Jones.

„Şi eu am făcut-o!”, strigă Chester Pulaski.

„Şi cine a fost primul?”, întrebă Junior Jones.

„Chipper Dove!”, intonară fundaşii. „Dove a fost primul.”

„Asta a fost”, zise Junior Jones Decanului Băieţilor. „Aţi înţeles ce-a fost?”

„Ce-au făcut şi cui?”, întrebă Decanul.

„Au violat-o în grup pe Franny Berry”, zise Junior Jones, tocmai când Decana Fetelor ieşi din sala de baie; văzându-i pe atleţii negri agitându-se în uşă, ca un grup coral dintr-o ţară africană, femeia ţipă din nou; şi se închise din nou în baie.

„Acum o să vi-l aducem pe Dove”, zise Junior Jones.

„Uşurel, Junior!”, strigă Decanul. „Pentru numele lui Dumnezeu, uşurel!”

Eu am rămas cu Franny; mama şi tata sosiră la infirmerie cu hainele ei. Bob Antrenorul rămase să aibă grijă de Lilly şi Egg – ca pe vremuri, mi-am zis. Dar unde era Frank?

Frank era plecat într-o „misiune”, îmi spuse tata misterios. Când tata auzi că Franny fusese „maltratată”, nu avu nicio îndoială că se petrecuse ce era mai rău. Şi ştia că Sorrow avea să fie primul lucru pe care avea să-l ceară Franny când va ajunge acasă în patul ei. „Vreau să mă duc acasă”, avea să spună şi apoi: „Vreau ca Sorrow să doarmă cu mine.”

„Poate că nu e prea târziu”, spusese tata; îl lăsase pe Sorrow la veterinar înainte de meciul de fotbal. Dacă veterinarul avusese o zi aglomerată, poate că bătrânul câine era încă în viaţă în vreo cuşcă. Frank trebuia să îndeplinească această misiune să se ducă să vadă care e situaţia.

Dar fu ca şi cu misiunea de ajutorare a lui Junior Jones. Frank sosi prea târziu. Îl trezi pe veterinar bătând în uşă. „Urăsc sărbătoarea de Halloween”, zise probabil veterinarul, dar soţia lui îi spuse că era unul din băieţii lui Berry întrebând de Sorrow. „O, o”, făcu veterinarul. „Îmi pare rău, fiule, dar câinele vostru s-a stins în această după-amiază.”

„Vreau să-l văd”, spuse Frank.

„O, o”, făcu veterinarul, „câinele e mort, fiule.”

„L-aţi îngropat?”, întrebă Frank.

„E atât de drăguţ”, spuse soţia veterinarului către soţul ei. „Lasă-l pe băiat să-şi îngroape câinele, dacă asta vrea.”

„O, o”, făcu veterinarul, dar îl duse pe Frank în ultima cuşcă, unde în faţa ochilor îi apăru un morman compus din

trei câini morţi lângă un alt morman cu trei pisici moarte. „În weekend nu-i îngropăm”, explică veterinarul. „Care-i Sorrow?”

Frank îl identifică imediat pe bătrânul rău mirositor; Sorrow începuse să înţepenească, dar Frank reuşi totuşi să-l bage pe negrul labrador mort într-un sac mare de plastic. Veterinarul şi soţia lui n-aveau cum să ştie că Frank nu avea intenţia de a-l îngropa pe Sorrow.

„Prea târziu”, îi şopti Frank tatei, când mama şi tata şi Franny şi eu sosirăm acasă – la Hotelul New Hampshire.

„Doamne Isuse, pot să merg şi singură, ştiţi”, zise Franny, fiindcă noi toţi încercam să mergem pe lângă ea. „Ei, Sorrow!”, strigă ea. „Vino, băiete!”

Mama începu să plângă şi Franny o luă de braţ. „Mă simt bine, mămico”, zise ea. „Zău că da. Nimeni nu a atins minele din mine, cred.” Tata începu să plângă şi Franny îl luă şi pe el de braţ. Eu plânsesem toată noaptea, se pare, şi nu mai aveam lacrimi.

Frank mă dădu la o parte.

„Ce dracu mai e şi asta, Frank?”, am zis.

„Vino să vezi”, spuse el.

Sorrow, încă în sacul de plastic, era sub pat în camera lui Frank.

„Doamne Isuse, Frank!”, am zis.

„O să-l pregătesc pentru Franny”, zise el. „Ca să fie gata de Crăciun!”

„De Crăciun, Frank?”, am spus. „O să-l pregăteşti?”

„O să-l împăiez pe Sorrow”, zise Frank. Materia favorită a lui Frank la Dairy School era biologia, o materie ciudată predată de un taxidermist amator, pe numele lui Poit. Frank, cu ajutorul lui Poit, împăiase o veveriţă şi o ciudată pasăre portocalie.

„Doamne sfinte, Frank”, am zis, „nu ştiu dacă lui Franny o să-i placă treaba asta.”

„E cel mai bun lucru pe care-l poţi face.”

Nu credeam. După subita izbucnire a lui Franny pe care o auzirăm, ne dădurăm seama că tata îi spusese adevărul. O oarecare abatere de la necazul lui Franny fu provocată de Iowa Bob. El stărui să se ducă să-l caute pe Chipper Dove şi trebui să-l convingem să n-o facă. Franny voi să facă încă o baie şi stăteam lungit în pat şi ascultam cum se umple cada. Apoi m-am sculat şi m-am dus la uşa sălii de baie şi am întrebat-o dacă i-aş putea aduce ceva.

„Îţi mulţumesc”, şopti Franny. „Du-te şi adu-mi ziua de ieri şi cea mai mare parte a zilei de azi. Le vreau înapoi.”

„Asta-i tot?”, am întrebat-o. „Numai ziua de ieri şi ziua de azi?”

„Asta-i tot”, spuse ea. „Îţi mulţumesc.”

„As vrea dacă aş putea, Franny”, i-am spus.

„Ştiu”, zise ea. Am auzit-o alunecând încet în cadă. „E-n regulă”, şopti ea. „Nimeni n-a ajuns la afurisitul de mine din mine.”

„Te iubesc”, i-am şoptit.

Nu mi-a răspuns şi m-am dus înapoi în pat.

L-am auzit pe Bob Antrenorul în camera lui de deasupra noastră – făcând flotări şi apoi lucrând cu haltera de mână (zăngănitul ritmic al halterei şi respiraţia căznită a bătrânului) şi aş fi vrut să i se fi dat voie să-l găsească pe Chipper Dove, care nu s-ar fi putut măsura cu bătrânul atacant din Iowa.

Din păcate, Dove se putea măsura cu Junior Jones şi cu Braţul Negru al Legii. Dove se dusese direct la dormitorul fetelor, în camera unei proaste, a conducătoarei de galerie, numită Melinda Mitchell. I se spunea Mindy şi era topită după Dove. El îi spuse că-i „făcea curte” lui Franny Berry, dar când ea începuse să se încurce şi cu Lenny Metz şi Chester Pulaski, renunţase. „Aleargă după băieţi”, spuse el despre sora mea şi Mindy Mitchell fu de acord. Era geloasă pe Franny de mulţi ani.

„Şi acuma Franny a pus ceata de negri după mine”, îi spuse Dove lui Mindy. „E prietenă cu ei. Mai ales cu Junior Jones – cioroiul acela unsuros care e spionul Decanului.” aşa că Mindy îl băgă pe Dove în pat cu ea şi când Harold Swallow veni şi şopti la uşa ei („Dove, Dove – l-ai văzut pe Dove? Braţul Negru al Legii vrea să ştie”), fata spuse că ea n-a lăsat pe niciun băiat să intre în camera ei şi nu-l va lăsa nici pe Harold.

Aşa că nu-l găsiră. A doua zi dimineaţă fu eliminat din Dairy School – împreună cu Chester Pulaski şi Lenny Metz. Părinţii violatorilor, când auziră întreaga poveste, fură atât de mulţumiţi că nu li s-a adus nicio învinuire penală, încât acceptară exmatricularea lor din şcoală cu oarecare graţie. Unii membri ai corpului profesoral şi cei mai mulţi dintre membrii consiliului de administraţie fură supăraţi că incidentul nu putuse fi trecut sub tăcere până după meciul cu Exeter, dar se insista asupra faptului că pierderea fundaşilor lui Iowa Bob era mai puţin

stânjenitoare decât pierderea lui Iowa Bob însuşi – deoarece bătrânul ar fi refuzat să fie antrenor într-un meci cu cei trei în echipa sa.

Fu un incident înăbuşit în cea mai bună tradiţie a şcolilor particulare; era remarcabil, într-adevăr, cum o şcoală atât de oarecare ca Dairy School putea câteodată să imite exact sobrietatea tăcerii în tratarea unor lucruri dezagreabile pe care şcoli mai sofisticate o învăţaseră ca pe o ştiinţă.

Deoarece o maltrataseră pe Franny Berry – într-un moment presupus a fi doar o extensie a felului de a fi în general brutal al unui Halloween la Dairy School – Chester Pulaski, Lenny Metz şi Chipper Dove fuseseră eliminaţi. Dove, mi se păru mie, scăpase nepedepsit. Dar Franny şi eu aveam să-l mai vedem. Şi pe Junior Jones aveam să-l mai vedem o vreme; el deveni prietenul lui Franny, dacă nu chiar bodyguard-ul ei cât timp rămase la Dairy School. Mergeau peste tot împreună, şi îmi era limpede că Junior Jones era răspunzător în a o ajuta pe Franny să se simtă că e, într-adevăr, o fată de treabă – aşa cum îi spunea el mereu. Când am plecat din Dairy nu-l văzuserăm pe Jones pentru ultima dată, deşi – din nou –, felul lui de a o salva pe Franny se va caracteriza printr-o prezenţă târzie. Junior Jones, aşa cum ştiţi, va juca fotbal în colegiu la Penn State şi fotbal profesionist la Browns – până când cineva îl va răni la genunchi. Atunci se va duce la facultatea de drept şi va fi activ într-o organizaţie din New York City – care va fi numită, la sugestia lui, Braţul Negru al Legii. După cum va spune Lilly – şi într-o bună zi ne-o va demonstra – totul e un basm.

Chester Pulaski va suferi de coşmarurile sale rasiste mai toată viaţa, care i se va sfârşi într-o maşină. Poliţia va spune că, în timp ce trebuia să fie atent la volan, el umbla cu mâinile pe trupul cuiva. Femeia fu ucisă şi ea, şi Lenny Metz spuse că o cunoştea. Când i se vindecă fractura de claviculă, Metz se întoarse tot la minge; jucă fotbal undeva într-un colegiu din Virginia şi îi făcu cunoştinţă lui Pulaski cu femeia pe care acesta o omorî într-o vacanţă de Crăciun. Metz n-avea să devină niciodată un profesionist – din cauza unei pronunţate lipse de rapiditate – dar va fi înrolat în armata Statelor Unite, căreia nu-i păsa cât de încet era, şi va muri pentru ţară, cum se spune, în Vietnam. De fapt nu fu împuşcat de duşman; nu călcă pe o mină.

Lenny Metz sfârşi într-o altfel de luptă: fu otrăvit de o prostituată pe care o înşelase.

Harold Swallow era prea nebun şi prea rapid ca să-l pot urmări. Domnul ştie ce s-a întâmplat cu el. Îţi urez noroc, Harold, oriunde ai fi!

Poate pentru că era Halloween, şi atmosfera sărbătorii de Halloween copleşeşte amintirea pe care o am a sezonului norocos al lui Iowa Bob, toţi s-au transformat în mintea mea în nişte fantome, vrăjitori şi demoni şi făpturi de vrajă. Nu uitaţi de asemenea faptul că era prima noapte în care dormeam în Hotelul New Hampshire – deşi în cea mai mare parte a ei n-am dormit. Orice noapte într-un loc nou e puţin cam neliniştită – e vorba de variatele sunete ale paturilor cu care trebuie să te obişnuieşti. Şi Lilly care se trezea întotdeauna cu aceeaşi tuse uscată, de parcă ar fi fost o bătrână – şi noi eram mereu surprinşi văzând cât de mică era –, se trezi tuşind altfel, ca şi cum ar fi fost ea însăşi exasperată de proasta stare a sănătăţii ei, la fel ca şi mama. Egg nu se trezea niciodată dacă nu-l trezea cineva, şi atunci se comporta de parcă ar fi fost treaz de mai multe ore. Dar în dimineaţa de după Halloween, Egg se trezi singur – aproape în linişte. Şi îl auzisem pe Frank masturbându-se în camera lui de ani de zile, dar era ceva deosebit să-l aud făcând-o în Hotelul New Hampshire – poate pentru că ştiam că Sorrow, într-un sac de plastic, era sub patul lui.

În dimineaţa de după Halloween, am privit cum se lumina de zi în Elliot Park. Peste noapte dăduse îngheţul şi l-am zărit pe Frank, cu Sorrow în sacul de plastic pe umăr, făcându-şi drum, printre cojile sfârtecate şi îngheţate ale dovleacului cuiva, spre laboratorul de biologie. Tata îl văzu de la aceeaşi fereastră.

„Unde dracu se duce Frank cu gunoiul?”, întrebă tata.

„Probabil că n-a putut găsi containerele cu gunoi”, i-am zis, ca Frank să poată scăpa fără probleme. „Adică, n-avem un telefon care să funcţioneze şi nu avem electricitate. Poate că nici containere pentru gunoi nu sunt.”

„Sunt”, zise tata. „Containerele sunt afară la intrarea de serviciu.” Se uită după Frank şi clătină din cap. „Prostul ăsta se duce tocmai la groapa de gunoi”, spuse tata. „Isuse, ce ciudat e băiatul ăsta.”

M-am înfiorat, fiindcă ştiam că tata nu aflase că Frank era într-adevăr „ciudat”.

Când Egg ieşi, în cele din urmă, din sala de baie, tata se duse şi el la baie, dar văzu că Franny i-o luase înainte, îşi făcea o nouă baie şi mama îi spuse tatei „Să nu spui nimic. Poate să-şi facă baie ori de câte ori vrea.” Şi plecară amândoi certându-se, ceea ce se întâmpla rar. „Ţi-am spus că avem nevoie de încă o sală de baie”, zise mama.

Am ascultat cum îşi pregătea baia Franny. „Te iubesc”, am şoptit prin uşa încuiată. Dar – peste zgomotul apei tămăduitoare – nu era probabil ca Franny să mă fi auzit.

5. Un Crăciun fericit, 1956

Îmi amintesc de restul anului 1956, de la Halloween la Crăciun, ca de răstimpul care i-a fost necesar lui Franny să nu mai facă trei băi pe zi – şi să revină la plăcerea firească pe care o avea pentru propriul ei miros, bun şi împlinit. Franny îmi mirosea întotdeauna bine – deşi uneori avea un miros foarte puternic –, dar de la Halloween la Crăciun, în 1956, lui Franny nu i-a plăcut cum miroase. Aşa că făcea atât de multe băi, încât nu mai mirosea deloc.

În Hotelul New Hampshire, familia noastră preluă încă o sală de baie şi-şi desăvârşi priceperea în conducerea primei afaceri a tatei. Mama avu grijă de menajarea capricioasei mândrii a doamnei Urick ca şi de simpla-dar-buna producţie a bucătăriei doamnei Urick; doamna Urick avu grijă de Max, în ciuda faptului că el era bine ascuns de ea, la etajul patru. Tata se ocupa de Ronda Ray – „nu în sens literal", cum spunea Franny.

Ronda avea o curioasă energie. Desfăcea şi făcea toate paturile într-o singură dimineaţă; putea servi la patru mese în restaurant fără să încurce vreo comandă sau să facă pe cineva să aştepte; şi să-l schimbe pe tata la bar (ţineam deschis în fiecare seară, în afară de luni, până la unsprezece) şi să aranjeze toate mesele înainte de micul dejun (la şapte). Dar când se retrăgea în camera ei de zi, părea să fie ori într-o stare de hibernare, ori într-o stare de profundă letargie, şi chiar în culmea activităţii ei energice – când făcea totul la timp – arăta somnoroasă.

„De ce spunem că e o cameră de zi?", întreba Iowa Bob. „Adică, dacă Ronda se duce la Hampton Beach, când o face? Desigur e foarte bine că stă aici, dar de ce nu spunem că stă aici – de ce nu spune ea asta?"

„Face o treabă bună", zise tata.

„Dar locuieşte în camera ei de zi", spuse mama.

„Ce-i aia o cameră de zi?", întrebă Egg. Se părea că toţi am fi vrut să ştim acest lucru.

Franny şi eu ascultam la interfon camera Rondei Ray ore întregi, dar aveau să treacă multe săptămâni înainte de a şti ce era aia o cameră de zi. La mijlocul dimineţii branşam interfonul pe camera Rondei şi Franny spunea, după ce asculta câtva timp respiraţia ei: „Doarme." Sau uneori: „Fumează o ţigară."

Noaptea târziu, eu şi Franny ascultam şi spuneam:

„Poate că citeşte.”

„Glumeşti?”, spunea Franny.

Plictisiţi, ascultam şi alte camere, câte una, sau toate odată. Verificam zgomotul de paraziţi la Max Urick peste care – uneori – auzeam radioul lui. Verificam oalele doamnei Urick din bucătăria de la subsol. Ştiam că 3F era Iowa Bob şi din când în când ascultam sunetul halterelor lui – întrerupându-l adesea cu comentariile noastre, cum ar fi: „Hai, tata mare, puţin mai repede! Ridică mai cu forţă mititeii ăia – ai încetinit-o.”

„Copii afurisiţi!”, icnea Bob; sau altădată ciocnea două greutăţi de fier, chiar lângă difuzor, aşa că eu şi Franny săream în sus ţinându-ne de urechi, care zbârnâiau:

„Aşa!”, striga Bob Antrenorul. „V-am făcut-o, ai naibii copii, de data asta, nu-i aşa?”

„Un nebun la 3F”, spunea Franny la interfon. „Încuiaţi uşile. Un nebun la 3F.”

„Aha!”, icnea Iowa Bob – printre ridicările, flotările şi ridicările de halteră cu o mână. „Hotelul ăsta e pentru nebuni!”

Iowa Bob m-a încurajat să ridic greutăţi. Ce i se întâmplase lui Franny mă determinase să devin mai puternic. Până la Ziua Recunoştinţei alergam câte zece kilometri în fiecare zi, deşi cursa de cross country la Dairy era de numai trei kilometri şi şapte sute de metri. Bob îmi prescrise o supracură de banane, lapte şi portocale. „Şi spaghete, orez, peşte, o mulţime de verdeţuri, cereale fierte şi îngheţată”, îmi spuse bătrânul antrenor. Ridicam greutăţi de două ori pe zi şi, în afară de cei zece kilometri, alergam în fiecare dimineaţă în Elliot Park.

La început am câştigat doar în greutate.

„Elimină bananele”, a zis tata.

„Şi îngheţata”, a zis mama.

„Nu, nu”, spuse Iowa Bob. „Ca să se formeze, muşchii au nevoie de ceva timp.”

„Muşchi?”, întrebă tata. „E gras.”

„Arăţi ca un heruvim, dragul meu”, spuse mama.

„Arăţi ca un ursuleţ de pluş”, îmi spuse Franny.

„Continuă să mănânci”, zise Iowa Bob. „Cu ridicatul greutăţilor şi cu alergatul, ai să vezi o schimbare în foarte puţină vreme.”

„Înainte de a exploda?”, zise Franny.

Mergeam pe cincisprezece ani, cum se spune; între Halloween şi Crăciun am luat zece kilograme, cântăream optzeci şi cinci de kilograme, dar aveam numai un metru şaizeci şi cinci.

„Omule”, îmi spuse Junior Jones, „dacă te-am vopsi în alb şi negru şi ţi-am face cercuri în jurul ochilor, ai arăta ca un panda.”

„Curând, într-o bună zi”, zise Iowa Bob, „ai să dai jos zece kilograme şi ai să fii tare de sus până jos.”

Franny se înfioră excesiv şi mă lovi pe sub masă. „Tare de sus până jos”, strigă ea.

„E ceva vulgar”, zise Frank. „În toate astea. Ridicarea greutăţilor, bananele, gâfâitul în sus şi-n jos pe scări.” În dimineţile în care ploua, nu alergam în Elliot Park; alergam în sus şi-n jos pe scările Hotelului New Hampshire, în schimb.

Max Urick spuse că va arunca grenade în jos pe scară. Şi într-o dimineaţă foarte ploioasă, Ronda Ray mă opri pe palierul de la etajul doi; purta una din cămăşile ei de noapte şi părea foarte somnoroasă. „Să-ţi spun ceva, e ca şi cum aş asculta ce fac doi îndrăgostiţi în camera vecină cu a mea”, zise ea. Camera ei de zi era lângă scară. Îi plăcea să-mi spună John-0. „Nu mă supără zgomotul picioarelor, John-0”, îmi spuse ea. „Respiratul mă stârneşte. Nu ştiu dacă-ţi dai duhul sau încerci să juisezi, dar ca să-ţi spun drept, mi se încreţeşte pielea pe mine.”

„Nu te potrivi la ce spun toţi”, zise Iowa Bob. „Eşti primul membru al acestei familii care arată un interes real pentru trupul lui. Trebuie să te obsedeze şi să rămâi obsedat”, îmi spuse Bob. „Şi trebuie să te îngrăşăm înainte de a deveni mai slab.”

Aşa a fost şi aşa e: datorez trupul meu lui Iowa Bob – o obsesie care nu m-a părăsit – şi bananelor.

Avea să treacă un timp înainte să dispară cele zece kilograme suplimentare, dar aveam să le dau jos, şi aşa au rămas. Cântăresc optzeci şi cinci de kilograme tot timpul.

Şi aveam să fiu de şaptesprezece ani înainte de a mai creşte în cele din urmă cu încă cinci centimetri şi să mă opresc definitiv. Ăsta sunt: am un metru şaptezeci şi optzeci şi cinci de kilograme. Şi tare de sus până jos.

Curând o să am patruzeci de ani, dar şi acum, când fac gimnastică, îmi aduc aminte de Crăciunul din 1956. Acum există aparate de ridicat greutăţi de toată frumuseţea; nu mai alunecă greutăţile de pe bară şi nu mai uiţi să strângi

şuruburile ca să-ţi cadă greutăţile şi să-ti zdrobească degetele, sau să cadă de la marginea barei pe degetele de la picior. Dar oricât de modernă e sala de gimnastică sau echipamentul, nu trebuie decât să încep să ridic greutăţile că-mi aduc aminte de camera lui Iowa Bob – vechiul 3F – şi de covorul oriental ros pe care stăteau greutăţile, covorul pe care dormea Sorrow; după ce ridicam greutăţi pe covorul acela, eu şi Bob eram plini de păr de câine. Şi după ce exersez câtva timp şi durerile acelea stăruitoare şi voluptuoase încep să mă cuprindă, îmi pot aduce aminte de fiecare păcătos şi de fiecare pată de pe preşul din păr de cal din camera de haltere a sălilor de gimnastică de la Dairy School, unde îl aşteptam întotdeauna pe Junior Jones să-şi termine exerciţiile. Jones lua toate greutăţile din cameră şi le punea pe o bară şi stăteam acolo aşteptând şi aşteptând cu barele noastre goale. În zilele când era la Cleveland Browns, Junior Jones cântărea o sută patruzeci de kilograme şi putea să ridice două sute cincizeci. Nu era chiar atât de puternic pe când era la Dairy School, dar era destul de puternic oricum ca să-mi inspire să am un ţel ca lumea la ridicatul greutăţilor.

„Câte kilograme ridici?", mă întreba. „Măcar ştii?" Şi când îi spuneam cât, clătina din cap şi zicea: „Bine, dublează." Şi când dublam greutatea – şi puneam pe bară cam o sută cincizeci de kilograme – spunea: „Bine, jos pe preş, pe spate." Nu existau stative pentru greutăţi la Dairy School, aşa că mă întindeam pe preş pe spate şi Junior Jones lua bara cu cele o sută cincizeci de kilograme şi o punea uşor peste gâtul meu – atâta cât să-mi coboare puţin mărul lui Adam. Apucam bara cu amândouă mâinile şi simţeam că mi se cufundă coatele în preş. „Acum ridică greutăţile peste cap", spunea Junior Jones şi pleca din cameră ca să bea o gură de apă sau să facă un duş, şi eu zăceam acolo sub bara cu greutăţi – prizonier. Când încercam să ridic cele o sută cincizeci de kilograme nu se întâmpla nimic. Alte persoane, mai mari, veneau în camera pentru ridicat greutăţi şi mă vedeau zăcând acolo, sub cele o sută cincizeci de kilograme, şi mă întrebau respectuoşi: „Ai să termini cu astea mai târziu?"

„Da, acum mă odihnesc", spuneam şi suflam ca o broască. Şi plecau şi se întorceau mai târziu.

Junior Jones se întorcea şi el, întotdeauna mai târziu.

„Cum merge?", întreba el. Şi-mi lua de pe bară zece kilograme, apoi cincizeci şi apoi o sută.

„Încearcă acum”, îmi zicea mereu; şi iar pleca şi se întorcea, până reuşeam singur să ies de sub bară.

Şi cele optzeci şi cinci de kilograme ale mele n-au ridicat niciodată o sută cincizeci de kilograme, desigur, deşi de două ori în viaţa mea am ridicat o sută cinci, şi cred că dacă mi-aş dubla greutatea n-ar fi imposibil. Pot intra într-o minunată transă sub greutăţile astea.

Uneori, când gâfâi chiar, văd pe cei din Braţul Negru al Legii mişcându-se printre copaci, fredonând cântecul lor, şi uneori îmi amintesc de mirosul etajului cinci al dormitorului unde stătea Junior Jones – acel fierbinte, ca jungla, night-club din ceruri – şi când alerg, cam la al cincilea kilometru, sau la al şaselea şi uneori înainte de al nouălea, plămânii mei îşi amintesc foarte bine cum era când mă ţineam după Harold Swallow. Şi de o şuviţă de păr al lui Franny, căzută peste gura ei deschisă – fără ca ea să spună ceva –, în timp ce Lenny Metz stătea cu genunchii peste braţele ei şi-i ţinea capul între pulpele lui grele de fundaş. Şi de Chester Pulaski peste ea: un automat. Uneori îi pot repeta ritmul când număr aplecările („şaptezeci şi cinci, şaptezeci şi şase, şaptezeci şi şapte”). Sau ridicările („o sută douăzeci şi unu, o sută douăzeci şi doi, o sută douăzeci şi trei”).

Iowa Bob îmi arătase doar echipamentul: Junior Jones a adăugat sfaturile sale şi propriul său minunat exemplu; tata m-a învăţat cum să alerg – şi Harold Swallow, cum să alerg mai tare. Tehnica şi rutina – şi chiar şi regimul lui Bob Antrenorul – erau uşoare. Partea mai grea, pentru cei mai mulţi, e disciplina. Aşa cum spunea Bob Antrenorul, trebuie să fii obsedat şi să rămâi obsedat. Dar în ceea ce mă priveşte, şi asta îmi era uşor. Pentru că o făceam pentru Franny. Nu mă plâng, dar totul era pentru Franny şi ea o ştia.

„Ascultă, puştiule”, îmi spuse ea – între Halloween şi Crăciunul din 1956 – „o să verşi dacă nu încetezi să mănânci banane. Şi dacă nu încetezi să mănânci portocale o să faci o supradoză de vitamine. Ce dracu te căzneşti atât de mult? N-o să fii niciodată la fel de rapid ca Harold Swallow. Şi n-ai să fii niciodată atât de solid ca Junior Jones.”

„Puştiule, te citesc ca pe o carte”, îmi spunea Franny. „Niciodată nu se va mai întâmpla din nou, ştii bine. Şi dacă se va întâmpla – şi vei fi chiar atât de puternic ca să mă poţi scăpa – ce te face să crezi că vei fi cumva acolo?

Dacă se va întâmpla din nou, voi fi undeva departe de tine – şi sper că nu vei ştii niciodată, oricum. Îţi promit.”

Dar Franny considera eforturile mele în mod prea literal. Voiam să fiu puternic, robust şi rapid – sau doream să am iluzia lor. Nu voiam să simt iar neputinţa într-un alt Halloween.

Mai rămăseseră un dovleac sau doi sfărâmaţi – unul la cotitura dintre Pine Street şi Elliot Park şi altul care fusese aruncat de la tribune şi crăpase pe pista de zgură din jurul terenului de fotbal – când Dairy fusese gazdă a ultimului meci al sezonului norocos al lui Iowa Bob. Sărbătoarea de Halloween plutea încă în aer, deşi Chipper Dove, Lenny Metz şi Chester Pulaski plecaseră.

Fundaşii de rezervă păreau a fi sub influenţa unei vrăji: făceau totul într-un ritm lent. Alergau pe culoarele deschise de Junior Jones, după ce culoarele fuseseră închise; zvârleau mingea în aer şi trecea o veşnicie până să cadă jos. Aşteptând o asemenea pasă, Harold Swallow fu lovit şi-şi pierdu cunoştinţa, şi Iowa Bob nu-l mai lăsă să joace în restul acelei lungi zile.

„Cineva ţi-a bătut clopotul, Harold”, îi spuse Bob Antrenorul alergătorului.

„N-am auzit niciun clopot”, se plânse Harold Swallow. „Cine l-a tras?”, întrebă el. „Care cineva?”

La pauză, Exeter conducea cu 24-0. Junior Jones jucând şi în atac şi în apărare fusese implicat într-o duzină de placaje; provocase trei grămezi şi câştigase două; dar fundaşii de rezervă ai lui Dairy zvârliseră de trei ori mingea în aer şi două pase cu efect fuseseră interceptate. În repriza a doua, Bob Antrenorul îl trecu pe Junior Jones pe post de fundaş şi Jones reuşi trei încercări consecutive, până ce apărarea echipei din Exeter se adaptă. Adaptarea lor recunoştea pur şi simplu că, atâta vreme cât Junior Jones era acolo, mingea va fi a lui. Aşa că Iowa Bob îl puse pe Junior în spate, unde îi plăcea mai mult, şi singurele puncte ale lui Dairy, care veniră târziu, fură pe drept datorate lui Jones. El pătrunse în linia fundaşilor lui Exeter şi-i luă mingea unui fundaş de-al lui Exeter şi fugi cu ea în terenul de ţintă – şi cu doi sau trei jucători ai lui Exeter agăţaţi de el. Lovitura de picior care urmă eseului fu mult în stânga buturilor şi scorul final fu Exeter 45, Dairy 6.

Franny nu-l văzu pe Junior marcând: venise la meci numai pentru el şi redevenise conducătoare de galerie în

meciul cu Exeter numai ca să-i strige, cât o ţineau plămânii, încurajări lui Junior Jones. Dar Franny se apucă să se certe cu o altă conducătoare de galerie şi mama trebui să o ducă acasă. Cealaltă conducătoare de galerie era cea care-l ascunsese pe Chipper Dove, Mindy Mitchell.

„Te ţii de băieţi", se răţoi Mindy Mitchell la sora mea.

„Vacă tâmpită", zise Franny şi o pocni pe Mindy cu megafonul ei de conducătoare de galerie. Era de carton şi arăta ca un con mare de îngheţată rahat-cafenie cu un D de la Dairy, cenuşiu ca moartea, pe el. „D vine de la deces", spunea Franny întotdeauna.

„Drept în ţâţe", îmi spuse o altă conducătoare de galerie. „Franny a lovit-o pe Mindy Mitchell cu megafonul drept în ţâţe."

Desigur că după meci i-am spus lui Junior Jones de ce Franny nu era acolo să se întoarcă cu el la sala de gimnastică.

„Ce fată bună e!", zise Junior. „O să-i spui, nu-i aşa?"

Şi desigur că i-am spus. Franny făcuse încă o baie şi se gătise ca s-o ajute pe Ronda Ray la servit masa; era într-o foarte bună dispoziţie. În ciuda catastrofalului sfârşit al sezonului norocos al lui Iowa Bob, aproape toată lumea părea să fie binedispusă. Era seara inaugurării Hotelului New Hampshire!

Doamna Urick se întrecuse în a face mâncăruri bune şi simple; până şi Max purta o cămaşă albă şi cravată şi tata pur şi simplu radia la bar – sticlele sclipind în oglindă şi sub coatele lui care se mişcau grăbit şi peste umerii lui erau asemenea unui răsărit de soare despre care tata crezuse întotdeauna că avea să vină.

Aveam unsprezece cupluri şi şapte oaspeţi singuri peste noapte şi un bărbat divorţat din Texas care făcuse atâta drum ca să-l vadă pe fiul său jurând la Exeter; puştiul ieşise însă din joc în primul sfert al reprizei cu o gleznă scrântită, dar chiar şi texanul era binedispus. În comparaţie cu el, ceilalţi păreau cam reţinuţi – necunoscându-se şi având toţi copii la Dairy School –, dar după ce puştii s-au întors la dormitoarele lor, texanul îi făcu pe toţi să vorbească între ei în restaurant şi la bar. „Nu-i grozav să ai copii?", întreba el. „Doamne, cum mai cresc cu toţii, nu-i aşa?" Toţi fură de acord. Texanul spuse: „De ce nu vă luaţi scaunele şi nu veniţi la masa mea să bem împreună!" Mama stătea neliniştită în pragul bucătăriei, cu doamna Urick şi Max, iar tata, în cumpănă, dar încrezător, în

spatele barului; Frank fugi din sală; Franny mă luă de mână şi ne ţinurăm respiraţia; Iowa Bob arăta de parcă şi-ar fi înăbuşit un strănut enorm. Şi unul câte unul oaspeţii se ridicară de la mesele lor şi încercară să-şi tragă scaunele spre masa texanului.

„Scaunul meu e înţepenit!”, zise o femeie din New Jersey, care băuse cam mult; chicotea stupid, chiţăit şi strident, ca acei hamsteri care aleargă kilometri după kilometri pe micile lor roti din cuşcă.

Un bărbat din Connecticut se făcu roşu la faţă încercând să-şi ridice scaunul, până ce soţia lui îi spuse: „E ţintuit în podea. Are cuie care intră în podea.”

Un bărbat din Massachusetts îngenunche pe podea lângă scaunul său. „Şuruburi”, zise el. „Astea sunt şuruburi – patru sau cinci la fiecare scaun!”

Texanul îngenunche pe podea şi se uită la scaunul lui.

„Totul e înşurubat în podea aicea!”, strigă Iowa Bob, deodată. Nu scosese niciun cuvânt, nu vorbise cu nimeni de când, după meci, îi spusese trimisului lui Penn State că Junior Jones poate juca oriunde. Faţa lui era neobişnuit de roşie şi lucitoare, de parcă ar fi băut mai mult decât îşi permitea de obicei – sau înţelesese în cele din urmă că iese la pensie. „Suntem cu toţii pe un mare vas!”, zise Iowa Bob. „Suntem într-o mare croazieră prin lume!”

„Iu-huu! “, strigă texanul. „Beau pentru asta!”

Femeia din New Jersey apucă spătarul scaunului ei înşurubat în podea. Alţii se aşezară.

„Suntem oricând în pericol de a fi măturaţi de pe punte!”, zise Bob Antrenorul şi Ronda Ray se întoarse foşnind în sus şi în jos printre Bob şi părinţii elevilor din Dairy, drepţi în scaunele lor bine înşurubate; ea împărţea iar suporturi pentru pahare şi şerveţele pentru cocktailuri şi trecea cu un ştergar umed pe marginea meselor. Frank privea iscoditor din uşa holului; mama şi cei doi Urick păreau paralizaţi în pragul bucătăriei; tata nu-şi pierduse nimic din strălucirea pe care o absorbea din oglinda barului, dar se uita la tatăl său, la Iowa Bob, de parcă s-ar fi temut că antrenorul pensionat era gata, gata să spună o nebunie.

„Desigur că scaunele sunt înşurubate în podea!”, zicea Bob, ridicând braţul în aer, ca şi cum ar fi rostit ultimul său cuvânt – şi era vorba de meciul vieţii lui. „La Hotelul New Hampshire când lucrurile se-ncurcă, nimeni nu păţeşte nimic!”

„Iu-huu!”, strigă din nou texanul, dar toţi ceilalţi păreau să fi rămas fără grai.

„Ţineţi-vă numai de scaune!”, zise Bob Antrenorul. „Şi nimic rău nu vi se va întâmpla aici.”

„Iu-huu! Slavă Domnului, scaunele sunt înşurubate în podea!”, strigă texanul inimos. „Să bem pentru asta!”

Soţia bărbatului din Connecticut scoase un distinct suspin de uşurare.

„Ei, cred că va trebui să vorbim tare dacă e să fim prieteni şi să vorbim între noi!”, spuse texanul.

„Da!”, zise femeia din New Jersey, puţin cam precipitat.

Tata se tot uita la Iowa Bob, dar se simţea foarte bine – se întorsese şi-i făcea cu ochiul lui Frank care era în uşa holului şi se înclină spre mama şi spre cei doi Urick, şi Ronda Ray trecu prin sală din nou şi-l mângâie ştrengăreşte pe obraz pe bătrânul antrenor, şi texanul se uită la Ronda de parcă ar fi uitat cu totul de scaune – înşurubate sau neînşurubate în podea. Cui îi pasă dacă scaunele nu pot fi mutate? se gândea el – căci Ronda Ray ştia să se mişte altfel decât Harold Swallow şi era în atmosfera inaugurării, ca toţi ceilalţi.

„Iu-huu”, îmi şopti Franny la ureche, dar am stat la bar uitându-mă la tata cum pregăteşte băuturile. Părea să fie mai concentrat şi mai energic decât îl văzusem vreodată şi glasurile diferite ajungeau până la mine – îmi voi aminti de acest restaurant şi de acest bar, în acel Hotel New Hampshire, ca de un loc care vibra întotdeauna de răsunetul discuţiilor, chiar dacă nu erau mulţi oameni acolo. Aşa cum spunea texanul, toată lumea trebuia să vorbească tare dacă aveau să stea separaţi unii de ceilalţi.

Şi chiar după ce Hotelul New Hampshire fusese deschis destul de mult timp ca să putem recunoaşte pe mulţi dintre clienţii noştri din oraş ca fiind „obişnuiţi” – acei care erau la bar în fiecare seară până la ora închiderii, înaintea căreia bătrânul Iowa Bob apărea pentru păhărelul dinainte de culcare – chiar şi în acele seri cu aceşti câţiva obişnuiţi, Bob era în stare să-şi facă numărul lui favorit.

„Hei, ridică scaunul”, spunea el cuiva, şi acel cuiva era păcălit întotdeauna. O clipă, uitând unde e, el sau ea încercau să ridice puţin scaunul, apoi suflau din greu, o încordare perplexă le trecea pe faţă şi Iowa Bob râdea şi striga: „În Hotelul New Hampshire *nimic* nu se mişcă! Suntem înşurubaţi în podea aici – pe viaţă.”

În noaptea inaugurării, după ce barul şi restaurantul fură închise şi toată lumea se duse la culcare, eu şi Franny şi Frank ne-am întâlnit la tabloul interfonului şi am făcut un control al paturilor din camere prin sistemul unic al difuzoarelor. Puteam auzi cine dormea dus şi cine sforăia; puteam să ne dăm seama cine era treaz încă (citind) şi furăm surprinşi (şi dezamăgiţi) să descoperim că niciun cuplu nu vorbea sau nu făcea dragoste.

Iowa Bob dormea ca o ramă de metrou, huruind kilometri şi kilometri sub pământ. Doamna Urick lăsase o oală pe foc şi la Max se auzeau obişnuiţii paraziţi. Cuplul din New Jersey citea sau unul din ei citea: întorsul încet al paginilor, scurta răsuflare a celui care nu doarme. Perechea din Connecticut horcăia şi necheza şi tuşea în somn; camera lor era un cazan de sunete. Massachusetts, Rhode Island, Pennsylvania, New York şi Maine toţi făceau obişnuitele zgomote ale variatelor feluri de a dormi.

Apoi am branşat interfonul la camera texanului. „Iu-huu", i-am zis lui Franny.

„Uhuu", mi-a şoptit ea.

Ne aşteptam să auzim cizmele lui de cowboy lovind podeaua, ne aşteptam să-l auzim bând din pălărie sau dormind ca un cal, cu picioarele lui lungi galopând sub pături, cu mâinile lui mari sugrumând patul. Dar n-am auzit nimic.

„A murit!", zise Frank, făcându-ne pe Franny şi pe mine să tresărim.

„Isuse, Frank", zise Franny. „Poate că tocmai a ieşit din cameră."

„A avut un atac de cord", zise Frank. „E foarte gras şi a băut prea mult."

Am ascultat. Nimic. Niciun cal. Niciun scârţâit de cizme. Nicio răsuflare.

Franny schimbă butonul la camera texanului de la Recepţie la Emisie. „Iu-huu?", şopti ea.

Şi atunci toţi trei (chiar şi Frank) părurăm să înţelegem. Într-o secundă, Franny apăsă pe butonul „camerei de zi" a lui Ronda Ray.

„Vrei să ştii, Frank, ce e o «cameră de zi»?", întrebă ea.

Şi atunci auzirăm sunetul de neuitat.

Aşa cum spunea Iowa Bob, suntem călători într-o mare croazieră prin lume şi suntem în pericol de a fi măturaţi de pe punte oricând.

Frank şi Franny şi eu ne apucarăm de spătarele scaunelor.

„Ooooooo!”, gâfâia Ronda Ray.

„Hu, huu, huu!”, striga texanul.

Şi mai târziu spuse: „Să ştii că-ţi mulţumesc pentru asta.”

„Pfui”, zise Ronda.

„Nu, îţi mulţumesc, chiar îţi mulţumesc”, zise el. Îl auzirăm cum se urina – ca un cal, ţinu o veşnicie. „Nu ai habar ce greu e să nimeresc în toaleta aia mititică de la etajul patru. E atât de joasă”, continuă texanul. „Trebuie să ochesc înainte de-i dau drumul.”

„Ha”, făcu Ronda.

„Iu-huu!”, zise texanul.

„Dezgustător”, zise Frank şi se duse la culcare, dar eu şi Franny am rămas până ce singurele zgomote care se auzeau prin interfon erau zgomotele somnului.

A doua zi dimineaţa ploua şi am avut grijă să-mi ţin respiraţia de fiecare dată când treceam alergând pe palierul etajului doi – nedorind să o deranjez pe Ronda şi ştiind ce gândea ea despre „respiraţia” mea.

Palid la faţă, am trecut pe lângă texan care urca între al treilea şi al patrulea etaj.

„Iu-huu!”, am strigat.

„Mneaţa! Mneaţa!”, spuse el. „Te păstrezi în formă, nu?”, zise. „E foarte bine! Trupul trebuie să te ţină toată viaţa, ştii.”

„Da, dom'le!”, am zis şi am continuat să alerg în sus şi în jos.

Cam la a treizecea alergare am început să-mi amintesc de Braţul Negru al Legii şi de unghia care-i lipsea lui Franny – cât de multă durere părea să se fi concentrat la acest capăt sângerând al trupului ei şi-i abătea probabil atenţia de la restul trupului – când Ronda Ray îmi blocă drumul pe palierul celui de al doilea etaj.

„Ei, băiete”, zise ea, şi m-am oprit. Purta una din cămăşile ei de noapte şi dacă soarele ar fi strălucit, lumina ar fi trecut prin materialul cămăşii şi ar fi iluminat-o – dar era o lumină difuză în dimineaţa aceea, şi casa scării întunecată revela foarte puţin din trupul ei. Doar mişcările ei şi mireasma ei copleşitoare.

„Bună dimineaţa”, am spus. „Iu-huu!”

„Iu-huu, John-0”, zise ea. Am zâmbit şi am alergat pe loc.

„Iar sufli”, îmi zise Ronda.

„Încercam să-mi ţin respiraţia pentru tine”, am gâfâit, „dar am fost prea obosit.”

„Îţi aud inima cum bate a dracului”, zise ea.

„Îmi face bine.”

„Mie nu-mi face bine”, spuse Ronda. Puse mâna pe pieptul meu ca şi cum mi-ar fi controlat bătaia inimii. M-am oprit din alergatul pe loc; simţeam nevoia să scuip.

„John-0”, spuse Ronda Ray, „dacă-ţi place să sufli atât de tare şi să-ţi faci inima să bată, ar trebui să vii să mă vezi în prima zi când plouă.”

Şi am alergat în sus şi în jos cam încă de vreo patruzeci de ori. Mă gândeam că, probabil, nu avea să mai plouă niciodată. Eram prea obosit ca să mai mănânc micul dejun.

„Mănâncă doar o banană”, spuse Iowa Bob, dar nu mă uitam la el. „Şi o portocală, două.” M-am scuzat că nu pot.

Egg era în sala de baie şi nu o lăsa pe Franny să intre.

„De ce nu fac baie împreună Egg şi Franny?”, întrebă tata. Egg avea şase ani şi într-un an avea să fie, probabil, prea stânjenit ca să facă baie cu Franny. Acum îi plăcea să facă baie, din cauza tuturor jucăriilor pentru cadă pe care le avea; când făceai baie după Egg, cada arăta ca o plajă pentru copii, abandonată în timpul unui raid aerian. Hipopotami, bărci, scafandri, păsări de cauciuc, şopârle, aligatori, un rechin cu gura deschisă, o focă cu aripi întinse, o broască ţestoasă galbenă, oribilă, orice imitaţie imaginabilă de vietăţi amfibii, ude şi picurând pe fundul căzii şi scârţâind sub picioare pe covorul din baie.

„Egg”, strigam. „Vino şi curăţă rahatul!”

„Ce rahat?”, striga Egg.

„Zău, cum vorbiţi”, ne zicea mama tuturor de multe ori.

Frank se obişnuise să se urineze dimineaţa pe containerele de gunoi de la intrarea de serviciu; pretindea că nu poate ajunge la baie când voia. Eu mă duceam sus şi foloseam baia de lângă camera lui Iowa Bob, ca şi greutăţile de acolo, fireşte.

„În ce găligie trebuie să te scoli”, se plângea bătrânul Bob. „Nu m-am gândit niciodată că aşa va arăta vremea când voi fi pensionar. Să asculţi cum cineva se urinează şi ridică greutăţi. Ce ceas deşteptător!”

„Oricum, îţi place să te scoli devreme”, i-am spus.

„Nu când mă supără”, zise bătrânul antrenor. „Şi cum.”

Şi aşa trecu luna noiembrie – o ninsoare neprevăzută la începutul lunii; de fapt ar fi trebuit să plouă, eram sigur. Ce

însemna că nu ploua?, mă întrebam, gândindu-mă la Ronda Ray şi la camera ei de zi.

Era un noiembrie uscat.

Egg avu o serie de infecţii la urechi; în cea mai mare parte a timpului părea a fi pe jumătate surd.

„Egg, ce-ai făcut cu puloverul meu verde?", îl întreba Franny.

„Ce?", zicea Egg.

„Puloverul meu verde!", ţipa Franny.

„N-am niciun pulover verde", zicea Egg.

„E vorba de puloverul meu verde!", striga Franny. „Şi-a îmbrăcat ieri ursul cu el – am văzut eu", îi spunea Franny mamei. „Şi acum nu-l pot găsi."

„Egg, unde-i ursul tău?", întreba mama.

„Franny nu are un urs", zicea Egg. „E ursul meu."

„Unde-i şapca mea de alergare?", o întrebam pe mama. „Era pe radiatorul din hol aseară."

„Probabil că o poartă ursul lui Egg", zicea Frank. „Şi e pe afară alergând."

„Ce?", spunea Egg.

Şi Lilly avea probleme cu sănătatea. Ne făcurăm controlul anual chiar înainte de Ziua Recunoştinţei şi doctorul nostru de familie – un bătrânel ciudat numit dr. Blaze, care, cum remarcase Franny, era pe ducă – descoperise în cursul unui control de rutină că Lilly nu crescuse deloc de un an. Nicio jumătate de kilogram în plus, nicio fracţiune de centimetru. Avea exact aceeaşi înălţime pe care o avusese la nouă ani, care nu era mult mai mare decât aceea de la opt ani sau (verificând datele) de la şapte ani.

Lilly păru că nu e tulburată de acest lucru, dădu din umeri. „Va să zică sunt mică", zise ea. „Toată lumea spune mereu aşa. Şi care-i problema dacă eşti mic?"

„Niciuna, draga mea", zise mama. „Poţi să fii cât de mică vrei, dar ar trebui să creşti încă puţin."

„O să fie una din acelea care cresc deodată", zise Iowa Bob, dar chiar şi el părea că se îndoieşte. Lilly nu arăta a fi genul celor care vor „creşte" vreodată.

Am pus-o să stea spate în spate cu Egg; la şase ani Egg era aproape tot atât de înalt ca Lilly la zece, şi fără doar şi poate arăta mai solid.

„Stai cuminte!", îi spuse Lilly lui Egg. „Încetează să te ridici în vârful picioarelor!"

„Ce?", zise Egg.

„Încetează cu ridicatul în vârful picioarelor!”, zise Franny.

„Sunt picioarele mele!”, spuse Egg.

„Poate că sunt pe moarte”, zise Lilly, şi toţi ne înfiorarăm, mai ales mama.

„Nu eşti pe moarte”, zise tata serios.

„Frank e singurul care e pe moarte”, spuse Franny.

„Nu”, zise Frank. „Eu am şi murit. Şi cei în viaţă mă plictisesc de moarte.”

„Termină”, spuse mama.

M-am dus să ridic greutăţi în camera lui Iowa Bob. De fiecare dată când greutăţile alunecau de pe bară, una din ele lovea uşa dulapului şi-l deschidea şi cădea din el ceva. Bob Antrenorul arunca în dulap tot ce-i cădea la îndemână. Şi într-o dimineaţă când lui Iowa Bob îi căzură câteva greutăţi, una din ele se rostogoli lovind dulapul şi din el se ivi ursul lui Egg. Ursul avea pe cap şapca mea de alergare, fiind îmbrăcat cu puloverul verde al lui Franny şi cu o pereche de ciorapi de nailon de-ai mamei.

„Egg”, am strigat.

„Ce?”, strigă Egg.

„Am găsit ursul tău afurisit!”, am zbierat.

„Îi ursul meu!”, strigă Egg.

„Doamne Isuse”, strigă tata şi Egg se duse la dr. Blaze să-l controleze la urechi, din nou, şi Lilly se duse la dr. Blaze să-şi controleze înălţimea, din nou.

„Dacă n-a crescut în doi ani”, spuse Franny, „mă îndoiesc că a crescut în ultimele două zile.” Dar erau nişte teste pe care Lilly putea să le încerce şi bătrânul dr. Blaze, după cât se pare, se gândea ce fel de teste să recomande.

„Nu mănânci de ajuns, Lilly”, i-am spus. „Nu te mai necăji pe chestia asta, dar încearcă să mănânci ceva mai mult.”

„Nu-mi place să mănânc”, spuse Lilly.

Şi nu ploua – nicio picătură! Sau când ploua, era întotdeauna după-amiază, sau pe seară. Eu şedeam la lecţia de algebră sau de istoria Tudorilor din Anglia sau de latină pentru începători şi ascultam ploaia şi eram exasperat. Sau eram în pat şi era întuneric – întuneric în camera mea şi peste tot în Hotelul New Hampshire şi în Elliot Park – şi ascultam cum plouă, plouă şi mă gândeam: Mâine! Dar dimineaţa ploaia se transforma în zăpadă sau înceta şi din nou era uscat şi bătea vântul şi eu alergam prin Elliot Park

– Frank trecând pe lângă mine în drum spre laboratorul de biologie.

„Nebun, nebun, nebun”, mormăia Frank.

„Cine-i nebun?”, am întrebat.

„Tu eşti nebun”, spunea el. „Şi Franny e întotdeauna sucită. Şi Egg e surd şi Lilly e ciudată.”

„Şi tu eşti perfect normal?”, l-am întrebat alergând pe loc.

„Cel puţin nu mă joc cu trupul meu ca şi cum ar fi o fâşie de cauciuc”, zise Frank. Ştiam desigur că Frank se juca cu trupul lui – din plin –, dar tata mă asigurase, într-una din acele convorbiri de la inimă la inimă despre băieţi şi fete, că toată lumea se masturba (şi ar trebui s-o facă din când în când), aşa că m-am hotărât să mă port prietenește cu Frank şi să nu-l cicălesc pe chestia asta.

„Cum merge cu împăiatul câinelui, Frank?”, l-am întrebat şi imediat a devenit serios.

„Ei”, zise el. „Sunt câteva probleme. Poziţia, de exemplu, e foarte importantă. Încă trebuie să mă decid care e cea mai bună poziţie. Trupul a fost tratat cum trebuie, dar poziţia mă preocupă într-adevăr.”

„Poziţia?”, am întrebat, încercând să-mi închipui ce poziţii o fi avut vreodată Sorrow. După cât se pare, dormea şi se împuţea într-o varietate de poziţii comode.

„Păi sunt câteva poziţii clasice în taxidermie”, îmi explică Frank.

„Aşa”, am zis.

„E poziţia «hăituit»“, spuse Frank şi se dădu îndărăt, ridicându-şi labele din faţă ca să se apere şi zburlindu-se. „Vezi?”, mă întrebă el.

„Dumnezeule, Frank!”, am zis. „Nu cred că asta ar fi prea potrivită pentru Sorrow.”

„E o poziţie clasică”, spuse Frank. „Şi asta”, zise el întorcându-se într-o parte şi părând că se caţără pe creanga unui copac, rânjind peste umăr. „Asta e poziţia «urinărit».”

„Înţeleg”, am zis întrebându-mă dacă în această poziţie sărmanului Sorrow avea să i se pună la dispoziţie o creangă ca să se caţere pe ea. „Ştii, era un câine, Frank. Nu o pumă.”

Frank se încruntă. „Personal”, zise el, „prefer poziţia «în atac».”

„Nu mi-o arăta”, i-am zis. „Ca să mă surprinzi.”

„N-avea grijă”, spuse el. „N-o să-l recunoşti.”

Ăsta era exact lucrul care mă îngrijora – că nimeni nu-l va recunoaşte pe Sorrow. Cel mai puţin Franny. Cred că Frank uitase care era scopul a ceea ce făcea – era atât de încântat de proiectul lui; căpăta o notă bună pentru studiu individual la biologie din această cauză, şi Sorrow luase proporţiile unei teze finale la o disciplină. Desigur că nu mi-l puteam închipui pe Sorrow în poziţia de „atac".

„De ce să nu-l arăţi pe Sorrow în poziţia încovrigat, aşa cum obişnuia să doarmă", i-am zis, „cu coada peste bot şi cu nasul în fund."

Frank mă privi dezgustat, ca de obicei; şi eram obosit să tot alerg în loc; am mai făcut câteva ocoluri, alergând prin Elliot Park.

L-am auzit pe Max Urick strigându-mă de la fereastra celui de al patrulea etaj al Hotelului New Hampshire. „Nesocotitul dracului", striga Max peste pământul îngheţat, frunzele moarte şi veveriţele speriate din parc. Pe scara de incendiu, la capătul ei de la etajul doi, flutura în aerul cenuşiu o cămaşă de noapte verde pal – Ronda Ray trebuie să fi dormit în dimineaţa aceea în cămaşa albastră sau în cea neagră, sau în cea de culoare crudă portocalie. Cea verde pal flutura spre mine ca un steag, şi am mai făcut câteva alergări.

Când m-am dus la camera 3F, Iowa Bob se sculase; jos, întins pe spate, pe covoraşul oriental, cu o pernă sub cap, îşi făcea exerciţiul lui obişnuit cu greutăţile peste gât. Un exerciţiu, de data asta foarte greu – cu vreo şaptezeci şi cinci de kilograme ţinute drept deasupra capului. Bătrânul Bob avea un gât tot atât de gros, cât pulpa piciorului meu.

„Bună dimineaţa", am şoptit şi ochii i se dădură peste cap, bara se înclină; nu înşurubase destul de bine discurile pe bară, aşa că vreo câteva alunecară la un capăt şi apoi la celălalt şi Bob Antrenorul închise ochii şi se feri când greutăţile căzeau de fiecare parte a capului său şi se rostogoleau în toate părţile. Am oprit vreo două cu picioarele, dar una se rostogoli înspre dulap care se deschise, desigur, şi căzură afară câteva lucruri: o mătură, un maieu, tenişii de alergare ai lui Bob, o rachetă de tenis cu o legătură de cap înfăşurată pe mâner.

„Doamne Isuse", zise tata, în bucătăria de dedesubt a familiei.

„Bună dimineaţa", îmi spuse Bob.

„Crezi că Ronda Ray e atrăgătoare?", l-am întrebat.

„Doamne Dumnezeule", zise Bob Antrenorul.

„Nu, de-adevăratelea”, i-am spus.

„De-adevăratelea?”, zise el. „Du-te şi întreabă-l pe tatăl tău. Eu sunt prea bătrân. Nu m-am uitat după fete de când mi-am frânt nasul – pentru ultima dată.”

Trebuie să fi fost în atac, la Iowa, mă gândeam, pentru că nasul bătrânului Bob avea cam multe încreţituri. Nu-şi punea nici dantura până la micul dejun, aşa că dimineaţa devreme capul lui arăta uimitor de chel – ca o pasăre ciudată, fără pene, cu gura goală căscându-se ca jumătatea de jos a unui cioc de pasăre sub nasul lui încovoiat. Iowa Bob avea capul unei gargouille pe trupul unui leu.

„Ei, ce zici, e drăguţă?”, l-am întrebat.

„Nu mi-e capul la aşa ceva”, zise el.

„Bine, ia gândeşte-te acum la aşa ceva!”, i-am spus.

„Nu chiar drăguţă”, zise Iowa Bob. „Dar are un fel de vino încoa.”

„Vino încoa?”, l-am întrebat.

„Sexy”, zise un glas prin difuzorul din camera lui Bob, glasul, lui Franny, desigur: asculta la difuzorul de la tablou, ca de obicei.

„Copii ai naibii”, zise Iowa Bob.

„Ce naiba, Franny!”, am zis.

„Ar trebui să mă întrebi pe mine”, spuse Franny.

„Doamne Dumnezeule”, zise Bob.

Şi aşa se întâmplă să-i spun lui Franny povestea aparentei oferte a Rondei Ray făcută pe scară, a interesului ei pentru felul în care răsuflam din greu şi pentru inima mea palpitândă – şi planul pentru o zi ploioasă.

„Aşa? Treci la fapte”, zise Franny. „Dar de ce s-aştepţi să plouă?”

„Crezi că e o târfă?”, am întrebat-o pe Franny.

„Vrei să spui dacă cere bani?”, spuse Franny.

Gândul acesta nu-mi trecuse prin minte – „târfă” fiind un cuvânt pe care-l foloseam în fel şi chip la Dairy School.

„Bani?”, am întrebat. „Cât crezi că cere?”

„Nu ştiu dacă îţi cere bani”, zise Franny, „dar în locul tău aş încerca să aflu asta.” La interfon am conectat camera Rondei şi am ascultat cum respiră. Se auzea sunetul respiraţiei sale trează-dar-stând-aşa-întinsă. Am ascultat-o multă vreme, ca şi cum am fi putut înţelege din ce auzeam preţul ei posibil. Franny în cele din urmă dădu din umeri.

„Mă duc să fac baie”, spuse ea şi răsuci discul făcând numerele camerelor şi ascultarăm la interfon camerele

goale. 2A niciun sunet; 3A nimic, 4A, nimic; 1B nimic, 4B, Max Urick şi paraziţii. Franny plecă de la tablou ca să dea drumul la apă în baie şi am continuat să fac numerele camerelor: 2C, 3C, 4C, şi apoi am trecut repede la 2E, 3E... Şi aici era ceva... Şi la 4E, unde nu era nimic.

„Stai o clipă", am zis.

„Ce-a fost asta?", întrebă Franny.

„Trei E, cred", am zis.

„Încearcă încă o dată", spuse ea. Era la etajul de deasupra Rondei Ray şi la celălalt capăt al holului; era vizavi de Iowa Bob, care era plecat.

„Hai, încearcă", zise Franny. Eram speriaţi. Nu aveam niciun oaspete în hotel, dar se auzise la 3E un tărăboi grozav.

Era într-o după-amiază de duminică. Frank era la laboratorul de biologie şi Egg cu Lilly erau la matineu la cinema. Ronda Ray era în camera ei, Bob era plecat. Doamna Urick era la bucătărie şi Max Urick asculta radioul.

Am făcut din nou numărul 3E şi Franny şi eu am ascultat din nou.

„Ooooooooo!", făcea femeia.

„Huu, huu, huu!", făcea bărbatul.

Dar texanul plecase de mult timp acasă, şi la 3E nu stătea nicio femeie.

„Aha, aha, aha!", zicea femeia.

„Îhî, îhî, îhî!", zicea bărbatul.

Aveai impresia că smintita reţea a interfonului le crease! Franny mă strângea tare de mână. Am încercat să închid sau să trec la altă cameră, mai liniştită, dar Franny nu mă lăsă.

„Hopa!", strigă femeia.

„Ţopa!", zise bărbatul. O lampă căzu. Atunci femeia izbucni în râs şi bărbatul începu să mormăie ceva.

„Isuse Doamne", zise tata.. „Încă o lampă", spuse mama şi continuă să râdă.

„Dacă am fi oaspeţi", zise tata, „ar trebui să plătim pentru ea."

Amândoi râseră de parcă tata ar fi spus cel mai amuzant lucru din lume.

„Închide!", zise Franny. Am închis.

„Nu-i aşa că are haz, nu?", am îndrăznit să spun.

„Trebuie să folosească hotelul", spuse Franny, „ca să scape de noi."

Nu-mi puteam da seama ce gândea ea.

„Doamne!”, zise Franny. „Chiar se iubesc într-adevăr – chiar că se iubesc!” Şi m-am întrebat de ce consideram acest lucru de la sine înţeles şi de ce o surprindea atât de mult pe sora mea. Franny îşi trase mâna şi îşi încrucişă braţele; se legăna ca şi cum ar fi vrut să se trezească sau să se încălzească. „Ce voi face?”, zise ea, „Ce va fi? Ce se va întâmpla acuma?”, întrebă ea.

Dar nu am putut niciodată să văd atât de departe cum putea ea. Nu priveam de fapt dincolo de fiecare moment; o uitasem chiar pe Ronda Ray.

„Te duceai să faci baie”, i-am amintit lui Franny, care părea că are nevoie să i se reamintească acest lucru – sau să i se dea vreun alt sfat.

„Ce?”, zise ea.

„Baie”, am zis. „Asta e ce se va petrece acuma. Te duceai să faci baie.”

„Aha!”, strigă Franny. „Ducă-se dracului!”, zise ea. „Dă-o naibii de baie!”, spuse Franny şi continuă să se legene şi să se mişte pe loc, ca şi cum ar fi încercat să danseze cu ea însăşi. Nu puteam spune dacă era bucuroasă sau supărată, dar când am început să mă prind în joc – să dansez cu ea, să o împing, să o gâdil sub braţe, Franny mă împinse, mă gâdilă şi dansă cu mine, şi alergarăm amândoi de la tabloul interfonului, sus pe scări, pe palierul etajului doi.

„Plouă, plouă, plouă!”, începu Franny să strige şi m-am simţit teribil de stânjenit; Ronda Ray deschise uşa camerei sale şi se încruntă la noi.

„Dansăm în cinstea ploii”, îi spuse Franny. „Vrei să dansezi cu noi?”

Ronda zâmbi. Purta o cămaşă de o culoare ţipător portocalie. În mână avea o revistă.

„Nu chiar acuma”, zise ea.

„Ploaie, ploaie, o să ploua!”, se îndepărtă Franny dansând.

Ronda clătină capul spre mine – dar nu neplăcut – şi închise uşa.

Am alergat după Franny în Elliot Park. I-am zărit pe mama şi pe tata la fereastra de lângă scara de incendiu în 3E. Mama deschise fereastra ca să ne strige.

„Duceţi-vă să-i aduceţi pe Egg şi pe Lilly de la cinema!”, zise ea.

„Ce faceţi în camera aceea?”, am strigat.

„Facem curăţenie!”, zise mama.

„Plouă, plouă, plouă!”, striga Franny şi am alergat în oraş spre cinema.

Egg şi Lilly ieşiră din cinema împreună cu Junior Jones.

„E un film pentru copii”, îi spuse Franny lui Jones. „Cum se face că te-ai dus să-l vezi?”

„Doar sunt şi eu un copil mare”, zise Junior. O ţinu de mână în timp ce mergeam cu toţii spre casă şi Franny se plimbă cu el pe terenurile de sport ale lui Dairy School; iar eu cu Egg şi cu Lilly ne continuarăm drumul spre casă.

„Franny îl iubeşte pe Junior Jones?”, mă întrebă serioasă Lilly.

„Păi, oricum îi place”, i-am spus. „E prietenul ei.”

„Ce?”, zise Egg.

Se apropia Ziua Recunoştinţei. Junior rămase cu noi de vacanţa de Ziua Recunoştinţei, fiindcă părinţii lui nu-i trimiseseră destul de mulţi bani ca să se ducă acasă. Şi câţiva dintre elevii străini de la Dairy School – care locuiau mult prea departe ca să se ducă acasă de Ziua Recunoştinţei – aveau să ia cu noi masa de Ziua Recunoştinţei. Tuturor ne făcea plăcere să-l avem printre noi pe Junior, dar elevii străini, pe care nu-i cunoştea nimeni, fuseseră ideea tatei – şi mama fusese de acord, spunând că pentru acest lucru fusese iniţiată această sărbătoare. Se poate, dar nouă copiilor nu ne plăcea această invazie. Oaspeţi în hotel era alt lucru – şi unul din aceia care stăteau la noi era un faimos doctor finlandez, se zicea, care îşi vizita fiica de la Dairy School. Ea era una din străinii care aveau să vină la masă. Printre ceilalţi era un japonez pe care-l cunoştea Frank de la proiectul său de taxidermie; japonezul fusese jurat să păstreze secretul împăierii lui Sorrow, îmi spusese Frank, dar engleza băiatului era atât de proastă, încât chiar dacă ar fi îndrugat adevărul, nimeni nu l-ar fi înţeles. Apoi mai erau două coreence, ale căror mâini erau atât de mici şi de frumoase, încât Lilly nu-şi mai luă ochii de la ele – cât dură masa. Poate că ele îi stimulară totuşi interesul în a mânca – lucru care îi lipsise lui Lilly până atunci –, deoarece cu micuţele lor degete, fetele mâncară o mulţime de lucruri – într-un fel atât de frumos şi de delicat –, încât Lilly începu să se joace cu mâncarea în acelaşi fel şi până la urmă mâncă şi ea ceva. Egg, desigur, îşi petrecu ziua strigând „Ce?” tragicului incomprehensibil japonez. Şi Junior Jones

mâncă şi mâncă şi mâncă – făcând-o pe doamna Urick să nu-şi mai încapă în piele de mândră ce era.

„Aşa poftă de mâncare, zic şi eu!”, spuse doamna Urick cu admiraţie.

„Dacă aş fi şi eu atât de solid, aş mânca şi eu aşa”, zise Max.

„Nu, n-ai mânca”, spuse doamna Urick. „Nu-ţi stă în fire.”

Ronda Ray nu purta costumul ei de chelneriţă; şedea la masă şi mânca împreună cu restul familiei, sărind de pe scaun ca să strângă farfuriile şi să servească mâncărurile din bucătărie, împreună cu Franny şi mama şi înalta fată blondă din Finlanda, al cărei faimos tată venise să o viziteze.

Finlandeza era enormă şi mişcările ei repezite în jurul mesei o făceau pe Lilly să se ferească. Era o fată de tipul care poartă un pulover mare alb-şi-albastru de schi, care îşi tot îmbrăţişa tatăl, un om de tipul care poartă un pulover alb-şi-albastru de schi.

„Oho!”, tot spunea el, când sosea un nou fel de mâncare din bucătărie.

„Iu-huu”, şoptea Franny.

„Doamne Dumnezeule”, zicea Junior Jones.

Iowa Bob şedea la masă lângă Jones; capătul lor de masă era cel mai aproape de televizorul de deasupra barului, aşa că puteau privi meciul de fotbal care se desfăşura în timpul cinei noastre.

„Dacă ăsta-i un placaj, îmi mănânc farfuria”, spunea Jones.

„Mănâncă-ţi farfuria”, zicea Bob Antrenorul.

„Ce-i aia un «palcaj»?”, întreba faimosul finlandez, ceea ce însă suna „Ge-i aia un balcaş?”

Atunci Iowa Bob se oferea să explice ce-i aia un placaj cu Ronda, care era de acord, şi coreencele chicoteau ruşinoase, şi japonezul se lupta – cu curcanul, cu cuţitul de unt, cu explicaţiile mormăite ale lui Frank, cu strigătele repetate „Ce?” ale lui Egg, cu (după cât se pare) toate.

„Aceasta e cea mai zgomotoasă cină la care am fost vreodată”, zise Franny.

„Ce?”, strigă Egg.

„Doamne Isuse”, spuse tata.

„Lilly”, zise mama. „Mănâncă, te rog. Aşa ai să creşti.”

„Ce-i asta?”, zise faimosul doctor finlandez, numai că suna cam „Ge-i asda?” Se uită la mama şi la Lilly. „Cine

nu creşte?”, întrebă el.

„A, nu-i nimic”, zise mama.

„Eu”, zise Lilly. „Eu nu mai cresc.”

„Nu, nu-i aşa, draga mea”, spuse mama.

„Creşterea ei pare să se fi oprit”, zise tata.

„Oho, s-a oprit! “, zise finlandezul, uitându-se lung la Lilly. „Nu creşti, da?”, o întrebă el. Lilly dădu din cap în felul ei jenat. Doctorul îi puse mâinile pe cap şi i se uită scrutător în ochi. Toată lumea se opri din mâncat, în afară de băiatul japonez şi de coreence.

„Cum se spune?”, întrebă doctorul şi apoi spuse ceva, imposibil de pronunţat, fetei sale.

„Centimetru de măsurat”, spuse ea.

„Oho, un centimetru de măsurat!”, strigă doctorul. Max alergă şi aduse un centimetru. Doctorul o măsură pe Lilly în jurul pieptului, în jurul taliei, în jurul încheieturii mâinilor şi gleznelor, în jurul umerilor şi în jurul capului.

„E sănătoasă”, zise tata. „N-are nimic.”

„Taci din gură”, spuse mama.

Doctorul îşi notă toate măsurătorile.

„Oho”, zise el.

„Mănâncă-ţi mâncarea, draga mea”, îi spuse mama lui Lilly, dar Lilly se uita la cifrele pe care le scrisese doctorul pe şervetul lui.

„Cum se spune?”, o întrebă doctorul pe fiica sa şi spuse un alt cuvânt imposibil de pronunţat. De data asta fiica lui tăcu. „Nu ştii?”, o întrebă tatăl ei. Fata clătină din cap. „Unde-i dicţionarul?”, o întrebă el.

„În dormitor”, zise ea.

„Oho!”, spuse el. „Du-te şi adu-l.”

„Acum?”, zise ea şi se uită cu regret la a doua porţie de gâscă şi de curcan umplut, îngrămădite pe farfuria ei.

„Du-te, du-te”, îi spuse tatăl ei. „Desigur că acuma! Du-te! Oho! Du-te!”, zise el, şi fata cu puloverul mare alb-şi-albastru de schi plecă.

„E, cum se spune, o stare patologică”, zise calm faimosul doctor finlandez.

„O stare patologică?”, zise tata.

„O stare de oprire a creşterii”, zise doctorul. „E un lucru obişnuit şi există variate cauze.”

„O stare patologică de oprire a creşterii”, repeta mama.

Lilly dădu din umeri; ea imita felul în care coreencele scoteau pielea de pe o pulpă de pasăre.

Când fata blondă şi masivă se întoarse gâfâind, fu uimită văzând că Ronda Ray îi curăţase farfuria şi-i dădu tatălui ei dicţionarul.

„Oho!”, îmi şopti peste masă Franny, şi eu o lovii cu piciorul sub masă. Ea mă lovi înapoi şi eu vrui s-o lovesc din nou, dar îl lovii din greşeală pe Junior Jones.

„Au”, zise el.

„Iartă-mă”, am spus.

„Oho!”, spuse doctorul finlandez, punând degetul pe un cuvânt. „Nanism!”, exclamă el.

În jurul mesei toţi tăceau, şi nu se auzea decât zgomotul pe care-l făcea japonezul luptându-se cu ştiuletele de porumb cu smântână.

„Vrei să spui că e pitică?”, îl întrebă tata pe doctor.

„Oho, da! E o pitică”, zise doctorul.

„Prostii”, zise Iowa Bob. „Nu e o pitică – e o fetiţă! E un copil, imbecilule!”

„Ce-i aia «imbecil»?”, o întrebă doctorul pe fiica sa, dar ea nu-i răspunse.

Ronda Ray aduse plăcintele.

„Nu eşti o pitică, draga mea”, îi şopti mama lui Lilly, dar Lilly dădu doar din umeri.

„Şi ce-i dacă sunt?”, zise ea curajoasă. „Sunt un copil bun.”

„Banane”, zise întunecat Iowa Bob. Şi nimeni nu ştiu dacă asta însemna pentru el un regim – „Dă-i să mănânce banane!” – sau rostise un eufemism pentru „prostii”.

Oricum, aceasta a fost Ziua Recunoştinţei, 1956, şi aşa ne urmarăm drumul spre Crăciun: făcând măsurători, ascultând cum se face dragoste, renunţând la baie, sperând într-o poziţie potrivită pentru cel mort – alergând şi ridicând greutăţi şi aşteptând să plouă.

Franny mă sculă într-o dimineaţă de la începutul lunii decembrie. În camera mea era încă întuneric şi sunetul fâşâit al respiraţiei lui Egg ajungea până la mine prin arcada deschisă a camerei alăturate; Egg dormea încă. Mai aproape de mine decât Egg se auzea respiraţia mai potolită, controlată a cuiva, şi am simţit mirosul lui Franny, un miros pe care nu-l simţisem o vreme; un miros pătrunzător, dar nicidecum neplăcut, puţin cam sărat, puţin cam dulce, puternic dar niciodată dulceag. Şi în întuneric am ştiut că Franny se vindecase de dorinţa de a face mereu baie. Ascultându-i pe mama şi pe tata, asta era cauza; cred

că asta făcuse ca propriul ei miros să-i pară lui Franny perfect natural din nou.

„Franny?”, am şoptit, fiindcă nu o puteam vedea. Mâna ei îmi atinse obrazul.

„Aici”, zise ea. Era ghemuită la perete şi la capătul patului; cum se putuse strecura lângă mine fără să mă trezească, n-am să ştiu niciodată. M-am întors spre ea şi am simţit că se spălase pe dinţi. „Ascultă”, şopti ea. Am auzit cum lui Franny îi bate inima şi cum bate a mea, şi pe Egg cufundându-se în adâncul mării în camera alăturată. Şi altceva, la fel de potolit ca şi respiraţia lui Franny.

„Plouă, prostule”, zise Franny şi-şi împinse un deget în coastele mele. „Plouă, puştiule”, îmi spuse ea. „E ziua ta mare!”

„E încă întuneric”, i-am zis. „Încă dorm.”

„E în zori”, şuieră Franny în urechea mea, apoi mă muşcă de obraz şi începu să mă gâdile sub pătură.

„Termină, Franny!”, i-am zis.

„Plouă, plouă, plouă”, intonă ea. „Nu-ţi fie frică. Frank şi cu mine suntem treji de ore.”

Franny spuse că Frank era la tabloul interfonului jucându-se cu difuzoarele. Franny mă târî jos din pat şi mă puse să mă spăl pe dinţi şi să-mi pun costumul pentru alergări, ca şi cum aş alerga ca de obicei pe scări. Apoi mă duse la Frank care era la tablou şi amândoi numărară banii şi-mi spuseră să-i ascund în tenişi – un teanc de bancnote, cele mai multe de unul şi de cinci dolari.

„Cum pot să alerg cu aşa ceva în tenişi?”, am întrebat.

„Nu o să alergi, ţine minte!”, zise Franny.

„Cât o să mă coste?”, am întrebat.

„Întâi vezi dacă va cere bani”, spuse Franny. „Apoi ai să vezi dacă ai de ajuns.”

Frank şedea la comenzile tabloului interfonului, ca un controlor înnebunit de la vreun turn de control al unui aeroport atacat.

„Şi voi, ce veţi face?”, am întrebat.

„Noi vom sta de veghe”, zise Frank. „Dacă o să începi chiar să te fâstâceşti, o să anunţăm un exerciţiu împotriva incendiilor sau altceva.”

„O, grozav!”, am zis. „N-am nevoie de aşa ceva.”

„Uite ce e, puştiule”, zise Franny. „Noi am fost cu banii, avem dreptul să ascultăm.”

„O, Doamne!”, am spus.

„Uite ce e, puştiule”, spuse Franny. „Nu fi nervos.”

„Şi dacă totul e o neînţelegere?”, am întrebat.

„Asta-i, de fapt, ce cred că e”, zise Frank. „În care caz”, zise el, „îţi scoţi banii din pantofi şi-ţi faci alergările tale pe scări, în sus şi în jos.”

„Nesuferitule”, îi spuse Franny lui Frank. „Taci din gură şi fă controlul paturilor.”

Clic, clic, clic, clic. Iowa Bob era din nou un vagon de metrou, la kilometri sub pământ; Max Urick dormea fără să-i pese de paraziţi; doamna Urick şi o oală sau două clocoteau; oaspetele din camera 3H – mătuşa încruntată a unui elev de la Dairy School, numit Bower – dormea, dormea sforăind ca o daltă care e ascuţită.

„Şi... bună dimineaţa, Ronda!”, şopti Franny când Frank făcu legătura cu camera ei. O, ce sunet încântător producea Ronda Ray adormită. Briză a mării suflând prin mătase! Am simţit că subsuorile încep să-mi transpire.

„Du-te naibii acolo”, îmi spuse Franny, „înainte ca să stea ploaia.”

Nu era nicio şansă de aşa ceva, am văzut, privind afară pe fereastra de pe scări: Elliot Park era inundat, apa revărsându-se peste borduri şi făcându-şi drum pe terenurile de sport; cerul cenuşiu era saturat de ploaie. M-am gândit să alerg de câteva ori pe scări, în sus şi în jos – nu neapărat de dragul de a alerga, dar socotind că acesta ar putea să fie cel mai obişnuit mod de a o trezi pe Ronda. Dar când am stat pe culoar în faţa uşii ei, îmi ardeau degetele, şi suflam foarte iute – mai tare decât îmi dădeam seama, îmi spuse Franny mai târziu; îmi spuse că ea şi Frank au putut să mă audă prin interfon, înainte ca Ronda să se scoale şi să deschidă uşa.

„Ori e John-0, ori e un tren fugar”, şopti Ronda înainte de a mă lăsa să intru, dar nu eram în stare să spun ceva. Eram cu răsuflarea tăiată, de parcă aş fi alergat pe scări întreaga dimineaţă.

În cameră era întuneric, dar am putut vedea că poartă cămaşa albastră. Respiraţia ei de dimineaţă era uşor acră – dar mie îmi mirosea bine şi ea îmi mirosea bine, deşi m-am gândit, mai târziu, că mirosul ei era pur şi simplu mirosul lui Franny, dus ceva mai departe.

„Doamne, ce genunchi reci – dacă porţi pantalonii ăştia scurţi!”, zise Ronda Ray. „Vino aici să te încălzeşti.”

Mi-am scos împleticindu-mă şortul şi Ronda spuse „Doamne, ce braţe reci – dacă porţi tricoul acela fără mâneci!” Şi mi l-am scos cu greu. M-am descălţat, reuşind

să ascund teancul de bani înfundându-i în vârful unui pantof.

Şi mă întreb dacă nu cumva, făcând dragoste sub ascultarea interfonului, acest lucru n-a influenţat sentimentele mele privind relaţiile sexuale din acea clipă şi mai departe. Chiar şi acum – când am aproape patruzeci de ani – sunt înclinat să vorbesc în şoaptă. Îmi amintesc că am rugat-o pe Ronda Ray să vorbească în şoaptă şi ea.

„Aş fi putut să-ţi strig «vorbeşte tare»“, mi-a spus Franny mai târziu. „M-a înnebunit – şoptitul acela prostesc!”

Dar erau alte lucruri, pe care le-aş fi putut spune lui Ronda Ray, dacă n-aş fi ştiut că Franny le poate auzi. Nu m-am gândit deloc la Frank, deşi sunt înclinat să-l văd întotdeauna – în viaţa noastră, împreună sau despărţiţi— stând la un interfon, undeva, ascultând cum se face dragoste. Mi-l închipui pe Frank ascultând cum se face dragoste cu aceeaşi expresie de neplăcere pe care o avea făcându-şi cele mai multe din treburile sale: o vagă dar totală neplăcere, apropiată chiar de dezgust.

„Eşti rapid, John-0, eşti foarte rapid”, îmi spuse Ronda Ray.

„Te rog, vorbeşte în şoaptă”, i-am zis, vorbindu-i cu o voce înăbuşită în părul ei de o culoare ciudată.

Datorez nervozitatea mea sexuală acestei iniţieri – un sentiment de care n-am scăpat niciodată întru totul: că trebuie să fiu atent ce spun şi fac, într-un fel, sau risc s-o trădez pe Franny. Oare din cauza Rondei Ray, din acel prim Hotel New Hampshire, îmi imaginez întotdeauna că Franny mă ascultă?

„Părea cam potolit”, îmi spuse Franny mai târziu. „Dar sunt sigură că e în regulă – pentru prima dată.”

„Îţi mulţumesc că nu m-ai instruit de pe margine”, i-am spus.

„Chiar crezi că aş fi făcut-o?”, mă întrebă ea şi i-am cerut iertare; dar niciodată n-am ştiut ce voia şi ce nu voia Franny să facă.

„Cum merge cu câinele, Frank?”, îl tot întrebam, deoarece Crăciunul se apropia.

„Cum merge cu vorbitul în şoaptă?”, mă întreba Frank. „Am băgat de seamă că în ultima vreme a plouat foarte mult.”

Căci, dacă nu plouase chiar foarte mult – în acel an înainte de Crăciun –, recunosc că mi-am luat libertatea de

a interpreta ninsoarea ca fiind aproape o ploaie; sau, uneori mai târziu, chiar şi o dimineaţă înnorată care ameninţa să plouă sau să ningă. Şi a fost într-una din acele dăţi, foarte aproape de Crăciun – când le dădusem de mult lui Frank şi lui Franny înapoi teancul de bani băgat în pantof –, că Ronda Ray m-a întrebat: „Ştii, John-0, că se obişnuieşte să-i dai bacşiş unei chelneriţe?" Şi am înţeles; mă întrebam dacă Franny mă ascultase în dimineaţa aceea – sau auzise foşnetul banilor.

Mi-am cheltuit banii de Crăciun pe Ronda Ray.

Am cumpărat câte ceva pentru mama şi tata, fireşte. Nu prea făceam caz de darurile de Crăciun – totul era să dăruieşti ceva absurd. Cred că i-am luat tatei un şorţ, ca să-l poarte în spatele barului la Hotelul New Hampshire; era unul din acele şorţuri cu o lozincă stupidă pe el. Cred că i-am luat mamei un urs de porţelan. Frank îi lua întotdeauna tatei o cravată şi mamei un fular şi mama dăruia fularele lui Franny, care le purta cum îi venea, şi tata îi dădea cravatele înapoi lui Frank, căruia îi plăceau cravatele.

De Crăciunul lui 1956, am făcut ceva special pentru Iowa Bob: o fotografie mărită înrămată a lui Junior Jones realizând singurul eseu al lui Dairy School în meciul cu Exeter. Asta nu era deloc absurd, dar restul era. Franny îi cumpără mamei o rochie sexy pe care n-avea s-o poarte niciodată. Mama avea să i-o dea ei, dar mama nu i-ar fi permis niciodată lui Franny s-o poarte.

„Poate s-o poarte pentru tata, când se duc în vizită la camera 3E", îmi spuse Franny supărată.

Tata îi cumpără lui Frank o uniformă de şofer de autobuz, fiindcă lui Frank îi plăceau atât de mult uniformele; Frank avea s-o poarte când o făcea pe portarul la Hotelul New Hampshire. În acele ocazii rare când aveam mai mult de un oaspete, lui Frank îi plăcea să facă să se creadă că la Hotelul New Hampshire era întotdeauna un portar. Uniforma de şofer era de culoarea obişnuitului cenuşiu ca moartea al lui Dairy School şi mânecile hainei erau prea scurte şi cascheta era prea mare, aşa că Frank avea un aer lugubru, de cioclu ponosit, când dădea drumul oaspeţilor în hotel.

„Bine aţi venit la Hotelul New Hampshire!", se exersa el să spună, dar întotdeauna suna de parcă n-ar fi spus-o în serios.

Nimeni nu ştiu ce să-i ia lui Lilly – desigur nu un pitic, sau un elf sau altceva mic.

„Daţi-i mâncare!”, sugeră Iowa Bob, cu câteva zile înainte de Crăciun. Familiei mele nu-i plăcea nici ideea de a merge din timp la cumpărăturile de Crăciun. Întotdeauna era o chestie de ultimul moment, deşi Iowa Bob făcea mare caz de copacul pe care-l tăiase într-o dimineaţă în Elliot Park; era prea mare ca să stea în restaurantul Hotelului New Hampshire şi trebuia să fie tăiat pe jumătate.

„Ai tăiat copacul acela frumos din parc!”, spuse mama.

„Păi, parcul nu-i al nostru?”, zise Bob Antrenorul. „Ce altceva faci cu copacii?” Era din Iowa, mai la urma urmei, unde kilometri întregi, uneori, nu vezi niciun copac.

Cele mai multe cadouri le dăruiam lui Egg, fiindcă era în acel an singurul din noi la o vârstă la care să se bucure de Crăciun. Şi lui Egg îi plăceau foarte mult lucrurile. Fiecare îi luă animale şi mingi şi jucării pentru baie şi tot felul de chestii pentru joacă – cele mai multe aveau să fie pierdute sau date deoparte sau aruncate în zăpadă înainte de sfârşitul iernii.

Franny şi cu mine găsirăm un borcan cu dinţi de cimpanzeu la un anticar din Dairy şi cumpărarăm dinţii pentru Frank.

„Îi poate folosi într-una din încercările lui de împăiere”, zise Franny.

Eram bucuros că n-o să-i dăm dinţii lui Frank înainte de Crăciun, fiindcă mi-era teamă că Frank ar putea să-i folosească pentru Sorrow, aşa cum îl vedea el.

„Sorrow”, strigă Iowa Bob într-o noapte, chiar înainte de Crăciun, şi toţi ne trezirăm în paturile noastre cu părul măciucă. „Sorrow”, strigă bătrânul şi-l auzirăm zbierând pe palierul pustiu al celui de al treilea etaj. „Sorrow”, strigă el.

„Bătrânul ţicnit visează urât”, zise tata, urcând greoi la etaj în halat de baie, dar eu m-am dus în camera lui Frank şi m-am uitat lung la el.

„Nu te uita la mine”, zise Frank. „Sorrow e încă la laborator. Nu l-am terminat.”

Şi am urcat cu toţii să vedem ce e cu Iowa Bob.

Îl „văzuse” pe Sorrow, zicea el. Bob Antrenorul mirosise câinele în somn şi, când se trezise, Sorrow era, în picioare, pe vechiul covor oriental – locul lui favorit – în camera lui Bob. „Dar se uita la mine atât de ameninţător”, zicea bătrânul Bob. „Părea că vrea să mă muşte!”

M-am uitat din nou la Frank, dar el dădu din umeri. Tata îşi dădu ochii peste cap.

„Ai avut un coşmar”, îi spuse el bătrânului său tată.

„Sorrow a fost în această cameră”, zise Bob Antrenorul. „Dar nu arăta a Sorrow. Arăta de parcă ar fi vrut să mă omoare.”

„Bine, bine”, zise mama, şi tata ne făcu semn să ieşim din încăpere; l-am auzit începând să-i vorbească lui Iowa Bob, cum vorbea cu Egg sau cu Lilly – sau cu oricare dintre noi, copiii, când eram mai mici – şi mi-am dat seama că tata vorbea adesea cu Bob în acest fel, ca şi cum ar fi socotit că tatăl lui e un copil.

„E din cauza acelui vechi covoraş”, ne şopti mama nouă. „Are atât de mult păr de câine, încât bunicul vostru poate să-l miroase pe Sorrow şi în somn.”

Lilly părea că-i speriată, dar Lilly arăta de multe ori a fi speriată. Egg se învârtea clătinându-se, de parcă ar fi dormit de-a-n picioarele.

„Sorrow a murit, nu-i aşa?”, întrebă Egg.

„Da, da”, spuse Franny,

„Ce?”, zise Egg atât de tare, încât Lilly tresări.

„Bine, Frank”, i-am şoptit pe scări. „În ce poziţie l-ai pus pe Sorrow?”

„În poziţie de atac”, zise el şi m-am cutremurat.

Mi-am zis că bătrânul câine, supărat din cauza teribilei poziţii la care fusese condamnat, revenise bântuind Hotelul New Hampshire. Se dusese în camera lui Iowa Bob, fiindcă acolo era covoraşul lui.

„Să punem vechiul covoraş al lui Sorrow în camera lui Frank”, am propus la micul dejun.

„Nu vreau covoraşul acela vechi”, spuse Frank.

„Eu vreau covoraşul acela vechi”, zise Bob Antrenorul. „E perfect pentru ridicat greutăţile.”

„Ce vis ai avut azi-noapte!”, îndrăzni să spună Franny.

„Nu era niciun vis, Franny”, zise Bob întunecat. „Era Sorrow, în carne şi oase”, spuse bătrânul antrenor şi Lilly se cutremură atât de tare la auzul cuvintelor „în carne şi oase”, încât scăpă din mână lingura pentru cereale care căzu cu zgomot.

„Ce-i aia în carne şi oase?”, întrebă Egg.

„Uite ce e, Frank”, i-am spus lui Frank afară, în îngheţatul Elliot Park – cu o zi înainte de Crăciun, „cred că mai bine îl laşi pe Sorrow să rămână la laborator.”

Frank păru că-i gata să mă „atace” când îi făcui această propunere. „E gata oricum”, zise Frank, „şi îl aduc acasă diseară.”

„Fă-mi o favoare şi nu-l înveli ca pe un cadou, da?”, i-am zis.

„Să-l învelesc ca pe un cadou?”, spuse Frank, cu un uşor dispreţ. „Crezi că am înnebunit?”

Nu i-am răspuns şi el spuse: „Uite ce e, nu înţelegi ce se întâmplă? Am făcut o treabă atât de bună cu Sorrow, încât bunicul a avut o premoniţie că Sorrow a venit acasă.”

Întotdeauna avea să mă uimească felul în care Frank putea să facă o pură prostie să sune logic.

Şi aşa am ajuns în seara de ajun de Crăciun. Cum se spune, nimic nu se clintea. Doar vreo oală sau două. Paraziţii dintotdeauna din difuzorul lui Max Urick. Ronda Ray era în camera ei. În camera 2B era un turc – un diplomat care-şi vizita fiul elev la Dairy School; era singurul elev din Dairy School care nu plecase acasă (sau la casa cuiva) de Crăciun. Toate darurile fuseseră ascunse cu grijă. Era o tradiţie a familiei noastre să le scoatem şi să le punem sub pom în dimineaţa Crăciunului.

Mama şi tata, ştiam, ascunseseră toate darurile pentru noi în camera 3E – o cameră pe care o vizitam bucuros şi adeseori. Iowa Bob îşi depozitase darurile lui într-una din micile săli de baie de la etajul patru, cărora nu li se mai spunea că sunt „potrivite pentru pitici”, de la dubiosul diagnostic al afecţiunii lui Lilly. Franny îmi arătă toate cadourile pe care le luase – pozând pentru mine în rochia sexy pe care o cumpărase pentru mama. Asta m-a făcut să-i arăt cămaşa de noapte pe care o cumpărasem pentru Ronda Ray şi Franny pe loc o şi încercă. Când am văzut-o pe ea, am ştiut că o luasem pentru Franny. Era albă ca zăpada, o culoare care nu se afla în colecţia Rondei.

„Ar fi trebuit s-o iei pentru mine!”, zise Franny. „Îmi place foarte mult!”

Dar niciodată n-aveam să înţeleg la timp ce trebuia să fac cu Franny: aşa cum spunea şi Franny: „Întotdeauna o să fiu cu un an înaintea ta, puştiule”.

Lilly îşi ascunse darurile ei într-o cutie; toate darurile ei erau mici. Egg nu luă cadouri pentru nimeni, dar căuta tot timpul prin hotel darurile pe care alţii le pregătiseră pentru el. Şi Frank îl ascunse pe Sorrow în dulapul lui Bob Antrenorul.

„De ce?”, aveam să-l întreb şi să-l întreb mai târziu. „Era numai pentru o noapte”, zise Frank. „Şi ştiam că Franny nu se va uita niciodată acolo.”

În ajun de Crăciun, 1956, fiecare se duse la culcare devreme şi nimeni nu dormi – o altă tradiţie a familiei. Auzeam gheaţa pârâind sub zăpadă în Elliot Park. Erau zile când Elliot Park putea să scârţâie ca un coşciug când îşi schimbă temperatura – fiind coborât în pământ. De ce oare Crăciunul din 1956 părea cam ca un Halloween?

Până şi un câine lătră, târziu noaptea, şi, deşi câinele nu putea fi Sorrow, toţi cei care eram treji ne-am gândit la visul lui Iowa Bob – sau la „premoniţia” lui, cum o numise Frank.

Şi iată şi dimineaţa de Crăciun – senină, vântoasă şi rece –, când mi-am făcut cele patruzeci sau cincizeci de tururi, alergând prin Elliot Park. Gol, nu mai eram la fel de dolofan, cum arătam îmbrăcat în costumul meu de alergare – aşa cum îmi spunea întotdeauna Ronda Ray. Unele banane deveniseră vârtoase. Şi, dimineaţă de Crăciun sau nu, o rutină e o rutină: m-am dus la Bob Antrenorul ca să exersez puţin la haltere, înainte ca familia să se adune pentru micul dejun de Crăciun.

„Fă exerciţiile tale cu haltera de mână, în timp ce eu îmi fac exerciţiile cu celelalte”, îmi zise Bob.

„Da, bunicule”, i-am spus şi am făcut ce-mi spusese. Picioare lângă picioare ne-am făcut ridicările; cap la cap, aplecările. Erau o singură bară cu greutăţi şi două haltere mai scurte pentru exerciţiile de mână. Am mânuit greutăţile între noi – era un fel de rugăciune de dimineaţă fără cuvinte.

„Braţele, pieptul şi gâtul – toate arată destul de bine”, îmi spuse bunicul, „dar antebraţele mai trebuie lucrate. Şi poate să-ţi pui o greutate de vreo douăsprezece kilograme pe piept când îţi faci ridicările – le faci prea uşor. Şi îndoaie-ţi genunchii,”

„Mda”, am zis cu respiraţia tăiată în felul meu cu Ronda Ray.

Bob ridică bara cu greutăţi; cam de vreo zece ori, apoi o smulse de câteva ori – cred că avea cam şaizeci sau nouăzeci de kilograme pe bară, când greutăţile dintr-un capăt al barei alunecară şi m-am ferit din calea lor; şi apoi greutăţi cam de vreo douăzeci şi cinci sau treizeci alunecară de pe celălalt capăt al barei şi bătrânul Bob strigă:

„Drace! A dracului treabă!” Greutăţile se rostogoliră prin cameră. Tata, dedesubt, strigă la noi.

„Isuse Doamne, halterofili ţicniţi!”, zbieră el. „Strângeţi mai bine şuruburile alea!”

Una din greutăţi se rostogoli lovind uşa dulapului lui Bob şi uşa se deschise şi ţâşniră afară: racheta lui Bob, sacul lui cu rufe, ţeava unui aspirator de praf şi Sorrow – împăiat.

Am încercat să spun ceva, deşi câinele mă sperie aproape la fel de mult ca şi pe Iowa Bob, dar cel puţin eu ştiam despre ce e vorba. Era Sorrow în poziţia lui Frank de „atac”. Într-o poziţie destul de bună de atac, e drept, şi împăierea acestui câine negru labrador era mai bine făcută decât l-aş fi crezut pe Frank capabil să-l facă. Sorrow era înşurubat pe o placă de lemn de pin – aşa cum ar fi spus Bob Antrenorul: „Totul e înşurubat în podea în Hotelul New Hampshire; în Hotelul New Hampshire suntem înşurubaţi pe viaţă!” Câinele fioros alunecă din dulap cu oarecare delicateţe, aterizând drept pe cele patru picioare şi părând gata să sară. Părul lui negru era atât de lucios, încât trebuie să fi fost tuns recent, şi ochii lui gălbui reflectau lumina senină a dimineţii – lumina făcea să strălucească şi dinţii lui galbeni, pe care Frank îi lustruise ca să fie albi. Părul de pe creasta capului era tras înapoi, mai mult decât am văzut vreodată să-i fi fost lui Sorrow când era în viaţă, şi un fel de salivă lucioasă – o chestie foarte convingătoare – părea să lucească pe gingiile moarte ale câinelui. Nasul lui negru părea umed şi sănătos, şi aproape că-i simţeam mirosul urât din gură ajungând până la mine şi la Iowa Bob. Dar acest Sorrow părea a fi prea serios ca să se împută.

Acest Sorrow era o ameninţare reală, şi înainte ca să-mi revin şi să-i spun bunicului meu că era doar un cadou de Crăciun pentru Franny – că era doar una din groaznicele lucrări ale lui Frank de la laboratorul de biologie –, bătrânul antrenor aruncă bara cu greutăţi în sălbaticul câine agresiv şi-şi zvârli minunatul său trup de atacant în faţa mea (ca să mă apere, fără îndoială, acest lucru voia să-l facă).

„Doamne Dumnezeule”, zise Iowa Bob cu un glas ciudat de scăzut şi greutăţile zăngăniră în jurul lui Sorrow. Câinele care îşi arăta colţii rămase nemişcat, în poziţia de atac. Iar Iowa Bob, care depăşise sfârşitul ultimului său sezon, se prăvăli mort în braţele mele.

„Isuse Doamne, aruncaţi dinadins greutăţile alea?”, strigă tata spre noi. „Isuse Doamne! Mai luaţi şi o zi liberă, nu vreţi? E Crăciun, pentru numele lui Dumnezeu. Un Crăciun fericit! Un Crăciun fericit!”

„Un Crăciun al dracului de fericit!”, zbieră Franny de jos.

„Un Crăciun fericit!”, spuseră Lilly şi Egg şi chiar şi Frank.

„Un Crăciun fericit!”, ne ură încetişor mama. Şi era oare Ronda care se alătură celorlalţi? Şi cei doi Urick – punând masa pentru micul dejun de Crăciun în Hotelul New Hampshire? Şi auzii ceva imposibil de pronunţat – probabil că o fi fost turcul de la 2B.

În braţe, care, mi-am dat seama, deveniseră foarte puternice, îl ţineam pe fosta stea a Ligii celor Zece, care era tot atât de greu şi de important pentru mine, ca şi ursul familiei noastre, şi mă uitam în gol la distanţa care ne despărţea de Sorrow.

6. Tata primeşte o scrisoare de la Freud

Cadoul de Crăciun al lui Bob Antrenorul – fotografia mărită şi înrămată a lui Junior Jones marcând unicul eseu al lui Dairy în meciul cu Exeter – îi fu dat lui Franny, care moşteni de asemenea camera 3F, vechea cameră a lui Bob. Franny nu voi deloc să aibă de a face cu versiunea lui Sorrow, realizată de Frank, pe care Egg o târî în camera lui; el ascunse câinele împăiat sub pat, unde mama îl descoperi, ţipând, câteva zile după Crăciun. Ştiu că Frank ar fi vrut să-l ia înapoi pe Sorrow – pentru a mai experimenta o altă expresie facială sau o altă poziţie – dar, de când îl speriase de moarte pe bunicul său, Frank se retrăsese în sine şi stătea tot timpul în camera lui.

Iowa Bob murise la şaizeci şi opt de ani, dar bătrânul atacant era într-o formă excelentă; fără o sperietură de mărimea celei cu Sorrow, ar fi putut trăi încă zece ani. Familia noastră îşi dădu toată silinţa ca răspunderea pentru acest accident să nu-l apese prea tare pe Frank. „Nimic nu îl apasă prea tare pe Frank”, zise Franny, dar chiar şi ea încerca să-l îmbărbăteze. „A-l împăia pe Sorrow a fost o idee admirabilă, Frank,”, îi spuse ea, „dar trebuie să ştii că nu oricine are gusturile tale.”

Ce ar fi putut să-i spună era că taxidermia, ca şi sexul, e un lucru foarte personal; modul în care îl exteriorizezi faţă de alţii trebuie să fie discret.

Vinovăţia lui Frank, dacă vinovăţie era ce simţea el, se manifesta prin absenţa sa; Frank era întotdeauna mai absent decât noi ceilalţi, dar obişnuita lui tăcere deveni şi mai tăcută. Chiar şi aşa, eu şi Franny am simţit că numai îmbufnarea îl oprise pe Frank să-l ceară înapoi pe Sorrow.

Mama, în ciuda protestelor lui Egg, îi spuse lui Max Urick să-l arunce pe Sorrow, ceea ce Max făcu, aruncându-l pur şi simplu într-unul din containerele de gunoi de la intrarea de serviciu. Şi într-o dimineaţă ploioasă, din camera Rondei Ray, am tresărit văzând coada şi fundul lui Sorrow, îmbibate de apă, ivindu-se la gura containerului; mi-am închipuit gunoierul, cu camionul lui de la Salubritate, fiind la fel de speriat – şi zicându-şi atunci:

„Doamne, când cei de la Hotelul New Hampshire termină cu vreun animal de casă, îl aruncă cu gunoiul.”

„Vino înapoi în pat, John-0”, zise Ronda Ray, dar eu am continuat să mă uit cum ploaia se transformă în ninsoare – şi cade peste containerele pline de ambalaje de Crăciun şi beteală, de sticle şi cutii şi conserve de la restaurant, de resturi strălucitoare sau şterse de mâncare interesând păsările şi câinii, şi peste un câine mort care nu mai interesa pe nimeni. Da, aproape pe nimeni. I s-ar fi frânt inima lui Frank văzându-l pe Sorrow ajuns în acest hal de degradare, şi priveam ninsoarea cum se îndeseşte peste Elliot Park şi am zărit un alt membru al familiei pe care Sorrow îl mai interesa foarte mult. L-am văzut pe Egg, în jachetă şi cu cascheta de schi, trăgându-şi sania spre intrarea de serviciu. Se mişca grăbit peste pojghiţa subţire de zăpadă, sania frecându-se de prundişul aleii, încă neacoperit de zăpadă şi plin de băltoace. Egg ştia unde să se ducă – o uitătură rapidă spre ferestrele de la subsol şi trecu de privirea scrutătoare a doamnei Urick; o ochire spre etajul nostru, dar Max nu supraveghea containerele de gunoi. Camerele familiei noastre nu dădeau spre intrarea de serviciu, şi Egg ştia că doar Ronda Ray mai putea să-l vadă. Dar ea era în pat, şi când Egg se uită spre fereastra ei, m-am dat la o parte.

„Dacă vrei mai degrabă să alergi afară, John-0”, oftă Ronda, „du-te, fugi.”

Şi când m-am uitat la fereastră din nou, Egg nu mai era. Sorrow dispăruse odată cu el. Strădania de a-l întoarce pe Sorrow din mormânt nu se terminase; puteam doar să presupun unde avea să reapară.

Când Franny se mută în camera lui Iowa Bob, mama făcu o nouă distribuire a camerelor. Acolo unde stătuseră Franny şi Lilly, ne mută pe Egg şi pe mine şi-i dădu lui Lilly fosta mea cameră şi camera alăturată a lui Egg – ca şi cum, în mod ilogic, aşa-numitul nanism al lui Lilly avea nevoie să i se acorde nu numai mai mult spaţiu, dar şi o anumită solitudine. Eu m-am plâns, dar tata îmi spuse că voi avea o influenţă „maturizantă” asupra lui Egg. Refugiul secret al lui Frank rămase neschimbat, şi halterele rămaseră în camera lui Iowa Bob, ceea ce îmi dădu un motiv în plus să o vizitez pe Franny, căreia îi plăcea să mă vadă ridicând greutăţile. Aşa că acum, când exersam, mă gândeam nu numai la Franny – singurul meu spectator! –

dar, cu un mic efort în plus, mă gândeam şi la Bob Antrenorul. Ridicam greutăţile pentru amândoi.

Cred că, salvându-l pe Sorrow de inevitabilul drum la groapa de gunoi, Egg îl va fi înviat pe Iowa Bob în singurul fel în care putea el să o facă. Ce influenţă „maturizantă" se aşteptau să am asupra lui Egg, rămânea pentru mine un mister, deşi a împărţi o cameră cu el era suportabil. Cel mai mult mă deranjau hainele lui, sau nu hainele, ci cum se purta cu ele: Egg nu se îmbrăca, el se costuma. Îşi schimba costumele de mai multe ori pe zi, hainele dezbrăcate dominând un loc central al camerei noastre şi adunându-se acolo, câteva zile de-a rândul, înainte ca mama să umble prin cameră şi să mă întrebe dacă nu l-aş putea îndemna pe Egg să fie mai ordonat. Poate că tata asta înţelesese când spusese „maturizantă".

În prima săptămână de împărţit camera cu Egg, am fost mai puţin preocupat de dezordinea lui şi mai nerăbdător să descopăr unde-l ascunsese pe Sorrow. Nu voiam să fiu speriat de acea înfăţişare a morţii, deşi cred că înfăţişarea morţii ne sperie întotdeauna – e gândită voit să ne sperie – şi nici chiar o anume anticipare nu ne poate pregăti îndeajuns pentru ea. Acest lucru, cel puţin, era adevărat în ceea ce îi privea pe Egg şi pe Sorrow.

În noaptea dinainte de ajun de Anul Nou, Iowa Bob fiind mort nici de o săptămână şi Sorrow lipsind de la gunoi numai de două zile, i-am şoptit prin întunericul camerei noastre lui Egg; ştiam că nu doarme.

„Bine, Egg", i-am şoptit. „Unde e?" Dar era întotdeauna o greşeală să-i şopteşti lui Egg.

„Ce?", zise Egg. Mama şi doctorul Blaze spuneau că auzul lui Egg se îmbunătăţeşte, deşi tata se referea la „surzenia" lui Egg, nu la auzul lui, şi încheia spunând că doctorul Blaze trebuie să fie el însuşi surd, dacă socoteşte că starea lui Egg se „îmbunătăţeşte". Era mai curând ceva asemenea părerii lui despre nanismul lui Lilly: şi anume că starea ei se ameliorează şi ea, fiindcă Lilly crescuse (puţin). Dar toţi ceilalţi crescuseră mai mult şi aveai impresia aşadar că Lilly crescuse mai mică.

„Egg", am zis mai tare. „Unde e Sorrow?"

„Sorrow a murit", zise Egg.

„Ştiu că a murit, ce naiba", am spus, „dar unde e, Egg? Unde e Sorrow?"

„Sorrow e cu bunicul Bob", zise Egg, care avea dreptate aici, desigur, şi mi-am dat seama că nu aveam să scot de la

Egg unde era teroarea împăiată.

„Mâine e ajunul Anului Nou”, i-am zis.

„Cine?”, spuse Egg.

„Ajunul Anului Nou!” am zis. „Facem o petrecere.”

„Unde?”, întrebă el.

„Aici”, i-am zis. „În Hotelul New Hampshire.”

„În ce cameră?” spuse el.

„În camera cea mare “, am zis. „Camera mare. Restaurantul, prostule.”

„Nu facem o petrecere în camera asta”, spuse Egg.

Cu costumele lui Egg peste tot, nu prea era loc în camera noastră pentru o petrecere, desigur, dar am lăsat să treacă această observaţie. Adormisem aproape când Egg îmi vorbi din nou.

„Cum ai usca un lucru care e ud?”, întrebă Egg.

Şi m-am gândit cum trebuia să fie Sorrow, după Dumnezeu ştie câte ore în containerul de gunoi deschis, în ploaie şi zăpadă.

„Ce este ud, Egg?”, l-am întrebat.

„Păr”, a zis el. „Cum ai usca părul?”

„Părul tău, Egg?”

„Părul oricui”, zise Egg. „Mult păr. Mai mult păr decât al meu.”

„Păi, cu un uscător de păr, presupun”, i-am spus.

„Chestia aia pe care o are Franny?”, întrebă Egg.

„Şi mama are unul”, i-am zis.

„Da”, zise el. „Dar uscătorul lui Franny e mai mare. Cred că e şi mai fierbinte “.

„Ai o mulţime de păr de uscat, nu?”, i-am spus.

„Ce?”, zise Egg. Dar n-avea rost să repet: un aspect al surzeniei lui Egg era talentul lui în alegerea momentului când să nu audă.

Dimineaţa l-am văzut scoţându-şi pijamaua, sub care purta – şi dormise aşa – un costum de haine.

„E bine să fii gata, nu-i aşa, Egg?”, l-am întrebat.

„Gata de ce?”, mă întrebă el. „Azi nu e şcoală – e încă vacanţă.”

„Atunci de ce porţi hainele şi în pat?”, l-am întrebat dar nu-mi răspunse; scotocea printr-o grămadă de costume felurite. „Ce cauţi?”, l-am întrebat. „Eşti oricum îmbrăcat.” Dar ori de câte ori Egg detecta în tonul meu că vreau să-l cicălesc, mă ignora.

„Ne vedem la petrecere”, spuse el.

Lui Egg îi plăcea mult Hotelul New Hampshire; poate că ţinea la el mai mult decât tata, pentru că tata ţinea mai mult decât orice la ideea acestui hotel; de fapt tata părea să fie din zi în zi mai nesigur de succesul real al aventurii sale. Lui Egg îi plăceau toate camerele, scările, marea pustietate nepopulată a fostei şcoli pentru fete.

Tata ştia că o prea mare parte a timpului nu aveam oaspeţi, dar pe Egg asta nu-l supăra.

Oaspeţii ne aduceau câteodată la micul dejun lucruri desperecheate pe care le găsiseră în camerele lor. „Camera era foarte curată", începeau ei, „dar cineva trebuie să fi lăsat lucrul, lucrul ăsta ". Braţul drept de cauciuc al unui cowboy; laba încreţită a unei broaşte uscate, o carte de joc, cu valetul de caro mâzgălit pe faţă; un cinci de treflă pe care scria: „ha". Un mic ciorap cu şase bile. Un costum (cu insigna de poliţist a lui Egg prinsă pe uniforma lui de baseball) atârnând în dulapul de la camera 4G.

În ajun de Anul Nou vremea se muiase – ceaţa se aşternea peste Elliot Park şi zăpada de ieri se şi topea, sub ea se zărea zăpada cenuşie de acum o săptămână. „Unde ai fost în dimineaţa asta, John-0?", mă întrebă Ronda Ray, în timp ce ne învârteam prin restaurant, pregătind petrecerea de Anul Nou.

„Nu a plouat", i-am atras atenţia. O slabă scuză, ştiam, şi ea ştia. Nu o înşelam deloc pe Ronda – nici nu era cu cine să o înşel –, dar visam mereu la o altă fiinţă imaginară, cam de vârsta lui Franny. O rugasem chiar pe Franny să-mi înlesnească o întâlnire cu una din prietenele ei, o fată pe care mi-ar fi recomandat-o ea, deşi Franny obişnuia să-mi spună că prietenele ei erau prea mari pentru mine; ceea ce însemna că aveau şaisprezece ani.

„În dimineaţa asta nu ridici greutăţi?", mă întrebă Franny. „Nu ţi-e teamă că-ţi ieşi din formă?"

„Mă pregătesc de petrecere."

La petrecere ne aşteptam ca trei sau patru elevi de la Dairy School (care-şi întrerupeau scurta lor vacanţă de Crăciun) să-şi petreacă noaptea în hotel, printre ei şi Junior Jones, partenerul lui Franny, şi o soră a lui Junior Jones, care nu era elevă la Dairy. Junior o aducea pentru mine.— eram îngrozit la gândul că sora lui Jones avea să fie la fel de solidă ca el, şi aş fi vrut mult să ştiu dacă era sora care fusese violată, cum îmi spusese Harold Swallow; mi se părea exagerat de important să ştiu. Oare voi avea ca parteneră o fată trupeşă şi violată ori o fată trupeşă şi

neviolată? – pentru că, oricum, eram sigur, avea să fie bine făcută.

„Nu fi nervos”, îmi spuse Franny.

Am demontat pomul de Crăciun, ceea ce-l făcu pe tata să lăcrimeze, fiindcă fusese pomul lui Iowa Bob; mama trebui să plece din cameră. Înmormântarea ni se păruse nouă copiilor atât de liniştită – era prima înmormântare pe care o văzuserăm vreodată, fiind prea mici ca să ne amintim cum fusese la înmormântarea lui Latin Emeritus şi a mamei mamei mele; ursului numit State o’ Maine nu i se făcuse nicio înmormântare. Cred că, ţinând seama de tărăboiul pricinuit de moartea lui Iowa Bob, ne aşteptam ca înmormântarea să fie mai zgomotoasă – „cel puţin să auzim zgomotul greutăţilor căzând”, i-am spus lui Franny.

„Fii serios”, zise ea. Părea să creadă că e mult mai mare ca mine şi mi-e teamă că avea dreptate.

„E sora care a fost violată?”, am întrebat-o deodată pe Franny. „Adică cu ce soră vine Junior?” Din privirea pe care mi-o aruncă Franny, am ghicit că întrebarea adăuga ani la diferenţa dintre noi.

„Junior are o singură soră”, zise Franny uitându-se drept în ochii mei. „Are vreo importanţă pentru tine dacă a fost violată?”

Desigur că nu ştiam ce să spun: că avea? Că nu trebuia să discuţi violul cu cineva care a fost violat, şi invers, să te lansezi în acest subiect pe loc cu cineva care n-a fost? Că ar trebui să fii atent la cicatricile de durată ale personalităţii sau să nu fii atent? Că ar trebui să presupui că există cicatrici de durată ale personalităţii, şi să vorbeşti cu persoana respectivă cum ai vorbi cu un infirm? (Şi cum vorbeşti cu un infirm?) Că n-are importanţă. Dar avea. Ştiam şi de ce. Aveam paişpe ani. La anii mei, îmi imaginam, nepriceput (şi voi fi întotdeauna nepriceput în materie de viol), că atingi o persoană care a fost violată puţin altfel sau chiar mai puţin; sau că nu o atingi deloc.

I-am spus lui Franny, în cele din urmă, acest lucru şi s-a uitat lung la mine.

„Greşeşti”, zise ea, dar aşa cum îi spunea lui Frank „Eşti un neisprăvit”, şi am avut sentimentul că voi avea, probabil, întotdeauna paisprezece ani.

„Unde e Egg”, tună tata. „Egg!”

„Egg nu munceşte niciodată”, se plânse Frank, măturând acele uscate ale pomului de Crăciun încolo şi încoace prin restaurant.

„Egg e un băieţel, Frank”, zise Franny.

„Egg ar putea fi mai matur decât e”, zise tata. Şi eu (cel care trebuia să fie influenţa maturizantă)... Eu ştiam foarte bine de ce nu era prin apropiere. Era în vreo cameră goală din hotel, privind teribilul morman al câinelui labrador negru care era Sorrow.

Când ultima urmă a Crăciunului fu măturată şi dată afară din Hotelul New Hampshire, ne gândirăm cum ar fi potrivit să decorăm restaurantul pentru Revelion.

„Nimeni nu simte ceva special pentru Revelion”, zise Franny. „Să nu mai decorăm deloc.”

„O petrecere e o petrecere”, zise tata decis, deşi toţi bănuiam că era cel mai puţin dispus dintre noi să facă o petrecere. Toţi ştiam a cui fusese ideea unei petreceri de Revelion: a lui Iowa Bob.

„Oricum, n-o să vină nimeni”, zise Frank.

„Ei, vorbeşte pentru tine, Frank”, spuse Franny. „Câţiva prieteni de ai mei vin.”

„Ar putea să fie aici o sută de persoane, Frank, şi tot ai rămâne în camera ta”, am zis.

„Du-te şi mănâncă încă o banană”, spuse Frank. „Du-te şi aleargă... până la lună.”

„Ei, mie îmi place să fiu la o petrecere”, zise Lilly şi toţi ne uitarăm la ea – fiindcă nu o văzusem până atunci; era atât de mică. Lilly avea aproape unsprezece ani, dar acum părea mult mai mică decât Egg, abia îmi ajungea până la brâu şi cântărea mai puţin de douăzeci de kilograme.

Aşa că toţi folosirăm această ocazie: dacă Lilly aştepta cu nerăbdare să fie o petrecere, vom încerca să-i facem pe plac.

„Deci, Lilly, cum ar trebui să decorăm restaurantul?”, o întrebă Frank; când îi vorbea lui Lilly avea un fel de a se apleca, de parcă s-ar fi adresat unui prunc în cărucior, şi ce spunea era pur şi simplu de neînţeles.

„Să nu decorăm nimic”, zise Lilly. „Să petrecem numai.” Toţi tăcurăm în faţa acestei perspective, ca şi cum ar fi fost vorba de o sentinţă capitală, dar mama spuse: „E o idee minunată! O să chem familia Matson!”

„Familia Matson?”, zise tata.

„Şi familia Fox şi poate familia Calder”, zise mama.

„Nu familia Matson!” spuse tata. „Iar familia Calder oricum ne-au invitat la petrecerea lor – în fiecare an ei fac o petrecere de Revelion.”

„Ei, atunci o să chemăm doar câţiva prieteni”, spuse mama.

„Da, vor fi şi clienţii obişnuiţi”, zise tata, dar nu părea să fie prea sigur, şi nu ne-am uitat la el. „Clienţii obişnuiţi” erau un grup atât de mic de vechi prieteni; în cea mai mare parte erau prieteni de pahar ai lui Bob Antrenorul. Ne întrebam dacă vor mai veni – şi de Revelion ne îndoiam că o să o facă.

Doamna Urick nu ştia câtă mâncare să pregătească; Max se întreba dacă să cureţe întreaga parcare, sau doar câteva din obişnuitele locuri. Ronda Ray părea să fie animată de gândul de a avea propria ei petrecere de Revelion; avea o rochie pe care voia să o poarte – îmi spusese totul pe chestia asta. Eu ştiam care e rochia: rochia sexy pe care Franny i-o cumpărase mamei de Crăciun; mama o dăduse Rondei. După ce o văzusem pe Franny încercând-o, eram neliniştit întrebându-mă cum avea să se bage în ea.

Mama aranjase să avem şi o orchestră. „Aproape o orchestră”, zicea Franny, fiindcă o mai auzise înainte. Cântau vara la Hampton Beach, dar în restul anului cei mai mulţi învăţau încă la liceu. La ghitara electrică cânta un golan din liceu, numit Sleazy Wales; mama lui era vocalista şi ghitarista grupului – o femeie voinică, cu un glas strident, cu numele de Doris, şi căreia Ronda Ray, pornită, îi spunea târâtura. Orchestra se numea, fireşte, Hurricane Doris, şi era formată din Sleazy Wales, maică-sa şi doi din colegii de liceu ai lui Sleazy; bas şi tobă. Cred că băieţii lucrau după ore în acelaşi garaj, deoarece costumele lor erau nişte salopete de mecanic – băieţii – cu numele cusute pe piept alături de emblema GULF. Erau Darmy, Jake, Sleazy şi toţi aveau emblema GULF. Doris purta ce voia ea să poarte – rochii pe care chiar Ronda Ray le-ar fi considerat indecente. Frank, desigur, era de părere că grupul Hurricane Doris era „dezgustător”.

Formaţia prefera cântecele lui Elvis Presley – „cu o mulţime de ritmuri lente, dacă în public sunt mulţi oameni maturi”, îi spusese Doris la telefon mamei mele, „şi cu un rahat mai rapid, dacă publicul e tânăr”.

„O, Doamne”, zise Franny. „Abia aştept să aud ce crede Junior Jones de Hurricane Doris.”

Şi eu am scăpat din mână câteva scrumiere de sticlă pe care trebuiam să le pun pe mese, fiindcă abia aşteptam să văd ce o să creadă despre mine sora lui Junior Jones.

„Câţi ani are?”, am întrebat-o pe Franny.

„Dacă ai noroc, puştiule”, mă necăji Franny, „va fi cam de vreo doisprezece ani.”

Frank pusese cârpa şi mătura în debaraua de la etajul unu şi descoperise, în debara, un indiciu al existenţei lui Sorrow. Planşeta pe care fusese montat Sorrow în poziţia de „atac”. Pe scândură erau patru găuri de şurub bine făcute şi urme de labe de câine; fusese înşurubat cu labele de planşetă.

„Egg!”, strigă Frank. „Pungaş mic ce eşti, Egg!”

Egg îl desfăcuse aşadar pe Sorrow de pe planşetă şi, poate, chiar în acest moment îi rearanja poziţia mai aproape de felul în care-l vedea el pe bătrânul câine.

„E bine că Egg n-a pus mâna niciodată pe State o’ Maine”, zise Lilly.

„E bine că Frank n-a pus mâna pe State o’ Maine”, observă Franny.

„N-o să fie prea mult loc pentru dansat”, zise Ronda Ray, obosită. „Nu putem scoate scaunele din loc.”

„O să dansăm în jurul scaunelor!”, strigă tata, optimist.

„Înşurubaţi pe viaţă”, murmură Franny, dar tata o auzi, şi nu era pregătit să audă vechile zicale ale lui Iowa Bob – nu încă. O privi foarte trist şi apoi se uită în gol. Îmi aduc aminte de Revelionul lui 1956 ca de un timp în care fiecare „a privit în gol” de multe ori.

„O, drace”, îmi şopti Franny şi părea, de fapt, ruşinată.

Ronda Ray o îmbrăţişă rapid pe Franny. „Iubito, tocmai ai mai crescut un pic”, îi spuse ea. „Şi trebuie să afli: cei mari nu dau înapoi aşa de repede ca puştii.”

Îl auzirăm pe Frank urlând pe scări după Egg. Frank, nici el nu „dădea înapoi” prea bine, mi-am zis. Dar Frank, într-un sens, nu a fost niciodată puşti.

„Termină cu gălăgia”, zbieră Max Urick de la al patrulea etaj.

„Veniţi jos să ne ajutaţi cu pregătirea petrecerii – amândoi!”, strigă tata.

„Puşti!”, zbieră Max.

„Ce ştie el despre copii?”, mormăi doamna Urick.

Harold Swallow ne sună din Detroit. Nu se întorcea la Dairy mai devreme; n-avea să fie la petrecere. Spunea că tocmai şi-a amintit că Revelionul îl deprimă şi termină întotdeauna prin a privi toată povestea la televizor. „Aş putea să fac acest lucru şi în Detroit”, spuse el. „Nu trebuie să iau avionul ca să mă duc la Boston şi să merg cu maşina

cu Junior Jones şi cu mulţi alţii, ca să stau într-un hotel ciudat şi să privesc Revelionul la TV.”

„N-o să dăm drumul la TV”, i-am spus. „N-ar merge cu orchestra.”

„Bine”, zise el, „atunci nu vin. Stau mai degrabă în Detroit.” Nu prea era multă logică într-o convorbire cu Harold Swallow; niciodată n-am ştiut ce să-i spun.

„Îmi pare rău de Bob”, zise Harold şi i-am mulţumit şi le-am spus celorlalţi ce-am vorbit cu el.

„Nici Nasty nu vine”, spuse Franny. „Nasty” era prietenul din Boston al prietenei lui Franny, Ernestine Tuck din Greenwich, Connecticut. Lui Ernestine toată lumea îi spunea Bitty, în afară de Franny şi Junior Jones. Se pare că mama ei îi spusese într-o noapte de pomină „a little bitty”[1] şi numele, cum se zice, a prins. Ernestine nu se supăra că i se spunea aşa şi tolera şi versiunea dată de Junior numelui ei: avea sâni superbi şi Junior îi spunea Titsie[2] Tuck şi Franny îi spunea şi ea aşa. Bitty Tuck o idolatriza pe Franny într-o asemenea măsură, încât ar fi suportat orice insultă venind din partea ei; şi oricine pe lume, aşa credeam, trebuia, pur şi simplu, să accepte insulte venind din partea lui Junior Jones. Bitty Tuck era bogată şi drăguţă şi avea optsprezece ani şi nu era o persoană neplăcută – numai că era uşor s-o necăjeşti – şi venea de Revelion fiindcă era ceea ce Franny numea o fată agreabilă la o petrecere şi era singura prietenă a ei din Dairy School. La optsprezece ani, Bitty era foarte sofisticată – după părerea lui Franny. Urma ca Junior Jones şi sora sa, îmi explică Franny, să vină cu maşina lor din Philadelphia; aveau să o ia, în drum, pe Titsie Tuck în Greenwich şi apoi pe prietenul lui Titsie, Peter („Nasty”) Raskin în Boston. Dar acum – îmi spuse Franny – Nasty nu avea voie să vină fiindcă o insultase pe o mătuşă de-a lui la o nuntă în familie. Titsie se hotărâse să vină oricum cu Junior şi cu sora lui.

„Atunci va fi o fată în plus – pentru Frank”, zise tata în felul lui bine intenţionat şi toţi tăcurăm.

„Şi aşa nu e nicio fată pentru mine”, zise Egg.

„Egg”, răcni Frank făcându-ne pe toţi să tresărim. Nimeni nu ştia că Egg era de faţă sau când venise, dar el îşi schimbase costumul şi se prefăcea că aranjează cu râvnă lucrurile în restaurant, ca şi cum ar fi trebăluit alături de noi toată ziua.

„Aş vrea să vorbesc cu tine, Egg”, zise Frank.

„Ce?”, zise Egg.

„Nu ţipa la Egg!”, spuse Lilly şi-l trase deoparte pe Egg în felul ei iritant şi matern. Observaserăm că Lilly începuse să arate un interes matern pentru Egg, de îndată ce Egg crescuse mai mare decât ea. Frank îi urmă într-un colţ al sălii, sâsâind la Egg de parcă ar fi fost un şarpe.

„Ştiu că tu l-ai luat, Egg”, îi şuieră Frank.

„Ce?”, zicea Egg.

Frank nu îndrăznea să spună „Sorrow” cu tata în restaurant şi nimeni din noi n-ar fi permis ca Egg să fie hărţuit; Egg era în siguranţă şi o ştia. Egg purta uniforma lui de infanterist combatant; Franny îmi spusese că e convinsă că Frank ar dori, probabil, să aibă o asemenea uniformă şi asta îl scotea din sărite ori de câte ori Egg purta o uniformă – şi Egg avea multe. Dacă pasiunea lui Frank pentru uniforme părea ciudată, era destul de firesc să-i placă foarte mult lui Egg; neîndoios că acest lucru îl supăra pe Frank.

Am întrebat-o pe Franny cum avea să se întoarcă la Philadelphia sora lui Junior Jones după Anul Nou când şcoala va începe din nou. Franny păru cam încurcată şi i-am explicat că nu cred că Junior Jones o va duce pe sora sa tocmai până la Philadelphia şi după aceea se va întoarce la Dairy la şcoală şi că nu i se va da voie să-şi ţină maşina la Dairy School. Era împotriva prevederilor regulamentului.

„Presupun că va pleca singură cu maşina”, zise Franny. „Oricum maşina e a ei – sau cred că e a ei.”

Mi-a trecut atunci prin minte că sora lui Junior Jones trebuia să fie destul de mare ca să poată conduce, căci ei veneau cu maşina ei.

„Trebuie să aibă cel puţin şaisprezece ani!”, i-am zis lui Franny.

„Nu-ţi fie teamă”, spuse Franny. „Cam câţi ani crezi că are Ronda?”

Gândul unei fete mai mari mă intimida totuşi destul de mult, chiar dacă nu-mi imaginam o fată mai mare şi masivă: o fată mai mare, mai solidă, violată odată.

„Poţi să presupui că va fi şi neagră”, îmi spuse Franny. „Sau nici asta nu ţi-a dat prin minte?”

„Asta nu mă deranjează”, am zis.

„O, totul te deranjează”, spuse Franny. „Titsie Tuck are optsprezece ani şi te deranjează al dracului şi ea va fi aici.”

Asta era adevărat. Titsie Tuck se referea la mine, în public, zicând că sunt „drăguţ”, în felul ei condescendent.

Dar nu era vorba de asta; era drăguţă – dar nu se uita la mine, decât ca să glumească; mă intimida, aşa cum poate să te intimideze cineva care nu-şi aminteşte niciodată numele tău. „În lumea asta”, observase odată Franny, „tocmai când te crezi de neuitat, se găseşte întotdeauna cineva care a uitat că te-a cunoscut.”

Era o zi de du-te-vino continuu la Hotelul New Hampshire, care se pregătea de Revelion: îmi aduc aminte că, mai pronunţat ca îmbinarea obişnuită de prostie şi tristeţe, părea să plutească deasupra noastră, ca şi cum am fi fost conştienţi uneori de asta, faptul că nu prea îl jeleam pe Bob – şi conştienţi alteori că datoria noastră cea mai inevitabilă (nu în ciuda şi din pricina lui Bob) era să ne distrăm. Era, poate, prima noastră verificare a unui crez lăsat tatălui meu de Iowa Bob însuşi: un crez pe care tata ni-l amintea mereu. Ne era atât de cunoscut, încât nici nu voiam să nu ne purtăm de parcă n-am fi crezut în el, deşi probabil n-am ştiut niciodată – până foarte târziu – dacă credeam sau nu în el.

Crezul era legat de teoria lui Iowa Bob că ne aflăm cu toţii pe un mare vas – „într-o mare croazieră prin lume”. Şi în ciuda primejdiei de a fi măturaţi de pe punte, oricând, sau poate din cauza primejdiei, nu ne era îngăduit să fim deprimaţi sau nefericiţi. Modul în care funcţiona această lume nu era nicio justificare pentru un cinism protector sau o disperare de adolescent; după tata şi Iowa Bob, modul în care funcţiona lumea – prost – era tocmai un puternic stimulent ca să trăieşti cu un scop şi să fii hotărât să trăieşti bine.

„Un fatalism fericit”, avea să spună Frank mai târziu despre filosofia lor; Frank, ca un tânăr neliniştit, nu era credincios.

Într-o seară, pe când priveam o melodramă nefericită la televizorul de deasupra barului din Hotelul New Hampshire, mama spuse: „Nu vreau să văd sfârşitul filmului. Îmi plac sfârşiturile fericite.”

Şi tata spuse: „Nu există sfârşituri fericite.”

„Exact”, strigă Iowa Bob – cu un ciudat amestec de exuberanţă şi stoicism în vocea lui spartă. „Moartea e oribilă, finală şi deseori prematură”, declară Bob Antrenorul.

„Ei şi?”, zise tata.

„Asta-i!”, strigă Iowa Bob. „Asta-i esenţialul: Ei şi?”

Aşa că maxima familiei spunea că un sfârşit nefericit nu zădărniceşte o viaţă bogată şi activă. Aceasta se baza pe credinţa că nu există sfârşituri fericite. Mama se opunea acestei idei, şi Frank era necomunicativ şi Franny şi cu mine eram probabil cei care credeau în această religie, sau dacă, uneori, ne îndoiam de Iowa Bob, lumea venea cu ceva care părea să arate că bătrânul atacant avea dreptate. N-am ştiut niciodată care era credinţa lui Lilly (fără îndoială o mică idee, pe care o păstra pentru ea) şi Egg avea să fie cel care să-l recupereze pe Sorrow, în mai multe privinţe. Recuperarea lui Sorrow era şi ea un fel de religie.

Planşeta pe care o găsise Frank cu urmele de labe pe ea şi cu găurile lui Sorrow în ea, arătând ca un crucifix al unui Crist cu patru picioare, mi s-a părut de rău augur. Am convins-o pe Franny să facem un control al paturilor, deşi ea spunea că Frank şi cu mine eram nişte aiuriţi... Egg, zicea ea, a vrut probabil să păstreze planşeta şi a aruncat câinele. Desigur că interfonul nu ne dezvălui nimic, deoarece Sorrow – fie că era ascuns, fie că era aruncat – nu mai respira. La camera 4A se auzea un ciudat zgomot ca o rafală de aer – în celălalt capăt al palierului, opus paraziţilor lui Max Urick –, dar Franny spuse că era deschisă probabil o fereastră: Ronda Ray făcuse patul pentru Bitty Tuck şi în cameră fusese un aer sufocant.

„De ce o punem pe Bitty acolo sus, la etajul al patrulea?", am întrebat.

„Fiindcă mama s-a gândit că o să vină cu Nasty", zise Franny, „şi în acest fel – cocoţaţi la al patrulea etaj, vor putea să stea în intimitate, departe de voi puştii."

„De noi puştii, vasăzică", am spus. „Unde va dormi Junior?"

„Nu cu mine", zise Franny pe un ton tranşant. „Junior şi Sabrina au camerele lor la etajul doi."

„Sa-brii-na?", am zis.

„Da", spuse Franny.

Sabrina Jones! mi-am zis şi mi s-a pus un catastrofal nod în gât. Şaptesprezece ani şi de un metru nouăzeci, mi-am imaginat, are cam nouăzeci şi cinci de kilograme, goală şi după baie, şi poate ridica greutăţi de o sută de kilograme.

„Au sosit", veni Lilly la tabloul interfonului şi ne spuse, cu o voce slabă. Vederea lui Junior Jones îi lua întotdeauna piuitul lui Lilly.

„Cât de mare e ea?”, am întrebat-o pe Lilly, dar fără îndoială că lui Lilly toţi i se păreau enormi; trebuia să o văd eu însumi pe Sabrina Jones.

Frank, complăcându-se într-un moment de făţişă acceptare de sine, se îmbrăcase cu uniforma lui de şofer de autobuz şi o făcea pe portarul la Hotelul New Hampshire. Ducea bagajul lui Bitty Tuck în hol; Bitty era tipul de fată care are bagaje. Purta un fel de costum bărbătesc, dar croit pentru o femeie, şi avea chiar şi o cămaşă bărbătească, cravată şi tot ce trebuie – în afară de sâni care erau extraordinari, cum observase Junior Jones; era imposibil să fie ascunşi chiar în cel mai bărbătesc costum. Se agita în hol în spatele lui Frank, care asuda cărându-i bagajele.

„Salut, John-John!”, zise ea.

„Salut, Titsie”, i-am spus, fără să vreau lăsându-mi să-mi scape din gură porecla ei, deoarece numai Junior şi Franny puteau să-i spună Titsie şi să nu fie priviţi cu dispreţ. Se uită dispreţuitor la mine şi se grăbi pe lângă mine să o îmbrăţişeze pe Franny cu ţipete ciudate pe care tipul ei de fată pare să le fi făcut de când s-a născut.

„Valizele merg la 4A, Frank”, am zis.

„Isuse, nu, acum nu merg acolo”, spuse Frank prăbuşindu-se în hol cu bagajele lui Bitty. „E nevoie de un efort colectiv”, zise el. „Poate că unii din voi, nebunii, vă veţi entuziasma îndeajuns ca să vă distraţi chiar, făcând-o, în timpul petrecerii.”

În hol se ivi Junior Jones, arătând a fi în stare să facă vânt bagajelor lui Bitty Tuck, sus la al patrulea etaj – dimpreună cu Frank, îmi ziceam eu.

„Hei, distracţia e aici”, zise Junior Jones. „Aici e distracţia, omule.”

Am încercat să văd dincolo de el, sau în jurul lui, cine e la uşă. Într-o înspăimântată secundă, am privit chiar deasupra lui, ca şi cum sora lui, Sabrina, ar fi putut să se înalţe acolo.

„Hei, Sabrina”, zise Junior Jones. „Iată-l pe ridicătorul tău de greutăţi.”

În uşă era o negresă zveltă, cam de înălţimea mea – pălăria cu boruri pleoştite o făcea, poate, să pară mai puţin înaltă – şi purta tocuri. Costumul ei – un taior de damă – era tot atât de elegant ca şi veşmântul lui Tuck; purta o bluză de mătase de culoare crem cu un guler larg care era deschis pe gâtul ei înalt, cât să se întrevadă o licărire din dantela roşie a sutienului. Tenul ei era de o minunată

culoare de ciocolată amăruie. Avea ochi strălucitori şi un zâmbet larg, cu gura plină de dinţi ciudaţi, dar frumoşi; mirosea atât de plăcut şi de atât de departe, încât chiar ţipetele lui Bitty Tuck erau atenuate de parfumul Sabrinei Jones. Avea, cred, cam douăzeci şi opt de ani sau treizeci şi părea surprinsă că-mi este prezentată. Junior Jones, care era grozav de iute la dimensiunile lui, se îndepărtă rapid de noi.

„Eşti cel care ridică greutăţi?", zise Sabrina Jones.

„Am doar cincisprezece ani", am minţit eu; mai la urma urmei aveam să împlinesc cincisprezece ani foarte curând.

„Dumnezeule", zise Sabrina Jones; era atât de drăguţă, că nu o puteam privi. „Junior!", strigă ea, dar Junior se ascundea de ea – aşa mare cum era.

Era clar că avusese nevoie să fie dus cu maşina de la Philadelphia şi, nedorind să o dezamăgească pe Franny nevenind la Revelion, apelase la sora lui mai mare şi la maşina surorii sale, pretextând că-i aranjează o întâlnire cu mine.

„Junior mi-a spus că Franny are un frate mai mare", zise Sabrina mâhnită. Presupun că Junior se va fi gândit la Frank. Sabrina Jones era secretară la o firmă de avocaţi din Philadelphia; avea douăzeci şi nouă de ani.

„Cincisprezece", şuieră ea printre dinţi, care nu erau de un alb strălucitor ca şi cei ai fratelui său; dinţii Sabrinei erau perfect dimensionaţi şi la locul lor, dar aveau o nuanţă sidefie de scoică. Nu erau nişte dinţi neatrăgători, dar era singurul ei cusur vizibil. În nesiguranţa mea, aveam nevoie să-i observ. Mă simţeam greoi şi copleşit – plin de banane, cum ar fi spus Frank.

„Va fi şi o orchestră", am zis şi imediat am regretat că am spus-o.

„Grozav", spuse Sabrina Jones, dar cu un glas binevoitor, şi zâmbi. „Dansezi?", întrebă ea.

„Nu", am recunoscut.

„Ei bine", zise ea; încerca într-adevăr să fie drăguţă. „Ridici greutăţi?"

„Nu atât de mult ca Junior", am spus.

„Aş zvârli câteva greutăţi în capul lui Junior", zise ea.

Frank se ivi clătinându-se prin hol, luptând cu un cufăr de-al lui Junior Jones plin cu haine de iarnă; neputând să treacă cu succes pe lângă bagajele lui Titsie Tuck de la capătul scărilor, trânti cufărul acolo – speriind-o pe Lilly care şedea pe ultima treaptă şi o privea pe Sabrina Jones.

„Ea e sora mea Lilly şi acela e Frank”, i-am spus Sabrinei, arătându-i spatele lui Frank care se făcea nevăzut. Le auzeam pe Franny şi Bitty Tuck ţipând undeva şi ştiam că Junior Jones stătea de vorbă cu tata – exprimându-şi condoleanţele pentru moartea lui Bob Antrenorul.

„Salut, Lilly”, zise Sabrina.

„Eu sunt o pitică”, zise Lilly. „Nu voi creşte niciodată mai mare.”

Informaţia aceasta trebuie să-i fi părut Sabrinei Jones potrivită perfect cu dezamăgirea ei la descoperirea vârstei mele; Sabrina nu păru deloc şocată.

„Ei, asta-i interesant”, îi spuse ea lui Lilly.

„Vei mai creşte, Lilly”, i-am zis. „Cel puţin vei mai creşte ceva şi nu eşti o pitică.”

Lilly dădu din umeri. „Nu-mi pasă”, spuse ea.

O siluetă trecu rapid pe palier la cotul scării – în mână ţinea un tomahawk, pe obraz era vopsit ca pentru război şi nu purta mai nimic altceva (o cârpă neagră în jurul şalelor, cu şiruri de mărgele colorate pe şolduri).

„Acela era Egg”, am zis privind ochii uimiţi ai Sabrinei Jones, cu frumoasa ei gură deschisă – ca şi cum ar fi vrut să spună ceva.

„Acela era un băieţaş indian”, zise ea. „De ce i se spune Egg?”

„Ştiu eu de ce!”, se oferi Lilly să explice; şezând pe scară, ea ridică mâna – ca şi cum ar fi fost la şcoală aşteptând să fie chemată. M-am bucurat că era acolo; nu mi-a plăcut niciodată să explic numele lui Egg[3]. Egg a fost de la început, din vremea sarcinii mamei, când Franny o întrebase ce nume avea să dea pruncului. „Acum e doar un ou”, spusese Frank întunecat – priceperea lui la biologie era întotdeauna uimitoare pentru noi toţi. Şi aşa, pe măsură ce mama se „îngrăşa”, oul fu numit Egg cu sporită convingere. Mama şi tata sperau să aibă o a treia fată, doar fiindcă avea să se nască în aprilie şi amândurora le plăcea numele de April pentru o fată; nu erau hotărâţi ce nume să aleagă dacă avea să fie băiat, tata neţinând la numele său, Win, şi mamei – în ciuda afecţiunii sale pentru Iowa Bob – neplăcându-i deloc ideea unui Robert Jr. Când fu limpede că oul era un băiat, el era – în familia noastră – oricum un Egg şi numele (cum se spune) a prins. Egg nu avu alt nume.

„A început ca un ou şi continuă să fie un ou”, îi explică Lilly Sabrinei Jones.

„O, Doamne”, zise Sabrina şi aş fi dorit să se întâmple ceva extrem de captivant în Hotelul New Hampshire..., ca să mă scoată din stânjeneala mea provocată de felul (întotdeauna mă frapa) în care familia noastră trebuie să pară celor din afară.

„Vezi”, avea să explice Franny, cu ani mai târziu, „noi nu suntem excentrici, nu suntem bizari. Fiecăruia din noi”, spunea Franny, „noi îi părem la fel de obişnuiţi ca şi ploaia.” Şi avea dreptate; fiecăruia din noi îi apăream perfect normali şi dragi, ca mirosul pâinii, fiind exact o familie. Într-o familie chiar şi exagerările sunt de înţeles; sunt întotdeauna exagerări logice, şi nimic mai mult.

Dar stânjeneala mea faţă de Sabrina mă făcea să mă simt stânjenit pentru noi toţi. Stânjeneala mea includea chiar persoane din afara familiei. Eram stânjenit din pricina lui Harold Swallow ori de câte ori vorbeam cu el; mi-era teamă întotdeauna că-şi va bate joc cineva de el şi l-ar răni. Şi de Revelion, la Hotelul New Hampshire, am fost stânjenit din cauza Rondei Ray, care purta rochia pe care Franny i-o cumpărase mamei; am fost stânjenit chiar şi din cauza orchestrei, a teribilului grup rock numit Hurricane Doris.

L-am recunoscut pe Sleazy Wales, un golan care mă ameninţase cu ani în urmă, la un matineu de sâmbătă. Făcuse un cocoloş de pâine, cenuşiu din pricina uleiului şi a murdăriei ocupaţiei lui de mecanic auto, şi îmi vârâse cocoloşul de pâine sub nas...

„Nu vrei să-l mănânci, puştiule?”, m-a întrebat.

„Nu, mulţumesc”, i-am zis. Frank sări şi fugi pe culoar, dar Sleazy Wales mă apucă de braţ şi mă ţinu pe loc. „Nu mişca”, zise el. I-am făgăduit că nu mă mişc şi scoase un cui lung din buzunar şi-l împinse în cocoloşul de pâine. Apoi strânse în pumn pâinea cu cuiul ieşind ameninţător printre degetul arătător şi cel inelar.

„Vrei să-ţi scot dracului ochii?”, mă întrebă.

„Nu, mulţumesc”, am zis.

„Atunci şterge-o dracului de-aici!”, spuse el; chiar şi atunci m-am simţit stânjenit. M-am dus să-l caut pe Frank – care ori de câte ori îi era frică la cinema, se ducea la robinetul de apă. Frank făcea şi el adeseori să mă simt stânjenit.

În seara de Revelion la Hotelul New Hampshire am văzut imediat că Sleazy Wales nu m-a recunoscut. Prea mulţi kilometri, prea multă ridicare de greutăţi, prea multe banane interveniseră între noi; dacă m-ar fi ameninţat din nou cu pâine şi cuie, pur şi simplu l-aş fi strâns în braţe până şi-ar fi dat duhul. Nu părea să fi crescut, de atunci, de la matineul de sâmbătă. Costeliv şi cenuşiu în obraz, faţa având culoarea unei scrumiere murdare, cu umerii traşi înainte în cămaşa cu emblema GULF, încerca să meargă de parcă fiecare braţ îi cântărea o sută de kilograme. Am făcut socoteala că întreg corpul lui, cu chei şi alte unelte grele, nu putea să cântărească mai mult de şaizeci şi cinci de kilograme. L-aş fi putut ridica uşor de şase ori.

Grupul Hurricane Doris nu fu deosebit de dezamăgit de lipsa unui public larg; şi poate că băieţii erau recunoscători că sunt priviţi de mai puţini oameni, cărând echipamentul lor strălucitor şi ieftin de la priză la priză.

Primul lucru pe care l-am auzit spus de Doris Wales a fost: „Dă microfonul mai încolo, Jake, şi nu fi prost”. Basul (numit Jake), un alt slăbănog unsuros în cămaşă GULF, se sucea cu microfonul de parcă ar fi fost terorizat de posibilitatea unui şoc electric – şi de a fi un prost. Sleazy Wales îi dădu celuilalt băiat un pumn drăgălaş în rinichi; un toboşar cu numele de Danny care înghiţi lovitura cu demnitate – dar şi cu o durere vizibilă.

Doris Wales era o femeie cu părul blond pai, al cărei corp părea a fi fost cufundat în ulei de porumb; apoi trebuie să-şi fi pus rochia pe corpul umed. Rochia se lipea peste tot de trupul ei, şi se mula după adânciturile şi proeminenţele lui; un şir de coşuri, sau de muşcături din dragoste marcau pieptul şi gâtul lui Doris, asemenea unei erupţii violente; urmele erau asemenea rănilor făcute de bici. Rujul ei era de culoarea prunei, pătându-i dinţii, şi ne spuse Sabrinei Jones şi mie: „Vreţi muzică de dans mai ritmată, sau muzică lentă bună la mângâiat, sau şi una şi alta?”

„Şi una şi alta”, zise Sabrina Jones, imediat, dar am fost sigur că în cazul în care lumea va termina cu războaiele, foametea şi alte catastrofe, tot le va fi posibil oamenilor să se stânjenească reciproc de moarte. Autodistrugerea noastră s-ar putea să dureze în acest mod mai mult, dar sunt convins că ar fi nu mai puţin completă.

La câteva luni după uraganul care i-a împrumutat numele, Doris Wales auzi pentru prima oară cântecul lui

Elvis Presley, *Heartbreak Hotel*[4], pe când se afla chiar într-un hotel. Ea ne spuse Sabrinei şi mie că acest lucru a însemnat pentru ea o experienţă cu caracter religios.

„Înţelegeţi?", zise Doris. „Stăteam cu tipul acela într-un hotel, când cântecul acesta s-a difuzat la radio. Cântecul acela mi-a spus cum să mă simt", ne explica Doris. „Asta a fost cam acum o jumătate de an. De atunci n-am mai fost aceeaşi."

Mă întrebam ce-i cu tipul cu care stătea Doris Wales când a trecut prin această încercare; unde o fi acuma? A fost şi el de atunci acelaşi?

Doris Wales cânta numai cântecele lui Elvis Presley; când era nimerit, schimba el cu ea (şi viceversa), această improvizaţie, precum şi faptul, aşa cum observase Junior Jones, că nu era neagră, făcând ascultatul ei aproape de nesuportat.

Pentru a face pace cu sora sa, Junior îi ceru Sabrinei să danseze cu el primul dans; cântecul, îmi aduc aminte, era *Iubito, să ne jucăm de-a casa*, în timpul căruia de mai multe ori Sleazy Wales copleşi glasul mamei sale cu ghitara lui electrică. „Isuse Doamne", zise tata, „cu cât îi plătim?"

„N-are importanţă", spuse mama. „Toată lumea poate să se distreze."

Nu prea părea să fie aşa, deşi Egg făcea impresia că se distrează; purta o togă şi ochelarii de soare ai mamei, şi se ţinea departe de Frank, care se ţinea în umbră, printre mesele şi scaunele goale – bombănindu-şi, fără îndoială, dezgustul.

I-am zis lui Bitty Tuck să mă ierte că i-am spus Titsie, dar că n-am vrut să-i zic aşa.

„Nu-i nimic, John-John", a spus ea, prefăcându-se a fi indiferentă sau – mai rău – fiind cu adevărat indiferentă în ceea ce mă privea.

Lilly mă invită la dans, dar eram prea timid; apoi mă invită Ronda şi am fost prea timid ca s-o refuz. Lilly păru a fi ofensată şi refuză o invitaţie galantă din partea tatei. Ronda Ray mă învârti violent în jurul pistei de dans.

„Ştiu că te pierd", îmi spuse Ronda. „Sfatul meu: când te desparţi de cineva, mai întâi să-i spui."

Speram ca Franny să intervină, dar Ronda ne dirijă spre Junior şi Sabrina, care era clar că se certau.

„Schimbare", strigă, veselă, Ronda şi-l luă pe Junior la dans.

Grupul Hurricane Doris, într-o succesiune de neuitat de sunete învălmăşite, de instrumente strivite şi de stridente ale glasului lui Doris, schimbă ritmul şi începu *Te iubesc pentru că*, o melodie lentă, de dansat foarte aproape, în timpul căreia am tremurat în braţele Sabrinei Jones.

„Nu dansezi atât de prost”, spuse ea. „De ce nu te ocupi de fata aceea, Tuck, prietena surorii tale?”, mă întrebă ea. „E cam de vârsta ta.”

„Are optsprezece ani”, i-am zis, „şi nu ştiu cum să mă ocup de nimeni.” Voiam să-i spun Sabrinei că, deşi relaţia mea cu Ronda era carnală, nu prea fusese o experienţă din care să fi învăţat multe. Cu Ronda nu exista niciun preambul, totul era imediat şi genital, şi Ronda nu voise să mă lase să o sărut pe gură.

„Aşa se răspândesc cei mai periculoşi microbi”, mă asigurase Ronda. „Prin gură.”

„Nici măcar nu ştiu cum să sărut pe cineva”, i-am spus Sabrinei Jones, care păru nedumerită de ceva care pentru ea n-avea nicio legătură cu cele spuse mai înainte.

Franny, căreia nu-i păsa de felul în care dansa Ronda pe melodia lentă cu Junior Jones, îi despărţi şi mi-am ţinut respiraţia – sperând că Ronda Ray n-avea să vină la mine.

„Relaxează-te”, zise Sabrina Jones. „Parcă ai fi un ghem de sârmă.”

„Scuză-mă”, am spus.

„Niciodată să nu te scuzi faţă de sexul opus”, spuse ea. „Nu, dacă vrei să ajungi undeva.”

„Să ajung undeva?”, i-am zis.

„Dincolo de sărutat”, spuse Sabrina.

„Eu nu pot ajunge la sărutat”, i-am explicat.

„Asta-i uşor”, zise Sabrina. „Ca să ajungi la sărutat, tot ce trebuie să faci e să acţionezi ca şi cum ai şti să săruţi: atunci cineva o să te lase să începi.”

„Dar nu ştiu cum”, am zis.

„Asta-i uşor”, spuse Sabrina. „Totul e să exersezi.”

„N-am cu cine să exersez”, i-am zis – dar m-am gândit o clipă la Franny.

„Încearcă cu Bitty Tuck”, şopti Sabrina râzând.

„Dar trebuie să par că ştiu cum s-o fac”, i-am spus. „Şi nu ştiu.”

„Ne-am întors iar aici”, zise Sabrina. „Sunt prea mare ca să te las să exersezi cu mine. N-ar fi bine pentru niciunul dintre noi.”

Ronda Ray, circulând pe ringul de dans, îl zări pe Frank în spatele meselor goale, dar Frank fugi înainte ca să-l invite să danseze cu ea. Egg dispăruse, aşa că Frank abia aşteptase ca să-l încolţească pe Egg singur. Lilly, stoică, dansa cu unul dintre prietenii mamei şi ai tatei, domnul Matson, un bărbat înalt şi nefericit – deşi, dacă ar fi fost scund, n-ar fi fost destul de scund pentru Lilly. Arătau ca un număr de circ stângaci, poate inadmisibil, executat de animale.

Tata dansa cu doamna Matson şi mama stătea la bar, vorbind cu un vechi prieten care venea la Hotelul New Hampshire aproape în fiecare seară – un prieten de băutură al lui Bob Antrenorul; îl chema Merton şi era contramaistru la un depozit de cherestea. Merton era un bărbat masiv şi greoi, şchiop şi cu mâini puternice, umflate; o asculta fără prea mare interes pe mama, cu faţa marcată de lipsa lui Bob; cu ochii admirând-o pe Doris Wales, părea să-şi spună că orchestra era nepotrivită atât de curând după ultima plecare a lui Bob.

„Varietatea”, îmi spuse Sabrina Jones la ureche. „Acesta e secretul sărutatului.”

„Te iubesc din o sută de mii de motive!”, îngâna Doris Wales.

Egg se întoarse; era în costumul lui Mare Vultur; apoi dispăru din nou. Bitty Tuck părea a fi plictisită; nu era sigură dacă să-i despartă pe Junior şi pe Franny. Şi era atât de sofisticată, cum ar fi zis Franny, că nu ştia cum să vorbească cu Ronda Ray, care-şi luase ceva de băut de la bar. L-am zărit pe Max Urick căscându-şi ochii din uşa bucătăriei.

„Mici muşcături, şi un vârf de limbă”, zise Sabrina Jones, „dar lucrul important e să-ţi mişti gura.”

„Vrei să bei ceva?”, am întrebat-o. „Eşti destul de mare. Tata a pus o ladă cu bere în zăpadă pentru noi, copiii, afară, la intrarea de serviciu. Spunea că nu ne poate lăsa să bem la bar, dar tu poţi.”

„Arată-mi unde e intrarea de serviciu”, zise Sabrina Jones. „O să beau o bere cu tine. Numai nu-ţi da aere.”

Am plecat de pe pista de dans, tocmai la timp, din fericire, ca să pierdem trecerea zgomotoasă a lui Doris Wales la *Nu-mi pasă dacă soarele nu străluceşte* – al cărei ritm rapid o făcu pe Bitty Tuck să o dea la o parte pe Franny ca să danseze cu Junior. Ronda privi supărată cum plecam cu Sabrina.

Sabrina şi cu mine l-am speriat pe Frank, care urina pe containerele de gunoi de la intrarea de serviciu. Cu un gest stângaci, tipic pentru Frank, el se făcu că ne arată unde e berea. „Ai un deschizător, Frank?”, l-am întrebat, dar el dispăru în pâcla din Elliot Park – veşnic dezolanta ceaţă, care iarna era mereu prezentă.

Sabrina şi eu am deschis sticlele de bere la recepţie în hol, unde Frank atârnase un deschizător de o bucată de sfoară prinsă într-un cui, pentru a deschide sticlele de Pepsi Cola când era de serviciu la telefon. Încercând stângaci să stau lângă Sabrina, pe cufărul cu hainele de iarnă ale lui Junior, am vărsat bere pe bagajul lui Bitty Tuck.

„Ai putea să încerci să-i câştigi afecţiunea”, spuse Sabrina, „oferindu-te să duci toate valizele astea în camera ei.”

„Unde sunt valizele tale?”, am întrebat-o pe Sabrina.

„Pentru o noapte”, zise Sabrina, „nu iau o valiză. Şi nu trebuie să te oferi să mă conduci la camera mea. Pot s-o găsesc şi singură.”

„Te-aş putea conduce totuşi”, am spus.

„Bine, condu-mă”, spuse ea. „Am o carte de citit. N-am nevoie de această petrecere”, adăugă ea. „Aş putea de asemenea să mă pregătesc pentru drumul lung de întoarcere cu maşina la Philadelphia.”

Am mers cu ea până la camera de la etajul doi. N-aveam nicio iluzie că aş putea să fac ceva cu ea; oricum n-aş fi avut curajul. „Noapte bună”, am îndrugat la uşa ei şi am lăsat-o să dispară. Nu dispăru pentru multă vreme.

„Hei”, zise ea deschizând uşa înainte ca să plec de pe palier. „N-o să ajungi nicăieri dacă nu încerci. Nici n-ai încercat să mă săruţi.”

„Iartă-mă”, am zis.

„Să nu te scuzi niciodată!”, spuse Sabrina. Stând aproape de mine pe palier mă lăsă s-o sărut. „Mai întâi ce e întâi”, spuse ea. „Ai o respiraţie plăcută – ăsta-i un început. Dar nu mai tremura şi nu trebuie să faci contactul cu dinţii de la început; şi nu încerca să mă împingi cu limba.” Am încercat din nou. „Ţine-ţi mâinile în buzunare”, îmi zise ea. „Fii atent la contactul cu dinţii. Mai bine”, zise. „Mâinile în buzunar tot timpul; amândouă picioarele pe podea.” Mă poticnii spre ea. Contactul cu dinţii fu foarte violent; ea îşi trase capul înapoi, departe de mine, şi când m-am uitat la ea, de necrezut, am văzut că îşi

ţine dinţii de sus în mână. „Rahat!”, zise ea. „Fii atent la dinţi.” O clipă îngrozitoare am crezut că i-am scos dinţii din gură, dar se întoarse cu spatele şi-mi spuse: „Nu te uita la mine. Dinţi falşi. Stinge lumina.” Am stins lumina şi în cameră se făcu întuneric.

„Iartă-mă”, am spus deznădăjduit.

„Nu-ţi cere iertare niciodată”, murmură ea. „Am fost violată.”

„Da”, am zis, ştiind tot timpul că acest lucru va ieşi la iveală. „Şi Franny a fost violată.”

„Aşa am auzit”, spuse Sabrina Jones. „Dar nu i-au scos dinţii cu o ţeavă? Nu-i aşa?”

„Da”, am zis.

„Sărutatul ăsta, al naibii, mă dă gata de fiecare dată”, spuse Sabrina. „Tocmai când e mai bine, dinţii de sus se desprind – sau vreun nătărău face contactul cu dinţii prea tare.”

Nu mi-am cerut iertare. Am întins mâna s-o ating, dar ea mi-a spus. „Ţine-ţi mâinile în buzunare.” Apoi veni lângă mine şi-mi spuse: „Te voi ajuta dacă mă ajuţi şi tu. O să te învăţ tot ce trebuie să ştii despre sărutat, dar trebuie să-mi spui ceva ce-am vrut întotdeauna să ştiu. N-am fost niciodată cu cineva pe care să îndrăznesc să-l întreb. Încerc să păstrez acest lucru secret.”

„Bine”, am fost de acord, înspăimântat – neştiind cu ce am fost de acord.

„Vreau să ştiu dacă e mai bine, fără dinţi, ce dracu”, zise ea, „sau e ceva neruşinat. Întotdeauna m-am gândit că e ceva neruşinat, aşa că n-am încercat niciodată.” Se duse în camera de baie şi am aşteptat-o în întuneric, uitându-mă la dunga de lumină a uşii de la camera de baie – până ce s-a stins şi Sabrina a fost din nou lângă mine.

Caldă şi vie, gura ei era o peşteră în inima lumii. Limba ei era lungă şi rotundă şi gingiile erau tari, dar nu mă durea deloc când muşca. „Puţin mai puţină buză”, murmură ea, „şi puţin mai multă limbă. Nu atât de mult. E dezgustător! Da, o muşcătură uşoară e foarte bine. Aşa e bine. Mâinile înapoi în buzunare – vorbesc serios. Îţi place aşa?”

„O, da”, am zis.

„Chiar da?”, întrebă ea. „E chiar mai bine?”

„E mai intens!”, i-am răspuns.

Sabrina râse. „Dar şi mai bine?”, întrebă ea.

„Minunat”, am mărturisit.

„Mâinile înapoi în buzunare”, zise Sabrina. „Nu-ţi pierde controlul. Nu fi neglijent. Oh!”

„Iartă-mă.”

„Nu-ţi mai cere iertare. Dar nu mai muşca atât de tare. Mâinile în buzunare. Nu te obrăznici. În buzunare! “

Şi aşa mai departe, până am fost declarat drept iniţiat şi bun pentru Bitty Tuck şi pentru lume şi trimis din camera Sabrinei Jones să-mi văd de drum; cu mâinile încă în buzunare m-am lovit de uşa camerei 2B. „Mulţumesc!”, i-am spus Sabrinei. În lumina de pe palier, fără dinţi, fata îndrăzni să-mi zâmbească – un zâmbet roz-cafeniu, roz-albastru, cu mult mai drăguţ decât ciudatul, sidefiul dinţilor ei falşi.

Îmi supsese buzele ca să le facă să se umfle, mi-a spus ea, şi m-am dus cu buzele ţuguiate în restaurantul Hotelului New Hampshire, conştient de puterea gurii mele, gata să fac din sărutatul lui Bitty Tuck ceva istoric. Dar grupul Hurricane Doris îşi croia drum văitându-se prin *Am uitat să-mi amintesc să uit*; Ronda Ray stătea aplecată peste bar făcută praf, rochia nouă a mamei i se ridicase în sus până la nodul muscular de la şold, de unde o vânătaie de forma unui deget gros mă privea. Merton, maistrul de la depozitul de cherestea, schimba poveşti cu tata – ştiam că poveştile erau despre Iowa Bob.

Am uitat să-mi amintesc să uit, se tânguia Doris Wales.

Biata Lilly, care avea să fie întotdeauna prea mică ca să se simtă bine la o petrecere – deşi va continua să aştepte, cu plăcere, petrecerile – se dusese la culcare. Egg, purtând haine obişnuite, şedea bosumflat pe unul din scaunele înşurubate în podea; faţa lui mică era cenuşie, ca şi cum ar fi mâncat ceva ce nu i-a plăcut, ca şi cum ar fi vrut să stea treaz până la miezul nopţii.

Frank, îmi închipuiam, era afară bând berea rece din zăpada adunată la intrarea de serviciu sau Pepsi Cola la biroul de la recepţie din hol sau poate la interfon – ascultând-o pe Sabrina Jones citind o carte sau fredonând cu minunata ei gură.

Mama şi familia Matson o priveau, fără nicio rezervă, pe Doris Wales. Numai Franny era liberă să danseze – Bitty Tuck era pe pistă cu Junior Jones.

„Dansează cu mine”, i-am zis lui Franny, înhăţând-o.

„Nu ştii să dansezi”, îmi spuse Franny, dar mă lăsă să o duc pe pistă.

„Ştiu să sărut”, i-am şoptit lui Franny şi am încercat să o sărut, dar ea m-a împins mai departe.

„Schimbare”, le-a strigat ea lui Junior şi lui Bitty Tuck, şi Bitty fu în braţele mele, plictisită în aceeaşi clipă.

„Dansează cu ea când e miezul nopţii”, mă sfătuise Sabrina Jones. „La miezul nopţii trebuie să săruţi pe cine e cu tine. Odată ce ai s-o săruţi, ai agăţat-o. Numai să nu dai greş cu primul sărut.”

„Ai băut, John-John?”, mă întrebă Bitty. „Buzele îţi sunt umflate.”

Şi Doris Wales, răguşită şi transpirată, începu *Încercând să ajung la tine*, una din acele melodii greoaie, nici lentă nici rapidă, care o sili pe Bitty să se hotărască dacă să danseze mai aproape sau nu. Înainte ca să se fi hotărât, Max Urick ţâşni din bucătărie, pe cap cu bereta de marinar, cu un fluier de arbitru în dinţi şi fluieră atât de strident, încât până şi Ronda Ray se mişcă, puţin, la bar. „La mulţi ani!”, strigă Max, şi Franny se ridică în vârful picioarelor şi-l sărută foarte dulce pe Junior şi mama alergă să-l caute pe tata. Merton, maistrul de la depozitul de cherestea, se uită la Ronda Ray care moţăia, apoi se răzgândi. Şi Bitty Tuck, dând din umeri plictisită, îmi zâmbi din nou cu zâmbetul ei superior şi-mi aminti fiecare savoare a gurii adânci a Sabrinei Jones; şi trecui la atac. Un uşor contact cu dinţii, dar nu ofensiv; o pătrundere a limbii dincolo de dinţi, dar numai o uşoară împingere mai departe; şi dinţii alunecând sub buza de sus. Am simţit minunaţii sâni, atât de disputaţi, ai lui Bitty Tuck, ca nişte pumni moi împingându-mă departe, dar mi-am ţinut mâinile în buzunare, fără să forţez lucrurile; era întotdeauna liberă să se dea la o parte, dar ea hotărî să nu întrerupă contactul cu mine.

„Doamne Dumnezeule”, exclamă Junior Jones, întrerupând pentru o clipă concentrarea lui Bitty Tuck.

„Titsie!”, zise Franny. „Ce-i faci fratelui meu?” Dar eu o ţineam mai departe pe Titsie, întârziind pe buza ei de jos şi mişcându-i uşor limba, pe care mi-o dăduse, deodată, prea mult. Fu o clipă de stânjeneală când îmi scosei mâinile din buzunare, deoarece Bitty hotărâse că melodia *Încercând să ajung la tine* e potrivită pentru a dansa de aproape.

„Unde ai învăţat cum să faci asta?”, îmi şopti ea, cu sânii ca două puicuţe calde cuibărite la pieptul meu. Am plecat de pe pista de dans înainte ca grupul Hurricane Doris să poată schimba ritmul.

Era curent în hol, căci Frank lăsase uşa deschisă la intrarea de serviciu; îl auzeam în zloata întunecată de afară urinându-se cu mare vigoare – pe un container de gunoi. Podeaua de dedesubtul deschizătorului prins cu sfoară era plină de căpăcele de sticle de bere. Ridicând bagajele lui Bitty Tuck în braţe, o auzii pe Bitty că-mi spune: „Nu faci două drumuri?" L-am auzit pe Frank râgâind, un gong anunţând că anul a trecut şi am strâns valizele mai tare şi am început să urc cele patru etaje, cu Bitty urmându-mă.

„Tii!", exclamă ea. „Ştiam că eşti puternic, John-John, dar ai putea să te angajezi la televiziune, sărutând aşa cum săruţi." Şi m-am întrebat ce şi-o fi închipuind: gura mea ca o reclamă, sărutând, pur şi simplu, o cameră de luat vederi?

În felul acesta am uitat de durerea mea de şale şi eram fericit că n-am mai făcut ridicările de dimineaţă şi exerciţiile cu haltera de mână şi am dus bagajele lui Bitty Tuck la camera 4A. Ferestrele erau deschise, dar n-am mai auzit rafala de aer pe care o auzisem cu câteva ore mai înainte la interfon; cred că vântul încetase. Bagajele parcă explodară din braţele mele, pe care le simţii cu kilograme mai uşoare şi Bitty Tuck mă trase spre patul ei.

„Fă-o din nou", zise ea. „Pariez că nu poţi. Pariez că a fost norocul începătorului." Aşa că am sărutat-o din nou, stimulând ceva mai mult contact cu dinţii, şi mai mult joc cu limba.

„Isuse", murmură Bitty Tuck, atingându-mă. „Scoate-ţi mâinile din buzunare!", spuse ea. „O, aşteaptă, trebuie să mă duc la baie." Şi când aprinse lumina la baie, zise „O, ce drăguţ din partea lui Franny că mi-a lăsat uscătorul ei de păr!" Şi eu pentru prima oară am simţit mirosul din cameră – un miros mai puternic decât al unei mlaştini: un miros de ars, totuşi ciudat de umed, ca şi cum focul şi apa s-ar fi unit în mod neplăcut. Mi-am dat seama că zgomotul rafalei de aer pe care-l auzisem la interfon fusese sunetul uscătorului de păr, dar înainte de a intra în camera de baie, ca s-o previn pe Bitty Tuck să nu caute mai departe, ea spuse: „Ce-i înfăşurat în perdeaua de baie? Aaaaaaaaaa!" Ţipătul ei mă opri pe loc între pat şi uşa băii. Chiar şi Doris Wales, mai jos cu patru etaje şi tânguindu-se în *Eşti un sfărâmător de inimi*, trebuie să-l fi auzit. Sabrina Jones mi-a spus mai târziu că îi zburase cartea din mâini. Ronda Ray, cel puţin pentru o întreagă secundă, a ţâşnit dreaptă în sus; Sleazy Wales, îmi spuse Junior Jones, a crezut că

ţipătul venea de la amplificatorul lui, dar nimeni altcineva nu s-a înşelat.

„Titsie!”, a strigat Franny.

„Doamne Dumnezeule!”, a spus tata.

„Dumnezeule!”, a zis Junior Jones.

Am fost primul care a scos-o pe Bitty din camera de baie. Leşinase peste toaleta de copii şi sub chiuveta minusculă. Cada normală de baie, plină pe jumătate cu apă, îi atrăsese atenţia când încercase să-şi introducă diafragma – ceea ce în acele zile era foarte complicat. În apa din cadă plutea perdeaua de baie şi Bitty se aplecase şi ridicase perdeaua atât cât să vadă capul sur al lui Sorrow cufundat în apă – părând a fi victima unui asasinat: un câine înecat, oribila ferocitate a ultimei şi rânjitei sale lupte cu moartea alunecând sub apă.

Descoperitorul corpului e rareori cruţat. Din fericire inima lui Bitty era tânără şi puternică; am simţit-o cum îi bătea în piept când am pus-o pe pat. Socotind că e un mod valabil de a o aduce la viaţă, am sărutat-o, şi deşi a deschis ochii pentru o luminoasă clipă, ţipă din nou, chiar şi mai tare.

„E doar Sorrow”, i-am spus, ca şi cum asta ar fi explicat totul.

Sabrina a fost prima care a ajuns la 4A, deoarece venea numai de la etajul doi. Se uită sever la mine, de parcă aş fi fost categoric un participant la un viol, şi-mi zise: „Trebuie să fi făcut ceva ce nu ţi-am arătat!” Fără îndoială că era convinsă că Bitty fusese victima unor sărutări silnice.

Egg era vinovatul, firește. Dăduse drumul uscătorului de păr ca să-l usuce pe Sorrow în baie şi fiorosul câine luase foc. De frică, Egg aruncase animalul în flăcări în cada de baie şi-l acoperise cu apă. Focul fiind stins, Egg deschisese ferestrele ca să alunge mirosul de ars din cameră şi, fiind foarte obosit, tocmai înainte de miezul nopţii, şi temându-se să nu fie prins de Frank care tot dădea târcoale – acoperise stârvul cu perdeaua de baie, căci câinele ud era acum prea greu de apă ca să-l poată ridica; Egg se dusese apoi în camera noastră şi se schimbase în haine obişnuite, aşteptând eventuala lui pedepsire.

„Dumnezeule”, spuse Frank posomorât, când îl văzu pe Sorrow. „Cred că e total distrus, cred că nu mai poate fi refăcut.”

Chiar şi băieţii din formaţia Hurricane Doris trecură prin sala de baie a lui Bitty, ca să-şi aducă omagiul lor

teribilului câine.

„Voiam să-l fac din nou frumos!”, striga Egg. „Odată a fost drăguţ.”

Frank, cu o subită revărsare de milă, păru să înţeleagă pentru prima oară ce e cu taxidermia.

„Egg, Egg”, căută Frank să-l lămurească pe copilul care plângea în hohote. „Pot să-l fac să fie drăguţ din nou. Trebuia să mă laşi pe mine. Pot să-i fac ce vrei”, afirmă Frank. „Încă mai pot. Vrei să fie drăguţ, Egg. O să-l fac să fie drăguţ.” Dar eu şi Franny ne uitam lung în cadă şi ne îndoiam foarte tare. Că Frank luase un labrador inofensiv şi puturos şi făcuse din el un ucigaş era un lucru; dar ca să reasambleze acest stârv cu adevărat dezgustător, încâlcit şi ars şi umflat, din cadă, era un miracol de perversiune de care ne îndoiam că e capabil până şi Frank.

Tata, pe de altă parte, era optimistul dintotdeauna; părea să fie convins că toate aceste lucruri aveau să fie pentru Frank o excelentă „terapie” – şi fără îndoială, o nouă influenţă „maturizantă” asupra lui Egg.

„Dacă poţi reface câinele şi să-l faci să fie drăguţ, fiule”, îi spuse tata lui Frank cu o nefirească solemnitate, „asta ne va face pe toţi foarte fericiţi.”

„Cred că ar trebui să-l aruncăm”, zise mama.

„De aceeaşi părere”, zise Franny.

„Am încercat”, se plânse Max Urick.

Dar Frank şi Egg începură să strige şi să protesteze. Poate că tata credea că iertarea consta în restaurarea lui Sorrow; salvându-l pe Sorrow, Frank îşi va recâştiga, poate, respectul de sine şi poate refăcându-l pe Sorrow pentru Egg – făcându-l pe Sorrow să fie „drăguţ” – tata se gândea că o parte din Iowa Bob va fi redată nouă tuturor. Dar, aşa cum avea să spună Franny, cu ani după aceea, n-a existat niciodată „o durere[5] drăguţă”; prin definiţie, durerea nu va fi niciodată drăguţă.

Aş putea să-l învinovăţesc pe tata că a încercat? Sau pe Frank că era mediatorul unui optimism atât de deprimant? Şi Egg nu avea nicio vină, desigur; niciunul dintre noi nu aveam vreodată să-l învinovăţim pe Egg.

Numai Lilly dormise în tot acest timp, trăind poate, oricum, într-o lume nu chiar ca a noastră. Doris Wales şi Ronda Ray nu urcaseră patru etaje ca să vadă leşul, dar când le-am găsit în restaurant păreau aproape să-şi fi revenit din această împrejurare, fie şi prin mijlocirea altora. Orice speranţă ce va fi fost în mintea lui Junior

Jones chiar într-o mini-seducţie fusese risipită de întreruperea muzicii; Franny îl sărută de noapte bună pe Junior şi se duse în camera ei. Şi Bitty Tuck, deşi îi plăcuseră foarte mult sărutările mele, nu putea ierta intruziunea în camera de baie – a lui Sorrow şi a mea. Presupun că-i displăcea, cel mai mult, poziţia dizgraţioasă în care o descoperisem – „Leşinată în timp ce îşi punea diafragma!", aşa cum avea Franny să caracterizeze scena mai târziu.

M-am pomenit singur cu Junior Jones la intrarea de serviciu, bând berea rece şi privind spre Elliot Park, în căutarea altor supravieţuitori ai Revelionului. Sleazy Wales şi băieţii din orchestră plecaseră acasă; Doris şi Ronda erau aplecate peste bar – un fel de camaraderie se ivise deodată, într-un mod confuz, între ele. Şi Junior Jones îmi spuse: „Nu vreau s-o jignesc pe sora ta, dar sunt foarte excitat."

„Idem", i-am zis, „şi nicio jignire surorii tale."

Râsul femeilor din restaurant ajunse până la noi şi Junior spuse: „Vrei să încercăm să le agăţăm pe doamnele de la bar?" Nu îndrăzneam să-i spun lui Junior cât îmi displăcea această idee, eu care fusesem oricum îmboldit de una din ele – dar după aceea m-am simţit prost cât de repede eram gata să o trădez pe Ronda Ray. I-am spus lui Junior că putea fi agăţată foarte uşor şi că-l va costa numai ceva bani.

Mai târziu, am băut încă o bere şi l-am auzit pe Junior ducând-o pe Ronda Ray la scara din capătul holului, departe de mine. Şi după încă o bere sau două, am auzit-o pe Doris, singură singurică, începând să cânte *Hotelul inimilor sfărâmate*, fără acompaniament şi din loc în loc uitând cuvintele religiei sale şi uneori bolborosindu-le. Şi până la urmă auzii zgomotul cu neputinţă de confundat al vomitatului ei în chiuveta de la bar.

După câtva timp m-a găsit în hol, în uşa deschisă a intrării de serviciu, şi i-am oferit ultima bere rece. „Da, de ce nu?", zise ea. „Ajută la limpezirea vocii. Afurisitul ăsta de *Hotel al inimilor sfărâmate*", adăugă ea. „Întotdeauna mă mişcă peste măsură."

Doris Wales era încălţată cu cizmele ei de cowboy până la genunchi şi ducea într-o mână pantofii ei verzi cu barete înguste şi cu toc înalt; cu cealaltă se juca cu mantoul ei, un tweed cu triste picăţele, având un guler meschin de blană. „E de mosc", zise ea frecând gulerul de obrazul meu.

Apucă sticla de bere cu mâna în care ţinea pantofii cu toc înalt şi o bău aproape toată dintr-odată. Semnul de pe gâtul ei înălţat părea să fi fost făcut de o piesă înroşită de cincizeci de cenţi. Zvârli sticla la picioarele ei şi o împinse cu piciorul pe uşă afară, unde se rostogoli spre containerele de gunoi de la intrarea de serviciu. Se apropie de mine şi-şi împinse piciorul între picioarele mele; mă sărută pe gură, un sărut deosebit de tot ce-mi arătase Sabrina; era un sărut asemenea unei felii dintr-un fruct moale, terciuit dincolo de dinţii şi de limba mea până m-am înecat; sărutul ei avea un gust persistent de vărsătură şi de bere.

„Mă duc să-l iau pe Sleazy de la petrecerea aia", spuse ea. „Vrei să vii?"

Mi-am adus aminte de Sleazy care se oferise să mă îndoape cu forţa cu cocoloşul de pâine sau să-mi scoată ochii cu cuiul la cinema. „Nu, mulţumesc", i-am zis.

„Găinaţ", zise ea şi râgâi violent. „Copiii de azi n-au nicio vlagă." Apoi mă trase la piept şi mă strânse în braţe, trupul ei vânos ca al unui bărbat dar cu sânii lunecând între noi ca doi peşti abia prinşi într-o pungă prea largă; îşi alunecă limba peste obrazul meu înainte de a mi-o băga în ureche. „... de veveriţă", îmi şopti ea, apoi se desprinse de mine.

Căzu în zăpada topită de lângă intrarea de serviciu, dar când am ajutat-o să se ridice, mă împinse în containerele de gunoi şi o porni în întunericul din Elliot Park, singură. O aşteptai să iasă din întuneric în lumina slabă a becului de la singurul felinar din parc şi apoi să intre iar în întuneric; când se ivi pentru o clipă în lumină am strigat-o.

„Noapte bună, doamnă Wales, şi-ţi mulţumesc pentru muzică!"

Îmi făcu semn cu policarul între degetele arătător şi mijlociu, alunecă, aproape să cadă din nou, şi dispăru din nou în întuneric – înjurând ceva sau pe cineva de care se ciocnise. „Ce dracu?", zise ea. „Hai, şterge-o!"

M-am dat la o parte din lumină şi am vomitat în cel mai gol dintre containerele de gunoi. Când m-am uitat din nou la felinar, o siluetă se clătina sub el şi am crezut că e Doris Wales care se întoarce ca să mă înjure. Dar era cineva de la o altă petrecere de Revelion, a cărui casă era într-o altă direcţie. Era un bărbat, sau un adolescent destul de mare, şi, deşi umbla pe trei cărări din cauza băuturii, se descurca mai bine decât Doris Wales prin zăpada topită.

„Şterge-o şi dumneata, doamnă!”, strigă el în întuneric.

„Găinaţ!”, strigă Doris Wales din întuneric şi de departe.

„Târfă!”, răcni bărbatul, apoi îşi pierdu echilibrul şi se aşeză în zăpada topită. „Rahat!”, zise el, fără şi se adreseze cuiva; nu putea să mă vadă.

Atunci abia am observat cum era îmbrăcat. Pantaloni şi pantofi negri, brâu şi papion negre – şi haină albă de seară. Ştiam, desigur, că nu era bărbatul în haină albă de seară; nu avea demnitatea necesară, şi oricare va fi fost călătoria pe care o făcea sau o întrerupea, nu era o călătorie exotică. Şi apoi era Revelionul şi nu sezonul – în Noua Anglie – pentru haină albă de seară. Omul era îmbrăcat nepotrivit şi ştiam că nu era niciun obicei excentric sau distins. În Dairy, New Hampshire, însemna doar că se dusese la magazinul de închiriat smochinguri, după ce toate smochingurile negre fuseseră luate. Sau că nu cunoştea diferenţa care se făcea în oraşul nostru între veşmintele de seară pentru vară şi pentru iarnă; era sau un tânăr nătărău care venea de la o seară de dans de la vreun liceu, sau un nătărău mai în vârstă venind de la un dans pentru oameni mai în vârstă (care fusese un lucru nu mai puţin trist şi inutil decât orice ar fi putut să organizeze vreun liceu). Nu era omul nostru în haină albă de seară, dar îmi amintea de el.

Şi atunci am observat că omul se întinsese în zăpada topită sub felinar şi se apucase să doarmă acolo. Temperatura era cam spre îngheţ.

Am simţit, în sfârşit, că Revelionul ajunsese la ceva: părea să fi existat un sens în participarea mea la petrecere – un sens dincolo de senzaţiile simultan vagi şi concrete ale poftelor trupeşti.

L-am ridicat pe omul cu haină albă de seară şi l-am dus în holul Hotelului New Hampshire; era mai uşor la dus decât hainele lui Bitty Tuck; nu cântărea prea mult, deşi era un bărbat şi nu un adolescent – de fapt, mie mi se părea a fi mai în vârstă decât tatăl meu. Şi când am căutat să-i găsesc vreun act, am văzut că am avut dreptate în ceea ce priveşte închirierea hainei. PROPRIETATEA MAGAZINULUI CHESTER DE HAINE BĂRBĂTEŞTI scria pe eticheta de pe căptuşeala hainei albe de seară. Omul, deşi arăta destul de distins – cel puţin pentru Dairy, New Hampshire –, nu avea portofel, ci doar un pieptene de argint.

Poate că Doris Wales îl jefuise în întuneric şi de asta răcneau amândoi. Dar nu, mi-am zis, Doris ar fi luat şi pieptenele de argint.

Mi s-a părut a fi o glumă bună să-l aşez pe omul în haină albă de seară pe canapeaua din holul hotelului – în aşa fel încât dimineaţa devreme să-i pot surprinde pe tata şi pe mama. Aş fi putut spune „E cineva care a venit pentru ultimul dans – azi noapte – dar era prea târziu. Aşteaptă să vă vadă în hol."

M-am gândit că era o idee grozavă, dar am simţit – întrucât băusem – că ar trebui să o trezesc pe Franny şi să-i arăt ei pe omul în haină albă de seară, care adormise liniştit pe canapea; Franny avea să-mi spună dacă treaba asta era o idee proastă. Avea să-i placă, eram sigur.

I-am aranjat omului papionul şi i-am încrucişat braţele pe piept; l-am încheiat la nasturele hainei şi i-am strâns brâul, ca să nu arate neglijent. Singurul lucru care lipsea era bronzul pe faţă şi tabachera neagră – şi şalupa albă afară la Arbuthnot-by-the-Sea.

Afară, la Hotelul New Hampshire, nu se auzea freamătul mării, ştiam; era sunetul zăpezii care se topea în Elliot Park, îngheţând şi topindu-se şi iar îngheţând; şi aceştia nu erau pescăruşii care ţipau, ci câinii de pe drum, scotocind în gunoiul de peste tot. Nu observasem – până nu-l aranjasem pe omul în haină albă de seară pe canapea – cât de sărăcăcios era holul nostru – că aerul de şcoală pentru fete nu dispăruse deloc din clădire: ostracizarea, teama de a fi considerată (sexual) de mâna a doua; căsătoriile făcute prea devreme şi alte dezamăgiri care le aşteptau. Bărbatul aproape elegant în haina albă de seară arăta – în Hotelul New Hampshire – ca şi cum ar fi fost cineva de pe o altă planetă, şi deodată n-am mai vrut ca tata să-l vadă.

Am alergat la restaurant să beau nişte apă rece; Doris Wales spărsese un pahar la bar şi pantofii de lucru, ciudat de impersonali ai Rondei Ray, erau băgaţi sub o masă unde trebuie să-i fi zvârlit când a început să danseze şi să încerce să-l atragă pe Junior Jones.

Dacă o voi trezi pe Franny, m-am gândit, Franny ar putea să-şi dea seama că Junior e cu Ronda şi oare asta n-ar răni-o?

M-am dus spre scări şi am ascultat, şi o clipă îmi trecu din nou prin minte gândul la Bitty Tuck – gândul de a o vedea adormită – dar, când am ascultat-o la interfon

sforăia (tot atât de adânc şi de bălăcit ca un porc în noroi). În registrul de rezervări nu era trecut niciun nume; până la vară nu era nimic; în vară avea să vină circul numit Numărul lui Fritz şi (fără îndoială) avea să ne uimească pe toţi. Casa de bani mărunţi, de la biroul de recepţie, nici nu era încuiată – şi Frank, plictisit în orele când era de serviciu la telefon, folosise vârful ascuţit al deschizătorului de sticle ca să-şi cresteze numele pe un braţ al scaunului.

În mirosul cenuşiu al atmosferei de după petrecerea de Revelion, am simţit că trebuie să-l cruţ pe tata de apariţia omului cu haină albă de seară. Mi-am zis că dacă-l scol aş putea să-l folosesc pe Junior Jones să-l sperie şi să-l facă să plece, dar mi-era greu să-i deranjez pe Junior şi pe Ronda Ray.

„Hei, scoală-te", i-am şuierat în ureche omului în haină albă de seară.

„Hrrr!", strigă el în somn. „Ah! o târfă!"

„Linişteşte-te!", i-am şoptit cu asprime.

„Hâc?", zise el. L-am luat şi l-am strâns la piept. „Pfui!" gemu el. „Doamne ajută."

„N-ai nimic", i-am zis. „Dar trebuie să pleci."

Omul deschise ochii şi se ridică în capul oaselor pe canapea.

„Un tânăr tâlhar", zise el. „Unde m-ai prins?"

„Ai adormit afară", i-am spus. „Te-am adus înăuntru ca să nu îngheţi. Acuma trebuie să pleci."

„Trebuie să mă duc la baie", spuse el demn.

„Du-te afară", i-am zis. „Poţi merge?"

„Desigur că pot merge", spuse el. Se duse spre intrarea de serviciu, dar se opri în prag. „Afară e întuneric", zise. „Ai pus ceva la cale, nu-i aşa? Câţi sunt acolo-afară?"

L-am condus la intrarea principală din hol şi am aprins lumina de afară. Mi-e teamă că această lumină l-a trezit pe tata. „La revedere", i-am spus omului în haina albă de seară, „şi La Mulţi Ani!"

„Ăsta e Elliot Park!", exclamă el indignat.

„Da", am spus.

„Păi, atunci aici e hotelul acela ciudat", conchise el. „Dacă e hotel, aş vrea o cameră pentru noaptea asta."

M-am gândit că e mai bine să nu-i spun că n-avea niciun ban la el, aşa că i-am spus: „Hotelul e plin. Nu avem camere libere."

Omul în haină albă de seară se uită la holul pustiu, se zgâi la căsuţele de corespondenţă goale şi la cufărul cu

hainele de iarnă ale lui Junior Jones abandonat în josul scărilor murdare. „Hotelul e plin?”, zise el, ca şi cum i-ar fi trecut prin minte pentru prima oară un adevăr despre viaţă în general. „Doamne Dumnezeule”, exclamă. „Am auzit că locul ăsta e pe ducă.” Nu era ceea ce voiam să aud.

L-am cârmit din nou spre intrarea principală, dar el se aplecă şi ridică scrisorile de pe jos şi mi le dădu; în graba noastră ca să ne pregătim pentru petrecere, nu fusese nimeni toată ziua la oficiul pentru corespondenţă de la uşa principală a holului; nimeni nu ridicase corespondenţa.

Omul se îndepărtă puţin de uşă, apoi se întoarse. „Vreau să chem un taxi”, mă informă el. „E prea multă violenţă pe afară”, zise el, gesticulând din nou, ca şi cum ar fi vorbit despre viaţă în general; nu se referea la Elliot Park – cel puţin nu acum, când Doris Wales dispăruse.

„N-ai bani de ajuns pentru taxi”, l-am informat. „O”, făcu omul în haină albă de seară. Se aşeză pe treptele de la intrare, în aerul rece, ceţos. „Am nevoie de un minut”, zise el.

„Pentru ce?”, l-am întrebat. „Trebuie să-mi amintesc unde să mă duc”, zise el. „Acasă”, i-am sugerat, dar omul dădu din mână. Se gândea. M-am uitat la corespondenţă. Obişnuitele facturi, obişnuita lipsă a scrisorilor unor necunoscuţi solicitând o cameră. Dar o scrisoare se deosebea de restul. Avea timbre străine frumoase; Osterreich scria pe timbre – şi alte lucruri exotice. Scrisoarea venea din Viena şi era adresată tatălui meu într-un fel foarte ciudat:

Win Berry
Absolvent al Universităţii Harvard
Promoţia 194?
Statele Unite

Scrisoarea ajunsese la tata după multă vreme, dar autorităţile poştale găsiseră pe cineva care ştia unde e Harvard. Tata spunea mai târziu că primirea scrisorii era lucrul cel mai concret pe care-l făcuse vreodată pentru el mersul la Harvard; dacă s-ar fi dus la o universitate mai puţin faimoasă, scrisoarea nu i-ar fi fost expediată niciodată. „Acest fapt e un bun temei”, avea să spună Franny mai târziu, „ca să fi dorit să fi mers la o universitate mai puţin faimoasă.”

Dar, desigur, reţeaua absolvenţilor de la Harvard e vastă şi eficientă. „Promoţia 194?” era tot ce aveau nevoie

pentru a descoperi care era adevărata promoţie, '46, şi care era adresa corectă.

„Ce se întâmplă?”, îl auzii pe tata strigând; ieşise din camerele familiei noastre de la etajul doi şi era pe palier, de unde îmi vorbea.

„Nimic!”, am zis, dându-i un picior beţivului de pe trepte, fiindcă adormea din nou.

„De ce e aprinsă lumina afară?”, întrebă tata.

„Hai, pleacă!”, i-am spus omului cu haina albă de seară.

„Mă bucur că v-am cunoscut!”, zicea omul cordial. „O să o iau din loc imediat!”

„Bine, bine”, am şoptit.

Dar omul coborî pe ultima treaptă şi din nou părea să fi fost copleşit de gânduri.

„Cu cine vorbeşti?”, strigă tata.

„Nimeni. E un beţiv!”, am zis.

„Isuse Doamne”, zise tata. „Un beţiv nu-i nimeni!”

„Mă descurc!”, am strigat.

„Aşteaptă până mă îmbrac”, spuse tata. „Doamne!”

„Hai, pleacă!”, am răcnit la omul în haină albă de seară.

„La revedere! La revedere!”, strigă omul, făcându-mi vesel cu mâna de pe ultima treaptă a intrării în Hotelul New Hampshire. „Am petrecut de minune!”

Scrisoarea era, desigur, de la Freud. Ştiam asta şi voiam să văd ce spune înainte de a i-o da tatei. Voiam să vorbesc cu Franny despre ea şi chiar cu mama, înainte de a-l lăsa pe tata să o vadă. Dar n-aveam timp. Scrisoarea era scurtă şi la obiect.

DACĂ AI PRIMIT SCRISOAREA, ATUNCI TE-AI DUS LA HARVARD CUM MI-AI PROMIS (scria Freud), EŞTI BĂIAT BUN, DA!

„Noapte bună! Dumnezeu să vă binecuvânteze!”, striga omul în haină albă de seară. Dar nu plecă mai departe de perimetrul luminii; unde începea întunericul din Elliot Park, se opri şi-mi tăcu semn cu mâna.

Am închis lumina ca în caz că vine tata să nu poată zări apariţia în haine de seară.

„Nu pot vedea!”, se tângui beţivul şi am aprins din nou lumina.

„Pleacă de aici sau te bat de te zvânt!”, am zbierat. „Nu aşa trebuie să procedezi”, îl auzii pe tata strigând. „Noapte bună, binecuvântaţi fiţi cu toţii!”, strigă omul; era încă în cercul de lumină când am stins din nou, dar nu mai

protestă. Am rămas cu lumina stinsă. Am terminat de citit scrisoarea lui Freud.

AM PUS MÂNA ÎN SFÂRŞIT PE UN URS DEŞTEPT (scria Freud). E O MARE DEOSEBIRE. AM ŢINUT UN HOTEL BUN, DAR AM ÎMBĂTRÂNIT. AR MAI PUTEA FI ÎNCĂ UN HOTEL GROZAV (adăuga Freud), DACĂ AI VENI CU MARY SĂ MĂ AJUŢI. AM PUS MÂNA PE UN URS DEŞTEPT, DAR AM NEVOIE ŞI DE UN BĂIAT DEŞTEPT DE LA HARVARD, CUM EŞTI TU!

Tata se năpusti în holul nenorocit al Hotelului New Hampshire; se poticni în papuci de o sticlă de bere căreia îi dădu un picior şi halatul lui de baie flutură în curentul care venea de la uşa deschisă.

„A plecat", i-am spus tatei. „Ia, un beţiv." Dar tata aprinse lumina de afară – şi acolo, clătinându-se pe marginea cercului de lumină, era omul în haina albă de seară. „La revedere!", strigă el vioi. „La revedere! Noroc bun! La revedere!" Efectul era uluitor: omul în haina albă de seară păşi dincolo de cercul de lumină şi dispăru – ca şi cum ar fi plecat pe mare – şi tata se uită cu gura căscată în întuneric după el.

„Alo", strigă tata. „Alo! întoarce-te! Alo?."

„La revedere! Noroc bun! La revedere!", se auzea glasul omului în haina albă de seară, şi tata se uită lung în întuneric, până ce vântul îl răcori şi tremură în papucii şi în halatul lui de baie; îmi dădu voie să-l trag înăuntru.

Ca orice narator, aveam putinţa de a sfârşi povestirea, şi aş fi putut s-o fac. Dar n-am distrus scrisoarea lui Freud; i-am dat-o tatei, în timp ce apariţia omului în haina albă de seară mai era în gândul lui. Am predat scrisoarea lui Freud – ca oricare narator ştiind (mai mult sau mai puţin) unde aveam să mergem cu toţii.

7. Din nou Sorrow

Sabrina Jones, care m-a învăţat cum să sărut – a cărei gură profundă şi vie mă va marca pentru totdeauna –, găsi omul care să rezolve misterul cu dinţi sau fără dinţi, se căsători cu un avocat de la aceeaşi firmă unde era secretară şi avu trei copii sănătoşi („Bang, bang, bang”, cum spunea Franny).

Bitty Tuck, care leşinase în timp ce-şi punea diafragma – ai cărei sâni superbi şi comportare modernă nu vor părea într-o zi chiar atât de unici cum îmi păreau mie în 1956 – supravieţui întâlnirii cu Sorrow; de fapt, am auzit (nu demult) că e încă nemăritată şi încă o fată bună de petreceri.

Şi un om, pe numele lui Frederick Worter, care n-avea mai mult de un metru douăzeci şi era de patruzeci şi unu de ani şi era bine cunoscut familiei noastre ca „Fritz” – al cărui circ numit Numărul lui Fritz făcuse o rezervare din timp pentru o vară pe care o aşteptam cu curiozitate şi teamă – cumpără primul Hotel New Hampshire, de la tatăl meu în iarna lui 1957.

„Pentru un cântec, pariez”, spuse Franny. Dar noi, copiii, n-am ştiut niciodată pentru cât i-a vândut tata Hotelul New Hampshire; şi deoarece Numărul lui Fritz era singura rezervare pentru vara lui 1957, tata îi scrisese mai întâi lui Fritz – avertizându-l pe micuţul rege al circului de mutarea familiei noastre la Viena.

„Viena?”, bombănea mereu mama clătinând din cap către tata. „Ce ştii tu de Viena?”

„Ce-am ştiut despre motociclete?”, întreba tata. „Sau despre urşi? Sau despre hoteluri?”

„Şi ce-ai aflat?”, îl întreba mama, dar tata n-avea nicio îndoială. Freud spusese că un urs deştept schimba totul.

„Ştiu că Viena nu-i Dairy, New Hampshire”, îi spunea tata mamei; şi se scuză faţă de Fritz spunând că scotea la vânzare Hotelul New Hampshire şi că ar trebui să-şi caute o altă gazdă. Nu ştiu dacă Numărul lui Fritz îi făcu tatei o ofertă bună, dar era prima ofertă şi tata o acceptă.

„Viena”, spuse Junior Jones. „Doamne Dumnezeule.”

Franny ar fi putut protesta împotriva mutării, de teamă că o să-i ducă dorul lui Junior, dar Franny descoperise

infidelitatea lui Junior (cu Ronda Ray, în noaptea de Revelion) şi era rece cu el.

„Spune-i că eram doar excitat, omule”, îmi spuse Junior.

„Era doar excitat, Franny”, am zis.

„E limpede”, zise Franny. „Şi tu, fără îndoială, ştii tot ce se poate despre chestia asta.”

„Viena”, spunea Ronda Ray oftând sub mine – probabil de plictiseală. „Mi-ar plăcea să mă duc la Viena. Dar presupun că ar trebui să rămân acolo – şi s-ar putea să n-am o slujbă. Sau altcum să lucrez pentru acest pitic chel.”

Frederick Worter era piticul chel, o fiinţă bondoacă, care ne vizită într-un weekend cu ninsoare; fu în mod special impresionat de dimensiunile echipamentului băilor de la etajul patru – şi de Ronda Ray. Lilly, desigur, fu foarte impresionată de Fritz. Era puţin mai înalt decât Lilly, deşi noi încercam să o asiguram pe Lilly şi mai ales pe noi înşine că va continua să crească – puţin – şi că trăsăturile ei (speram) nu vor părea niciodată disproporţionate. Lilly era drăgălaşă; micuţă, dar drăguţă. Fritz însă avea un cap de câteva ori mai mare decât s-ar fi potrivit la trupul lui; antebraţele îi atârnau asemenea muşchilor unor mici gambe grotesc grefate pe mădularul nepotrivit; degetele lui erau groase ca un salam tăiat în mijloc; gleznele îi erau umflate deasupra picioarelor lui de păpuşă – ca nişte ciorapi cu elasticul stricat.

„Ce fel de circ aveţi?”, îl întrebă, curajoasă, Lilly.

„Numere neobişnuite, animale neobişnuite”, îmi şopti Franny la ureche, şi m-am cutremurat.

„Mici numere, mici animale”, mormăi Frank.

„Suntem un circ mic”, îi spuse Fritz lui Lilly, cu înţeles.

„Ceea ce înseamnă”, zise Max Urick după ce plecă Fritz, „că toţi se pot aranja grozav la nenorocitul ăla de etaj patru.”

„Dacă sunt toţi la fel ca el”, zise Ronda Ray şi-şi dădu ochii peste cap – dar nu mai continuă.

„Cred că e drăgălaş”, zise Lilly.

Dar Fritz de la *Numărul lui Fritz* îi provocă lui Egg coşmaruri – ţipete teribile care-mi îngheţară spatele şi-mi sfâşiară muşchii cefei; braţele lui Egg zbătându-se făcură praf lampa de pe noptieră, picioarele i se zvârcoliră în cearşaf, ca şi cum aşternutul l-ar fi înecat.

„Egg”, am strigat. „E doar un vis! Visezi!”

„Ce?”, ţipă el.

„Un vis”, am răcnit.

„Pitici!”, strigă Egg. „Sunt sub pat. Se târâie peste tot! Sunt peste tot, pretutindeni!”, urlă el.

„Doamne Isuse”, zise tata. „Dacă sunt numai pitici, de ce se sperie atât de tare?”

„Gura”, zise mama, temându-se ca întotdeauna să nu-i rănească micile sentimente ale lui Lilly.

Şi stând întins pe jos, dimineaţa, sub bara cu greutăţi şi aruncând o privire spre Franny, dându-se jos din pat sau îmbrăcându-se, mă gândeam la Iowa Bob. Ce-ar fi spus el despre plecarea noastră la Viena. Despre hotelul lui Freud care într-un fel avea nevoie de un băiat deştept de la Harvard? Despre deosebirea pe care un urs deştept ar determina-o în perspectivele de succes ale oricui? Ridicam greutăţile şi mă gândeam: „N-are nicio importanţă”, ar fi spus Iowa Bob. „Fie că mergem la Viena, fie că rămânem aici, nu are nicio importanţă.” Mă gândeam, cu greutăţile acelea deasupra mea, că Bob Antrenorul ar fi spus: „Aici sau acolo suntem înşurubaţi pe viaţă.” Avea să fie hotelul tatei – fie în Dairy, fie la Viena. Oare nimic nu ne va face vreodată mai mult sau mai puţin exotici decât eram?, mă întrebam, ridicând lin greutăţile drept în sus şi având-o pe Franny în colţul ochilor.

„Aş dori să-ţi iei greutăţile astea în altă cameră”, zise Franny. „Aşa ca să pot să mă îmbrac, uneori, singură, ce Dumnezeu.”

„Ce crezi despre plecarea la Viena, Franny?”, am întrebat-o.

„Cred că va fi mai complicat decât rămânerea aici”, zise Franny. Complet îmbrăcată şi întotdeauna sigură pe ea, Franny se uita la mine cum mă luptam să las jos greutăţile încet şi egal. „S-ar putea să capăt o cameră fără greutăţi în ea”, adăugă. „Chiar una fără un ridicător de greutăţi”, zise Franny suflându-mi uşor subsuoara braţului meu stâng (şi mai slab) – şi dându-se la o parte când greutăţile alunecară de pe bară, mai întâi în stânga, apoi în dreapta.

„Isuse Doamne”, strigă tata de jos, şi mă gândii că dacă Iowa Bob ar mai fi fost cu noi, ar fi zis că Franny n-avea dreptate. Fie că Viena era puţin mai complicată sau nu – fie că Franny avea o cameră cu greutăţi sau o cameră cu dantele – noi eram locuitorii aceluiaşi Hotel New Hampshire, unul după altul.

Hotelul lui Freud – sau imaginea noastră imperfectă despre hotelul lui Freud, trimisă cu avionul – era numit Gasthaus Freud; nu era limpede din corespondenţa cu

Freud dacă celălalt Freud stătuse vreodată acolo sau nu. Ştiam doar că era „situat în centru”, după cum spunea Freud – în „Primul District!” – dar în fotografia cenuşie în alb şi negru, pe care ne-o trimisese Freud, abia se zărea uşa dublă de fier, între vitrinele unui fel de magazin de dulciuri. KONDITOREI, spunea o firmă, ZUCKERWAREN, spunea alta; SCHOKOLADEN promitea o a treia; şi deasupra tuturor – mai mare decât literele şterse GASTHAUS FREUD – era cuvântul BONBONS.

„Ce?”, întrebă Egg.

„Bonbons”, zise Franny. „Dumnezeule!”

„Care e uşa magazinului de dulciuri şi care e uşa hotelului?”, întrebă Frank; Frank gândea întotdeauna ca un portar.

„Cred că trebuie să stai acolo ca să ştii”, zise Franny.

Lilly luă o lupă şi descifră numele străzii, scris cu litere ciudate, sub numărul străzii de pe uşa dublă.

„Krugerstrasse”, decise ea, ceea ce cel puţin se potrivea cu numele străzii din adresa lui Freud. Tata cumpără de la o agenţie de voiaj o hartă a Vienei şi găsirăm Krugerstrasse – în Primul District, după cum spusese Freud; după cât se pare, foarte central.

„E doar la o stradă sau două de operă!”, strigă Frank entuziasmat.

„O, Doamne”, zise Franny.

Pe hartă erau pete verzi pentru a desemna parcuri, linii subţiri roşii şi albastre pe unde circulau tramvaiele, şi clădiri ornamentale – cu totul disproporţionate faţă de străzi – pentru a indica locurile de interes turistic.

„E ca un joc de Monopoly”, zise Lilly.

Am descifrat catedrale, muzee, primăria, universitatea, Parlamentul.

„Mă întreb unde îşi au bârlogul bandele”, zise Junior Jones, uitându-se pe hartă cu noi.

„Bande?”, întrebă Egg. „Care?”

„Tipii duri”, zise Junior Jones. „Tipii cu revolvere şi cuţite, omule.”

„Bandele”, repetă Lilly şi ne uitarăm pe hartă, ca şi cum străzile ne-ar fi revelat cele mai întunecate locuri.

„Asta e Europa”, zise Frank dezgustat. „Poate că nu există bande.”

„E un oraş mare, nu-i aşa?”, întrebă Junior Jones.

Dar pe hartă Viena mi se părea un oraş jucărie – cu locuri interesante şi frumoase şi cu toate acele pete verzi unde natura fusese aranjată ca să-ţi facă plăcere.

„Poate că în parcuri”, zise Franny muşcându-şi buza de jos. „Bandele se aţin prin parcuri.”

„Rahat”, am zis.

„Nu va fi nicio bandă!”, strigă Frank. „Va fi muzică! Şi prăjituri! Şi oamenii se înclină mereu şi se îmbracă altfel!” Ne uitarăm la el, dar ştiam că se informase despre Viena; ne-o luase înainte în citirea cărţilor pe care tata le tot aducea acasă.

„Prăjituri şi muzică şi oameni înclinându-se mereu, Frank?”, întrebă Franny. „Aşa e?” Lilly se uita pe hartă acum prin lupă, ca şi cum oamenii ar învia în miniatură pe hârtie, fie că s-ar înclina şi ar fi îmbrăcaţi altfel, fie că ar circula în bandă.

„Bine”, zise Franny. „Cel puţin putem fi destul de siguri că nu vor fi bande de negri.” Franny era încă supărată pe Junior Jones din cauză că se culcase cu Ronda Ray.

„Rahat”, zise Junior. „Mai degrabă să speri că există bande de negri. Bandele de negri sunt cele mai bune bande, omule. Bandele alea albe au complexe de inferioritate. Şi nu e nimic mai rău decât o bandă cu un complex de inferioritate.”

„Ce anume?”, întrebă Egg. Desigur că se gândea că un complex de inferioritate e o armă; uneori cred că e.

„Cred că o să fie bine”, spuse Frank întunecat.

„Da, va fi “, zise Lilly fără umor, ca şi Frank.

„Nu-mi pot imagina cum va fi”, zise Egg. „Nu-mi pot închipui, aşa că nu ştiu cum va fi.”

„O să fie bine”, zise Franny. „Nu cred că o să fie grozav, dar o să fie bine.”

Era ciudat, dar Franny părea cel mai mult să fie influenţată de filosofia lui Iowa Bob – care, într-o oarecare măsură, devenise filosofia tatei. Asta era ciudat, fiindcă Franny era de obicei cea mai sarcastică faţă de tata – şi cea mai sarcastică fată de planurile tatei. Totuşi când fusese violată, tata îi spusese – de necrezut!, mă gândeam – că, atunci când avea o zi proastă, încerca să vadă dacă nu putea să o considere drept cea mai norocoasă zi din viaţă. „Poate că asta e cea mai norocoasă zi a vieţii tale”, îi spusese; am fost uimit că ea părea să găsească acest mod de a gândi pe dos ca fiind folositor. Ea era un fel de papagal repetând şi alte fragmente ale filosofiei tatei. „A

fost doar o întâmplare printre atâtea altele", am auzit-o spunându-i lui Frank despre sperietura mortală a lui Bob. Şi, odată, l-am auzit pe tata spunând despre Chipper Dove „Probabil că are o viaţă foarte nefericită". Franny fu chiar de acord cu el!

Mă simţeam mult mai nervos pe chestia plecării la Viena decât părea să fie Franny, şi întotdeauna îmi dădeam seama ce sentimente nu le împărtăşeam deloc cu Franny – fiindcă pentru mine avea o mare importanţă să fiu aproape de ea.

Toţi ştiam că mama considera că era o idee nebunească – deşi nu ne puteam gândi vreodată că nu e loială faţă de tata – deşi încercam.

„Nu vom înţelege limba lor!", îi zise Lilly mamei.

„Ce anume?", strigă Egg.

„Limba!", spuse Lilly. „În Viena se vorbeşte nemţeşte."

„Veţi merge cu toţii la o şcoală de limbă engleză", spuse mama.

„Într-o şcoală ca asta vor fi copii neobişnuiţi", am zis. „Fiecare va fi străin."

„Vom fi noi străinii", zise Franny.

„Într-o şcoală de limbă engleză", am spus, „clasele vor fi pline de copii debusolaţi."

„Şi oamenii din guvern", zise Frank. „Diplomaţii şi ambasadorii îşi vor trimite copiii acolo. Copiii vor fi toţi nişte aiuriţi."

„Cine ar putea fi mai aiuriţi decât copiii din Dairy School, Frank?", întrebă Franny.

„Ho!", zise Junior Jones. „Una e aiurit şi alta e străin şi aiurit."

Franny dădu din umeri; ca şi mama.

„Vom fi totuşi o familie", zise mama. „Cea mai importantă parte a vieţii voastre va fi familia, ca şi acuma."

Şi asta păru să placă tuturor. Ne agitarăm cu cărţile pe care tata le aducea de la bibliotecă şi cu broşurile de la agenţia de voiaj. Citirăm din nou scurtul dar entuziastul mesaj al lui Freud:

MĂ BUCUR CĂ VENIŢI! ADUCEŢI TOŢI COPIII ŞI ANIMALELE! E LOC BERECHET. ÎN PLIN CENTRU. LOC BUN DE CUMPĂRĂTURI PENTRU FETE (CÂTE FETE?) ŞI PARCURI BUNE DE JOACĂ PENTRU BĂIEŢI ŞI ANIMALE DE CASĂ. ADUCEŢI BANI. TREBUIE SĂ RENOVEZ – CU AJUTORUL VOSTRU.

O SĂ VĂ PLACĂ URSUL. UN URS DEŞTEPT SCHIMBĂ TOTUL. ACUM VOM PUTEA LUCRA CU UN PUBLIC AMERICAN. CÂND VOM AVEA O CLIENTELĂ MAI DE SOI. ATUNCI VOM AVEA UN HOTEL DE CARE SĂ FIM MÂNDRI. SPER CĂ ENGLEZA VOASTRĂ E ÎNCĂ BUNĂ. HA, HA! CEL MAI BINE E SĂ ÎNVĂŢAŢI PUŢINĂ GERMANĂ, ŞTIŢI? ŢINEŢI MINTE, MIRACOLELE NU SE FAC ÎNTR-O NOAPTE, CI ÎN DOUĂ NOPŢI. CHIAR URŞII POT FI HOMO. HA, HA! AM ÎMBĂTRÂNIT, ASTA A FOST PROBLEMA. ACUM O SĂ FIE BINE. ACUM O SĂ LE ARĂTĂM AFURISIŢILOR, SCÂRBELOR ŞI NEISPRĂVIŢILOR DE NAZIŞTI CE E UN HOTEL BUN! SPER CĂ NU-S RĂCIŢI COPIII ŞI NU UITAŢI SĂ FACEŢI INJECŢIILE NECESARE ANIMALELOR DE CASĂ.

Întrucât Sorrow era singurul nostru animal de casă – şi avea nevoie să fie ajutat, nu să i se facă injecţii – ne întrebarăm dacă Freud credea cumva că-l mai avem pe Moor.

„Desigur că nu”, zise tata. „El vorbeşte aşa în general, vrea să ne fie util.”

„Asigură-te ca Sorrow să-şi facă injecţiile, Frank”, spuse Franny, dar Frank era mai liniştit în ceea ce-l priveşte pe Sorrow; putea fi sâcâit câteodată dacă îl întrebai ce e cu noua refacere a câinelui şi părea să se fi angajat să-l remodeleze pe Sorrow – într-o poziţie mai veselă – pentru Egg. Nu ni se îngădui să vedem cum e transformat câinele, firește, dar Frank însuşi părea întotdeauna mai vesel – când se întorcea de la laboratorul de biologie – aşa că puteam doar spera ca, de data asta, Sorrow să fie „drăguţ”.

Tata citi într-o carte despre antisemitismul austriac şi se întrebă dacă Freud luase o hotărâre nimerită numindu-şi hotelul Gasthaus Freud; tata se întreba, după cele citite, dacă vienezilor le plăcuse vreodată celălalt Freud. De asemenea nu se putea împiedica să se întrebe cine erau „blestemaţii, scârbele, neisprăviţii de naziști”.

„Mă tot întreb câţi ani are Freud”, spuse mama. Traseră concluzia că, în cazul în care în 1939 avea patruzeci de ani, acum ar avea doar şaizeci şi ceva. Dar mama spuse că părea mai bătrân, în mesajele sale.

SALUT! O IDEE ÎN FUGĂ: CREDEŢI CĂ E MAI BINE SĂ REZERVĂM UNELE ETAJE PENTRU

UNELE ACTIVITĂŢI? SĂ PUTEM AVEA O ANUMITĂ CLIENTELĂ LA ETAJUL PATRU ŞI O ALTA LA DEMISOL? E DELICAT SĂ FACI DISCRIMINĂRI, CREDEŢI? OBIŞNUITA CLIENTELĂ DE ZI ŞI DE NOAPTE ARE INTERESE DEOSEBITE – NU VOI SPUNE „POTRIVNICE”. HA, HA! TOATE ACESTEA SE VOR SCHIMBA ODATĂ CU REFACEREA ŞI DE ÎNDATĂ CE SE VOR OPRI CU SĂPATUL STRĂZII. ÎNCĂ VREO CÂŢIVA ANI DE RESTAURARE DUPĂ RĂZBOI, ZIC. AŞTEPTAŢI SĂ-L CUNOAŞTEŢI PE URS: NU NUMAI DEŞTEPT. CI ŞI TÂNĂR! CE ECHIPĂ VOM FI ÎMPREUNĂ! CE VREI SĂ SPUI CU „FREUD E UN NUME ÎNDRĂGIT ÎN VIENA?” AI FOST LA HARVARD SAU NU??!! HA, HA.

„Nu pare în mod necesar mai bătrân”, zise Franny, „ci cam nebun.”

„Nu foloseşte prea bine engleza, asta e”, zise tata. „Nu-i limba lui.”

Aşa că învăţam nemţeşte. Franny, Frank şi cu mine învăţam la Dairy School şi aduceam discurile acasă pentru Lilly; mama îl învăţa pe Egg. Începu prin a-l obişnui cu numele străzilor şi al locurilor de interes de pe harta turistică.

„Lobkowitzplatz”, spunea mama.

„Ce?”, zicea Egg.

Se presupunea că tata învăţa singur, dar se pare că făcea cele mai mici progrese. „Voi copiii trebuie s-o învăţaţi”, ne tot zicea el. „Eu nu trebuie să mă duc la şcoală, să cunosc copii necunoscuţi, şi chestii din astea.”

„Dar vom merge la o şcoală de limbă engleză”, zise Lilly.

„Chiar şi aşa “, spuse tata. „Veţi avea nevoie de germană mai mult decât mine.”

„Dar vei conduce un hotel”, spuse mama.

„Voi începe prin a căuta o clientelă americană”, zise tata. „Vom încerca să atragem o clientelă americană, mai întâi – ţineţi minte.”

„Mai bine să ne punem la punct americana noastră”, zise Franny.

Frank învăţă germana mai repede decât noi toţi. Părea să i se potrivească - pronunţa fiecare silabă, verbele cădeau ca un foc de mitralieră la sfârşitul frazelor, umlauturile erau un fel de găteală; şi ideea substantivelor având gen trebuie să-i fi plăcut lui Frank. Pe la sfârşitul iernii,

sporovăia (pretenţios) în germană, zăpăcindu-ne intenţionat pe toţi, corectând încercările noastre de a-i răspunde, apoi consolându-ne pentru greşeli, spunându-ne că va avea el grijă de noi „acolo”.

„O, Doamne”, zise Franny. „Asta e ce mă scoate din sărite. Ca Frank să ne ducă pe toţi la şcoală, să vorbească cu şoferii de autobuz, să comande la restaurant, să răspundă la toate telefoanele. Isuse, acum că în sfârşit plec în străinătate, nu vreau să depind de el!”

Dar Frank părea să înflorească, pregătindu-se să ne mutăm la Viena. Fără îndoială că era încurajat de faptul că i se dăduse o nouă posibilitate cu Sorrow, dar părea că îl interesează cu adevărat să studieze Viena. După cină ne citea, cu glas tare, fragmente alese din ceea ce Frank numea „perlele” istoriei vieneze; îl ascultau şi Ronda Ray şi familia Urick – cu o anumită curiozitate – deoarece ştiau că ei nu vor pleca, şi viitorul lor cu Numărul lui Fritz nu era limpede.

După două luni de lecţii de istorie, Frank ne supuse la un examen oral privind personajele interesante din Viena, din vremea sinuciderii prinţului moştenitor la Mayerling (despre care Frank ne citise în prealabil toate amănuntele care o mişcaseră pe Ronda Ray până la lacrimi). Franny spunea că Prinţul Rudolf devenise eroul lui Frank – din cauza veşmintelor lui. Frank avea în camera lui portrete ale lui Rudolf: unul în costum de vânătoare – un tânăr cu capul mic, cu o mustaţă uriaşă, înfăşurat în blănuri şi fumând o ţigară groasă cât un deget – şi celălalt în uniformă, purtând ordinul Lânii de Aur, cu fruntea tot atât de vulnerabilă ca şi a unui prunc, cu barba ascuţită ca o cazma.

„Bine, Franny”, începu Frank, „asta e pentru tine. A fost un compozitor de geniu, poate cel mai mare organist din lume, dar era un mocofan – un adevărat ţărănoi în oraşul imperial – şi avea prostescul obicei de a se îndrăgosti de fete tinere.”

„De ce ăsta e un obicei prostesc?”, l-am întrebat.

„Taci din gură”, zise Frank. „E un obicei prostesc şi întrebarea e adresată lui Franny.”

„Anton Bruckner”, spuse Franny. „Era un prost, chiar aşa.”

„Foarte”, zise Lilly.

„Rândul tău, Lilly”, spuse Frank. „Cine era «ţăranul flamand»?”

„O, fii serios”, zise Lilly, „e prea uşor. Întreabă-l pe Egg.”

„E prea greu pentru Egg”, zise Franny.

„Cine e?”, întrebă Egg.

„Prinţesa Stephanie”, zise Lilly, plictisită, „fiica regelui Belgiei şi soţia lui Rudolf.”

„Acum tata”, zise Frank.

„O, Doamne”, spuse Franny, deoarece tata era la fel de slab la istorie ca şi la germană.

„A cui muzică era iubită atât de mult, încât până şi ţăranii imitau barba compozitorului?”, întrebă Frank.

„Isuse, eşti chiar ciudat, Frank”, zise Franny.

„Brahms?”, încercă tata şi toţi murmurarăm.

„Brahms avea o barbă ca de ţăran”, spuse Frank. „A cui barbă o imitau ţăranii?”

„Strauss!”, strigarăm eu şi Lilly.

„Bietul om”, zise Franny. „Acum am să-i pun eu o întrebare lui Frank.”

„Zi”, spuse Frank închizând ochii şi strâmbându-se.

„Cine a fost Jeanette Heger?”, întrebă Franny.

„Era «fetiţa dulce» a lui Schnitzler”, zise Frank înroşindu-se.

„Ce e o «fetiţă dulce», Frank?”, întrebă Franny şi Ronda Ray râse.

„Ştii ce e”, zise Frank încă roşind.

„Şi de câte ori au făcut dragoste Schnitzler şi «fetiţa lui dulce» între 1888 şi 1889?”, întrebă Franny.

„Isuse”, spuse Frank. „De multe ori! Am uitat.”

„De patru sute şaizeci şi patru de ori”, strigă Max Urick, care fusese prezent la toate lecţiile de istorie şi nu uita niciodată nimic. Ca şi Ronda Ray, Max nu făcuse şcoală; pentru Max şi Ronda era ceva nou; ei acordau lecţiilor lui Frank o mai mare atenţie decât noi.

„Am o altă întrebare pentru tata!”, zise Franny. „Cine a fost Mitzi Caspar?”

„Mitzi Caspar?”, întrebă tata. „Doamne Dumnezeule.”

„Doamne”, zise Frank. „Franny ţine minte numai chestiile sexuale.”

„Cine a fost, Frank?”, întrebă Franny.

„Eu ştiu!”, zise Ronda Ray. „Era «fetiţa dulce» a lui Rudolf; şi-a petrecut noaptea cu ea înainte de a se sinucide cu Maria Vetsera, la Mayerling.” Ronda rezerva în memoria şi în inima ei un loc special „fetiţelor dulci.”

„Şi eu sunt una, nu-i aşa?”, mă întrebase ea după ce Frank ne vorbise despre viaţa şi opera lui Arthur Schnitzler.

„Cea mai dulce”, îi spusesem.

„Pfui”, făcuse Ronda.

„În ce casă a locuit Freud peste posibilităţile sale?”, ne întrebă Frank pe toţi.

„Care Freud?”, zise Lilly şi toţi izbucnirăm în râs.

„La Suhnhaus”, spuse Frank răspunzând la propria sa întrebare. „Traducere?”, spuse el. „Casa ispăşirii.”

„Dracu să te ia, Frank!”, zise Franny.

„Nu era despre sex, aşa că nu ştia”, îmi spuse Frank.

„Cine a fost ultima persoană care s-a atins de Schubert?”, l-am întrebat pe Frank; se uita bănuitor la mine.

„Cum adică?”, întrebă el.

„Cum am spus. Cine a fost ultima persoană care s-a atins de Schubert?”

Franny izbucni în râs. Povestea asta i-o spusesem şi ei şi nu cred că Frank o ştia – deoarece rupsesem paginile respective din cartea lui Frank. Era o poveste macabră.

„E o glumă?”, întrebă Frank.

După şaizeci de ani de la moartea lui Schubert, bietul ţărănoi Anton Bruckner a asistat la deschiderea mormântului lui Schubert. Aveau voie să fie de faţă numai Bruckner şi câţiva oameni de ştiinţă. Cineva de la Biroul primarului rosti un discurs, vorbind şi vorbind despre oribilele rămăşiţe ale lui Schubert. Craniul lui Schubert fu fotografiat; un secretar a luat note la această investigaţie – şi a notat că Schubert avea o culoare portocalie, că dinţii lui rezistaseră mai bine decât cei ai lui Beethoven (Beethoven fusese investigat în acelaşi fel mai înainte). Măsurătorile cavităţii craniene a lui Schubert fură înregistrate.

După două ore de investigaţii ştiinţifice, Bruckner nu se mai putu stăpâni. Luă capul lui Schubert şi îl strânse în braţe până când fu rugat să-l lase jos. Aşa că Bruckner fu ultimul care se atinsese de Schubert. Era genul de poveste pe gustul lui Frank şi era furios că nu o ştia.

„Tot Bruckner”, răspunse mama liniştită, şi Franny şi eu furăm uimiţi că ea o ştia; zilele treceau şi noi credeam că mama nu ştie nimic, şi iată se dovedi că ştia de toate. Studia în secret, am aflat, în vederea plecării la Viena – ştiind, poate, că tata era nepregătit.

„Ce lucruri neînsemnate”, zise Frank, când îi relatarăm povestea. „Zău, ce lucruri neînsemnate!”

„Toată istoria e alcătuită din lucruri neînsemnate”, zise tata, arătându-ne iar cum semăna cu Iowa Bob.

Dar Frank era de obicei sursa acestor lucruri mărunte – cel puţin în ceea ce priveşte Viena nu-i plăcea să fie întrecut. Camera lui era plină de desene de soldaţi în uniformele lor: husari în pantaloni roz strâmţi şi cu jachete ajustate pe corp de un albastru însorit şi ofiţerii puşcaşilor tirolezi în verde pal. În 1900, la Expoziţia Mondială de la Paris, Austria a câştigat premiul pentru cea mai frumoasă uniformă (de artilerie); nu era de mirare că acel *fin de siècle* la Viena îl atrăgea pe Frank. Alarmant era doar faptul că acest *fin de siècle* era singura perioadă pe care Frank a învăţat-o de fapt şi ne-a predat-o nouă. Tot restul nu-l interesa.

„Viena nu va fi ca Mayerling, pentru numele lui Dumnezeu”, îmi şopti Franny, în timp ce ridicam greutăţile. „Nu acuma.”

„Cine a fost maestrul liedurilor – ca formă artistică?”, am întrebat-o. „Dar barba lui era jumulită şi sângerândă, fiindcă era atât de nervos, încât îşi smulgea mereu firele de păr.”

„Hugo Wolf, neisprăvitule”, zise ea. „Nu vezi? Viena nu mai e aşa.”

SALUT! (ne scrise Freud.) AŢI CERUT UN PLAN AL ETAJELOR? SPER CĂ AM ÎNŢELES CE VREŢI. REVISTA SIMPOZION DESPRE RELAŢIILE EST-VEST OCUPĂ ETAJUL DOI – BIROURILE LOR DE ZI. AM PUS PROSTITUATELE LA ETAJUL TREI, FIINDCĂ SUNT DEASUPRA BIROURILOR, ŞTIŢI, CARE NU SUNT NICIODATĂ FOLOSITE NOAPTEA. AŞA NIMENI NU SE PLÂNGE (DE OBICEI). HA, HA! PRIMUL ETAJ E ETAJUL NOSTRU. ADICĂ AL URSULUI ŞI AL MEU – ŞI AL VOSTRU, AL TUTUROR, CÂND VEŢI VENI. AŞA CĂ AL PATRULEA ŞI AL CINCILEA SUNT PENTRU OASPEŢI, CÂND AVEM OASPEŢI. DE CE ÎNTREBAŢI? AVEŢI VREUN PLAN? PROSTITUATELE SPUN CĂ E NEVOIE DE UN LIFT, DAR FAC MULTE DRUMURI, HA, HA! CUM ADICĂ, CÂT DE BĂTRÂN SUNT? CAM DE O SUTĂ DE ANI! RĂSPUNSUL VIENEZ E ÎNSĂ MAI BUN: NOI SPUNEM: „TOT TREC PE LÂNGĂ FERESTRELE

DESCHISE”. E O GLUMĂ VECHE. A FOST ODATĂ UN CLOVN DE STRADĂ NUMIT REGELE ŞOARECILOR: EL DRESA ROZĂTOARE, FĂCEA HOROSCOAPE, PUTEA S-O FACĂ PE NAPOLEON ŞI CÂINII SĂ SE ÎMPUTĂ LA COMANDĂ. ÎNTR-O NOAPTE A SĂRIT PE FEREASTRĂ CU TOATE ANIMALELE LUI ÎNTR-O CUTIE. PE CUTIE ERA SCRIS: „VIAŢA E CEVA SERIOS, DAR ARTA E O GLUMĂ!” AM AUZIT CĂ ÎNMORMÂNTAREA LUI A FOST O PETRECERE. UN ARTIST AL STRĂZII S-A SINUCIS. NIMENI NU-L SPRIJINEA, DAR ACUM TOATĂ LUMEA ÎI DUCE DORUL. CINE VA MAI FACE ACUM CÂINII SĂ CÂNTE ŞI ŞOARECII SĂ GÂFÂIE? ŞI URSUL ŞTIE ASTA: E MUNCĂ GREA ŞI O MARE ARTĂ SĂ FACI CA VIAŢA SĂ NU FIE ATÂT DE SERIOASĂ. Şi PROSTITUATELE ŞTIU ASTA.

„Prostituate?”, întrebă mama.

„Ce?”, zise Egg.

„Târfe?”, spuse Franny.

„Sunt târfe în hotel?”, întrebă Lilly. Atunci ce alte noutăţi mai sunt, mi-am zis, dar Max Urick arătă mai posomorât ca de obicei la gândul că e lăsat în urmă; Ronda Ray dădu din umeri.

„Fetiţe dulci!”, zise Frank.

„Ei, ce Dumnezeu”, zise tata. „Dacă sunt acolo, o să le dăm afară.”

Wo bleibt die alte Zeit
und die Gemutlichkeit?

Frank se învârtea cântând:

Unde-s vremurile de altădată?
Unde-i Gemutlichkeit?

Era cântecul pe care-l cântase Bratfisch la Fiacre Ball; Bratfisch fusese vizitiul personal al prinţului moştenitor Rudolf— un dezmăţat periculos cu biciul.

Wo bleibt die alte Zeit?
Pfiat di Gott, mein schönes Wien!

Frank continua să cânte. Bratfisch cântase aşa, după ce Rudolf o omorâse pe amanta lui şi apoi îşi zburase creierii.

Unde-s vremurile de altădată?

Rămâi cu bine, frumoasa mea Vienă.

SALUT! (scria Freud.) CU PRIVIRE LA PROSTITUATE. N-AVEŢI NICIO GRIJĂ. AICI SUNT LEGALE. E DOAR O OCUPAŢIE. CEI DE LA RELAŢIILE EST-VEST TREBUIE SUPRAVEGHEAŢI. MAŞINILE LOR DE SCRIS SÂCÂIE URSUL. SE PLÂNG O MULŢIME ŞI ŢIN TELEFOANELE OCUPATE. FIR-AR SĂ FIE DE POLITICĂ. FIR-AR SĂ FIE DE INTELECTUALI. FIR-AR SĂ FIE DE UNELTIRI.

„Uneltiri?", întrebă mama.

„O problemă de limbă", zise tata. „Freud nu cunoaşte bine limba."

„Spuneţi-mi numele unui antisemit după care o piaţă, un întreg Platz din Viena, a fost numită", întrebă Frank. „Numai unul!"

„Doamne, Frank", zise tata.

„Nu", spuse Frank.

„Dr. Karl Lueger", zise mama cu o asemenea posomoreală în glas, încât eu şi Franny am simţit că ne trec fiorii.

„Foarte bine", spuse Frank impresionat.

„Cine credea că întreaga Vienă era o minuţioasă încercare de a ascunde realitatea sexuală?", întrebă mama.

„Freud", zise Frank.

„Nu Freud al nostru", spuse Franny.

Dar Freud al nostru ne scrise:

ÎNTREAGA VIENĂ E O MINUŢIOASĂ ÎNCERCARE DE A ASCUNDE REALITATEA SEXUALĂ. DE ACEEA PROSTITUŢIA E LEGALĂ. DE ACEEA CREDEM ÎN URŞI. GATA!

Eram cu Ronda într-o dimineaţă, gândindu-mă plictisit la Arthur Schnitzler culcându-se cu Jeanette Heger de patru sute şaizeci şi patru de ori în cam vreo unsprezece luni, şi Ronda mă întrebă: „Ce vrea să spună Freud zicând că-i «legală» – că prostituţia e legală – cum vine asta?"

„Nu e împotriva legii”, am zis. „În Viena, după cât se pare, prostituţia nu-i în afara legii.”

Urmă o lungă tăcere; Ronda se dădu la o parte de sub mine.

„Aici e legală?”, mă întrebă ea; vedeam că e serioasă – părea înspăimântată.

„*Totul* e legal în Hotelul New Hampshire!”, am zis, cum ar fi spus şi Iowa Bob.

„Nu, aici!”, spuse ea supărată. „În America. E legală?”

„Nu”, am zis. „Nu în New Hampshire.”

„Nu?”, strigă ea. „E împotriva legii? Aşa e?”, zbieră ea.

„Ei, dar oricum se întâmplă”, am zis.

„De ce?”, răcni Ronda. „De ce încalcă legea?”

„Nu ştiu”, am zis.

„Du-te mai bine”, spuse ea. „Şi pleci la Viena şi mă laşi aici”, adăugă ea împingându-mă spre uşă. „Mai bine, pleacă.”

„Cine a lucrat doi ani la o frescă şi a numit-o Schweinsdreck?”, mă întrebă Frank la micul dejun. Schweinsdreck înseamnă „rahat de porc”.

„Doamne, Frank, suntem la micul dejun”, i-am spus.

„Gustav Klimt”, zise Frank plin de sine.

Şi aşa trecu iarna lui 1957; ridicând în continuare greutăţi, dar mâncând mai puţine banane; vizitând-o pe Ronda Ray, dar visând la oraşul imperial; învăţând verbele neregulate şi fascinantele lucruri neînsemnate ale istoriei; încercând să-mi închipui cum va fi circul Numărul lui Fritz şi hotelul numit Gasthaus Freud. Mama părea a fi obosită, dar corectă; ea şi tata păreau să se bizuie pe vizitele mai frecvente făcute camerei 3E, unde neînţelegerile dintre ei păreau mai uşor de rezolvat. Familia Urick era circumspectă, se iscase în comportarea lor o undă de precauţie, deoarece, fără îndoială, se simţeau lăsaţi „pe mâinile unui pitic”, zicea Max, dar nu în preajma lui Lilly. Şi într-o dimineaţă a unei primăveri timpurii – pământul în Elliot Park era pe jumătate îngheţat, dar devenind moale – Ronda Ray refuză să-mi ia banii – dar mă primi.

„Nu e legal”, şopti ea. „Nu încalc legea.”

Mai târziu am descoperit că umbla după lucruri mai importante.

„Viena”, şopti ea. „Ce vei face acolo fără mine?”, mă întrebă. Aveam un milion de idei şi tot atât de multe imagini, dar i-am promis Rondei că-i voi cere tatei să se gândească să o ia cu noi.

„E o bună muncitoare”, i-am spus tatei. Mama se încruntă. Franny începuse să se înece. Frank mormăi ceva despre vremea la Viena. „Multă ploaie.” Egg, firește, întrebă despre ce vorbeam.

„Nu”, zise tata. „Nu Ronda. Nu ne-o putem permite.”

Toată lumea păru ușurată, chiar și eu, mărturisesc.

I-am împărtășit știrea Rondei pe când lustruia tăblia barului.

„Ei, n-am făcut rău c-am întrebat, nu-i așa”, spuse ea.

„Nimic rău”, am zis. Dar a doua zi dimineața, când m-am oprit și am respirat ușor la ușa ei, se pare că fusese ceva rău.

„Continuă să alergi, John-0”, zise ea. „Alergatul e legal. Alergatul e liber.”

După aceea am avut o discuție stângace și vagă cu Junior Jones despre poftele trupești; m-am simțit bine văzând că nici el nu părea să înțeleagă lucrul ăsta mai bine decât mine. Amândoi eram frustrați de faptul că Franny avea atât de multe și de diferite păreri despre acest subiect.

„Femeile”, spuse Junior Jones, „sunt foarte deosebite de tine și de mine.” Am dat din cap, firește. Franny părea să-l fi iertat pe Junior de povestea cu Ronda Ray, dar o parte a ei rămânea departe de el; exterior cel puțin, părea să fie indiferentă că-l părăsea pentru Viena. Poate că era sfâșiată între dorința de a nu-i duce prea mult dorul lui Junior și de a rămâne calmă și plină de speranțe în privința posibilei aventuri care ar putea fi pentru ea Viena.

Când o întrebam despre acest lucru părea detașată și mai des mă pomeneam, în primăvara aceea, încurcat cu Frank; el era foarte agitat. Mustața lui semăna într-un fel nervos cu excesele faciale ale răposatului prinț moștenitor, Rudolf, deși mie și lui Franny ne plăcea să-i spunem lui Frank, Regele Șoarecilor.

„Iată-l! Poate face câinii să se împută la comandă! Cine e?”, strigam.

„Viața e un lucru serios, dar arta e o glumă”, zbiera Franny. „Iată-l pe eroul clovnilor de stradă! Țineți-l departe de ferestrele deschise!”

„Rege al Șoarecilor!”, am strigat.

„Duceți-vă dracului, amândoi!”, zicea Frank.

„Cum merge cu câinele, Frank”, l-am întrebat; asta îl liniștea de fiecare dată.

„Bine”, spuse Frank, vreo imagine a lui Sorrow trecându-i prin minte și făcând să-i tremure mustața. „Cred

că o să-i placă lui Egg – deşi Sorrow o să ne pară cam prea liniştit, nouă celorlalţi."

„Mă îndoiesc", am zis. Uitându-mă la Frank, mi-l închipuiam pe Prinţul moştenitor, abătut, în drum spre Mayerling – şi omorârea amantei sale şi sinuciderea – dar era mai simplu să mă gândesc la artistul de stradă al lui Freud sărind pe fereastră cu cutia lui cu animale; Regele Şoarecilor, prăbuşit la pământ, şi un oraş care altădată îl ignora, acum îl jelea. Într-un fel, lui Frank i se potrivea acest rol.

„Cine va face câinii să cânte şi şoarecii să gâfâie?", l-am întrebat pe Frank la micul dejun.

„Du-te şi ridică greutăţile tale", zise el. „Şi lasă-le să-ţi cadă în cap."

Şi astfel Frank se întoarse la laboratorul de biologie; dacă Regele Şoarecilor putea face câinii să se împută, Frank putea face ca Sorrow să trăiască în mai multe poziţii – aşa că poate era un fel de prinţ moştenitor, ca Rudolf, viitor împărat al Austriei, rege al Boemiei, rege al Transilvaniei, margraf al Moraviei, duce de Auschwitz (ca să amintesc doar câteva din titlurile lui Rudolf).

„Unde e Regele Şoarecilor?", întrebă Franny.

„Cu Sorrow", i-am spus. „Învăţându-l pe Sorrow să se împută la comandă."

Şi trecând prin holurile Hotelului New Hampshire, îi spuneam lui Lilly, sau Franny îi spunea lui Frank „Treci pe lângă ferestrele deschise."

„Schweinsdreck ", spunea Frank.

„Defilează", îi răspundea Franny.

„Rahat de porc eşti tu, Frank", spuneam eu.

„Ce?", striga Egg.

Într-o dimineaţă, Lilly îl întrebă pe tata: „Vom pleca înainte ca Numărul lui Fritz să se mute la noi sau o să apucăm să-i vedem?"

„Sper să nu-i văd", zise Franny.

„Nu vom fi aici şi noi şi ei măcar pentru o zi?", întrebă Frank. „Măcar pentru predarea cheilor sau chestii din astea?"

„Ce chei?", întrebă Max Urick.

„Ce încuietori?", zise Ronda Ray, a cărei uşă îmi era închisă.

„Poate că vom fi şi noi şi ei împreună cam vreo zece sau cincisprezece minute!", spuse tata.

„Vreau să-i văd”, zise Lilly serioasă. Şi m-am uitat la mama care arăta obosită, dar drăguţă – era o femeie moale, cocoloşită, de care tatei îi plăcea să se ocupe. Îşi ascundea întotdeauna faţa în ceafa ei şi-i înconjura sânii cu mâinile şi o îmbrăţişa din spate – iar ea se prefăcea că nu-i place (în faţa noastră, a copiilor). Când era pe lângă mama, tata ne amintea de acei câini care-şi împing întotdeauna capul în poala ta, al căror bot caută la subsuori sau între picioare – nu vreau să spun că tata era grosolan cu ea, dar întotdeauna se lipea de ea: îmbrăţişând-o sau ţinându-se strâns de ea.

Fireşte, şi Egg se purta la fel cu mama şi Lilly – într-o anumită măsură – deşi Lilly era mai demnă, şi se reţinea, deoarece micimea ei devenise o preocupare. Era ca şi cum ar fi vrut să nu pară mai mică decât era, acţionând prea copilăreşte.

„Austriacul mijlociu e cu şase până la opt centimetri mai mic decât americanul mijlociu, Lilly”, o informă Frank, dar lui Lilly păru să nu-i pese – ea dădu din umeri: gestul mamei, independent şi drăguţ. În felul lor deosebit, atât Franny cât şi Lilly moşteniseră gestul.

În primăvara aceea am văzut-o pe Franny făcându-l; o singură şi iute dare din umeri cu o nuanţă de involuntară durere îndărătul lui – când Junior Jones ne spuse că va accepta bursa de fotbalist din toamnă la Penn State.

„Îţi voi scrie”, îi spuse Franny.

„Bine, şi eu îţi voi scrie”, îi spuse el.

„Eu o să-ţi scriu mai mult”, zise Franny. Junior Jones încercă să dea din umeri, dar nu reuşi.

„Drace”, îmi spuse el, pe când aruncam cu pietre într-un copac din Elliot Park. „Ce vrea Franny să facă, mai la urma urmei? Ce crede că i se va întâmpla acolo?”

„Acolo” îi spuneam cu toţii. În afară de Frank; acum vorbea de Viena, spunându-i numele în nemţeşte: Wien.

„Veen”, zicea Lilly scuturându-se. „Sună de parcă ar spune-o o şopârlă.” Şi toţi ne uitarăm la ea, aşteptând ca Egg să spună: „Ce?”

Apoi în Elliot Park se ivi iarba şi, într-o noapte caldă, când eram sigur că Egg doarme, am deschis fereastra şi m-am uitat la lună şi la stele şi am ascultat greierii şi broaştele şi Egg spuse: „Treci pe lângă ferestrele deschise.”

„Eşti treaz?”

„Nu pot dormi”, zise Egg. „Nu pot să-mi dau seama unde mă duc. Nu ştiu cum va fi.”

Părea că-i gata să plângă, aşa că i-am spus: „Hai, Egg. O să fie grozav. Tu n-ai locuit niciodată într-un mare oraş.”

„Ştiu”, zise el smârcâind puţin.

„Păi, o să fie mai multe de făcut decât aici”, i-am promis.

„Aici am o mulţime de lucruri de făcut”, zise el.

„Dar o să fie cu totul altfel”, i-am spus.

„De ce sar oamenii pe fereastră?”, mă întrebă.

Şi i-am explicat că asta era doar o poveste, deşi sensul metaforei probabil că nu-l înţelege.

„Sunt spioni în hotel”, zise el. „Asta a spus Lilly: «Spioni şi femei de jos».”

Mi-am zis că Lilly îşi închipuia că „femei de jos” sunt femei scunde ca ea, şi am încercat să-l asigur pe Egg că nu era nimic înfricoşător în clienţii hotelului lui Freud; i-am spus că tata va avea grijă de toate – şi am auzit tăcerea cu care şi Egg şi eu am acceptat această promisiune.

„Cum vom ajunge acolo?”, întrebă Egg. „E atât de departe.”

„Cu avionul”, i-am zis.

„Nici asta nu ştiu cum arată”, spuse el.

(Aveau să fie două avioane, de fapt, pentru că tata şi mama nu voiau să zboare cu acelaşi avion; mulţi părinţi procedează la fel. I-am explicat şi asta lui Egg, dar el repeta mereu: „Nu ştiu cum va fi.”)

Atunci intră mama în cameră ca să-l liniştească pe Egg şi eu am adormit din nou în timp ce ei vorbeau şi m-am trezit când mama pleca; Egg adormise. Mama veni la patul meu şi se aşeză pe pat lângă mine; părul îi era despletit şi arăta foarte tânără; de fapt în semiobscuritate arăta foarte mult ca Franny.

„Are doar şapte ani”, spuse ea despre Egg. „Ar trebui să vorbeşti mai mult cu el.”

„Bine”, am zis. „Vrei să pleci la Viena?”

Şi desigur dădu din umeri – şi zâmbi şi zise: „Tatăl tău e un om bun, tare bun.” Pentru prima oară, puteam să mi-i imaginez în vara lui 1939, tata făgăduindu-i lui Freud că se va însura şi că va merge la Harvard – şi pe Freud cerându-i mamei un singur lucru: să-l ierte pe tata. Oare pentru acest lucru trebuia mama să-l ierte? Şi scoţându-ne din teribilul orăşel Dairy şi din nenorocita de Dairy School – şi din primul Hotel New Hampshire, care nu era un hotel aşa de

grozav (deşi nimeni nu spunea asta) – era chiar un lucru atât de rău pe care tata îl făcea?

„Îţi place Freud?”, am întrebat-o.

„De fapt, nu-l cunosc pe Freud”, spuse mama.

„Dar lui tata îi place”, am zis.

„Tatălui tău îi place”, spuse mama, „dar nici el nu-l cunoaşte cu adevărat.”

„Cum crezi că va arăta ursul?”, am întrebat-o.

„Nu ştiu ce rost are acest urs”, şopti mama, „aşa că nu pot să-mi închipui cum ar putea arăta.”

„Ce rost ar putea avea?”, am întrebat, dar ea dădu din nou din umeri – amintindu-şi, poate, cum era Moor şi încercând să-şi aducă aminte ce rost putea să fi avut Moor.

„O să vedem cu toţii”, zise ea şi mă sărută. Vorbise ca Iowa Bob.

„Noapte bună”, i-am spus mamei şi am sărutat-o.

„Treci pe lângă ferestrele deschise”, şopti ea şi am adormit.

Apoi am visat că mama murise.

„Fără urşi”, îi spunea ea tatei, dar el nu o înţelegea; credea că-l întreabă ceva.

„Nu, încă un urs”, zise el. „Numai unul. Promit.”

Şi ea zâmbi şi dădu din cap; era prea obosită ca să-i explice. Făcu un foarte vag efort să dea din umeri şi în ochi era intenţia unui dat din umeri, apoi ochii se dădură peste cap şi dispărură, brusc, şi tata ştiu că omul cu haina albă de seară o luase de mână pe mama.

„Bine! Fără urşi!”, promise tata, dar mama era acum pe puntea şalupei albe şi pleca în largul mării.

În vis Egg nu era, dar Egg era acolo când m-am sculat – dormea încă şi altcineva îl veghea. Am recunoscut spinarea lucioasă – părul des, scurt şi lucios; ceafa neagră şi pătrată a căpăţânii lui greoaie, şi urechile ciulite pe jumătate. Şedea rezemat pe coadă, aşa cum obişnuia – când trăia – şi se uita la Egg. Frank îl făcuse, probabil, să zâmbească sau cel puţin să gâfâie, fără rost, în felul acela neghiob al câinilor care aduc mereu la picioarele tale mingi şi beţe. O, proştii dar fericiţii aducători ai acestei lumi – asta era bătrânul nostru Sorrow: un aducător şi un împuţit. M-am furişat jos din pat ca să văd animalul din perspectiva lui Egg.

Mi-am dat seama dintr-o privire că Frank se întrecuse în privinţa „drăgălăşeniei”. Sorrow şedea rezemat pe coadă cu labele de dinainte atingându-i şi ascunzându-i pudic

vintrele; botul avea un aer de fericire prostească, îngheţată, limba îi atârna tâmp din gură. Părea că e gata să se împută sau să dea din coadă, sau să se rostogolească prosteşte pe spate; părea că arde să fie scărpinat după urechi – arăta ca un animal iremediabil servil, permanent în căutare de mângâieri şi atenţie. Dacă nu ţineai seama că e mort, şi era cu neputinţă să alungi din memorie celelalte manifestări ale lui Sorrow, acest Sorrow arăta tot atât de inofensiv pe cât ar fi putut să fie Sorrow.

„Egg?", am şoptit. „Trezeşte-te." Dar era sâmbătă dimineaţă – dimineaţa în care Egg dormea până târziu – şi ştiam că Egg dormise prost, sau doar puţin, în noaptea aceea. Pe fereastră am văzut maşina noastră mergând printre copacii din Elliot Park, deplasându-se pe pământul mocirlos al parcului ca pe o pistă de slalom – cu viteză mică – şi asta însemna că Frank era la volan; abia îşi luase permisul de conducere şi-i plăcea să exerseze mergând printre copacii din Elliot Park. Şi Franny învăţa să conducă şi Frank o instruia. Ştiam că Frank era la volan din cauza înaintării solemne a maşinii printre copaci, cu viteză redusă, cu o viteză de car funebru – aşa conducea Frank întotdeauna. Chiar când o ducea pe mama la supermarket, conducea ca şi cum ar fi transportat coşciugul unei regine printre mulţimi de oameni în doliu, care vor să o vadă pentru ultima oară. Când Franny conducea, Frank striga la ea şi se făcea mic pe locul pasagerului; lui Franny îi plăcea să meargă repede.

„Egg", am zis mai tare şi Egg se mişcă puţin. Afară se auzi un zgomot de uşi trântite, în Elliot Park, o schimbare de şoferi în maşină; ştiam că Franny luase volanul când maşina începu să se clatine printre copaci, jeturi mari de noroi de primăvară zburând de sub roţi – şi braţele abia văzute ale lui Frank fluturând pe ceea ce se numeşte popular locul mortului.

„Doamne Dumnezeule", l-am auzit pe tata strigând, la o altă fereastră. Apoi închise fereastra şi l-am auzit tunând şi fulgerând la mama – cum conducea Franny, că va trebui să planteze iarba din nou în Elliot Park, că va trebui să scoată noroiul de pe maşină cu dalta – şi în timp ce eu mă uitam cum Franny zbura printre copaci, Egg deschise ochii şi-l văzu pe Sorrow. Ţipătul lui mă făcu să-mi încleştez degetele de pervazul ferestrei şi să-mi muşc limba. Mama intră alergând în cameră ca să vadă ce s-a întâmplat şi-l salută pe Sorrow cu un alt ţipăt.

„Doamne Isuse”, zise tata. „De ce trebuie să ne surprindă Frank pe noi toţi cu afurisitul ăsta de câine? De ce nu poate să ne spună: «Acum am să vi-l arăt pe Sorrow», şi să aducă afurisita asta de chestie într-o cameră când suntem pregătiţi cu toţii, pentru numele lui Dumnezeu.”

„Sorrow?”, zise Egg, uitându-se atent din aşternut.

„E chiar Sorrow, Egg”, i-am zis. „Nu arată drăguţ?” Egg zâmbi, uitându-se circumspect la câinele cu aerul lui prostesc.

„Chiar e drăguţ”, zise tata, deodată încântat.

„Zâmbeşte!”, zise Egg.

Lilly intră în camera lui Egg şi-l îmbrăţişă pe Sorrow; se aşeză pe jos şi se sprijini cu spatele de câine. „Vezi, Egg”, zise ea, „Îl poţi folosi ca rezemătoare.”

Frank intră, arătând teribil de mândru.

„E grozav, Frank”, i-am zis.

„Chiar e drăguţ”, spuse Lilly.

„Ai făcut o treabă excepţională, fiule”, zise tata; Frank nu-şi mai încăpea în piele. Franny intră în cameră vorbind încă de afară.

„Zău, Frank e un asemenea găinaţ în maşină”, se plânse ea. „Ai zice că-mi dă lecţii cum să mân poştalionul!” Şi atunci îl văzu pe Sorrow. „Oo!”, exclamă ea. Şi de ce aşteptam cu toţii în linişte ce avea să zică Franny? Chiar când nu împlinise încă şaisprezece ani, întreaga familie părea să o considere ca pe o adevărată autoritate – ea având ultimul cuvânt. Franny se învârti în jurul lui Sorrow, ca şi cum ar fi fost un alt câine – adulmecându-l. Franny îl luă pe Frank de umeri şi el aşteptă încordat verdictul ei. „Regele Şoarecilor a produs o afurisită de capodoperă”, anunţă Franny; un zâmbet trecu pe obrazul îngrijorat al lui Frank. „De data asta ai făcut-o, Frank”, îi spuse ea sinceră. „Ăsta e cu adevărat Sorrow.” Şi se aplecă şi mângâie câinele – aşa cum obişnuia şi altădată, îmbrăţişându-i capul şi scărpinându-l după urechi. Ceea ce avu darul să-l liniştească pe Egg, care începu să-l îmbrăţişeze pe Sorrow fără a mai manifesta vreo rezervă. „Poţi fi un neisprăvit în maşină, Frank”, îi spuse Franny, „dar cu Sorrow ai făcut o treabă absolut de prima clasă.”

Frank păru că avea să leşine sau să cadă jos, şi toată lumea începu să vorbească în acelaşi timp, bătându-l pe Frank pe spate, şi să-l atingă sau să-l scarpine pe Sorrow—

toată lumea, numai mama nu, observarăm deodată; ea stătea lângă fereastră şi se uita la Elliot Park.

„Franny”, spuse ea.

„Da”, zise Franny.

„Franny”, spuse mama, „să nu mai conduci aşa în parc – înţelegi?”

„Bine”, zise Franny.

„Acum ai putea să te duci la intrarea de serviciu”, zise mama, „şi să-i spui lui Max să te ajute să cauţi furtunul pentru pajişte. Şi ia câteva găleţi cu apă fierbinte şi săpun. Să speli tot noroiul de pe maşină înainte să se usuce.”

„Bine”, zise Franny.

„Numai uită-te ce e în parc”, îi spuse mama. „Ai smuls iarba cea nouă.”

„Îmi pare rău”, zise Franny.

„Lilly”, spuse mama, uitându-se tot pe fereastră – cu Franny terminase.

„Da”, zise Lilly.

„Camera ta, Lilly”, spuse mama. „Ce să zic de camera ta?”

„O”, exclamă Lilly. „E o harababură.”

„Harababura asta e de o săptămână”, spuse mama. „Te rog ca azi să nu ieşi din cameră până nu faci ordine.”

Am observat că tata plecase, liniştit, pe furiş, cu Lilly – şi Franny se duse să spele maşina. Frank părea nedumerit că momentul lui de triumf fusese tăiat atât de scurt! Nu-i venea să-l părăsească pe Sorrow, acum când îl recrease.

„Frank”, spuse mama.

„Da!”, zise Frank.

„Acum că ai terminat cu Sorrow, poate ai putea să faci ordine şi în camera ta?”, spuse mama.

„O, desigur”, zise Frank.

„Îmi pare rău, Frank”, spuse mama.

„Rău?”, zise Frank.

„Îmi pare rău, dar mie nu-mi place Sorrow, Frank”, spuse mama.

„Nu-ţi place?”, întrebă Frank.

„Nu, fiindcă e mort, Frank”, spuse mama. „E foarte real, Frank, dar e mort şi nu găsesc lucrurile moarte prea amuzante.”

„Îmi pare rău”, zise Frank.

„Doamne!”, am spus.

„Şi tu, te rog”, îmi zise mama, „nu vrei să te supraveghezi cum vorbeşti? Ai un limbaj teribil”, îmi

spuse mama. „Mai ales dacă stai să te gândeşti că împarţi camera cu un băiat de şapte ani. Am obosit de «afurisit» încoa şi de «afurisit» încolo. Casa asta nu e un vestiar de sport.”

„Da”, am zis şi am observat că Frank plecase – Regele Şoarecilor se făcuse nevăzut.

„Egg”, zise mama, cu glasul coborât.

„Ce?”, spuse Egg.

„Sorrow nu va părăsi camera ta, Egg”, spuse mama. „Nu-mi place să fiu speriată şi dacă Sorrow iese din această cameră – dacă-l văd oriunde şi nu unde mă aştept să-l văd, ceea ce înseamnă chiar aici – atunci gata, va dispărea pentru totdeauna.”

„Bine”, zise Egg. „Dar pot să-l iau cu mine la Viena. Când plecăm, adică – Sorrow poate să vină cu noi?”

„Cred că va trebui să vină”, spuse mama. Glasul ei avea aceeaşi resemnare pe care o auzisem în glasul ei în vis – când mama spusese „Fără urşi” şi plecase pe şalupa albă.

„Doamne Dumnezeule”, zise Junior Jones când îl văzu pe Sorrow aşezat pe patul lui Egg, cu unul din şalurile mamei pe umeri, cu cascheta de baseball a lui Egg pe cap. Franny îl adusese pe Junior la hotel ca să vadă minunea lui Frank. Harold Swallow venise cu Junior, dar se rătăcise pe undeva; o luase pe altă parte la etajul doi şi, în loc să ajungă la apartamentul nostru, rătăcea prin hotel. Eu încercam să lucrez la biroul meu – învăţam pentru examenul meu de germană şi încercam să nu-i cer ajutorul lui Frank. Franny şi Junior plecară să-l caute pe Harold, şi lui Egg nu-i plăcu costumaţia lui Sorrow; îl dezbrăcă şi începu din nou să-l îmbrace.

Harold Swallow găsi drumul spre uşa noastră şi ne privi pe Egg şi pe mine – şi pe Sorrow şezând pe patul lui Egg. Harold nu-l mai văzuse niciodată pe Sorrow – viu sau mort – aşa că îl chemă din uşă.

„Vin' aici!” strigă el. „Vino aici! Hai!”

Sorrow şedea şi-i zâmbea lui Harold, gata să dea din coadă – dar nemişcat.

„Vino încoa! Aici, căţelule.”, striga Harold. „Câine bun, câine drăguţ!”

„Trebuie să stea în camera asta”, îl informă Egg pe Harold Swallow.

„O”, făcu Harold rotindu-şi grav ochii spre mine. „Da, e foarte bine crescut. Nu se clinteşte, nu-i aşa?”

Şi am plecat să-l duc pe Harold Swallow jos, la restaurant, unde-l căutau Franny şi Junior; n-am văzut ce rost avea să-i spun că Sorrow e mort.

„Acela e fratele tău cel mic?”, mă întrebă Harold despre Egg.

„Da”, am zis.

„Şi ai şi un câine drăguţ”, spuse Harold.

„Drace”, îmi spuse Junior mai târziu; eram în faţa sălii de gimnastică – pe care Dairy School încercase să o facă să semene cu clădirea unui parlament – în weekendul dinaintea absolvirii. „Drace”, zise Junior. „Sunt chiar foarte îngrijorat din pricina lui Franny.”

„De ce?”, l-am întrebat.

„Ceva o supără”, zise Junior. „Nu vrea să se culce cu mine, nici măcar ca să-mi spună la revedere. Nici măcar o dată. Uneori mă gândesc că n-are încredere în mine.”

„Păi Franny”, am zis, „are doar şaisprezece ani, doar ştii!”

„Da, dar şaisprezece ani îmbătrâniţi, ştii bine”, zise el. „Aş vrea să vorbeşti cu ea.” „Eu?”, l-am întrebat. „Ce să-i spun?”

„As vrea să o întrebi de ce nu se culcă cu mine”, spuse Junior Jones.

„Drace”, am zis, dar am întrebat-o – mai târziu; când Dairy School era pustie, când Junior Jones plecase pe vară acasă (ca să se străduiască să fie în formă pentru a juca fotbal la Penn State), când vechiul campus şi mai cu seamă cărarea printre copaci pe care o foloseau întotdeauna fotbaliştii îi aminteau lui Franny şi mie de ceea ce părea a fi fost cu ani în urmă. „De ce nu te-ai culcat niciodată cu Junior Jones?”, am întrebat-o.

„Am numai şaisprezece ani, John”, zise Franny.

„Bine, dar ai şaisprezece ani bătrâni, doar ştii”, i-am spus, nefiind foarte sigur ce o fi însemnând asta. Franny dădu din umeri, desigur.

„Uite ce e”, spuse ea. „O să-l mai văd pe Junior, o să ne scriem şi chestii din astea. Rămânem prieteni. Într-o zi, când voi fi mai mare, şi dacă rămânem prieteni – s-ar putea să fie timpul cel mai potrivit ca să îl fac: să mă culc cu el. N-aş vrea să fi ratat acest lucru.”

„Deci n-ai putea să te culci cu el de două ori?, am întrebat-o.

„Nu înţelegi”, zise ea.

Mă gândeam că era din cauză că fusese violată, dar Franny putea întotdeauna să-mi citească gândurile.

„Nu, puştiule”, îmi zise ea. „N-are nimic de a face cu a fi fost violată. Să te culci cu cineva e cu totul altceva – numai dacă înseamnă ceva. Pur şi simplu nu ştiu ce ar însemna – cu Junior. Nu încă. De asemenea”, zise ea cu un oftat profund, şi se opri. „De asemenea”, zise ea, „nu am chiar multă experienţă, dar se pare că odată ce cineva a ajuns să se culce cu tine – nu mai auzi de el din nou, niciodată.”

Acum, mi se părea, trebuie să fi vorbit de violarea ei; eram încurcat. Am spus: „Ce vrei să spui, Franny?” Şi ea îşi muşcă buzele un timp. Apoi zise: „Mă surprinde că n-am avut nicio veste – niciun cuvânt de la Chipper Dove. Îţi poţi închipui asta?”, întrebă ea. „Tot acest timp şi niciun cuvânt.”

Acum chiar că nu mai ştiam ce să cred; mi se părea uimitor să se fi gândit că va avea vreodată veşti de la el. Nu mă puteam gândi ce să zic, doar vreo glumă proastă, aşa că am spus: „Păi, Franny, cred că nici tu nu i-ai scris.”

„De două ori”, zise Franny. „Cred că e de ajuns.”

„De ajuns?”, am strigat. „De ce dracu i-ai scris măcar o dată?”, am zbierat.

Păru surprinsă. „Cum de ce, ca să-i spun cum mă simt şi ce făceam”, spuse ea. M-am uitat doar la ea şi ea se uită în altă parte. „Eram îndrăgostită de el, John”, îmi şopti ea.

„Chipper Dove te-a violat, Franny”, am zis. „Dove şi Chester Pulaski şi Lenny Metz – te-au violat în grup.”

„Nu-i nevoie să-mi spui asta”, mă repezi ea. „Eu vorbesc de Chipper Dove: doar de el.”

„Te-a violat”, am zis.

„Eram îndrăgostită de el”, spuse ea, cu spatele la mine. „Nu înţelegi. Eram îndrăgostită – şi poate că sunt şi acum. Ei”, adăugă ea, „ai vrea să-i spui lui Junior acest lucru? Crezi că ar trebui să-i spun lui Junior asta? şi lui Junior chiar i-ar plăcea acest lucru?”, mă întrebă ea.

„Nu”, am zis.

„Nu. Şi eu m-am gândit că nu”, spuse Franny. „Aşa că m-am gândit că – în aceste împrejurări – n-o să mă culc cu el. Bine?”, mă întrebă.

„Bine”, am spus, dar am vrut să-i spun că, în chip sigur, Chipper Dove nu o iubea.

„Nu-mi spune mie”, zise Franny. „Nu-mi spune mie că nu mă iubea. Cred că o ştiu. Dar ştii ce?”, mă întrebă ea.

„Într-o zi, Chipper Dove ar putea să se îndrăgostească de mine. Şi ştii ce?”

„Nu”, i-am zis.

„Poate dacă se va întâmpla aşa ceva, dacă se îndrăgosteşte de mine, poate – atunci – nu-l voi mai iubi. Şi atunci am să-l înhaţ cu adevărat, nu-i aşa?”, mă întrebă ea. M-am uitat doar lung la ea: aşa cum observase Junior Jones, într-adevăr foarte bătrâni cei şaisprezece ani.

Am simţit deodată că noi toţi nu putem ajunge la Viena destul de devreme – că aveam nevoie cu toţii să mai creştem şi să devenim mai înţelepţi (dacă acest lucru era presupus chiar în acest proces). Ştiu că voiam să am prilejul să o egalez pe Franny, dacă nu să i-o iau înainte, şi m-am gândit că aveam nevoie pentru acest lucru de un nou hotel.

Mi-a trecut deodată prin minte că Franny putea să se fi gândit la Viena în acelaşi fel; ca să se folosească de acest lucru – ca să devină mai deşteaptă şi mai dură şi (întrucâtva) destul de mare pentru o lume pe care nici eu, nici ea nu o înţelegeam.

„Treci pe lângă ferestrele deschise”, era tot ce-i puteam spune, în acel moment. Ne-am uitat la iarba ţepoasă care acoperea terenul de antrenament şi am ştiut că la toamnă va fi găurită peste tot de crampoane, va fi jupuită de genunchii care vor lovi pământul şi de degetele care o vor scurma – şi că în această toamnă nu vom fi în Dairy ca să vedem toate astea sau să ne uităm la toate astea. Undeva, altundeva, toate aceste lucruri – sau asemenea lor – se vor petrece şi noi le vom privi sau vom lua parte la ele, orice vor fi fiind.

Am luat-o de mână pe Franny şi ne-am plimbat pe cărarea pe care o foloseau întotdeauna fotbaliştii, oprindu-ne la locul de care ne aminteam, la poteca dinspre copaci, unde creşteau ferigile; nu aveam nevoie să le vedem. „La revedere”, şopti Franny acestui sfânt şi nesfânt loc; i-am strâns mâna – şi ea mi-a strâns mâna, apoi se desprinse – şi încercarăm să vorbim între noi nemţeşte pe tot drumul de întoarcere la Hotelul New Hampshire. Urma să fie noua noastră limbă foarte curând, mai la urma urmei, şi nu o ştiam prea bine. Amândoi ştiam că trebuia să vorbim mai bine ca să ne eliberăm de Frank.

Când ne-am întors la Elliot Park, Frank îşi făcea turul lui de car funebru printre copaci. „Vrei să-ţi dau o lecţie?”, o întrebă pe Franny. Ea dădu din umeri, şi mama îi trimise

să cumpere ceva – Franny conducând maşina, Frank rugându-se şi strâmbându-se lângă ea.

În seara aceea, când ne-am dus la culcare, Egg îl pusese pe Sorrow în patul meu şi-l îmbrăcase în costumul meu de alergare. Dându-l jos din pat pe Sorrow şi curăţându-mi patul de părul lui Sorrow m-am trezit de-a binelea. M-am dus la restaurant ca să citesc. Max Urick şedea pe unul din scaunele înşurubate în podea şi bea.

„De câte ori i-a făcut felul bătrânul Schnitzler lui Jeanette şi mai nu ştiu cum?", mă întrebă Max.

„De patru sute şaizeci şi patru de ori", am zis.

„Nu-i grozav?", strigă el.

Când Max se duse sus, poticnindu-se, la culcare, am stat şi am ascultat-o pe doamna Urick aranjându-şi oalele. Ronda Ray nu era prin preajmă; poate că nu era în hotel sau poate că era; nu prea avea vreo importanţă. Era prea întuneric ca să mă duc să alerg – şi Franny dormea, aşa că nu puteam ridica greutăţi. Sorrow îmi stricase cheful de dormit, aşa că am încercat să citesc. Aveam o carte despre gripa din 1918 – despre toţi oamenii celebri şi necunoscuţi care fuseseră seceraţi de ea. Se pare că a fost una din cele mai triste perioade ale vieţii Vienei. Gustav Klimt, care-şi denumise propria sa lucrare *Rahat de porc*, muri; fusese maestrul lui Schiele. Soţia lui Schiele muri şi ea – o chema Edith – şi apoi muri şi Schiele, foarte tânăr. Am citit în această carte un întreg capitol despre ce picturi ar fi putut picta Schiele dacă gripa nu l-ar fi doborât. Începusem să mă gândesc – în mod confuz – că întreaga carte era despre ce ar fi putut deveni Viena dacă nu s-ar fi abătut gripa asupra oraşului, când Lilly mă trezi.

„De ce nu dormi în camera ta?", mă întrebă ea. I-am explicat ce se întâmplase cu Sorrow.

„Nu pot dormi fiindcă nu-mi pot închipui cum va arăta camera mea acolo", îmi explică Lilly. I-am spus de gripa din 1918, dar nu o interesă. „Sunt necăjită", recunoscu Lilly. „Sunt necăjită din cauza violenţei."

„Ce violenţă?", am întrebat-o.

„Din hotelul lui Freud", zise Lilly. „Va fi violenţă acolo."

„De ce, Lilly?"

„Sex şi violenţă", zise Lilly.

„Vrei să spui din cauza târfelor?"

„Climatul lor", zise Lilly, şezând cuminte pe unul din scaunele înşurubate în podea şi legănându-se uşor –

picioarele, desigur, neajungându-i până la podea.

„Climatul târfelor?", am zis.

„Climatul de sex şi violenţă", spuse Lilly. „Aşa îmi pare mie. Acel întreg oraş", spuse ea. „Uită-te la Rudolf— omorându-şi iubita, apoi sinucigându-se."

„Asta s-a întâmplat în secolul trecut, Lilly", i-am amintit...

„Şi omul ăla care s-a culcat cu femeia aia de patru sute şaizeci şi patru de ori", spuse Lilly.

„Schnitzler", am zis. „Acum aproape un secol, Lilly."

„Acuma probabil că e şi mai rău", zise Lilly. „Cele mai multe lucruri sunt."

Trebuie să fi fost Frank care-i spusese lucrurile acestea – ştiam.

„Şi gripa", zise Lilly, „şi războaiele. Şi ungurii."

„Revoluţia?", am întrebat-o. „Asta a fost anul trecut, Lilly."

„Şi toate violurile din sectorul rusesc", spuse Lilly. „Franny o să fie violată din nou. Sau eu o să fiu, dacă vreunul destul de mic mă prinde."

„Ocupaţia s-a terminat", i-am zis.

„Un climat violent", repetă Lilly. „Toată acea sexualitate reprimată."

„Ăsta e celălalt Freud, Lilly."

„Şi ce-o să facă ursul?", întrebă Lilly. „Un hotel cu târfe şi urşi şi spioni."

„Nu spioni, Lilly", am zis. Am înţeles că vorbea de cei cu relaţiile Est-Vest. „Cred că sunt doar nişte intelectuali", i-am spus, dar acest lucru nu păru să o liniştească; Lilly clătină din cap.

„Nu pot suporta violenţa", spuse Lilly. „Şi Viena pute de violenţă"; era ca şi cum ar fi examinat harta turistică şi ar fi găsit locurile unde bandele lui Junior Jones s-ar fi adăpostit. „Întreg locul ţipă a violenţă", spuse Lilly. „În mod categoric o degajă "; era ca şi cum ar fi luat aceste cuvinte în gură ca să le sugă: pute, ţipă, degajă. „Ideea însăşi de a merge acolo, pur şi simplu palpită de violenţă", zise Lilly cutremurându-se. Genunchii ei mici strânseră scaunul înşurubat, picioarele ei subţiri zvâcneau încolo şi încoace, măturând podeaua. Avea doar unsprezece ani şi mă întrebam unde găsise toate cuvintele pe care le folosea, şi de ce imaginaţia ei părea mult mai în vârstă decât era ea. De ce femeile din familia noastră erau sau înţelepte, ca mama, sau având nişte „bătrâni şaisprezece ani", cum

spunea Junior despre Franny, sau ca Lilly: mică şi blândă, dar inteligentă cu mult peste vârsta ei? De ce trebuiau ele să cumuleze toată inteligenţa? Mă întrebam şi mă gândeam la tata; deşi mama şi tata aveau amândoi treizeci şi şapte de ani, tata îmi părea a fi cu zece ani mai tânăr – şi cu „zece ani mai prost", zicea Franny. Şi cum eram eu? Mă întrebam, fiindcă Franny – şi Lilly – mă făceau să simt că voi avea veşnic cincisprezece ani.

Şi Egg era necopt – un băiat de şapte ani cu apucături de cinci ani. Şi Frank era Frank, Regele Şoarecilor, priceput în a reînvia câinii din moarte, priceput în a stăpâni o limbă străină diferită şi priceput în a utiliza ciudăţeniile istoriei în folosul lui personal; dar în ciuda evidentelor lui priceperi, aveam sentimentul că – în multe alte privinţe – el acţiona cu o vârstă mentală de patru ani.

Lilly şedea pe scaun cu capul plecat şi-şi legăna micile ei picioare. „*Îmi place* Hotelul New Hampshire", spunea Lilly. „De fapt îl *iubesc*, nu vreau să plec de aici", zise ea cu previzibilele lacrimi în ochi. Am îmbrăţişat-o şi am ridicat-o de pe scaun; aş fi putut s-o ridic pe Lilly mereu. Am dus-o înapoi în camera ei.

„Gândeşte-te la treaba asta în felul acesta", i-am spus. „O să ne ducem la un alt Hotel New Hampshire, Lilly. Acelaşi lucru, dar o altă ţară!" Dar Lilly plângea şi plângea.

„Aş sta mai degrabă cu circul Numărul lui Fritz", se tânguia ea. „Aş sta mai degrabă cu ei, şi nici măcar nu ştiu ce fac."

Curând aveam să ştim ce făceau, desigur. Prea curând. Era vară, atunci, şi înainte de a ne face bagajele – înainte chiar de a ne fi făcut rezervările pentru avion – omul de un metru douăzeci şi de patruzeci şi unu de ani numit Frederick „Fritz" Worter ne făcu o vizită. Trebuiau semnate nişte hârtii, şi câţiva din ceilalţi membri ai circului voiau să vadă viitorul lor cămin.

Într-o dimineaţă, când Egg dormea cu Sorrow alături, m-am uitat pe fereastră la Elliot Park. La început nimic nu mi se părea neobişnuit; câţiva bărbaţi şi câteva femei se dădeau jos dintr-un microbuz Volkswagen. Toţi erau, mai mult sau mai puţin, de aceeaşi înălţime. Era încă un hotel, mai la urma urmei, şi mi-am zis că sunt nişte oaspeţi. Apoi mi-am dat seama că erau cinci femei şi opt bărbaţi – totuşi ieşiseră comod dintr-un singur microbuz Volkswagen – şi

când l-am recunoscut pe Frederick „Fritz” Worter a fi unul dintre ei, mi-am dat seama că toţi erau de înălţimea lui.

Max Urick, care se bărbierea uitându-se pe fereastra lui de la etajul patru, scoase un ţipăt şi se tăie pe obraz. „O încărcătură afurisită de pitici într-un microbuz”, ne spuse el mai târziu. „Nu e ceea ce te aştepţi să vezi când te trezeşti.”

Nu pot să spun ce ar fi făcut sau ce ar fi zis Ronda Ray, dacă i-ar fi văzut, dar Ronda era încă în pat. Franny şi greutăţile mele zăceau neatinse în camera lui Franny; Frank – fie că dormea, învăţa germana sau citea despre Viena – era într-o lume a lui. Egg dormea cu Sorrow, şi mama şi tata – care aveau să fie mai târziu stânjeniţi din cauza asta – se distrau în camera 3E.

Am alergat în camera lui Lilly, ştiind că ar vrea să vadă sosirea cel puţin a părţii omeneşti a Numărului lui Fritz, dar ea oricum se trezise şi-i privea pe fereastră; purta o cămaşă de noapte de modă veche pe care mama i-o cumpărase la un anticar – o acoperea total pe Lilly – şi ţinea la piept păpuşa ei Raggedy Ann. „E un circ mic, aşa cum spunea domnul Worter”, şopti Lilly, admirativ. Privirăm în Elliot Park piticii strângându-se lângă microbuzul Volkswagen; se întindeau şi căscau; unul din bărbaţi se ridică într-o mână cu capul în jos şi cu picioarele în aer, iar o femeie făcu o turnantă. Unul din ei începu să meargă în patru labe, ca un cimpanzeu, dar Fritz bătu din palme, mustrându-i pentru prostiile astea; se adunară, ca o echipă de fotbal în miniatură care se sfătuieşte cum să joace (cu doi jucători în plus); apoi o porniră într-o procesiune ordonată, spre uşa holului nostru.

Lilly se duse să le deschidă; eu m-am dus la interfon să fac anunţurile. Către camera 3E, de pildă: „Noii proprietari au sosit – toţi treisprezece.” Către Frank: „*Guten Morgen*! Numărul lui Fritz *ist hier angekommen. Wachs du auf?*” Şi către Franny: „Pitici! Du-te şi trezeşte-l pe Egg să nu se sperie; o să creadă că i-a visat. Spune-i că sunt aici treisprezece pitici, dar că e în siguranţă!”

Apoi am fugit sus la camera Rondei Ray; era mai bine să-i aduc ştirea în persoană. „Au sosit!”, i-am şoptit la uşă.

„Continuă să alergi, John-0”, zise Ronda.

„Sunt treisprezece”, i-am zis. „Numai cinci femei şi opt bărbaţi. Sunt cel puţin trei bărbaţi pentru tine!”

„Cât de înalţi?”, întrebă Ronda Ray.

„Asta e o surpriză”, am zis. „Vino să vezi!”

„Continuă cu alergatul”, zise Ronda. „Voi toţi continuaţi să alergaţi”.

Max Urick se duse şi se ascunse cu doamna Urick în bucătărie; se sfiau să fie prezentaţi, dar tata îi scoase de acolo ca să-i cunoască pe pitici, şi doamna Urick îi conduse prin bucătărie – arătându-le oalele şi cât de simplu-dar-bine mirosea totul.

„Sunt mici”, admise doamna Urick mai târziu, „dar sunt mulţi, vor trebui să mănânce ceva.”

„Nu vor ajunge niciodată la comutatoare”, zise Max Urick. „Va trebui să le schimb pe toate.” Îmbufnat, se duse la etajul patru. Era clar că etajul patru era cel pe care piticii îl voiau – „potrivit cu micul lor spălat şi cu micul lor urinat”, bombăni Max, dar nu în preajma lui Lilly. Franny zicea că Max era furios numai din cauză că se muta mai aproape de doamna Urick; dar nu se mută mai aproape de etajul trei, unde (mi-am închipuit) avea să fie veşnic binecuvântat cu auzitul paşilor mărunţi de deasupra lui.

„Unde vor sta animalele?”, îl întrebă Lilly pe domnul Worter. Fritz o informă că ei vor folosi Hotelul New Hampshire numai ca reşedinţă de vară; şi animalele vor sta afară.

„Ce fel de animale sunt?”, întrebă Egg, strângându-l pe Sorrow la piept.

„Animale vii”, spuse una din femeile pitice, care era de înălţimea lui Egg, şi păru să fie curioasă ce-i cu Sorrow pe care-l tot mângâia.

La sfârşitul lunii iunie piticii făcură ca Elliot Park să arate ca un teren de bâlci; pânzele cândva viu colorate, acum în culori pastelate şi decolorate, fluturau deasupra micilor standuri, înconjurau căluşeii, bolteau marele cort unde aveau să fie executate numerele importante. Copiii din oraşul Dairy veneau şi stăteau prin parc toată ziua, dar piticii nu se grăbeau; aranjară standurile, schimbară de trei ori poziţia căluşeilor – şi refuzară să conecteze motorul care îi făcea să se învârtească, ba chiar să-l încerce. Într-o zi sosi o ladă, de dimensiunea unei mese de sufragerie; era plină cu bobine mari de bilete de culori diferite, fiecare bobină de mărimea unei roţi de cauciuc.

Frank conducea acum maşina cu grijă prin parcul aglomerat, înconjurând micile corturi şi cortul cel mare, spunând puştilor din oraş să plece. „Se deschide la patru Iulie, copii”, zicea Frank pe un ton oficial – cu braţul scos pe fereastra maşinii. „Întoarceţi-vă atunci.”

Atunci aveam să fim plecaţi; speram ca animalele să vină înainte de a trebui să plecăm, dar ştiam, dinainte, că nu aveam să fim în seara premierei.

„Oricum am văzut tot ce fac”, zise Franny.

„În principal”, spuse Frank, „se plimbă doar pe aici şi ne arată că sunt mici.”

Lilly fierbea. Ea enumeră ridicările într-o mână, numerele de jonglerie, dansul focului şi al apei, piramida alcătuită din cinci bărbaţi în picioare, parodia echipei de baseball cu jucători orbi; şi cea mai mică dintre doamnele pitice spuse că poate călări pe spinarea unui câine.

„Arată-mi câinele”, spuse Frank. Era ursuz fiindcă tata îi vânduse lui Fritz maşina familiei, şi acum trebuia să-i ceară voie lui Fritz să conducă maşina prin Elliot Park; Fritz era generos cu maşina, dar lui Frank îi displăcea să ceară.

Lui Franny îi plăcea să ia lecţiile de condus maşina cu Max Urick în camioneta hotelului, fiindcă Max o încuraja să meargă repede. „Dă-i bătaie”, îi spunea el. „Treci pe lângă fraierul acela – ai loc o mulţime.” Şi Franny venea mândră de la lecţie, mândră că a înconjurat în mare viteză chioşcul de muzică la doi metri, şi tot aşa a dat colţul lui Front Street spre Court la trei metri.

„E ceva dezgustător. Prost pentru demaror, prost pentru roţi, nimic altceva decât grozăveală juvenilă – o să dai de bucluc, o să ţi se ridice permisul, Max va pierde permisul (ceea ce probabil că ar trebui să se întâmple), o să calci câinele cuiva sau un copil, vreun golan idiot din oraş o să încerce să te atragă într-o cursă, sau o să te urmărească până acasă şi o să-ţi dea o bătaie soră cu moartea.”

„Plecăm la Viena, Frank”, zise Franny. „Dă oraşului Dairy lovituri cât mai poţi.”

„Lovituri!”, zise Frank. „Ce dezgustător.”

SALUT (scria Freud.) SUNTEŢI APROAPE AICI! BUNĂ VREME DE VENIT. TOT TIMPUL PENTRU COPII SĂ SE OBIŞNUIASCĂ ÎNAINTE DE A ÎNCEPE ŞCOALA. TOATĂ LUMEA VĂ AŞTEAPTĂ CU NERĂBDARE SĂ VENIŢI. CHIAR ŞI PROSTITUATELE! HA, HA! TÂRFELE BUCUROASE ARĂTÂND INTERES MATERN PENTRU COPII – CHIAR AŞA! LE ARĂT TOATE FOTOGRAFIILE. VARA E UN SEZON BUN PENTRU TÂRFE: MULŢI TURIŞTI, TOATĂ LUMEA BINEDISPUSĂ. CHIAR ŞI NEISPRĂVIŢII DE LA RELAŢIILE EST-VEST PAR

MULŢUMIŢI. NU-S PREA OCUPAŢI VARA – NU ÎNCEP SĂ BATĂ LA MAŞINĂ PÂNĂ LA 11 A.M. POLITICA E ŞI EA ÎN VACANŢĂ VARA. HA, HA! E PLĂCUT AICI. MUZICĂ PLĂCUTĂ ÎN PARCURI, ÎNGHEŢATĂ BUNĂ. PÂNĂ ŞI URSUL E MAI MULŢUMIT – BUCUROS CĂ VENIŢI. NUMELE URSULUI, PRINTRE ALTELE, E SUSIE. DRAGOSTE DIN PARTEA LUI SUSIE ŞI A MEA. FREUD.

„Susie?", întrebă Franny.

„Un urs pe care-l cheamă Susie?", zise Frank. Părea a fi supărat că nu avea un nume nemţesc, sau că era o ursoaică. Fu o dezamăgire pentru noi toţi, cred – un fel de deziluzie înainte de a fi pornit. Dar mutările sunt aşa. Întâi emoţia, apoi neliniştea, şi apoi decepţia. Întâi un curs intensiv despre Viena, apoi am început să-i ducem dorul vechiului Hotel New Hampshire – cu anticipaţie. Apoi a urmat o perioadă de aşteptare – interminabilă şi, poate, pregătitoare pentru o inevitabilă dezamăgire în acea zi de plecare şi sosire simultane, pe care invenţia avioanelor cu reacţie le face posibile.

La întâi iulie am împrumutat microbuzul Volkswagen proprietatea circului lui Fritz. Avea nişte manşe ciudate de mână, pentru a frâna şi a accelera, fiindcă piticii nu puteau ajunge la pedala de picior; tata şi cu Frank se certară cine ar fi mai priceput să conducă neobişnuitul vehicul. În cele din urmă, Fritz se oferi să ducă primul grup cu maşina la aeroport.

Tata, Frank, Franny, Lilly şi eu eram în primul grup. Mama şi Egg urmau să ne întâlnească a doua zi la Viena; Sorrow avea să zboare cu ei. Dar în dimineaţa plecării, Egg se trezi înaintea mea. Şedea pe pat îmbrăcat cu o cămaşă albă, elegantă, şi cu cei mai buni pantaloni şi cu pantofi negri de lac. Deasupra avea o jachetă albă de pânză; arăta ca unul dintre pitici – în parodia lor cu chelnerii invalizi dintr-un restaurant de lux. Egg aştepta să mă trezesc ca să-l ajut să-şi înnoade cravata. Pe pat, lângă el, Sorrow, marele câine rânjind, şedea cu veselia îngheţată şi idioată a celui cu adevărat nebun.

„Tu pleci mâine, Egg", i-am spus. „Noi plecăm azi, dar tu şi mama nu plecaţi până mâine."

„Vreau să fiu gata", zise Egg neliniştit. I-am înnodat cravata, ca să-l liniştesc. Îl gătea pe Sorrow – cu un costum potrivit pentru zbor. Când mi-am dus bagajele la microbuz, Egg cu Sorrow m-au urmat pe scări.

„Dacă aveţi loc”, îi spuse mama tatei, „aş vrea ca unul din voi să ia câinele mort.”

„Nu”, zise Egg. „Eu vreau ca Sorrow să rămână cu mine!”

„Ştii, poţi să-l dai la bagaje”, zise Fritz. „Nu-i nevoie să-l duci în avion.”

„Poate să stea în poala mea”, spuse Egg. Şi aşa a rămas.

Cuferele fuseseră trimise înaintea noastră.

Bagajele de mână şi genţile fiecăruia erau gata.

Piticii ne făceau semne cu mâna.

Atârnând pe scara de incendiu, la fereastra Rondei Ray, flutura cămaşa ei portocalie de noapte – odată având o culoare ţipătoare, acum decolorată ca şi pânzele circului Numărul lui Fritz.

Doamna Urick şi Max stăteau la intrarea de serviciu; doamna Urick curăţase tigăile – avea mănuşi de cauciuc – şi Max ţinea un coş de pâine. „Patru sute şaizeci şi patru!”, strigă Max.

Frank se înroşi; o sărută pe mama. „Să ne vedem curând”, zise el.

Franny îl sărută pe Egg, „Să ne vedem curând, Egg”, zise ea.

„Ce?”, spuse Egg. Îl dezbrăcase pe Sorrow. Animalul era gol.

Lilly plângea.

„Patru sute şaizeci şi patru!”, zbiera prosteşte Max Urick. Ronda Ray era acolo, cu o mică pată de suc de portocale pe costumul ei alb de chelneriţă. „Continuă să alergi, John-0”, îmi şopti ea, dar amabilă. Mă sărută – sărută pe fiecare, dar nu şi pe Frank, care se strecurase în Volkswagen ca să o evite.

Lilly plângea întruna; unul dintre pitici mergea pe vechea ei bicicletă. Şi tocmai când să ieşim din Elliot Park, sosiră animalele circului Numărul lui Fritz. Văzurăm camioanele prelungi şi late, cuştile şi lanţurile. Fritz opri microbuzul câteva minute, alergând să dea indicaţiile necesare oamenilor.

În propria noastră cuşcă – în microbuzul Volkswagen – ne uitam la animale; ne întrebaserăm dacă aveau să fie specii pitice.

„Ponei”, zise Lilly smiorcăindu-se. „Şi un cimpanzeu.” Într-o cuşcă pe al cărei perete erau zugrăviţi elefanţi roşii – ca tapetul unei camere pentru copii – o maimuţă mare răcnea.

„Animale obişnuite”, zise Frank. Un câine de sanie înconjură microbuzul, lătrând. Una din doamnele pitice începu să călărească câinele.

„Niciun tigru”, spuse Franny dezamăgită, „niciun leu, niciun elefant.”

„Vezi vreun urs?”, zise tata. Într-o cuşcă de culoare cenuşie, pe care nu era zugrăvit nimic, o făptură întunecată şedea legănându-se pe loc, mişcându-se în ritmul unei triste melodii interioare – cu un nas prea lung, cu un fund prea lat, cu o ceafă prea groasă, cu labele prea scurte ca să poată fi fericită vreodată.

„Ăsta e un urs?”, zise Franny.

Mai era o cuşcă plină, se pare, de gâşte sau găini. Pe cât se pare era un circ, în principal, de ponei şi câini, cu o singură maimuţă şi un urs dezamăgitor: simple simboluri ale exoticelor aşteptări ale noastre, ale tuturor.

Uitându-ne la toate aceste animale din Elliot Park, pe când Fritz se întoarse în microbuz şi ne duse mai departe spre aeroport şi spre Viena – l-am zărit pe Egg ţinând în braţe cel mai exotic animal din toate. Cu Lilly care plângea lângă mine, mi-am închipuit că văd – în haosul piticilor care se învârteau şi al descărcării animalelor – un circ întreg numit Sorrow în loc de Numărul lui Fritz. Mama făcu semn cu mâna şi doamna Urick şi Ronda Ray făcură şi ele semn. Max Urick zbiera dar nu-l puteam auzi. Buzele lui Franny, mişcându-se în ritm cu ale lui, şoptiră „Patru sute şaizeci şi patru!” Frank se şi apucase să consulte dicţionarul lui german şi tata, care nu era un om care să se uite înapoi – şedea în faţă cu Fritz şi vorbea grăbit despre nimic. Lilly plângea, dar tot atât de inofensiv ca şi ploaia. Şi Elliot Park dispăru; cu o ultimă privire îl văzui pe Egg în mişcare, zbătându-se să alerge printre pitici, cu Sorrow ţinut ca un idol deasupra capului – un animal la care celelalte animale sunt obişnuite să se închine. Egg era agitat şi striga şi buzele lui Franny mişcându-se în acelaşi ritm cu ale lui şopteau: „Ce? Ce? Ce?”

Fritz ne duse cu maşina la Boston, unde Franny trebuia să-şi cumpere ceea ce mama numea „lenjerie de oraş”; Lilly plânse trecând printre standuri, Frank şi cu mine ne-am plimbat cu scările rulante. La aeroport am sosit mult prea devreme. Fritz se scuză că nu poate aştepta cu noi; animalele lui aveau nevoie de el, zise Fritz, şi tata îi ură tot succesul, mulţumindu-i dinainte că-i va duce pe mama şi

pe Egg a doua zi la aeroport. Frank fu „agăţat” în toaleta aeroportului Logan International, dar refuză să ne descrie, lui Franny şi mie, incidentul; continuă să spună că fusese „agăţat”. Era indignat din pricina asta, şi eu şi Franny eram furioşi că nu ne spunea mai în amănunt cum fusese. Tata îi cumpără lui Lilly o geantă de mână din plastic pentru zbor, ca s-o înveselească, şi ne-am suit în avion înainte de a se întuneca. Cred că am decolat pe la şapte sau opt seara: luminile Bostonului în noaptea de vară erau pe jumătate aprinse, şi era încă suficientă lumină ca să vedem bine portul. Era pentru prima oară că zburam cu avionul şi ne plăcea.

Am zburat toată noaptea peste ocean. Tata a dormit tot timpul. Lilly nu dormea; se uita în întuneric şi ne spuse că a zărit ceva ce ea zicea că sunt două vase de pasageri. Eu am moţăit şi m-am trezit, am moţăit din nou şi m-am trezit; cu ochii închişi am văzut Elliot Park transformându-se într-un circ. Cele mai multe locuri pe care le părăsim în copilărie devin mai puţin neobişnuite – şi nu invers. M-am închipuit întorcându-mă în Dairy şi m-am întrebat dacă Numărul lui Fritz avea să îmbunătăţească sau să ruineze cartierul.

Am aterizat la Frankfurt, dimineaţa la opt fără un sfert. Poate că era nouă fără un sfert.

„*Deutschland*!”, spuse Frank. Ne călăuzi prin aeroportul din Frankfurt spre locul de unde aveam să luăm avionul spre Viena, citind cu glas tare toate indicatoarele, vorbind amabil cu toţi străinii.

„Noi suntem străinii”, îi tot şoptea Franny.

„*Guten Tag*”, saluta Frank pe toţi străinii care treceau.

„Oamenii aceia erau francezi, Frank”, spuse Franny. „Sunt sigură.”

Tata fu cât pe ce să piardă paşapoartele, aşa că le-am prins cu două benzi solide de cauciuc la încheietura mâinii lui Lilly; apoi am dus-o în braţe pe Lilly, care părea să fie istovită de atâta plâns.

Am plecat din Frankfurt la nouă fără un sfert sau poate la zece fără un sfert şi am sosit la Viena pe la prânz. A fost un zbor scurt, agitat, cu un avion mai mic; Lilly a văzut nişte munţi şi s-a speriat; Franny a spus că spera ca a doua zi să fie o vreme mai bună pentru mama şi Egg; Frank a vomitat de două ori.

„Spune asta în germană, Frank”, i-a zis Franny, dar Frank se simţea mult prea rău ca să-i răspundă.

Aveam o zi şi o noapte şi dimineaţa următoare ca să facem toate pregătirile pentru mama şi Egg la Gasthaus Freud. Zborul nostru durase în total cam opt ore în aer – cam şase sau şapte de la Boston la Frankfurt şi o altă oră sau cam aşa ceva până la Viena. Zborul pe care aveau să-l facă mama şi Egg trebuia să plece din Boston ceva mai târziu în seara următoare şi să ajungă la Zurich; zborul de legătură pentru Viena avea să dureze cam o oră, şi de la Boston la Zurich – ca şi zborul nostru la Frankfurt – se prevedeau cam şapte ore. Dar mama şi Egg – şi Sorrow – au aterizat înainte de Zurich. La mai puţin de şase ore de la plecarea din Boston, avionul a lovit oceanul Atlantic – în apropierea ţărmului acelei părţi a continentului numită Franţa. Mai târziu (şi logic) în închipuirea mea a fost o slabă consolare să mă gândesc că n-au căzut în întuneric şi să-mi închipui că s-ar fi putut – în gândul lor – să fi existat o oarecare speranţă, datorită faptului că au zărit în depărtare pământul (deşi n-au ajuns la pământ). Era prea puţin probabil să-mi închipui că Egg dormea, deşi toată lumea spera acest lucru; cunoscându-l pe Egg, el trebuie să fi fost cu totul treaz tot timpul – cu Sorrow legănându-se pe genunchii lui. Egg trebuie să fi avut un loc la fereastră.

Ce se întâmplase se întâmplase rapid, ni s-a spus, dar desigur că au avut timp să bolborosească un anunţ într-o limbă oarecare. Şi timp ca mama să-l sărute pe Egg şi să-l strângă în braţe; timp ca Egg să întrebe: „Ce?”

Şi, deşi ne mutaserăm în oraşul lui Freud, trebuie să spun că visurile sunt extrem de supraapreciate: visul meu cu moartea mamei era inexact şi nu-l voi mai visa niciodată. Moartea ei – printr-o considerabilă solicitare a imaginaţiei – s-ar putea să fi fost iniţiată de bărbatul în haină albă de seară, dar nicio şalupă albă nu a dus-o departe. Ea a căzut din cer în adâncurile oceanului, având lângă ea pe fiul ei urlând, cu Sorrow ţinut strâns la piept.

Pe Sorrow, desigur, îl zăriră avioanele de salvare. Căutând epava scufundată, încercând să repereze primele resturi la suprafaţa apei cenuşii de dimineaţă, cineva zări un câine plutind. O examinare mai de aproape convinse echipa de salvare că animalul era doar o altă victimă; nu erau supravieţuitori, şi cum ar fi putut echipa de salvare să ştie că acest câine era oricum mort? Aflând ce a condus echipajul de salvare la descoperirea trupurilor, familia mea în viaţă nu fu deloc surprinsă. Învăţasem acest lucru despre Sorrow, mai dinainte, de la Frank: Sorrow pluteşte.

Franny ne spuse, mai târziu, să fim atenţi ce formă va lua Sorrow a doua oară; trebuie să învăţăm să-l recunoaştem în diferitele lui poze.

Frank tăcea, gândindu-se la răspunderile resurecţiei – întotdeauna un mister pentru el şi acum o sursă de durere.

Tata trebui să identifice trupurile; ne lăsă în grija lui Freud şi călători cu trenul. După aceea, nu vorbi prea des despre mama sau despre Egg; nu era un om care să se uite înapoi şi nevoia de a avea grijă de noi îl oprea de la asemenea înduioşate şi primejdioase gânduri. Fără îndoială că-i trecuse prin minte că pentru acest lucru Freud voia ca mama să-l ierte.

Lilly avea să plângă, ştiind oricum că ar fi fost mai simplu şi mai uşor să fi trăit cu Numărul lui Fritz în preajmă.

Şi eu? Mama şi Egg odată duşi – şi Sorrow într-o poziţie necunoscută sau deghizat –, ştiam că am sosit într-o ţară străină.

8. Sorrow plutește

Ronda Ray, a cărei respirație m-a ispitit întâi la interfon – ale cărei calde, puternice, grele mâini încă le pot simți (câteodată) în somn – nu va părăsi niciodată primul Hotel New Hampshire. Ea va rămâne credincioasă circului Numărul lui Fritz și-i va servi bine – descoperind, poate, pe măsură ce înainta în vârstă, că a servi la masă niște pitici și a le face paturile era oricum preferabil serviciilor pe care le adusese unor adulți mai bine crescuți. Într-o zi Fritz ne va scrie că Ronda Ray a murit – „în somn". După pierderea mamei și a lui Egg, nicio moarte nu-mi va părea vreodată ca fiind „potrivită", deși Franny spuse că moartea Rondei era.

Era, cel puțin, mai potrivită decât nefericitul sfârșit al lui Max Urick, care încetă din viață în Hotelul New Hampshire într-o cadă de baie de la etajul trei. Poate că lui Max nu-i trecuse deloc supărarea pricinuită de obligația de a abandona echipamentul de baie miniatural și ascunzătoarea lui iubită de la etajul patru, deoarece îmi închipui că era sădit de sentimentul, dacă nu și de zgomotul real, al existenței piticilor deasupra capului său. Întotdeauna mi-am zis că era vorba probabil de aceeași cadă în care Egg încercase să-l ascundă pe Sorrow, aceea ce-l terminase pe Max – fiind foarte aproape să facă același lucru și cu Bitty Tuck. Fritz nu ne explică niciodată despre care cadă era vorba, ci numai că era la al treilea etaj;

Max, după cât se pare, a avut un atac de cord în timp ce se îmbăia – și apoi s-a înecat. Faptul că un bătrân marinar care se întorsese de atâtea ori de pe mare sfârșise într-o cadă de baie fu o sursă de suferințe pentru sărmana doamnă Urick, care găsea sfârșitul lui Max atât de nepotrivit.

„Patru sute șaizeci și patru", tot spunea Franny ori de câte ori pomeneam de Max.

Doamna Urick e și astăzi bucătăreasa circului Numărul lui Fritz – poate ca un tribut adus hranei și vieții, de simplitate și bunătate. De un Crăciun, Lilly îi trimise un frumos sul scris de mână cu aceste cuvinte ale unui poet anonim, traduse din anglo-saxonă: „Celor care trăiesc cu

umilinţă, îngerii din cer le vor da curaj şi putere şi credinţă.”

Amin.

Fritz avea, desigur, nişte îngeri asemănători care aveau grijă de el. Fritz se va retrage la Dairy, făcând din Hotelul New Hampshire reşedinţa lui (atunci când nu colinda pe drumuri sau pe itinerarele circurilor de iarnă). Lilly se întrista ori de câte ori se gândea la el, căci dacă prima dată fusese impresionată de înălţimea lui, posibilitatea de a rămâne în Hotelul New Hampshire al lui Fritz (în loc să plece la Viena) era ce-şi închipuia ea ori de câte ori se gândea la el – şi Lilly îşi imagina de aceea cât ar fi fost de diferite vieţile noastre, dacă nu i-am fi pierdut pe mama şi pe Egg. Nici „un înger din ceruri” nu fusese acolo să-i salveze.

Dar, desigur, nu aceasta era imaginea noastră asupra lumii când am văzut Viena pentru prima oară. „Viena lui Freud”, cum spunea Frank – şi ştiam despre care Freud era vorba.

Peste tot în Viena (în 1957) se zăreau goluri între clădiri, acolo unde clădirile se prăbuşiseră, şi clădiri în ruină rămase aşa după ce fuseseră bombardate. În unele locuri pline de moloz, adeseori terenuri de joacă abandonate de copii, aveai sentimentul că sunt bombe neexplodate printre ruinele nivelate şi aranjate. Între aeroport şi districtele exterioare, am trecut pe lângă un tanc rusesc care fusese aranjat pe un postament de ciment, ca un fel de monument comemorativ. Din trapa de intrare în tanc răsăreau flori, ţeava lungă a tunului era drapată cu steaguri, iar steaua lui roşie era decolorată şi pătată de păsări. Era situat în faţa a ceea ce părea un oficiu poştal, dar taxiul nostru trecu prea repede ca să fim siguri.

Sorrow pluteşte, dar noi sosirăm în Viena înainte de sosirea veştilor proaste, şi eram înclinaţi să fim de un optimism prudent. Când ne apropiarăm de districtele interioare, distrugerile războiului deveniră mai puţin evidente; câteodată soarele strălucea printre clădiri mai îngrijite – şi un şir de cupidoni de piatră cu pântecele ciuruite de focuri de mitralieră se înclină pe un acoperiş de deasupra noastră.

„E halucinant”, zise Lilly luându-şi inima în dinţi; de frică încetase, în cele din urmă, să plângă.

„E vechi”, zise Franny.

„*Wo ist die Gemutlichkeit*?”, cânta, vesel, Frank, uitându-se în jur.

„Cred că mamei voastre o să-i placă aici”, spuse tata optimist.

„Lui Egg n-o să-i placă”, zise Franny.

„Nici mamei n-o să-i placă”, spuse Lilly.

„Patru sute şaizeci şi patru”, zise Franny.

Şoferul nostru spuse ceva neinteligibil. Chiar şi tata putea spune că nu-i în germană. Frank se strădui să vorbească cu omul şi descoperi că e ungur – venit după recenta revoluţie. Ne uitarăm în oglinda retrovizoare şi în ochii stinşi ai şoferului, căutând semnele unor răni permanente, imaginându-le, dacă nu văzându-le. Atunci, în dreapta noastră, se iviră un parc şi o clădire frumoasă ca un palat (era un palat) şi pe poartă ieşi o femeie grasă şi veselă într-un costum de infirmieră (desigur o doică) împingând un cărucior dublu (cineva avea gemeni!) şi Frank ne citi o statistică idioată dintr-o broşură turistică stupidă:

„Un oraş cu mai puţin de un milion şi jumătate de locuitori”, ne citi Frank, „Viena are mai mult de trei sute de cafenele!” Ne-am uitat pe fereastra taxiului în stradă, aşteptându-ne să fie mânjită cu cafea. Franny coborî fereastra şi adulmecă aerul: mirosea a diesel, ca în Europa, dar nu a cafea. N-avea să treacă multă vreme ca să aflăm la ce folosesc cafenelele: ca să stai acolo multă vreme, ca să-ţi faci temele, ca să vorbeşti cu târfele, ca să joci biliard, ca să bei mai mult decât cafea, ca să faci planuri – pentru salvarea noastră –, ca să visezi. Dar imediat furăm orbiţi de strălucirea fântânii din Schwarzenbergplatz, traversarăm Ringstrasse, o stradă frumoasă, cu tramvaie, şi şoferul nostru începu să îngâne „Krugerstrasse”, „Krugerstrasse” de parcă prin această repetare, mica stradă avea să ne iasă în întâmpinare (ceea ce se şi întâmplă) şi apoi: „Gasthaus Freud, Gasthaus Freud.”

Gasthaus Freud nu ne ieşi în întâmpinare. Şoferul nostru trecu pe lângă ea şi Frank alergă în Kaffe Mowatt ca să întrebe cum putem ajunge acolo; ne fu arătată clădirea pe lângă care trecuserăm. Magazinul de dulciuri dispăruse (deşi firma fostei Konditorei – BONBONS şi celelalte – era înăuntru în vitrină). Tata presupuse că Freud – pregătindu-se pentru sosirea noastră – începuse planurile de extindere şi cumpărase magazinul de dulciuri. Dar la o cercetare mai atentă, ne dădurăm seama că un incendiu

distrusese Konditorei-ul şi trebuie să fi pus cel puţin în primejdie şi pe ocupanţii învecinatului Gasthaus Freud. Intrarăm în micul şi întunecatul hotel, trecând pe lângă noul aviz pus alături de incendiatul magazin de dulciuri; avizul, ne traducea Frank, spunea: NU CĂLCAŢI PE ZAHĂR.

„Să nu călcăm pe zahăr, Frank?", întrebă Franny.

„Aşa scrie", zise Frank, şi, într-adevăr, intrând cu grijă în holul lui Gasthaus Freud, am simţit ceva lipicios pe podea (de la picioarele celor care călcaseră, fără îndoială, pe zahăr – oribilul smalţ al dulciurilor topite de foc). Şi apoi ne copleşi mirosul groaznic al ciocolatei arse. Lilly, clătinându-se sub greutatea micilor ei bagaje, intră prima, poticnindu-se, în hol şi ţipă.

Noi aşteptaserăm să-l vedem pe Freud, dar uitasem de ursul lui. Şi niciunul dintre noi nu se aşteptase să-l vedem pe canapea, lângă biroul recepţiei, cu picioarele lui scurte încrucişate şi cu călcâiele proptite pe un scaun; părea să citească o revistă (un „urs deştept" se vede, după cum spusese Freud), dar ţipătul lui Lilly făcuse să-i cadă revista din labe şi ursul se îndreptă urseşte. Se ridică de pe canapea şi călcă mărunt spre biroul recepţiei, fără să se uite de fapt la noi – şi atunci văzurăm cât de scund era – masiv dar mic – nu mai mare sau mai înalt decât un câine labrador (ne gândeam cu toţii), dar mult mai îndesat, gros în talie, cu un fund mare, cu braţe solide. Se ridică pe labele dinapoi şi pocni cu putere soneria de pe biroul recepţiei, lovind-o atât de violent încât slabul ping! fu acoperit de izbitura labei animalului. „Isuse Doamne!", spuse tata. „Tu eşti?", strigă un glas. „E Win Berry?" Ursul, iritat că Freud nu se ivea, luă soneria de pe biroul recepţiei şi o aruncă prin hol; soneria lovi o uşă cu mare putere – cu sunetul unui ciocan care ar lovi claviatura unei orgi.

„Te-am auzit!", strigă Freud. „Isuse Doamne! Tu eşti?" Şi ieşi din cameră cu braţele deschise – o figură tot atât de ciudată pentru noi, copiii, ca şi orice urs. Era pentru prima dată când noi, copiii, ne-am dat seama că tata învăţase al său „Isuse Doamne!" de la Freud şi poate contrastul dintre această informaţie şi trupul lui Freud ne surprinse; trupul lui Freud nu avea niciun fel de asemănare cu forma şi mişcările atletice ale tatălui meu. Dacă Fritz le-ar fi permis piticilor săi să-şi spună părerea, Freud ar fi fost acceptat în circul lor – era doar ceva mai mare ca ei. Trupul lui părea

să fie marcat ca de o scurtă istorie a fostei lui puteri; acum era pur şi simplu solid şi masiv. Părul negru, de care ni se vorbise, era alb şi lung şi flutura în jurul capului ca mătasea porumbului. Avea un baston ca o măciucă, ca o crosă de baseball – care, ne-am dat scama mai târziu, era o crosă de baseball. Peticul de păr ciudat care-i crescuse pe obraz era tot de mărimea unei monede, dar culoarea lui era cenuşie ca trotuarul – culoarea imprecisă şi neglijată a unei străzi de oraş. Dar cel mai important lucru (privind felul în care Freud îmbătrânise) era că orbise.

„Tu eşti?", strigă Freud în hol, uitându-se nu spre tata, ci spre vechiul stâlp de fier de la capătul balustradei scărilor.

„Aici", zise tata domol. Freud deschise braţele şi orbecăi înspre glasul tatei.

„Win Berry!", strigă Freud şi ursul se grăbi uşor spre el, îl luă pe bătrân de umăr cu laba lui aspră şi-l îndreptă în direcţia tatei. Când Freud îşi micşoră pasul de teamă să nu se lovească de vreun scaun nelalocul lui, sau să se poticnească de vreun picior, ursul îl lovi din spate cu capul. Nu doar un urs deştept, ne gândirăm noi, copiii: era şi un urs călăuză. Freud avea acum un urs care să vadă pentru el. Fără doar şi poate, acesta era un urs care putea să-ţi schimbe viaţa.

Ne uitarăm la gnomul orb care-l îmbrăţişa pe tata; privirăm dansul lor stângaci în holul murdar al lui Gasthaus Freud. Când glasurile lor se potoliră, puturăm auzi maşinile de scris de la etajul trei ţăcănind – radicalii intonându-şi melodia, stângiştii scriind versiunea lor asupra lumii. Chiar şi maşinile de scris păreau a fi sigure de ele însele – în contrast cu toate celelalte versiuni corupte ale lumii, dar sigure că au dreptate, crezând total, fiecare cuvânt căzând la locul lui, ca degetele care bat toba nerăbdător pe tăblia mesei, degete care marchează timpul dintre cuvântări.

Dar nu era mai bine decât să fi sosit noaptea? Desigur, holul ar fi arătat mai bine îngrijit sub lucirea discretă a unei iluminaţii insuficiente şi a iertării întunericului. Dar nu era mai bine (pentru noi, copiii) să auzim maşinile de scris şi să vedem ursul – mai bine decât să auzim (sau să ne închipuim) scârţâitul paturilor, mersul prostituatelor în sus şi-n jos pe scări, înşelătoarele saluturi şi vorbele de rămas bun (din tot timpul nopţii) rostite în hol.

Ursul ne mirosi pe noi, copiii. Lilly se feri de el (era mai mare ca ea), eu mă ruşinai, Frank încercă să fie prietenos

(în germană), dar ursul nu avea ochi decât pentru Franny. Îşi apăsă capul lui mare pe mijlocul lui Franny; îşi băgă botul între picioarele surorii mele. Franny se feri şi râse şi Freud spuse: „Susie! Te porţi frumos? Te porţi urât?” Susie, ursul, se întoarse şi alergă spre el în patru labe; îl izbi în stomac şi-l trânti pe podea. Era greu de spus dacă bătrânul râse. „O, Susie!”, spuse el într-o direcţie greşită. „Susie se grozăveşte. Nu-i place să fie criticată. Şi nu-i plac atât de mult bărbaţii, cât îi plac fetele. Unde sunt fetele?”, întrebă Freud, cu mâinile îndreptate în două direcţii, şi Franny şi Lilly se apropiară de el – Susie, ursul, urmând-o pe Franny, înghiontind-o afectuos din spate. Frank, preocupat deodată să se împrietenească, trase de blana aspră a ursului bâlbâindu-se: „A, trebuie să fie Susie, ursoaica. Am auzit cu toţii o mulţime de lucruri despre tine. Eu sunt Frank. *Sprechen Sie Deutsch*?”

„Nu, nu”, zise Freud, „nu germana. Lui Susie nu-i place germana. Ea vorbeşte limba voastră”, spuse Freud, cam înspre Frank.

Frank, prosteşte, se aplecă spre urs, trăgându-l din nou de blană. „Nu dai mâna, Susie?”, întrebă Frank aplecându-se, dar ursul se întoarse spre el şi se ridică în picioare.

„Nu se poartă urât, nu-i aşa?”, strigă Freud. „Susie, fi drăguţă. Nu te purta urât.” În picioare, ursul nu era tot atât de înalt ca noi – era doar mai înalt decât Lilly şi ea era mai înaltă decât Freud. Botul ursului ajungea la bărbia lui Frank. O clipă stătură faţă în faţă, ursul sucindu-se pe picioarele dinapoi, ca un boxer.

„Eu sunt Frank”, spuse nervos Frank, întinzând mâna, apoi cu amândouă mâinile încercă să apuce laba dreaptă a ursului.

„Ţine-ţi mâinile acasă, puştiule”, îi spuse ursul, dându-i braţele deoparte cu o lovitură scurtă şi rapidă. Frank, clătinându-se şi dându-se înapoi, se împiedică şi lovi clopoţelul de la recepţie – care făcu scurt ping!

„Cum ai putut face asta?”, îl întrebă Franny pe Freud. „Cum l-ai făcut să vorbească?”

„Nimeni nu m-a făcut să vorbesc, iubito”, zise Susie, cu botul pe şoldul lui Franny.

Lilly ţipă iar. „Ursul vorbeşte, ursul vorbeşte!”

„E un urs deştept!”, strigă Freud. „Nu v-am spus?”

„Ursul vorbeşte!”, ţipă isteric Lilly.

„Cel puţin nu ţip”, zise Susie şi renunţă s-o mai facă pe ursul, mergând cu spatele drept, supărată, înapoi la

canapea – unde primul ţipăt al lui Lilly o deranjase. Se aşează, îşi încrucişă picioarele şi le rezemă pe un scaun. Citea revista Time, un număr cam vechi.

„Susie e din Michigan”, zise Freud, ca şi cum asta ar fi explicat totul. „Dar a urmat la un colegiu din New York. E foarte deşteaptă.”

„Am învăţat la Sarah Lawrence”, zise ursul, „dar am renunţat la şcoală. Ce rahat elitist”, zise ea despre Sarah Lawrence – lumea revistei Time trecând nerăbdătoare prin mâinile ei.

„E o fată!”, zise tata. „E o fată în costum de urs!”

„O femeie!”, spuse Susie. „Fii atent.” Eram doar în 1957; Susie era un urs cu mult înaintea vremii sale.

„O femeie în costum de urs”, zise Frank, şi Lilly se apropie de mine şi mă apucă de picior.

„Nu există urşi deştepţi”, spuse Freud răstit. „Numai de acest fel.”

Sus, maşinile de scris se certau deasupra tăcerii noastre uimite. Ne uitam la Susie ursul – într-adevăr un urs deştept; şi un urs călăuză. Ştiind că nu e un urs, ne păru deodată mai mare; având o nouă putere în faţa noastră. Ne gândeam că era mai mult decât ochii lui Freud; femeia putea fi inima, ca şi mintea lui.

Tata se uită prin jur în hol, în timp ce bătrânul, orbul lui mentor, se sprijinea de el. Şi ce vedea tata de data asta? mă întrebam. Ce castel, ce palat, ce posibilităţi tot mai extinse ale unei amenajări de lux întrezărea el – în vreme ce trecea în revistă canapeaua desfundată unde şedea ursoaica, reproducerile de impresionişti: nudurile roz, bovine, căzute printre flori de lumină (în contrast cu tapetul floral)? Şi fotoliul cu umplutura explodând (ca bombele pe care le închipuiam sub toate dărâmăturile din districtele exterioare); şi lampadarul de citit, prea sumbru ca să poţi visa sub el.

„Păcat de magazinul de dulciuri”, îi spuse tata lui Freud.

„Păcat?”, strigă Freud. *Nein, nein, nicht* păcat! E bine. Magazinul s-a dus şi nu erau asiguraţi. Putem să-l cumpărăm ieftin! Să ne facem un hol pe care oamenii o să-l ia în seamă – din stradă!”, deşi, fără îndoială, acest lucru nu avea sau nu avea să poată să-l ia în seamă cu ochii lui. „Un foc foarte bine venit!”, zise Freud, „un foc venit exact la timp pentru sosirea voastră”, zise Freud strângându-l de braţ pe tata. „Un foc splendid!”

„Un foc potrivit pentru un urs deştept”, zise Susie ursul, croindu-şi drum cu cinism printre paginile vechiului număr al revistei Time.

„Tu l-ai pus?”, o întrebă Franny pe Susie ursul.

„Poţi să pariezi că da, iubito”, zise Susie.

O, a fost odată o femeie care a fost şi ea violată, dar când i-am povestit cazul lui Franny şi cum mi s-a părut mie modul în care reacţionase ea – nereacţionând, poate, sau negând ce era mai rău – acea femeie mi-a spus că şi eu şi Franny n-am avut dreptate.

„N-am avut dreptate?”

„Poţi să pariezi”, spuse femeia aceea. „Franny a fost violată, nu bătută. Şi ticăloşii aceia au ajuns la «ea din ea», cum spunea aiuritul tău de prieten negru. Ce ştie el? Un expert în violuri fiindcă are o soră? Sora ta şi-a răpit singura armă pe care o avea împotriva acelor derbedei – sperma lor. Şi nimeni n-a oprit-o să se spele, nimeni n-a făcut-o să aibă de a face cu acest lucru – aşa că va avea de a face cu treaba asta toată viaţa. De fapt, ea şi-a sacrificat propria ei integritate, neluptându-se în primul rând cu atacatorii ei – şi tu”, mi-a spus femeia aceea, „tu ai transformat în mod comod violul surorii tale şi ai lipsit violul de integritatea lui, alergând să găseşti un erou, în loc să rămâi la faţa locului şi să ai de a face cu acest lucru.”

„Un viol are integritate?”, întrebă Frank.

„M-am dus după ajutor”, am spus. „Ei m-ar fi bătut de m-ar fi zvântat şi ar fi violat-o oricum.”

„Trebuie să stau de vorbă cu sora ta, iubitule”, spuse femeia aceea. „Ea ţine la propria ei psihologie de amatoare şi asta n-o să meargă. Eu ştiu ce-i aia violul.”

„Stai aşa!”, a zis odată Iowa Bob. „Orice psihologie e de amatori. Dă-l dracului pe Freud şi pe toţi ceilalţi!”

„Pe acel Freud, oricum”, adăugase tata. Şi eu aveam să gândesc mai târziu: „Poate şi pe Freud al nostru.”

Oricum, femeia aceea expertă-în-violuri spuse că reacţia aparentă a lui Franny la violul ei era o aiureală; şi ştiind că Franny îi mai scria lui Chipper Dove, acest lucru mă făcu să mă întreb dacă nu era cumva aşa. Femeia expertă-în-violuri spuse că violul pur şi simplu nu era aşa, că nu avea deloc acest efect. Ea ştia, zise. I se întâmplase şi ei. În colegiu ea se alăturase unui fel de club de femei care fuseseră toate violate, şi căzuseră de acord între ele ce însemna exact acest lucru, şi care trebuie să fie reacţiile exact corecte la viol. Şi chiar înainte de a începe să stea de

vorbă cu Franny, am putut vedea cât de disperat de importantă era pentru această femeie propria ei nefericire şi cum – în mintea ei – singura reacţie credibilă la viol era a ei. Că altcineva ar putea reacţiona în mod diferit la o silnicie asemănătoare însemna pentru ea doar că silnicia nu putuse fi aceeaşi.

„Aşa sunt oamenii", ar fi spus Iowa Bob. „Ei au nevoie să facă din cele mai rele experienţe proprii ceva cu caracter universal. Le dă un fel de sprijin."

Şi cine-i poate blama? E pur şi simplu enervant să discuţi cu cineva care e aşa; din cauza unei experienţe care le-a contestat omenia, ei vor contesta altora omenia lor, ceea ce adevereşte varietatea omenească – ea există alături de asemănarea profundă dintre noi. Păcat de ea.

„Probabil că a avut o viaţă foarte nefericită", ar fi spus Iowa Bob.

Într-adevăr, această femeie avusese o viaţă foarte nefericită. Această femeie expertă-în-violuri era Susie, ursul.

„Ce-i cu aiureala asta «o întâmplare măruntă printre atâtea altele»?", o întrebă Susie pe Franny. „Ce-i cu aiureala asta «cea mai norocoasă zi din viaţa mea»? Criminalii ăia n-au vrut numai să te reguleze, au vrut să-ţi anihileze puterea şi tu i-ai lăsat s-o facă. Orice femeie care acceptă o violare a ei atât de pasiv..., cum poţi de fapt să spui că într-un fel ştiai că Dove avea să fie «primul». Iubito! Ai minimalizat enormitatea a ceea ce ţi s-a întâmplat – ca s-o poţi suporta mai uşor."

„Al cui viol a fost?", o întrebă Franny pe Susie ursul. „Adică, tu ai violul tău, eu al meu. Dacă spun că nimeni n-a ajuns la minele din mine, atunci nimeni n-a ajuns. Tu crezi că de fiecare dată ei ajung?"

„Poţi paria pe orice, iubito", zise Susie. „Violatorul îşi foloseşte penisul ca o armă. Nimeni nu foloseşte o armă împotriva ta fără să te rănească. De exemplu", zise Susie ursul, „cum stai acum cu viaţa sexuală?"

„Are numai şaisprezece ani", am spus. „La şaisprezece ani nu e de presupus că are o viaţă sexuală extraordinară."

„Nu fac nicio confuzie", zise Franny. „Există sex şi există viol. Zi şi noapte."

„Atunci cum spui întruna, Franny, că Dove a fost «primul»", am întrebat-o potolit.

„Asta-i problema, poţi să pariezi pe orice", spuse Susie ursul.

„Uite ce e”, ne spuse Franny, în timp ce Frank făcea o pasienţă pretinzând că nu ne ascultă, iar Lilly urmarea discuţia ca pe un meci de campionat de tenis care cere respect pentru fiecare lovitură. „Uite ce e”, zise Franny, „problema e următoarea: violul acesta e al meu. Al meu. Şi îl voi trata în felul meu.”

„Dar nu-l tratezi în niciun fel”, spuse Susie. „Nu te înfurii îndeajuns. Trebuie să te înfurii. Trebuie să fii feroce în privinţa tuturor detaliilor.”

„Trebuie să fii obsedată şi să rămâi obsedată”, zise Frank rotindu-şi ochii şi citându-l pe bătrânul Iowa Bob.

„Sunt serioasă”, spuse Susie ursul. Era prea serioasă desigur, dar mai plăcută decât apăruse de prima dată. Susie ursul avea până la urmă să aibă o părere justă despre viol. Ea avea să conducă – mai târziu, în viaţă – un foarte bun centru de asistenţă pentru femeile violate şi avea să scrie, ca un prim sfat în literatura respectivă, că problema „Al cui e violul” e problema cea mai importantă. Ea avea să înţeleagă până la urmă că deşi furia ei era esenţial sănătoasă pentru ea, se poate să nu fi fost cel mai sănătos lucru pentru Franny, în acel moment. „Lăsaţi victima să respire”, va scrie ea cu înţelepciune în recomandările ei şi „Ţineţi problemele voastre separate de problemele victimei”. Mai târziu, Susie ursul va deveni cu adevărat o femeie expertă-în-violuri şi va formula faimosul sfat: „Aveţi grijă: adevărata problemă a fiecărui viol poate să nu fie şi adevărata voastră problemă; ţineţi seama, vă rog, că pot exista mai multe probleme.” Şi tuturor consilierilor ei le va da acest sfat: „Este esenţial să înţelegi că nu e un singur mod în care victimele reacţionează şi se adaptează la această criză. Oricare victimă poate să prezinte toate, niciunul sau orice combinaţie a obişnuitelor simptome: vinovăţie, negaţie, furie, confuzie, teamă sau ceva cu totul deosebit. Şi problemele pot interveni într-o săptămână, într-un an, în zece ani sau niciodată.”

Foarte adevărat; lui Iowa Bob i-ar fi plăcut acest urs tot atât de mult ca şi Moor al nostru. Dar în primele zile cu noi, Susie era un urs preocupat de problemele violului – şi de o mulţime de alte probleme.

Şi furăm nevoiţi să devenim intimi cu ea, într-un mod nefiresc, deoarece eram nevoiţi deodată să ne adresăm ei ca unei mame (în absenţa propriei noastre mame) şi, după un oarecare timp, ne adresam lui Susie şi pentru alte lucruri. Aproape imediat acest urs deştept (dar aspru) păru

să vadă mult mai multe decât orbul Freud şi, din prima zi şi noapte din noul hotel, ne adresarăm lui Susie pentru orice informaţie.

„Cine sunt cei cu maşinile de scris?”, am întrebat-o.

„Cât cer prostituatele?”, o întrebă Lilly.

„Unde pot cumpăra o hartă bună?”, o întrebă Frank. „De preferat una care indică şi excursiile cu piciorul.”

„Excursiile cu piciorul, Frank?”, zise Franny.

„Arată-le copiilor, Susie, camerele lor”, îl îndemnă Freud pe deşteptul său urs.

Cum se întâmplă, am intrat întâi în camera lui Egg, care era cea mai proastă cameră – o încăpere cu două uşi şi fără ferestre, un cub cu o uşă care dădea spre camera lui Lilly (care nu era mai bună, dar avea o fereastră), şi o uşă înspre holul de la parter.

„Lui Egg n-o să-i placă”, spuse Lilly, dar Lilly prezicea că lui Egg n-o să-i placă nimic: mutarea, toată povestea. Bănuiesc că avea dreptate şi ori de câte ori mă gândesc, acum, la Egg, tind să-l văd în camera lui de la Gasthaus Freud pe care n-a văzut-o niciodată. Egg într-o cutie fără aer, fără ferestre, un spaţiu foarte mic, captiv în inima unui hotel străin – o cameră nepotrivită pentru oaspeţi.

Tipica tiranie a familiei: copilul cel mai mic capătă întotdeauna camera cea mai proastă. Egg n-ar fi fost fericit în Gasthaus Freud şi mă întreb dacă vreunul din noi ar fi putut fi. Desigur, nu o porniserăm cu dreptul. Numai o zi şi o noapte ne despărţiseră de vestea pieirii mamei şi a lui Egg, înainte ca Susie să devină şi călăuza noastră, şi ca tata şi Freud să înceapă duetul lor cu speranţa unui hotel grandios – un hotel reuşit, cel puţin; dacă nu un mare hotel, cel puţin unul bun.

În ziua sosirii, tata şi Freud se şi apucaseră să facă planuri. Tata voia să mute prostituatele la etajul cinci şi Simpozionul asupra relaţiilor Est-Vest la etajul patru, eliberând astfel etajele doi şi trei pentru oaspeţi.

„De ce să trebuiască să urce la etajul patru şi cinci?” îl întrebă tata pe Freud.

„Prostituatele”, îi aminti Freud tatei, „sunt şi ele oaspeţi care plătesc.” Nu trebui să adauge că făceau şi o mulţime de drumuri în fiecare noapte. „Şi unii din clienţii lor sunt prea bătrâni pentru atâtea scări.”

„Dacă sunt prea bătrâni pentru scări”, zise Susie ursul, „sunt şi prea bătrâni pentru activităţi scabroase. E mai bine

ca unul s-o mierlească pe scări, decât s-o termine în pat – peste una din fetele mai mici.”

„Doamne Isuse”, spuse tata. „Poate dai prostituatelor etajul doi, atunci. Şi fă-i pe afurisiţii de radicali să se mute la ultimul etaj.”

„Intelectualii”, zise Freud, „sunt cunoscuţi ca fiind într-o formă proastă.”

„Nu toţi aceşti radicali sunt intelectuali”, spuse Susie. „Şi ar trebui până la urmă să avem un lift. Eu sunt pentru a ţine pe prostituate mai aproape de parter şi a-i lăsa pe cei care gândesc să urce.”

„Da şi să punem oaspeţii între ei”, zise tata.

„Care oaspeţi?”, întrebă Franny. Ea şi cu Frank se uitaseră în registrul de oaspeţi; în Gasthaus Freud nu erau oaspeţi.

„E doar din cauza incendiului de la dulciuri”, spuse Freud. »I-a alungat fumul. Odată ce o să aranjăm holul, oaspeţii or să dea năvală.”

„Şi prostituatele o să-i ţină treji toată noaptea şi maşinile de scris o să-i trezească dimineaţa”, zise Susie ursul.

„Un fel de hotel boem”, zise Frank optimist.

„Ce ştii tu, Frank, despre boemi?”, întrebă Franny.

În camera lui Frank era un manechin de croitorie, fost în proprietatea unei prostituate care închiriase permanent o cameră în hotel. Era un manechin cam solid, pe care era pus capul crăpat al unui manechin ce, susţinea Freud, fusese furat de la unul din marile magazine de pe Kartnerstrasse. O faţă frumoasă, dar ciuruită, cu peruca într-o parte.

„Perfect pentru schimbarea tuturor costumelor tale, Frank”, zise Franny. Frank, întunecat, îşi atârnă pardesiul pe el.

„Ai un haz grozav”, zise el.

Camera lui Franny era alături de a mea. Împărţeam o sală de baie cu o cadă veche; cada era destul de adâncă să fierbi un bou în ea. WC-ul era la capătul coridorului şi drept în faţa holului. Numai camera tatei avea propria ei sală de baie şi propriul WC. Se pare că Susie împărţea baia cu Franny şi cu mine, deşi nu putea intra în ea decât trecând prin una din camerele noastre.

„Nu vă faceţi griji”, zise Susie. „Nu mă spăl prea mult”

Se şi simţea. Mirosul nu era exact cel al unui urs, dar era acru, sărat, intens şi puternic şi, când îşi scoase capul de urs şi-i văzurăm părul întunecat, umed, faţa palidă şi

ciupită de vărsat, şi ochii neîmblânziţi, nervoşi— ne simţirăm mai în largul nostru cu înfăţişarea ei ca urs.

„Ce vedeţi”, zise Susie, „sunt dezmierdările acneei, chinul adolescenţei mele. Eu sunt autentica fată nu-urâtă-dacă-i-pui-un-sac-pe-cap.”

„Să nu te simţi prost”, zise Frank. „Eu sunt homosexual. Nici eu nu mă simt grozav ca adolescent.”

„Ei, cel puţin eşti atrăgător”, spuse Susie ursul. „Întreaga voastră familie e atrăgătoare”, zise ea aruncându-ne tuturor o privire rea. „Puteţi fi discriminaţi, dar vă spun eu, nu există o asemenea discriminare ca purtarea faţă de un om urât. Am fost un copil urât şi, pur şi simplu, devin mai urâtă pe zi ce trece, ce naiba!”

Nu ne puteam opri de a o privi în costumul ei de urs fără cap; ne întrebam, firește, dacă trupul lui Susie era tot atât de solid ca al unui urs. Şi când o văzurăm mai târziu, după masă, transpirând în maiou şi în şort de gimnastică, făcând genuflexiuni în faţa biroului lui Freud – pregătindu-se să-şi joace rolul când radicalii aveau să plece şi prostituatele aveau să vină pentru noapte – ne-am putut da seama că, din punct de vedere fizic, era potrivită pentru felul ei particular de imitare a unui animal.

„Destul de solidă, nu?”, îmi spuse. Prea multe banane, ar fi spus Iowa Bob, şi nu de ajuns de multă alergătură.

Dar, ca să fim drepţi, era greu pentru Susie să se ducă oriunde neîmbrăcată şi nepurtându-se ca un urs. Gimnastica e dificilă când eşti înveşmântat ca un urs.

„Nu pot să-mi dezvălui deghizarea, altfel dăm de bucluc”, zise ea.

Fiindcă altfel, cum ar fi putut Freud să păstreze ordinea fără ea? Susie ursul era cea care o asigura. Când radicalii erau atacaţi de scandalagii de dreapta, când erau conflicte violente în hol şi pe scări, când vreun fascist din noul val se pornea să zbiere „Nimic nu e liber!”, când un mic grup venea să protesteze în hol, ducând o placardă pe care scria ca Simpozionul despre relaţiile Est-Vest să plece – mai departe în Est –, atunci Freud avea nevoie de ea, ne spuse Susie.

„Plecaţi, îl înfuriaţi pe urs!”, striga Freud.

Uneori trebuia să mormăie şi să se repeadă.

„E ciudat”, zise Susie. „Eu nu sunt chiar atât de puternică, dar nimeni nu încearcă să se bată cu un urs. Tot ce trebuie să fac e să apuc pe unul şi atunci acela se rostogoleşte şi începe să geamă. Eu doar le suflu în faţă

ticăloşilor, doar îi împing puţin. Nimeni nu se bate dacă eşti un urs.”

Datorită recunoştinţei radicalilor pentru această protecţie ursească, nu se ivi chiar nicio problemă când li se spuse să se mute mai sus. Tata şi Freud le explicaseră motivul pe la mijlocul după-amiezii. Tata mă oferi ca unul care avea să mute maşinile de scris, şi începui să le car în camerele goale de la al cincilea etaj. Aveau şase maşini de scris şi un mimiograf; obişnuitele echipamente de birou; un număr excesiv de mare de telefoane. La al treilea sau al patrulea birou am început să mă simt cam obosit, dar nu-mi făcusem obişnuitele exerciţii de ridicare a greutăţilor – cât călătorisem – aşa că am fost mulţumit că fac acest exerciţiu. Am întrebat pe doi radicali mai tineri unde aş putea găsi un set de greutăţi, dar păreau a fi fost foarte suspicioşi – eram americani – sau nu înţelegeau engleza sau preferau să vorbească în limba lor. Un radical mai în vârstă schiţă un scurt protest, care aparent începu ca o vie discuţie cu Freud, dar Susie ursul se porni să mormăie şi să-şi învârtă botul pe la gleznele omului – ca şi cum ar fi încercat să-şi sufle nasul de manşetele pantalonilor săi – aşa că omul se calmă şi urcă scările, deşi ştia că Susie nu e un urs adevărat.

„Ce scriu oamenii aceştia?”, o întrebă Franny pe Susie. „Adică scot un buletin, fac propagandă?”

„De ce au atât de multe telefoane?”, am întrebat, căci nu auzisem telefoanele sunând, măcar o dată, în tot cursul zilei.

„Telefonează foarte mult”, zise Susie. „Cred că e vorba de telefoane de ameninţare. Şi nu le citesc buletinele. Politica lor nu-mi place.”

„Dar care e politica lor?”, întrebă Frank. „Să schimbe dracului totul”, zise Susie. „S-o ia de la început. Vor să radă totul. Vor ca lucrurile să meargă cu totul altfel.”

„Asta vreau şi eu”, zise Frank. „Mi se pare o idee bună.”

„Ţi-e teamă de ei”, spuse Lilly. „Se uită drept la tine şi nu te văd când se uită drept la tine.”

„Păi, eşti cam mititică”, zise Susie ursul. „La mine desigur se uită mereu.”

„Unul din ei se tot uită la Franny”, am zis.

„Nu asta voiam să spun”, zise Lilly. „Ei nu te văd când se uită la tine.”

„Asta din cauză că se gândesc că totul ar putea fi altfel”, zise Frank.

„Şi oamenii, Frank?”, întrebă Franny. „Cred oare că oamenii pot fi altfel? Tu crezi că da?”

„Mda”, zise Susie ursul. „Că am putea fi cu toţii morţi.”

Durerea face ca totul să fie mai apropiat; în durerea noastră pentru pierderea mamei şi a lui Egg am ajuns să-i cunoaştem pe radicali şi pe prostituate, de parcă i-am fi cunoscut dintotdeauna. Eram copiii orfani, orfani de mamă (pentru prostituate), fratele nostru iubit ucis (pentru radicali). Şi de aceea – ca să compenseze tristeţea noastră şi tristeţea suplimentară a condiţiilor din Gasthaus Freud – radicalii şi prostituatele ne tratau destul de bine. Şi în ciuda deosebirilor de zi şi de noapte, se asemănau mult mai mult decât ar fi crezut-o.

Şi unii şi alţii credeau în posibilităţile comerciale ale unui ideal simplu: şi unii şi alţii credeau că ar putea fi, într-o zi, liberi. Şi unii şi alţii credeau că trupurile lor erau obiecte uşor de sacrificat pentru o cauză (şi uşor de refăcut sau de înlocuit după vitregia sacrificiului). Chiar şi numele le erau foarte asemănătoare – chiar dacă pentru motive diferite. Ei aveau nume codificate, sau porecle, şi dacă îşi foloseau numele lor adevărate, foloseau numai numele de botez.

Doi din ei aveau chiar acelaşi nume, dar nu era nicio încurcătură, căci radicalul era bărbat, iar târfa femeie, şi nu erau niciodată în acelaşi timp în Gasthaus Freud. Numele lor era Bătrânul (Bătrâna) Billig – *billig* în nemţeşte înseamnă „ieftin”. Târfa cea mai în vârstă era numită astfel din cauză că preţurile ei erau mai mici decât se cerea de obicei în acel district al oraşului pe unde colinda; târfele din Krugerstrasse, deşi Krugerstrasse era în Primul District, erau un fel de subdistrict al târfelor din Karntnerstrasse (de după colţ). Dacă treceai din Karntnerstrasse pe străduţa noastră, era ca şi cum ai fi coborât (comparativ) într-o lume fără lumină; o stradă dincolo de Karntnerstrasse şi nu mai vedeai strălucirea hotelului Sacher şi grandioasa scânteiere a Operei de Stat şi observai că târfele sunt mai sulemenite, că genunchii le sunt uşor bombaţi, sau că gleznele lor par să cedeze (din pricina lungului stat în picioare), că par a fi mai groase în talie – ca manechinul din camera lui Frank. Bătrâna Billig era şefa târfelor din Krugerstrasse.

Cel cu acelaşi nume dintre radicali era bătrânul care se certase cel mai tare cu Freud pe chestia mutării la etajul cinci. Acest Billig îşi căpătase numele datorită faptului că

ducea o existenţă precară şi se spunea, de către ceilalţi radicali, că e „radicalul radicalilor”. Cât timp fuseseră acolo bolşevicii a fost bolşevic, când îşi schimbaseră denumirea, şi-a schimbat şi el numele. Era în primele rânduri ale oricărei mişcări, dar – într-un fel – când mişcarea o lua razna sau dădea de bucluc şi se termina, Bătrânul Billig era în coadă şi discret dispărea, aşteptând următorul rând prim. Tinerii radicali idealişti îl suspectau în acelaşi timp pe Bătrânul Billig şi îl admirau pentru rezistenţa lui – pentru faptul că supravieţuia. Părere care nu era prea departe de aceea despre Bătrâna Billig, târfa, împărtăşită de colegele ei.

Vechimea e o instituţie care e respectată şi repudiată în şi în afara societăţii.

Ca şi Bătrânul Billig, radicalul, Bătrâna Billig, târfa, fu cea mai agresivă cu Freud în privinţa schimbării etajului.

„Dar te duci mai jos”, zise Freud, „vei avea un etaj mai puţin de urcat. Într-un hotel fără lift, etajul doi e o îmbunătăţire în raport cu etajul trei.”

Îl puteam urmări pe Freud vorbind nemţeşte, dar nu şi când îi răspunse Bătrâna Billig. Frank îmi spuse că protesta deoarece avea prea multe „suveniruri” de mutat.

„Uită-te la băiatul acesta!”, zise Freud bâjbâind după mine. „Uită-te la muşchii lui!” Freud, desigur, „se uita” la muşchii mei pipăindu-i; strângându-mă şi îmbrâncindu-mă, mă împinse cam în direcţia bătrânei târfe. „Pipăie-l!”, strigă Freud. „Poate să mute orice suvenir ai. Dacă i-am da o zi, ar putea să mute tot hotelul!”

Şi Frank îmi spuse ce zicea Bătrâna Billig. „N-am nevoie să mai pipăi niciun muşchi”, îi spuse Bătrâna Billig lui Freud, refuzând oferta de a mă atinge. „Pipăi muşchi până şi în somnul meu afurisit”, zise ea. „Desigur că poate muta suvenirurile, dar nu vreau să spargă nimic.”

Şi aşa că am mutat „suvenirurile” Bătrânei Billig, cu cea mai mare grijă. O colecţie de urşi de porţelan care rivaliza cu colecţia mamei. (După moartea mamei, Bătrâna Billig mă invită să-i vizitez camera în timpul zilei – când nu era la lucru sau când era plecată din Gasthaus Freud şi puteam petrece clipe liniştite singur cu urşii ei, amintindu-mi de colecţia mamei care pierise odată cu ea.) Bătrânei Billig îi plăceau plantele – plante care ieşeau din acele vase făcute să semene cu animale sau păsări: flori răsărind din spinarea broaştelor, ferigi răsfirându-se peste un cârd de flamingo, un portocal crescând din capul unui aligator.

Celelalte târfe aveau de mutat haine şi cosmetice şi medicamente. Era ciudat să mă gândesc la ele ca având numai „camere de noapte” la Gasthaus Freud – în contrast cu Ronda Ray care avea „camera ei de zi”; mă gândii că atât camerele de zi, cât şi camerele de noapte erau folosite în acelaşi scop.

Am făcut cunoştinţă cu târfele în acea primă noapte când le-am ajutat să se mute de la etajul trei la etajul doi. Pe Krugerstrasse erau patru târfe, plus Bătrâna Billig. Se numeau Babette, Jolanta, Inge cea Neagră şi Annie cea care ţipă. Lui Babette i se spunea Babette pentru că era singura care vorbea franceza; la ea mergeau cei mai mulţi dintre clienţii francezi (francezii fiind foarte refractari vorbirii altei limbi decât franceza). Babette era mărunţică – şi de aceea favorita lui Lilly –, cu o faţă de spiriduş care, în sumbra lumină a holului din Gasthaus Freud, putea să pară (dintr-un anumit unghi) asemănătoare în chip neplăcut cu aceea a unei rozătoare. Ani după aceea voi gândi despre Babette că era, probabil, anorexică, fără să o ştie – nimeni nu ştia ce era anorexia în 1957. Purta ţesături înflorate – rochii foarte văratice, chiar când nu era vară – şi avea aerul ciudat că e foarte pudrată (ca şi cum, dacă ai fi atins-o, un norişor de pudră ar fi ţâşnit din porii ei) şi alteori pielea ei părea de ceară (ca şi cum, dacă ai fi atins-o, degetul tău ar fi lăsat o urmă). Lilly mi-a spus odată că micimea lui Babette a jucat un important rol în creşterea ei, deoarece Babette a ajutat-o pe Lilly să-şi dea seama că oamenii mărunţi pot de fapt să aibă relaţii sexuale cu cei mari şi să nu fie total distruşi. Aşa i-a plăcut lui Lilly să spună: „Nu total distruşi”.

Jolanta îşi spunea Jolanta fiindcă zicea că e un nume polonez şi ei îi plăceau glumele poloneze. Avea o faţă pătrată, era bine legată, la fel de solidă ca şi Frank (şi aproape la fel de stângace); avea un aer de cordialitate pe care-l bănuiai a fi fals – ca şi cum în mijlocul unei glume grozav de bune, s-ar putea supăra brusc şi ar scoate un cuţit din poşetă sau ar trânti un pahar de vin în obrazul cuiva. Avea umeri largi şi sâni grei, picioare solide, dar nu era grasă – Jolanta avea farmecul robust al unei ţărănci care ar fi fost coruptă în mod ciudat de un fel de furişă violenţă de oraş; avea un aer erotic, dar nu primejdios. În primele zile şi nopţi de la Gasthaus Freud, m-am masturbat cel mai des cu imaginea ei în minte – cu Jolanta mi-era cel

mai greu să vorbesc, nu fiindcă era cea mai necioplită, ci pentru că de ea mă temeam cel mai mult.

„Cum poţi recunoaşte o prostituată poloneză?", mă întrebă ea. A trebuit să-l rog pe Frank să-mi traducă. „Fiindcă te plăteşte ca să te culci cu ea ", zise Jolanta. Asta am înţeles fără ajutorul lui Frank.

„Ai înţeles?", mă întrebă Frank.

„Doamne, Frank, da", am zis.

„Atunci râzi", spuse Frank. „Mai bine ai râde." Şi m-am uitat la mâinile Jolantei – avea încheieturi de fermier şi degete de boxer – şi am râs.

Inge cea Neagră nu era o fată veselă. Avusese o viaţă foarte nefericită. Şi ce-i mai important, încă nu-şi trăise prea mult din viaţă; avea numai unsprezece ani. O mulatră – cu o mamă austriacă şi un tată soldat american negru – se născuse la începutul ocupaţiei. Tatăl ei plecase odată cu puterile ocupante, în 1955, şi nimic din ce le spusese lui Inge şi mamei sale despre felul în care sunt trataţi negrii în Statele Unite nu le făcuse să dorească să plece cu el. Engleza lui Inge cea Neagră era mai bună decât a celorlalte târfe, şi când tata s-a dus în Franţa – ca să identifice trupurile mamei şi al lui Egg – cu Inge cea Neagră ne-am petrecut cele mai multe din nopţile noastre fără somn. Era tot atât de înaltă ca şi mine, deşi avea doar vârsta lui Lilly, şi felul în care o găteau o făcea să pară de vârsta lui Franny. Suplă şi drăgălaşă, cu un ten de culoarea cafelei, ea era folosită ca să provoace bărbaţii; nu era chiar o târfă.

Nu i se dădea voie să se plimbe pe Krugerstrasse fără o altă târfă, în caz că nu mergea pe Krugerstrasse cu Susie ursul; când un bărbat o prefera, i se spunea că se poate numai uita la ea – şi să se satisfacă singur. Inge cea Neagră nu era destul de mare ca să fie atinsă, şi nu i se dădea voie niciunui bărbat să fie singur cu ea în cameră. Dacă un bărbat voia să fie cu ea, Susie ursul îi însoţea. Sistemul era simplu, dar eficace. Dacă bărbatul părea că vrea să o atingă pe Inge, Susie ursul scotea sunetele şi gesturile care prevesteau un atac. Dacă bărbatul îi cerea lui Inge cea Neagră să-şi scoată prea multe lucruri de pe ea, sau dacă insista ca ea să se uite la el în timp ce se masturbează, Susie ursul devenea neliniştit. „Îl faci pe urs să devină ostil", îl avertiza Inge cea Neagră pe bărbat, care renunţa sau se masturba mai repede, în timp ce Inge cea Neagră se uita în altă parte.

Toate târfele ştiau că Susie ursul putea ajunge în camerele lor în câteva secunde. Tot ce trebuia era un strigăt de ajutor, căci Susie – ca orice animal bine dresat – le cunoştea vocile. Micul ţipăt nazal al lui Babette, zbieratul nestăpânit al Jolantei, urletul Bătrânei Billig care-i făcea praf „suvenirurile". Dar pentru noi, copiii, cei mai răi clienţi erau bărbaţii sfioşi care se masturbau la cea mai timidă privire a farmecelor lui Inge cea Neagră.

„Nu cred că aş putea juisa cu un urs în cameră", zise Frank.

„Nu cred că ai putea juisa cu Susie în camera ta, Frank", spuse Franny.

Lilly se înfioră, şi eu la fel. Cu tata în Franţa – cu acele trupuri deosebit de importante pentru noi – apreciam traficul de trupuri din Gasthaus Freud cu detaşarea caracteristică pentru cei în doliu.

„Când voi fi destul de mare", ne spuse Inge cea Neagră, „voi putea lua bani pentru o treabă adevărată." Pe noi, copiii, ne surprinse faptul că o „treabă adevărată" costa mai mult decât a juisa privind-o pe Inge.

Mama lui Inge cea Neagră plănuia să o scoată din activitate pe Inge, atunci când fiica ei avea să fie „destul de mare". Mama lui Inge cea Neagră se gândea să termine înainte ca fiica sa să ajungă la majorat. Mama lui Inge cea Neagră era a cincea doamnă a nopţii din Gasthaus Freud – cea numită Annie care ţipă. Ea câştiga mai mult decât celelalte târfe de pe Krugerstrasse, căci muncea ca să se poată retrage în mod demn (şi ea şi fiica ei).

Dacă doreai o floare delicată sau puţină franceză, o cereai pe Babette. Dacă voiai experienţă şi un chilipir, o aveai pe Bătrâna Billig. Dacă-ţi plăcea primejdia – dacă voiai un pic de violenţă – puteai să o încerci pe Jolanta. Dacă ţi-era ruşine de tine însuţi, puteai plăti ca să-ţi arunci o privire la Inge cea Neagră. Şi dacă doreai o amăgire extremă o alegeai pe Annie care ţipă.

Şi Susie ursul spunea: „Annie care ţipă are cel mai reuşit fals orgasm din meserie."

Falsul orgasm al lui Annie care ţipă o zgâlţâia pe Lilly din cele mai chinuitoare coşmaruri şi-l făcea pe Frank să stea în pat, drept, în capul oaselor şi să urle de spaimă la figura întunecată a manechinului de croitorie care pândea la piciorul patului; pe mine mă smulgea din somnul cel mai adânc – deodată treaz cu o erecţie sau apucându-mă de beregată să văd unde a fost tăiată. Annie care ţipă, după

părerea mea, era doar ea însăşi un argument ca târfele să nu stea la etajul imediat de deasupra noastră.

Ea putea să-l smulgă chiar şi pe tata din durerea lui – şi imediat după întoarcerea lui din Franţa. „Isuse Doamne", zicea el şi venea să ne sărute pe fiecare din noi şi să vadă dacă eram în siguranţă.

Numai Freud putea dormi nesupărat. „Las' pe Freud", zicea Frank, „ca să nu fii înşelat de un fals orgasm." Frank se considera foarte ingenios din cauza acestei des repetate remarci – fiindcă, desigur, el se gândea la celălalt Freud, nu la directorul nostru orb.

Annie care ţipă putea uneori să o înşele chiar şi pe Susie ursul, care mormăia „Doamne, ăsta a fost unul adevărat". Sau, mai rău, Susie uneori confunda un fals orgasm cu un posibil strigăt de ajutor. „Nu juisează nimeni, pentru numele lui Dumnezeu!", zbiera Susie, amintindu-mi de Ronda Ray. „Cineva moare". Şi cobora zbierând pe coridorul etajului doi şi se arunca în uşa lui Annie care ţipă, aruncându-se peste patul prăbuşit cu mârâielile ei îngrozitoare – făcându-l pe clientul lui Annie să fugă, sau să leşine sau să dispară pe loc. Şi Annie care ţipă zicea blând:

„Nu, nu, Susie, totul e-n regulă. E un bărbat drăguţ." La vremea asta era prea târziu ca să-l facă pe om să-şi revină, în cel mai bun caz el era redus la o formă chircită şi ghemuită de frică.

„Asta-i expresia absolută a păcatului", spunea Franny. „Tocmai când omul e gata să juiseze, un urs năvăleşte în cameră şi începe să-l schilodească."

„De fapt, iubito", îi spunea Susie lui Franny, „eu cred că unii din ei juisează pe chestia asta."

Erau chiar unii clienţi ai lui Gasthaus Freud care puteau juisa numai când erau atacaţi de un urs?, mă întrebam. Dar eram prea tineri; n-aveam să cunoaştem niciodată unele lucruri despre acest loc. Ca şi vârcolacii din toate sărbătorile de Halloween din trecutul nostru, clientela lui Gasthaus Freud nu avea să fie niciodată cu totul reală pentru noi. Cel puţin nu târfele şi clienţii lor – şi nici radicalii.

Bătrânul Billig (Bătrânul Billig, radicalul) venea primul. Ca şi Iowa Bob, spunea că era prea bătrân ca să irosească dormind ce i-a mai rămas din viată. Venea atât de devreme dimineaţa, încât uneori trecea pe lângă ultima târfă, el intrând, ea plecând. Aceasta era inevitabila Annie care ţipă,

lucrând până în orele cele mai grele – ca să pună deoparte pentru ea şi neagra ei fiică.

Susie ursul dormea în primele ore ale dimineţii. După ivirea zorilor se iscau prea puţine încurcături cu târfele, ca şi cum lumina i-ar fi făcut pe oameni mai liniştiţi – dacă nu întotdeauna şi cinstiţi – şi radicalii nu începeau niciodată să se certe înainte de mijlocul dimineţii. Cei mai mulţi dintre radicali dormeau până târziu. Îşi scriau manifestele şi-şi dădeau telefoanele de ameninţare în cursul zilei. Se hărţuiau între ei – „În absenţa unor duşmani mai tangibili", spunea tata despre ei. Tata, mai la urma urmei, era un capitalist. Cine altcineva s-ar fi gândit la un hotel ideal? Cine, dacă nu un capitalist, şi un om care nu se încurcă, ar voi chiar să locuiască într-un hotel, să conducă o non-industrie, să vândă un produs care e somnul – nu ceva făurit prin muncă –, un produs care era cel puţin odihnă dacă nu recreaţie? Tata socotea că radicalii erau mai absurzi decât târfele. Cred că, după moartea mamei, tata s-a obişnuit cu confuziile dorinţei şi ale singurătăţii, poate că era chiar recunoscător pentru această „afacere" – cum îşi denumeau târfele activitatea.

Avea mai puţină simpatie pentru cei care vor să schimbe lumea, pentru idealiştii înclinaţi să schimbe neplăcerile naturii umane. Acest lucru mă surprinde, acum, fiindcă părerea mea despre tata e că era un alt fel de idealist – dar, desigur, tata era hotărât să depăşească neplăcerile decât să le schimbe. Faptul că tata n-avea să înveţe niciodată germana îl ţinea de asemenea departe de radicali; comparativ, târfele vorbeau mai bine engleza.

Bătrânul Billig radicalul ştia o singură propoziţie în engleză. Lui îi plăcea să o gâdile pe Lilly, sau să-i dea o acadea, în timp ce o necăjea, „Yankei, duceţi-vă acasă", îi spunea el afectuos.

„E un dulce babalâc", zicea Franny: Frank încercă să-l înveţe pe Bătrânul Billig o altă expresie care să-i placă bătrânului.

„Câine imperialist", spunea Frank, dar Billig confunda expresia invariabil cu „porc nazist" şi suna întotdeauna ciudat.

Radicala care vorbea englezeşte cel mai bine folosea numele codificat de Fehlgeburt. Frank îmi explică primul că *Fehlgeburt*, în germană, înseamnă greşeală, avort.

„Ca în greşeală judiciară, Frank?", întrebă Franny.

„Nu”, zise Frank, „ca în celălalt sens. Al avortului unui prunc.”[6]

Fraulein Fehlgeburt cum i se spunea – domnişoara Avort, pentru noi, copiii, – nu fusese însărcinată niciodată, aşadar nu avortase niciodată; era studentă la universitate şi numele ei de cod era „Avort”, deoarece cealaltă femeie din grupul Simpozionului asupra relaţiilor Est-Vest avea numele codificat „Însărcinata”. Ea fusese însărcinată. Fraulein Schwanger – căci *schwanger* înseamnă în germană însărcinată – era o femeie mai în vârstă, cam de anii tatei, care era cunoscută în cercurile vieneze datorită unei sarcini din trecut. Ea scrisese un întreg volum despre cum e să fii însărcinată şi o altă carte – un fel de urmare la prima – cum e să faci un avort. Când fusese însărcinată, purtase pe piept o mică placardă de un roşu aprins care spunea „Însărcinată” – SCHWANGER! – sub care cu litere de aceeaşi mărime era întrebarea „TU EŞTI TATĂL?” Fu şi o senzaţională copertă pentru carte, şi donase toate drepturile de autor unor variate cauze radicale.

Cartea despre avort a lui Schwanger – publicată în 1955, odată cu sfârşitul ocupaţiei – făcuse ca eliminarea acestui copil nedorit să fie un simbol al Austriei care se eliberase de puterile ocupante. „Tatăl”, scrisese Schwanger, „ar fi putut fi rus, francez, britanic sau american; pentru trupul meu, cel puţin, şi pentru felul meu de a gândi, el era un străin nedorit.”

Schwanger era foarte apropiată de Susie; amândouă împărtăşeau multe teorii despre viol. Dar Schwanger avea să se împrietenească şi cu tata; lui îi părea a fi fiinţa care-i aducea cea mai mare consolare, după pierderea mamei, nu fiindcă ar fi fost ceva „între” ei (cum se spune), ci din cauza calmului din glasul ei – cadenţa vorbirii ei, potolită, sigură – care era cel mai apropiat de al mamei dintre toate glasurile din Gasthaus Freud. Ca şi mama mea, Schwanger era o fiinţă care convingea cu blândeţe. „Sunt doar o realistă”, spunea ea atât de nevinovat – speranţele ei de a schimba totul, de a porni o nouă lume de la început erau tot atât de fervente, ca şi visurile aprinse ale oricărui dintre radicali.

Schwanger ne luă pe noi, copiii, cu ea, de mai multe ori, ca să bem o cafea cu lapte şi cu scorţişoară şi cu frişcă la Kaffee Europa de pe Karntnerstrasse sau la Kaffee Mozart pe Albertinaplatz Zwei, chiar în spatele Operei, „În caz că nu ştiţi”, ne spuse Frank mai târziu – şi mereu – *Al treilea*

om a fost filmat la Kaffee Mozart.” Lui Schwanger puţin îi păsa; pe ea o mânaseră departe de zgomotul maşinilor de scris şi de focul discuţiilor frişca şi calmul cafenelei. „Singura instituţie care merită ceva în societatea noastră – cafeneaua; păcat că va trebui şi ea să piară”, ne spuse Schwanger nouă, lui Frank, Franny, Lilly şi mie. „Beţi cafeaua, dragii mei!”

Când voiai frişcă, trebuia să ceri Schlagobers, şi dacă Schwanger însemna pentru ceilalţi radicali „Însărcinată”, pentru noi, copiii, însemna Schlagobers curat. Ea era radicalul nostru matern cu o slăbiciune pentru frişcă; chiar ne plăcea.

Şi tânăra Fraulein Fehlgeburt, a cărei specialitate la Universitatea din Viena era literatura americană, o adora pe Schwanger. Noi eram de părere că părea a fi de fapt mândră că numele ei de cod era „avort”, probabil pentru că *Fehlgeburt* în nemţeşte însemna şi „avort”. Sunt sigur că acest lucru nu poate fi adevărat, dar în dicţionarul lui Frank cuvântul pentru greşeală şi avort era acelaşi – *Fehlgeburt* – ceea ce simboliza perfect neimplicarea noastră în lumea radicalilor, eşecul nostru în a-i înţelege vreodată. Fiecare neînţelegere are în centrul ei un colaps al limbii. De fapt noi n-am înţeles niciodată ce voiau aceste două femei – solida şi materna Schwanger punând la bătaie putere (şi bani) pentru cauze care pe noi, copiii, ne frapau ca fiind lipsite de raţiune, dar care era în acelaşi timp capabilă să ne aline pe noi cu glasul ei blând şi foarte logic şi cu ale ei Schlagobers; şi abandonata, gângăvita şi timida studentă la literatura americană, domnişoara Avort, care-i citea lui Lilly (nu numai pentru a consola un copil fără mamă, ci şi pentru a-şi îmbunătăţi engleza). Citea atât de bine, încât Franny, Frank şi cu mine o ascultam aproape întotdeauna. Lui Fehlgeburt îi plăcea să ne citească în camera lui Frank, aşa că părea că şi manechinul de croitorie ascultă.

De la Fraulein Fehlgeburt, în Gasthaus Freud – cu tata în Franţa, cu mama şi Egg scoşi din oceanul rece (sub geamandura care era Sorrow) – am auzit pentru prima oară tot *Marele Gatsby*; sfârşitul, citit cu accentul austriac cântat al domnişoarei Avort, o impresionă cu adevărat pe Lilly.

„Gatsby credea în lumina verde, impresionantul viitor care an de an se îndepărtează de noi. Atunci ne scapă, dar n-are importanţă”, ne citi Fehlgeburt, emoţionată, „mâine

vom alerga mai repede, ne vom întinde braţele mai departe...! Şi într-o bună dimineaţă...” – Fehlgeburt făcu o pauză; ochii ei mari păreau scăldaţi în lumina aceea verde pe care o vedea Gatsby – poate şi de impresionantul viitor.

„Ce se întâmplă?”, zise Lilly cu respiraţia tăiată şi un slab ecou al lui Egg ne însoţi în camera ciudată a lui Frank.

„Aşa ne zbatem”, conchise Fehlgeburt, „luntre împotriva curentului, purtate neîncetat înapoi în trecut.”

„Asta-i totul?”, întrebă Frank. „S-a terminat?”, privea printre pleoape, ochii îi erau închişi.

„Desigur că s-a terminat, Frank”, zise Franny, „Nu recunoşti un sfârşit când îl auzi?”

Fehlgeburt părea a fi istovită, pe faţa ei de copil se vedea o încruntare de om mare, o şuviţă din părul ei moale şi blond se răsucise în jurul urechii ei roz. Şi atunci Lilly se porni să plângă, şi nu o puteam opri. Era după-amiază târziu, târfele încă nu sosiseră, dar când Lilly începu să plângă, Susie ursul crezu că Annie care ţipă avea un fals orgasm într-o cameră care nu era a ei. Susie năvăli în camera lui Frank, trântind pe jos manechinul de croitorie şi făcând-o pe biata Fehlgeburt să ţipe alarmată. Dar nici năvala aceasta n-o opri pe Lilly. Ţipătul părea să-i dăinuie în gâtlej, durerea ei părea a fi ceva de care era încredinţată că o va sufoca; nu ne venea să credem că un trup atât de mic poate genera atât de multă frământare, poate să scoată un asemenea sunet.

Desigur, toţi ne gândeam că nu cartea o mişcase atât de mult – fragmentul acela „purtaţi neîncetat înapoi în trecut”, trecutul nostru o mişca, ne gândeam cu toţii; mama, Egg şi faptul că nu-i vom putea uita niciodată. Dar când o liniştirăm, izbucni deodată că ea plângea din cauza tatei. „Tata e un Gatsby”, strigă ea. „Este! Ştiu eu că este!”

Şi cu toţii începurăm s-o liniştim. Frank zise: „Nu te lăsa copleşită de chestia aia cu «impresionantul viitor». Nu e chiar ce voia să spună Iowa Bob când zicea mereu că tata trăieşte în viitor.”

„E mai curând un alt fel de viitor, Lilly”, i-am zis.

„Lilly”, spuse Franny. „Ce e «lumina verde», Lilly? Ce înseamnă pentru tata: care e lumina lui verde, Lilly'?”

„Vezi, Lilly”, zise Frank ca şi cum ar fi fost plictisit, „Gatsby era îndrăgostit de ideea că e îndrăgostit de Daisy, el nici măcar nu era îndrăgostit de Daisy, nu mai era îndrăgostit. Şi tata n-are nicio Daisy, Lilly”, spuse Frank

înecându-se puţin – fiindcă îi trecuse chiar atunci prin minte că şi tata nu mai avea nicio soţie.

Dar Lilly spuse „E omul cu haina albă de seară, e tata, el e un Gatsby. «Atunci ne scapă, dar n-are importanţă»“, ne cită Lilly. „Nu vedeţi”, ţipă ea. „Întotdeauna va fi ceva – şi ne va scăpa mereu. Întotdeauna va dispărea”, zise Lilly. „Şi tata nu se va opri. O, la naiba!” strigă Lilly, dând din piciorul ei mic. „La naiba! La naiba!”, se tângui ea şi se porni din nou să plângă, fără s-o putem opri – aşa cum Annie care ţipă putea să simuleze un orgasm, aşa şi Lilly, ne trecu prin minte deodată, putea să imite însăşi moartea. Durerea ei era atât de adevărată, că am crezut că Susie ursul o să-şi scoată capul de urs şi o să se încline uşor ca un om, dar Susie se învârti prin camera lui Frank în felul ei ursesc, trânti uşa şi ne lăsă cu durerea lui Lilly.

Weltschmertz-ul lui Lilly, cum începu să-i spună Frank. „Noi ceilalţi suferim”, spunea Frank. „Noi ceilalţi suntem întristaţi, noi ceilalţi doar suntem mâhniţi. Dar Lilly”, spunea Frank, „Lilly suferă un adevărat Weltschmertz. N-ar trebui tradus «scârbit de lume»“, ne explica Frank, „e prea slab pentru ceea ce suferă Lilly. Weltschmertz-ul lui Lilly e «lovit de lume». Literal «lume»: asta înseamnă Welt – şi «lovit», fiindcă asta înseamnă Schmertz cu adevărat: suferinţă, adevărată durere. Lilly e un caz de lovită-de-lume”, încheia Frank mândru.

„Un fel de durere[7], nu, Frank?”, întrebă Franny.

„Un fel de”, zise Frank rece. Sorrow nu era prieten cu Frank; nu mai era.

De fapt moartea mamei şi a lui Egg – cu Sorrow în poală şi ridicându-se din adâncuri ca să indice mormântul – îl convinsese pe Frank să renunţe a mai da o poziţie potrivită celor morţi; Frank va abandona taxidermia sub toate formele ei. Toate formele de înviere aveau să fie abandonate de el. „Inclusiv religia”, zicea Frank. După Frank, religia era doar o altfel de taxidermie.

Datorită faptului că Sorrow îl înşelase, Frank condamna cu tărie credinţa de orice fel. El va deveni un mai mare fatalist decât Iowa Bob, un mai mare necredincios decât Franny şi decât mine. Un ateu aproape violent, Frank se va transforma într-un om care crede numai în Soartă – în şansa întâmplătoare, în destinul întâmplător, în arbitrară veselie şi în arbitrară durere. El va deveni un predicator împotriva oricăror platforme susţinute de alţii – de la politică la moralitate. Frank era întotdeauna pentru

opoziţie. Prin aceasta Frank înţelegând „forţele care se opun”.

„Dar la ce anume se opun aceste forţe, Frank?”, l-a întrebat odată Franny.

„Opune-te oricărei previziuni”, te sfătuia Frank – „fii împotriva a orice e cineva pentru. Fii pentru orice e cineva împotrivă. Te urci într-un avion şi nu se prăbuşeşte, asta înseamnă că ai luat avionul care trebuia luat”, zicea Frank. „Şi asta e tot.”

Cu alte cuvinte, Frank o luase razna. După ce mama şi Egg au pierit, Frank a mers şi mai departe – undeva – a trecut la o religie care era lipsită de seriozitate mult mai mult decât chiar religiile cu autoritate; el s-a alăturat unui fel de sectă împotriva a orice.

„Sau poate că Frank a fondat-o”, a spus odată Lilly. Care era nihilism, anarhie, prostie trivială şi fericire în faţa întunericului, deprimare, coborând tot atât de regulat ca şi noaptea peste cele mai zănatice şi fericite zile. Frank credea în omor! Credea în surprize. Era permanent în atac şi în retragere, şi în mod egal, constant, cu ochii deschişi şi prosteşte se poticnea în neaşteptata lumină a zilei – împiedicându-se într-o pustietate acoperită cu trupurile întunecimii de dinainte cu o clipă.

„Pur şi simplu s-a ţicnit”, zise Lilly. Şi Lilly ştia ce spune.

Şi Lilly se ţicnise. Ea părea să considere moartea mamei şi a lui Egg ca nişte pedepse personale pentru vreo lipsă din adâncul ei, aşa că se hotărî să se schimbe. Hotărî, printre altele, să crească.

„Cel puţin oleacă”, spuse ea, încruntată şi hotărâtă. Şi eu şi Franny eram îngrijoraţi din cauza ei. Să crească nu părea posibil pentru Lilly şi încordarea cu care ne imaginam că Lilly îşi urmăreşte propria „creştere” ne înspăimânta pe Franny şi pe mine.

„Şi eu vreau să mă schimb”, i-am zis lui Franny. „Dar Lilly – ştiu şi eu? Lilly e doar Lilly.”

„Toată lumea ştie asta”, spuse Franny.

„Toată lumea în afară de Lilly.”

„Tocmai”, zise Franny. „Deci cum ai să te schimbi! Ştii ceva mai bun decât să creşti?”

„Nu. Nu ceva mai bun”, am zis. Eram doar un realist într-o familie de visători, mari şi mici. Ştiam că nu puteam creşte. Ştiam că nu voi creşte cu adevărat niciodată; ştiam că niciodată nu mă va părăsi copilăria, că nu voi fi

niciodată destul de adult – destul de responsabil – faţă de lume. Afurisita asta de Welt, cum zicea Frank. Nu mă puteam schimba destul de mult şi ştiam acest lucru. Tot ce puteam face era să fac ceva ce i-ar fi plăcut mamei. Puteam renunţa să mai înjur, să-mi purific limbajul – care o supăra pe mama. Aşa am şi făcut.

„Adică n-ai să mai spui «drace...» sau «rahat...» sau «suge...» sau chiar «ia-o în fund» sau «în ureche» sau nimic altceva?", mă întrebă Franny.

„Da."

„Nici măcar «cur pictat»?", zise Franny.

„Nici."

„Eşti un cur pictat", spuse Franny.

„Mi se pare a fi la fel de logic ca orice altceva", aprecie Frank.

„Mă, puţă bleagă", mă provocă Franny.

„Eu cred mai degrabă că e o idee nobilă", zise Lilly. „Măruntă, dar nobilă."

„Stă într-un bordel de mâna a doua, cu nişte oameni care vor s-o ia de la capăt cu lumea, şi el vrea să-şi purifice limbajul", zise Franny. „Tâmpitule", îmi spuse ea. „Otreapă. Ţi-o freci toată noaptea şi visezi ţâţe, dar vrei să pari drăguţ, nu-i aşa?"

„Termină, Franny", spuse Lilly.

„Eşti un mic rahat, Lilly", zise Franny. Lilly începu să plângă.

„Trebuie să fim uniţi, Franny", spuse Frank. „Înjurăturile astea nu ajută la nimic."

„Eşti tot atât de homo cât o băşină de pisică, Frank", îi spuse Franny.

„Şi tu ce eşti, iubito?", o întrebă Susie ursul. „Ce te face să crezi că eşti atât de tare?"

„Nu sunt atât de tare", zise Franny. „Eşti un urs prost. Eşti doar o fată neatractivă cu cicatrice de coşuri şi preferi să fii un urs prost decât o fiinţă umană. Crezi că asta înseamnă că eşti tare? E al dracului mai uşor să fii urs, nu-i aşa?", o întrebă Franny pe Susie. „Şi să lucrezi pentru un orb care te crede deşteaptă – şi frumoasă, probabil. Eu nu sunt atât de tare. Dar sunt deşteaptă. Pot să mă descurc. Pot chiar mai mult decât să mă descurc. Pot obţine ce vreau, când ştiu despre ce e vorba", adăugă ea. „Pot vedea cum stau lucrurile. Şi voi – spuse ea vorbindu-ne tuturor – şi chiar bietei domnişoare Avort – voi aşteptaţi ca lucrurile

să se schimbe. Crezi că tata nu aşteaptă?", mă întrebă deodată Franny.

„El trăieşte în viitor", zise Lilly încă smiorcăindu-se.

„El e la fel de orb ca şi Freud", spuse Franny, „sau va orbi curând. Aşa că ştiţi ce voi face?", ne întrebă ea. „N-o să-mi purific limbajul. Voi utiliza limbajul pentru a atinge orice voi urmări", îmi spuse ea. „E singura armă pe care o am. Şi voi creşte, când voi fi pregătită să cresc, sau când va veni vremea", se adresă ea lui Lilly. „Şi nu voi fi niciodată ca tine, Frank. Nimeni nu va fi vreodată ca tine", adăugă ea afectuoasă. „Şi nu voi fi un urs", îi spuse lui Susie. „Transpiri ca un porc în costumul ăsta idiot, şi te distrezi făcând oamenii să se simtă rău, dar asta pentru că te simţi rău fiind tu. Ei, eu mă simt bine fiind eu", zise Franny.

„Eşti o norocoasă", spuse Frank.

„Da, eşti o norocoasă, Franny", zise Lilly.

„Şi ce dacă eşti frumoasă?", spuse Susie. „Eşti şi o căţea."

„De acum încolo, voi fi în principal o mamă", zise Franny. „O să am grijă de voi, păcătoşilor – de tine, şi de tine şi de tine", spuse Franny arătând spre Frank, spre Lilly şi spre mine. „Fiindcă mama nu-i aici s-o facă – ăsta e rolul meu. Tata nu ştie ce se întâmplă", zise Franny şi noi dădurăm din cap, Frank, Lilly şi eu; chiar şi Susie ursul dădu din cap. Ştiam că acesta e adevărul: tata era orb sau în curând avea să fie.

„Chiar şi aşa, eu n-am nevoie să-mi fii mamă", îi spuse Frank lui Franny, dar nu părea să fie prea sigur de ce spune.

Lilly se duse şi-şi puse capul în poala lui Franny; plânse acolo uşurată, mă gândeam. Franny, desigur, ştia că o iubesc – fără speranţă şi prea mult – aşa că nu trebuia să fac vreun gest sau să-i spun ceva.

„Ei, n-am nevoie ca o fată de şaisprezece ani să mă pună la punct", zise Susie ursul, dar îşi scosese capul de urs şi-l ţinea în labele ei mari. Tenul ei ciuruit, privirea ei jignită, gura ei prea mică o trădau. Îşi puse înapoi capul de urs; aceasta fiind singura ei autoritate.

Studenta, domnişoara Avort, serioasă şi bine intenţionată, părea că nu ştie ce să spună. „Nu ştiu", zise ea. „Nu ştiu."

„Spune-o în germană", o încurajă Frank.

„Scuip-o oricum poţi", zise Franny.

„Ei”, zise Fehlgeburt. „Pasajul acela. Pasajul acela frumos, sfârşitul acela al Marelui Gatsby – asta vreau să zic.”

„Zi, Fehlgeburt”, spuse Franny. „Scuipă.”

„Ei bine”, zise Fehlgeburt. „Nu ştiu, dar – într-un fel – mă face să doresc să plec în Statele Unite. Adică, e împotriva convingerilor mele politice – ţara voastră – ştiu acest lucru. Dar sfârşitul, în întregime – într-un fel – e atât de frumos. Mă face să doresc să fiu acolo. Desigur, n-are rost, dar aş vrea doar să fiu în Statele Unite.”

„Crezi aşadar că ţi-ar plăcea să fii acolo?”, o întrebă Franny. „Ei bine, eu doresc să nu fi plecat deloc.”

„Putem să ne întoarcem, Franny?”, întrebă Lilly.

„Va trebui să-l întrebăm pe tata”, zise Frank.

„Dumnezeule”, spuse Franny. Şi o vedeam închipuindu-şi momentul acela, când avea să strecoare puţină realitate în visurile tatei.

„Ţara voastră, să mă iertaţi”, spusese unul din ceilalţi radicali – cel căruia i se spunea simplu Arbeiter (*Arbeiter* înseamnă muncitor în germană), „ţara voastră e cu adevărat un loc al crimei. Să mă iertaţi”, continuă el, „ţara voastră e triumful final al creativităţii corporaţiilor, ceea ce înseamnă că e o ţară controlată de gândirea de grup a corporaţiilor. Aceste corporaţii sunt lipsite de umanitate, deoarece nimeni nu e responsabil personal de modul în care îşi folosesc puterea; o corporaţie e ca un computer cu profitul ca sursă de energie – şi cu profitul ca un combustibil necesar. Statele Unite sunt – să mă iertaţi – cea mai rea ţară în care să trăiască un umanist, cred.”

„La naiba cu ce crezi”, zise Franny. „Baţi câmpii, dobitocule. Parcă ai fi un computer.”

„Gândeşti ca o cutie de transmisie”, îi spuse Frank lui Arbeiter. „Patru viteze înainte – cu o iuţeală predeterminată. O viteză în direcţia opusă.”

Arbeiter făcu ochii mari. Engleza lui era cam greoaie – mintea, îmi trecu prin gând ceva mai târziu, era cam tot atât de versatilă ca o maşină de tăiat iarba.

„Şi cam tot atât de poetică”, avea să spună Susie ursul. Arbeiter nu plăcea nimănui – nici măcar impresionabilei domnişoare Avort. Slăbiciunea ei – printre radicali – era dragostea pentru literatură, mai ales pentru aventura care e literatura americană („Stupida ta specialitate, dragă”, o cicălea întotdeauna Schwanger.) Dar dragostea lui Fehlgeburt pentru literatură era – pentru noi, copiii, –

puterea ei. Latura romantică a firii sale nu se stinsese cu totul, nu încă. Cu timpul, Dumnezeu să mă ierte, voi contribui să o suprim.

„Literatura e pentru visători”, îi spunea Billig sărmanei Fehlgeburt. Adică, Bătrânul Billig radicalul. Bătrânei Billig, târfei, îi plăceau visele; odată îi spuse lui Frank că tot ce-i place sunt visele – visele şi suvenirurile ei.

„Studiază economia, dragă”, îi spuse Schwanger lui Fehlgeburt – asta îi spuse domnişoara însărcinată domnişoarei Avort.

„Utilitatea umană”, ne dăscălea Arbeiter, „e în directă relaţie cu proporţia populaţiei implicate în luarea de decizii.”

„Implicată în putere”, îl corectă Bătrânul Billig.

„În deciziile de putere”, zise Arbeiter – amândoi năpustindu-se ca nişte colibri pe o singură floricică.

„Neghiobii”, zise Franny. Engleza lui Arbeiter şi a Bătrânului Billig era atât de proastă, încât nu era greu să le spui mereu „Ia-o în urechi” – nu înţelegeau. Şi în ciuda legământului meu de a-mi purifica limbajul, eram grozav de ispitit să le spun chestii din astea; trebuia să mă mulţumesc, în schimb, să o ascult pe Franny spunându-le celor doi.

„Eventualul război între rase în America”, ne spuse Arbeiter, „va fi prost înţeles. El va fi de fapt un război al stratificării claselor.”

„Când faci pârţ, Arbeiter”, îl întrebă Franny, „focile din grădina zoologică încetează să înoate?”

Ceilalţi radicali luau parte rareori la discuţiile noastre în grup. Unul se omora la maşina de scris; altul cu singurul automobil pe care îl avea Simpozionul asupra relaţiilor Est-Vest, toţi şase abia încăpeau în el. Mecanicul care lucra la maşina decrepită – o maşină întotdeauna în necaz, care nu putea fi folosită, ne închipuiam noi, la o evadare şi care probabil n-avea să fie folosită niciodată la o evadare, se gândea tata – era un tânăr posac, cu faţa mânjită, în salopetă şi cu o şapcă de vatman. Era sindicalist şi lucra toată noaptea pe linia din centru, Mariahilfer Strasse Strassenbahn. Arăta somnoros şi furios în orice zi. Şi zăngănea din unelte. În chip potrivit i se spunea Schraubenschlussel – un Schraubenschlussel e o cheie fixă. Lui Frank îi plăcea să rostogolească pe limbă numele lui Schraubenschlussel, ca să-şi dea importanţă, dar Franny

şi Lilly şi eu insistam asupra traducerii. Îi ziceam Cheie fixă.

„Salut, Cheie fixă”, îi spunea Franny, mecanicul stând sub maşină şi înjurând. „Sper că-ţi păstrezi mintea limpede, Cheie fixă”, îi spunea Franny. Cheie fixă nu ştia engleza şi singurul lucru pe care-l cunoşteam din viaţa lui particulară era că-i ceruse lui Susie ursul să iasă cu el în oraş.

„Ştiţi, în principiu, nimeni nu-mi cere să ies în oraş”, zise Susie. „Ce imbecil.”

„Ce imbecil”, repetă Franny.

„Păi, de fapt el nici nu m-a văzut vreodată, ştiţi”, spuse Susie.

„Ştie că eşti femeie?”, întrebă Frank.

„Dumnezeule, Frank”, zise Franny.

„Păi, eram doar curios”, spuse Frank.

„Cheia asta fixă e un adevărat tip ciudat, vă spun eu”, zise Franny. „Nu ieşi cu el în oraş, Susie”, o sfătui Franny.

„Glumeşti?”, zise Susie ursul. „Iubito, eu nu ies în oraş. Cu bărbaţi.”

Această remarcă păru să cadă aproape neobservată la picioarele lui Franny, dar am văzut că Frank se foi stânjenit în prezenţa ei, şi apoi după aceea.

„Susie e lesbiană, Franny”, i-am spus lui Franny, când am rămas singuri.

„Ea n-a spus exact acest lucru”, zise Franny.

„Eu cred că e”, am spus.

„Ei şi?”, zise Franny. „Şi Frank ce e? Şi Frank e un băiat în regulă.”

„Fii atentă cu Susie, Franny”, i-am zis.

„Te gândeşti la mine prea mult”, repeta şi repeta ea. „Lasă-mă, te rog, în pace”, spuse Franny. Dar acesta era un lucru pe care nu puteam să-l fac niciodată.

„Orice act sexual implică de fapt patru sau cinci sexe diferite”, ne spuse cel de al şaselea membru al Simpozionului asupra relaţiilor Est-Vest. Era o asemenea deformare a spuselor lui Freud – celălalt Freud – încât a trebuit să-l rugăm pe Frank să traducă a doua oară, fiindcă în prima traducere nu înţeleseserăm ce spune.

„Asta a spus”, ne asigură Frank. „Orice act sexual implică o grămadă de sexe diferite”.

„Patru sau cinci?”, întrebă Franny.

„Când ne culcăm cu o femeie”, spuse omul, „o facem cu noi înşine, aşa cum vom fi, şi cu noi înşine din copilărie. Şi

evident, cu sinele, care va fi amanta noastră şi cu sinele din copilăria ei."

„Evident?", întrebă Frank.

„Aşadar la un singur culcat participă de fapt patru sau cinci persoane?", întrebă Franny. „Pare istovitor."

„Energia cheltuită în acte sexuale este singura energie care nu cere a fi înlocuită de către societate", ne spuse cel de-al şaselea radical cam visător. Frank se străduí să ne traducă această afirmaţie. „Noi singuri ne înlocuim energia noastră sexuală", zise omul uitându-se la Franny, ca şi cum tocmai ar fi spus cel mai profund lucru din lume.

„Fără glumă", i-am şoptit lui Franny, dar ea părea a fi ceva mai fascinată decât credeam că trebuie să fie. Mi-era teamă că-i plăcea acest radical.

Îl chema Ernst. Ernst şi atât. Un nume obişnuit, dar numai un nume de botez. Nu discuta în contradictoriu. Făurea propoziţii separate, fără de sens, le rostea liniştit şi se întorcea la maşina de scris. Când radicalii plecau din Gasthaus Freud, după-amiază târziu, zăboveau se pare ore întregi în Kaffee Mowatt (peste drum) – un local întunecat, slab luminat, cu o masă de biliard şi panouri pentru privitori, şi un şir totdeauna prezent de solemni băutori de ceai cu rom, jucând şah sau citind ziarele. Ernst mergea rareori cu colegii săi la Kaffee Mowatt. El scria întruna.

Dacă Annie care ţipă era ultima târfă care pleca acasă, Ernst era ultimul radical plecat. Dacă Annie care ţipă îl întâlnea ades pe Billig, bătrânul radical, care venea dimineaţa la lucrul lui, ea îl întâlnea ades şi pe Ernst când acesta se hotăra în cele din urmă să-şi termine treaba. Avea un aer straniu, de pe cealaltă lume; când vorbea cu Schwanger, glasurile lor erau atât de potolite, încât aproape întotdeauna sfârşeau prin a şopti.

„Ce scrie Ernst?", o întrebă Franny pe Susie ursul.

„E un pornograf", zise Susie. „Mi-a cerut şi el să ies în oraş. Şi m-a văzut." Asta ne făcu să tăcem o clipă cu toţii.

„Ce fel de pornografie?", întrebă prudentă Franny.

„Câte feluri sunt, iubito?", o întrebă Susie ursul. „Din cea mai rea. Acte perverse. Violenţă. Degradare."

„Degradare?", întrebă Lilly.

„Nu-i pentru tine, iubito", zise Susie.

„Anume ce?", zise Frank.

„E prea pervers ca să pot să-ţi spun, Frank", îi zise Susie lui Frank. „Ştii nemţeşte mai bine ca mine, Frank – încearcă tu."

Din păcate Frank încercă; ne traduse pornografia lui Ernst. Mai târziu aveam să-l întreb pe Frank dacă era de părere că pornografia lui Ernst a fost începutul adevăratului necaz – dacă am fi fost în stare să o ignorăm, într-un fel, lucrurile tot ar fi mers din rău în mai rău? Dar noua religie a lui Frank domina în toate răspunsurile lui (la orice întrebare).

„Din rău în mai rău?", zicea Frank. „Ei bine, asta este direcţia finală, desigur – adică vreau să spun, indiferent de orice. Dacă n-ar fi fost pornografia, ar fi fost altceva. Problema e că suntem sortiţi să ne rostogolim. Ce ştii tu că se rostogoleşte în sus? Ce anume porneşte mersul în jos nu are importanţă", zicea Frank cu dezinvoltura lui iritantă.

„Ia-o aşa", mă dăscălea Frank. „De ce se pare că-ţi trebuie mai mult de jumătate din viaţă ca să ajungi să fii un nenorocit de adolescent? De ce ţine copilăria o veşnicie – când eşti copil? De ce pare că durează neîntrerupt trei sferturi din întreaga călătorie? Şi când se termină, când copiii au crescut, când trebuie deodată să faci faţă realităţii... Ei bine", îmi spunea Frank de curând, „cunoşti povestea. Când am fost în acel prim Hotel New Hampshire se părea că vom fi de treisprezece, de paisprezece şi de cincisprezece ani mereu. Al dracului de mereu, cum ar zice Franny. Dar odată ce am plecat din primul Hotel New Hampshire", spunea Frank, „restul vieţii noastre a trecut pe lângă noi de două ori mai repede. Aşa e", susţinea satisfăcut Frank. „Jumătate din viaţă ai cincisprezece ani. Apoi într-o bună zi începi să ai douăzeci şi aceşti ani sfârşesc a doua zi. Şi vin cei treizeci de ani ai tăi şi gonesc pe lângă tine ca un weekend petrecut într-o societate plăcută. Şi înainte de a şti, te gândeşti să ai din nou cincisprezece ani."

„Mereu mai jos?", zicea Frank. „E un urcuş lung – spre acel timp din viaţa ta când ai paisprezece ani, cincisprezece, şaisprezece ani. Şi de acolo mai departe", spunea Frank, „desigur că totul merge în jos. Şi oricine ştie că la coborâre mergi mai repede decât la urcare. În sus până la paisprezece, cincisprezece, şaisprezece ani – apoi în jos. În jos ca apa, în jos ca nisipul."

Frank avea şaptesprezece ani când ne-a tradus scrierile pornografice; Franny avea şaisprezece ani, eu aveam cincisprezece ani. Lilly, care era de unsprezece ani, nu era destul de mare ca să asculte. Dar Lilly stărui spunând că dacă era destul de mare ca să o asculte pe Fehlgeburt citind

Marele Gatsby, era destul de mare ca să-l asculte pe Frank traducându-l pe Ernst. (Cu o ipocrizie tipică, Annie care ţipă nu-i permise fiicei sale, Inge cea Neagră, să asculte un cuvânt din toată povestea.)

„Ernst" era desigur numele lui în Gasthaus Freud. În scrierile lui pornografice folosea o mulţime de alte nume. Nu-mi place să descriu aceste scrieri pornografice. Susie ursul ne spuse că Ernst preda la universitate un curs intitulat „Istoria erotismului în literatură", dar scrierile lui pornografice nu erau erotice. Fehlgeburt urmase cursul lui Ernst despre literatura erotică, şi chiar şi ea recunoştea că scrierile lui Ernst nu se asemănau deloc cu ce era cu adevărat erotic şi niciodată pornografic.

Scrierile pornografice ale lui Ernst ne-au dat dureri de cap şi ne-au lăsat cu gura căscată. Frank spunea că i se uscau şi ochii când le citea; Lilly încetă să le mai asculte după o primă lectură; iar mie mi s-a făcut rece, şezând în camera lui Frank – manechinul de croitorie ascultându-l ca o învăţătoare imparţială pe Frank citind –, mi s-a făcut rece de la podea în sus. Am simţit ceva rece trecându-mi prin pantaloni, prin podeaua veche şi prin temelia clădirii, venind din pământul de dedesubt – unde îmi închipuiam că zăceau osemintele anticei Vindobona şi uneltele de tortură cunoscute de turcii invadatori, biciuri şi bâte şi instrumente de smuls limba şi junghiere, camerele de tortură la modă în timpul sfântului Imperiu Roman. Căci scrierile pornografice ale lui Ernst nu erau despre sex: erau despre durere fără speranţă, despre moarte fără nicio amintire dragă. Pe Susie ursul o făcură să fugă să facă baie, pe Lilly o făcură să plângă (desigur), mie mi se făcu rău (de două ori), pe Frank îl făcură să arunce una din cărţi în manechinul de croitorie (ca şi cum manechinul ar fi scris-o) – era aceea intitulată Copiii de pe vasul spre Singapore; nu ajunseră niciodată la Singapore, niciunul dintre copiii dragi.

Dar pe Franny o făcură doar să se încrunte. O făcură să se gândească la Ernst, o făcură să-l caute şi să-l întrebe— pentru început – de ce o făcea.

„Decadenţa intensifică atitudinea revoluţionară", îi spuse Ernst rar, Frank încercând să traducă exact. „Tot ce e decadent grăbeşte procesul, revoluţia inevitabilă. În această fază e necesar să generăm dezgustul. Dezgust politic, economic, dezgust de instituţiile noastre inumane

şi dezgust moral – dezgust de noi înşine cum ne-am îngăduit să devenim."

„Vorbeşte din punctul lui de vedere", i-am şoptit lui Franny, dar ea se încrunta numai, se concentra prea tare asupra lui.

„Pornograful este, desigur, tipul cel mai dezgustător", continua Ernst monoton. „Dar, vedeţi, dacă aş fi un comunist ce fel de guvern aş vrea să fie la putere? Cel mai liberal? Nu, aş vrea să fie guvernul cel mai represiv, cel mai capitalist şi cel mai anticomunist posibil – căci atunci mi-ar merge cel mai bine. Unde ar fi Stânga fără ajutorul Dreptei? Cu cât totul e mai prost şi mai de dreapta, cu atât mai bine pentru stânga."

„Eşti comunist?", îl întrebă Lilly pe Ernst. În Dairy, New Hampshire, Lilly ştia că nu era prea grozav să fii.

„Asta a fost doar o fază necesară", spuse Ernst vorbind despre comunism şi despre el – şi nouă copiilor – ca şi cum noi toţi am fi făcut parte dintr-o istorie revolută, ca şi cum ceva uriaş ar fi fost în mişcare şi eram târâţi în urma acestui ceva sau eram zvârliţi de acest ceva. „Eu sunt un pornograf", spuse Ernst, „deoarece sunt în serviciul Revoluţiei. Personal", adăugă el dând fără vlagă din mână, „ei bine, personal eu sunt un estet: eu meditez asupra erotismului. Dacă Schwanger jeleşte după cafenelele ei – dacă e tristă după ale ei Schlagobers, pe care revoluţia trebuie să le distrugă, eu jelesc după erotism, care de asemenea trebuie să piară. Cândva, după revoluţie", oftă Ernst, „erotismul ar putea să reapară, dar nu va fi niciodată acelaşi lucru. În lumea nouă nu va însemna tot atât de mult."

„Lumea nouă?", repetă Lilly şi Ernst îşi închise ochii ca şi cum ar fi fost refrenul unei melodii preferate, ca şi cum în mintea lui el o şi putea vedea, „lumea nouă" o planetă total diferită – cu fiinţe total noi în ea.

Mă gândeam că are mâini cam delicate pentru un revoluţionar; degetele lui lungi, suple, erau bune pentru maşina de scris – pianul lui, unde Ernst cânta muzica operei sale de gigantice schimbări. Costumul lui bleumarin ieftin şi cam lucios era de obicei curat, dar şifonat, cămăşile lui albe erau bine spălate, dar niciodată călcate; nu purta cravată; când părul lui creştea prea lung îl tundea foarte scurt. Avea o faţă aproape atletică, curată, tinerească, hotărâtă – de un farmec băieţesc. Susie ursul şi Fehlgeburt ne spuneau că Ernst avea reputaţia unui frânge

inimi printre studentele de la universitate. Când îşi ţinea cursul despre literatura erotică, observă domnişoara Avort, Ernst vorbea cu pasiune, chiar şi cu spirit; nu mai era vorbitorul lipsit de vlagă, cu voce scăzută, cam leneş-plictisit, indolent (sau cel puţin letargic), când subiectul lui era revoluţia.

Era tare înalt, deşi nu solid, dar nici slab. Când l-am văzut, gârbovit din umeri, întorcându-şi gulerul hainei – gata să plece acasă de la Gasthaus Freud, după o zi de lucru neîndoios trist şi dezgustător – am fost izbit cât de mult îmi amintea în profil de Chipper Dove.

Nici mâinile lui Chipper Dove nu arătaseră vreodată ca ale unui fundaş – şi ele erau prea delicate. Şi-mi puteam aduce aminte că-l văzusem pe Chipper Dove cu apărătoarele umerilor trase înainte, pornind grăbit spre grupul de jucători, gândindu-se la semnalul următor – ordinul următor, comanda următoare – mâinile lui coborând ca nişte păsări cântătoare pe apărătoarele de coapse. Fără îndoială că ştiam atunci cine era Ernst: fundaşul radicalilor; cel care dă semnalul, planificatorul sumbru, cel în jurul căruia se adunau ceilalţi. Şi am ştiut atunci ce-a văzut Franny în Ernst. Era mai mult decât asemănarea fizică cu Chipper Dove, era aerul lui încrezut, semnul răului, prevestirea nimicirii, acea şefie de gheaţă – aceasta era ceea ce se putea strecura în inima surorii mele, aceasta era ceea ce captivase pe ea din ea, aceasta era ceea ce îi luase lui Franny puterea.

„Toţi vrem să ne întoarcem acasă", i-am spus tatei. „În Statele Unite. Vrem să mergem în America. Nu ne place aici."

Lilly mă ţinea de mână. Eram din nou în camera lui Frank – Frank boxând nervos manechinul de croitorie, Franny pe patul lui Frank, uitându-se pe fereastră. Ea se uita la Kaffee Mowatt, de peste drum, în Krugerstrasse. Era devreme dimineaţă şi cineva mătura mucurile de ţigară, dându-le afară pe uşa cafenelei, peste trotuar, în rigolă. Radicalii nu stăteau în Kaffee Mowatt; noaptea târfele foloseau localul ca să plece de pe stradă – să facă o pauză, să joace biliard, să bea o bere sau un pahar de vin sau să fie agăţate – şi tata ne dădea voie lui Frank, lui Franny şi mie să ne ducem în cafenea să jucăm „darts".

„Ne e dor de casă", spuse Lilly încercând să nu plângă. Era încă vară şi mama şi Egg plecaseră prea curând ca să

putem stărui asupra unor fraze care priveau dorul de cineva sau de ceva.

„Nu e vorba de a lucra aici, tăticule”, zise Frank. „Se pare că suntem într-o situaţie imposibilă.”

„Şi acum e vremea să plecăm”, am zis, „înainte de a începe şcoala, înainte ca toţi să avem diferite obligaţii.”

„Dar eu am oricum o obligaţie”, zise tata potolit. „Faţă de Freud.”

Un bătrân orb făcea oare cât noi?, voiam să-i strigăm, dar tata nu ne dădu voie să mai stăruim pe chestia obligaţiei lui faţă de Freud.

„Tu ce crezi, Franny?”, o întrebă, dar Franny continua să se uite pe fereastră la începutul dimineţii pe stradă. Iată-l pe Bătrânul Billig, radicalul – pe Annie care ţipă plecând. Amândoi arătau obosiţi, dar amândoi erau foarte vienezi în grija lor faţă de etichetă: amândoi se salutară cordial şi-i auzirăm pe fereastra deschisă din camera lui Frank.

„Uite ce e”, îi zise Frank tatei. „Desigur că suntem în Primul District, dar Freud a uitat să ne spună că locuim cam pe cea mai proastă stradă din întregul district.”

„Un fel de stradă cu sens unic”, am adăugat.

„Şi niciun loc de parcare”, spuse Lilly. Nu exista niciun loc de parcare, deoarece Krugerstrasse părea să fie folosită de camioanele care descărcau la intrările de serviciu mărfuri pentru magazinele elegante de pe Karntnerstrasse.

Pe strada noastră era şi oficiul poştal al districtului – o clădire tristă, murdară, care n-avea cum să atragă la hotelul nostru clienţii potenţiali.

„Şi prostituatele”, şopti Lilly.

„De mâna a doua”, zise Frank. „Nicio speranţă de avansare. Suntem la un colţ de Karntnerstrasse, dar nu vom fi niciodată Karntnerstrasse”, spuse Frank.

„Chiar cu un hol nou”, i-am spus tatei, „chiar dacă va fi un hol atractiv, nimeni n-o să-l vadă. Şi mai pui oamenii între prostituate şi revoluţie.”

„Între păcat şi primejdie, tăticule”, zise Lilly.

„Desigur că până la urmă nu are importanţă, cred”, zise Frank; aş fi putut să-i trag un picior în fund. „Oricum ne prăbuşim – nu contează când anume vom pleca, e doar limpede că vom pleca. Hotelul de aici e pe prăbuşite. Putem pleca atunci când se scufundă sau după ce s-a scufundat.”

„Dar noi vrem să plecăm acuma, Frank”, am zis.

„Da, toţi vrem să plecăm”, spuse Lilly.

„Franny?”, întrebă tata, dar Franny se uita pe fereastră. Un camion de poştă încerca să treacă, pe strada îngustă, de un camion de mărfuri. Franny se uită după camionul de poştă venind şi plecând, aşteptând scrisori de la Junior Jones şi, presupun, de la Chipper Dove. Scria, amândurora, o mulţime, dar numai Junior Jones îi răspundea.

Continuând cu indiferenţa lui filosofică, Frank spuse:

„Iată, putem pleca în momentul în care toate târfele nu vor trece la examenul medical, putem pleca atunci când Inge cea Neagră va fi, în sfârşit, destul de mare, putem pleca în momentul în care maşina lui Schraubenschlussel va sări în aer, putem pleca atunci când vom fi daţi în judecată de primul oaspete sau de ultimul.”

„Dar nu putem pleca”, îl întrerupse tata, „până nu-l vom pune pe picioare.” Chiar şi Franny se uită la el. „Vreau să spun”, zise tata, „atunci când hotelul va avea succes, atunci ne vom putea permite să plecăm. Nu putem să plecăm când hotelul e un eşec”, spuse el rezonabil, „deoarece nu vom avea cu ce să plecăm.”

„Vrei să spui din cauza banilor?”, am zis. Tata dădu din cap.

„Ai şi băgat bani în hotel?”, întrebă Franny.

„Vor începe să lucreze holul înainte de sfârşitul verii”, zise tata.

„Atunci nu-i prea târziu!”, strigă Frank. „Sau, nu cumva este?”

„Scoate banii, tăticule!”, zise Lilly.

Tata zâmbi binevoitor, clătinând din cap. Franny şi cu mine ne uitarăm pe fereastră la Ernst, pornograful; trecea pe la Kaffee Mowatt, dezgustat. Când traversă strada, zvârli cu piciorul nişte gunoi din drum. Se mişca cu grijă, ca o pisică urmărind un şoarece, dar păru dezamăgit total de el însuşi ajungând la lucru după Bătrânul Billig. Până la prânz avea cel puţin trei ore de pornografie, înainte de a ţine prelegerea sa la universitate („ora lui de estetică”, cum spunea el) şi după aceea avea să înfrunte orele de gânduri rele ale după-amiezii târzii pe care, ne spunea nouă copiilor, le rezerva „ideologiei” – contribuţiei sale la buletinul Simpozionului despre relaţiile Est-Vest! Ce zi îl aştepta! De pe acum îi era silă de ea, şi se vedea. Şi Franny nu-şi putea lua ochii de la el.

„Trebuie să plecăm acum”, i-am zis tatei, „fie că ne-am scufundat sau nu.”

„N-avem unde să ne ducem”, spuse tata afectuos. Ridică mâinile; aproape că dădu din umeri.

„Să mergem oriunde e mai bine decât să stăm aici”, zise Lilly.

„Sunt de aceeaşi părere”, am zis.

„Nu judecaţi logic”, zise Frank şi mă uitai sever la el.

Tata se uită spre Franny. Îmi aduse aminte de felul cum o privea câteodată pe mama; privea, din nou, în viitor şi cerea, uitându-se, iertare dinainte. Voia să fie iertat pentru tot ce avea să se întâmple. Era ca şi cum puterea visării lui era atât de intensă, că se simţea obligat pur şi simplu să acţioneze, oricare va fi fost viitorul pe care şi-l închipuia – şi eram rugaţi să îngăduim absenţa lui din realitate şi poate absenţa lui din vieţile noastre, pentru un timp. Aceasta era „dragostea curată”: viitorul. Şi aceasta era privirea îndreptată de tata spre Franny. „Franny?”, o întrebă tata. „Tu ce părere ai?” Părerea lui Franny era cea pe care o aşteptam întotdeauna. Ea se uită spre locul unde fusese Ernst – Ernst pornograful, Ernst „estetul” în probleme de erotism, Ernst, frânge inimi. Mi-am dat seama că ea din ea era în încurcătură; ceva era de pe acum în neregulă cu inima lui Franny.

„Franny?”, spuse tata încetişor.

„Eu cred că trebuie să stăm”, zise Franny. „Să vedem cum va fi”, zise ea privindu-ne pe toţi. Noi, copiii, ne-am uitat în altă parte, dar tata o îmbrăţişă şi o sărută.

„Bună fată, Franny!”, zise el. Franny dădu din umeri; cu datul din umeri al mamei, desigur; întotdeauna asta îl cucerea.

Cineva mi-a spus că azi pe Krugerstrasse e permis numai accesul pietonilor şi că pe această stradă sunt două hoteluri, un restaurant, un bar şi o cafenea – chiar şi o sală de cinema şi un magazin de discuri. Cineva mi-a spus că acum e o stradă elegantă. Da, e atât de greu de crezut! Şi eu n-aş mai vrea să văd vreodată Krugerstrasse oricât de mult s-a schimbat.

Cineva mi-a spus ca sunt magazine de lux pe Krugerstrasse: un boutique şi un coafor, o librărie şi un magazin de discuri, unul de blănărie şi unul de echipamente de baie. Asta e chiar uimitor.

Cineva mi-a spus că oficiul poştal mai există pe Krugerstrasse. Corespondenţa continuă.

Şi mai sunt prostituate pe Krugerstrasse; nimeni nu trebuie să-mi spună că prostituţia continuă încă.

A doua zi dimineaţă am trezit-o pe Susie ursul. „Moor”, zise ea, zbătându-se să-şi alunge somnul. „Ce dracu mai e?”

„Vreau să m-ajuţi”, i-am zis. „Trebuie să o salvezi pe Franny.”

„Franny e chiar o dură”, zise Susie ursul. „E frumoasă şi dură”, spuse Susie întorcându-se, „şi n-are nevoie de mine.”

„O impresionezi”, i-am spus; era o minciună încurajatoare. Susie avea numai douăzeci de ani, cu patru ani mai mult decât Franny, dar când ai şaisprezece, patru ani înseamnă o mare deosebire. „Îi placi”, am zis; asta era adevărat, o ştiam. „Eşti cel puţin mai mare, ca o soră mai mare a ei, ştii?”

„Moor!”, zise Susie ursul, continuând s-o facă pe ursul.

„Poate că eşti cam ciudată”, îi spuse Frank lui Susie, „dar Franny poate fi influenţată mai mult de tine decât de noi.”

„Să o salvez pe Franny de ce?”, întrebă Susie ursul. „De Ernst”, i-am zis.

„De pornografie chiar”, zise Lilly înfiorându-se. „Ajut-o să şi-l recapete pe ea din ea “, îi ceru Frank lui Susie ursul.

„De obicei nu vreau să am de a face cu fete minore”, spuse Susie.

„Noi vrem să o ajuţi, nu să ai de a face cu ea”, i-am spus lui Susie, dar Susie ursul se mulţumi să zâmbească. Şedea în capul oaselor în pat, cu costumul ei mototolit pe podeaua camerei, cu părul ca blana de urs, ţeapăn şi zburlit, cu obrazul ei aspru ca o rană deasupra maioului mizer.

„Să ajuţi pe cineva e acelaşi lucru cu să ai de a face cu cineva”, spuse Susie ursul.

„Vrei, te rog, să încerci?”, am întrebat-o.

„Şi mă întrebi cum a început adevărata nenorocire?”, avea să-mi spună Frank mai târziu. „Ei bine, n-a început cu pornografia, nu după părerea mea. Nu că ar avea importanţă, firește, dar ştiu cum a început necazul care te-a ajuns şi pe tine.”

Ca şi cu scrierile pornografice, nu vreau să insist, dar Frank şi cu mine am putut avea o scurtă imagine a lui – o foarte rapidă înfăţişare numai, deşi am văzut mai mult decât era nevoie. A început într-o seară de august, când era atât de cald că Lilly ne-a trezit pe Frank şi pe mine şi ne-a cerut un pahar cu apă – ca şi când ar fi fost iar un bebeluş

–, într-o seară când era prea cald ca bărbaţii de pe Krugerstrasse să se gândească la târfe, aşa că în Gasthaus Freud era linişte. Nu erau clienţi care s-o facă pe Annie care ţipă să ţipe, nu era cine să vrea să geamă cu Jolanta, să scâncească cu Babette, să se tânguiască cu Bătrâna Billig, sau măcar să se uite la juna Inge cea Neagră. Era prea cald ca să stai în Kaffee Mowatt; târfele şedeau pe scări în holul răcoros şi întunecat al lui Gasthaus Freud – acum în construcţie. Freud era în pat, dormind desigur; nu putea simţi căldura. Şi tata, care vedea viitorul mai limpede decât prezentul, dormea şi el.

M-am dus în camera lui Frank şi am boxat câtva timp manechinul de croitorie.

„Dumnezeule", zise Frank, „voi fi bucuros când vei găsi nişte haltere şi ai să laşi în pace manechinul meu!". Dar nici el nu putea dormi; aşa că am tot îmbrâncit înainte şi înapoi manechinul de croitorie între noi.

Sunetul nu putea fi confundat cu acel al lui Annie care ţipă – sau cu cel al oricărei târfe. Sunetul părea să nu aibă nicio afinitate cu suferinţa; era prea multă lumină în acest sunet ca să aibă vreo afinitate cu durerea, era prea multă muzică a apelor în acest sunet ca să ne facă pe Frank şi pe mine să ne gândim la sex pentru bani, sau chiar la lubricitate – era prea multă lumină şi muzică a apelor ca să fie lubricitate. Nici Frank, nici eu nu auziserăm vreodată acest sunet – şi în memoria mea, acum o memorie de patruzeci de ani, nu mai există o altă înregistrare a acestui cânt; nimeni nu va intona exact acest cânt ca să-l aud.

Era cântul pe care Susie ursul o făcea pe Franny să-l cânte. Susie trecuse prin camera lui Franny ca să folosească baia. Frank şi cu mine am trecut prin camera mea ca să ajungem la aceeaşi baie; prin uşa băii am putut să aruncăm o privire în camera lui Franny.

La început, capul ursului de pe covor, la picioarele patului lui Franny, ne-a speriat, ca şi cum i-ar fi tăiat cineva capul lui Susie când a intrat nepoftită în cameră. Dar capul ursului nu era punctul focal al atenţiei lui Frank şi al atenţiei mele. Ci sunetul pe care-l scotea Franny – deopotrivă intens şi gingaş, tot atât de delicat ca mama şi tot atât de fericit ca Egg. Era un sunet aproape fără sex în el, deşi sexul era subiectul cântului, căci Franny era întinsă pe pat cu braţele zvârlite deasupra capului şi capul tras înapoi şi între picioarele ei lungi, şi uşor fremătătoare (călcând apa ca şi cum ar fi plutit), în poala întunecată a

surorii mele (pe care n-ar fi trebuit s-o văd) era un urs fără cap – un urs fără cap care lingea, ca un animal mâncând o pradă proaspătă, ca un animal bând în inima pădurii.

Imaginea ne înspăimânta, pe Frank şi pe mine. N-am ştiut unde să ne mai ducem după ce-am văzut asta, şi fără să ştim, fără să ne mai gândim – sau fără să ne gândim prea mult – ne-am dus împleticindu-ne în hol. Acolo toate târfele de pe treptele scării ne întâmpinară; căldura şi plictiseala, inactivitatea păreau să le facă neobişnuit de bucuroase să ne vadă, deşi păreau întotdeauna să se bucure destul de mult să ne vadă. Numai Annie care ţipă păru dezamăgită când ne văzu – de parcă şi-ar fi închipuit o clipă că am putea fi nişte „clienţi".

Inge cea Neagră spuse: „Hei, băieţi, arătaţi de parcă aţi fi văzut o fantomă."

„Ceva ce-aţi mâncat, dragilor?", întrebă Bătrâna Billig. „E prea târziu ca să fiţi în picioare."

„Vă ţin treji erecţiile?", întreba Jolanta.

„Oui, oui", ciripi Babette. „Daţi-ne nouă erecţiile voastre."

„Terminaţi", zise Bătrâna Billig. „E prea cald ca să faci dragoste, oricum."

„Niciodată prea cald", zise Jolanta. „Niciodată prea rece", spuse Annie care ţipă.

„Vreţi să jucaţi cărţi?", ne întrebă Inge cea Neagră. „Un şeptic nebun?"

Dar Frank şi cu mine, ca nişte soldaţi pe arcuri, ne răsucirăm stângaci de câteva ori la capul scărilor, schimbarăm direcţia şi ne îndreptarăm spre camera lui Frank – şi apoi ca atraşi de un magnet ne-am dus la tata.

„Vrem să plecăm acasă", i-am zis. Tata se trezi şi ne luă pe amândoi în pat cu el, ca şi cum am mai fi fost copii mici.

„Te rog, să plecăm acasă, tăticule", şopti Frank.

„De îndată ce o să reuşim aici", ne asigură tata. „Chiar de îndată ce o scoatem la capăt aici – vă promit."

„Când?", am şuierat, dar tata mă strânse la el şi mă sărută.

„Curând", zise el. „Locul ăsta o să prindă aripi – curând. O simt."

Dar aveam să stăm în Viena până în 1964; aveam să rămânem acolo vreme de şapte ani.

„M-am făcut mare acolo", avea să spună Lilly; ea va avea optsprezece ani când am plecat din Viena. Mai mare,

dar nu mult mai înaltă – cum spunea Franny.

Sorrow pluteşte. Ştiam asta. N-ar fi trebuit să fim surprinşi.

Dar noaptea în care Susie o făcu pe Franny să uite de pornografie – în noaptea în care o făcuse pe sora mea să cânte atât de bine – Frank şi cu mine fuseserăm izbiţi de o asemănare mult mai mare decât a lui Ernst pornograful cu Chipper Dove. În camera lui Frank, cu manechinul de croitorie împins în uşă, stăteam pe pat eu şi Frank şi şopteam în întuneric.

„Ai văzut ursul?", am zis.

„Nu-i puteai vedea capul", spuse Frank.

„Aşa e", am zis. „Aşa că nu era decât costumul de urs – Susie era cam gheboşată."

„De ce purta totuşi costumul de urs?", întrebă Frank.

„Nu ştiu."

„Probabil că abia începuseră", judecă Frank.

„Dar cum arăta ursul!", am zis. „Ai văzut?"

„Ştiu", şopti Frank.

„Blana aia, trupul ghemuit", am zis.

„Ştiu ce vrei să spui", zise Frank. „Încetează."

În întuneric amândoi ştiam a ce arătase Susie ursul – văzuserăm amândoi cu cine semăna. Franny ne avertizase: să fim cu băgare de seamă la noile înfăţişări ale lui Sorrow, la noile deghizări ale lui Sorrow.

„Sorrow", şopti Frank. „Susie ursul e Sorrow."

„În orice caz arăta ca el", am spus.

„Ea e Sorrow, ştiu eu", zise Frank.

„Da, poate pentru moment", am spus. „Acuma este ea."

„Sorrow", repetă Frank întruna până adormi. „E Sorrow", murmură el. „Nu-l poţi omorî", bolborosi Frank. „E Sorrow. Pluteşte."

9. Al doilea Hotel New Hampshire

Ultima renovare a noului hol al lui Gasthaus Freud a fost ideea tatălui meu. Mi-l închipui stând într-o dimineaţă în faţa oficiului poştal de pe Krugerstrasse şi uitându-se la noul hol – magazinul de dulciuri absorbit cu totul, vechile firme, ca puştile unor soldaţi obosiţi, sprijinite de schelele pe care muncitorii le demontau. Firmele pe care scria:

BOMBOANE, KONDITOREI, DULCIURI, CIOCOLATĂ şi GASTHAUS FREUD. Şi tata se gândi atunci că toate trebuiau aruncate: gata cu magazinul de dulciuri, gata cu Gasthaus Freud.

„Hotelul New Hampshire?", spuse Annie care ţipă, întotdeauna prima târfă care sosea (şi ultima care pleca).

„Schimbare potrivită cu vremurile", zise Bătrânul Billig, radicalul. „«Hotelul New Hampshire» mie mi se pare foarte potrivit."

„O altă fază, o altă fază", spuse Ernst, pornograful.

„O idee strălucită!", strigă Freud. „Gândiţi-vă la clientela americană – cum îi va atrage! Şi gata cu antisemitismul", zise bătrânul.

„Nu ne vor mai ocoli clienţii cu tendinţe anti-freudiene, cred", spuse Frank.

„Cum dracu' ai crezut că-i va spune altfel?", mă întrebă Franny. „E hotelul tatei, nu-i aşa?"

Înşurubaţi pe viaţă, cum ar fi spus Iowa Bob.

„Cred că-i dulce", zise Lilly, „E ceva drăguţ, cam mic, dar e dulce."

„Dulce?", spuse Franny. „Doamne, am încurcat-o: Lilly spune ca e dulce."

„E sentimental", zise Frank filosofic, „dar n-are importanţă."

Mi-am zis că, dacă Frank ar mai spune că altceva nu avea importanţă, am să ţip. Mi-am zis că aş putea imita ceva mai mult decât un fals orgasm, dacă Frank ar mai zice asta din nou. Dar încă o dată am fost salvat de Susie ursul.

„Uite ce e, copii", spuse Susie. „Tatăl vostru a făcut un pas într-o direcţie practică. Vă daţi seama cât de mulţi turişti din Statele Unite şi din Anglia vor zice că numele acesta le dă încredere?"

„Asta e adevărat”, zise Schwanger afabilă. „Pentru britanici şi pentru americani, acesta e un oraş din Răsărit. Chiar forma însăşi a unor biserici – cu temutul lor dom în formă de ceapă şi implicaţiile ei într-o lume incomprehensibilă pentru occidentali... depinzând de cât de departe din Vest vii, chiar şi Europa centrală poate părea a fi Răsărit”, spuse Schwanger. „Sufletele timide vor fi atrase aici”, prezise Schwanger, ca şi cum ar fi alcătuit o nouă carte despre sarcină şi avort. „Hotelul New Hampshire îi va convinge – va suna ca acasă.”

„Splendid”, zise Freud. „Adu-ne sufletele timide”, spuse Freud oftând, întinzând mâinile ca să mângâie capetele care erau cele mai aproape de el. Dădu peste capul lui Franny şi-o mângâie, dar laba mare şi moale a lui Susie ursul îi dădu mâna la o parte.

Aveam să mă obişnuiesc cu asta – cu această labă posesivă. Trăiam într-o lume în care ceea ce ne izbeşte, la început, ca fiind ameninţător poate deveni obişnuit, chiar liniştitor. Şi ceea ce pare, la început, liniştitor poate deveni ameninţător, dar a trebuit să accept că Susie ursul exercita o bună influenţă asupra lui Franny. Dacă Susie putea s-o ţină pe Franny departe de Ernst, trebuia să-i fiu recunoscător – şi era prea mult să sper că Susie ursul ar putea chiar s-o convingă pe Franny să înceteze să-i mai scrie lui Chipper Dove?

„Crezi că eşti o lesbiană, Franny?”, am întrebat-o, în siguranţa întunericului din Krugerstrasse – tata având încurcături cu iluminatul continuu cu neon roz: HOTELUL NEW HAMPSHIRE! HOTELUL NEW HAMPSHIRE! HOTELUL NEW HAMPSHIRE! Iar şi iar.

„Nu cred”, spuse Franny încetişor. „Cred că-mi place Susie.”

Mă gândeam, desigur, că, deoarece Frank ştia că e homosexual şi Franny se încurcase acum cu Susie, s-ar putea să fie o chestie numai de timp până să descoperim, Lilly şi cu mine, că avem aceleaşi înclinaţii. Dar, ca de obicei, Franny îmi ghicise gândurile.

„Nu e aşa”, şopti ea. „Frank e convins. Eu nu sunt convinsă de nimic – în afară, poate, de faptul că aşa mi-e mai uşor. Adică e mai uşor să iubeşti pe cineva de acelaşi sex cu tine. Nu trebuie să te angajezi chiar atât de mult, nu rişti atât de mult”, zise ea. „Mă simt mai în siguranţă cu Susie. Asta-i tot, cred. Bărbaţii sunt atât de diferiţi.”

„O fază”, spunea Ernst tuturor – despre orice.

Între timp, Fehlgeburt, încurajată de reacţia tuturor la Marele Gatsby, începu să ne citească Moby Dick. Dat fiind ce se întâmplase cu mama şi cu Egg, ne venea greu să ascultăm poveşti cu oceanul, dar am trecut peste asta; ne-am concentrat atenţia asupra balenei, şi mai ales asupra diferiţilor aruncători cu harponul (fiecare avea favoritul lui) şi am fost atenţi faţă de Lilly, aşteptându-ne să-l identifice pe tata cu Ahab – „sau poate va hotărî că Frank e balena albă", îmi şopti Franny. Dar Lilly îl identică pe Freud.

Într-o noapte în care manechinul de croitorie făcea drepţi şi Fehlgeburt citea cu glas monoton ca marea – ca fluxul şi refluxul – Lilly spuse: „Îl auziţi? Şsşşt!"

„Ce?", zise Frank, ca o fantomă – cum ar fi spus Egg, am gândit-o cu toţii.

„Termină, Lilly", şopti Frank.

„Nu, ascultaţi", zise Lilly. Şi pentru o clipă ne-am gândit că suntem sub punte, în hamacurile noastre de marinari, ascultându-l pe Ahab care păşeşte neobosit cu piciorul lui artificial deasupra noastră. Un zgomot puternic ca o lovitură de lemn, o lovitură surdă ca de os. Era crosa de baseball a lui Freud; îşi târa orbeşte picioarele la etajul de deasupra noastră – vizitând una din târfe.

„La care se duce?", am întrebat.

„La Bătrâna Billig", spuse Susie ursul.

„Bătrân la bătrân", zise Franny.

„E ceva dulce, cred", spuse Lilly.

„Vreau să spun că în noaptea asta e la Bătrâna Billig", zise Susie ursul. „Trebuie să fie obosit."

„Se duce la toate?", spuse Frank.

„Nu la Jolanta", zise Susie. „Îl sperie."

„Mă sperie şi pe mine", am zis.

„Şi nu la Inge cea Neagră, desigur", spuse Susie. „Freud nu poate s-o vadă."

Nu mi-a trecut prin minte gândul de a mă duce la târfe – la una sau la toate. Ronda Ray nu fusese chiar ca ele. Cu Ronda Ray era doar sex şi un preţ; în Viena sexul era o afacere. Puteam să mă masturbez gândindu-mă la Jolanta; era destul de excitant. Cât despre... Ei bine, cât despre dragoste mi-o închipuiam pe Franny. Şi în nopţile târzii de vară, mai era şi Fehlgeburt. Moby Dick fiind o asemenea încercare colosală de lectură, Fehlgeburt începuse să stea seara mai târziu. Frank şi cu mine o conduceam acasă. Locuia într-o cameră închiriată într-o clădire prost

întreţinută, în spatele primăriei, aproape de universitate, şi nu-i plăcea să traverseze Karntnerstrasse sau Graben noaptea singură, fiindcă putea fi câteodată luată drept o târfă.

Oricine ar fi luat-o pe Fehlgeburt drept o târfă trebuia să aibă multă imaginaţie; era atât de evident o studentă.

Nu că nu era drăguţă, dar, pentru ea, drăgălăşenia n-avea, clar, nicio importanţă. Îşi neglija sau trecea cu vederea ce trăsături frumoase avea. Mergea cu părul ciufulit; în rarele ocazii când şi-l spăla, îl lăsa pur şi simplu nepieptănat. Purta blue-jeans şi o bluză cu gulerul răsfrânt sau un maiou, şi în jurul gurii sau al ochilor stăruia o oboseală care sugera prea multă lectură, prea mult scris, prea multă gândire – prea multe din acele lucruri mai presus de trupul cuiva, de grija sau de plăcerile lui. Părea să fie cam de vârsta lui Susie, dar prea era lipsită de umor ca să fie un urs – şi dispreţul ei pentru activităţile de noapte din Hotelul New Hampshire erau cu siguranţă aproape de ceea ce Ernst ar fi numit „dezgust". Când ploua, Frank şi cu mine n-o conduceam mai departe de staţia de tramvai de pe Ringstrasse, la operă; când era frumos o conduceam prin Piaţa Eroilor şi în sus pe Ring către universitate. Eram trei puşti cu gândul încă la balene, mergând pe sub marile clădiri dintr-un oraş prea vechi pentru noi toţi. În cele mai multe nopţi, era ca şi cum Frank n-ar fi fost cu noi.

„Lilly are doar unsprezece ani", spunea Fehlgeburt. „E minunat că iubeşte literatura. Ar putea fi salvarea ei. Hotelul nu-i un loc pentru ea."

„*Wo ist die Gemutlichkeit*?", cânta Frank.

„Eşti foarte bună cu Lilly", îi spuneam domnişoarei Avort. „Ai vrea să ai o familie a ta cândva?"

„Patru sute şaizeci şi patru!", cânta Frank.

„N-aş vrea să am copii decât după revoluţie", zise Fehlgeburt serioasă.

„Crezi că Fehlgeburt mă place?", l-am întrebat pe Frank când ne întorceam acasă.

„Aşteaptă până începem şcoala", îmi sugeră Frank. „Ai să-ţi găseşti o fată drăguţă – de vârsta ta."

Şi aşa, deşi locuiam într-un hotel vienez, lumea mea sexuală era asemănătoare probabil cu lumea sexuală a celor mai mulţi americani care aveau în 1957 cincisprezece ani; mă masturbam cu imaginea unei prostituate primejdios de violentă, în timp ce conduceam

acasă o tânără fată „ceva mai mare” – aşteptând ziua în care aş fi putut îndrăzni să o sărut sau să o iau de mână.

Mă aşteptam ca „sufletele timide” – oaspeţii care (cum spusese Schwanger) aveau să fie atraşi de Hotelul New Hampshire – să se asemene cu mine. Nu era aşa. Veneau câteodată cu autocarul: grupuri ciudate în excursii organizate – şi unele excursii erau tot atât de ciudate ca şi grupurile. Bibliotecari din Devon, Kent şi Cornwall; ornitologi din Ohio – ei cercetaseră berzele din Rust. Aveau obiceiuri atât de regulate; se duceau la culcare înainte ca târfele să-şi înceapă lucrul; dormeau în timpul tărăboiului nocturn şi ades plecau într-o excursie dimineaţa, înainte ca Annie care ţipă să-şi fi terminat ultimul ei orgasm, înainte ca Bătrânul Billig, radicalul, să intre în hotel – lumea nouă strălucind în închipuirea lui. Grupurile nu se uitau la cheltuieli, şi Frank putea să câştige ceva bani în plus ducându-i în „excursii cu piciorul”. Grupurile nu făceau greutăţi – nici chiar Societatea Corală Bărbătească Japoneză care descoperi târfele în grup (şi le folosi în grup). Ce zile zgomotoase şi ciudate au fost – ce mai orgie, ce mai cântat! Japonezii aveau o mulţime de aparate de fotografiat şi au făcut fotografii tuturor şi întregii noastre familii. De fapt, Frank avea să spună întotdeauna că e păcat că singurele fotografii pe care le aveam, ale timpului petrecut în Viena, vin de la acea singură vizită a Societăţii Corale Bărbăteşti Japoneze. E una a lui Lilly cu Fehlgeburt – şi o carte, desigur. E una emoţionantă a celor doi Billig; ei arată, cum ar spune Lilly, cam ca un dulce cuplu de bătrâni. E Franny sprijinindu-se pe umărul solid al lui Susie ursul, Franny arătând puţin cam subţirică, dar vioaie şi viguroasă – „ciudat de încrezătoare”, aşa o caracteriza Frank în această perioadă. E una ciudată a tatei şi a lui Freud. Par să împartă aceeaşi crosă de baseball – sau par să se fi certat pe chestia ei; ca şi cum s-ar fi bătut a cui să fie şi şi-au întrerupt cearta doar cât să se facă această fotografie.

Stau lângă Inge cea Neagră. Îmi aduc aminte de domnul japonez care ne-a cerut lui Inge şi mie să stăm unul lângă altul; şedeam jos şi jucam un şeptic nebun, dar japonezul a spus că lumina nu cădea bine, aşa că a trebuit să stăm în picioare. E un moment cam nefiresc; Annie care ţipă stă jos – în acea parte a mesei unde lumina era din belşug – şi excesiv de pudrata Babette îi şopteşte ceva Jolantei care stă în picioare puţin mai departe de masă, cu braţele

încrucişate peste pieptul ei impresionant. Jolanta nu putea învăţa niciodată regulile şepticului nebun. În această fotografie Jolanta pare că e gata să întrerupă jocul. Îmi aduc aminte că japonezilor le era frică de ea – poate din cauză că era atât de mare faţă de ei.

Şi ce caracterizează toate aceste fotografii – singurele noastre amintiri fotografice ale Vienei dintre anii 1957-1964 – e faptul că toţi aceşti oameni cunoscuţi nouă au trebuit să apară în fotografii cu un japonez sau cu doi, cu un străin absolut sau cu doi. Chiar şi fotografia lui Ernst pornograful care se sprijină de maşină afară. Arbeiter se reazemă de bară împreună cu el – şi picioarele acelea care se văd sub grila vechiului Mercedes, picioarele acelea aparţin lui Cheie fixă; Schraubenschlussel nu a reuşit să apară în fotografie cu altceva decât cu picioarele lui. Şi înconjurând maşina sunt japonezii – nişte străini pe care niciunul dintre noi n-avea să-i mai vadă vreodată.

Am fi putut şti atunci – dacă ne-am fi uitat la această fotografie mai de aproape – că nu era vorba de o maşină obişnuită? Cine a auzit vreodată de un Mercedes, chiar unul vechi, care să aibă nevoie de atât de multă îngrijire mecanică? Herr Cheie fixă era întotdeauna sub maşină, şi se târa pe jos în jurul ei. Şi de ce singura maşină care aparţinea Simpozionului asupra relaţiilor Est-Vest avea nevoie să fie îngrijită atât de mult, dacă se mergea cu ea atât de rar undeva? Uitându-te la ea, acum, desigur... păi, fotografia e clară. E greu să te uiţi la această fotografie şi să nu-ţi dai seama ce era vechiul Mercedes.

O bombă. O bombă montată şi remontată, o bombă gata oricând să explodeze. Întreaga maşină era o bombă. Şi acei japonezi necunoscuţi care populează singurele noastre fotografii... Ei bine, acum e uşor să-i vezi pe aceşti străini, pe aceşti domni străini, ca nişte simboluri ale necunoscuţilor îngeri ai morţii care vor însoţi această maşină. Când te gândeşti că ani de zile noi, copiii, ne spuneam tot felul de glume pe chestia a cât de prost mecanic trebuie să fie Schraubenschlussel, ca să se afereze mereu în jurul acestui Mercedes! Când tot timpul, el era un expert! Domnul Cheie fixă, expertul în bombe; timp de aproape şapte ani bomba aceea era gata – zi de zi.

N-am ştiut niciodată ce aşteptau – sau ce moment avea să fie cel potrivit pentru a o exploda, dacă nu le-am fi forţat mâna. Ne-au rămas numai fotografiile japoneze ca să mergem mai departe, şi ele alcătuiesc o poveste întunecată.

„Ce-ţi aminteşti tu din Viena, Frank?”, l-am întrebat – îl întreb mereu. Frank s-a dus într-o cameră unde să fie singur cu el şi când a ieşit mi-a înmânat o scurtă listă:

1. Franny cu Susie ursul.
2. Ducându-mă să-ţi cumpăr afurisitele tale de haltere.
3. Conducând-o pe Fehlgeburt acasă.
4. Prezenţa Regelui Şoarecilor.

Frank mi-a înmânat lista şi a zis: „Desigur, mai sunt şi alte lucruri, dar nu vreau să intru în amănunte.”

Înţeleg şi, firește, mi-aduc aminte când ne-am dus să cumpărăm halterele mele. Toţi ne-am dus. Tata, Freud, Susie şi noi, copiii. Susie a mers fiindcă Freud putea să-şi amintească unde era magazinul strigând la ea în tramvai. „Am trecut de magazinul cu articole pentru spital de pe Mariahilfer?”, striga Freud. „E la a doua la stânga sau la a treia după magazin.”

„Moor!”, zicea Susie uitându-se pe fereastră. Conductorul din Strassenbahn îl avertizase pe Freud zicând:

„Sper că nu-i periculos – nelegat – ursul. De obicei nu-i lăsăm în tramvai dacă nu sunt legaţi.”

„Moor!”, făcea Susie.

„E un urs deştept”, îi spuse Frank conductorului.

La magazinul de articole sportive am cumpărat greutăţi de o sută cincizeci de kilograme, o bară lungă şi două haltere de mână pentru extensii cu un braţ.

„Expediaţi-le la Hotelul New Hampshire”, zise tata.

„Nu le expediază”, zise Frank.

„Nu le expediază?”, zise Franny. „Păi nu le putem căra.”

„Moor!”, făcu Susie.

„Fii cuminte, Susie!”, strigă Freud. „Nu te purta urât!” „Ursul ar fi foarte mulţumit dacă aţi expedia aceste greutăţi”, spuse Frank omului de la magazinul de articole sportive. Dar n-a mers. Trebuia să ne dăm seama că puterea unui urs în a face ca lucrurile să meargă cum trebuie scăzuse. Am împărţit greutăţile cum am putut mai bine. Am luat halterele de mână de treizeci şi cinci de kilograme în fiecare mână. Tata, Frank şi Susie ursul s-au zbătut cu bara cea lungă şi greutăţile de şaptezeci şi cinci de kilograme. Franny deschidea uşile şi făcea loc pe trotuar şi Lilly se ţinea de Freud; pentru drumul spre casă, ea era ursul lui călăuză.

„Isuse Cristoase!”, zise tata când nu ne lăsară să ne urcăm în Strassenbahn.

„Ne-au lăsat până am ajuns aici”, spuse Franny. „N-au nimic împotriva ursului”, zise Freud. „E vorba de bara cea lungă pentru greutăţi.”

„Pare ceva periculos cum o duceţi voi”, spuse Franny lui Frank, Susie şi tatei.

„Dacă ai fi ridicat greutăţi ca Iowa Bob”, i-am spus tatei, „ai putea s-o duci singur. N-ar arăta atât de grea.”

Lilly băgase de seamă că austriecii dădeau voie să mergi cu urşi în tramvai, dar nu cu bare de greutăţi; ea băgase de seamă că austriecii dădeau voie să călătoreşti în tramvai cu schiurile. Ne sugeră să cumpărăm un sac de schiuri şi să punem bara cea lungă în el; atunci Conductorul va crede că bara era doar o foarte grea pereche de schiuri.

Frank sugeră ca unul din noi să se ducă să ceară maşina lui Schraubenschlussel.

„Nu merge deloc”, zise tata.

„Acum ar trebui să fie gata să meargă”, spuse Franny. „Tâmpitul ăla o repară de ani de zile.”

Tata sări în tramvai şi se duse acasă să ceară să-i dea maşina. Şi n-ar fi trebuit să ştim din refuzul prompt al radicalilor că în faţa noului nostru hotel e parcată o bombă? Dar noi am crezut că era doar un alt aspect al grosolăniei radicalilor şi am cărat toate greutăţile acelea până acasă. În cele din urmă a trebuit să-i las pe ceilalţi la Kunsthistorisches Museum. Nu se dădea voie să intri în muzeu cu bara pentru greutăţi, nici cu un urs. „Breughel nu s-ar fi supărat”, zise Frank. Dar trebuiau să-şi omoare timpul la acel colţ de stradă. Susie dansă puţin, Freud bătu ritmul cu crosa de baseball; Lilly şi Franny cântară un cântec american – îşi trecură timpul câştigând ceva bani. Clovni de stradă, specialitatea vieneză, „prezenţa Regelui Şoarecilor”, cum ar fi spus Frank – Frank trecu cu cheta. Era cascheta de la uniforma de şofer de autobuz pe care i-o cumpărase tata – cascheta ponosită-de-cioclu pe care Frank o purta când o făcea pe portarul la Hotelul New Hampshire. Frank o purta tot timpul la Viena – impostorul nostru Rege al Şoarecilor, Frank. Toţi ne gândeam adeseori la tristul saltimbanc cu rozătoarele lui nedorite care într-o zi a încetat să mai treacă pe lângă ferestrele deschise, care a făcut saltul, luând cu el şi bieţii lui şoareci. VIAŢA E UN LUCRU SERIOS, DAR ARTA E O GLUMĂ! El a declarat acest lucru; ferestrele deschise, pe lângă care tot trecea de atâta timp, l-au atras în cele din urmă.

Am mers în pas grăbit cu greutăţile de şaptezeci şi cinci de kilograme acasă.

„Salut, Cheie fixă”, i-am spus radicalului care era sub maşină.

Am alergat înapoi la Kunsthistorisches Museum şi m-am grăbit spre casă cu încă treizeci şi cinci de kilograme. Tata, Frank, Susie ursul, Franny, Lilly şi Freud au adus acasă cele treizeci şi cinci de kilograme rămase. Aşa că, atunci când am avut greutăţile şi am putut evoca primul Hotel New Hampshire – şi pe Iowa Bob –, ceva din străinătatea Vienei dispăru.

A trebuit să mergem la şcoală, firește. Era o şcoală americană lângă grădina zoologică din Hietzing, aproape de palatul Schönbrunn. Un timp Susie ne însoţea cu tramvaiul în fiecare dimineaţă şi venea când se termina şcoala. Era un mod grozav de a face cunoştinţă cu ceilalţi copii – de a fi aduşi şi duşi acasă de un urs. Dar tata sau Freud trebuiau să vină cu Susie, deoarece urşii neînsoţiţi nu aveau voie să meargă cu tramvaiul, şi şcoala era destul de aproape de grădina zoologică, aşa că oamenii din suburbii erau mai nervoşi când vedeau un urs decât cei din oraş.

Mai târziu îmi trecu prin minte că noi toţi i-am făcut lui Frank un prost serviciu nerecunoscându-i discreţia sexuală. Vreme de şapte ani, în Viena, n-am ştiut niciodată cine erau prietenii lui; el ne spuse că erau băieţi de la Şcoala americană – fiind cel mai mare dintre noi şi urmând cursurile cele mai avansate de germană, Frank stătea la şcoală cel mai mult din noi şi singur. Vecinătatea cu excesele sexuale din al doilea Hotel New Hampshire trebuie să-l fi îndemnat pe Frank la discreţie, tot aşa cum fusesem convins de interfon să vorbesc în şoaptă la iniţierea mea de către Ronda Ray. Iar Franny, pentru moment, trebuia să treacă peste ursul ei – şi peste violul ei, îmi tot spunea Susie.

„A trecut de asta”, i-am spus.

„Nu, încă nu”, zise Susie. „Tot te mai gândeşti la Chipper Dove. Ca şi ea.”

„Atunci Franny nu a scăpat de Chipper Dove”, i-am spus. „Dar de viol da.”

„Vom vedea”, zise Susie. „Eu sunt un urs deştept.”

Şi sufletele timide continuau să vină, nu în număr copleşitor, un număr copleşitor de suflete timide ar fi fost probabil o contradicţie – deşi am fi putut face faţă. Chiar şi

aşa aveam o listă mai bună de oaspeţi decât la primul Hotel New Hampshire.

Cu grupurile organizate era mai uşor de lucrat decât cu turiştii individuali. Un suflet timid individual e ceva mai timid decât un grup de suflete timide. Sufletele timide care călătoreau singure, sau cuplurile timide cu eventualul copil timid – acestea păreau să fie cel mai uşor contrariate de activitatea de zi şi de noapte, între care ei, oaspeţi neliniştiţi, se găseau. Dar în primii trei sau patru ani în al doilea Hotel New Hampshire, doar un singur oaspete s-a plâns de fapt – iată cât de timide erau aceste suflete timide.

Cea care se plânsese era o americană. O femeie care călătorea cu soţul şi cu fiica sa, o fetiţă cam de vârsta lui Lilly. Erau din New Hampshire, dar nu de prin părţile lui Dairy. Frank era la recepţie când au sosit – după-amiaza târziu, după şcoală. Imediat, observă Frank, femeia începu să vocifereze că duce dorul acelei „decenţe cinstite şi bune, curate şi modeste" pe care o asocia cu New Hampshire.

„E vechea poveste: simplitate, dar bunătate", zise Franny amintindu-şi de doamna Urick.

„Peste tot în Europa am fost jefuiţi", îi spuse lui Frank soţul femeii din New Hampshire.

Ernst era în hol, explicându-ne lui Franny şi mie câteva din poziţiile mai ciudate ale „uniunii tantrice". Era destul de greu să-l urmăreşti în germană, dar, deşi nici Franny nici eu nu am ajuns să ştim germana ca Frank – şi Lilly, în conversaţie, după un an, era aproape tot atât de bună ca Frank –, amândoi am învăţat o mulţime la Şcoala americană. Desigur nu te învăţau acolo ce-i aia coitus. Asta era specialitatea lui Ernst, şi deşi Ernst mă făcea să mă înfior, nu puteam suporta să-l văd vorbindu-i lui Franny singură, aşa că ori de câte ori îl vedeam vorbindu-i încercam să ascult şi eu. Şi lui Susie ursul îi plăcea să asculte – cu o labă atingând-o pe sora mea undeva, o labă mare, drăguţă, pe care Ernst putea s-o vadă. Dar în ziua în care au sosit americanii din New Hampshire, Susie ursul era la W.C.

„Şi păr în camera de baie", îi spuse femeia lui Frank. „Nu ţi-ar veni să crezi ce murdărie a trebuit să suportăm."

„Am aruncat ghidurile", îi spuse bărbatul ei lui Frank. „Nu poţi avea încredere în ele."

„Acum ne încredem în instinctul nostru", zise femeia uitându-se prin noul hol al Hotelului New Hampshire.

„Căutăm ceva care să fie american.”

„Abia aştept să ajung acasă”, spuse fiica, cu un glas mic şi sfios.

„Avem două camere frumoase la etajul trei”, zise Frank adăugând „camere alăturate”. Dar era preocupat dacă nu cumva erau prea aproape de târfele de dedesubt – le despărţea numai un etaj. „Şi totuşi”, spuse Frank, „vederea de la etajul patru e mai bună.”

„Dă-o încolo de vedere”, spuse femeia. „O să luăm camerele alăturate de la trei. Şi fără păr”, adăugă ea ameninţător, tocmai când Susie ursul îşi târşi picioarele prin hol – o văzu pe fetiţă şi, dând demonstrativ din cap, scoase un sforăit jos, ursesc.

„Uite, un urs”, zise fetiţa ţinându-se de piciorul tatălui ei.

Frank apăsă pe sonerie care scoase un ping!. „Purtătorul de bagaje!”, strigă el.

Trebui să mă rup de descrierea făcută de Ernst poziţiilor tantrice.

„Grupul vyanta are două poziţii principale”, spunea el cuviincios. „Femeia se apleacă înainte până atinge pământul cu mâinile, în timp ce bărbatul o ia din spate, stând în picioare – asta e *dhenuka-vyanta-asana*, sau poziţia vacii”, zicea Ernst uitându-se la Franny.

„Poziţia vacii?”, întrebă Franny.

„Moor!”, zise Susie dezaprobator, punându-şi capul în poala lui Franny – făcând-o pe ursul pentru noii oaspeţi.

Am pornit-o pe scări cu bagajele. Fetiţa nu-şi putea lua ochii de la urs.

„Am o soră de vârsta ta”, i-am spus. Lilly plecase să-l plimbe pe Freud – care, fără îndoială, îi vorbea despre toate locurile pe care el nu le putea vedea.

Aşa ne călăuzea Freud. Cu crosa de baseball într-o parte şi unul din noi, copiii, sau Susie de cealaltă parte. Îl duceam prin oraş, strigându-i numele colţurilor de stradă la care ajungeam. Freud începuse să şi surzească.

„Suntem pe Blutgasse?”, striga Freud. „Suntem pe Uliţa Sângelui?”, întreba el.

Şi Lilly sau Frank sau Franny sau eu răcneam „Ja! Blutgasse!”

„Luaţi-o la dreapta”, ne indica Freud. „Când ajungem pe Domgasse, copii”, zicea el, „trebuie să căutăm numărul cinci. Acolo e intrarea Casei Figaro, unde Mozart a scris Nunta lui Figaro. În ce an, Frank?”, striga Freud.

„O mie şapte sute optzeci şi cinci!”, răspundea strigând Frank.

„Şi mai important decât Mozart”, spunea Freud, „e prima cafenea din Viena. Suntem încă pe Blutgasse, copii?”

„Ja! Uliţa Sângelui”, ziceam noi.

„Uitaţi-vă la numărul şase”, zbiera Freud. „Prima cafenea din Viena! Nici Schwanger nu ştie asta. Ei îi place Schlagobers, dar e la fel ca toţi oamenii politici”, zise Freud. „N-are simţul istoriei.”

E adevărat că de la Schwanger n-am aflat nimic istoric. Am învăţat să ne placă să bem cafeaua cu un mic pahar de apă, am învăţat să ne placă mânjeala uşoară a ziarelor de pe degetele noastre. Franny şi cu mine ne certam pe singurul exemplar al lui International Herald Tribune. În cei şapte ani cât am stat în Viena, întotdeauna găseam în el ştiri despre Junior Jones.

„Penn State treizeci şi cinci, Navy şase!”, ne citea Franny, şi toţi izbucneam în urale.

Şi, mai târziu, avea să fie Cleveland Browns 28, New York Giants 14. Baltimore Colts 21, bieţii Browns 17.

Deşi Junior îi împărtăşea lui Franny rareori alte noutăţi – în scrisorile lui neregulate – era totuşi ceva neobişnuit să auzim de el, aşa, indirect, prin scorurile meciurilor de fotbal, câteva zile mai târziu, din Herald Tribune.

„La Judengasse luaţi-o la dreapta”, ne informa Freud. Şi noi mergeam pe Uliţa Evreilor până la biserica Sf. Ruprecht.

„Secolul al unsprezecelea”, murmura Frank. Cu cât mai veche, cu atât mai bine pentru Frank.

Şi în josul Canalului Dunării; la poalele povârnişului, pe Franz Joseph-Kai, era monumentul la care Freud ne conducea ades: placa de marmură în memoria celor ucişi de Gestapo, al cărui sediu fusese acolo.

„Chiar aici!”, striga Freud, lovind şi pocnind cu crosa de baseball. „Descrie-mi placa!”, striga el. „N-am văzut-o niciodată!”

Fireşte: în unul din lagăre el orbise. Făcuseră în acea tabără de concentrare o experienţă nereuşită cu ochii lui.

„Nu, nu o tabără de vară”, trebui să-i spună Franny lui Lilly, care se temuse întotdeauna să fie trimisă într-o tabără de vară şi nu era surprinsă să audă că erau torturaţi cei din tabără.

„Nu o tabără de vară, Lilly”, zise Frank. „Freud a fost într-o tabără a morţii, într-un lagăr.”

„Dar Herr Tod nu m-a găsit niciodată”, îi spuse Freud lui Lilly. „Doamna Moarte nu m-a găsit niciodată acasă.”

Freud ne spuse că nudurile din fântâna de pe Neuer Markt, Fântâna Providenţei – sau, după creatorul ei, Fântâna Donner –, erau de fapt copii după cele originale. Originalele erau în Belvedere. Menite să prezinte apa ca o sursă a vieţii, nudurile fuseseră condamnate de Maria Tereza.

„Era o căţea”, zicea Freud. „Ea a înfiinţat o Comisie a Castităţii.”

„Ce-au făcut?”, întrebă Franny. „Comisia Castităţii?”

„Ce puteau face?”, întrebă Freud. „Ce pot face vreodată aceşti oameni? Ei nu pot face nimic ca să oprească pe oameni să facă dragoste, aşa că s-au răfuit cu câteva fântâni.”

Chiar Viena lui Freud – celălalt Freud – era faimoasă ca nefiind în stare să întreprindă ceva ca să oprească oamenii să facă dragoste, deşi aceasta nu i-a oprit pe omologii victorieni ai Comisiei Castităţii a Mariei Tereza să încerce. „În acele zile”, accentuă Freud admirativ, „li se permitea târfelor să-şi aranjeze treburile pe coridoarele Operei.”

„În timpul pauzelor”, adăugă Frank, în caz că nu ştiam.

Plimbarea favorită a lui Frank cu Freud era la Cavoul Imperial – *der Kaisergruft*, în catacombele lui Kapuzinerkirche. Habsburgii erau îngropaţi acolo începând din anul 1633. Maria Tereza e acolo, bătrâna mironosiţă. Dar nu şi inima ei. Cadavrele din catacombe n-au inimă – inimile lor sunt păstrate în altă biserică; inimile lor pot fi găsite într-o altă plimbare. „Până la urmă, istoria separă totul”, îngâna Freud la mormintele fără inimi.

Adio, Maria Tereza – şi Franz Josef şi Elizabeth şi Maximilian al Mexicului, nefericitul. Şi desigur, premiul lui Frank se odihneşte împreună cu ei: moştenitorul Habsburgilor, sărmanul Rudolf sinucigaşul – e şi el acolo. Frank devine întotdeauna deosebit de posomorât în catacombe.

Franny şi cu mine am fost foarte posomorâţi când Freud ne-a îndreptat dinspre Wipplingerstrasse spre Futtergasse.

„Întoarceţi-vă”, strigă el, crosa de baseball tremurându-i în mână.

Eram în Judenplatz, vechiul cartier evreiesc al oraşului. A fost un fel de ghetto încă din secolul al treisprezecelea,

prima izgonire a evreilor datând din 1421. Ştiam numai foarte puţin despre izgonirile recente.

Chinuitor în prezenţa noastră acolo cu Freud era faptul că această plimbare nu era atât de evident istorică. Freud invoca apartamente care nu mai erau apartamente. Identifica întregi clădiri care nu mai erau acolo. Şi oamenii pe care-i cunoscuse acolo – nici ei nu mai erau. Era un tur al unor lucruri pe care nu le puteam vedea, dar pe care Freud le vedea încă; el vedea anul 1939 şi anii dinainte, când fusese ultima oară în Judenplatz cu ochi care vedeau.

În ziua în care sosise perechea din New Hampshire cu copilul lor, Freud o dusese pe Lilly în Judenplatz. Puteam să-mi dau seama, fiindcă era deprimată când s-a întors. Eu tocmai duceam bagajele şi pe americani spre camerele lor de la etajul trei şi eram şi eu abătut. Mă gândeam tot timpul, cât urcasem, la Ernst descriind lui Franny „poziţia vacii". Bagajele nu erau deosebit de grele, fiindcă îmi închipuiam că erau Ernst şi-l duceam pe el la ultimul etaj al Hotelului New Hampshire, unde aveam să-l arunc pe o fereastră de la etajul cinci.

Femeia din New Hampshire îşi trecu repede mâna pe balustrada scării şi spuse: „Praf."

Schraubenschlussel trecu pe lângă noi pe palierul etajului doi. Era mânjit cu ulei din vârful degetelor până la bicepşi; în jurul gâtului avea un colac de sârmă de aramă, ca laţul unei spânzurători, şi în braţe căra ceva ca o cutie, vizibil grea, care semăna cu o baterie uriaşă – o baterie prea mare pentru un Mercedes. Aveam să-mi amintesc, mai târziu.

„Salut, Cheie fixă", am zis şi el mormăi trecând pe lângă noi; în dinţi ţinea, foarte delicat – pentru el –, un fel de mic fitil cu înveliş de sticlă.

„Mecanicul hotelului", am explicat, fiindcă era cel mai uşor lucru care-mi venise la gură.

„Nu foarte curat", zise femeia din New Hampshire.

„E vreun automobil la ultimul etaj?", întrebă soţul ei.

Cum mergeam pe coridorul etajului trei, căutând în semiobscuritate camerele corespunzătoare, o uşă se deschise la etajul cinci şi zgomotul cadenţat al unui bătut la maşină ajunse până la noi – poate Fehlgeburt, fie că terminase un manifest, fie că-şi scria teza despre aventura în inima literaturii americane – şi Arbeiter răcni până la noi.

„Compromisul!”, zbiera Arbeiter. „Nu reprezinţi altceva decât un compromis!”

„Fiecare vreme e propria sa vreme!”, îi răspunse strigând Bătrânul Billig. Billig, radicalul, pleca; trecu pe palierul etajului trei, în timp ce eu mă foiam cu bagajele şi cu cheile.

„Te suceşti după cum bate vântul, bătrâne”, strigă Arbeiter. Era, fireşte, în germană şi presupun – pentru americanii care nu înţelegeau germana – putea să pară şi mai ameninţător decât era. Eu care înţelegeam m-am gândit că era destul de ameninţător. „Într-o zi, bătrâne”, încheie Arbeiter, „vântul te va sufla cu totul!”

Bătrânul Billig se opri pe palier şi-i strigă lui Arbeiter. „Ai înnebunit!”, zbieră el. „O să ne omori pe toţi! N-ai deloc răbdare!”

Şi undeva între etajele trei şi cinci, mişcându-se uşor, cu trupul ei generos cu Schlagobers, Schwanger cea bună încerca să-i potolească pe amândoi, coborând câteva trepte spre Arbeiter – cu care voia să vorbească.

„Taci din gură!”, se răsti Arbeiter la ea. „Du-te şi fii din nou gravidă”, îi spuse. „Du-te şi fă-ţi un alt avort. Du-te şi mai ia câteva Schlagobers”, o insultă el.

„Animal!”, strigă Bătrânul Billig; o porni din nou în sus pe scări. „Omul poate să rămână un domn, dar nu tu!”, strigă el la Arbeiter. „Tu nu eşti nici măcar un umanist!”

„Vă rog”, îi potolea Schwanger. „*Bitte, bitte*...”

„Vrei nişte Schlagobers?”, urlă Arbeiter. „Aş vrea să văd Schlagobers curgând peste tot pe Karntnerstrasse”, zise el bezmetic. „Aş vrea să văd Schlagobers oprind circulaţia pe Ring. Schlagobers şi sânge, asta vei vedea, peste tot. Scurgându-se pe străzi!”, zise Arbeiter. „Schlagobers şi sânge.”

I-am dus pe timizii americani din New Hampshire în camerele lor pline de praf. Curând avea să se întunece şi meciul de urlete de la etaj avea să înceteze. Şi jos aveau să se pornească gemetele, paturile să se legene, bideurile să curgă, ursul să umble – păzind ordinea la al doilea etaj – şi crosa de baseball a lui Freud să bubuie întruna de la o cameră la alta.

Aveau să se ducă americanii la Operă? Se vor întoarce ca s-o vadă pe Jolanta împingând un brav beţiv în sus pe scări – sau zvârlindu-l jos pe scări? O va frământa cineva pe Babette, ca pe un aluat, în hol unde jucam cărţi cu Inge cea Neagră şi-i povesteam despre isprăvile lui Junior

Jones? Braţul Negru al Legii îi plăcea. Când va fi „destul de mare”, spunea ea, îşi va strânge o bocceluţă şi se va duce în vizită la tatăl ei, ca să vadă cu ochii ei cât de rău le e negrilor în America.

Şi la ce oră din noapte primul fals orgasm al lui Annie care ţipă o va face pe fata din New Hampshire să o zbughească la părinţi prin uşa dintre cele două camere. Se vor ghemui toţi trei într-un singur pat până dimineaţă – ascultând obositoarele târguieli cu Bătrâna Billig, neplăcutele bufnituri ale Jolantei făcând praf pe cineva.

Annie care ţipă îmi spusese ce-mi va face dacă am să mă ating vreodată de Inge cea Neagră.

„O ţin pe Inge departe de bărbaţii de pe stradă”, îmi mărturisi ea. „Dar nu vreau să creadă că e îndrăgostită sau ştiu eu ce. Vreau să spun că într-un fel asta e mai rău – ştiu eu. Asta chiar te dă peste cap. N-o să las pe nimeni s-o plătească pentru treaba asta – niciodată – şi n-o să te las pe tine s-o capeţi pe furiş şi pe gratis.”

„Păi are vârsta surorii mele, Lilly”, i-am zis. „Pentru mine.”

„Cine se uită ce vârstă are?”, zise Annie care ţipă. „Sunt cu ochii pe tine.”

„Eşti destul de mare ca să ţi se scoale, câteodată”, îmi spuse Jolanta. „Am mai văzut asta. Am un ochi pentru treaba asta.”

„Dacă ţi se scoală, ai putea să faci ceva”, zise Annie care ţipă. „Şi-ţi spun: dacă vrei să faci ceva, să n-o faci cu Inge cea Neagră. Fă-o cu ea şi-ţi pierzi unealta.”

„Aşa e”, zise Jolanta. „Fă-o cu noi şi niciodată cu fata. Fă-o cu fata şi te-am curăţat. Ridică greutăţi cât vrei, dar odată şi odată tot ai să adormi.”

„Şi când te vei scula”, zise Annie care ţipă, „ai să fii fără unealtă.”

„Ai înţeles?”, întrebă Jolanta.

„Desigur”, am zis. Şi Jolanta se aplecă spre mine şi mă sărută pe gură. Era un sărut atât de ameninţător şi lipsit de viaţă, ca şi sărutul de Revelion, cu iz de vomă, pe care-l căpătasem de la Doris Wales. Dar când Jolanta îşi sfârşi sărutarea, se trase deodată înapoi ţinând buza mea de jos prinsă în dinţii ei – până ce-am ţipat. Atunci îmi dădu drumul. Mi-am simţit braţele zvâcnind, aşa cum făceau când exersam cu halterele de mână cam o jumătate de ceas. Dar Jolanta se dădu înapoi, privindu-mă foarte atentă, cu mâinile în poşetă. M-am uitat la mâinile ei şi la

poşetă până a ieşit din camera mea. Annie care ţipă mai rămase.

„Îmi pare rău că te-a muşcat”, spuse ea. „De fapt nici nu i-am spus s-o facă. Aşa e ea rea de felul ei. Ştii ce are în poşetă?” Nu voiam să ştiu.

Annie care ţipă ştia. Ea trăia cu Jolanta – îmi spusese Inge cea Neagră. De fapt, îmi spuse Inge cea Neagră, nu numai mama ei şi Jolanta erau prietene lesbiene, dar şi Babette trăia cu o femeie (o târfă care lucra pe Mariahilfer strasse). Numai Bătrâna Billig prefera bărbaţii; şi Inge cea Neagră îmi spuse că Bătrâna Billig era atât de bătrână, încât nu mai prefera nimic – mai tot timpul.

Aşa că relaţiile mele cu Inge cea Neagră erau non-sexuale; de fapt nici nu mi-ar fi trecut prin minte să mă gândesc sexual la ea, dacă maică-sa n-ar fi adus în discuţie acest lucru. Mă limitam strict la ce-mi închipuiam: despre Franny, despre Jolanta. Şi, desigur, la timida, poticnita mea curte făcută lui Fehlgeburt, cititoarea. Fetele de la Şcoala americană ştiau toate că locuiam în „acel hotel de pe Krugerstrasse”; nu eram în aceeaşi categorie de americani în care erau ele. Oamenii spun că, în America, celor mai mulţi dintre americani nu le pasă de diferenţele dintre clasele sociale, dar eu ştiu despre americanii care trăiesc în străinătate, şi ei sunt teribili de conştienţi de ce fel de americani sunt.

Franny avea ursul ei şi, presupun, închipuirea ei, tot aşa cum eu o aveam pe a mea. Ea îl avea pe Junior Jones şi scorurile meciurilor lui de fotbal; trebuie să se fi străduit din greu ca să şi-l închipuie dincolo de sfârşitul meciurilor. Şi mai avea corespondenţa ei cu Chipper Dove, avea închipuirile ei, mai degrabă unilaterale în ceea ce îl priveşte.

Susie avea o teorie privitoare la scrisorile lui Franny către Chipper Dove. „Îi este frică de el”, zicea Susie. „De fapt e îngrozită de faptul că-l va mai vedea vreodată. E teama care o face să scrie – să-i scrie mereu. Deoarece dacă i se poate adresa în chip normal – dacă se poate preface că are cu el o relaţie normală – ei bine... Atunci el nu e un violator, atunci el nu a violat-o de fapt, şi ea nu vrea să aibă de-a face cu ideea că el a făcut-o. Deoarece”, spunea Susie, „îi e teamă că Dove sau cineva ca el o va viola din nou.”

M-am gândit la treaba asta. Susie ursul poate nu era ursul deştept la care se gândea Freud, dar era un urs

deştept în felul ei.

Ce spusese Lilly odată despre Susie îmi rămăsese în minte: „Poţi să-ţi baţi joc de Susie fiindcă îi este teamă să fie pur şi simplu o fiinţă umană şi trebuie să aibă de-a face – cum ar spune ea – cu alte fiinţe umane. Dar cât de multe fiinţe umane nu simt acelaşi lucru şi nu-şi închipuie cum să o scoată la capăt? Poate să fie o prostie să treci prin viaţă ca un urs, dar trebuie să recunoşti că asta cere imaginaţie."

Şi pentru noi toţi, a trăi cu imaginaţie era ceva obişnuit, firește. Tata înflorea aşa; imaginaţia era propriul lui hotel. Freud vedea numai aşa. Franny, calmă în prezent, privea şi ea în viitor – iar eu, în cea mai mare măsură, mă uitam la Franny (pentru semnale, pentru câteva semnale vitale, pentru îndrumări). Din noi toţi, Frank era, poate, cel care reuşise cel mai bine cu imaginaţia; el îşi făcuse propria sa lume şi rămânea singur acolo. Şi Lilly, în Viena, avea o misiune – care avea să o menţină în siguranţă o vreme. Lilly se hotărâse să crească. Probabil că aceasta se realiza în închipuirea ei, deoarece nu observărm decât puţine schimbări fizice.

Dar ce făcea Lilly în Viena era să scrie. Lecturile lui Fehlgeburt o cuceriseră. Lilly voia să devină scriitoare, de de toate, şi noi eram destul de stânjeniţi în locul ei ca să nu i-o reproşăm – deşi ştiam că scrie tot timpul. Şi ea era destul de stânjenită, aşa că nu recunoştea niciodată că scrie. Dar cu toţii ştiam că Lilly scrie ceva. Vreme de şapte ani, ea scrise şi scrise. Cunoşteam sunetul maşinii ei de scris; era deosebit de cel al radicalilor. Lilly scria foarte încet.

„Ce faci, Lilly?", o întreba cineva, bătând la uşa ei întotdeauna încuiată.

„Încerc să cresc", spunea Lilly.

Şi acesta era şi eufemismul nostru pentru activitatea ei. Dacă Franny reuşise să spună că a fost bătută, când fusese violată – dacă Franny putea să spună asta, mă gândeam – atunci trebuia să-i dăm voie lui Lilly să spună că „Încerca să crească", când ea de fapt (o ştiam cu toţii) „încerca să scrie".

Aşa că atunci când i-am spus lui Lilly că în familia din New Hampshire era şi o mică fată de vârsta ei, Lilly zise:

„Ei şi? Eu trebuie să cresc. Poate că am să fac cunoştinţă cu ea, după cină."

Unul din blestemele oamenilor timizi – în hoteluri proaste – e că sunt adeseori prea timizi ca să plece. Sunt atât de timizi încât nici nu îndrăznesc să se plângă. Şi odată cu timiditatea ei dau dovadă şi de o anumită politeţe: dacă pleacă din cauză că Schraubenschlussel i-a înspăimântat pe scări, din cauză că Jolanta a muşcat pe cineva de obraz în hol, din cauză că Annie care ţipă i-a împins mai aproape de moarte cu urletele ei – chiar dacă găsesc păr de urs în bideu, ei tot se scuză.

Totuşi nu şi femeia din New Hampshire. Ea era mai agitată decât oaspetele timid mediu. Ea rezistă primelor „agăţări" de seară ale târfelor (familia trebuie să fi cinat în oraş). Familia rezistă până la miezul nopţii fără nicio plângere; nici măcar un telefon dat la recepţie. Frank studia cu manechinul de croitorie. Lilly încerca să crească. Franny era la recepţie în hol şi Susie ursul se învârtea pe acolo – prezenţa ei îi făcea pe clienţii târfelor să fie de obicei liniştiţi. Eu eram agitat. (Am fost agitat timp de şapte ani, dar în noaptea aceea eram deosebit de agitat.) Jucam darts la Kaffee Mowatt cu Inge cea Neagră şi cu Bătrâna Billig. Pentru ea era o altă noapte puţin activă. Annie care ţipă găsi un client care, venind de pe Karntnerstrasee, se îndrepta spre Krugerstrasse puţin după miezul nopţii. Îmi aşteptam rândul la darts când Annie care ţipă şi tainicul ei însoţitor se uitară în cafenea; Annie care ţipă o văzu pe Inge cea Neagră cu mine şi Bătrâna Billig.

„E trecut de miezul nopţii", îi spuse fiicei sale. „Du-te să te odihneşti. Mâine e o zi de şcoală."

Aşa că ne-am întors la Hotelul New Hampshire mai mult sau mai puţin împreună. Annie care ţipă şi clientul ei puţin mai înaintea noastră. Inge şi cu mine de o parte şi de alta a Bătrânei Billig care vorbea despre Valea Loarei din Franţa. „Acolo aş vrea să mă retrag", zicea ea „sau să mă duc în viitoarea mea vacanţă." Inge cea Neagră şi eu ştiam că Bătrâna Billig îşi petrecea întotdeauna vacanţele – fiecare vacanţă – cu familia surorii ei în Baden. Lua autobuzul sau trenul de la o staţie de peste drum de Operă; Baden era întotdeauna mult mai accesibil Bătrânei Billig decât Franţa.

Când am intrat în hotel, Franny spuse că toţi oaspeţii erau în camerele lor. Familia din New Hampshire se dusese la culcare înainte cu un ceas. O tânără pereche suedeză se dusese şi mai devreme. Un bătrân din Burgenland nu ieşise deloc din cameră toată noaptea şi

câţiva biciclişti britanici entuziaşti veniseră beţi, îşi verificaseră bicicletele lor din subsol, încercaseră să glumească cu Susie ursul (până ea mormăi) şi acum dormeau duşi în camerele lor. M-am dus în camera mea să ridic greutăţi – trecând pe la uşa lui Lilly în clipa magică a stingerii luminii – se oprise curentul în noaptea aceea. Am făcut câteva exerciţii cu greutăţile, dar cu nu prea multă tragere de inimă; era prea târziu. O făceam fiindcă eram plictisit. Am auzit manechinul de croitorie izbindu-se de peretele dintre camera mea şi a lui Frank; ceva din ce studia Frank îl supărase şi-şi vărsa focul pe manechin – sau era doar plictisit şi el. Am bătut în perete.

„Treci pe lângă ferestrele deschise", zise Frank.

„*Wo ist die Gemutlichkeit*?", am cântat fără tragere de inimă.

Le-am auzit pe Franny şi pe Susie strecurându-se pe lângă uşa mea.

„Patru sute şaizeci şi patru, Franny!", am şoptit.

Am auzit bufnitura solidă a crosei de baseball a lui Freud căzând dintr-un pat de deasupra mea. Patul lui Babette, mi-am zis eu. Tata ca de obicei dormea dus – visând frumos fără îndoială; visând întruna. Glasul unui bărbat stropşi ceva pe palierul etajului doi şi o auzii pe Jolanta răspunzând. Ea răspunse zvârlindu-l jos pe scări.

„Sorrow", îl auzii pe Frank murmurând.

Franny cânta cântul pe care Susie putea s-o facă să-l cânte, aşa că am încercat să mă concentrez asupra altercaţiei din hol. Era o ciocnire uşoară pentru Jolanta, era clar. Tot necazul venea din partea bărbatului.

„Ai o sulă... Ca un ciorap ud, şi-mi spui că e vina mea?", zicea Jolanta. Cuvintele fură urmate de zgomotul înghiţirii unei lovituri – cu latul palmei în obraz?, mă întrebam. Era greu să fiu sigur, dar se auzi din nou zgomotul bărbatului căzând – asta era clar. Spuse ceva, dar cuvintele păreau să fie înăbuşite. Oare Jolanta îl strângea de gât? mă întrebam. Să întrerup cântul lui Franny? Era o treabă pentru Susie ursul?

Şi atunci o auzii pe Annie care ţipă. Cred că toată lumea de pe Krugerstrasse o auzi pe Annie care ţipă. Cred că până şi lumea elegantă, care fusese la Operă şi care tocmai pleca de la Barul Sacher şi mergea acasă pe jos pe Karntnerstrasse, trebuie s-o fi auzit pe Annie care ţipă.

Într-o zi de noiembrie din 1969 – cinci ani după ce plecaserăm din Viena – două ştiri nelegate între ele erau în

acea dimineaţă cap de afiş în oraş. Din şaptesprezece noiembrie 1969, se anunţa, prostituatelor li se interzicea să colinde pe Graben şi pe Karntnerstrasse şi pe toate străzile laterale pornind din Karntnerstrasse, în afară de Krugerstrasse. Târfele erau stăpânele acestor străzi de trei sute de ani, dar după 1969, nu le rămânea decât Krugerstrasse. După părerea mea oamenii din Viena renunţaseră să încerce să salveze Krugerstrasse înainte de 1969. După părerea mea, falsul orgasm al lui Annie care ţipă din noaptea în care familia din New Hampshire stătuse la noi pricinuise decizia oficială. Acel fals orgasm anume fusese sfârşitul lui Krugerstrasse.

Şi în aceeaşi zi din anul 1969, când oficialităţile austriece anunţaseră hotărârea de a limita prostituatele din Karntnerstrasse la Krugerstrasse, ziarele dăduseră de ştire că un pod nou peste Dunăre se fisurase; la câteva ore după ceremoniile de inaugurare a podului, podul se fisurase. Versiunea oficială a cauzei fisurării învinovăţea bietul soare. După părerea mea, nu soarele era vinovat. Numai Annie care ţipă putea fisura un pod – chiar şi un pod nou. Trebuie să fi fost vreo fereastră deschisă pe unde lucra ea.

Cred că Annie care ţipă, prefăcându-se că are un orgasm, ar fi putut scoate din mormintele lor cadavrele fără inimă ale Habsburgilor.

Şi în noaptea aceea când timida familie din Hampshire era la noi, Annie care ţipă realiză ceea ce avea să bată recordul falselor ei orgasme din tot timpul şederii noastre în Viena. Un orgasm cât şapte ani. Fu urmat atât de imediat de un scurt răcnet al însoţitorului ei, încât am întins o mână din pat şi am apucat una din barele mele cu greutăţi ca să mă sprijin de ceva. Am auzit manechinul de croitorie din camera lui Frank izbindu-se de perete, şi pe Frank împleticindu-se spre uşă. Frumosul cânt al lui Franny fu curmat în plin avânt şi Susie ursul, mă gândeam, trebuie să-şi fi căutat înnebunită capul. Cât o fi crescut Lilly înainte de a fi stins lumina, eram sigur că pierduse doi centimetri în singura clipă a reculului provocat de teribilul strigăt al lui Annie care ţipă.

„Isuse Cristoase!”, strigă tata.

Omul pe care Jolanta îl bătea în hol găsi deodată energia necesară ca să scape şi o zbughi pe uşă. Şi alte prostituate care treceau pe Krugerstrasse îmi închipui că-şi revizuiau gândurile despre profesia lor. Cine a numit-o „o ocupaţie uşoară”?, trebuie să-şi fi zis ele.

Cineva scâncea. Babette, înspăimântată, şi deranjată din treaba ei cu Freud, Freud căutându-şi crosa de baseball, ca pe o armă? Inge cea Neagră, în cele din urmă speriată de teamă pentru mama sa? Şi după cât se părea, una din maşinile de scris ale radicalilor – tocmai la al cincilea etaj – se mişcase singură de pe o măsuţă şi se prăbuşise pe podea.

În mai puţin de un minut eram în hol, urcând pe scări la etajul doi. N-am văzut-o niciodată pe Franny tulburată într-un asemenea hal; Lilly se duse la ea şi i se agăţă de şold, Frank şi cu mine le urmam în rând ca doi soldaţi, atraşi, fără să scoatem o vorbă, de fantasticul strigăt. Nu se mai auzea, şi tăcerea care-i urmase era aproape tot atât de înfiorătoare ca şi zbieratul lui Annie care ţipă. Jolanta şi Susie ursul erau în frunte, ca doi haidamaci care se apropie – ameninţători – de nişte scandalagii nebănuitori.

„Belea", murmură tata. „Asta sună a belea."

Pe palierul celui de al doilea etaj ne-am întâlnit cu Freud cu crosa lui de baseball, sprijinindu-se de Babette.

„Nu se mai poate îngădui aşa ceva", zise Freud. „Niciun hotel nu-i poate supravieţui, orice categorie de clienţi ar avea – asta e prea mult, e chiar mai mult decât poate suporta oricine."

„Moor", făcu Susie, zbârlindu-se gata de luptă. Jolanta era din nou cu mâinile în poşetă. Scâncitul continua şi-mi dădui seama că Inge cea Neagră scâncea, prea înspăimântată ca să caute să afle ce era cu zgomotul incredibil făcut de mama ei.

Când am ajuns la uşa lui Annie care ţipă am văzut că familia din New Hampshire nu era atât de timidă pe cât păruse la început. Fiica arăta, fără îndoială, mai mult moartă decât vie de spaimă, dar se ţinea pe picioare, abia sprijinindu-se de tatăl ei care tremura. Acesta era în pijama şi cu un halat în dungi roşu-şi-negru. În mână ţinea mânerul unei lămpi de noptieră, cu firul electric înfăşurat în jurul pumnului, cu becul şi abajurul scoase – ca să-l facă să fie o armă mai eficace, presupun. Femeia din New Hampshire stătea foarte aproape de uşă.

„De aici venea", ne spuse tuturor, arătând spre uşa lui Annie care ţipă. „Acum a încetat. Trebuie să fie morţi." „Dă-te la o parte", îi spuse soţul, lampa agitându-se în mâna lui. „Nu-i ceva de văzut pentru femei sau copii, sunt sigur."

Femeia se uită sever la Frank, deoarece – presupun – el fusese omul de la recepţie care o primise, oficial, în această casă de nebuni. „Suntem americani”, spuse ea sfidător. „Niciodată nu mi s-a întâmplat ceva atât de sordid, dar, dacă nu are cineva din voi curajul să intre înăuntru, eu voi intra.”

„Vei intra?”, întrebă tata.

„E vorba de o crimă, e clar”, zise soţul.

„Nimic nu poate fi mai clar”, zise femeia.

„Cu cuţitul”, zise fiica şi se strânse – involuntar – lângă tatăl ei. „Trebuie să fi fost făcută cu un cuţit”, aproape că şopti ea.

Soţul lăsă din mână lampa, apoi o apucă din nou. „Ei?”, îi spuse femeia lui Frank, dar Susie ursul ieşi în faţă.

„Lăsaţi ursul să intre!”, zise Freud. „Nu vă amestecaţi în treburile oaspeţilor, lăsaţi numai ursul să intre în cameră!”

„Moor!”, făcu Susie ursul. Soţul, crezând că Susie ar putea să-l atace pe el sau familia sa, îi băgă, ameninţător, lampa în faţă lui Susie.

„Nu-l înfuriaţi pe urs!”, îl avertiză Frank, şi familia se retrase.

„Fii atentă, Susie”, spuse Franny.

„Crimă”, murmură femeia din New Hampshire.

„Ceva nemaipomenit”, zise soţul ei.

„Cu un cuţit”, zise fiica.

„Era doar un afurisit de orgasm”, spuse Freud. „N-aţi avut niciodată unul, pentru numele lui Dumnezeu?”, orbecăi Freud cu mâna pe spatele lui Susie; lovi în uşă cu crosa de baseball, apoi bâjbâi după clanţă. „Annie”, strigă el. Am observat-o pe Jolanta chiar în spatele lui Freud, ca o umbră mai mare a lui – cu mâinile ei brutale în poşeta neagră. Susie mormăi la baza uşii.

„Un orgasm?”, zise femeia din New Hampshire – bărbatul ei acoperi automat urechile fiicei lor.

„Dumnezeule”, avea să spună Franny după aceea. „Ar fi adus-o pe fiica lor să vadă o crimă, dar n-au lăsat-o nici să audă de orgasm. Americanii sunt desigur ciudaţi.”

Susie ursul se propti cu umărul în uşă, dezechilibrându-l pe Freud. Crosa lui de baseball alunecă de-a lungul palierului, dar Jolanta îl prinse pe bătrân şi-l sprijini de locul uşii şi Susie năvăli în cameră. Annie care ţipă era goală, avea pe ea doar ciorapii şi portjartierul; fuma o ţigară şi se apleca peste bărbatul total nemişcat care zăcea pe spate şi-i sufla fumul în faţă; omul nu se clintea şi nici

nu tuşea, şi era gol, doar cu ciorapii scurţi, verde-închis, pe el.

„E mort”, gâfâi femeia din New Hampshire.

„Tod?”, şopti Freud. „Spuneţi-mi cineva!”

Jolanta îşi scoase mâinile din poşetă şi-i dădu un pumn bărbatului între vintre. Genunchii îi zvâcniră în sus şi omul tuşi, apoi se lungi iar.

„Nu-i mort”, spuse Jolanta şi ieşi din cameră.

„A leşinat pe mine”, zise Annie care ţipă. Părea surprinsă. Dar mai târziu mi-am zis că nu puteai să rămâi sănătos şi conştient când erai făcut să crezi că Annie care ţipă juisează. Era probabil mai sigur să leşini decât să rezişti şi să te duci acasă nebun.

„Femeia e o târfă?”, întrebă soţul, şi de data asta femeia din New Hampshire acoperi urechile fiicei sale; ea încercă să acopere şi ochii fetei.

„Ce eşti orb?”, întrebă Freud. „Desigur că e o târfă!«

„Toate suntem târfe”, zise Inge cea Neagră, ivindu-se de nicăieri şi îmbrăţişând-o pe mama sa. „Şi ce e rău în asta?”

„Bine, bine”, spuse tata. „Toată lumea înapoi la culcare!”

„Ăştia sunt copiii dumitale?”, îl întrebă femeia din New Hampshire pe tata; ea nu era sigură pe cine să arate cu o mişcare circulară a mâinii.

„Păi, unii din ei sunt”, zise tata amabil.

„Ar trebui să-ţi fie ruşine”, îi spuse femeia. „Să laşi copiii să cunoască această viaţă sordidă.”

Nu cred că-i trecuse tatei prin cap ideea că eram făcuţi „să cunoaştem” ceva deosebit de „sordid”. Nici tonul glasului femeii din New Hampshire nu semăna cu ceva ce-ar fi auzit vreodată de la mama. Dar tata păru totuşi izbit deodată de această acuzaţie. Franny spuse după aceea că a putut vedea în reala uimire de pe faţa lui – şi apoi în privirea semănând a vinovăţie atât cât aveam să vedem vreodată la el – că, în ciuda suferinţei pe care visatul tatei ar fi putut să ne-o provoace, noi îl vom prefera întotdeauna visător şi nu vinovat; puteam să-l acceptăm ca fiind „în afara lucrurilor”, dar nu-l puteam îndrăgi tot atât de mult dacă ar fi fost cu adevărat un om care să se necăjească mereu, dacă ar fi fost cu adevărat „răspunzător”, aşa cum taţii sunt de aşteptat să fie răspunzători.

„Lilly, tu n-ar trebui să fii aici, dragă”, îi spuse tata lui Lilly, trăgând-o departe de uşă.

„Cred şi eu că nu”, zise soţul din New Hampshire, încercând să acopere ochii şi urechile fiicei sale în acelaşi timp – dar nefiind în stare să se desprindă de acolo.

„Frank, du-o pe Lilly în camera ei, te rog”, zise tata cu un glas plăcut. „Franny?”, întrebă tata „cum te simţi, dragă, bine?”

„Desigur”, zise Franny.

„Îmi pare rău”, spuse tata îndreptând-o spre hol. „De tot ce se întâmplă.”

„Îi pare rău!”, zise femeia din New Hampshire în derâdere. „Îşi expune copiii unei murdării atât de dezgustătoare şi-i pare rău!” Dar Franny se întoarse spre ea. Noi puteam să-l criticăm pe tata, dar nimeni altcineva n-avea voie s-o facă.

„Babă nenorocită”, îi spuse Franny femeii.

„Franny!”, zise tata.

„Muiere fără rost”, îi zise Franny femeii. „Neisprăvitule”, îi spuse bărbatului. „Ştiu eu pe omul care să-ţi arate ce-i aia «dezgustător». *Aybha* sau *gajâsana*”, le spuse Franny. „Ştiţi ce-i aia?” Eu însă ştiam; şi-mi simţii mâinile că încep să transpire. „Femeia zace culcată pe burtă şi bărbatul e culcat pe ea apăsându-şi coapsele înainte şi arcuindu-şi şalele.” Femeia din New Hampshire închise ochii la auzul cuvântului „coapse”, bietul soţ părea să vrea să acopere în acelaşi timp ochii şi urechile întregii familii. „Asta e poziţia elefantului”, zise Franny şi mă înfiorai. „Poziţia elefantului” era una din cele două poziţii principale (împreună cu poziţia vacii) în grupul *vyanta*; despre poziţia elefantului vorbea Ernst cu un aer foarte visător. Credeam că o să mi se facă rău şi Franny deodată începu să plângă. Tata o duse repede jos în hol – Susie ursul, îngrijorată, dar ca un urs, se duse scheunând după ei.

Clientul care leşinase când Annie care ţipă terminase cu Krugerstrasse îşi reveni. Fu teribil de încurcat văzându-ne pe Freud, pe mine, familia din New Hampshire, pe Annie care ţipă, pe fiica ei şi pe Babette, că ne uitam cu toţii la el. Cel puţin, îmi spusei, fusese scutit de urs şi de restul familiei mele. Târziu, ca de obicei, Bătrâna Billig intră în cameră; dormise.

„Ce se întâmplă?”, mă întrebă ea.

„Nu te-a trezit Annie care ţipă?”, am întrebat-o.

„Annie care ţipă nu mă mai trezeşte”, zise Bătrâna Billig. „Afurisiţii ăia de planificatori ai lumii de la etajul cinci mă scoală.”

M-am uitat la ceas. Nu era încă două dimineaţa. „Încă mai dormi”, i-am şoptit Bătrânei Billig. „Radicalii nu vin atât de devreme.”

„Sunt trează de-a binelea”, spuse Bătrâna Billig. „Câţiva radicali nu s-au dus acasă aseară. Uneori stau toată noaptea. Şi de obicei sunt liniştiţi. Dar Annie care ţipă trebuie să-i fi deranjat. Au scăpat ceva pe jos. Apoi şuierau ca nişte şerpi, încercând să ridice ce căzuse.”

„N-ar trebui să fie aici noaptea”, zise Freud.

„Am văzut destul de mult din această mizerie”, spuse femeia din New Hampshire, părând că se simte ignorată.

„Eu am văzut-o în întregime”, spuse Freud misterios. „Toată mizeria”, zise el. „Te obişnuieşti cu ea.”

Babette spuse că-i ajunge pentru o noapte; se duse acasă. Annie care ţipă o duse înapoi pe Inge cea Neagră la culcare. Însoţitorul lui Annie care ţipă încercă să plece cât mai discret posibil, dar familia din New Hampshire îl urmări cu privirea până când plecă din hotel. Jolanta se apropie de Freud, de Bătrâna Billig şi de mine pe palierul de la etajul doi. Ascultam împreună dacă se aude ceva de sus, dar radicalii – dacă erau acolo – erau acum liniştiţi,

„Sunt prea bătrână ca să urc pe scări”, zise Bătrâna Billig, „şi prea deşteaptă ca să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Dar ei sunt acolo sus. Duceţi-vă să vedeţi.” Apoi se întoarse şi plecă pe stradă – la „plăcuta ocupaţie”.

„Eu sunt orb”, recunoscu Freud. „Mi-ar trebui o jumătate din noapte ca să urc scările astea şi n-aş vedea nimic dacă ar fi acolo.”

„Dă-mi crosa de baseball”, i-am spus lui Freud. „Mă duc eu să văd.”

„Ia-mă doar pe mine”, zise Jolanta, „Dă-o dracului de crosă.”

„Oricum am nevoie de crosă”, spuse Freud. Jolanta şi cu mine i-am spus noapte bună şi am pornit-o în sus pe scări.

„Dacă e ceva”, zise Freud, „sculaţi-mă şi spuneţi-mi. Sau spuneţi-mi dimineaţă ce e.”

Jolanta şi cu mine am stat câteva minute pe palierul etajului trei şi am ascultat, dar n-am putut auzi decât pe cei din familia din New Hampshire târând toate mobilele şi blocând uşa cu ele. Tânăra pereche suedeză dormise tot timpul – obişnuiţi probabil cu un fel de orgasm; sau obişnuiţi cu crimele. Bătrânul din Burgenland murise probabil în camera lui, la scurtă vreme după ce intrase în ea. Bicicliştii din Marea Britanie erau la etajul patru şi erau

probabil prea beţi ca să se trezească, mă gândeam, dar când Jolanta şi cu mine ne-am oprit pe palier şi am ascultat dacă se aude ceva la radicali, ne-am întâlnit cu unul dintre bicicliştii britanici.

„Al dracului de ciudat”, ne-a şoptit el.

„Ce anume?”

„Am crezut că am auzit un strigăt a' dracului”, zise el. „Dar venea de jos. Acum îi aud că târâie corpul sus. Ciudat a' dracului.”

Se uită la Jolanta. „Târfa vorbeşte engleza?”, mă întrebă el.

„Târfa e cu mine”, i-am zis. „De ce nu te duci înapoi la culcare?” Cred că în noaptea aceea aveam, poate, optsprezece sau nouăsprezece ani; efectele ridicării de greutăţi, am observat, începeau să îngrijoreze oamenii. Biciclistul britanic se duse înapoi la culcare.

„Ce crezi că se întâmplă?”, o întrebai pe Jolanta, făcând semn cu capul spre tăcutul etaj al cincilea.

Ea dădu din umeri; nu semăna deloc cu datul din umeri al mamei sau cu datul lui Franny din umeri; dar era datul din umeri al unei femei. Jolanta îşi băgă mâinile ei mari în poşeta neagră.

„Ce-mi pasă mie ce se întâmplă?”, mă întrebă ea. „Ei pot să schimbe lumea”, spuse Jolanta despre radicali, „dar pe mine nu mă vor schimba.”

Asta mă linişti întrucâtva şi am urcat la etajul cinci. Nu fusesem pe acolo de când îi ajutasem să mute maşinile de scris şi echipamentul de birou, cu trei sau patru ani în urmă. Pe palier erau o mulţime de lăzi şi recipiente – pentru chimicale sau pentru vin?, m-am întrebat. Mai multe chimicale decât aveau nevoie pentru un singur mimeograf oricum – dacă erau chimicale. Lichide pentru maşină, poate; nu ştiam. Am făcut un gest plin de încredere, am bătut la prima uşă care ne ieşise în cale Jolantei şi mie.

Ernst ne deschise; zâmbea. „Ce se întâmplă?”, ne întrebă el. „Nu puteţi dormi? Prea multe orgasme?” o văzu pe Jolanta în spatele meu. „Căutaţi o cameră mai discretă?”, mă întrebă. Apoi ne pofti înăuntru. Camera comunica şi cu alte două – îmi aduceam aminte că altădată comunica numai cu o altă cameră – şi mobilierul ei arăta substanţial deosebit, deşi, în aceşti ani, nu văzusem nicio piesă mai mare cărată înăuntru sau afară; doar unele lucruri de care avea nevoie Schraubenschlussel la maşină.

Schraubenschlussel era în încăpere ca şi Arbeiter – omul care lucra întotdeauna. Trebuie să fi fost una din cutiile de tipul baterie mare pe care Bătrâna Billig şi eu o auzisem căzând de pe o masă, fiindcă maşinile de scris erau în altă parte a încăperii; era clar că nimeni nu bătea la maşină. Mai erau şi nişte hărţi – sau erau poate planuri – împrăştiate prin cameră şi piese pentru automobile care se găsesc în garaje şi nu în birouri – chimicale şi articole electrice. Bătrânul radical Billig care-i spusese lui Arbeiter că e nebun nu era acolo. Şi dulcea mea Fehlgeburt, ca o bună studentă a literaturii americane, era acasă citind sau dormind. După părerea mea, numai radicalii răi erau acolo: Ernst, Arbeiter şi Cheie fixă.

„În noaptea asta a fost un orgasm al naibii!", zise Schraubenschlussel, uitându-se pofticios la Jolanta.

„Încă un orgasm fals", spuse Jolanta.

„Poate că ăsta a fost adevărat", zise Arbeiter.

„Visezi", spuse Jolanta.

„Văd că solida te urmează prin jur pe aici", îmi spuse Ernst. „Ai pus mâna pe o bucăţică bună, văd."

„Tot ce faci e să scrii despre chestia asta", îi spuse Jolanta. „Probabil că nu eşti în stare s-o faci."

„Ştiu care-i poziţia bună pentru tine", îi spuse Ernst.

Dar nu voiam să-l ascult. Mi-era frică de toate.

„Plecăm", am zis. „Îmi pare rău că v-am deranjat. Dar nu ştiam că e cineva aici noaptea."

„Munca dă înapoi dacă nu stăm din când în când mai târziu", spuse Arbeiter.

Cu Jolanta lângă mine, cu mâinile ei puternice ţinând ceva în poşetă, le-am spus noapte bună. Şi atunci, tocmai când plecam – şi sunt sigur că nu a fost o închipuire a mea – am zărit o altă figură în obscuritatea camerei celei mai îndepărtate. Şi ea avea o poşetă, dar ce avea în poşetă era afară, în mâinile ei, şi era îndreptat spre Jolanta şi spre mine. Am zărit-o doar pe ea şi revolverul ei, înainte de a se furişa înapoi în obscuritate şi înainte ca Jolanta să închidă uşa. Jolanta nu o văzuse; Jolanta se uita la Ernst.

Dar eu am văzut-o: radicala noastră blândă, maternă, Schwanger – cu un revolver în mână.

„Ce ai în poşetă, Jolanta?", am întrebat-o. Jolanta dădu din umeri. I-am spus noapte bună, dar ea îmi strecură o mână mare jos între pantaloni şi mă ţinu o clipă; sărisem din pat şi-mi pusesem nişte haine pe mine, dar n-avusesem timp să-mi pun şi chiloţi. „Vrei să mă trimiţi din nou pe

stradă?", mă întrebă ea. „Mai vreau încă o chestie ca să pun capac nopţii ăsteia."

„E prea târziu pentru mine", am zis, dar ea putea să simtă cum mi se scoală în mâna ei.

„Nu arată a fi prea târziu", zise ea.

„Cred că mi-am uitat portofelul în ceilalţi pantaloni", am minţit.

„O să-mi plăteşti altădată", spuse Jolanta. „Am încredere."

„Cât?", am întrebat, când ea strânse mai tare.

„Pentru tine, numai trei sute de şilingi", spuse ea. Pentru toţi, ştiam, era trei sute de şilingi. „E prea mult", am zis.

„Nu arată că ar fi prea mult", spuse Jolanta, strângând cu putere; în momentul acela era foarte tare şi m-a durut.

„Mă doare", i-am zis. „Îmi pare rău, dar nu vreau s-o fac."

„De bună seamă că vrei s-o faci", spuse ea, dar mă lăsă să plec. Se uită la ceas şi dădu din nou din umeri. Merse cu mine până jos în hol unde i-am spus din nou noapte bună. Când m-am dus spre camera mea şi ea a plecat pe Krugerstrasse, Annie care ţipă se întorcea cu o nouă victimă. Stăteam lungit în pat întrebându-mă dacă puteam să adorm atât de profund încât următorul orgasm fals să nu mă trezească; apoi m-am gândit că n-am să reuşesc, aşa că am stat treaz aşteptându-l – după care, speram, voi avea destul timp ca să dorm. Dar de data aceasta dură mult până să vină; am început să-mi închipui că s-a şi produs, că am adormit şi nu l-am auzit şi aşa – ca în viaţă – am crezut că se şi întâmplase ce avea să se întâmple, se terminase, şi mi-am îngăduit să uit de el, ca să fiu surprins când se întâmplă câteva clipe mai târziu. Din somnul cel mai adânc – exact când ai căzut în somn – falsul orgasm al lui Annie care ţipă mă sculă.

„Sorrow", strigă Frank în visul lui, ca şi bietul Iowa Bob speriat de „premoniţia" sa privind animalul care avea să-l doboare.

Jur că o puteam simţi pe Franny încordată în somn. Susie sforăi. Lilly zise: „Ce?" Hotelul New Hampshire se înfiora în tăcerea care urmează unui tunet. Poate că mai târziu, de fapt în somn, auzii ceva greu cărat jos pe scări şi afară pe uşa holului, la maşina lui Schraubenschlussel. Întâi am crezut că zgomotul precaut e Jolanta cărând un client mort afară în stradă, dar ea nu s-ar fi ostenit să

încerce să o facă în linişte. Îmi închipui lucrurile astea, mi-am zis în somn, când Frank bătu în perete.

„Treci pe lângă ferestrele deschise”, am şoptit. Frank şi cu mine ne întâlnirăm în hol. Pe fereastra holului îi văzurăm pe radicali încărcând ceva în maşină. Încărcau ceva ce părea greu şi imobil; întâi am crezut că s-ar putea să fie trupul Bătrânului Billig – radicalul – dar erau prea atenţi ca lucrul acela să fie un trup. Ce era trebui să fie sprijinit pe bancheta din spate între Arbeiter şi Ernst. Apoi Schraubenschlussel o porni cu maşina.

Prin fereastra maşinii care se îndepărta, Frank şi cu mine văzurăm conturul misteriosului lucru – puţin înclinat spre Ernst şi mai mare decât el, şi desprinzându-se de Arbeiter, al cărui braţ îl cuprindea, ca şi cum ar fi încercat fără speranţă să intereseze iar o iubită care înclina spre altcineva. Lucrul – ce o fi fost – nu era, limpede, ceva uman, ci era cumva ciudat de animalic în înfăţişare. Sunt sigur, acum, fireşte că era ceva total mecanic, dar forma lui părea, în maşină, a fi de animal – ca şi cum Ernst pornograful şi Arbeiter ţineau între ei un urs sau un câine mare. Era un morman de necazuri – cum Frank şi cu mine – şi noi toţi – aveam să aflăm, dar misterul lui mă chinuia.

Am încercat să-l descriu (şi ce văzuserăm Jolanta şi cu mine la etajul cinci) tatei, şi lui Freud. Am încercat să le descriu ce-am simţit lui Franny şi lui Susie ursul. Cu Frank am avut o foarte lungă convorbire despre Schwanger. „Cred că te înşeli crezând că era un revolver”, zise Frank. „Nu Schwanger. Ea se poate să fi fost acolo. Se poate să fi vrut să nu o asociezi pe ea cu ceilalţi, aşa că s-a ascuns de tine. Dar nu avea un revolver. Şi categoric nu l-ar fi îndreptat către tine. Noi suntem ca şi copiii ei – ne-a spus-o. Iar îţi închipui”, spuse Frank.

Sorrow pluteşte; şapte ani într-un loc pe care îl urăşti e un timp îndelungat. Cel puţin, mă gândeam, Franny era în siguranţă, asta era întotdeauna lucrul esenţial. Franny era în aşteptare. Nu se grăbea, ţinea pasul cu Susie ursul, aşa că şi eu mă simţeam bine călcând apa.

La universitate, Lilly şi cu mine aveam să urmăm cursurile de literatură americană (Fehlgeburt era atât de bucuroasă). Lilly le urmă, desigur, fiindcă voia să fie scriitoare – voia să crească. Eu le-am urmat ca pe un alt mijloc indirect de a-i face curte rezervatei domnişoare Avort; mi se părea cel mai romantic lucru pe care puteam să-l fac. Franny urmă cursurile de dramaturgie universală –

ea era întotdeauna cea mai de frunte dintre noi; n-aveam să o ajungem niciodată. Şi Frank ascultă sfatul matern şi radical al lui Schwanger; Frank urmă cursurile de economie. Gândindu-ne la tata şi la Freud, ne-am dat seama că trebuia cineva s-o facă. Şi Frank avea să fie acel care să ne salveze, la vremea potrivită – aşa că toţi aveam să fim recunoscători economiei. Frank, de fapt, urma şi o altă disciplină, deşi universitatea îi va recunoaşte o singură specialitate, economia. Cred că aş putea spune că Frank s-a „descalificat" şi în religiile lumii. „Cunoaşte-ţi duşmanul", zicea Frank zâmbind.

Timp de şapte ani am plutit cu toţii. Am învăţat germana, dar între noi vorbeam numai în limba noastră maternă. Am învăţat literatură, dramaturgie, economie, religie, dar vederea crosei de baseball a lui Freud ne frângea inima gândindu-ne la ţara baseball-ului (deşi niciunul dintre noi nu era pasionat de acest joc, crosa aceea putea să facă să ne dea lacrimile). Am aflat de la târfe că, în afară de cartierele din centru, Mariahilfer strasse era cel mai promiţător loc de vânătoare al doamnelor nopţii. Fiecare târfă spunea că ar ieşi din profesie dacă ar fi alungată vreodată spre districtele de dincolo de Westbahnhof, spre Kaffee Eden, spre regulatul de-a-n picioarelea, de o sută de şilingi, din Gaudenzdorfer Gurtel. Radicalii ne-au spus că prostituţia nici oficial nu era legală – aşa cum am crezut – că erau târfe care respectau regulile, îşi făceau controlul medical, îşi făceau treaba în districtele unde aveau voie, şi că existau şi „pirate" care nu erau înregistrate sau care renunţaseră la *Buchl* (permis), dar continuau să practice; că la începutul anilor '60 fuseseră înregistrate în Viena aproape o mie de târfe; că decadenţa mărea proporţia necesară a celor care erau pentru revoluţie.

Dar ce fel de revoluţie avea să aibă loc n-am aflat niciodată. Şi nu ştiu nici dacă toţi radicalii ştiau.

„Ţi-ai luat *Buchl*", ne întrebam noi, copiii, când ne duceam la şcoală – şi mai târziu când mergeam la universitate.

Asta şi – „Treci pe lângă ferestrele deschise", refrenul cântecului nostru despre Regele Şoarecilor.

Tatăl nostru părea să-şi fi pierdut personalitatea când o pierduse pe mama. În şapte ani el deveni mai mult o prezenţă şi mai puţin o persoană – pentru noi, copiii. Era afectuos, putea fi chiar sentimental. Dar nouă ni se părea a

fi tot atât de absent ca şi mama şi Egg şi cred că ne-am dat seama că trebuia să treacă printr-o suferinţă mai concretă – înainte de a-şi recăpăta personalitatea, aşa cum Egg fusese o personalitate, cum Iowa Bob fusese şi el. Mă gândeam uneori că tata era mai puţin o persoană decât Freud. Vreme de şapte ani am simţit lipsa tatălui nostru, ca şi cum ar fi fost şi el în acel avion. Aşteptam ca eroul din el să se manifeste şi poate că ne îndoiam care avea să fie forma lui finală – căci cu Freud ca model, trebuia să pui la îndoială viziunea tatălui nostru.

În şapte ani aveam să împlinesc douăzeci şi doi de ani; Lilly, încercând să tot crească, va avea optsprezece ani. Franny douăzeci şi trei – cu Chipper Dove încă „primul" şi Susie ursul, unica şi singura. Frank la douăzeci şi patru de ani îşi lăsă barbă. Era la fel de neplăcut ca şi dorinţa lui Lilly de a fi scriitoare.

Moby Dick va scufunda vasul Pequod şi numai Ishmael va supravieţui, iar şi iar, ca să-şi spună povestea lui Fehlgeburt, care ne-o spunea nouă. În anii în care mergeam la universitate, insistam pe lângă Fehlgeburt să-mi citească Moby Dick cu glas tare. „Nu pot niciodată să citesc singur această carte", o rugam. „Trebuie s-o aud de la tine."

Şi aşa, în cele din urmă, am reuşit să intru în strâmta şi neorânduita cameră a lui Fehlgeburt, de după Rathaus, lângă universitate. Îmi citea serile şi eu încercam să scot de la ea de ce preferau unii radicali să-şi petreacă noaptea la Hotelul New Hampshire.

„Ştii", îmi spunea Fehlgeburt, „singurul element din literatura americană care o face să se deosebească de celelalte literaturi ale lumii e un fel de optimism ameţit, ilogic. Tehnic e foarte sofisticat în timp ce ideologic rămâne naiv", îmi spunea într-unul din drumurile noastre către camera ei. Frank avea să înţeleagă până la urmă şi nu ne mai însoţea – deşi îi trebuiră cinci ani pentru asta. Şi seara în care Fehlgeburt îmi spuse că literatura americană era „din punct de vedere tehnic sofisticată, în timp ce din punct de vedere ideologic rămânea naivă", nu a fost seara în care am încercat pentru prima oară să o sărut. După „din punct de vedere ideologic rămâne naivă", m-am gândit că un sărut ar părea deplasat.

Seara în care am sărutat-o pentru prima oară pe Fehlgeburt eram în camera ei. Ea tocmai citise acel capitol în care Ahab refuză să-l ajute pe căpitanul lui Rachel în

căutarea fiului său dispărut. În camera lui Fehlgeburt nu erau mobile; erau prea multe cărţi şi o saltea pe podea – o saltea de o singură persoană – şi o lampă de citit, tot pe podea. Era o cameră dezolantă, la fel de uscată şi de aglomerată ca şi un dicţionar, şi tot atât de lipsită de viaţă ca şi logica lui Ernst şi m-am aplecat peste patul inconfortabil şi am sărutat-o pe Fehlgeburt pe gură. „Nu", zise ea, dar eu am continuat s-o sărut până m-a sărutat şi ea, „Trebuie să pleci", mi-a zis stând lungită pe spate şi trăgându-mă peste ea.

„Acum?", am zis.

„Nu, acum nu trebuie să pleci", spuse ea. Ridicându-se în capul oaselor începu să se dezbrace, în felul în care marca pasajele la care se oprea citind din Moby Dick – cu indiferenţă.

„Trebuie să plec după aceea?", am întrebat-o dezbrăcându-mă.

„Dacă vrei", spuse ea. „Vreau să spun că trebuie să pleci din Hotelul New Hampshire. Tu şi familia ta. Plecaţi", zise ea. „Plecaţi înainte de sezonul de toamnă."

„Care sezon de toamnă?", am întrebat-o, acum fiind total gol. Mă gândeam la sezonul de toamnă al lui Junior Jones cu echipa lui Cleveland Browns.

„Sezonul de toamnă al Operei", zise Fehlgeburt, goală şi ea, în cele din urmă. Era tot atât de subţire ca o nuvelă; nu era mai mare decât unele din cele mai scurte povestiri pe care le citise vreodată lui Lilly. Era ca şi cum toate cărţile din camera ei se hrăniseră din ea, o consumaseră, nu o hrăniseră.

„Sezonul de Operă va începe la toamnă", spuse Fehlgeburt, „şi tu şi familia ta trebuie să plecaţi atunci din Hotelul New Hampshire. Promite-mi", spuse ea, oprindu-mă să mă lungesc peste trupul ei uscăţiv.

„De ce?", am întrebat.

„Te rog să pleci", zise ea. Când am pătruns-o am crezut că asta o făcuse să-i dea lacrimile, dar era altceva.

„Sunt primul?", am întrebat. Fehlgeburt avea douăzeci şi nouă de ani.

„Primul şi ultimul", spuse ea plângând. „Ai ceva care să te ferească?", am întrebat-o fiind în ea. „Adică, ştii, ca să nu rămâi *schwanger*?"

„N-are nicio importanţă", spuse ea în felul iritant al lui Frank.

„De ce?”, am întrebat-o încercând să mă mişc cu băgare de seamă.

„Fiindcă voi fi moartă înainte de a se naşte copilul”, spuse ea. M-am tras afară. Am aşezat-o lângă mine, dar ea – cu o putere surprinzătoare, m-a tras peste ea, mi-a luat-o în mână şi mi-a băgat-o din nou în ea. „Hai”, zise ea nerăbdătoare – dar nu cu nerăbdarea dorinţei. Era altceva.

„Fute-mă”, zise ea limpede. „După aceea rămâi peste noapte sau pleci. Nu-mi pasă. Numai pleacă din Hotelul New Hampshire, te rog pleacă de acolo – te rog fii sigur ca mai ales Lilly să plece”, mă rugă ea. Apoi începu să plângă şi mai tare şi-şi pierdu vagul interes pe care l-ar fi avut vreodată în a se culca cu vreun bărbat. Stăteam nemişcat în ea, şi mă muiam. Mi se făcu frig – simţeam răceala care venea de sub pământ, asemenea răcelii pe care mi-am adus aminte c-am simţit-o când Frank ne citise pentru prima dată din scrierile pornografice ale lui Ernst.

„Ce fac noaptea la etajul cinci?”, am întrebat-o pe Fehlgeburt, care mă muşcă de umăr şi clătină din cap, închizându-şi ochii cu putere. „Ce pun la cale?”, am întrebat-o. Eram atât de moale încât am alunecat cu totul din ea. Am simţit că tremura şi tremuram şi eu.

„Vor să arunce în aer Opera”, şopti ea, „la unul din spectacolele de vârf. Vor să arunce în aer *Nunta lui Figaro*, sau ceva la fel de popular. Sau ceva mai greu”, zise ea. „Nu ştiu care spectacol – ei nu sunt siguri. Dar unul când sala va fi plină. Întreaga Operă.”

„Au înnebunit”, am zis; nu mi-am mai recunoscut glasul. Era spart; ca glasul Bătrânului Billig, radicalul, sau al bătrânei Billig, târfa.

Fehlgeburt dădu din cap sub mine; părul ei aţos îmi biciui obrazul. „Te rog, scoate-ţi familia de acolo”, şopti ea. „Mai ales pe Lilly. Mica Lilly”, hohoti ea.

„Dar n-or să arunce în aer şi hotelul, nu-i aşa?”, am întrebat-o pe Fehlgeburt.

„Va participa toată lumea”, spuse ea ameninţător. „Trebuie ca toată lumea să participe, altfel n-are rost”, şi am auzit glasul lui Arbeiter dincolo de al ei sau logica atotcuprinzătoare a lui Ernst. O fază, o fază necesară. Totul. Schlagobers, erotismul, Opera de Stat, Hotelul New Hampshire – totul trebuia să dispară. Totul era decadent, îi auzeam spunând. Totul era dezgustător. Vor umple Ringstrasse cu iubitori-de-artă, cu idealişti de modă veche,

destul de proşti şi de fără rost ca să le placă opera. Vor spune ceva prin acest mod de a arunca în aer totul.

„Promite-mi”, îmi şopti Fehlgeburt la ureche. „Că-i vei scoate. Familia ta. Pe toţi din ea.” „Promit”, am zis. „Desigur.” „Nu spune nimănui că ţi-am spus”, îmi zise. „Fireşte că nu.”

„Te rog acum intră din nou în mine”, zise Fehlgeburt. „Te rog, intră în mine. Vreau s-o simt – numai o dată.” „De ce numai o dată?”, am întrebat. „Fă-o”, zise ea. „Fă-mi tot ce trebuie.” I-am făcut tot ce trebuie. O regret; sunt vinovat că am făcut-o; era un lucru la fel de disperat şi de lipsit de orice plăcere ca oricare din treburile din al doilea Hotel New Hampshire.

„Dacă tu crezi că vei muri înainte de a avea vreme să ai un copil”, i-am spus după aceea lui Fehlgeburt, „de ce nu pleci când plecăm şi noi? De ce nu pleci înainte ca ei s-o facă, sau înainte ca să încerce s-o facă.”

„Nu pot”, spuse ea simplu.

„De ce?”, am întrebat. Cu privire la aceşti radicali din al nostru Hotel New Hampshire voi întreba întotdeauna de ce.

„Fiindcă eu voi conduce maşina”, zise Fehlgeburt. „Eu voi fi şoferul. Şi maşina e bomba cea mare, aceea care porneşte tot restul. Cineva trebuie s-o conducă, şi acela sunt eu. Eu conduc bomba.”

„De ce tu?”, am întrebat-o, încercând s-o ţin, încercând s-o fac să nu mai tremure.

„Fiindcă eu sunt cea de care se pot lipsi”, zise ea, şi auzii din nou glasul stins al lui Ernst, felul de a gândi ca o maşină de tuns iarba al lui Arbeiter. Mi-am dat seama că pentru a o face pe Fehlgeburt să creadă acest lucru, chiar şi blânda noastră Schwanger trebuise s-o convingă.

„De ce nu Schwanger?”, am întrebat-o pe domnişoara Avort.

„Ea e prea importantă”, zise Fehlgeburt. „E grozavă”, spuse ea pe un ton admirativ şi plin de dispreţ pentru ea însăşi.

„De ce nu Cheie fixă?”, am întrebat. „El e categoric priceput la maşini.”

„De aceea”, zise Fehlgeburt. „El e prea necesar. O să mai fie alte maşini, alte lucruri de făcut. E problema ostaticilor care nu-mi place”, rosti ea deodată. „De data asta nu e nevoie”, adăugă ea. „Vor fi ostatici mai buni.”

„Cine sunt ostaticii?”, am întrebat.

„Familia ta”, zise ea. „Pentru că sunteţi americani. Aşa o să ne ia în seamă nu numai Austria. Asta-i ideea.” „Ideea cui?” am întrebat. „A lui Ernst”, spuse ea. „De ce să nu fie Ernst şoferul?”, am întrebat-o.

„El a fost cu ideea”, zise Fehlgeburt. „El gândeşte totul. Totul”, adăugă ea. Într-adevăr totul, mi-am zis.

„Şi Arbeiter?”, am întrebat. „El nu ştie să conducă?” „El e prea leal”, spuse ea. „Nu putem pierde un om atât de leal. Eu nu sunt atât de leală”, şopti Fehlgeburt. „Uită-te la mine! Îţi spun ţie toate astea, nu-i aşa?”

„Şi Bătrânul Billig?”, am întrebat încheind.

„Nu-i un om de încredere”, spuse Fehlgeburt. „El nici nu cunoaşte planul. E prea nestatornic. Se gândeşte la propria-i supravieţuire.”

„Şi asta e rău?”, am întrebat-o, dându-i părul de pe obraz pe spate.

„În această fază e rău”, zise Fehlgeburt. Şi mi-am dat seama ce era ea: o cititoare, numai o cititoare. Citea excelent poveştile altora; ea urma nişte indicaţii; ea urma conducătorul. Motivul pentru care voiam s-o ascult citind Moby Dick era acelaşi pentru care radicalii o desemnaseră să fie şofer. Şi eu ştiam că avea s-o facă; nu se va da în lături.

„Am făcut totul?”, mă întrebă Fehlgeburt. „Ce?”, am zis şi am tresărit – şi voi tresări, întotdeauna, când voi auzi acest ecou al lui Egg. Chiar pornind de la mine.

„Am făcut totul, din punct de vedere sexual?”, întrebă Fehlgeburt. „Asta a fost? Asta a fost totul?”

Am încercat să-mi amintesc. „Cred că da. Mai vrei?”

„Nu în mod deosebit”, spuse ea. „Am vrut s-o fi făcut o dată. Dacă am făcut totul poţi să te duci acasă – dacă vrei.” Dădu din umeri. Nu era datul din umeri al mamei, nu al lui Franny şi nici măcar al Jolantei. Nu era chiar o mişcare umană, nu era chiar un spasm, cât era un fel de pulsaţie electrică, cât era o oscilaţie mecanică a trupului ei încordat, un semnal obscur. Din cele mai obscure, mi-am zis, Era semn că nimeni nu-i acasă, era un semnal nu-sunt-acasă; nu-mă-căuta-am-să-te-caut-eu. Era ticăitul unui ceas, sau al unei bombe cu efect întârziat. Ochii lui Fehlgeburt clipiră o dată şi apoi fata adormi. Mi-am strâns hainele. Am văzut că nu se obosise să marcheze locul unde se oprise cu cititul lui Moby Dick; nu mi-am dat osteneala nici eu să-l marchez.

Când am traversat pe Ringstrasse era trecut de miezul nopţii; venisem dinspre Rathausplatz spre Dr. Karl Renner-Ring şi Volksgarten. În grădina braseriei studenţii strigau prieteneşte unii la alţii; probabil că pe unii îi cunoşteam, dar nu m-am oprit să beau o bere. Nu voiam să discut despre arta cutărui sau cutărui lucru. Nu voiam să încep o altă discuţie despre *Cvartetul din Alexandria* – despre care din romane era cel mai bun şi care era cel mai prost şi de ce. Nu voiam să ascult cine a tras mai mult folos din corespondenţa lor – Henry Miller sau Lawrence Durrell. Nu voiam să discut nici măcar despre *Die Blechtrommel*, care era subiectul cel mai bun de discutat – poate vreodată. Şi nici nu voiam să dezbat încă o dată relaţiile dintre Est şi Vest, să discut despre socialism, despre efectele pe termen lung ale asasinării preşedintelui Kennedy – şi fiind american, ce credeam despre problema rasială? Era la sfârşitul verii anului 1964; nu mai fusesem în Statele Unite din 1957 şi ştiam mai puţine lucruri despre ţara mea decât ştiau unii dintre studenţii vienezi. Ştiam despre Viena mai puţin decât oricare din ei. Ştiam ce-i cu familia mea, le ştiam pe târfele noastre, îi ştiam pe radicalii noştri; eram un expert în ceea ce priveşte Hotelul New Hampshire şi un amator în orice altceva.

Am trecut prin Heldenplatz – Piaţa Eroilor – şi am stat acolo unde mii de fascişti l-au salutat odată, cu urale, pe Hitler. M-am gândit că fanaticii vor găsi întotdeauna un public; tot ce se poate spera e ca mărimea acestui public să poată fi înrâurită. M-am gândit că trebuie să ţin minte această observaţie şi să văd ce spune Frank, care sau o va prelua ca propria sa observaţie, sau o va revizui, sau mă va corecta. Aş fi vrut să citesc tot atât de mult cât Frank; aş fi vrut să încerc să cresc tot atât de mult cât Lilly. De fapt Lilly trimisese eforturile ei de a creşte unui editor din New York. Ea nici nu avea să ne spună asta, dai împrumutase bani de la Franny pentru taxele poştale.

„E un roman”, spuse Lilly timidă. „E puţin cam autobiografic.”

„Cât de puţin?”, o întrebase Frank.

„Păi, de fapt, e o autobiografie imaginativă”, zise Lilly.

„Adică e foarte autobiografică”, spuse Franny. „Dumnezeule!”

„Abia aştept”, zise Frank. „Pariez că apar ca un adevărat smintit.”

„Nu”, spuse Lilly. „Fiecare e un erou.”

„Suntem cu toţii eroi?”, am întrebat.

„Păi pentru mine sunteţi cu toţii eroi”, spuse Lilly. „Aşa sunteţi voi în carte.”

„Chiar şi tata?”, întrebă Franny.

„Bine, el e imaginat cel mai mult”, zise Lilly.

Şi m-am gândit că tata trebuia să fie imaginat cel mai mult deoarece el era cel mai puţin real – el era cel mai puţin aici (dintre noi toţi). Uneori se părea că e mai puţin cu noi decât Egg.

„Cum se va numi cartea, dragă?”, o întrebă tata pe Lilly.

„*Încercând să cresc*”, recunoscu Lilly.

„Şi cum altfel?”, zise Franny.

„Până unde merge?”, întrebă Frank. „Adică unde se opreşte?”

„Se termină cu căderea avionului”, zise Lilly. „Acesta e sfârşitul.”

Sfârşitul realităţii mi-am zis: chiar înainte de căderea avionului mi se părea a fi un punct perfect de bun pentru a termina.

„Vei avea nevoie de un agent”, îi spuse Frank lui Lilly. „Voi fi eu.”

Frank va deveni agentul lui Lilly; el va deveni agentul lui Franny şi agentul tatei şi chiar şi agentul meu – cu timpul. Nu degeaba urmase economia. Dar nu ştiam acest lucru în acea noapte de sfârşit-de-vară a anului 1964, când o lăsasem pe Fehlgeburt, sărmana domnişoară Avort, dormind şi visând, fără îndoială, la sacrificiul ei spectaculos; la firea ei de victimă era tot la ce mă puteam gândi atunci când, singur în Piaţa Eroilor, îmi aminteam cum reuşise să convingă Hitler o mulţime de adevăraţi credincioşi că trebuie sacrificaţi atât de mulţi oameni. În noaptea liniştită aproape că auzeam vuietul ieşit din mintea lui, *„Sieg heil!”* Puteam vedea absoluta seriozitate de pe faţa lui Schraubenschlussel când strângea piuliţa şi şaiba unui bulon la motor. Şi ce altceva mai strângea el? Puteam vedea lucirea mată a privirii lui Arbeiter făcând declaraţii presei despre triumfala lui arestare – şi materna noastră Schwanger sorbindu-şi a sa *Kaffee mit Schlagobers*, frişca făcându-i o mică şi agreabilă mustaţă pe buza de sus acoperită cu puf. Puteam vedea cum împletea Schwanger coada de cal a lui Lilly, fredonând frumosului păr al lui Lilly cum fredona şi mama; cum îi spunea Schwanger lui Franny că avea cea mai frumoasă piele din lume şi cele mai frumoase mâini; şi că eu aveam ochi de iatac, zicea

Schwanger – o, aveam să fiu un primejdios, mă avertiza ea. (Abia plecat de la Fehlgeburt, nu mă simţeam foarte primejdios.) În sărutările lui Schwanger era întotdeauna şi puţină *Schlagobers*. Şi Frank, spunea Schwanger, era un geniu; numai dacă ar da mai multă atenţie politicii. Toată această afecţiune pe care o revărsa Schwanger asupra noastră – toate acestea cu un revolver în poşetă. Aş fi vrut să-l văd pe Ernst în poziţia vacii – cu o vacă! Şi în poziţia elefantului! Ştiţi cu cine. Erau tot atât de nebuni pe cât spunea Bătrânul Billig; aveau să ne omoare pe toţi.

Hoinăream pe Dorotheergasse îndreptându-mă spre Graben. M-am oprit să iau o *Kaffee mit Schlagobers* la Hawelka. Un bărbat cu barbă de la o masă alăturată îi explica unei tinere fete (mai tânără decât el) cum e cu moartea picturii figurative; el descria chiar tabloul în care se petrecuse această moarte a întregii forme artistice. Nu cunoşteam tabloul. Mă gândea la tablourile lui Schiele şi ale lui Klimt pe care mi le prezentase Frank, la Albertina şi la Belvedere. Aş fi vrut ca pictorii Schiele şi Klimt să-i poată vorbi acestui om, dar omul vorbea acum de moartea rimei şi a metricii în poezie; şi, iar, nu cunoşteam poemul. Şi când trecu la roman, m-am gândit că e mai bine să plătesc şi să plec. Chelnerul meu era ocupat, aşa că a trebuit să ascult povestea morţii intrigii şi a caracterizării.

Printre multiplele morţi pe care le descria omul, el includea şi moartea simpatiei. Începusem să simt că simpatia murea în mine, când în sfârşit veni chelnerul la masa mea. Democraţia era cea care urma să moară; veni şi trecu mai repede decât fu în stare chelnerul meu să-mi dea restul. Şi socialismul pieri înainte de a mă gândi ce bacşiş să-i dau. M-am uitat lung la bărbatul cu barbă şi m-am simţit ca şi cum aş fi ridicat greutăţi; am simţit că, în cazul în care radicalii voiau să arunce în aer Opera, ar fi trebuit să aleagă o seară când numai acest bărbat cu barbă era acolo. M-am gândit că am găsit un înlocuitor al lui Fehlgeburt.

„Troţki”, aruncă deodată fata care era cu bărbatul cu barbă, ca şi cum ar fi spus „Mulţumesc”.

„Troţki?”, am zis aplecându-mă spre masa lor; o masă mică, pătrată. Ridicam în acele zile treizeci şi cinci de kilograme cu fiecare braţ. Masa nu era chiar atât de grea, aşa că am luat-o cu grijă cu o mână şi am ridicat-o deasupra capului, cum ar ridica un chelner o tavă. „Acuma şi bunul şi bătrânul Troţki”, am zis. „Dacă vrei o viaţă

uşoară", a zis bunul şi bătrânul Troţki, „ai ales greşit secolul în care să te naşti. Credeţi că asta e adevărat?", l-am întrebat pe bărbatul cu barbă. Omul nu spuse nimic, dar tânăra fată îl lovi cu cotul şi el îşi recăpătă într-o oarecare măsură încrederea în sine.

„Cred că e adevărat", zise fata.

„Desigur că e adevărat", am spus. Mi-am dat seama că chelnerii priveau nervoşi băuturile şi tava lunecând uşor pe masa de deasupra capului meu, dar eu nu eram Iowa Bob, greutăţile n-au alunecat niciodată de pe bară când le ridicam, niciodată. Eram mai bun la ridicat greutăţi decât Iowa Bob.

„Troţki a fost omorât cu o cazma", spuse tipul cu barbă, morocănos, încercând să rămână netulburat.

„Dar nu e mort, nu-i aşa?", l-am întrebat ca un apucat – zâmbind. „De fapt nimic nu a murit. Nimic din ce-a zis n-a murit", am zis. „Tablourile pe care le mai putem vedea – n-au murit. Personajele din cărţi – nu mor când nu mai citim despre ele."

Bărbatul cu barbă se uita fix la locul unde masa lui trebuia să fie. Era într-adevăr foarte demn, mi-am zis, şi ştiam că eram furios şi nu eram corect; eram un huligan şi mi-era ruşine. Am înapoiat perechii masa; nu se vărsase nimic.

„Înţeleg ce vrei să spui", strigă fata după mine pe când plecam. Dar ştiam că nu puteam ţine în viaţă pe nimeni: nici pe acei oameni de la Operă, fiindcă aşezată între ei era categoric acea formă pe care o văzuserăm Frank şi cu mine, plecată cu Ernst şi Arbeiter, forma aceea de animal al morţii, acel urs mecanic, capul acela de câine al chimiei, acea încărcătură electrică de suferinţe. Şi în ciuda celor spuse de Troţki, el era mort, mama şi Egg şi Iowa Bob erau şi ei morţi – în ciuda a tot ce au spus şi a tot ce însemnau pentru noi. M-am îndreptat spre Graben, simţindu-mă din ce în ce mai mult ca Frank, fiind împotriva a tot şi a toate; am simţit că mi-am pierdut controlul. Nu-i bine ca un ridicător de greutăţi să-şi piardă stăpânirea de sine.

Prima prostituată pe lângă care am trecut nu era dintre ale noastre, dar o mai văzusem – la Kaffee Mowatt.

„*Guten Abend*", zise ea.

„Du-te-n mă-ta", i-am spus.

„Ba pe-a mă-tii", îmi răspunse ea; ştia atâta engleză cât să înţeleagă.

Mă simţeam prost. Vorbeam urât din nou. Îmi călcasem promisiunea făcută mamei. Era prima şi ultima dată când aveam să o calc. Aveam douăzeci şi doi de ani şi am început să plâng. Am luat-o pe Spiegelgasse. Erau târfe pe această stradă, dar nu de-ale noastre, aşa că n-am făcut nimic. Când mi-au spus „*Guten Abend*”, le-am răspuns şi eu „*Guten Abend*”. N-am răspuns când au spus şi altceva. Am tăiat-o spre Neuer Markt; am simţit locurile goale din lacrele Habsburgilor din mormintele lor. O altă târfă mă strigă.

„Ei, nu plânge!”, îmi strigă ea. „Un băiat mare şi puternic ca tine nu plânge!”

Dar sper că plângeam nu numai pentru mine, ci pentru ei toţi. Pentru Freud care striga în Judenplatz nume care nu-i vor răspunde niciodată; pentru ceea ce tata nu putea să vadă. Pentru Franny, căci o iubeam – şi voiam ca ea să-mi fie la fel de credincioasă pe cât se dovedise că poate să-i fie lui Susie ursul. Şi pentru Susie, căci Franny îmi arătase că Susie nu era deloc urâtă. De fapt, Franny aproape că o convinsese pe Susie de acest lucru. Pentru Junior Jones, care suferea de prima din accidentările la genunchi care aveau să-l oblige să se retragă de la Cleveland Browns. Pentru Lilly care încercase atât de mult şi pentru Frank care mersese atât de departe (pentru a fi mai aproape de viaţă, spunea el). Pentru Inge cea Neagră, care avea optsprezece ani – care spunea că e „destul de mare”, deşi Annie care ţipă stăruia că nu e – şi care înainte ca anul să se termine va fugi cu un bărbat. Era tot atât de negru ca şi tatăl ei şi o duse la o bază a armatei americane din Germania; mai târziu va deveni o târfă acolo, mi se va spune. Şi Annie care ţipă va ţipa într-un fel uşor deosebit. Pentru toţi! Pentru Fehlgeburt cea condamnată, chiar şi pentru înşelătoarea Schwanger – pentru Bătrânul şi Bătrâna Billig; ei erau optimişti; ei erau urşi de porţelan. Pentru toţi – în afară de Ernst, în afară de Arbeiter, în afară de Cheie fixă, în afară de Chipper Dove; pe ei îi uram.

Am trecut pe lângă o târfă sau două care-mi făcură semn pe lângă Karntnerstrasse. O târfă înaltă, splendidă – deosebită de târfele de pe Krugerstrasse – îmi trimise o sărutare din colţul lui Annagasse. Am trecut pe lângă Krugerstrasse fără să mă uit, nevrând să văd vreuna sau pe toate făcându-mi semn. Am trecut de Hotelul Sacher – ceea ce Hotelul New Hampshire nu va fi niciodată. Şi apoi am ajuns la Staatsoper, am ajuns la casa lui Gluck (1714-

87, cum ar fi recitat Frank); am ajuns la Opera de Stat, care a fost casa lui Mozart, casa lui Haydn, a lui Beethoven şi Schubert – a lui Strauss, Brahms, Bruckner şi Mahler. Aceasta era casa pe care un pornograf care se juca de-a politica voia s-o arunce în aer. Era imensă – vreme de şapte ani nu intrasem niciodată înăuntru – mi se părea a fi deasupra mea, şi nici nu eram îndrăgostit de muzică cum era Frank şi nici iubitor de teatru cum era Franny (Frank şi Franny se duceau mereu la Operă; îi lua Freud. Lui îi plăcea să asculte; Frank şi Franny îi descriau totul). Ca şi mine, Lilly nu se dusese niciodată la Operă; era prea mare, zicea Lilly; o înspăimânta.

Acum mă înspăimânta pe mine. Era prea mare! Dar ei voiau să arunce în aer oamenii, şi oamenii sunt mai uşor distruşi decât clădirile. Ce voiau ei era un spectacol. Ei voiau ce-i strigase Arbeiter lui Schwanger: ei voiau *Schlagobers* şi sânge.

Pe Karntnerstrasse peste drum de Operă era un vânzător de cârnaţi, un om cu un fel de căruţ pentru hotdogs vânzând mai multe feluri de *Wurst mit Senf und Bauernbrot* – un cârnat cu muştar pe pâine de secară. Nu voiam niciun cârnat.

Ştiu ce voiam. Voiam să cresc cât mai repede. Când făcusem dragoste cu Fehlgeburt îi spusesem: „*Es war sehr schön*", dar n-a fost aşa. „A fost foarte frumos", minţisem, dar nu fusese nimic; nu era de ajuns. Fusese doar încă o seară de ridicat greutăţi.

Când m-am întors pe Krugerstrasse, hotărâsem că voi merge cu prima care se va apropia de mine – chiar dacă ar fi fost Bătrâna Billig; chiar dacă ar fi fost Jolanta, mi-am promis cu curaj. N-avea importanţă, poate că le voi încerca una după alta. Puteam face orice făcea şi Freud, şi Freud făcuse de toate – Freud al nostru şi celălalt Freud, mi-am zis; pur şi simplu ei merseseră cât de departe erau în stare.

În Kaffee Mowatt nu era niciun cunoscut, şi nu am recunoscut figura care stătea sub firma roz de neon: HOTEL NEW HAMPSHIRE! HOTEL NEW HAMPSHIRE! HOTEL NEW HAMPSHIRE!

E Babette, mi-am zis, vag scârbit – dar mă făcuse să mă gândesc la ea doar briza de diesel greţos-dulce a ultimei nopţi a verii. Femeia mă văzu şi începu să meargă spre mine – bătăios mi-am zis; şi dornic în acelaşi timp. Şi eram sigur că e Annie care ţipă; o clipă m-am întrebat cum o să rezist în timpul faimosului ei orgasm fals. Poate – dată

fiind afecţiunea mea pentru vorbit în şoaptă – aş putea s-o rog să nu-l facă, aş putea pur şi simplu să-i spun că ştiam că era un fals şi că nu era necesar, nu pentru mine. Femeia era prea zveltă ca să fie Bătrâna Billig, dar era prea solidă ca să fie Annie care ţipă, mi-am dat seama; era prea bine făcută ca să fie Annie care ţipă. Aşadar era Jolanta, mi-am zis; în cele din urmă o să aflu ce ţinea în poşeta ei nefastă. În zilele care vor veni, m-am gândit – înfiorându-mă – s-ar putea chiar să trebuiască să mă folosesc de ce era în poşeta Jolantei. Dar femeia care se apropia de mine nu era destul de solidă ca să fie Jolanta; femeia aceasta era prea bine făcută în alt fel – era prea graţioasă, prea tânără în mişcările ei. Ea alergă pe stradă spre mine şi mă îmbrăţişă; îmi tăie răsuflarea, atât era de frumoasă. Femeia era Franny.

„Unde ai fost?", mă întrebă. „Plecat toată ziua, plecat toată noaptea", mă mustră ea. „Muream să te găsim!"

„De ce?", am întrebat. Mireasma lui Franny mă ameţea.

„Lilly va fi publicată!", zise Franny. „Un editor din New York îi va tipări cartea."

„Cât îi dă?", am zis, fiindcă speram că ar putea fi de ajuns. Ar putea fi biletul nostru de plecare din Viena – biletul pe care al doilea Hotel New Hampshire n-avea să ni-l ofere niciodată.

„Isuse Cristoase", zise Franny. „Sora ta are succes în literatură şi tu întrebi «Cât îi dă» – eşti ca şi Frank. Asta a întrebat şi Frank."

„Bine a făcut", i-am zis. Încă tremuram; căutam o prostituată şi o găsisem pe sora mea. Nu-mi dădu drumul.

„Unde ai fost?", mă întrebă Franny; îmi dădu părul pe spate.

„Cu Fehlgeburt", am zis sfios. N-o voi minţi niciodată pe Franny.

Franny se încruntă. „Ei, cum a fost?", întrebă ea, încă ţinându-mă de mijloc, dar ca o soră.

„Nu prea grozav", am zis. Nu m-am uitat la Franny. „Groaznic", am adăugat.

Franny mă îmbrăţişă şi mă sărută. Ea voise să mă sărute pe obraz (ca o soră), dar m-am întors spre ea, deşi eu încercam să mă desprind de ea, şi buzele noastre se întâlniră. Şi asta a fost, asta a fost totul. Era la sfârşitul verii lui 1964; deodată veni toamna. Aveam douăzeci şi doi de ani, Franny douăzeci şi trei. Ne-am sărutat îndelung. Nu era nimic de spus. Ea nu era o lesbiană, continua să-i scrie

lui Junior Jones şi lui Chipper Dove – şi eu nu fusesem niciodată fericit cu o altă femeie, niciodată, nu încă. Am stat pe stradă, dincolo de lumina firmei de neon, în aşa fel ca nimeni din Hotelul New Hampshire să nu ne vadă. A trebuit să ne întrerupem sărutatul când un client al Jolantei ieşi clătinându-se din hotel, şi ne-am întrerupt din nou când am auzit-o pe Annie care ţipă. După puţin timp clientul ei ieşi buimăcit, dar Franny şi cu mine continuam să stăm pe Krugerstrasse. Mai târziu, Babette se duse acasă. Apoi Jolanta se duse acasă, luând-o cu ea şi pe Inge cea Neagră. Annie care ţipă ieşi şi se întoarse, afară şi înapoi, ca fluxul şi refluxul. Bătrâna Billig se duse peste drum la Kaffee Mowatt şi moţăia la o masă. Am mers cu Franny spre Karntnerstrasse către Operă. „Te gândeşti prea mult la mine", începu să spună Franny, dar nu se osteni să termine. Ne sărutarăm din nou. Opera era atât de imensă pe lângă noi.

„Vor s-o arunce în aer", i-am şoptit surorii mele. „Opera – o vor arunca în aer." Mă lăsă să o strâng în braţe. „Te iubesc teribil de mult", i-am zis.

„Te iubesc şi eu, fir-ar să fie", zise Franny.

Deşi vremea era ca toamna, am putut sta acolo, păzind Opera, până s-a făcut lumină şi oamenii reali au început să meargă la lucru. Nu aveam unde să ne ducem, oricum – şi absolut nimic – o ştiam – de făcut.

„Treci pe lângă ferestrele deschise", ne şopteam unul celuilalt.

Când ne-am întors, în cele din urmă, la Hotelul New Hampshire, Opera era încă acolo – în siguranţă. În siguranţă pentru o vreme, oricum, mi-am zis.

„Mai în siguranţă decât suntem noi", i-am spus lui Franny. „Mai în siguranţă decât iubirea."

„Să-ţi spun eu, puştiule", îmi zise Franny, strângându-mă de mână. „Totul e mai în siguranţă decât iubirea."

10. O seară la Operă: Schlagobers şi sânge

„Copii, copii”, ne spuse tata, „trebuie să fim foarte atenţi. Cred că acesta e un moment de cotitură, copii”, ne spuse tata de parcă am fi avut încă opt, nouă, zece ani şi ne vorbea despre întâlnirea cu mama la Arbuthnot-by-the-Sea – de noaptea aceea în care l-au văzut pentru prima oară pe Freud cu State o’ Maine.

„Întotdeauna există un moment de cotitură”, zise Frank filosofic.

„Bine, presupunând că e”, zise Franny nerăbdătoare, „ce e acest moment de cotitură anume?”

„Mda”, spuse Susie ursul, uitându-se foarte atent la Franny; Susie era singura care observase că Franny şi cu mine fuseserăm plecaţi toată noaptea. Franny îi spusese că fusesem la o petrecere undeva, aproape de universitate, cu câteva persoane pe care Susie nu le cunoştea. Şi ce putea fi mai sigur decât să ai ca însoţitor pe fratele tău, un halterofil? Lui Susie nu-i plăceau petrecerile, oricum; dacă se ducea ca urs n-avea cu cine să stea de vorbă şi dacă nu se ducea ca urs nimeni nu părea să dorească să stea de vorbă cu ea. Era îmbufnată şi supărată. „După cum văd eu, o să fie o mulţime de aiureli de care va trebui să ne debarasăm în grabă.”

„Exact”, zise tata. „Asta e situaţia tipică a momentului de cotitură.”

„Nu putem da cu piciorul acestui hotel”, spuse Freud. „Nu cred că mi-au mai rămas multe hoteluri de făcut.” Ceea ce poate fi un lucru bun, mi-am zis, încercând să nu mă uit la Franny. Eram cu toţii în camera lui Frank, sala de conferinţe – ca şi cum manechinul de croitorie ar fi fost o prezenţă liniştitoare, ar fi fost o fantomă tăcută a mamei sau a lui Egg sau a lui Iowa Bob; într-un fel manechinul, se presupunea, radia nişte semnale pe care trebuiam să le percepem (potrivit lui Frank).

„Cât putem căpăta pe roman?”, întrebă tata.

„E cartea lui Lilly”, zise Franny. „Nu-i cartea noastră.”

„Într-un fel e”, spuse Lilly.

„Exact”, zise Frank, „şi cum înţeleg eu tipărirea unei cărţi, ea nu mai e acum în mâinile lui Lilly. Acum e

momentul în care ne predăm sau în care dăm o lovitură.”

„E vorba doar despre cum să creşti mare”, zise Lilly. „Sunt cam surprinsă că i-a interesat.”

„I-a interesat până la suma de cinci mii de dolari, Lilly”, spuse Franny.

„Ca să plecăm avem nevoie de cincisprezece sau douăzeci de mii de dolari”, spuse tata. „Dacă vrem să avem o şansă de a face ceva cu ei când vom fi înapoi acasă.”

„Nu uita: o să luăm ceva pe localul acesta”, zise Freud pe un ton defensiv.

„Nu după ce îi vom demasca pe blestemaţii ăştia de dinamitarzi”, zise Susie ursul.

„Va fi un asemenea tărăboi”, spuse Frank, „că n-o să găsim un cumpărător.”

„V-am spus: o să avem poliţia pe capul nostru dacă îi denunţăm”, zise Freud. „Voi ştiţi cum e poliţia noastră, cu tacticile ei de Gestapo. Vor găsi ceva în neregulă şi cu târfele.”

„Ei, o mulţime de lucruri sunt în neregulă”, spuse Franny. Nu ne puteam uita unul la celălalt; când vorbea Franny, eu mă uitam pe fereastră. L-am văzut pe Bătrânul Billig, radicalul, traversând strada. Am văzut-o pe Annie care ţipă târându-se spre casă.

„Nu există altă cale decât să-i denunţăm”, zise tata. „Dacă ei cred că pot să arunce Opera în aer, n-ai cum să stai de vorbă cu ei.”

„N-am avut niciodată posibilitatea de a sta de vorbă cu ei”, spuse Franny. „Doar îi ascultam.”

„Întotdeauna au fost ieşiţi din minţi”, i-am spus tatei.

„Nu ştiai asta, tăticule?” îl întrebă Lilly.

Tata lăsă capul în jos. Avea patruzeci şi patru de ani; în jurul urechilor, în părul des şaten îi apăruseră primele fire cărunte; nu-şi lăsase niciodată favoriţi şi se tundea scurt cu părul până la jumătatea urechilor şi cât să-i acopere ceafa; nu-l rărea niciodată. Purta breton, ca un băieţel, şi părul îi acoperea capul atât de perfect încât de la distanţă câteodată ne înşelam crezând că tata poartă o cască.

„Îmi pare rău, copii”, zise tata clătinând din cap. „Ştiu că nu e foarte plăcut, dar simt că suntem într-un moment de cotitură.” Clătină din nou din cap; nouă ni se păru pierdut cu totul şi numai pe patul lui Frank, mai târziu, în camera aceea cu manechinul de croitorie, mi-l amintii ca un om foarte frumos şi stăpân pe situaţie. Tata era

întotdeauna bun în a da iluzia că stăpâneşte situaţia: de exemplu cu Moor. El nu ridicase greutăţi ca Iowa Bob, sau ca mine, dar îşi păstrase ţinuta atletică şi, fără îndoială, „băieţeala" lui – „prea multă băieţeală blestemată", cum spunea Franny. Mi-a trecut prin minte gândul că trebuie să fie singur; vreme de şapte ani nu se întâlnise cu nicio femeie. Şi, dacă se folosea de târfe, era discret, şi în acest Hotel New Hampshire cine putea fi atât de discret?

„Nu se poate duce la niciuna din ele", spusese Franny. „Pur şi simplu aş şti dacă s-ar duce."

„Bărbaţii sunt vicleni", afirmase Susie ursul. „Chiar şi tipii drăguţi."

„Aşa că nu se duce; asta e", spusese Franny. Susie ursul dăduse din umeri şi Franny o pocnise.

Dar în camera lui Frank, tata aduse în discuţie problema târfelor.

„Ar trebui să le spunem ce avem de gând să facem cu radicalii smintiţi", zise tata, „înainte de a spune poliţiei."

„De ce?", îl întrebă Susie ursul. „Una din ele ar putea să ne denunţe radicalilor."

„De ce ar face aşa ceva?", am întrebat-o pe Susie.

„Ar trebui să le spunem ca să poată să întreprindă ceva", spuse tata.

„Vor trebui să schimbe hotelul", zise Freud. „Afurisiţii de poliţişti o să ne închidă hotelul. În ţara asta eşti vinovat prin asociaţie!", strigă Freud. „Întrebaţi pe orice evreu!" Întrebaţi-l numai pe celălalt Freud, mi-am zis.

„Dar să presupunem că am fi nişte eroi", spuse tata şi ne uitarăm cu toţii la el. Da, mi-am zis, ar fi frumos.

„Ca în cartea lui Lilly?", îl întrebă Frank pe tata.

„Să zicem că poliţia va socoti că suntem nişte eroi pentru că am descoperit maşinaţia cu bomba", spuse tata.

„Poliţia nu gândeşte în acest fel", zise Freud.

„Dar să spunem că noi, fiind americani", zise tata, „am comunica acest lucru consulatului sau ambasadei americane şi cineva de acolo ar transmite informaţia autorităţilor austriece – ca şi cum întreaga poveste ar fi chiar o conspiraţie ultra secretă, de prima mână."

„Iată de ce te iubesc cu pe tine, Win Berry!", zise Freud, "bătând ritmul vreunei melodii interioare. „Eşti într-adevăr un visător. Aici nu e vorba de o conspiraţie de prima mână! Aici e vorba de un hotel de mâna a doua", zise Freud. „Chiar şi eu văd acest lucru şi, dacă n-ai observat, eu sunt orb. Şi ăştia nu sunt nici ei nişte terorişti de prima clasă.

Nu sunt în stare să facă să meargă o maşină perfect de bună!", strigă el. „Eu, unul, nu cred că ei ştiu cum să arunce Opera în aer! De fapt eu cred că suntem în completă siguranţă. Dacă ar avea o bombă, ar cădea probabil pe scări cu ea."

„Maşina e în întregime o bombă", am spus, „sau e bomba principală, ce-o mai fi însemnând şi asta. E ceea ce mi-a spus Fehlgeburt."

„Să vorbim cu Fehlgeburt", zise Lilly. „Eu am încredere în Fehlgeburt", adăugă ea mirându-se cum se face că fata care fusese virtual îndrumătoarea ei timp de şapte ani era atât de convinsă să se omoare. Şi dacă Fehlgeburt fusese îndrumătoarea lui Lilly, Schwanger fusese doica lui Lilly.

Dar n-aveam s-o mai vedem pe Fehlgeburt. Am presupus că pe mine voia să mă evite; am presupus că se vedea cu ceilalţi. La sfârşitul verii anului 1964 – când se ivi „sezonul de toamnă" – făceam tot ce se poate să nu rămân niciodată singur cu Franny şi Franny încerca din răsputeri s-o convingă pe Susie ursul că, deşi nu se schimbase nimic între ele, era de părere că ar fi foarte bine să fie „doar bune prietene".

„Susie e atât de nesigură", îmi spuse Franny. „Vreau să zic că e chiar drăguţă – cum ar spune Lilly – dar încerc s-o îndepărtez fără să-i subminez puţina încredere în ea, pe care i-am dăruit-o. Ştii, abia începuse să se placă puţin. Am făcut-o aproape să creadă că nu e urâtă; acum că o resping se va transforma din nou într-un urs."

„Te iubesc", i-am spus lui Franny, cu capul plecat, „dar ce vom face?"

„Ne vom iubi unul pe celălalt", zise Franny. „Dar nu vom face nimic."

„Niciodată, Franny?", am întrebat-o.

„În orice caz, nu acum", spuse Franny, dar mâna îi alunecă în poală, peste genunchii bine strânşi, şi în poala mea, apucându-mă de pulpă atât de tare încât am sărit în picioare. „Nu aici, în orice caz", şopti ea brutal şi apoi îmi dădu drumul. „Poate că e doar o dorinţă", adăugă ea. „N-ai vrea să încercăm această dorinţă cu altcineva şi să vedem dacă ce e între noi nu dispare?"

„Cine mai e pe aici?", am întrebat-o. Era după amiază-târziu, în camera ei. Nu îndrăzneam să rămân în camera lui Franny după ce se lăsa întunericul.

„La cine te gândeşti?", mă întrebă Franny. Ştiam că se gândea la târfe.

„Jolanta”, am zis, mâna mea schiţând un gest involuntar şi lovind pieziş un abajur. Franny se întoarse cu spatele la mine.

„Ei, ştii la cine mă gândesc, nu-i aşa?”, mă întrebă ea.

„La Ernst”, am zis şi-mi clănţăneau dinţii – mi se făcuse foarte rece.

„Îţi place ideea?”, mă întrebă.

„Dumnezeule, nu”, am şoptit. „Tu şi şoptitul tău afurisit”, zise Franny. „Ei bine, nici mie nu-mi place ideea ta cu Jolanta.” „Aşa că nu vom încerca”, am zis. „Mi-e teamă că vom încerca”, spuse ea. „De ce, Franny?”, am zis şi am pornit-o prin cameră spre ea.

„Nu, opreşte-te!”, strigă ea mişcându-se în aşa fel încât biroul ei era într-o măsură între noi; în calea mea era şi un lampadar fragil.

Câţiva ani mai târziu, Lilly avea să ne trimită amândurora un poem. Când am citit poemul am chemat-o pe Franny ca să văd dacă Lilly i-a trimis şi ei o copie; desigur că-i trimisese. Autorul poemului era un foarte bun poet numit Donald Justice, şi într-o bună zi aveam să-l ascult pe domnul Justice citindu-şi poemele în New York City. Mi-au plăcut toate poemele, dar am stat şi mi-am ţinut răsuflarea în timp ce citea, sperând oarecum că va citi poemul pe care Lilly îl trimisese mie şi lui Franny, şi temându-mă că o va face. Nu a citit acest poem, şi n-am ştiut ce să fac după lectura versurilor. Oamenii discutau cu el, dar păreau a fi prieteni de-ai lui – sau poate erau numai alţi poeţi. Lilly îmi spusese că poeţii arată aşa de parcă ar fi prieteni între ei. Dar nu ştiam ce să fac; dacă Franny ar fi fost cu mine, ne-am fi dus drept la Donald Justice şi el ar fi fost făcut praf de Franny, cred – toţi sunt întotdeauna. Domnul Justice arăta ca un adevărat gentleman, şi nu vreau să zic că Franny l-ar fi dat gata. M-am gândit că, asemenea poemelor sale, avea să fie deopotrivă sincer şi formal, auster, chiar grav – dar deschis, chiar generos. Arăta ca un om căruia i-ai cere să spună o elegie pentru cineva iubit; cred că ar fi putut scrie una sfâşietoare pentru Iowa Bob şi – uitându-mă la el după lectura poemelor sale înconjurat de admiratori eleganţi – aş fi vrut să fi scris şi să fi citit un fel de elegie pentru mama şi Egg. Într-un fel el a scris o elegie pentru Egg; a scris un poem intitulat „Despre moartea prietenilor în copilărie”, pe care l-am considerat, cam personal, ca o elegie pentru Egg. Şi Frank şi eu ţineam mult la ea, dar Franny spune că o face prea tristă.

DESPRE MOARTEA PRIETENILOR ÎN COPILĂRIE
Nu-i vom mai întâlni bărboşi nicicând în ceruri,
Nici însorindu-se pe înălţimile din iad;
Ci undeva, în curtea şcolilor pustii,
Formând un cerc în amurgit sau dându-şi mâna
În jocuri ale căror nume le-am uitat.
Hai, amintiri, să-i căutăm acolo printre umbre.

Dar când l-am văzut pe domnul Justice în New York, mă gândeam mai ales la Franny şi la poemul „Stratagemele iubirii" – şi acesta era poemul pe care Lilly ni-l trimisese lui Franny şi mie. Nici nu ştiam ce să-i spun domnului Justice. Eram prea intimidat ca măcar să-i dau mâna. Cred că i-aş fi spus că aş fi vrut să fi citit poemul „Stratagemele iubirii" când eram în Viena cu Franny, la sfârşitul verii lui 1964.

„Dar ar fi avut vreo importanţă?", avea să mă întrebe mai târziu Franny. „Am fi crezut poemul – atunci?"

Nu ştiu dacă Donald Justice scrisese poemul „Stratagemele iubirii" în 1964. Dar trebuia să-l fi scris, părea scris pentru Franny şi pentru mine.

„N-are importanţă", cum ar spune Frank.

Oricum, ani după aceea, Franny şi cu mine vom primi „Stratagemele iubirii" de la mica şi draga Lilly şi, într-o noapte, ni-l vom citi unul altuia la telefon. Eu aveam tendinţa de a şopti când citeam ceva bun, dar Franny citea cu voce tare şi răspicat.

STRATAGEMELE IUBIRII
Dar toate aceste manevre pentru a evita
Atingerea mâinilor,
Aceste pretexte pentru a-ţi îndrepta privirea
Asupra unor lucruri mai mult sau mai puţin neutre
(Precum onoarea, deocamdată, o cere)
Cu greu vor evita a lor căderea.
Sunt necesare leacuri mai puternice
Căci ei au şi aflat
Că nicio stratagemă n-a reuşit,
Nici nu va reuşi, nu,
Şi ochii lor nu au orbit
Şi braţele nu le-au fost tăiate.

Într-adevăr erau necesare leacuri mai puternice. Dacă braţele ne-ar fi fost tăiate, Franny şi cu mine ne-am fi atins cu cioturile – cu orice ar fi rămas, orbi sau nu.

Dar în după-amiaza aceea din camera ei am fost salvaţi de Susie ursul.

„Se întâmplă ceva”, zise Susie târşindu-şi paşii. Franny şi cu mine aşteptam; ea credea că era vorba de noi, noi ne gândeam că ştie.

Lilly ştia, desigur. Într-un fel trebuia să ştie. „Scriitorii ştiu totul”, spusese Lilly odată. „Sau ar trebui. Ei trebuie să ştie. Sau trebuie să tacă.”

„Lilly trebuie să fi ştiut de la început”, îmi spuse Franny, la telefon, în noaptea când am descoperit „Stratagemele iubirii”. Legătura nu era bună – se auzeau pârâituri pe linie – ca şi cum Lilly ne-ar fi ascultat. Sau ne asculta Frank – Frank era, cum am mai spus, născut pentru rolul de a asculta cum se face dragoste.

„Se întâmplă ceva”, repetă Susie ameninţător. „Nu o pot găsi pe Fehlgeburt.”

„Cine nu poate?”, am întrebat.

„Regele porno şi toată banda lui blestemată”, zise Susie. „Ei ne întreabă pe noi dacă am văzut-o pe Fehlgeburt. Şi azi noapte întrebau târfele.”

„Nimeni n-a văzut-o?”, am zis şi din nou am simţit urcându-mi de-a lungul picioarelor mereu mai obişnuitul fior rece care era suflul aerului mort din mormintele Habsburgilor fără inimi.

Câte zile am aşteptat ca tata şi Freud să discute despre găsirea unui cumpărător pentru Hotelul New Hampshire înainte ca să fi trăncănit despre viitorii dinamitarzi? Şi câte nopţi am irosit, discutând dacă să anunţăm consulatul sau ambasada americană ca ei să spună poliţiei – sau dacă ar trebui să spunem de-a dreptul poliţiei austriece? Când eşti îndrăgostit de sora ta, pierzi mult din perspectiva asupra lumii reale. Afurisita de *Welt*, cum ar spune Frank.

Frank mă întrebă: „La ce etaj locuieşte Fehlgeburt? Adică tu ai fost la locuinţa ei. Cât de sus e?”

Lilly, scriitoarea, înţelese imediat întrebarea, dar mie mi se părea că n-avea niciun sens – încă. „La primul etaj”, i-am zis lui Frank, „urci câteva scări.”

„Nu-i destul de sus”, zise Lilly şi atunci am înţeles. Nu destul de sus ca să sari pe fereastră, asta voia să spună. Dacă Fehlgeburt se hotărâse în cele din urmă să nu treacă pe lângă ferestrele deschise, trebuie să fi găsit o altă cale.

„Asta e”, zise Frank, luându-mă de braţ. „Dacă Fehlgeburt a făcut-o pe Regele Şoarecilor, probabil că mai e pe acolo.”

Am simţit ceva mai mult decât o greutate la respiraţie traversând Piaţa Eroilor şi îndreptându-mă pe Ring spre

Primărie; era o cale cam lungă pentru a alerga, dar eram în formă. Respiram cam greu fără îndoială, dar mă simţeam foarte vinovat – deşi pur şi simplu nu putea fi din cauza mea; nu puteam fi cauza principală a faptului că Fehlgeburt a încetat să mai treacă pe lângă ferestrele deschise. Şi nu era nicio dovadă, au spus mai târziu, că făcuse ceva după ce plecasem. Poate că mai citise puţin din Moby Dick, fiindcă poliţia, care era foarte meticuloasă, observase că fata marcase locul unde se oprise. Şi eu ştiam, desigur, că locul în care se oprise din citit nu fusese marcat. Curios, ea marcase tocmai locul unde se oprise când îmi citise mie – ca şi cum ar fi recitit toată noaptea aceea, înainte de a adopta metoda ferestrelor deschise. Metoda ferestrelor deschise adoptată de Fehlgeburt luase forma unui mic şi elegant revolver despre care n-am avut habar. Scrisoarea de sinucidere era simplă şi nu era adresată nimănui, dar ştiam că-mi era destinată mie.

În noaptea în care ai văzut-o pe Schwanger nu m-ai văzut pe mine. Şi eu am un revolver! „Aşa că mergem mai departe...” încheiase Fehlgeburt, citând finalul favorit al lui Lilly.

De fapt nu am văzut-o pe Fehlgeburt. L-am aşteptat pe Frank pe palier în faţa uşii ei. Frank nu se prea simţea bine şi trecu câtva timp până să iasă afară. Camera lui Fehlgeburt avea şi o intrare separată pe o scară de serviciu pe care oamenii din clădire o foloseau numai când îşi duceau gunoiul. Cred că ei se gândeau că mirosul venea de la gunoiul cuiva. Frank şi cu mine nici n-am deschis uşa. Mirosul din faţa uşii era mai rău decât fusese vreodată cel al lui Sorrow.

„V-am spus eu, v-am spus”, zise tata. „Suntem într-un moment de cotitură. Sunteţi gata?” Am văzut că nici nu ştia ce să facă.

Frank înapoiase editorului din New York contractul lui Lilly. În calitate de „agent” al ei, scrisese, nu putea accepta o ofertă atât de rezervată pentru ceea ce era, clar, o operă de geniu – „geniu în plină înflorire”, adăugase Frank, deşi nu citise *Încercând să cresc*, nu încă. Frank sublinie faptul că Lilly avea doar optsprezece ani. „Ea va mai creşte mult”, încheiase el. Orice editor ar face bine să se implice în uriaşa construcţie literară pe care Lilly avea să o ridice (potrivit lui Frank) „din nimic”.

Frank ceru cincisprezece mii de dolari – şi alte cincisprezece mii trebuiau să fie promise pentru

publicitate.

„Să nu acceptăm ca între noi să intervină socoteli meschine”, susţinea Frank.

„Dacă noi ştim că Fehlgeburt e moartă”, fu de părere Franny, „atunci şi radicalii o vor afla.”

„Trebuie doar să miroşi”, zise Frank, dar n-am spus nimic.

„Sunt pe cale de a avea un cumpărător”, spuse Freud.

„Vrea cineva să cumpere hotelul?”, întrebă Franny.

„Vor să-l transforme în birouri”, zise Freud.

„Dar Fehlgeburt e moartă”, spuse tata. „Ar trebui să spunem poliţiei – să le spunem totul.”

„Să le spunem în seara asta”, zise Frank.

„Spuneţi-le americanilor”, spuse Freud, „mâine. Târfelor să le spunem în noaptea asta.”

„Da, să prevenim târfele în noaptea asta”, fu de acord tata.

„Atunci mâine dimineaţă devreme”, zise Frank; „ne vom duce la consulatul american sau la ambasadă. La care?”

Mi-am dat seama că nu ştiam cine ce făcea şi cine era pentru una şi cine era pentru alta. Ne-am dat seama că nici tata nu ştia. „Păi, mai la urma urmei, suntem mai mulţi”, zise tata cu sfială. „Unii pot vorbi la consulat, unii pot să-i vorbească ambasadorului.” Mi-era clar, atunci, cât de puţin se descurcase vreunul din noi cu traiul în străinătate; nici nu ştiam măcar dacă ambasada americană şi consulatul american erau în aceeaşi clădire – pe cât ştiam noi un consulat şi o ambasadă s-ar putea să fie acelaşi lucru. Îmi fu clar atunci ce-i făcuseră tatei aceşti şapte ani: îşi pierduse puterea de a hotărî pe care trebuie s-o fi avut în noaptea aceea, în Dairy, New Hampshire, când o luase pe mama la plimbare în Elliot Park şi o copleşise cu viziunea convertirii lui Thompson Female Seminary într-un hotel. Întâi îl pierduse pe Moor – cel care-i susţinuse studiile. Şi când îl pierduse pe Iowa Bob, pierduse şi instinctele lui Iowa Bob. Iowa Bob fusese un om gata să se repeadă la o minge – un instinct preţios mai ales în afacerile cu hotelurile. Şi acuma văzui cât îl costaseră pe tata toate suferinţele.

„Bunul lui simţ”, avea să spună Franny mai târziu.

„Nu avea la îndemână tot ce avea nevoie”, zise Frank.

„O să fie bine, tăticule”, se simţi Franny îndemnată să-i spună în după-amiaza aceea în fosta Gasthaus Freud.

„Desigur, tăticule”, zise Frank. „Suntem în drum spre casă.”

„O să fac milioane, tăticule”, spuse Lilly.

„Hai să facem o plimbare, tăticule”, i-am zis.

„Cine o să le spună târfelor?”, întrebă el nedumerit.

„Spune-i uneia şi le-ai spus tuturor”, zise Franny.

„Nu”, spuse Freud. „Uneori se feresc unele de celelalte. Eu o să-i spun lui Babette.” Babette era favorita lui Freud.

„Eu o să-i spun Bătrânei Billig”, zise Susie ursul.

„Eu o să-i spun lui Annie care ţipă”, zise tata; părea să fie buimăcit.

Nimeni nu se oferi să-i spună ceva Jolantei, aşa că am spus că o să-i zic eu. Franny se uită la mine, dar reuşii să mă uit în altă parte. Am văzut că Frank îşi concentrase atenţia asupra manechinului de croitorie, spera să obţină de la el un semn sigur. Lilly se duse în camera ei; arăta atât de mică, mi-am zis, ea era chiar atât de mică, firește. Trebuie să se fi dus în camera ei să încerce să mai crească – să scrie, să scrie. Când ţineam conferinţele noastre de familie în acest al doilea Hotel New Hampshire, Lilly era încă atât de mică încât tata părea să uite că ea are optsprezece ani; o lua câteodată şi o aşeza pe genunchi, jucându-se cu coada ei de cal. Lilly nu se supăra; singurul lucru care-i plăcea că e atât de mică, îmi spunea ea, era faptul că tata se mai purta cu ea de parcă ar fi fost un copil.

„Copilul nostru scriitor”, cum se referea, Frank, agentul, câteodată la ea.

„Hai să ne plimbăm, tăticule”, am spus din nou. Nu eram sigur dacă mă auzise.

Am trecut prin hol; cineva vărsase o scrumieră pe canapeaua desfundată din faţa biroului recepţiei şi mi-am dat seama că trebuie să fi fost ziua lui Susie de făcut curat în hol. Susie era bine intenţionată, dar neglijentă; holul arăta ca dracu atunci când era ziua ei de făcut curat.

Franny stătea la poalele scărilor, uitându-se în sus. Nu-mi aminteam când îşi schimbase hainele, dar deodată mi se părea că e îmbrăcată elegant. Purta rochie. Franny nu era o fiinţă care să se îmbrace în blue-jeans şi maiou – îi plăceau fuste largi şi bluze – dar nici nu ţinea la rochii, şi acum purta rochia ei frumoasă, verde, cu bretele subţiri pe umăr.

„A venit toamna”, i-am spus. „Asta e o rochie de vară. O să-ţi fie rece.”

„Nu ies din casă”, zise Franny, tot uitându-se în sus pe scări. M-am uitat la umerii ei goi şi mi s-a făcut frig. Era

după-amiază târziu, dar amândoi ştiam că Ernst nu-şi terminase treaba – era încă la lucru, sus la etajul cinci. Franny o porni în sus pe scări. „Mă duc numai să-l liniştesc”, îmi spuse ea, fără să se uite la mine sau la tata. „N-avea nicio grijă, nu-i voi spune ce ştim – o s-o fac pe proasta. Mă duc numai să văd ce ştie.”

„E o otreapă, nu altceva, Franny”, i-am zis.

„Ştiu”, spuse ea, „şi tu te gândeşti prea mult la mine.”

Am ieşit cu tata pe Krugerstrasse. Era prea devreme pentru târfe, dar ziua de muncă se terminase de mult; navetiştii erau liniştiţi acasă în suburbii şi numai lumea elegantă, care-şi omora timpul înainte de cină – sau înainte de operă –, hoinărea pe stradă.

Am coborât pe Karntnerstrasse spre Graben şi am căscat gura, cum se cuvenea, la domul sfântul Ştefan. Ne-am dus spre Neuer Markt şi am privit nudurile Fântânii Donner. Mi-am dat seama că tata nu ştie nimic despre ele, aşa că i-am făcut o scurtă expunere asupra măsurilor represive ale Mariei Tereza. Păru a fi realmente interesat. Am trecut pe lângă impresionanta intrare în stacojiu şi auriu a hotelului Ambassador din Neuer Markt; tata evită să se uite la Ambassador sau se uită la porumbeii care se murdăreau în fântână. Am mers mai departe. N-avea să se întunece atât de repede. Când trecurăm pe lângă Kaffee Mozart, tata spuse: „Arată a fi un local drăguţ. Mult mai drăguţ decât Kaffee Mowatt.”

„Chiar este”, am zis, ascunzându-mi surprinderea că nu fusese niciodată pe acolo.

„Trebuie să ţin minte să vin odată aici”, spuse el.

Am încercat să fac ca plimbarea noastră să ne ducă în altă parte, dar am ajuns la Hotelul Sacher tocmai când pe cer lumina începea să scadă – şi când se aprindeau luminile în Barul Sacher. Ne-am oprit să-i privim cum aprind luminile; pur şi simplu cred că e cel mai frumos bar din lume. „*In den ganzen Welt*”, zise Frank.

„Hai să bem ceva aici”, spuse tata şi intrarăm. Eram cam neliniştit de felul în care era îmbrăcat tata. Eu arătam cum trebuie; aşa arăt întotdeauna – cum trebuie. Dar deodată tata îmi păru cam ponosit. Îmi dădui seama că pantalonii lui erau atât de necălcaţi că arătau ca nişte burlane – numai că atârnau; pierduse din greutate în Viena. Fără mâncarea gătită acasă cam slăbise, şi cureaua lui era prea largă – de fapt, băgai de seamă că era cureaua lui Frank; tata o împrumutase. Avea o cămaşă foarte

decolorată cu dungi gri-albe, care era cum trebuie – fusese a mea, mi-am dat seama, înainte ca ultimele faze ale ridicării greutăţilor să-mi transforme partea superioară a trupului; acum nu mi-ar fi venit, dar nu era o cămaşă proastă, numai că era decolorată şi puţin cam boţită. Ce nu mergea era cămaşa în dungi şi haina în carouri. Slavă Domnului nu purta cravată niciodată – m-am înfiorat gândindu-mă ce fel de cravată ar purta tata. Dar după aceea mi-am dat seama că nimeni în Sacher n-avea să fie arogant cu noi, fiindcă am văzut pentru prima dată a ce arăta într-adevăr tata. Arăta ca un milionar excentric; arăta a fi cel mai bogat om din lume, dar ca un om căruia nu-i pasă de nimic. Arăta ca însăşi acea admirabilă combinaţie de generozitate şi nepăsare; putea să poarte orice şi să arate de parcă ar fi avut în buzunare un milion de dolari – chiar dacă buzunarele aveau găuri. În barul Sacher erau oameni grozav de bine îmbrăcaţi şi bogaţi, dar când intrarăm, tata şi cu mine, toţi se uitau la el cu un fel de invidie înduioşătoare. Cred că tata putea să observe acest lucru, deşi nu era în stare să vadă decât prea puţin din lumea reală; şi în mod sigur era naiv în ceea ce priveşte felul în care îl priveau femeile. Erau oameni în barul Sacher care-şi pierduseră mai mult de o oră îmbrăcându-se şi tata era un om care locuise în Viena mai mult de şapte ani şi nu-şi pierduse mai mult de cincisprezece minute ca să-şi cumpere cu ce să se îmbrace. Purta ce-i cumpărase mama şi ce împrumuta de la Frank şi de la mine.

„Bună seara, domnule Berry”, îi spuse barmanul şi atunci mi-am dat seama că tata venea aici mereu.

„*Guten Abend*”, zise tata. Cam atâta germană ştia. Putea să spună „*Bitte*” şi „*Auf Wiedersehen*”. Şi se pricepea grozav să se încline.

Eu am luat o bere şi tata a luat „ca de obicei”. Băutura „obişnuită” a tatei era un amestec groaznic şi bine agitat care avea la bază ceva whisky sau rom, dar semăna cu o îngheţată cu sirop şi frişcă. Nu era un băutor; sorbi doar puţin din ea şi apoi se amuză ore întregi cu restul. Nu era acolo ca să bea.

Oamenii cei mai bine îmbrăcaţi din Viena se opreau şi intrau şi oaspeţii Hotelului Sacher îşi alcătuiau programul sau îşi întâlneau tovarăşii de cină în barul Sacher. Desigur că barmanul n-a ştiut niciodată că tata locuia în groaznicul Hotel New Hampshire, la câteva minute depărtare – mergând încet. Mă întreb de unde credea barmanul că vine

tata. De pe un iaht, cred; de la Bristol cel puţin sau de la Ambassador sau de la Imperial. Şi mi-am dat seama că tata nu ar fi trebuit niciodată să poarte haină albă de seară ca să arate ca un gentleman.

„Ei", îmi zise încetişor tata în barul Sacher. „Ei, John, sunt un ratat. V-am dezamăgit pe toţi,"

„Nu, nu ne-ai dezamăgit", i-am zis.

„Acum ne întoarcem în ţara celor liberi", spuse tata, amestecând băutura lui greţoasă cu degetul arătător şi apoi sugându-şi degetul, „S-a terminat cu hotelurile", spuse el liniştit. „O să trebuiască să-mi caut o slujbă."

Spuse acest lucru în felul în care altcineva ar fi spus că urma să aibă o operaţie. Nu puteam suferi să văd cum îl încolţea realitatea.

„Şi voi, o să trebuiască să mergeţi la şcoală", spuse el. „La colegiu", adăugă el visător.

I-am amintit că fuseserăm cu toţii la şcoală şi la colegiu. Frank şi Franny şi chiar şi eu ne luaserăm diplomele universitare; şi Lilly de ce ar avea nevoie să-şi termine studiile – în literatura americană – când ea terminase oricum un roman.

„O", zise el. „Ei, atunci poate că toţi o să trebuiască să ne găsim slujbe."

„Aşa da", am spus. Se uită la mine şi zâmbi; se aplecă şi mă sărută pe obraz. Arăta atât de la locul lui, că nimeni din barul acela n-ar fi putut să se gândească – chiar şi pentru o clipă – că eram amantul acestui om între două vârste. Era un sărut între tată şi fiu şi îl priviră pe tata cu şi mai mare invidie decât o făcuseră când intrase în bar.

Trecu o veşnicie până termină să se amuze cu băutura lui. Eu mai băui două beri. Ştiu ce făcea. Absorbea atmosfera din barul Sacher, se uita bine pentru ultima oară la Sacher; îşi închipuia, desigur, că era proprietarul hotelului – că locuia acolo.

„Mamei tale", spuse el, „i-ar fi plăcut toate astea." Îşi mişcă puţin mâna, apoi şi-o odihni pe genunchi.

I-ar fi plăcut tot ce?, mă întrebam. Hotelul Sacher şi barul Sacher – o, da. Dar ce altceva i-ar mai fi plăcut? Fiul ei care-şi lăsase barbă şi încerca să descifreze mesajele mamei sale – ce voia ea – uitându-se la un manechin de croitorie? Cea mai mică fiică a ei, Lilly încercând să crească? Cea mai mare fiică, Franny, încercând să afle tot ce ştia un pornograf? Şi oare m-ar fi iubit?, mă întrebam; fiul care-şi curăţase limbajul, dar care voia mai mult ca

orice să facă dragoste cu sora sa. Şi Franny voia! De aceea se dusese la Ernst, firește.

Tata nu putea şti de ce am început să plâng, dar îmi spuse tot ce trebuia. „N-o să fie atât de rău", mă asigură el. „Fiinţele umane sunt remarcabile – cum învăţăm noi să ne obişnuim cu toate", îmi spuse tata, „altfel nu am putea deveni destul de puternici, nu-i aşa? Ce altceva ne face să fim puternici?", întrebă tata.

Toată lumea din barul Sacher se uita la mine cum plângeam şi cum mă mângâia tata. Cred că ăsta e motivul pentru care e cel mai frumos bar din lume, după părerea mea: are darul de a face pe oricine să nu se simtă rău fiind nefericit.

M-am simţit mai bine cu braţul tatei înconjurându-mi umerii.

„Noapte bună, domnule Berry", zise barmanul.

„*Auf Wiedersehen* ", spuse tata; ştia că nu va mai reveni acolo niciodată.

Afară totul se schimbase. Era întuneric. Era toamnă. Primul om care trecu pe lângă noi, mergând grăbit, purta pantaloni negri, pantofi negri de lac şi o haină albă de seară.

Tata nu-l observă pe omul cu haina albă de seară, dar eu nu m-am simţit bine cu această prevestire, cu această aducere aminte; bărbatul cu haină albă de seară, ştiam, era îmbrăcat ca să se ducă la Operă. Se grăbea ca să ajungă la vreme. „Sezonul de toamnă", cum mă prevenise Fehlgeburt, sosise. Puteai să-l simţi în aer.

Sezonul din anul 1964 la Metropolitan Opera din New York se deschisese cu *Lucia di Lammermoor* de Donizetti. Am citit acest lucru într-una dintre cărţile lui Frank despre operă, dar Frank spune că se îndoieşte foarte tare că, în Viena, sezonul s-ar fi deschis cu *Lucia*. Frank spune că probabil trebuie să se fi deschis cu ceva mai vienez. „Cu iubitul lor Strauss, cu iubitul lor Mozart; chiar şi cu nemţoiul acela, Wagner", susţine Frank. Şi nici nu ştiu dacă era seara de deschidere când tata şi cu mine l-am văzut pe omul cu haina albă de seară. Era limpede doar că Opera de Stat îşi începuse sezonul.

„Versiunea italiană din 1835 a Luciei s-a prezentat în premieră la Viena în 1837", mi-a spus Frank. „Desigur, a fost reluată de câteva ori de atunci. Poate cea mai remarcabilă reprezentaţie", adăugă Frank, „a fost aceea cu Adelina Patti în rolul principal – şi mai ales acea seară

când rochia ei a luat foc, tocmai când începuse să cânte aria nebuniei."

„Ce arie a nebuniei, Frank?", l-am întrebat.

„Trebuie s-o vezi ca s-o crezi", spuse Frank, „şi e cam greu de crezut, chiar şi aşa. Dar rochia lui Patti a luat foc tocmai când începuse să cânte aria nebuniei – scena era luminată cu lămpi de gaz în acele zile şi trebuie să se fi apropiat de una dintre ele. Şi ştii ce a făcut marea Adelina Patti?", mă întrebă Frank.

„Nu", am zis.

„Şi-a smuls rochia care ardea şi a continuat să cânte", spuse Frank. „Ce zile erau atunci în Viena."

Şi într-una dintre cărţile lui Frank am citit că *Lucia* cântată de Adelina Patti părea să fie predestinată unor asemenea întâmplări. În Bucureşti, de pildă, faimoasa scenă a nebuniei a fost întreruptă de un spectator care a căzut în fosa orchestrei – peste o femeie – şi în panica generală cineva a ţipat „Foc!". Dar marea Adelina Patti a strigat: „Nu-i niciun foc!", şi a continuat să cânte. Şi în San Francisco, un sucit a aruncat o bombă pe scenă, şi neînfricata Patti a ţintuit încă o dată spectatorii în locurile lor. În ciuda faptului că bomba a făcut explozie! „O bombă mică", mă asigurase Frank.

Dar bomba pe care Frank şi cu mine o văzuserăm cărată la Operă, între Arbeiter şi Ernst, nu era mică; era tot atât de grea ca şi Sorrow, bomba aceea era cât un urs. Şi e îndoielnic că la Opera de Stat din Viena se juca *Lucia* de Donizetti în seara în care tata şi cu mine spuseserăm *auf Wiedersehen* Hotelului Sacher. Mi-ar plăcea să cred că era *Lucia* din anumite motive. E o mulţime de sânge şi Schlagobers în această operă – chiar şi Frank e de acord – şi într-un fel povestea nebunească a unui frate care o împinge pe sora sa la nebunie şi-i provoacă moartea, deoarece o sileşte să accepte un bărbat pe care nu-l iubeşte... Ei bine, puteţi să vă daţi seama de ce această versiune anume de sânge şi Schlagobers mi se părea mie potrivită.

„Orice operă aşa-zis serioasă e sânge şi Schlagobers ", îmi spusese Frank. Eu nu cunosc atât de multe lucruri despre operă ca să ştiu dacă asta e adevărat; tot ce ştiu e că sunt de părere că *Lucia di Lammermoor* trebuie să se fi jucat la Opera de Stat din Viena în seara în care tata şi cu mine ne întorceam de la Hotelul Sacher la Hotelul New Hampshire.

„N-are nicio importanţă care operă se juca”, spune întotdeauna Frank, dar mie îmi place să cred că a fost *Lucia*, îmi place să cred că faimoasa scenă a nebuniei nu se desfăşura încă atunci când tata şi cu mine soseam la Hotelul New Hampshire. În hol era Susie ursul – fără capul ei de urs! – şi plângea. Tata trecu pe lângă Susie, fără să pară a fi observat cât de supărată era – şi fără costum! – dar tata era obişnuit cu urşi nefericiţi.

Se duse sus pe scări. Voia să-i spună lui Annie care ţipă veştile proaste referitoare la radicali, veştile proaste referitoare la Hotelul New Hampshire. „Poate că e cu un client sau e pe stradă”, i-am zis, dar tata îmi spuse că o va aştepta în faţa camerei ei.

M-am aşezat lângă Susie.

„E încă împreună cu el”, plângea Susie. Dacă Franny mai era cu Ernst, pornograful, însemna ca nu stăteau numai de vorbă. Nu mai era niciun motiv să te prefaci că eşti un urs. Am luat capul de urs al lui Susie, mi l-am pus, l-am scos. Nu puteam sta acolo în hol aşteptând-o pe Franny, ca pe o târfă, să termine cu el – să vină din nou jos în hol – şi ştiam că nu pot să mă amestec. Ar fi fost prea târziu, ca întotdeauna. Nu era nimeni prin jur la fel de rapid ca Harold Swallow, de data asta; nu era Braţul Negru al Legii. Junior Jones ar fi putut să-i vină în ajutor lui Franny, dar era prea târziu – la fel ca şi pentru mine —ca s-o salveze de Ernst. Dacă aş fi rămas în hol cu Susie, aş fi plâns împreună cu ea, şi plânsesem oricum prea mult, mi-am zis.

„I-ai spus Bătrânei Billig?”, am întrebat-o pe Susie. „Despre bombă?”

„A fost îngrijorată ce se va întâmpla cu afurisiţii ei de urşi din porţelan”, zise Susie şi continuă să plângă.

„Şi eu o iubesc pe Franny”, i-am spus lui Susie şi am îmbrăţişat-o.

„Nu ca mine”, zise Susie, înăbuşindu-şi plânsul. Da, ca tine, mi-am zis.

Am pornit în sus pe scări, dar Susie nu înţelesese ce voiam să fac.

„Sunt undeva la etajul trei”, zise Susie. „Franny a venit jos să ia o cheie, dar n-am văzut de la care cameră.” M-am uitat la biroul de la recepţie; puteai spune că Susie fusese de serviciu la recepţie, fiindcă pe birou era o mare harababură.

„O caut pe Jolanta”, i-am zis lui Susie. „Nu pe Franny.” „Te duci să-i spui, nu?”, întrebă Susie.

Dar pe Jolanta n-o interesa să i se spună orice ar fi fost.

„Am să-ţi spun ceva”, i-am zis afară la uşă.

„Trei sute de şilingi”, spuse ea, aşa că i-am strecurat banii pe sub uşă.

„Bine, poţi intra”, a zis Jolanta. Era singură; se pare că abia plecase un client fiindcă şedea pe bideu, goală, în afară de sutien.

„Vrei să-mi vezi şi ţâţele?”, mă întrebă Jolanta. „Ţâţele costă încă o sută de şilingi.”

„Vreau să-ţi spun ceva”, i-am spus.

„Asta te costă încă o sută”, zise ea, spălându-se cu aceeaşi neglijentă lipsă de energie cu care o gospodină îşi spală vasele.

I-am dat o sută de şilingi şi şi-a scos sutienul. „Dezbracă-te”, îmi porunci ea.

M-am dezbrăcat şi i-am spus: „E vorba de tâmpiţii de radicali. Au stricat totul. Vor să arunce în aer Opera.”

„Ei şi?”, zise Jolanta privind cum mă dezbrac. „Trupul tău e total aiurea”, îmi spuse ea. „De fapt eşti un individ mic cu muşchi mari.”

„S-ar putea să am nevoie să împrumut ce ţii în poşetă”, i-am zis, „până o să intervină poliţia.” Dar Jolanta nu luă în seamă ce-i spusesem.

„Îţi place în picioare, la perete?” mă întrebă ea. „Aşa vrei? Dacă folosim patul – dacă trebuie să mă lungesc în pat – e o sută de şilingi în plus.” M-am rezemat de perete şi am închis ochii.

„Jolanta”, am zis. „Sunt foarte serioşi. Fehlgeburt e moartă. Şi smintiţii ăştia au o bombă, o bombă mare.”

„Fehlgeburt s-a născut moartă”, zise Jolanta îngenunchind şi sugându-mă cu gura. Mai târziu îmi puse un prezervativ. Am încercat să mă concentrez, dar când s-a ridicat şi, stând lângă mine, m-a băgat în ea, izbindu-mă de perete, m-a informat imediat că nu eram destul de înalt ca s-o fac în picioare. I-am plătit o altă sută de şilingi şi am încercat s-o facem în pat.

„Acum nu eşti destul de tare”, se plânse ea şi m-am întrebat dacă neputinţa mea de a fi destul de tare mă va costa o altă sută de şilingi.

„Te rog să nu afle radicalii că ştii ce-i cu ei”, i-am zis Jolantei. „Şi va fi probabil mai bine pentru tine dacă ai să

pleci de aici pentru câtva timp – nimeni nu ştie de fapt ce se va întâmpla cu hotelul. Noi ne întoarcem în America."

„Bine, bine", spuse ea îmbrâncindu-mă de pe ea. Se ridică în pat în capul oaselor, se dădu jos şi se aşeză apoi din nou pe bideu. „*Auf wiedersehen*", zise ea.

„Dar n-am juisat", am spus.

„Cine-i de vină?", mă întrebă ea, spălându-se, iar şi iar.

Cred că dacă aş fi juisat, m-ar fi costat o altă sută de şilingi. M-am uitat la spatele ei lat mişcându-se pe bideu, se clătina cu ceva mai mare intensitate decât cea cu care se mişcase când fusese sub mine. Fiind cu spatele la mine, i-am luat poşeta de pe pat şi m-am uitat în ea. Arăta de parcă Susie ursul ar fi avut grijă de ea. Un tub cu un soi de unsoare se deschisese; interiorul poşetei Jolantei era mânjit cu un fel de cremă. Obişnuitul ruj, obişnuitele pacheţele de prezervative (mi-am dat seama că uitasem să-l scot pe al meu), obişnuitele ţigări, nişte pastile, parfum, şerveţele, mărunţiş, un portofel umflat şi mici borcănele cu tot felul de fleacuri. Nu era niciun cuţit, ca să nu mai vorbesc de revolver. Poşeta ei era o ameninţare înşelătoare, poşeta ei era o mistificare; ea practica o parodie a sexului şi acum – se pare – ea era numai o parodie a violenţei. Apoi am simţit că un borcan era ceva mai mare decât restul – de fapt era de o mărime incomodă. L-am scos din poşetă şi m-am uitat la el; Jolanta se întoarse şi ţipă la mine.

„Copilul meu!", strigă ea. „Pune copilul jos!" Aproape că l-am scăpat din mână – borcanul acela mare. Şi în lichidul tulbure, înotând în el, am văzut un fetus uman, un mic embrion cu pumnii strânşi care fusese singura floare a Jolantei înăbuşit în faşă. În mintea Jolantei – în felul în care un struţ îşi bagă capul în nisip – acest embrion era un fel de parodie de armă? Asta era ce atingea ea în poşetă, asta era pe ce punea ea mâna când era la greu? Şi ce improbabilă linişte îi aducea?

„Pune copilul jos!", strigă Jolanta apropiindu-se goală de mine, cu apa scurgându-se pe ea.

Am pus uşurel fetusul în borcan pe perna patului şi am fugit.

Am auzit-o pe Annie care ţipă clamându-şi falsul orgasm când am deschis şi-am închis uşa Jolantei. Se pare că tata îi împărtăşea veştile proaste. M-am aşezat pe jos pe palierul etajului doi, nevrând s-o văd pe Susie în hol, şi neîndrăznind să o caut pe Franny la etajul de deasupra. Tata ieşi din camera lui Annie care ţipă, îmi spuse noapte

bună cu o mână pe umărul meu şi coborî pe scări ca să se ducă la culcare.

„I-ai spus?", am strigat după el.

„Se pare că n-o interesează", zise tata. M-am dus şi am bătut la uşa lui Annie care ţipă.

„Ştiu", mi-a spus când a văzut cine e.

Dar nu fusesem în stare să juisez cu Jolanta; şi altceva mă stăpânea acum la uşa lui Annie care ţipă. „Păi, de ce nu spui aşa?", zise Annie care ţipă când eu nu spusesem încă nimic. „Cum e tatăl, aşa şi fiul", spuse ea. Mă ajută să mă dezbrac; ea era oricum dezbrăcată. Nu era de mirare că muncea din greu, îmi dădui seama – fiindcă nu cunoştea sistemul de a cere bani pentru toate „suplimentele" pe care Jolanta le taxa. Annie care ţipă o făcu pentru patru sute de şilingi net.

„Şi dacă nu juisezi", îmi spuse ea, „e vina mea. Dar vei juisa", mă asigură ea.

„Te rog", i-am spus, „dacă pentru tine e totuna, aş vrea să nu juisezi. Adică vreau să spun să nu te prefaci. aş fi mulţumit cu un final liniştit ", am rugat-o, dar ea şi începuse să scoată nişte sunete ciudate sub mine. Şi apoi am auzit un sunet care m-a speriat. Nu semăna cu nimic din ce auzisem vreodată la Annie care ţipă; nu era nici cântul pe care Susie ursul îl obţinea de la Franny. Timp de o îngrozitoare clipă – fiindcă era atâta durere în acest sunet – am crezut că era cântul pe care Ernst pornograful o făcea pe Franny să-l cânte şi apoi mi-am dat seama că eu făceam acest sunet, era nenorocitul meu de glas tânguindu-se. Annie care ţipă începuse să cânte cu mine şi în tăcerea agitată care urmă teribilului nostru duet auzii ceva care era clar glasul lui Franny urlând – atât de aproape încât parcă ar fi fost pe palierul etajului doi – „O, Doamne, vrei să te grăbeşti şi să termini odată!"

„De ce-ai făcut-o?", i-am şoptit lui Annie care ţipă care gâfâia sub mine.

„Ce să fac?", întrebă ea.

„Falsul orgasm", i-am zis. „Te-am rugat să nu faci asta."

„Dar n-a fost fals", şopti ea. Şi înainte ca să am măcar timpul de a socoti ştirea aceasta ca un compliment, ea adăugă: „Nu imit niciodată un orgasm. Toate sunt adevărate. De ce dracu crezi că sunt o asemenea epavă?", mă întrebă ea. Şi de ce, fireşte, credeam eu că era atât de convinsă să nu vrea ca fiica ei cea neagră să facă „meseria" asta?

„Iartă-mă”, am şoptit.

„Sper chiar să arunce în aer Opera”, zise Annie care ţipă. „Sper să arunce în aer şi Hotelul Sacher. Sper să radă tot Karntnerstrasse”, adăugă ea. „Şi Ringstrasse şi pe toţi de pe ea. Toţi bărbaţii “, şopti Annie care ţipă.

Franny mă aştepta pe palierul etajului doi. Nu arăta mai rău ca mine. M-am aşezat lângă ea şi amândoi ne întrebam dacă ne „e bine". Niciunul dintre noi nu dădu un răspuns foarte convingător. Am întrebat-o pe Franny ce a aflat de la Ernst şi ea se-nfioră. Am luat-o de mijloc şi ne-am rezemat de balustrada scării. Am întrebat-o din nou.

„Cred că am aflat de toate”, şopti ea. „Ce vrei să ştii?”

„Totul”, am spus şi Franny închise ochii şi-şi puse capul pe umărul meu şi-şi întoarse faţa spre ceafa mea.

„Mă mai iubeşti?”, întrebă ea.

„Da, desigur că te iubesc”, am şoptit.

„Şi vrei să ştii totul?”, întrebă ea. Mi-am ţinut respiraţia şi Franny spuse: „Poziţia vacii? Asta vrei să ştii?”. O ţineam de mijloc şi nu puteam spune nimic. „Şi poziţia elefantului?”, mă întrebă ea. Simţeam că tremură; încerca din răsputeri să nu plângă. „Pot să-ţi spun câte ceva despre poziţia elefantului. Lucrul cel mai important e că doare”, spuse ea şi începu să plângă.

„Te-a lovit?”, am întrebat-o încetişor.

„Poziţia elefantului m-a făcut să mă doară”, zise ea. Am stat liniştiţi un timp, până a încetat să tremure. „Vrei să continuu?”, m-a întrebat. „Nu despre asta”, am zis. „Mă mai iubeşti încă?”, mă întrebă Franny. „Da, nu pot altfel”, am zis. „Bietul de tine”, spuse Franny. „Şi biata de tine”, i-am zis.

Există un lucru teribil la cei care se iubesc – vreau să spun la cei care se iubesc cu adevărat: cei care sunt îndrăgostiţi unul de celălalt. Chiar când se presupune că sunt nefericiţi şi se încurajează unul pe celălalt, chiar şi atunci ei se vor bucura în chip sexual de fiecare contact fizic; chiar când sunt într-un fel de doliu, ei pot fi excitaţi. Franny şi cu mine pur şi simplu nu puteam continua să stăm îmbrăţişaţi acolo pe scări; era imposibil să ne atingem unul de altul şi să nu vrem să ne atingem peste tot.

Cred că ar trebui să fiu recunoscător Jolantei că ne-a despărţit. Jolanta se ducea pe stradă, căutând pe cineva cu care să se poarte urât. Ne văzu pe Franny şi pe mine şezând pe scări şi mă lovi cu genunchiul în fluierul

piciorului. „O, iartă-mă!”, zise ea. Şi lui Franny, Jolanta îi spuse: „Nu te încurca cu el. Nu poate juisa.”

Fără un cuvânt, Franny şi cu mine o urmarăm mai mult sau mai puţin în hol – numai că Jolanta trecu prin hol şi ieşi pe Krugerstrasse, în timp ce noi ne-am dus să vedem ce e cu Susie ursul. Susie dormea pe canapeaua plină de scrum – faţa ei avea o expresie aproape senină. Susie nu era chiar atât de urâtă pe cât credea ea că e. Franny îmi spusese că gluma lui Susie că e chiar fata nu-urâtă-dacă-i-pui-un-sac-pe-cap nu era atât de amuzantă; cei doi bărbaţi care o violaseră îi puseseră un sac pe cap. „Aşa ca să nu trebuiască să ne uităm la tine”, îi spuseseră. Această cruzime poate face un urs din oricine.

„Violul chiar mă intrigă”, aveam să-i mărturisesc mai târziu lui Susie ursul, „fiindcă mi se pare cea mai crâncenă experienţă căreia îi poţi supravieţui; nu putem, de pildă, să supravieţuim propriei noastre asasinări. Şi presupun că e cea mai crâncenă experienţă pe care mi-o pot imagina, fiindcă nu pot să-mi închipui că aş face aşa ceva cuiva, nu-mi pot închipui că aş vrea s-o fac. De aceea e un sentiment atât de străin mie – şi cred că din această pricină pare atât de crâncen.”

„Eu mă pot închipui violând pe cineva”, zise Susie. „Pot să mă închipui violându-i pe blestemaţii care m-au violat. Dar asta din cauză că ar fi doar o răzbunare. Şi n-ar merge, să violez un bărbat blestemat. Fiindcă unui bărbat i-ar plăcea. Sunt bărbaţi care cred că nouă ne place să fim violate”, zise Susie. „Pot să creadă asta numai pentru că lor le-ar plăcea.”

Dar în holul cenuşiu al celui de al doilea Hotel New Hampshire, Franny şi cu mine încercarăm doar s-o calmăm pe Susie ursul şi s-o facem să se ducă în camera ei să se culce. O ridicarăm în picioare şi-i găsirăm capul; curăţarăm vechile mucuri de ţigară (pe care zăcea) de pe spatele ei miţos.

„Hai, scoate-ţi vechiul tău costum, Susie”, o îndemnă Franny.

„Cum ai putut – cu Ernst?”, mormăi Susie lui Franny. „Şi tu cum ai putut – cu târfe?”, mă întrebă ea. „Nu vă înţeleg pe niciunul din voi”, conchise Susie. „Sunt prea bătrână pentru aşa ceva.”

„Nu, eu sunt prea bătrân pentru aşa ceva, Susie”, zise blând tata. Nu îl observaserăm stând în hol după biroul de la recepţie; crezuserăm că s-a dus la culcare. Şi nici nu era

singur. Blânda şi materna radicală, draga noastră Schlagobers, draga noastră Schwanger era cu el. Era cu pistolul în mână şi ne făcu semn să ne întoarcem toţi la canapea.

„Fii drăguţ”, îmi spuse Schwanger, „adu-i pe Lilly şi pe Frank. Trezeşte-i frumuşel”, adăugă ea. „Nu fi brutal şi prea brusc.”

Frank era întins în pat şi manechinul de croitorie era lângă el. Era treaz de-a binelea. Nu trebui să-l trezesc. „Ştiam că nu trebuie să aşteptăm”, zise Frank. „Trebuia să fi dat alarma imediat.”

Lilly era şi ea trează. Lilly scria.

„Iată o nouă experienţă despre care să scrii, Lilly”, am glumit cu ea, ţinând-o de mână până ce ne-am întors în hol.

„Sper să fie doar o mică experienţă”, zise Lilly.

Toţi ne aşteptau în hol. Schraubenschlussel purta uniformă de vatman; avea un aer foarte „oficial”. Arbeiter venise îmbrăcat pentru lucru; era atât de bine îmbrăcat, de fapt, că nu ar fi părut nelalocul lui la Operă. Purta un smoching – negru. Şi fundaşul, cel care să dea semnalul, era acolo să-i conducă – Ernst frânge inimi, Ernst pornograful, Ernst steaua. Numai Bătrânul Billig – Bătrânul Billig radicalul – lipsea. Se sucea cum bate vântul, cum observase Arbeiter; Bătrânul Billig era destul de deştept ca să se fi exclus de la acest sfârşit al mişcării. El va fi gata pentru o nouă reprezentaţie; pentru Ernst şi Arbeiter, pentru Schraubenschlussel şi Schwanger aceasta era desigur reprezentaţia de gală (şi poate cea finală).

„Lilly dragă”, zise Schwanger. „Du-te şi adu-l pe Freud. Trebuie să fie şi el aici.”

Şi Lilly, din nou în rolul de urs de călăuză pentru Freud, îl aduse pe bătrânul credincios – lovind cu crosa de baseball podeaua, purtând doar halatul lui de mătase cu un dragon negru pe spate. (Chinatown, New York City, 1939!, ne spusese el.)

„Ce vis e ăsta?”, întrebă bătrânul. „Ce s-a întâmplat cu democraţia?”

Lilly îl aşeză pe Freud pe canapea lângă tata; Freud îl lovi imediat pe tata în fluierul piciorului cu crosa de baseball.

„O, iartă-mă!”, strigă Freud, „A cui anatomie era?”

„Win Berry”, zise tata încetişor; era ciudat, dar aceasta fu singura dată când noi, copiii, îl auzirăm spunându-şi

numele.

„Win Berry!”, strigă Freud. „Ei, cu Win Berry pe aproape nu se poate întâmpla nimic rău!” Nimeni nu era atât de sigur.

„Explicaţi-vă!”, strigă Freud către întunericul care-l înconjura. „Sunteţi cu toţii aici. Vă pot mirosi, vă pot auzi fiecare răsuflare.”

„E foarte uşor de explicat”, spuse calm Ernst.

„E o chestie elementară”, zise Arbeiter. „Cu adevărat elementară.”

„Avem nevoie de un şofer”, spuse Ernst domol, „cineva care să conducă maşina.”

„Merge ca un vis”, spuse Schraubenschlussel admirativ. „Toarce ca o pisicuţă.”

„Condu-o singur, Cheie fixă”, am zis.

„Taci din gură, dragă”, îmi zise Schwanger; m-am uitat la revolverul ei ca să fiu sigur că era îndreptat spre mine.

„Gura, halterofilule”, zise Cheie fixă; avea o unealtă scurtă şi grea care ieşea din buzunarul pantalonilor uniformei lui de conductor de tramvai şi-şi rezema mâna pe ea, de parcă ar fi fost patul unui pistol.

„Fehlgeburt era plină de îndoieli”, zise Ernst.

„Fehlgeburt e moartă”, spuse Lilly – realista familiei noastre, scriitoarea familiei.

„Fehlgeburt a fost bolnavă mortal de romantism”, zise Ernst. „Întotdeauna punea la îndoială care să fie mijloacele.”

„Scopul scuză mijloacele, cum ştiţi”, interveni Arbeiter. „Asta e chiar elementar.”

„Eşti un imbecil, Arbeiter”, spuse Franny.

„Şi eşti un făţarnic asemenea oricărui capitalist!”, îi spuse Freud lui Arbeiter.

„Dar mai ales un imbecil, Arbeiter”, zise Susie ursul. „Un imbecil cu adevărat elementar.”

„Ursul ar fi un bun şofer”, zise Schraubenschlussel.

„Ia-o în urechi, Cheie fixă”, spuse Susie ursul.

„Ursul e prea ostil, ca să te poţi încrede în el”, zise Ernst, foarte logic.

„Poţi paria pe orice”, spuse Susie ursul.

„Eu ştiu să conduc maşina”, îi spuse Franny lui Ernst.

„Nu ştii”, am zis. „Nici n-ai luat niciodată permisul de conducere, Franny.”

„Dar ştiu să conduc”, zise Franny. „Frank m-a învăţat.”

„Eu pot să conduc mai bine ca tine, Franny”, spuse Frank. „Dacă vreunul din noi trebuie să conducă, eu sunt cel mai bun şofer.”

„Nu, eu sunt”, zise Franny.

„M-ai surprins, Franny”, spuse Ernst. „Ai fost mai bună decât am crezut că ai putea fi când a fost să urmezi nişte indicaţii – ai fost pricepută în a le pune în aplicare.”

„Stai locului, dragă”, îmi zise Schwanger, fiindcă îmi zvâcneau braţele – aşa cum se întâmpla când ridicam greutăţile mai multă vreme.

„Ce înseamnă asta?”, îl întrebă tata pe Ernst; cunoştinţele sale de germană erau precare. „Ce indicaţii – ce instrucţiuni?”, întrebă tata.

„M-a regulat”, îi spuse Franny tatei.

„Stai cuminte”, îi spuse Cheie fixă tatei, apropiindu-se de el cu unealta sa. Dar Frank trebui să-i traducă tatei.

„Stai acolo unde eşti, tăticule”, zise Frank.

Freud tot dădea din crosa de baseball, de parcă ar fi fost o pisică şi crosa i-ar fi fost coada, şi-l lovi pe tata la picior – o dată, de două ori, de trei ori. Ştiam că tata ar vrea să-i ia crosa. Era foarte bun la mânuirea ei.

Câteodată când Freud dormea, tata ne ducea la Stadtpark şi ne zvârlea câteva mingi joase. Tuturor ne plăcea să prindem o minge joasă. Jucam oleacă de baseball american în Stadtpark, tata zvârlind mingi joase. Chiar şi lui Lilly îi plăcea să joace. Nu trebuie să fii mare ca să prinzi o minge joasă. Cel mai nepriceput era Frank, eu şi Franny ne pricepeam să le prindem – în multe privinţe, eram cam la fel. Tata ne zvârlea mingile joase cele mai puternice lui Franny şi mie.

Dar Freud ţinea acum crosa şi o folosea ca să-l potolească pe tata.

„Te-ai culcat cu Ernst, Franny?”, o întrebă tata încetişor.

„Da”, şopti ea. „Iartă-mă.”

„Te-ai culcat cu fiica mea?”, îl întrebă tata pe Ernst. Ernst tratã întrebarea ca pe o problemă de metafizică. „Era o fază necesară”, zise el şi în acel moment ştiam că aş fi putut face ce ar fi făcut Junior Jones: puteam ridica de două ori greutatea mea – de trei sau de patru ori, repede; aş fi putut ridica greutatea aceea şi n-aş fi simţit nimic.

„Fata mea a fost o fază necesară?”, îl întrebă tata pe Ernst.

„Acum nu suntem într-o situaţie emoţională”, spuse Ernst. „Acum e vorba de o chestie tehnică”, zise el

ignorându-l pe tata. „Deşi sunt sigur, Franny, că ai putea să faci o treabă bună conducând maşina, Schwanger ne-a cerut ca fiecare din voi copiii să fiţi cruţaţi.”

„Chiar şi halterofilul?” întrebă Arbeiter.

„Da, şi el mi-e drag”, zise Schwanger, zâmbindu-mi, cu revolverul în mână.

„Dacă îl pui pe tata să conducă maşina aceea, te omor!”, zbieră deodată Franny la Ernst. Şi Cheie fixă se apropie de ea cu scula lui; dacă ar fi atins-o, ceva s-ar fi întâmplat, dar el rămase doar lângă ea. Crosa lui Freud bătea podeaua întruna. Tata ţinea ochii închişi; îi era foarte greu să ne urmărească în germană. Trebuie să fi visat la mingi joase grele zvârlite net în careu.

„Schwanger ne-a rugat, Franny”, spuse Ernst, cu răbdare, „să nu vă facem orfani de mamă şi de tată. Nu vrem să-i facem nimic tatălui tău, Franny. Şi nu-i vom face atâta timp cât altcineva va face o treabă bună conducând maşina.”

Urmă o tăcere confuză în holul Hotelului New Hampshire. Dacă noi, copiii, eram scutiţi, dacă tata trebuia să fie cruţat şi Susie ursul nu era de încredere, voia oare Ernst să folosească una din târfe ca şofer? Nu puteai să ai încredere în ele – categoric. Erau preocupate numai de ele însele. În timp ce Ernst pornograful ne învăţa dialectica lui, târfele se strecuraseră pe lângă noi, prin hol – plecau din Hotelul New Hampshire.

În echipă, fără un cuvânt, – erau prietene la cataramă în caz de criză – o ajutau pe Bătrâna Billig să-şi mute urşii de porţelan. Duceau cu ele pomezile lor, periuţele lor de dinţi, pilulele, parfumurile şi prezervativele.

„Erau şobolanii care părăseau vasul care se scufundă”, cum spunea Frank mai târziu. Ele nu sufereau de romantismul lui Fehlgeburt; nu fuseseră niciodată altceva decât nişte târfe. Ne-au părăsit fără să spună la revedere.

„Aşadar cine va fi şoferul, super-rahat?”, îl întrebă Susie ursul pe Ernst. „Cine dracu' a rămas?”

Ernst zâmbi, un zâmbet plin de dezgust, şi el îi zâmbea lui Freud. Deşi Freud nu putea vedea acest lucru, Freud şi-l imaginase. „Eu!”, strigă el de parcă ai fi câştigat un premiu; era atât de agitat, încât crosa bătea podeaua de fiecare dată de două ori. „Eu sunt şoferul”, strigă Freud.

„Da, tu eşti”, zise Ernst grozav de încântat.

„Superb!”, strigă Freud. „O treabă perfectă pentru un orb!”, răcni el, cu crosa de baseball ca o baghetă dirijând

orchestra – Orchestra lui Freud a Operei de Stat din Viena!

„Şi tu îl iubeşti pe Win Berry, nu-i aşa, Freud?", îl întrebă Schwanger cu delicateţe pe bătrân.

„Desigur că-l iubesc", strigă Freud. „Ca pe propriul meu fiu!", ţipă Freud, îmbrăţişându-l pe tata, cu crosa de baseball între picioare.

„Aşa că, dacă vei conduce maşina cum trebuie", îi spuse Ernst lui Freud, „Win Berry nu va păţi nimic."

„Dacă o zbârceşti", spuse Arbeiter, „îi vom omorî pe toţi."

„Unul câte unul", adăugă Schraubenschlussel.

„Cum poate conduce un orb maşina, imbecililor?", ţipă Susie ursul.

„Explică-le cum vine treaba, Schraubenschlussel", spuse calm Ernst. Şi acum sosise clipa cea mare a lui Cheie fixă, clipa pentru care trăia – să descrie fiecare scump detaliu al poftei inimii lui. Arbeiter părea a fi cam gelos. Schwanger şi Ernst ascultau cu cele mai paşnice expresii pe faţă, ca nişte profesori mândri de elevul lor cel mai bun. Tata, desigur, nu ştia limba destul de bine ca să înţeleagă totul.

„O numesc o bombă cu simpatie", începu Cheie fixă.

„A, e superb!", strigă Freud; apoi chicoti. „O bombă cu simpatie! Isuse Cristoase!"

„Gura", zise Arbeiter.

„De fapt sunt două bombe", spuse Schraubenschlussel. „Prima bombă e maşina. Întreaga maşină", zise el, zâmbind şiret. „Maşina trebuie pur şi simplu detonată la o oarecare distanţă de Operă – de fapt foarte aproape de Operă. Dacă maşina explodează de la această distanţă, bomba de la Operă va exploda şi ea – se poate spune – „cu simpatie" faţă de prima explozie. Iată de ce îi spun o „bombă cu simpatie", adăugă Cheie fixă ca un cretin. Chiar şi tata ar fi înţeles până aici. „Mai întâi explodează maşina şi, dacă explodează aproape de Operă, atunci bomba cea mare – cea de la Operă – explodează. Bomba din maşină e ceea ce numesc o bombă de contact. Contactul e plăcuţa de înmatriculare din faţă. Când se apasă pe placa de înmatriculare, întreaga maşină sare în aer. Câţiva oameni din vecinătatea ei vor fi şi ei aruncaţi în aer", adăugă Schraubenschlussel.

„E inevitabil", zise Arbeiter.

„Bomba de la Operă", spuse Schraubenschlussel pe un ton afectuos, „e mult mai complicată decât o bombă de contact. Bomba de la Operă e o bombă chimică, dar ca să

fie pusă în mişcare e necesar un fel de impuls electric foarte delicat. Fitilul bombei de la Operă – într-un mod extrem de remarcabil de sensibil – răspunde unui fel anume de explozie din apropierea lui. E ca şi cum bomba de la Operă ar avea urechi “, zise Cheie fixă râzând. Era pentru prima dată că-l auzeam pe Cheie fixă că râde; un râset dezgustător. Lilly începu să se înece, ca şi cum îi venea să verse.

„N-o să păţeşti nimic, dragă”, o linişti Schwanger.

„Tot ce am de făcut e să conduc maşina cu Freud înăuntru în jos pe Ringstrasse până la Operă”, zise Schraubenschlussel. „Desigur va trebui să fiu atent să nu mă ciocnesc de ceva. Va trebui să găsesc un loc sigur unde să trag pe marginea străzii şi apoi să ies din maşină. Apoi Freud trece la volan. Nimeni n-o să ne spună să plecăm de acolo, înainte de a fi gata; nimeni în Viena nu-l ia la întrebări pe un vatman.”

„Ştim că ştii să conduci o maşină, Freud”, zise Ernst bătrânului. „Ai fost mecanic, nu-i aşa?”

„Da”, zise Freud; era fascinat.

„Voi sta lângă Freud, vorbindu-i pe fereastra dinspre volan”, zise Cheie fixă. „Aştept până-l văd pe Arbeiter că iese de la Operă şi traversează pe Karntnerstrasse de cealaltă parte.”

„Pe partea sigură!”, completă Arbeiter.

„Şi atunci îi spun lui Freud doar să numere până la zece şi să-i dea drumul!”, zise Schraubenschlussel. „Eu oricum am îndreptat maşina în direcţia necesară. Freud pur şi simplu îi va da drumul – cu cea mai mare viteză posibilă. El va da peste ceva – aproape imediat, oricum ar întoarce. E orb! “, strigă Cheie fixă, entuziasmat. „Trebuie să dea peste ceva. Şi când dă peste ceva, Opera s-a dus. Bomba cu simpatie va răspunde.”

„Bomba cu simpatie “, spuse tata ironic. Până şi tata înţelesese chestia cu simpatia.

„E într-un loc ideal”, spuse Arbeiter. „E acolo de multă vreme, aşa că ştim că nimeni nu ştie unde e. E foarte mare, dar e imposibil de găsit”, completă el. „E sub scenă.”

„E înglobată în scenă”, zise Schraubenschlussel.

„E chiar în locul unde vin să se încline dracului la sfârşit!”, spuse Arbeiter.

„Desigur, nu va omorî pe toată lumea”, zise firesc Ernst. „Toţi cei de pe scenă vor muri, şi probabil cei mai mulţi din orchestră, şi cei mai mulţi spectatori din primele

rânduri de locuri. Şi pentru cei care vor fi în siguranţă, departe de scenă, va fi chiar ca la Operă. Le va oferi un indiscutabil spectacol."

„Schlagobers şi sânge", o tachină Arbeiter pe Schwanger, dar ea doar zâmbi – cu revolverul în mână.

Lilly vomită. Când Schwanger se aplecă să o liniştească, aş fi avut posibilitatea să pun mâna pe revolver. Dar nu m-am gândit destul de iute. Arbeiter luă revolverul lui Schwanger, ca şi cum – spre ruşinea mea – fusese mai iute ca mine. Lilly continuă să vomite şi Franny încercă şi ea să o liniştească, Ernst însă vorbi mai departe.

„Când Arbeiter şi Schraubenschlussel se vor întoarce spunându-ne că au reuşit, atunci vom şti că nu trebuie să vătămăm deloc această minunată familie americană."

„Familia americană", spuse Arbeiter, „e o instituţie după care americanii se înnebunesc, cum se înnebunesc după eroii lor sportivi şi după stelele de cinema; ei acordă o tot atât de mare atenţie familiei ca şi hranei nesănătoase. Americanii sunt pur şi simplu nebuni după ideea de familie."

„Şi după ce aruncăm Opera în aer", zise Ernst, „după ce distrugem o instituţie pentru care vienezii au o profundă dragoste împinsă până la gradul dezgustător în care venerează cafenelele lor – şi în care venerează trecutul – ei bine... după ce aruncăm Opera în aer, vom intra în posesiunea unei familii americane. Vom avea o familie americană de ostatici. Şi de asemenea o tragică familie americană. Mama şi cel mai mic copil victimele unui accident. Americanilor le plac accidentele. Ei socotesc că dezastrele sunt curate. Şi iată avem un tată care se luptă să-şi crească patru copii care au supravieţuit şi noi îi avem pe toţi captivi."

Tata nu reuşi să-l urmărească pe Ernst prea bine şi Franny îl întrebă pe Ernst: „Care sunt cererile voastre? Dacă noi suntem ostatici, care sunt cererile?"

„Nicio cerere, dragă", spuse Schwanger.

„Noi nu cerem nimic", zise Ernst calm – întotdeauna calm. „Noi deja avem ce vrem. Când aruncăm în aer Opera şi vă avem ca prizonieri, avem oricum ce vrem."

„Un auditoriu", spuse Schwanger, aproape şoptind.

„Chiar un auditoriu foarte mare", zise Ernst. „Un auditoriu internaţional. Nu doar un auditoriu european, un auditoriu de Schlagobers şi sânge, ci şi un auditoriu american. Întreaga lume va asculta ce avem de spus."

„Despre ce?” întrebă Freud. Şi el şoptea.

„Despre totul”, zise Ernst atât de logic. „Vom avea un auditoriu pentru tot ce avem de spus – despre tot.” „Despre noua lume”, murmură Frank. „Da”, spuse Arbeiter.

„Cei mai mulţi terorişti dau greş”, argumentă Ernst, „fiindcă iau ostatici şi ameninţă cu violenţa. Dar noi începem cu violenţa. S-a şi dovedit că suntem capabili de aşa ceva. Apoi luăm ostatici. În acest mod toată lumea ne ascultă.”

Ne uitam toţi la Ernst – ceea ce, desigur, îi plăcea. El era un pornograf gata să ucidă şi să schilodească – nu pentru o cauză, ceea ce ar fi fost destul de stupid, ci pentru un auditoriu.

„Eşti total nebun”, îi spuse Franny lui Ernst. „Mă dezamăgeşti”, îi zise Ernst. „Ce-i asta?”, strigă tata. „Ce-ai spus?” „A spus că l-am dezamăgit, tăticule”, zise Franny. „Ea te dezamăgeşte pe tine!”, strigă tata. „Fiica mea te dezamăgeşte pe tine?”, zbieră tata la Ernst.

„Calmează-te”, îi spuse Ernst calm tatei.

„O regulezi pe fiica mea şi apoi îi spui că te dezamăgeşte!”, zise tata.

Tata smulse crosa de baseball din mâinile lui Freud. O făcu foarte repede. Luă crosa de parcă ar fi avut-o toată viaţa în mâinile lui şi o învârti orizontal, cu umerii şi şoldurile în ritm cu mişcarea şi urmând-o, era o mişcare perfectă care ar fi continuat chiar după ce ar fi lovit mingea. Şi Ernst pornograful, care se aplecă prea încet, îşi ţinu capul pentru frumoasa lovitură a crosei în poziţia unei perfecte mingi rapide şi înalte. Crac! Mai tare decât aş fi putut eu sau Franny să lovim o minge joasă. Tata îl lovi pe pornograf drept în frunte şi între ochi. Ceafa lui Ernst lovi podeaua mai întâi, călcâiele lui pocnind unul după altul; şi, aproape o întreagă clipă după ce capul lovise podeaua, trupul lui Ernst se lungi pe jos. O umflătură violentă de mărimea unei mingi de baseball se ridică între ochii lui Ernst, şi un firicel de sânge curse din una din urechile lui, ca şi cum ceva vital, dar mic – cum ar fi creierul, cum ar fi inima lui –, explodase înlăuntrul lui. Ochii îi erau larg deschişi şi ne dădurăm seama că Ernst pornograful vedea acum tot ce vedea şi Freud. Plecase pe fereastra deschisă cu o rapidă plesnitură de crosă.

„A murit?”, strigă Freud. Cred că, dacă Freud n-ar fi strigat, Arbeiter ar fi apăsat pe trăgaci şi l-ar fi omorât pe tata; strigătul lui Freud păru să-i schimbe gândul lui

Arbeiter. El băgă ţeava revolverului în urechea lui Lilly; Lilly tremură – nu mai putea vomita.

„Nu, te rog”, îi şopti Franny lui Arbeiter. Tata ţinea strâns crosa de baseball, dar fără să o mişte. Acum Arbeiter avea arma mai puternică şi tata trebuia să aştepte momentul potrivit.

„Toată lumea rămâne pe loc”, zise Arbeiter. Schraubenschlussel nu-şi mai lua ochii de la umflătura violetă de pe fruntea lui Ernst, dar Schwanger zâmbea – fiecăruia.

„Calm, calm”, intonă ea. „Să fim calmi.”

„Ce vei face acum?”, îl întrebă tata calm pe Arbeiter. Îl întrebă în engleză; Frank trebui să traducă.

În următoarele cinci minute, Frank fu ocupat să traducă, fiindcă tata voia să ştie tot ce se întâmplă. Era un erou, era în port la vechiul Arbuthnot-by-the-Sea şi era omul cu haina albă de seară – omul care răspunde de toate.

„Dă-i crosa înapoi lui Freud”, îi spuse Arbeiter tatei.

„Freud are nevoie de crosă”, îi spuse Schwanger prosteşte tatei.

„Dă-i crosa, tăticule”, spuse Frank.

Tata dădu crosa înapoi lui Freud şi se aşeză lângă el; îl luă de după gât şi-i spuse: „Nu trebuie să conduci maşina aceea.”

„Schraubenschlussel”, zise Schwanger. „Vei proceda exact cum am hotărât. Ia-l pe Freud cu tine şi pleacă.”

„Dar încă nu m-am dus la Operă!”, zise, în panică, Arbeiter. „Nu sunt încă acolo – să văd dacă e pauză, sau să fiu sigur că nu e. Schraubenschlussel trebuie să mă vadă ieşind de la Operă ca să ştie că totul e în regulă, ca să ştie că e momentul potrivit.”

Radicalii se uitară la conducătorul lor mort ca şi cum le-ar putea spune ce să facă; aveau nevoie de el.

„Tu te duci la Operă”, îi spuse Arbeiter lui Schwanger. „Eu rămân aici cu revolverul. Voi rămâne aici şi tu te vei duce la Operă”, îi spuse Arbeiter. „Când eşti sigură că nu e pauză, ieşi de la Operă şi Schraubenschlussel te vede.”

„Dar eu nu sunt îmbrăcată pentru, Operă”, spuse Schwanger. „Tu eşti îmbrăcat pentru Operă”, îi zise Schwanger lui Arbeiter.

„Nu trebuie să fii îmbrăcată pentru Operă ca să întrebi pe cineva dacă e pauză!”, răcni Arbeiter la ea. „Arăţi destul de bine ca să intri pe uşă şi să poţi vedea singură dacă e pauză. Eşti doar o bătrână doamnă – nimeni nu

ceartă o bătrână doamnă pentru felul în care e îmbrăcată, pentru numele lui Dumnezeu."

„Fiţi calmi, interveni mecanic Schraubenschlussel.

„Dar", zise blânda noastră Schwanger, „nu sunt chiar «o bătrână doamnă»."

„Termină, ce dracu!", strigă Arbeiter la ea. „Mişcă. Du-te acolo, repede! Îţi dăm zece minute. Apoi Freud şi Schraubenschlussel o pornesc."

Schwanger rămase locului, ca şi cum încerca să se hotărască dacă să scrie o nouă carte despre sarcină sau o nouă carte despre avort.

„Mişcă putoare", zbieră Arbeiter la ea. „Ţine minte, traversezi Karntnerstrasse. Şi uită-te unde e maşina noastră înainte de a traversa."

Schwanger plecă, străduindu-se, de fapt chiar potrivindu-şi pe faţă o expresie cât mai maternă posibilă în împrejurarea dată. N-o vom mai vedea niciodată. Cred că a plecat în Germania; s-ar putea ca într-o bună zi să publice o nouă carte de simboluri. S-ar putea să dea naştere unei noi mişcări, altundeva.

„Nu trebuie să faci asta, Freud", şopti tata.

„Ba, fireşte că trebuie s-o fac, Win Berry!", zise vesel Freud. Se ridică în picioare şi se duse bătând din crosă spre uşă. Ştia să se descurce destul de bine, dacă ţinem seama de întunericul profund în care trăia.

„Stai jos, bătrân nebun", îi spuse Arbeiter. „Mai avem zece minute. Nu uita să te dai jos din maşină, idiotule", îi spuse Arbeiter lui Schraubenschlussel, dar Cheie fixă se holba la fundaşul mort de pe podea. Şi eu mi-am căscat ochii la el. Timp de zece minute. Mi-am dat seama ce e un terorist. Un terorist e, cred eu, un alt gen de pornograf. Pornograful pretinde că e dezgustat de ce face; teroristul pretinde că pe el nu-l interesează mijloacele. Scopul, spun ei, acesta îi interesează. Dar şi unul şi celălalt mint. Lui Ernst îi plăcea pornografia; Ernst adora mijloacele. Nu are importanţă niciodată scopul – numai mijloacele contează. Teroristul şi pornograful fac ce fac numai pentru mijloace. Mijloacele înseamnă totul pentru ei. Explozia unei bombe, poziţia elefantului, Schlagobers şi sânge – toate astea le plac. Detaşarea lor intelectuală e o înşelăciune; indiferenţa lor e prefăcută. Şi unul şi celălalt mint când spun că au „scopuri înalte". Un terorist e un pornograf.

Vreme de zece minute Frank încercă să-i schimbe intenţiile lui Arbeiter, dar Arbeiter era prea mărginit ca să-

şi poată schimba gândurile. Cred că Frank reuşi doar să-l încurce pe Arbeiter.

Pe mine chiar mă buimăci.

„Ştii ce-i la Opera în seara asta, Arbeiter?", îl întrebă Frank.

„Muzică", zise Arbeiter, „muzică şi cântat."

„Dar are importanţă – ce operă", minţi Frank. „Adică, astă seară nu-i chiar un spectacol de sală plină – sper că ştii asta. Nu e un spectacol la care vienezii să vină buluc. Nu cum ar fi la Mozart, sau la Strauss. Nu-i nici măcar ca la Wagner."

„Puţin îmi pasă ce e", zise Arbeiter. „Primele rânduri vor fi pline. Primele rânduri sunt întotdeauna pline. Şi dobitocii de cântăreţi vor fi pe scenă. Şi orchestra va fi acolo."

„E *Lucia*", zise Frank. „Practic vorbind o sală goală. Nu trebuie să fii un wagnerian ca să ştii că nu merită să-l asculţi pe Donizetti. Mărturisesc că sunt oarecum un wagnerian, dar nu trebuie să împărtăşeşti opinia germană despre opera italiană ca să ştii că Donizetti e pur şi simplu insipid. Armonii răsuflate, lipsa oricărui dramatism corespunzător muzicii", spuse Frank.

„Gura", zise Arbeiter.

„Melodii de flaşnetă!", spuse Frank. „Doamne, mă întreb dacă va veni cineva."

„O să vină", zise Arbeiter.

„Mai bine să aştepţi ceva mai mare. Aruncaţi în aer Opera într-o altă seară. Aşteptaţi o operă importantă. Dacă veţi arunca în aer *Lucia*", argumentă Frank, „vienezii vor aplauda. Ei vor crede că ţinta voastră a fost Donizetti, sau, şi mai bine, opera italiană. Veţi fi un fel de eroi culturali, nu fiinţele malefice care vreţi să fiţi."

„Şi când veţi avea auditoriul vostru", îi spuse Susie lui Arbeiter, „cine va vorbi?"

„Vorbitorul vostru e mort", îi zise Franny lui Arbeiter.

„Doar nu crezi că tu ai să poţi vorbi publicului, ce zici, Arbeiter?", îl întrebă Susie.

„Gura", zise Arbeiter. „S-ar putea să punem şi un urs în maşină odată cu Freud. Toată lumea ştie că lui Freud îi plac urşii. Ar fi o idee bună să meargă un urs cu el – pe ultimul lui drum."

„Nicio schimbare de plan, nu acum", zise Schraubenschlussel nervos. „Totul după plan", zise el uitându-se la ceas. „Două minute."

„Plecaţi acuma”, spuse Arbeiter. „O să mai treacă puţin timp până o să-l scoţi pe bătrân pe uşă şi o să-l urci în maşină.”

„Nu cu mine!”, strigă Freud. „Cunosc drumul! E hotelul meu, ştiu unde e uşa”, zise bătrânul, şontâcăind cu crosa de baseball spre uşă. „Şi aţi parcat maşina aia afurisită în acelaşi loc de ani de zile!”

„Du-te cu el, Schraubenschlussel”, îi spuse Arbeiter lui Cheie fixă. „Ţine-l pe dobitocul bătrân de braţ.”

„N-am nevoie de niciun ajutor”, spuse vesel Freud. „La revedere, Lilly dragă!”, strigă Freud. „Nu mai vomita, dragă!”, o îndemnă el. „Şi continuă să creşti!”

Lilly se înecă din nou şi tremură; Arbeiter îşi trase revolverul mai departe de urechea ei cu câţiva centimetri. După cât se pare era dezgustat de vomitatul ei, deşi Lilly făcuse numai o mică băltoacă; nici nu vărsa prea mult.

„Stai acolo, Frank!”, strigă Freud spre întregul hol. „Nu lăsa pe nimeni să-ţi spună că eşti homo! Eşti un prinţ, Frank!”, strigă Freud. „Eşti mai grozav ca Rudolf!” îi răcni Freud lui Frank. „Eşti mai maiestuos decât toţi Habsburgii, Frank!”, îl încurajă Freud. Frank nu putea vorbi, plângea în hobote.

„Eşti frumoasă, Franny draga mea, Franny iubita mea”, zise Freud încetişor. „Nu trebuie să te văd ca să ştiu ce frumoasă eşti.”

„*Auf Wiedersehen*, Freud”, zise Franny.

„*Auf Wiedersehen*, halterofilule!”, îmi strigă Freud. „Îmbrăţişează-mă”, îmi ceru el, deschizându-şi braţele, cu crosa ca o sabie în mână. „Să văd cât de puternic eşti”, spuse el, şi m-am dus la el şi l-am îmbrăţişat. Atunci îmi şopti în ureche. „Când auzi explozia, omoară-l pe Arbeiter.”

„Hai, vino!”, zise Schraubenschlussel nervos. Îl apucă pe Freud de braţ.

„Te iubesc, Win Berry!”, strigă Freud, dar tata stătea cu capul în mâini; nu se uita în sus de unde şedea, cufundat în canapea. „Îmi pare rău că te-am băgat în afacerile hoteliere. Şi în treburile cu urşii”, adăugă Freud. „La revedere, Susie!”, zise Freud.

Susie începu să plângă. Schraubenschlussel îl îndreptă pe Freud spre uşă. Puteam vedea maşina, Mercedesul care era o bombă; era parcată lângă trotuar, aproape chiar în faţa uşii Hotelului New Hampshire. Era o uşă turnantă şi Freud şi Schraubenschlussel trecură învârtindu-se prin ea.

„N-am nevoie de ajutorul tău!”, se plângea Freud lui Cheie fixă. „Numai să pipăi maşina, numai du-mă la aripă”, se plânse Freud. „Pot găsi uşa şi singur, idiotule”, zise Freud. „Numai să ating aripa.”

Arbeiter înţepenise de spate, aplecându-se spre Lilly. Se îndreptă puţin; se uită la mine, urmărind unde sunt. Se uita şi la Franny. Revolverul lui se roti în jur.

„Aici e, am găsit-o!”, îl auzirăm pe Freud strigând, vesel, afară. „Ăsta-i farul, nu-i aşa?”, îl întrebă el pe Schraubenschlussel. Tata îşi înălţă capul şi mă privi.

„Desigur că e farul, bătrân nebun!”, răcni Schraubenschlussel la Freud. „Intră odată!”

„Freud!”, ţipă tata. Trebuie să fi ştiut atunci. Alergă la uşa turnantă. „*Auf Wiedersehen*, Freud!”, strigă tata. La uşa turnantă tata văzu totul foarte clar. Freud, pipăind cu mâna pe lângă far, trecu repede spre botul Mercedesului în loc de uşă.

„Invers, imbecilule”, îi spuse Schraubenschlussel. Dar Freud ştia exact unde se află. Îşi smulse braţul din strânsoarea lui Cheie fixă; ridică crosa şi începu s-o învârtească. Căuta plăcuţa de înmatriculare din faţă. Oamenii orbi au un dar de a şti exact unde sunt lucrurile care au fost întotdeauna într-un loc. Nu-i trebui mai mult de trei învârtituri lui Freud ca să stabilească unde era placa de înmatriculare, îşi va aminti tata întotdeauna. Prima învârtitură era puţin prea înaltă, lângă grilă.

„Mai jos!”, zbieră tata prin uşa turnantă. „*Auf Wiedersehen*!”

A doua lovitură izbi bara de protecţie din faţă, puţin la stânga numărului şi tata zbieră „La dreapta ta! Auf Wiedersehen, Freud!” Schraubenschlussel, spuse tata mai târziu, începuse să fugă mai departe. Nu ajunsese, însă, prea departe; a treia lovitură a lui Freud nimeri la ţintă. Prin câte a trebuit să treacă o crosă de baseball într-o singură noapte! Crosa aceea n-a mai fost găsită. Nici Freud n-a mai fost găsit în întregime şi pe Schraubenschlussel nici mama lui n-ar fi putut să-l identifice. Tata fu zvârlit înapoi de la uşa turnantă, lumina albă şi ţăndările izbindu-l în obraz. Franny şi Frank alergară să-l ajute iar eu, când bomba explodă, îl cuprinsei în braţe pe Arbeiter, aşa cum îmi spusese Freud să fac.

Arbeiter în smochingul lui negru, îmbrăcat pentru Operă, era puţin mai scund ca mine şi mai masiv; îmi împinsei bărbia între omoplaţii lui, braţele mele îi

cuprindeau pieptul, şi braţele lui rămâneau ţintuite de o parte şi de alta. Trase odată în podea. Am crezut că ar putea să mă împuşte în picior, dar ştiam că n-am să-l las să ridice revolverul mai sus. Ştiam că Lilly nu era în bătaia revolverului. Mai trase de două ori în podea. Îl ţineam atât de strâns că nici nu putea să vadă unde mi-e piciorul, care era exact în spatele piciorului său. Lovitura următoare îi atinse piciorul şi începu să ţipe. Scăpă revolverul din mână. Auzii cum loveşte podeaua şi o văzui pe Lilly că pune mâna pe el, dar nu mai eram foarte atent ce se întâmplă cu revolverul. Mă concentram să-l ţin strâns pe Arbeiter. Deşi împuşcat în picior, Arbeiter încetă destul de repede să ţipe. Frank avea să-mi spună mai târziu că Arbeiter a încetat să ţipe pentru că nu mai putea să respire. Eu însă nu mai eram atent nici la ţipetele lui Arbeiter. Mă concentram să-l ţin cât mai strâns. Mi-am închipuit cea mai mare greutate din lume. Nu ştiam exact ce-mi închipuiam că fac cu greutatea – o ridic, o cobor sau pur şi simplu o strâng la piept. N-avea nicio importanţă; mă concentram asupra greutăţii ei. Mă concentram cu adevărat. Am determinat braţele mele să creadă în ele însele. Dacă aş fi îmbrăţişat-o pe Jolanta atât de tare, s-ar fi frânt în două. Dacă aş fi strâns-o în braţe pe Annie care ţipă atât de tare, ar fi tăcut. Odată am visat că o strângeam pe Franny atât de tare. Ridicasem greutăţi de când Franny fusese violată, de când Iowa Bob îmi arătase cum s-o fac; cu Arbeiter în braţe, eram omul cel mai puternic din lume.

„O bombă cu simpatie!”, îl auzii pe tata zbierând. Ştiam că avea dureri. „Isuse Cristoase! Poţi crede aşa ceva? o afurisită de bombă cu simpatie!”

Franny spuse mai târziu că-şi dăduse seama imediat: tata era orb. Nu doar din cauza locului în care era când explodase maşina, sau din cauza ţăndărilor care-l împroşcaseră cum stătea la uşa turnantă; şi nu din cauza sângelui din ochi pe care-l văzu Franny când îi şterse faţa îndeajuns ca să vadă ce nu era în regulă. „Am ştiut într-un fel”, spuse ea, „vreau să spun că înainte de a-i vedea ochii. Am ştiut întotdeauna că era la fel de orb ca şi Freud, sau că va fi. Ştiam că va fi.”

„Auf Wiedersehen, Freud!”, plângea tata.

„Stai liniştit, tăticule”, am auzit-o pe Lilly spunându-i tatei.

„Da, stai liniştit, tăticule”, zise Franny.

Frank alergase pe Krugerstrasse spre Karntnerstrasse, şi după colţ la Operă. Trebuia, desigur, să vadă dacă bomba cu simpatie răspunsese – dar Freud putuse să-şi dea seama că Mercedesul parcat în faţa Hotelului New Hampshire era prea departe ca bomba de la Operă să răspundă. Iar Schwanger trebuie să fi continuat să meargă. Sau poate se hotărâse să stea şi să vadă sfârşitul operei. Poate că era o operă care-i plăcea. Poate că voia să fie acolo, să-i vadă pe toţi la cortină, făcându-şi ultimele plecăciuni deasupra bombei neexplodate.

Frank spuse mai târziu că atunci când alergase afară din hotel să vadă dacă Opera era în siguranţă, observase că Arbeiter căpătase o foarte vie culoare roşie, că-şi mişca degetele sau îi zvâcneau doar – şi părea să dea din picioare. Mai târziu Lilly îmi spuse că – atunci când Frank fusese plecat – Arbeiter din roşu devenise vânăt. „Culoarea oceanului într-o zi înnorată." Şi când Frank se întoarse după ce văzuse dacă Opera era la locul ei, Franny îmi spuse că Arbeiter era total nemişcat şi avea o culoare albă de mort, de pe faţă îi pierise orice culoare. „Avea culoarea sidefului", zise Lilly. Era mort. Îl strivisem.

„Poţi să-i dai drumul acuma", îmi spuse în cele din urmă Franny. „E-n regulă, o să fie în regulă", îmi şopti ea, fiindcă ştia cât de mult îmi place să şoptească. Mă sărută pe obraz şi atunci îi dădui drumul lui Arbeiter.

De atunci ridicatul greutăţilor nu mai înseamnă pentru mine acelaşi lucru. Mai ridic greutăţi, dar sunt foarte reticent în privinţa asta; nu-mi place să fac eforturi mari. Câteva exerciţii de ridicat, atât cât să mă simt bine; nu vreau să mă mai străduiesc prea mult.

Autorităţile ne-au spus că „bomba cu simpatie" a lui Schraubenschlussel ar fi putut fi activată dacă maşina ar fi fost mai aproape. Autorităţile lăsau să se înţeleagă că orice explozie în acea zonă ar fi putut activa bomba cu simpatie oricând; cred că Schraubenschlussel nu fusese atât de precis pe cât credea că e. O mulţime de prostii s-au scris despre ce voiau să spună radicalii. O cantitate de necrezut de maculatură avea să fie scrisă despre „declaraţia" pe care voiau s-o facă. Dar despre Freud nu s-a scris îndeajuns. În treacăt a fost menţionată orbirea lui şi că fusese într-un lagăr. Nu s-a pomenit nimic despre vara lui 1939, despre State o' Maine şi despre Arbuthnot-by-the-Sea, despre visat sau despre celălalt Freud, şi ce-ar fi avut el de spus

despre toate astea. O mulţime de tâmpenii despre sensul politic a ceea ce se întâmplase.

„Politica e întotdeauna o tâmpenie”, cum ar fi spus Iowa Bob.

Şi nu s-a scris de ajuns despre Fehlgeburt, cum putea să-ţi frângă inima citind sfârşitul *Marelui Gatsby*. Recunoşteau că tata era un erou, desigur. Păreau a fi politicoşi cu privire la reputaţia pe care o avea al doilea Hotel New Hampshire al nostru „în perioada de înflorire”, cum avea să se refere Frank la acele zile sordide.

Când tata ieşi din spital, i-am făcut un cadou. Franny îi scrisese lui Junior Jones să i-l procure. Junior Jones ne aprovizionase vreme de şapte ani cu crose de baseball, aşa că Franny ştia că se putea bizui pe Junior ca să-i găsească o nouă crosă de baseball. Numai a lui. Avea să aibă nevoie de ea, desigur. Şi tata păru mişcat de cadoul nostru – de înţelegerea lui Franny, căci crosa fusese ideea ei. Cred că tata trebuie să fi plâns puţin când a întins prima dată mâinile şi noi i-am pus crosa în ele şi el şi-a dat seama ce ţinea.

Noi n-am putut vedea dacă a plâns, totuşi, deoarece era încă bandajat la ochi.

Şi Frank, care trebuise întotdeauna să traducă pentru tata, trebui să devină interpretul lui şi în alte privinţe. Când oamenii de la Opera de Stat au vrut să ne aducă omagiul lor, Frank a trebuit să stea lângă tata – la Operă – şi să-i şoptească ce se întâmpla pe scenă. Tata putea urmări muzica, foarte bine. Nici nu-mi aduc aminte ce operă se juca. Nu era *Lucia*, atâta ştiu. Era o operă comică anume, fiindcă Lilly stăruise că nu vrem Schlagobers şi sânge. Această operă o văzusem oricum. Era opera care fusese jucată la Hotelul New Hampshire vreme de şapte ani.

Şi astfel, la deschiderea acestei vesele opere comice – care o fi fost – dirijorul şi orchestra şi toţi cântăreţii arătară spre tata care şedea într-unul din locurile din primul rând (era unde insistase tata să stea „Ca să pot fi sigur că am să văd”, spusese). Şi tata se ridică şi se înclină; era grozav cum se înclina. Şi flutură crosa de baseball spre public; vienezilor le plăcuse rolul jucat de crosă în toată povestea, şi fură mişcaţi şi aplaudară îndelung şi tata le făcu semn cu crosa. Noi, copiii, eram foarte mândri.

Mă întreb adesea dacă editorul din New York care oferise cinci mii de dolari pentru cartea lui Lilly ar fi luat în seamă cererile lui Frank dacă n-am fi devenit faimoşi cu

toţii – dacă n-am fi salvat Opera şi n-am fi omorât teroriştii în felul nostru de veche familie americană. „Cui îi pasă?”, întreabă şiret Frank. Chestiunea e că Lilly nu semnase contractul de cinci mii de dolari. Frank ţintise mai sus. Şi când editorii îşi dădură seama că această Lilly Berry era fetiţa căreia i se ţinuse un revolver la tâmplă, că micuţa Lilly Berry era cel mai tânăr membru supravieţuitor (şi desigur şi cel mai mic) al familiei Berry – ucigaşii de terorişti, salvatorii Operei – ei bine... În acest moment, Frank avea toate atuurile.

„Autorul s-a şi apucat de o nouă carte”, spuse Frank agentul. „Nu ne grăbim cu niciuna din aceste cărţi. Cât priveşte *Încercând să cresc,* ne interesează oferta cea mai bună.”

Frank avea să dea, desigur, o lovitură.

„Vrei să spui că vom fi bogaţi?”, întrebă tata, nevăzătorul. Când era orb, la început, avea un fel stângaci de a-şi înclina înainte şi prea departe capul – ca şi cum asta l-ar fi ajutat să vadă. Şi crosa de baseball era însoţitoarea lui mereu în mişcare, instrumentul lui de percuţie.

„Putem face tot ce vrem, tăticule”, zise Franny. „Tu poţi”, adăugă ea. „Gândeşte-te numai”, îi spuse tatei, „şi e al tău.”

„Visează, tăticule”, spuse Lilly, dar tata păru zăpăcit de toate aceste opţiuni.

„Orice?”, întrebă tata.

„Spune ce vrei”, i-am zis. Era din nou eroul nostru; era Tatăl nostru – în cele din urmă. Era orb, dar el răspundea de toate.

„Bine, o să mă gândesc”, zise tata precaut, crosa ritmând tot felul de melodii – crosa aceea din mâinile tatei era tot atât de complicată muzical ca o întreagă orchestră. Deşi tata n-avea să facă niciodată tot atât de mult zgomot cu o crosă de baseball ca Freud, era mult mai diferit decât ar fi putut visa să fie Freud.

Şi aşa plecarăm din casa noastră de şapte ani. Frank vându al doilea Hotel New Hampshire pentru un preţ ridicol de mare. Mai la urma urmei, argumentă Frank, era un fel de piatră de hotar istorică.

„Vin acasă!”, îi scrise Franny lui Junior Jones. „Vin acasă”, îi scrise şi lui Chipper Dove.

„De ce, fir-ar să fie, Franny?”, am întrebat. „De ce să-i scrii lui Chipper Dove?”

Dar Franny refuză să discute despre acest lucru; dădu doar din umeri.

„Ţi-am spus eu”, zise Susie ursul. „Franny va trebui să aibă de-a face cu treaba asta – mai devreme sau mai târziu. Amândoi veţi avea de-a face cu Chipper Dove şi veţi trebui să aveţi de-a face unul cu celălalt”, spuse Susie ursul. M-am uitat la Susie de parcă n-aş fi ştiut despre ce vorbeşte, dar Susie zise, „eu nu sunt oarbă, ştii. Am ochi. Şi sunt şi un urs deştept.”

Dar Susie nu voia să ne amenințe. „Voi doi chiar aveţi o problemă”, ne spuse ea, lui Franny şi mie.

„Fără aiureli”, zise Franny.

„Ei, suntem foarte grijulii”, i-am spus lui Susie.

„Cât de mult timp poate fi cineva atât de grijuliu?”, mă întrebă Susie. „Nu au explodat toate bombele. Voi doi aveţi o bombă între voi. Trebuie să fiţi mai mult decât grijulii”, ne preveni Susie. „Bomba dintre voi vă poate arunca în aer pe amândoi.”

Pentru prima dată, Franny nu avu nimic de spus; o luai de mână şi ea îmi strânse mâna.

„Te iubesc”, i-am spus, când am fost singuri – ceea ce n-ar fi trebuit să ne permitem să fim. „Iartă-mă”, i-am şoptit, „dar te iubesc, mult.”

„Te iubesc teribil de mult”, zise Franny. Şi, de data asta, ne salvă Lilly; în ciuda faptului că toţi am fi trebuit să fi făcut bagajele şi să fim gata de plecare, Lilly scria. Auzeam maşina de scris şi ne imaginam mâinile micuţe ale surorii noastre alunecând pe claviatura maşinii.

„Acum că voi fi publicată”, spusese Lilly, „trebuie chiar să fiu mai bună. Trebuie să continuu să cresc”, spuse ea puţin cam disperată. „Dumnezeule, cartea următoare trebuie să fie mai mare decât prima. Şi cea de după asta va trebui să fie şi mai mare.” Era o oarecare disperare în felul în care vorbea, şi Frank îi zise: „Ţine-te de mine, fetiţo. Cu un agent bun, o să-i facem praf.”

„Dar trebuie totuşi să scriu”, se plânse Lilly. „Trebuie să continuu. Vreau să spun, acum lumea se aşteaptă să cresc.”

Şi sunetul lui Lilly care încerca atât de mult să crească ne abătu atenţia, lui Franny şi mie, unul de la celălalt. Ne duserăm în hol unde era de presupus să fie mai multă lume – unde ne simţeam în siguranţă. Doi oameni fuseseră omorâţi în acel hol, dar era un loc mai sigur pentru Franny şi pentru mine decât în camerele noastre.

Târfele dispăruseră. Nu-mi mai păsa ce se întâmplase cu ele. Lor nu le-a păsat ce s-a întâmplat cu noi.

Holul era gol; un număr primejdios de camere ne chemau pe Franny şi pe mine.

„Într-o zi", i-am spus, „va trebui s-o facem. Ştii asta. Sau crezi că va fi altfel – dacă vom aştepta?"

„Nu va fi altfel", zise ea, „dar poate – într-o zi – vom şti cum să rezolvăm acest lucru. Într-o bună zi s-ar putea să fie ceva mai sigur decât pare a fi acum."

Mă îndoiam că avea să fie vreodată îndeajuns de sigur şi eram pe pragul de a încerca să o conving să o facem acum, să folosim al doilea Hotel New Hampshire aşa cum era destinat să fie folosit – să terminăm cu asta, să vedem dacă eram sortiţi sau doar atraşi în chip pervers unul de celălalt – dar de data asta... Frank ne salvă.

Îşi aduse bagajele în hol şi ne sperie teribil.

„Dumnezeule, Frank!", ţipă Franny.

„Iartă-mă", mormăi el. Frank coborâse cu obişnuitul lui calabalâc ciudat: cărţile lui desperecheate, hainele lui ciudate şi manechinul lui de croitorie.

„Iei şi manechinul ăsta în America, Frank?", îl întrebă Franny.

„Nu e tot atât de greu cât şi ce căraţi voi doi", zise Frank. „Şi e cu mult mai sigur."

Aşadar şi Frank ştia, ne dădurăm seama. Pe atunci, ne gândeam noi, Franny şi eu, Lilly nu ştia; şi – cât priveşte dilema noastră – eram bucuroşi că tata era orb.

„Treceţi pe lângă ferestrele deschise", ne spuse Frank, lui Franny şi mie – afurisitul acela de manechin aruncat pe umăr ca o buturugă uşoară semăna neplăcut a ceva. Ceea ce ne izbi pe Franny şi pe mine era falsitatea lui: faţa ciupită a manechinului, peruca vizibilă, bustul ţeapăn şi plat al manechinului – pieptul fals, nemişcat, talia rigidă. În lumina proastă a holului celui de al doilea Hotel New Hampshire, atât lui Franny cât şi mie putea să ne treacă prin minte că zărim o formă a lui Sorrow când nu vedeam nimic. Dar oare nu ne învăţase Sorrow să fim atenţi, să ne uităm peste tot? Sorrow poate lua orice formă pe lumea asta.

„Treci pe lângă ferestrele deschise, Frank", i-am zis – încercând să nu mă uit prea de-aproape la manechinul lui de croitorie.

„Trebuie să fim strâns uniţi", zise Franny – în timp ce tata, în somn, strigă, „*Auf Wiedersehen*, Freud!"

11. Îndrăgostit de Franny; răfuiala cu Chipper Dove

Şi dragostea pluteşte. Şi cum acest lucru e adevărat, dragostea seamănă cu Sorrow şi în alte privinţe.

Am zburat la New York City în toamna anului 1964 – de data aceasta nu separat; ne ţineam strâns uniţi, cum ne sfătuise Franny. Stewardesa se arătă îngrijorată din cauza crosei de baseball, dar îl lăsă pe tata să o ţină între genunchi – concesii umanitare sunt făcute orbilor, în ciuda „regulamentului".

Junior Jones nu putu să ne întâmpine la sosire. Junior îşi încheia ultimul lui sezon cu echipa Browns – într-un spital din Cleveland. „Omule", îmi spuse el la telefon, „spune-i tatălui tău că-i dau ochii dacă îmi dă genunchii."

„Şi mie ce mi-ai da, dacă-ţi dau genunchii mei?", o auzii pe Franny întrebându-l pe Jones la telefon. N-am auzit ce i-a spus, dar ea zâmbi şi-mi făcu semn cu ochiul.

Am fi putut zbura la Boston; sunt sigur că Fritz ar fi venit să ne întâmpine şi ne-ar fi lăsat să stăm pe gratis la primul Hotel New Hampshire. Dar tata ne spuse că nu mai voia să audă de oraşul Dairy din New Hampshire şi nici de acel prim Hotel New Hampshire. Desigur, tata nu l-ar fi „văzut" dacă ne-am fi dus acolo şi am fi rămas acolo pentru tot restul vieţii noastre, dar am înţeles ce voia. Niciunul dintre noi n-aveam nicio poftă să mai vedem Dairy iar şi să ne amintim de timpul când familia noastră era întreagă – când fiecare dintre noi avea amândoi ochii deschişi.

New York era un teritoriu neutru – şi pentru câtva timp, zicea Frank, editorul lui Lilly avea să ne adăpostească şi să aibă grijă de noi.

„Distraţi-vă", ne spuse Frank. „Şi chemaţi serviciul la cameră." Tata se comporta ca un copil comandând lucruri pe care nu le mânca niciodată şi obişnuitele lui băuturi de nebăut. Nu mai fusese nicicând într-un hotel cu serviciu la cameră; se purta ca şi cum n-ar mai fi fost niciodată în New York, deoarece se plângea că tot personalul care făcea serviciul la cameră nu putea vorbi mai bine engleza decât cei din Viena – nu puteau, desigur, fiindcă erau străini.

„Sunt mai străini decât ar fi visat vreodată vienezii să fie!”, striga tata. „*Sprechen Sie Deutsch*?”, răcnea el la telefon. „Isuse Cristoase, Frank”, zicea tata, „Comandă-ne un frühstück ca lumea, te rog! Oamenii ăştia nu mă înţeleg.”

„Aici suntem la New York, tăticule”, zicea Franny.

„În New York nu se vorbeşte germana sau engleza, tăticule”, îi explica Frank.

„Ce dracu se vorbeşte aici?”, întrebă tata. „Le cer croissant şi cafea şi-mi aduc ceai şi pâine prăjită!”

„Nimeni nu ştie ce limbă se vorbeşte pe aici”, zise Lilly uitându-se pe fereastră.

Editorul lui Lilly ne cază la Stanhope, la intersecţia dintre Eighty-first şi Fifth Avenue; Lilly ceruse să fie aproape de Metropolitan Museum şi eu cerusem să fiu aproape de Central Park – voiam să alerg. Aşa că făceam câte patru tururi în jurul Reservoir-ului, de două ori pe zi – cel din urmă tur dureros în mod senzual, cu capul bălăbănindu-se şi înaltele clădiri din New York părând că se prăbuşesc peste mine.

Lilly privea pe ferestrele apartamentului nostru de la etajul al paisprezecelea. Îi plăcea să privească lumea îngrămădindu-se la intrarea şi ieşirea din muzeu. „Cred că mi-ar plăcea să stau aici”, spunea ea încet. „E ca şi cum ai privi un castel în care se schimbă regii”, şopti Lilly. „Şi poţi vedea cum îşi schimbă culoarea frunzele din parc. Şi oricând vei veni să mă vezi, poţi să alergi în jurul Reservoir-ului şi poţi să mă asiguri că e încă acolo. Nu vreau deloc să-l văd de aproape”, zise Lilly pe un ton ciudat, „dar îmi face bine să-mi vorbeşti despre sănătatea apei, despre ceilalţi alergători din parc, despre bălegarul de cal de pe aleea de călărie. Un scriitor trebuie să ştie toate aceste lucruri.”

„Bine, Lilly”, zise Frank. „Cred că vei putea să-ţi permiţi să închiriezi permanent un apartament aici, dar ai putea să-ţi iei o locuinţă, totuşi, ştii. Nu trebuie să stai la Stanhope”, zise Frank. „Ar putea să fie mai practic să ai propria ta locuinţă.”

„Nu”, spuse Lilly. „Dacă-mi voi permite, vreau să rămân aici. Desigur că această familie poate înţelege de ce ar putea să-mi placă într-un hotel.”

Franny se înfioră. Ea nu voia să locuiască într-un hotel, îmi spusese. Franny rămase însă cu Lilly pentru câtva timp – după ce editorul încetă să mai achite nota. Lilly îşi păstră

apartamentul ei de la colţul celui de al paisprezecelea etaj. „Aşa, ca să ai o însoţitoare, Lilly”, o necăji ea. Dar eu ştiam că Franny avea nevoie de o însoţitoare.

„Şi tu ştii de ce am nevoie de o însoţitoare”, îmi spuse Franny.

Frank şi tata erau însoţitorii mei: eu şi tata ne mutarăm împreună cu Frank care găsise un splendid apartament în Central Park South. Puteam alerga şi de acolo, străbătând tot Central Park, vedeam ce e cu Reservoir-ul pentru Lilly, şi soseam şiroind de sudoare şi gâfâind la Stanhope, ca să raportez cum e cu sănătatea apei şi să mă arăt lui Franny – să o văd pentru o clipă pe Franny.

Acestea nu aveau să fie reşedinţe permanente pentru tata, Franny şi pentru mine; Frank şi Lilly însă aveau să devină acel tip de new-yorkez care se leagă de anumite zone ale lui Central Park şi nu mai pleacă de acolo. Lilly va locui la Stanhope tot restul vieţii, scriind şi încercând să crească până la înălţimea celui de al paisprezecelea etaj; deşi mică, era ambiţioasă. Şi Frank agentul îşi va face afacerile din apartamentul lui cu şase telefoane de la 222 Central Park South. Amândoi erau grozav de muncitori – Lilly şi Frank – şi, odată, am întrebat-o pe Franny ce crede ea că-i desparte.

„Cam vreo douăzeci de străzi şi Grădina zoologică din Central Park”, spuse Franny. Asta era exact distanţa dintre ei, dar Franny voia să spună că era şi deosebirea dintre Lilly şi Frank; o întreagă grădină zoologică şi mai mult de douăzeci de străzi.

„Şi care e deosebirea dintre noi, Franny?”, am întrebat-o, curând după ce-am ajuns la New York.

„O deosebire dintre noi e că într-un fel sau altul o să mă descotorosesc de tine”, îmi spuse Franny. „Aşa sunt eu: mă descotorosesc de unele lucruri. Şi o să mă descotorosesc şi de tine. Dar tu nu te vei descotorosi de mine”, mă avertiză Franny. „Te ştiu eu, fratele meu, dragostea mea. Şi nu te vei descotorosi de mine – cel puţin nu fără ajutorul meu.”

Avea dreptate, desigur; Franny avea întotdeauna dreptate – şi întotdeauna cu un pas înaintea mea. Când Franny se va culca în cele din urmă cu mine, ea va aranja totul. Ea va şti exact de ce o face – ca o împlinire a promisiunii făcute de ea de a avea grijă de noi, acum că mama pierise; ca singura cale de a se îngriji de noi, ca singura cale de a ne salva. „Tu şi cu mine avem nevoie să fim salvaţi, băiete”, spunea Franny. „Dar mai ales tu ai

nevoie. Tu crezi că suntem îndrăgostiţi, şi poate că şi eu cred asta. A venit vremea să-ţi arăt că nu sunt atât de neobişnuită. A venit vremea să înţepăm balonul de săpun înainte de a se sparge."

Franny alese momentul tot aşa cum hotărâse să nu se culce cu Junior Jones – „pentru a-l păstra" pentru mai târziu, cum spunea ea. Franny avea întotdeauna planurile şi motivele ei.

„Dumnezeule, omule", îmi spuse Jones la telefon. „Spune-i surorii tale să vină în Cleveland să vadă o biată epavă. Genunchii îmi sunt făcuţi praf, dar restul funcţionează cum trebuie."

„Nu mai sunt o conducătoare de galerie", îi spuse Franny. „Mişcă-te până la New York dacă vrei să mă vezi."

„Omule!", îmi urlă la telefon Junior Jones. „Spune-i că nu pot merge. Am două ghipsuri în acelaşi timp! Şi sunt prea greu ca să mă târâi pe cârje. Şi spune-i că ştiu ce fel de rahat de oraş e New York, omule! Dacă vin în oraşul acela pe cârje, nişte golani or să încerce să mă jefuiască!"

„Spune-i că atunci când o să-i treacă această fază afurisită a fotbalului, poate că o să aibă timp şi pentru mine", zise Franny.

„O, omule", zise Junior Jones. „Ce vrea Franny?"

„Pe tine te vreau", îmi şopti Franny, la telefon, când se hotărî. Eram în 222 Central Park South, încercând să răspund la toate telefoanele lui Frank. Tata se plângea din cauza telefoanelor – care se interferau cu radioul pe care-l asculta toată ziua – şi Frank refuzase să angajeze o secretară şi cu atât mai puţin să aibă un birou în toată regula.

„N-am nevoie de un birou", zicea Frank. „Am nevoie numai de o adresă pentru corespondenţă şi de câteva telefoane."

„Măcar încearcă să-ţi pui un aparat de înregistrat apelurile, Frank", i-am sugerat, ceea ce acceptă în silă – într-o zi. Dar după ce tata şi cu mine ne mutarăm de acolo.

În primele zile ale şederii noastre la New York, eu am fost aparatul de înregistrat apelurile al lui Frank.

„Te doresc teribil de mult", îmi şopti Franny la telefon.

Franny era singură la Stanhope. „Lilly a plecat la un dejun literar", spuse Franny. Poate că asta era o cale ca Lilly să crească, mi-am zis, să aibă o mulţime de dejunuri literare. „Frank învârte nişte afaceri", zise Franny. „E la dejun cu ea. O să fie ocupaţi ore întregi. Şi ştii unde sunt

eu, puştiule?" mă întrebă Franny. „Sunt în pat", zise ea. „Goală", adăugă ea, „şi sunt la dracu la al paisprezecelea etaj şi mă gândesc la tine", şopti Franny. „Te doresc", zise Franny. „Mişcă-te şi vino aici. Puştiule, e acum sau niciodată. Nu vom şti dacă putem trăi fără asta dacă nu vom încerca să o facem." Şi închise telefonul. Unul din telefoanele lui Frank suna. Îl lăsai să sune. Franny trebuie să fi ştiut că eram îmbrăcat pentru a alerga; eram gata să fug pe uşă.

„Mă duc să alerg", i-am spus tatei. „Am să alerg mai mult." O alergare din care poate n-am să mă mai întorc!, m-am gândit.

„Nu voi răspunde niciunui telefon", zise tata ursuz. Era încurcat pe vremea aceea încercând să decidă ce să facă. Şedea în splendidul apartament al lui Frank, cu crosa de baseball şi manechinul de croitorie, şi se gândea întruna toată ziua.

„Orice?", îl tot întreba pe Frank. „Pot să fac, în totală sinceritate, absolut orice – să fac orice vreau să fac?", îl întreba tata, cam de cincizeci de ori pe săptămână.

„Orice, tăticule", îi spunea Frank. „Aranjez eu."

Frank îi şi aranjase lui Lilly un contract pentru trei cărţi. Negociase o primă ediţie iniţială a lui *Încercând să cresc* – de 100 000 de exemplare. Cedase lui Warner Brothers dreptul de opţiune asupra filmării şi încheiase un contract separat cu Columbia Pictures pentru un scenariu original bazat pe evenimentele care au dus la bomba care a explodat în faţa celui de al doilea Hotel New Hampshire – şi la faimoasa bombă de la Operă care nu explodase. Lilly se şi apucase să lucreze scenariul. Şi Frank realizase un contract pentru un serial de televiziune bazat pe viaţa din primul Hotel New Hampshire (al cărei autor era tot Lilly) – serial bazat pe *Încercând să cresc* şi care nu avea să fie lansat decât după film; filmul urmând a fi numit *Încercând să cresc*, iar serialul TV urmând a fi numit „Primul Hotel New Hampshire" (aceasta, sublinie Frank, lăsa loc unor viitoare înţelegeri).

Dar cine, mă întrebam eu, va îndrăzni vreodată să facă un serial TV din întâmplările de la cel de al doilea Hotel New Hampshire? Cine ar vrea?, se întreba Franny.

Dacă Lilly crescuse doar puţin (ca rezultat al creării lui *Încercând să cresc*), Frank crescuse de două ori – în ochii noştri, ai tuturor (ca rezultat al vânzării efortului lui Lilly). Nu fusese un efort neînsemnat pentru Lilly, ştiam. Şi noi

ne necăjeam cât de greu muncea ea, cât de mult scria – cât de încăpăţânat încerca ea să crească.

„Ia-o mai încet, Lilly", o sfătuia Frank. „Banii curg gârlă – eşti grozav de lichidă", zicea Frank, licenţiatul în economie, „şi viitorul apare roz."

„Mai relaxează-te un timp, Lilly", o sfătuia Franny, dar, Lilly lua foarte în serios literatura – chiar dacă literatura nu o va lua niciodată pe Lilly chiar destul de în serios.

„Ştiu că am avut noroc", spunea Lilly. „Acum trebuie să-l merit", zicea ea, străduindu-se şi mai tare.

Dar într-o zi a iernii anului 1964 – era chiar înainte de Crăciun – Lilly era la un dejun literar şi Franny îmi spuse acum sau niciodată. Între noi erau numai douăzeci de străzi şi o foarte mică grădină zoologică. Orice bun alergător pe distanţe medii poate ajunge din Central Park South în Fifth Avenue şi Eighty first în foarte scurt timp. Era o zi de iarnă, înviorătoare, dar cenuşie. Străzile şi trotuarele din New York City erau curăţate de zăpadă – bune pentru o alergare rapidă, hibernală. Zăpada în Central Park arăta veche şi nemişcată, dar inima îmi era foarte plină de viaţă şi îmi bătea puternic în piept. Portarul de la Stanhope mă cunoştea – familia Berry avea să fie binevenită la Stanhope, ani de-a rândul. Funcţionarul de la biroul de recepţie – un om vioi şi vesel cu accent britanic – îmi spuse „salut" cât am stat să aştept să vină liftul (lifturile la Stanhope sunt mai lente). I-am spus şi eu „salut", ştergându-mi tenişii pe covor; anii vor trece şi-l voi vedea pe acest om devenind puţin mai chel, dar nu şi mai puţin vesel. Tot atât de vesel se purta chiar şi cu cei care reclamau ceva. (Europeanul pe care Lilly şi cu mine l-am văzut într-o dimineaţă spumegând de furie la biroul de la recepţie, de exemplu, un bărbat corpolent, într-un halat în dungi; era plin de rahat din cap până în picioare. Nimeni nu-i spusese de această particularitate a hotelului Stanhope: faimoasele closete în care apa ţâşneşte în sus. Trebuie să fii foarte atent cu ele dacă stai la Stanhope. După ce ţi-ai făcut treaba, se recomandă să închizi capacul şi să stai departe – eu recomand a se lovi mânerul cu piciorul. Acest european corpolent trebuie să fi stat direct deasupra rahatului său – trebuie să fi crezut că o să-l vadă dispărând, când deodată i-a fost zvârlit în sus, pe el. Şi omul întotdeauna vesel cu accent britanic, de la biroul de recepţie, se uită la omul plin de rahat care se dezlănţuise împotriva lui şi spuse: „Nemaipomenit. Puţin aer pe

ţeavă?” Asta spunea el întotdeauna. „Puţin aer pe ţeavă?” răcni corpolentul european. „O mulţime de rahat în părul meu”, urlă el. Dar asta a fost într-altă zi.)

În ziua în care eram acolo ca să fac dragoste cu Franny, liftul nu ajunse jos destul de repede. M-am hotărât să alerg pe scări până la etajul paisprezece. Trebuie să fi arătat grozav de nerăbdător când am ajuns. Franny deschise uşa şi se iţi la mine.

„Ha!”, zise ea. „Trebuie să faci un duş!”

„Bine”, am spus. Îmi spuse să ţin uşa întredeschisă şi să o las să se întoarcă apoi în pat; nu voia să o văd – nu încă. Am auzit-o ţopăind prin apartament şi sărind înapoi în pat.

„Gata!”, strigă ea şi am intrat punând la uşă avizul NU DERANJAŢI.

„Pune avizul NU DERANJAŢI la uşă!”, îmi strigă Franny.

„L-am şi pus”, am spus în dormitor, uitându-mă la ea; era sub cuvertură, arătând puţin cam nervoasă.

„Nu trebuie să faci duş”, spuse ea. „Îmi placi aşa plin de sudoare. Cel puţin sunt obişnuită cu tine aşa.”

Dar eram nervos şi am făcut totuşi un duş.

„Grăbeşte-te, neisprăvitule!”, zbieră Franny la mine. Mi-am făcut duşul cât am putut de repede şi am folosit toaleta care ţâşneşte în sus cu foarte mare grijă. Stanhope e un hotel minunat, mai ales dacă îţi place să alergi în Central Park şi să priveşti Met şi mulţimea lui de vizitatori, dar trebuie să fii atent la toalete. Fiind dintr-o familie obişnuită cu toalete ciudate – acele toalete potrivite pentru pitici din primul Hotel New Hampshire, acele toalete minuscule folosite de piticii lui Fritz până în ziua de azi – sunt înclinat să fiu îngăduitor cu toaletele de la Stanhope, deşi cunosc oameni care spun că n-ar mai sta niciodată la Stanhope. Dar ce înseamnă puţin aer în ţevi sau o mulţime de rahat în păr, dacă ai amintiri frumoase?

Am ieşit din baie gol şi când mă văzu Franny îşi acoperi capul cu cearşaful şi spuse „Doamne Isuse”.

M-am băgat în pat lângă ea şi ea se întoarse cu spatele la mine şi începu să chicotească.

„Testiculele ţi-s ude”, zise ea. „M-am şters”, am spus. „Da, dar nu şi pe testicule.”

„Nu-i nimic mai grozav ca nişte testicule ude”, am spus, şi Franny şi eu am început să râdem de parcă am fi fost nişte nebuni. Chiar eram.

„Te iubesc”, încercă ea să-mi spună, dar râdea prea tare.

„Te doresc”, i-am zis, dar râdeam atât de tare încât am strănutat chiar când îi spuneam că o doresc şi asta ne-a mai liniştit câtva timp. Am stat aşa cât a stat Franny cu spatele la mine, dar când s-a întors spre mine, când s-a urcat cu sânii pe pieptul meu, când m-a înconjurat cu picioarele – totul s-a schimbat. Dacă fusese foarte nostim la început, acum era prea serios şi nu ne puteam opri. Prima dată când am făcut dragoste, eram într-o poziţie mai mult sau mai puţin convenţională – „nimic prea tantric, te rog”, mă rugase Franny. Şi când am terminat, spuse: „Ei, a fost în regulă. Nu grozav, dar drăguţ – nu-i aşa?”

„Mda, a fost mai mult decât «drăguţ», în ce mă priveşte”, am zis. „Dar nu chiar «grozav», sunt de acord.”

„Eşti de acord”, repetă Franny. Clătină din cap şi mă atinse cu părul ei. „Bine”, şopti ea. „Fii gata pentru grozav.”

La un moment dat trebuie că o ţineam prea strâns. Îmi spuse: „Te rog, să nu mă doară.”

I-am zis: „Nu-ţi fie teamă.”

Îmi spuse: „Mi-e teamă, numai puţin.”

„Mie mi-e foarte tare”, i-am zis.

E indecent să descrii cum faci dragoste cu sora ta. E oare suficient dacă vă spun că ajunse să fie „grozav”, şi chiar şi mai grozav? Şi mai târziu ajunse să fie mai rău, desigur – apoi obosirăm. Cam pe la patru, după-amiază, Lilly bătu discret în uşă.

„E camerista?”, strigă Franny.

„Nu, sunt eu”, zise Lilly. „Nu sunt cameristă, sunt scriitoare.”

„Pleacă şi întoarce-te într-o oră”, zise Franny.

„De ce?"“,întrebă Lilly.

„Scriu ceva”, spuse Franny.

„Nu, nu scrii”, zise Lilly.

„Încerc să cresc!”, spuse Franny.

„Bine”, zise Lilly. „Treci pe lângă ferestrele deschise”, adăugă ea.

Într-un sens, desigur, Franny scria ceva; ea era autorul a ceea ce avea să fie relaţia dintre noi – o trata cu responsabilitatea unei mame. Merse însă prea departe – făcu dragoste cu mine prea mult. Mă făcu să fiu conştient că ceea ce era între noi era mult prea mult.

„Încă te doresc”, murmură ea. Era patru jumătate, după-amiază. Când am intrat în ea se crispă.

„Te doare?”, am şoptit.

„Desigur că mă doare!”, spuse ea. „Dar mai bine nu te opri. Dacă te opreşti, te omor”, îmi zise Franny. Ea ar fi trebuit s-o facă, mi-am dat seama mai târziu. Într-un fel – dacă rămâneam îndrăgostit de ea – ar fi însemnat pentru mine moartea; ar fi însemnat moartea pentru fiecare din noi. Dar pur şi simplu exagera; ştia exact ce făcea.

„E mai bine să ne oprim”, i-am şoptit. Era aproape cinci.

„Mai bine să nu ne oprim”, zise Franny cu înverşunare.

„Dar te doare”, am protestat.

„Vreau să mă doară şi mai tare”, spuse Franny. „Pe tine te doare?”, mă întrebă.

„Puţin”, recunoscui.

„Vreau să te doară tare”, zise Franny. „Sus sau jos?” mă întrebă ea.

Când Lilly bătu din nou în uşă, eram cât pe ce s-o imit pe Annie care ţipă; dacă ar fi fost un pod nou pe aproape, aş fi putut să-l fisurez.

„Întoarce-te într-o oră!”, strigă Franny. „E şapte”, zise Lilly. „Am fost plecată trei ore!” „Du-te şi cinează cu Frank!” îi sugeră Franny. „Am luat prânzul cu Frank!”, strigă Lilly. „Du-te şi cinează cu tata!”, zise Franny.

„Nici nu vreau să mănânc”, spuse Lilly. „Trebuie să scriu – e vremea să cresc.”

„Ia-ţi o seară liberă!”, zise Franny. „Toată seara?”, întrebă Lilly.

„Mai dă-mi trei ore”, spuse Franny. Oftai încetişor. Nu credeam că mai puteam rezista încă trei ore. „Nu ţi-e foame, Franny?”, zise Lilly.

„Există serviciu la cameră”, spuse Franny. „Şi oricum nu mi-e foame.”

Dar Franny era insaţiabilă; foamea ei de mine avea să ne salveze pe amândoi.

„Gata, Franny”, am rugat-o. Era aproape de nouă seara. Era atât de întuneric că nu mai vedeam nimic.

„Dar mă iubeşti, nu-i aşa?”, mă întrebă ea, trupul ei ca o cravaşă – trupul ei era o greutate prea mare pentru mine.

La zece i-am şoptit; „Pentru numele lui Dumnezeu, Franny. Trebuie să ne oprim. O să ne rănim şi eu şi tu, Franny.”

„Nu, dragostea mea”, şopti ea. „Exact asta n-o să facem: să ne rănim şi eu şi tu. O să ne fie bine amândurora, o să avem o viaţă bună”, îmi promise ea luându-mă în ea – din nou. Şi din nou.

„Franny, nu mai pot”, i-am şoptit. Eram orbit de durere; eram la fel de orb ca Freud, la fel de orb ca tata. Şi pe Franny trebuia s-o doară mai mult decât mă durea pe mine.

„Da, poţi, iubirea mea”, şopti Franny. „Numai încă o dată”, mă încurajă ea. „Ştiu că poţi.”

„Sunt sfârşit, Franny”, i-am şoptit.

„Aproape sfârşit”, mă corectă Franny. „Putem s-o facem numai încă o dată”, spuse ea. „După aceea am terminat amândoi cu treaba asta. Asta e ultima dată, iubirea mea. Închipuie-ţi numai să trăieşti zi de zi în acest fel”, spuse Franny lipindu-se de mine, luându-mi ultima suflare. „Am înnebuni. Nu se poate trăi aşa”, şopti ea. „Hai să terminăm cu treaba asta”, îmi spuse în ureche; „încă o dată, dragostea mea. Ultima dată!”, îmi strigă. „Bine!”, i-am strigat. „Iată, juisez.”

„Da, da, dragostea mea”, zise Franny; i-am simţit genunchii înlănţuindu-mi şira spinării. „Salut, la revedere, dragostea mea”, şopti ea. „Aşa!”, strigă ea când simţi că tremur. „Aşa, aşa”, spuse ea mângâietor. „Asta-i tot, tot ce-a scris”, murmură ea. „Acesta e sfârşitul. Acum suntem liberi. Acum s-a terminat.”

Mă ajută să ajung la cada din baie. Apa mă înţepa de parcă m-aş fi frecat cu alcool.

„E sângele tău sau al meu?”, am întrebat-o pe Franny care încerca să salveze patul – acum că ne salvase pe noi.

„N-are importanţă, iubirea mea”, zise veselă Franny. „Se spală.”

„Acesta e un basm”, va scrie Lilly – al întregii vieţi a familiei noastre. Eu sunt de acord cu ea; Iowa Bob ar fi fost şi el de acord cu ea. „Totul e un basm!”, ar fi spus Bob Antrenorul. Chiar şi Freud ar fi fost de acord cu el – amândoi Freud. Totul este un basm.

Lilly sosi odată cu căruciorul serviciului la cameră şi cu zăpăcitul străin de New York care ne aduse multele feluri ale mesei noastre şi câteva sticle de vin, pe la unsprezece seara.

„Ce sărbătoriţi?”, ne întrebă Lilly pe Franny şi pe mine.

„Ei, John abia a terminat o îndelungă alergare”, spuse Franny râzând.

„N-ar trebui să alergi prin parc noaptea, John”, zise Lilly îngrijorată.

„Am alergat pe Fifth Avenue”, am zis. „Era absolut sigur.”

„Absolut sigur”, spuse Franny, izbucnind în râs.

„Ce-i cu ea?”, mă întrebă Lilly, uitându-se lung la Franny.

„Cred că-i cea mai norocoasă zi din viaţa mea”, spuse Franny, continuând să râdă.

„Pentru mine a fost un mic eveniment printre atâtea altele”, i-am zis, şi Franny zvârli un corn în mine. Amândoi izbucnirăm în râs.

„Doamne Isuse”, zise Lilly exasperată – şi pare-se revoltată de cantitatea de mâncare pe care o comandasem.

„Am fi putut avea o viaţă foarte nefericită”, spuse Franny. „Adică noi toţi!”, adăugă ea şi începu să mănânce salata cu degetele; eu am deschis prima sticlă de vin.

„Eu aş mai putea avea o viaţă nefericită”, zise Lilly încruntându-se. „Dacă voi avea mai multe zile ca ziua de azi”, adăugă ea clătinând din cap.

„Stai jos şi mănâncă, Lilly”, spuse Franny care se aşezase la masă şi începuse să mănânce peştele.

„Da, nu mănânci de ajuns, Lilly”, i-am spus, luând nişte picioare de broască.

„Am mâncat la prânz”, zise Lilly. „Un prânz cam bogat. Adică mâncarea era bună, dar porţiile erau prea mari. Eu am nevoie să mănânc doar o masă pe zi”, spuse Lilly, dar se aşeză la masă cu noi şi ne privi cum mâncam. Ciuguli o păstaie foarte subţire de fasole verde din salata lui Franny, mâncă o jumătate din ea şi puse cealaltă jumătate pe farfurioara mea cu unt; luă o furculiţă şi umblă cu ea prin picioarele mele de broască, dar se vedea că e agitată – nu voia nimic.

„Ei, ce-ai scris astăzi, Franny?”, o întrebă Lilly. Franny era cu gura plină, dar nu şovăi.

„Un întreg roman”, zise Franny. „A fost ceva teribil, într-adevăr, dar a fost ceva ce trebuia să fac. Când l-am terminat, l-am aruncat.”

„L-ai aruncat?”, întrebă Lilly. „Poate că merita să salvezi ceva din el.”

„Totul era un rahat”, spuse Franny. „Fiecare cuvânt. John a citit puţin din el, dar l-am făcut să mi-l dea înapoi ca să pot arunca totul. Am chemat serviciul la cameră să vină să-l ia.”

„Ai pus serviciul la cameră să-l arunce în locul tău?”, zise Lilly.

„N-am mai putut suporta să-l mai ating”, spuse Franny.

„Câte pagini avea?”, întrebă Lilly.

„Prea multe”, zise Franny.

„Şi ce crezi despre ce-ai citit?”, mă întrebă Lilly.

„Maculatură”, am zis. „În familia noastră nu e decât un singur scriitor.”

Lilly zâmbi, dar Franny mă lovi pe sub masă cu piciorul; am vărsat puţin vin pe masă şi Franny râse.

„Mă bucură că ai încredere în mine”, spuse Lilly, „dar, ori de câte ori citesc sfârşitul *Marelui Gatsby*, mă copleşeşte îndoiala. Vreau să spun că e atât de frumos”, zise Lilly. „Cred că, dacă n-aş putea vreodată să scriu un sfârşit atât de perfect, atunci n-ar avea niciun rost să şi încep o carte. N-are niciun rost să scrii o carte dacă nu crezi că poate fi tot atât de bună ca *Marele Gatsby*. Căci e-n regulă dacă nu reuşeşti – în cazul în care cartea terminată nu e tocmai, într-un fel, foarte bună – dar trebuie să crezi că poate fi foarte bună înainte de a începe să o scrii. Şi uneori sfârşitul acesta afurisit al *Marelui Gatsby* mă face praf înainte de a putea începe”, spuse Lilly; mâinile ei mici se făcuseră pumni şi Franny şi cu mine ne-am dat seama că Lilly strângea un rest de corn într-unul din ei. Lui Lilly nu-i plăcea să mănânce, dar putea într-un fel să ciopârţească o mâncare fără să se hrănească deloc.

„Lilly, cea plină de griji”, zise Franny. „Trebuie doar s-o faci, Lilly”, îi spuse Franny, lovindu-mă din nou cu piciorul sub masă când spuse „s-o faci.”

M-am întors la 222 Central Park un om sfârşit. De fapt, nu mi-am dat seama decât după ce-am terminat enorma noastră masă, că nu eram în stare să alerg vreo douăzeci de străzi şi o grădină zoologică; mă îndoiam dacă puteam măcar merge. Mă dureau rău toate cele. Am văzut-o pe Franny strâmbându-se când s-a ridicat de la masă ca să-şi ia poşeta; suferea şi ea de pe urma exceselor noastre – exact aşa cum plănuise, desigur: ca să simţim durerea dragostei noastre zile întregi. Şi această durere avea să ne menţină în siguranţă; durerea avea să ne convingă pe amândoi că în această urmărire a celuilalt ceea ce ne aştepta era cu siguranţă autodistrugerea noastră.

Franny găsi în poşeta ei ceva bani pentru un taxi; când îmi dădu banii, mă sărută foarte cast şi ca o soră. Până în ziua de azi – între Franny şi mine – nu există altfel de sărut. Ne sărutăm acum aşa cum ne imaginăm că se sărută fraţii şi surorile. Poate fi plicticos, dar e un mod de a trece pe lângă ferestrele deschise.

Şi când am plecat de la Stanhope – în noaptea aceea, puţin înaintea Crăciunului 1964 – m-am simţit cu adevărat

în siguranţă, pentru prima dată. Am simţit destul de categoric că noi toţi vom continua să trecem pe lângă ferestrele deschise – că noi cu toţii eram nişte supravieţuitori. Cred, acum, că Franny şi cu mine ne gândeam numai unul la altul, ne gândeam puţin cam prea egoist. Cred că Franny avea impresia că invulnerabilitatea ei era molipsitoare – mulţi oameni înclinaţi să se creadă invulnerabili chiar gândesc în acest fel. Şi eu încercam să o urmez pe Franny cât mai exact mi-era cu putinţă.

Am luat un taxi care se ducea spre centru cam pe la miezul nopţii şi am mers pe Fifth Avenue spre Central Park South; în ciuda durerilor puternice pe care le simţeam la organele genitale, eram sigur că voi putea să ajung pe jos de acolo la Frank. Voiam, totodată, să mă uit la decoraţiile de Crăciun din Plaza. M-am gândit să mă abat puţin din drum ca să pot privi la jucăriile expuse în vitrina lui F.A.O. Schwarz. M-am gândit cât de mult i-ar fi plăcut lui Egg aceste vitrine; Egg nu fusese niciodată la New York. Dar, mă gândeam, Egg îşi imaginase tot timpul vitrine mai frumoase, pline de mai multe jucării.

M-am târât de-a lungul lui Central Park South. Numărul 222 e între East Side şi West, dar mai aproape de West – un loc perfect pentru Frank, şi pentru noi toţi, căci toţi eram supravieţuitorii Simpozionului asupra relaţiilor Est-Vest.

Există o fotografie a lui Freud – a celuilalt Freud – în apartamentul lui din Viena, din Berggasse 19. El are cincizeci şi opt de ani, suntem în 1914. Freud are un fel de privire de ţi-am-spus-eu; arată şi supărat şi îngrijorat. Arată tot atât de categoric ca şi Frank şi tot atât de anxios ca şi Lilly. Războiul care va începe în august, în acelaşi an, va distruge Imperiul austro-ungar; acel război îl va convinge pe Herr Professor Doktor Freud că diagnosticul lui privitor la tendinţele agresive şi autodistructive ale fiinţelor umane a fost foarte corect. În fotografie îţi poţi imagina de unde i-a venit lui Freud ideea că nasul omenesc e o „formaţie genitală”. Lui Freud i-a venit această idee „din oglindă”, cum spune Frank. Cred că Freud ura Viena; spre lauda lui, şi Freud al nostru ura Viena, aşa cum ne-a atras atenţia Franny pentru prima dată. Şi Franny ura Viena; ea avea să fie întotdeauna o freudiană în dispreţul ei faţă de ipocrizia sexuală, de pildă. Şi Frank era un freudian, în sensul că era anti-Strauss – „celălalt Strauss”, va remarca Frank; era vorba de Johann, cel mai vienez Strauss, cel care a scris

acel cântec trăsnit „Fericit este omul care uită ce nu poate schimba” (*Die Fledermaus*). Dar şi Freud al nostru şi celălalt Freud erau obsedaţi în chip morbid de ceea ce s-a uitat – pe ei îi interesa ce era reprimat, ce visam. Asta i-a făcut pe amândoi să fie foarte nevienezi. Şi Freud al nostru îi spusese lui Frank că e un prinţ; Freud zisese ca nimeni să nu-i spună lui Frank că e „homo”; celălalt Freud îi devenise de asemenea drag lui Frank – când vreo mamă îi scria bunului doctor şi-l ruga să-l vindece pe fiul ei de homosexualitate, Freud o informa nervos că homosexualitatea nu era o boală; nu era nimic de „vindecat”. Mulţi din oamenii mari ai lumii, spunea marele Freud acestei mame, au fost homosexuali.

„Asta-i drept la ţintă!”, îi plăcea lui Frank să strige. „Uită-te numai la mine!”

„Şi uită-te la mine”, spunea Susie ursul. „De ce n-a vorbit de câteva din marile femei ale lumii? Dacă mă întrebaţi pe mine”, zicea Susie, „Freud e cam suspect.” „Care Freud, Susie?”, obişnuia să o tachineze Franny. „Oricare”, zicea Susie ursul. „Care vrei. Unul din ei purta o crosă de baseball, altul avea chestia aia pe buză.” „Aia era cancer, Susie”, observă Frank, cam înţepat. „Desigur”, zise Susie ursul, „dar Freud îi spunea «chestia aia de pe buza mea». El nu-i spunea cancerului cancer, dar spunea că toţi ceilalţi sunt nişte reprimaţi.” „Eşti prea aspră cu Freud, Susie”, îi zise Franny. „E bărbat, nu-i aşa?”, spuse Susie. „Eşti prea aspră cu bărbaţii, Susie”, îi zise Franny. „Aşa e, Susie”, spuse Frank. „Ar trebui să încerci unul!”

„Ce-ai spune de tine, Frank?”, îl întrebă Susie şi Frank se înroşi.

„Păi”, se bâlbâi Frank, „nu obişnuiesc aşa ceva, ca să fiu total franc.”

„Cred că e cineva înlăuntrul tău, Susie”, zise Lilly. „E cineva înlăuntrul tău care vrea să iasă afară.”

„Dumnezeule”, oftă Franny. „Poate că e un urs înlăuntrul ei care vrea să iasă afară!”

„Poate că înlăuntrul ei e un bărbat”, sugeră Frank.

„Poate că înlăuntrul tău e doar o femeie drăguţă, Susie”, spuse Lilly. Lilly, scriitoarea, încerca întotdeauna să vadă eroii din noi.

Mă târam pas cu pas în noaptea aceea, cu puţin înainte de Crăciun, pe Central Park South; mă gândeam la Susie ursul şi mi-am adus aminte de o altă fotografie a lui Freud – Sigmund Freud – care-mi plăcea mult. În această

fotografie Freud are optzeci de ani; în trei ani avea să moară. Stă la biroul lui din Berggasse, numărul 19; suntem în 1936 şi naziştii îl vor sili curând să-şi părăsească biroul din vechiul său apartament – şi vechiul său oraş, Viena. În această fotografie, o pereche de ochelari sobri sunt puşi pe formaţia genitală a nasului lui Freud. El nu se uită la aparatul de fotografiat – are optzeci de ani şi nu are prea mult timp; se uită la lucrul lui, nu-şi pierde vremea cu noi. Cineva din această fotografie se uită totuşi la noi. E câinele favorit al lui Freud, pekinezul lui numit Jo-fi. Un căţel pekinez seamănă într-un fel cu un leu mutant; şi pekinezul lui Freud are privirea aceea sticloasă a câinilor care întotdeauna se uită prosteşte la aparatul de fotografiat. Sorrow se uita aşa ; când a fost împăiat, desigur că se uita întotdeauna la aparatul de fotografiat. Şi micul căţel trist al bătrânului Dr. Freud e în fotografie pentru a ne spune ce se va întâmpla; putem recunoaşte tristeţea şi în fragilitatea bibelourilor care virtual îl dau afară pe Freud din biroul lui, afară din Berggasse 19 şi afară din Viena (oraşul pe care îl ura, oraşul care-l ura). Naziştii vor pune o svastică pe uşa lui; oraşul acela afurisit nu l-a îndrăgit niciodată. Şi în 4 iunie, 1938, la optzeci şi doi de ani, Freud sosea la Londra; mai avea de trăit un an – într-o ţară străină. Freud al nostru, în acest timp, mai avea o vară ca să se sature de Moor; el se va întoarce la Viena când toţi acei sinucigaşi refulaţi din vremea celuilalt Freud deveneau asasini. Frank mi-a arătat un articol al unui profesor de istorie de la Universitatea din Viena – un om foarte înţelept numit Friedrich Heer. Şi Heer spune exact acest lucru despre societatea vieneză din vremea lui Freud (şi asta, cred, poate fi adevărat despre vremea oricărui Freud): „Erau sinucigaşi pe cale de a deveni asasini.” Toţi erau ca Fehlgeburt, încercând din răsputeri să devină ca Arbeiter; erau toţi asemenea lui Schraubenschlussel care admirau un pornograf.

Erau gata să urmeze instrucţiunile visului unui pornograf.

„Hitler, ştii”, îi place lui Frank să-mi amintească, „avea o spaimă nebună de sifilis. E un lucru ironic”, insistă Frank în felul lui plicticos, „când îţi aminteşti că Hitler era dintr-o ţară unde prostituţia a înflorit întotdeauna.”

Înfloreşte şi în New York, ştii. Şi într-o noapte de iarnă stăteam la colţul lui Central Park South cu Seventh Avenue, uitându-mă spre centrul întunecat; ştiam că târfele

sunt acolo. Sexul meu zvâcnea de durerea strădaniilor inspirate ale lui Franny, încercând să mă salveze – să ne salveze pe amândoi – şi ştiam, în cele din urmă, că eram ferit de ele; eram ferit de amândouă extremele, ferit de Franny şi ferit de târfe.

O maşină coti la colţul lui Seventh Avenue cu Central Park South puţin cam prea rapid; era după miezul nopţii şi maşina aceasta în viteză era singura maşină pe care o văzusem pe amândouă străzile. În maşină era multă lume; cântau după un cântec de la radio. Radioul era atât de puternic că am putut auzi foarte limpede un fragment de cântec, chiar cu ferestrele închise în noaptea de iarnă. Cântecul nu era o colindă de Crăciun şi mă izbi ca fiind nepotrivit cu podoabele de peste tot din New York, dar podoabele de Crăciun sunt sezoniere şi cântecul din care auzisem doar un fragment era unul din acelea universal sentimentale de felul cântecelor country. Ceva banal-dar-adevărat era exprimat banal dar adevărat. Am mai auzit, în restul vieţii mele, acest cântec, dar ori de câte ori am crezut că-l aud din nou, ceva m-a izbit ca nefiind chiar la fel. Franny mă necăjeşte spunându-mi că trebuie să fi auzit cântecul country intitulat „Cerul e doar un păcat îndepărtat”. Şi într-adevăr acesta ar putea fi; aproape orice cântec de acest gen ar fi potrivit.

Nu era decât acest fragment de cântec, podoabele de Crăciun, iarna, sexul care mă durea – şi puternicul meu sentiment de uşurare că eram liber acum să-mi trăiesc viaţa – şi maşina care mergea cu viteză goni pe lângă mine. Când am început să traversez pe Seventh Avenue, în momentul în care eram în siguranţă să traversez, m-am uitat şi am văzut o pereche venind spre mine. Mergeau pe Central Park South în direcţia Plaza – se îndreptau din vest spre est – şi era inevitabil, m-am gândit mai târziu, ca să ne întâlnim în mijlocul lui Seventh Avenue chiar în noaptea eliberării lui Franny şi a mea. Erau cam beţi, cred, sau cel puţin tânăra femeie era, şi modul în care se sprijinea de bărbat îl făcea să se clatine. Femeia era mai tânără decât bărbatul; în 1964, cel puţin, i-am fi zis fată. Râdea, agăţată de braţul iubitului ei mai în vârstă; arăta cam de vârsta mea, de fapt era ceva mai mare. În noaptea aceea din 1964, bărbatul trebuie să fi fost spre treizeci de ani. Râsul fetei suna la fel de casant şi tăios în aerul glacial al nopţii, ca şi zgomotul unor ţurţuri de gheaţă foarte subţiri care se desprind de pe streşinile unei case îngheţate.

De fapt eram într-o stare de bună dispoziţie şi, deşi în râsul rece şi strident al fetei era ceva prea cultivat şi insuficient de visceral – şi deşi testiculele mă dureau şi penisul mă ustura – m-am uitat la această frumoasă pereche şi am zâmbit.

N-am avut nicio problemă în a ne recunoaşte – bărbatul şi eu. N-aş putea uita niciodată aerul de fundaş de pe faţa lui, deşi nu-l mai văzusem din acea noapte de Halloween pe poteca pe care o foloseau întotdeauna fotbaliştii – şi toţi ceilalţi erau sfătuiţi să-i lase s-o folosească, să-i lase să fie numai a lor. În unele zile când ridicam greutăţi, îl puteam auzi încă spunându-mi „Hei, puştiule. Soră-ta are cel mai drăguţ fund din şcoala asta. Se culcă cu cineva?”

„Da, se culcă cu mine”, aş fi putut să-i spun în noaptea aceea pe Seventh Avenue. Dar nu i-am spus nimic. M-am oprit doar şi am stat în faţa lui, până am fost sigur că ştie cine sunt. Nu se schimbase, arăta aproape exact cum îl ştiam. Şi deşi credeam că mă schimbasem – ştiam că ridicatul greutăţilor îmi schimbase cel puţin trupul – socotesc că scrisorile trimise constant de Franny către el trebuie să-i fi păstrat bine lui Chipper Dove în memorie familia noastră (dacă nu şi în inima sa).

Chipper Dove se opri şi el în mijlocul lui Seventh Avenue. După o secundă sau două spuse încetişor. „Ei, uite cine-i aici.”

Totul e un basm.

M-am uitat la iubita lui Chipper Dove şi am spus: „Fii atentă să nu te violeze.”

Fata râse – cu râsul acela excitat şi supraîncordat de parcă ar fi spart gheaţa, râsul acela de ţurţuri de gheaţă sfărâmându-se. Dove râse puţin odată cu ea. Toţi trei stăteam în mijlocul lui Seventh Avenue; un taxi care se îndrepta spre centru cotind de pe Central Park South aproape că ne călca, dar numai fata se dădu înapoi – Chipper Dove şi cu mine nu ne mişcarăm.

„Hei, staţi în mijlocul străzii, ştiţi”, zise fata. Era cu mult mai tânără, am observat. Se duse pe partea de răsărit a lui Seventh Avenue şi ne aşteptă, dar noi nu ne-am clintit din loc.

„Mi-a făcut plăcere să am veşti de la Franny”, spuse Dove.

„De ce nu i-ai scris şi tu?”, l-am întrebat. „Hei!”, strigă fata şi un alt taxi îndreptându-se spre centru claxonă şi ne ocoli.

„E şi Franny în New York?”, mă întrebă Chipper Dove.

Într-un basm, adeseori nu ştii ce vor oamenii. Totul se schimbase. Ştiam că nu ştiu dacă Franny vrea sau nu să-l vadă pe Chipper Dove. Ştiam că nu voi şti niciodată ce era în scrisorile pe care i le trimisese.

„Da, e în oraş”, am spus precaut. New York e un oraş mare mă gândeam; aşa era mai sigur.

„Atunci spune-i că mi-ar plăcea s-o văd”, zise el şi dădu să plece. „Nu pot s-o fac pe fata asta să m-aştepte”, îmi şopti el pe un ton complice; de fapt îmi şi făcu cu ochiul. L-am luat de subraţ şi l-am ridicat; nu era prea greu pentru un fundaş. Nu se luptă, dar fu cu adevărat surprins cât de uşor îl ridicasem în aer. Nu ştiam bine ce să fac cu el, m-am gândit un minut – sau ce i s-o fi părut lui Chipper Dove un minut – şi apoi l-am lăsat jos. Pur şi simplu l-am aşezat în faţa mea în mijlocul lui Seventh Avenue.

„Hei, nebunilor!”, strigă fata; două taxiuri părând a se întrece trecură de fiecare parte a noastră – şoferii apăsând pe claxon multă vreme şi îndreptându-se spre centru.

„Spune-mi de ce ai vrea s-o vezi pe Franny?”,i-am spus lui Chipper Dove.

„Ai lucrat ceva cu greutăţile, presupun”, zise Dove.

„Ceva”, am recunoscut. „De ce vrei s-o vezi pe sora mea?”, l-am întrebat.

„Păi, ca să-mi cer scuze – printre altele”, mormăi el, dar nu puteam să-l cred deloc; în ochii lui albaştri ca gheaţa îi lucea zâmbetul acela albastru glacial. Părea să fie numai puţin intimidat de muşchii mei; avea o aroganţă mai mare decât inima şi mintea multor oameni.

„Ai fi putut să răspunzi doar la una din scrisorile ei”, i-am spus. „Puteai să te scuzi în scris, oricând.”

„Ei”, zise el schimbându-şi greutatea de pe un picior pe celălalt, ca un fundaş care se pregăteşte să primească o minge. „Ei, e atât de greu de spus”, zise şi aproape că l-aş fi ucis pe loc. Puteam suporta orice de la el, dar nu şi sinceritatea – auzindu-l vorbind sincer era aproape prea mult. Simţeam o dorinţă să-l strâng în braţe – să-l strâng mai tare decât îl strânsesem pe Arbeiter –, dar din fericire pentru amândoi îşi schimbă tonul. Devenise nerăbdător.

„Uite”, zise el. „Potrivit legilor din această ţară, eu doar că n-am omorât. Violul e aproape o crimă, în caz că nu ştii.”

„Doar aproape”, am zis. Un alt taxi aproape că ne călcă.

„Chipper!”, strigă fata cu care era. „Să chem poliţia?”

„Uite”, zise Dove. „Spune-i lui Franny că m-aş bucura să o văd – asta-i tot. După cât se pare”, spuse el, albastrul glacial al ochilor lui alunecându-i în glas, „după cât se pare i-ar plăcea să mă vadă. Adică mi-a scris destul de mult.” Aproape că se plângea, mi-am zis – ca şi cum scrisorile surorii mele îl plictisiseră!

„Dacă vrei s-o vezi, poţi să i-o spui tu însuţi”, i-am spus. „Lasă-i un mesaj —lasă toată treaba pe seama ei – dacă vrea să te vadă. Lasă un mesaj la hotelul Stanhope.”

„La Stanhope”, spuse el. „E în trecere prin oraş?”

„Nu, locuieşte acolo”, i-am zis. „Suntem o familie care trăieşte în hotel. Îţi aminteşti?”

„O, da”, râse el şi puteam să-l văd gândindu-se că Stanhope e la o mare distanţă de Hotelul New Hampshire – de oricare din cele două Hoteluri New Hampshire, deşi el îl cunoscuse numai pe primul. „Aşa”, zise el, „va să zică Franny stă la Stanhope.”

„Acum suntem proprietarii lui Stanhope”, i-am zis. Habar n-am de ce am minţit, dar pur şi simplu trebuia să-i fac ceva. Păru puţin cam uimit şi asta fu cel puţin un moment relativ plăcut; o maşină sport verde se apropie atât de mult de el încât fularul îi flutură stârnit de suflarea vântului. Fata se aventură din nou pe Seventh Avenue, se apropie precaut de noi.

„Chipper, te rog”, spuse ea încetişor.

„E singurul vostru hotel?”, mă întrebă Dove, încercând să fie calm.

„Suntem proprietarii a jumătate din Viena”, i-am spus, „Jumătatea care deţine controlul. Stanhope e primul din mai multe din New York. O să preluăm New York-ul.”

„Şi mâine, lumea?”, întrebă el, cu sunetul acela albastru glacial în glas.

„Întreab-o pe Franny despre toate aceste lucruri”, i-am zis. „Îi voi spune că s-ar putea să-i dai de ştire.” Trebuia să mă îndepărtez ca să nu-l lovesc, dar am auzit-o pe fată că-l întreabă: „Cine e Franny?”

„Sora mea”, am strigat. „Prietenul tău a violat-o! El şi cu alţi doi tipi au violat-o împreună!” Nici Chipper Dove nici fata n-au râs de data aceasta şi i-am lăsat acolo în mijlocul lui Seventh Avenue. Dacă aş fi auzit scârţâit de roţi sau de frâne, şi bufnitura unor trupuri în contact cu metalul sau pavajul, nu m-aş fi întors. Numai când mi-am dat seama că pe mine mă dureau toate alea, mi-am zis că am mers prea departe. Trecusem de Central Park South

222 – eram cam pe la Columbus Circle – şi a trebuit să mă întorc şi să o iau spre est. Când am dat în Seventh Avenue din nou, am văzut că şi Chipper Dove şi fata care era cu el dispăruseră. M-am întrebat chiar, o clipă, dacă nu i-am visat.

Aş fi preferat să-i fi visat, cred. Eram neliniştit gândindu-mă cum avea să reacţioneze Franny, cum avea să se descurce „cu treaba asta", cum zicea Susie. Eram îngrijorat la gândul de a-i pomeni măcar lui Franny că l-am văzut pe Chipper Dove. Ce-ar însemna pentru ea dacă Dove n-ar mai da niciun semn de viaţă? Părea nedrept ca, în chiar seara triumfului lui Franny şi al meu, să fi trebuit să-l întâlnesc pe cel care o violase şi să-i spun unde stătea sora mea. Mi-am dat seama că eram depăşit, era peste puterile mele – că n-aveam habar ce voia Franny. Am înţeles că aveam nevoie de părerea unui expert în violuri.

Frank dormea; oricum el nu era un expert în violuri. Şi tata dormea (în camera pe care o împărţeam amândoi) şi m-am uitat la crosa de pe podea de lângă patul tatei şi m-am dat seama care va fi sfatul tatei în materie de viol – mi-am dat seama că orice sfat al tatei în materie de viol va presupune învârtitul crosei. L-am trezit pe tata când mi-am scos tenişii.

„Iartă-mă", i-am şoptit. „Culcă-te la loc."

„Ce mult ai alergat", gemu el. „Trebuie să fii extenuat."

Eram, firește, dar eram şi foarte treaz. M-am dus şi am stat la birou în faţa celor şase telefoane ale lui Frank. Expertul în violuri (din al doilea Hotel New Hampshire) era la îndemână cu un telefon; sfatul în materie de viol de care aveam nevoie exista acum în New York City. Susie ursul locuia în Greenwich Village. Deşi era ora unu dimineaţa, am ridicat telefonul. Problema se ivise în cele din urmă. N-avea nicio importanţă că eram aproape de Crăciunul lui 1964, deoarece eram înapoi în 1956, de Halloween. Toate scrisorile lui Franny fără răspuns meritau un răspuns. Deşi braţul Negru al Legii al lui Junior Jones va oferi într-o bună zi New York-ului admirabilele lui servicii, Junior se restabilea acum după jocul criminal de-a fotbalul; va petrece trei ani la facultatea de drept şi alţi şase organizând Braţul Negru al Legii. Deşi Junior avea să-i vină în ajutor lui Franny, puteai să te bizui că avea să vină mai târziu. Problema lui Chipper Dove se ivise acum; deşi Harold Swallow nu-l găsise deloc, Dove

ieşise din ascunzătoare. Şi având de a face cu Dove, ştiam, Franny avea nevoie de un urs deştept.

Draga de Susie e un basm în ea însăşi.

Când răspunse la telefon la unu dimineaţa era ca un boxer sărind din corzi.

„Dobitocule! Spaima nopţii! Perversule! Ştii ce oră e?", urlă Susie ursul.

„Sunt eu", am zis.

„Isuse Cristoase", spuse Susie. „Aşteptam un telefon obscen." Când i-am povestit despre Chipper Dove, zise că era chiar un telefon obscen. „Cred că Franny nu se va bucura că i-ai spus unde stă", zise Susie.

„Cred că i-a scris toate scrisorile acelea ca să nu mai ştie niciodată de el."

Susie stătea într-o locuinţă groaznică în Greenwich Village. Lui Franny îi plăcea să se ducă s-o vadă şi câteodată trecea pe acolo şi Frank – când era prin apropiere (după colţul unde locuia Susie era un bar foarte pe placul lui Frank), dar eu şi Lilly nu puteam suferi Greenwich Village. Susie venea ea să ne vadă.

În Village, Susie putea fi un urs când voia să fie; erau pe acolo oameni care arătau mai rău ca un urs. Dar când venea la noi, Susie trebuia să arate ca toată lumea; nu i-ar fi dat voie să intre în Stanhope ca urs şi în Central Park South vreun poliţist putea s-o împuşte, crezând că a scăpat de la grădina zoologică din parc. New York nu era Viena, şi, deşi Susie încerca să termine cu obiceiul ei de a o face pe ursul, se putea reîntoarce la asta în Village şi nimeni nu i-ar fi dat nicio atenţie. Locuia cu alte două femei într-o locuinţă care avea doar o toaletă şi o chiuvetă cu apă rece; Susie venea la noi ca să facă baie – preferând apartamentul lui Lilly de la Stanhope opulentei săli de baie din locuinţa lui Frank din Central Park South 222; cred că lui Susie îi plăcea primejdia potenţială a toaletelor care ţâşnesc în sus.

Pe atunci încerca să devină actriţă. Cele două femei cu care împărţea groaznicul apartament erau membre al aşa numitului Atelier West Village. Era un atelier de actori; un loc unde se pregăteau clovni de stradă. Frank spunea că dacă Regele Şoarecilor ar mai fi fost în viaţă ar fi putut fi profesor la Atelierul West Village. Dar mi-am spus că de-ar fi fost în Viena ceva asemănător cu Atelierul West Village, poate că Regele Şoarecilor ar mai fi fost încă în viaţă. Ar trebui să existe un loc unde să poţi învăţa dansatul pe străzi, imitaţii de animale, pantomimă, ciclism

pe o roată, terapie prin urlete şi acte degradante care să fie doar un joc. Susie spunea că în esenţă Atelierul West Village o învăţa cum să fie tot atât de încrezătoare în sine ca un urs, fără costumul de urs. Era un proces lent, era de acord, şi între timp – mizând pe doi cai – îşi dăduse costumul de urs la refăcut unui expert în costume de animale din Village.

„Ar trebui să vezi costumul acum", îmi spunea Susie mereu. „Şi dacă ai crezut până acum că arătam ca un urs adevărat... n-ai văzut nimic!"

„E chiar remarcabil", îmi spusese Frank. „În jurul botului pare umed şi ochii sunt neliniştitori. Şi colţii", zicea Frank – întotdeauna un admirator de costume şi uniforme – „colţii sunt grozavi."

„Dar noi cu toţii vrem ca lui Susie să-i treacă s-o mai facă pe ursul", zicea Franny.

„Vrem ca ursul din ea să iasă la iveală", spunea Lilly şi cu toţii grohăiam şi scoteam alte sunete dezgustătoare.

Dar când i-am spus lui Susie că ne-am salvat unul de celălalt – numai ca să-l întâlnesc din nou pe Chipper Dove – Susie redeveni un om practic; Susie era acel prieten dintotdeauna – esenţial, acela care să-ţi fie urs când ţi-era mai greu.

„Eşti la Frank?", zise Susie.

„Da", am spus.

„Stai acolo, puştiule", zise Susie. „Vin imediat. Spune-i portarului."

„Să-i spun că vine un urs sau că vii tu, Susie?", am întrebat-o.

„Într-o zi, iubitule", zise Susie, „eu cea adevărată o să te surprind." Într-o zi, era adevărat, Susie mă va surprinde. Dar înainte ca Susie să ajungă în Central Park South 222 mă chemă Lilly la unul din cele şase telefoane ale lui Frank.

„Ce s-a întâmplat?", am întrebat-o. Era aproape ora două dimineaţa.

„Chipper Dove", şopti Lilly, cu un glas speriat. „A telefonat aici! A cerut-o pe Franny!" Blestematul, mi-am zis. Să cheme o fată pe care a violat-o când asta doarme. Trebuie să fi vrut să fie sigur că Franny locuia într-adevăr la Stanhope. Aşa că acum ştia.

„Ce i-a spus Franny?", am întrebat-o pe Lilly.

„Franny n-a vrut să-i vorbească", spuse Lilly. „Franny n-a putut să-i vorbească. Adică n-a putut să spună niciun

cuvânt – niciun cuvânt nu i-a ieşit din gură. I-am spus că Franny nu-i acasă şi a spus că o să cheme din nou. Mai bine ai veni aici", zise Lilly. „Franny e speriată", şopti Lilly. „N-am văzut-o niciodată pe Franny speriată. Nici nu vrea să se întoarcă în pat, stă şi se uită pe fereastră. Cred că se gândeşte că o va viola din nou."

M-am dus în camera lui Frank şi l-am sculat. S-a ridicat drept în pat, dând la o parte cuvertura şi zvârlind cât colo manechinul de croitorie. Nu-i şoptisem decât „Dove". Nu-i spusesem decât „Chipper Dove" şi Frank se trezise de parcă ar fi pocnit din talgere. Îi lăsarăm tatei un mesaj pe magnetofonul de lângă patul lui. Îi spuneam că eram la Stanhope.

Tata se descurca foarte bine la telefon; număra găurile. Chiar şi aşa făcea o mulţime de numere greşite şi asta îl înfuria atât de tare că de obicei răcnea la cei chemaţi de parcă numărul greşit ar fi fost greşeala lor. „Isuse Cristoase!", zbiera el. „Ai greşit numărul!" Şi aşa, într-o mică măsură, tata şi crosa lui de baseball terorizau o parte a New Yorkului.

Frank şi cu mine ne-am întâlnit cu Susie în uşă la Central Park South 222. A trebuit să ne repezim până la Columbus Circle ca să găsim un taxi. Susie nu era în costumul ei de urs. Purta nişte pantaloni vechi şi un pulover peste un pulover peste un alt pulover.

„Desigur că-i speriată", ne spuse Susie când ne grăbeam spre centru. „Dar trebuie să treacă prin asta. Spaima e una din primele faze, dragii mei. Dacă poate trece de spaima asta afurisită, atunci se înfurie. Şi odată ce e furioasă", zise Susie, „se eliberează. Uitaţi-vă la mine", spuse ea, şi Frank şi eu ne uitarăm la ea şi nu spuserăm nimic. Eram preocupaţi peste măsură şi ştiam acest lucru.

Franny şedea înfăşurată într-o pătură, cu scaunul tras lângă radiator; se uita pe fereastră. Metropolitan Museum se vedea în frigul dinaintea Crăciunului ca un castel abandonat de regele şi regina sa – atât de abandonat încât părea blestemat; chiar şi ţăranii se ţineau departe de castel.

„Cum aş putea măcar să ies pe afară?", îmi şopti Franny. „El poate fi oriunde pe acolo. Nu îndrăznesc să ies afară", repetă ea.

„Franny, Franny", i-am zis, „n-o să te mai atingă."

„Nu-i spune tot felul de lucruri", îmi zise Susie. „Nu se procedează aşa. Nu-i spune – întreab-o ceva. Întreab-o ce vrea să facă?"

„Ce vrei să faci, Franny?”, o întrebă Lilly.

„O să facem tot ce vrei tu, Franny”, îi zise Frank.

„Gândeşte-te la ce-ai vrea să se întâmple”, îi spuse Susie ursul lui Franny.

Franny tremura, îi clănţăneau dinţii. În apartament era înăbuşitor de cald, dar Franny era îngheţată.

„Vreau să-l omor”, zise Franny încetişor.

„Nu spune nimic”, îmi şopti Susie la ureche. Nici nu aveam ce să spun, oricum. Am stat în cameră cu Franny care se uită pe fereastră cam vreun ceas. Susie o masă pe spate încercând s-o încălzească. Franny vru să-mi şoptească ceva, aşa că m-am aplecat spre ea. „Te mai doare?”, şopti Franny. Pe buze avea un mic zâmbet şi i-am zâmbit şi eu şi am dat din cap. „Şi pe mine”, spuse ea şi zâmbi; dar imediat se uită din nou pe fereastră şi spuse „aş vrea să fi murit.” Imediat după asta repetă, „pur şi simplu nu pot să ies din casă, pot să mănânc aici mereu, dar unul din voi trebuie să fie aici cu mine, tot timpul.” O asigurarăm că vom fi. „Să-l omor”, repetă ea, cum începuse a se lumina deasupra parcului. „Poate fi oriunde acolo, afară”, zise ea, uitându-se cum se luminează. „Blestematul”, strigă ea deodată. „Vreau să-l omor!”

Am stat cu ea pe rând vreo două zile. Tatei i-am spus o poveste – că Franny e gripată şi stă în pat aşa ca să se facă bine la vreme pentru Crăciun. Era o minciună rezonabilă, am crezut. Franny îl minţise şi înainte pe tata în ceea ce-l privea pe Chipper Dove; îi spusese că fusese doar „bătută”.

Nu aveam nici măcar un plan – dacă Chipper Dove telefona din nou, n-aveam idee cum voia Franny să procedeze.

„Omorâţi-l”, spunea întruna.

Şi Frank, aşteptând în hol la Stanhope să vină liftul, îmi spuse: „Poate că ar trebui să-l omorâm. Şi cu asta am termina.”

Franny era conducătoarea noastră; când nu ştia ce să facă, toţi nu ştiam ce să facem. Aveam nevoie de părerea ei înainte de a decide vreun plan.

„Poate că nu va mai telefona deloc”, zise Lilly.

„Eşti scriitoare, Lilly”, spuse Frank. „Ar trebui să ştii mai bine. Desigur că va telefona.” Frank făcea una din declaraţiile sale anti-lume – dădea glas uneia din teoriile sale vicioase, şi anume exact ceea ce nu vrei să se întâmple

se va întâmpla. Ca scriitoare, Lilly avea într-o bună zi să împărtăşească *Weltanschauung*-ul lui Frank.

Dar Frank avea dreptate în ceea ce-l privea pe Chipper Dove; care telefonă. Frank răspunse. Frank fu foarte ne-calm; când auzi glasul albastru-glacial al lui Chipper Dove, îl apucă un asemenea spasm pe canapea încât lovi lampadarul de lângă el făcând abajurul să se învârtească şi Franny ştiu imediat cine era. Ea începu să ţipe, fugi din camera de zi a apartamentului în dormitorul lui Lilly (era cel mai apropiat loc de ascuns) şi Susie şi cu mine a trebuit să fugim după ea şi s-o ţinem pe patul lui Lilly încercând s-o calmăm.

„O, nu, nu e acum aici", îi zise Frank. „Nu vrei să laşi un număr unde să te poată chema?" Chipper Dove îi dădu lui Frank numărul – de fapt două numere, cel de acasă şi cel de la birou. Gândul că avea o slujbă păru s-o liniştească deodată pe Franny.

„Ce face?", îl întrebă ea pe Frank.

„Păi", zise Frank. „Tocmai spunea că lucrează la firma unchiului său. Ştii cum îşi dau aere când spun «firmă» – afurisita de firmă, orice o fi însemnând aia o firmă."

„Poate fi orice, Franny", am zis. „O firmă de avocaţi, o firmă de afaceri."

„Poate că e o firmă de violuri", spuse Lilly, şi pentru prima dată după două zile Franny râse, ceea ce era un semn bun.

„Aşa fată zic şi eu, Franny", o încurajă Frank.

„Superrahatul ăla de fiinţă umană!", strigă Franny.

„Bravo, Franny", zise Susie ursul.

„Porcul ăla cu afurisita de firmă a unchiului său!", spuse Franny.

„Aşa-i", am zis.

Şi Franny spuse în concluzie: „Nu ţin să-l omor. Dar vreau doar să-l bag în sperieţi. Vreau să-l înspăimânt", spuse ea începând deodată să tremure; şi începu să plângă. „El chiar m-a speriat!" plânse ea. „Mi-e încă frică de el, ce Dumnezeu! Vreau să-l sperii pe ticălos, vreau să-l înspăimânt şi eu!"

„Îmi place cum vorbeşti", zise Susie ursul. „Acuma începi să te războieşti cu el."

„Să-l violăm!", zise Frank.

„Cine ar face-o?", întrebă Lilly.

„Eu aş face-o – pentru cauză", spuse Susie. „Dar chiar cu mine cred că i-ar plăcea. Bărbaţii sunt scârboşi pe

chestia asta. Pot să nu te sufere, dar cocoşelul lor să te placă."

„Nu putem să-l violăm", zise Franny. Aşa că Franny îşi revenise. Era din nou conducătoarea noastră.

„Putem face orice vrem", afirmă Frank – Frank agentul, Frank aranjorul.

„Chiar dacă ne-am imagina un mod de a-l viola", spuse Susie, „chiar dacă am găsi violatorul cel mai potrivit pentru el, eu spun totuşi că n-ar fi acelaşi lucru; afurisitul va găsi o cale ca să-i placă."

Şi atunci vorbi Lilly scriitoarea. Mica noastră Lilly, creatoarea; ea avea imaginaţia cea mai bogată. „Nu i-ar plăcea dacă ar crede că îl violează un urs."

„Sodomie!", strigă vesel Frank, bătând din palme – ca din talgerele pe care le folosise odată împotriva lui Chipper Dove. „Să-l sodomizăm pe ticălos!"

„Stai naibii o clipă", zise Susie ursul. „Poate va crede că e un urs, dar eu voi şti totuşi că e el. Orice pentru cauză, orice pentru tine, iubito", îi spuse Susie lui Franny, „dar va trebui să-mi daţi timp să mă gândesc la treaba asta."

„Dar nu cred că trebuie s-o şi faci, Susie", spuse Franny, „Cred că poţi să-l înspăimânţi destul de mult încercând cât pe ce s-o faci."

„Te poţi preface că eşti un urs în călduri, Susie", zise Lilly.

„Un urs în călduri", zbieră Frank încântat. „Asta-i!", strigă el însufleţit. „Un urs în călduri dezlănţuit! Ai putea să-i înşfaci coiţele ticălosului cu gura ta teribilă de urs!", urlă Frank către Susie. „Fă-l să creadă că un urs i-o ia în gură! Pentru ultima dată!"

„L-aş putea duce până aici", zise Susie ursul.

„Dar nu mai departe, Susie", spuse Franny. „Vreau doar să-l sperii."

„Să-l înspăimânţi de moarte", zise Frank extenuat.

„Nu chiar", spuse Lilly. „Să-l sperii aproape de moarte."

„Un urs în călduri; e splendid, Lilly", am spus.

„Daţi-mi numai o zi", zise Lilly.

„Pentru ce, Lilly?", întrebă Susie.

„Pentru scenariu", spuse Lilly. „Îmi trebuie o zi ca să fac scenariul."

„Te iubesc, Lilly", zise Franny şi o îmbrăţişă.

„Toţi trebuie să fiţi foarte buni actori", spuse Lilly.

„Iau lecţii, pentru numele lui Dumnezeu!", răcni Susie. „Şi le voi aduce şi pe prietenele mele! Poţi folosi două

prietene, Lilly?", o întrebă Susie.

„Dacă sunt femei, le pot folosi", spuse Lilly, încruntându-se.

„Desigur că sunt femei!", zise Susie indignată.

„Pot să fiu şi eu?", întrebă Frank.

„Nu eşti femeie, Frank", i-am atras atenţia. „Poate că Lilly vrea numai femei."

„Păi sunt popo", zise Frank ţâfnos. „Şi Chipper Dove ştie asta."

„Pot să găsesc un costum grozav pentru Frank", îi spuse Susie lui Lilly.

„Poţi?", întrebă Frank agitat. De multă vreme nu avusese ocazia să se costumeze.

„Lăsaţi-mă să lucrez", zise Lilly. Lilly cea muncitoare, întotdeauna avea să lucreze cam prea mult. „Totul va trebui să fie perfect. Ca să fie credibil, va trebui ca totul să fie exact cum trebuie."

Şi deodată Franny întrebă: „Va trebui să fiu şi eu, Lilly?" Se vedea că nu voia să fie, că-i era frică să fie; voia ca totul să se întâmple – se gândea că vrea să vadă totul, dar nu ştia dacă putea să aibă de fapt un rol.

O ţineam pe Franny de mână. „Va trebui să-l chemi, Franny", i-am zis şi ea tremură din nou.

„Trebuie doar să-l inviţi aici", îi spuse Lilly. „Odată ce-l aduci aici, nu vei mai avea multe de spus. Nu va trebui să faci nimic, îţi promit. Dar trebuie să fii tu cea care să-l cheme."

Franny se uită din nou pe fereastră. O masai pe umeri ca să nu-i fie frig. Frank o mângâie pe păr; Frank avea un obicei iritant de a-şi arăta afecţiunea pentru alţi oameni, mângâindu-i ca pe nişte căţei.

„Hai, Franny", zise Frank. „Tu poţi face asta, Franny."

„Trebuie s-o faci, iubito", îi spuse încetişor Susie ursul, punându-şi laba ei prietenească pe braţul lui Franny.

„Acum sau niciodată, Franny. Îţi aminteşti?", i-am şoptit. „Să terminăm cu asta şi apoi vom putea cu toţii să ne întoarcem la ce mai avem de făcut, la restul vieţii noastre."

„Restul vieţii noastre", zise Franny bucuroasă. „Bine", şopti ea, „dacă Lilly poate scrie scenariul, pot şi eu să dau un afurisit de telefon."

„Atunci plecaţi cu toţii de aici", zise Lilly. „Trebuie să m-apuc de lucru", spuse ea preocupată.

Ne-am dus cu toţii la Frank ca să vorbim cu tata. „Niciun cuvânt tatei despre treaba asta”, zise Franny. „Să-l ţinem pe tata în afara ei.”

Tata, o ştiam, era în afara lucrurilor mai tot timpul. Dar când am ajuns la Frank, tata luase o mică hotărâre. Tata nu reuşise să ajungă la ceea ce Iowa Bob ar fi numit un plan de joc; încă nu ştia ce voia să facă. Norocul nu era o opţiune obişnuită pentru tatăl meu. Dar când am ajuns acasă la Frank în bună dispoziţie, tata luase cel puţin o mini-hotărâre.

„Vreau unul din acei câini-călăuză”, zise tata.

„Dar ne ai pe noi, tăticule”, îi spuse Frank.

„Întotdeauna e cineva pe aproape ca să te ducă unde vrei”, i-am zis.

„Nu-i vorba numai de asta”, zise tata. „Am nevoie de un animal pe lângă mine.”

„Doamne”, spuse Franny. „De ce n-o angajezi pe Susie?”

„Susie trebuie să înceteze a mai fi un urs”, zise tata. „N-ar trebui să o mai încurajăm.” Toţi ne simţirăm cam vinovaţi şi Susie radia – desigur. Tata nu putea să ne vadă. „Şi în afară de asta, New Yorkul e un loc groaznic pentru un urs. Mi-e teamă că zilele bune pentru un urs s-au terminat”, oftă el. „Dar un câine-călăuză bun... Ei, vedeţi”, spuse el, cam stânjenit că trebuie să-şi recunoască singurătatea, „ar fi cineva cu care aş putea vorbi. Voi aveţi viaţa voastră – sau o veţi avea. Mi-ar plăcea să am un câine, asta-i. Că va fi un câine-călăuză nu are de fapt importanţă. Aş vrea doar să am un câine simpatic. Pot să-l am?”, întrebă el.

„Desigur, tăticule”, zise Frank.

Franny îl sărută pe tata şi-i spuse că va căpăta un câine de Crăciun.

„Atât de curând?”, întrebă tata. „Nu cred că vă puteţi grăbi să luaţi un câine-călăuză. Va fi o problemă dacă o să luaţi un câine prost dresat.”

„Totul e posibil, tăticule”, zise Frank. „O să am eu grijă de asta.”

„O, Dumnezeule, Frank”, spuse Franny. „O să-i luăm toţi un câine, dacă n-ai nimic împotrivă.”

„Un lucru”, zise tata. Susie ursul îşi puse laba pe mâna mea, ca şi cum ar fi ştiut ce va urma. „Doar un singur lucru”, spuse tata. Toţi tăceam, aşteptând. „Trebuie să nu arare ca Sorrow. Şi voi aveţi ochi, aşa că voi trebuie să

alegeţi câinele. Numai să fiţi siguri că nu seamănă deloc cu Sorrow.”

Şi Lilly scrise basmul şi fiecare din noi îşi jucă rolul său. În basmul pe care-l scrisese Lilly toţi aveam un rol pe măsură. În ultima zi de lucru dinaintea Crăciunului din 1964, Franny îşi luă inima-n dinţi şi-l chemă pe Chipper Dove la „firma” lui.

„Salut, sunt eu!”, îi spuse ea vioaie. „Trebuie neapărat să prânzesc cu tine, cu orice preţ “, îi spuse Franny lui Chipper Dove. „Da, e Franny Berry – şi poţi veni să mă iei, oricând... Da, la Stanhope – Apartamentul una mie patru sute unu.”

Şi atunci Lilly luă telefonul din mâna lui Franny şi îi spuse cu un glas iritat, atât de iritat cât poate fi glasul unei infirmiere – şi destul de tare ca să poată auzi şi Chipper Dove „Cui îi telefonezi acuma? Ştii că nu ai voie să telefonezi nimănui!” Apoi Lilly puse telefonul în furcă şi aşteptarăm.

Franny se duse în baie şi vomită. Când se întoarse îi era mai bine. Arăta groaznic, dar trebuia să arate groaznic. Cele două femei de la Atelierul West Village o machiaseră pe Franny; femeile acelea făceau minuni. Luau o femeie frumoasă şi o făceau praf; îi făcuseră lui Franny o faţă de paloarea şi lipsa de viaţă a cretei; îi făcuseră o gură ca o rană, şi ochii ca nişte ace. Şi o îmbrăcaseră toată în alb, ca pe o mireasă. Eram îngrijoraţi că scenariul lui Lilly putea fi cam prea teatral.

Frank stătea uitându-se pe fereastră în maioul lui negru şi cu un caftan verde-lămâie pe deasupra.

„Nu ştiu”, spuse Frank îngrijorat. „Şi dacă nu vine?”

Cele două prietene ale lui Susie erau acolo – femeile rănite din Atelierul West Village. Nişte bărbaţi – ne spusese Susie – le răniseră. Pe negresă o chema Ruthie: parcă ar fi fost soră geamănă cu Junior Jones. Purta o jachetă fără mâneci din piele de oaie, şi nimic pe dedesubt şi o pereche de pantaloni verzi lucioşi cu manşete largi deasupra cărora i se clătina burta. În părul zburlit avea înfipt un ac de argint gros cât un bulon de cale ferată. La capătul unei lese lungi de piele pe care o ţinea într-una dintre mâinile ei mari şi negre era Susie ursul.

Costumul de urs era un triumf al imaginaţiei animaliere. Mai ales botul, aşa cum remarcase Frank; şi mai ales colţii. Aparenta lor umezeală. Şi trista nebunie a ochilor. (De fapt Susie „vedea” prin gură.)

Şi ghearele erau reuşite – adevărate gheare de urs, sublinie Susie mândră; labele erau şi ele adevărate labe de urs. Subliniind într-un fel realitatea costumului, Susie purta botniţă. Cumpărasem botniţa într-un magazin pentru câini-călăuză; era o botniţă adevărată.

Întorsesem butonul termostatului la maximum, deoarece Franny se plângea că-i este frig. Lui Susie îi plăcea căldura; se simţea mai urs dacă transpira bine şi în costumul de urs, eram siguri, îi era cald şi transpira toată. „Nu m-am simţit niciodată atât de urs", ne spuse Susie, mergând în patru labe.

„Eşti toată un urs astăzi, Susie", i-am spus.

„Ursul din tine, Susie, iese azi afară", îi spuse Lilly.

Franny, în rochia de mireasă, şedea pe canapea, o lumânare arzând pierit pe masa de lângă ea. Prin apartament erau aprinse lumânări, şi toate jaluzelele de la ferestre fuseseră trase. Frank aprinsese puţină tămâie, aşa că întreg apartamentul mirosea oribil.

Cealaltă femeie de la Atelierul West Village era un tip de fetişcană, palidă, ştearsă, cu părul blond ca paiul. Era îmbrăcată în uniforma convenţională a unei cameriste de hotel, aceeaşi uniformă purtată de cameristele de la Stanhope, şi avea o privire plictisită, inexpresivă, care se potrivea perfect cu meseria ei anostă. O chema Elisabeth Nu-ştiu-cum, dar în Village i se spunea Scurvy. Era cea mai bună actriţă care ieşise vreodată din Atelierul West Village – era regina actorilor din Washington Square. Ar fi putut preda terapia prin ţipete unei întregi curţi pline de cârtiţe; ar fi putut învăţa cârtiţele cum să ţipe cât le ţineau puterile, încât până şi viermii să sară în sus. Era ceea ce Susie numea o isterică numărul unu de prima clasă. „Nimeni nu poate juca o scenă de isterie mai bine ca Scurvy", ne spusese Susie ursul; şi Lilly scrisese pentru ea un rol de isterică de prima clasă. Scurvy şedea în apartament, fumând o ţigară şi arătând tot atât de lipsită de viaţă ca şi un vagabond pe o bancă în parc.

Eu mă amuzam cu bara cea mare cu greutăţi în mijlocul livingului. Frank şi Lilly mă unseseră cu untdelemn peste tot, eram unsuros din cap până în picioare şi miroseam ca o salată, dar untdelemnul îmi scotea în relief muşchii. Purtam un sumar maiou atletic – acel costum de baie dintr-o bucată pe care îl poartă luptătorii şi halterofilii.

„Fă-ţi încălzirea", mă instruia Lilly, „continuă să ridici greutăţile cât e nevoie ca vinele să-ţi iasă în relief. Când

intră aici, vreau ca vinele acestea să se umfle aşa pe suprafaţa pielii tale."

„Dacă vine aici", fierbea Frank.

„Va veni", spuse Franny încetişor. „E foarte aproape", zise ea închizând ochii. „Ştiu că e pe aproape", repetă ea.

Când sună telefonul, toţi cei din cameră tresăriră – toţi în afară de Franny şi de isterica de prima clasă numită Scurvy; nici nu se clintiră. Franny lăsă telefonul să sune puţin. Lilly ieşi din dormitor, îmbrăcată frumos în uniforma ei de infirmieră; dădu din cap spre Franny cam după ce telefonul sună a patra oară şi Franny ridică telefonul. Nu spuse nimic.

„Alo?", spuse Chipper Dove. „Franny?", îl auzirăm că întreabă. Franny tremura, dar Lilly continua să dea din cap.

„Vino sus imediat", şopti Franny în receptor. „Vino sus cât infirmiera mea e plecată!", şuieră ea. Apoi puse receptorul la loc; căscă gura vrând să vomite şi o clipă crezui că va trebui să se ducă la baie, dar se stăpâni; era în regulă.

Lilly îşi aranjă micul coc, strâns, cenuşiu al perucii pe care o purta. Arăta ca o bătrână infirmieră dintr-un azil pentru pitici; femeile de la Atelierul West Village făcuseră faţa lui Lilly să arate ca o prună. Intră în dulapul cel mai apropiat de uşa apartamentului şi închise uşa după ea. Când erai în camera de zi a apartamentului puteai confunda uşor dulapul cu uşa de la intrare şi ieşire.

Scurvy îşi puse un vraf de lenjerie curată pe braţ şi ieşi din apartament pe hol. „Cam la cinci-şapte minute după ce el a intrat", i-am spus.

„Nu-i nevoie să-mi aminteşti", spuse ea supărată. „Pot asculta în faţa uşii când îmi vine rândul", îmi spuse ea dispreţuitoare. „Ce naiba, sunt o profesionistă, ştii."

Femeile de la Atelierul West Village aveau un lucru în comun, îmi destăinui Susie. Toate fuseseră violate.

Am început să ridic greutăţi. Am ridicat în grabă ca să-mi năvălească sângele în muşchi. Susie ursul se încolăci la picioarele canapelei cât mai departe de Franny şi se prefăcu că doarme. Îşi ascunse labele şi botul cu botniţă; din spate arăta ca un câine care doarme. Negresa numită Ruthie – femeia uriaşă care semăna leit cu Junior Jones – se trânti exact în mijlocul canapelei lângă Franny. Când ursul care hiberna începu să sforăie, Frank îşi scoase caftanul şi-l atârnă de o clanţă – acum purta numai maioul

negru –, apoi se duse în dormitorul lui Lilly şi puse muzică. Din camera de zi, puteai vedea patul prin uşa deschisă a dormitorului. Când muzica începu să se audă, Frank începu să danseze pe pat. Frank alesese muzica. N-avusese nicio dificultate să se hotărască: alesese scena nebuniei din *Lucia* de Donizetti.

M-am uitat la Franny şi am văzut câteva lacrimi prelingându-se prin deschizăturile pe care machieuzele i le lăsaseră ca ochi; lacrimile lăsau dâre murdare pe machiajul de pe faţa ei. Franny îşi înnodă degetele în poală şi eu ciocănii uşor în uşa dulapului şi-i şoptii lui Lilly: „O capodoperă, Lilly", i-am spus. „Are toate semnele unei capodopere."

„Numai să nu vă greşiţi replicile!", şopti Lilly.

Când Chipper Dove bătu la uşă, bicepşii mei erau umflaţi aşa cum îi voia Lilly – şi braţele arătau destul de bine. Peste ulei se prelingea puţină sudoare, şi în dormitor Lucia începuse să ţipe. Frank era atât de necrezut de neîndemânatic, cum sărea pe pat, că mai că nu puteam să mă uit la el.

„Intră!", îi strigă Franny lui Chipper Dove. Când am văzut clanţa uşii că se mişcă, am apucat-o şi l-am ajutat pe Chipper Dove să intre – repede. Cred că am tras de uşă puţin mai mult decât era necesar, fiindcă Chipper Dove păru că e împins în cameră – în patru labe. Am atârnat avizul NU DERANJAŢI pe clanţa din afară şi am închis uşa.

„Ei, uite cine-i aici", zise Franny cu glasul ei cel mai albastru-glacial.

„Doamne sfinte!", strigă Frank, la mare înălţime deasupra patului pe care sărea.

Am rostogolit greutăţile la uşă, dar Chipper Dove se ridică – destul de calm. Avea zâmbetul acela care nu dispare; cel puţin nu dispăruse încă.

„Ce-i cu toată povestea asta, Franny?", o întrebă el degajat, dar Franny îşi terminase replicile. Partea lui Franny din scenariu se încheiase. („Ei, uite cine-i aici." Asta era tot ce trebuia să spună.)

„O să te violăm", i-am zis lui Chipper Dove.

„Hei, uite ce e", spuse Dove. „N-a fost deloc ceea ce aş numi un viol. Vreau să zic că tu chiar m-ai plăcut, Franny", îi spuse el, dar Franny nu vorbea. „Îmi pare rău că au fost şi ceilalţi băieţi, Franny", adăugă Dove, dar privirea lui Franny filtrată prin crăpăturile ochilor nu-i spunea nimic,

„Drace!”, zise Dove întorcându-se spre mine. „Cine o să mă violeze?”

„Nu eu!”, strigă Frank din dormitor, sărind mai sus şi mai sus. „Mie-mi place să regulez băltoacele de noroi. Asta-mi place mie, oricând!”

Chipper reuşi să zâmbească. „Va să zică e cea de pe canapea?”, mă întrebă el pe furiş. Privi lung la Ruthie cea solidă; trebuie să-şi fi adus aminte de Junior Jones când se uită la ea – şi fata se uită ţintă la el –, dar Chipper Dove reuşi chiar să surâdă încrezut. „N-am nimic împotriva negreselor”, zise Chipper Dove, atent şi la mine şi la Ruthie. „De fapt, din când în când îmi place şi o negresă.” Ruthie îşi ridică o bucă a enormului ei cur şi trase un pârţ.

„Nu cu mine te culci”, îi spuse lui Chipper Dove.

Dove îşi îndreptă toată atenţia spre mine. Aproape că-i pierise zâmbetul, deoarece cred că începuse să bănuie că eu eram cel desemnat să-l violez şi nu-i prea plăcea ideea.

„Nu, nu-i el, dobitocule!”, răcni Frank din dormitor, gâfâind şi sărind – mai sus şi mai sus. „Lui îi plac fetele, ca şi ţie!”, zbieră Frank. „Fete dezgustătoare, dezgustătoare, dezgustătoare!” Căzu din pat, dar se urcă iar pe pat dansând cu furie. Lucia chiar părea că a înnebunit.

„Vrei să spui că e câinele?”, mă întrebă Chipper Dove. „Crezi că o să rabd un afurisit de câine?”

„Care câine, omule?”, îl întrebă Ruthie. Femeia avea un zâmbet la fel de oribil ca şi al lui Chipper Dove.

„Câinele ăsta de aici”, zise Dove arătând-o pe Susie ursul. Susie era încolăcită ghem, sforăind, cu spatele ei păros întors spre Dove – cu labele strânse, cu capul în jos. Ruthie îşi întinse piciorul ei mare şi gol spre pântecele lui Susie; începu să o maseze pe Susie cu piciorul. Susie începu să geamă.

„Ăsta nu-i câine, omule”, zise Ruthie zâmbind şi masând-o pe Susie obscen mereu cu piciorul. Şi deodată Ruthie îşi răsuci brutal piciorul în pântecele lui Susie şi Susie ursul mugi trezindu-se; se învârti ameninţător spre Ruthie căutând s-o muşte. Dove văzu că botniţa abia îl reţine, o văzu pe Ruthie dându-se la o parte din calea labelor lungi şi ameninţătoare. Ruthie îi azvârli lesa lui Susie în faţă şi fugi în colţul mai îndepărtat al camerei. Susie păru că e gata să se repeadă după ea, dar Franny ridică mâna. O atinse pe Susie şi Susie se potoli. Ursul îşi puse capul în poala lui Franny. Susie mormăi uşurel acolo.

„Moor! Moor!”, gemu ea.

„E un urs”, zise Dove.

„Poţi să-ţi pui fundul la bătaie că aşa e, omule!”, zise Ruthie.

Şi Frank, zburând mereu mai sus, după cântecul Luciei – şi, aparent, ridicându-se deasupra chiar şi a nebuniei ei, urlă: „E un urs în călduri!”

„E un urs care te vrea”, i-am spus lui Chipper Dove.

Când Dove se uită din nou la urs, văzu că Franny ţinea mâna pe Susie, exact unde ar fi organele genitale ale unui urs. Franny îl freca pe urs acolo şi Susie ursul deveni deodată jucăuş; îşi rotea capul în jur şi scotea sunetele cele mai dezgustătoare. Atelierul West Village făcuse minuni cu Susie ursul; şi înainte era un urs deştept, dar acuma era un urs de care trebuia să ţii seama.

„Ursul ăsta e atât de excitat”, zise Ruthie, „că m-ar fute chiar şi pe mine.”

„Hei, uite ce e”, spuse Chipper Dove. Se agăţase de iluzia că eu eram singurul dintre noi care era în toate minţile. Aşa interpreta el acum întreaga situaţie; eu eram ultima lui speranţă. Îl adusesem drept acolo unde Lilly îl voise să fie, când Scurvy, camerista, bătu în uşă. Am zvârlit greutăţile la o parte ca şi cum ar fi fost nimic. Am deschis uşa atât de tare încât Scurvy zbură în cameră într-o şi mai mare zăpăceală şi neorânduială decât Dove. Susie ursul mormăi – neplăcându-i mişcări prea bruşte – şi camerista se uită înspăimântată la mine.

„Scrie, NU DERANJAŢI, cretino!”, am urlat la ea. Am ridicat-o în picioare şi i-am deschis cu brutalitate sumarul costum de cameristă. Începu să se isterizeze imediat. Am ţinut-o cu capul în jos şi am scuturat-o. Frank urla de plăcere.

„Chiloţei negri, chiloţei negri!”, răcnea Frank sărind pe pat.

„Eşti concediată”, i-am spus cameristei care se smiorcăia. „Nu intri în cameră când avizul spune NU DERANJAŢI. Dacă nu poţi învăţa măcar atât, cretino, atunci eşti concediată!” Am trecut-o, ţinând-o cu capul în jos, lui Ruthie. Ruthie şi Scurvy exersaseră povestea asta tot anul, îmi spusese Susie. Era un fel de dans apaş. Era un dans al violării-unei-femei-de-către-altă-femeie. Ruthie începu s-o maltrateze pe Scurvy chiar în faţa lui Chipper Dove.

„Puţin îmi pasă dacă hotelul e al vostru!”, striga Scurvy. „Sunteţi nişte oameni îngrozitor de dezgustători şi n-o să mai curăţ din nou după ursul ăsta, nu, nu”, suspină ea. Apoi se convulsionă cu o naturaleţe uimitoare sub Ruthie – se înecă, vomită, scoase sunete de neînţeles. Ruthie o lăsă încolăcită ghem, chircită şi gemând – zvârcolindu-se din când în când într-un spasm absolut îngrozitor.

Ruthie dădu din umeri şi-mi spuse: „Ar trebui să angajezi o echipă mai dură de cameriste decât gunoiul ăsta alb, omule. De fiecare dată când ursul violează pe cineva, cameristele nu ştiu ce să facă. Pur şi simplu nu ştiu cum s-o scoată la capăt.”

Şi când m-am uitat la Chipper Dove, am văzut – în sfârşit! – că-i pierise aerul acela albastru-glacial. Se uita ţintă la urs: Susie răspundea din ce în ce mai mult mângâierilor lui Franny. Ruthie se duse şi-i scoase botniţa ursului; Susie zâmbi cu toţi dinţii. Era mai urs decât orice urs; în acest spectacol după scenariul lui Lilly, Susie ursul ar fi putut convinge un urs că era un urs. Un urs în călduri.

Nici nu ştiu dacă urşii intră vreodată în călduri. „N-are importanţă”, cum ar spune Frank.

Important era că Dove o credea. Ruthie începu să o scarpine pe Susie, cu grijă, după ureche. „Îl vezi? Îl vezi – pe acela de acolo?”, spuse mângâietor Ruthie. Şi Susie ursul începu să se clatine şi să-şi târşească picioarele; o porni adulmecând spre Chipper Dove.

„Hei, uite ce...”, apucă să-mi spună Dove.

„Mai bine să nu te mişti brusc”, i-am zis. „Urşilor nu le place nicio mişcare bruscă.”

Dove înlemni. Susie, fără să se grăbească deloc, începu să-l adulmece peste tot. Frank era întins pe pat în dormitor, epuizat. „Să-ţi dau un sfat”, îi spuse Frank lui Chipper Dove. „Tu mi-ai făcut cunoştinţă cu băltoacele de noroi, eu am să-ţi dau câteva sfaturi cu privire la urşi.”

„Hei, te rog”, îmi spuse încetişor Chipper Dove.

„Lucrul cel mai important”, zise Frank, „e să nu te mişti. Să nu opui nicio rezistenţă. Ursului nu-i place niciun fel de rezistenţă.”

„Poartă-te numai cu blândeţe, omule”, spuse Ruthie visătoare.

M-am dus la Dove şi i-am desfăcut cureaua; vru să mă oprească, dar i-am zis „Fără mişcări bruşte.” Susie ursul îşi băgă botul în pântecele lui Dove îndată ce pantalonii căzură pe covor cu un zgomot uşor.

„Îţi recomand să-ţi ţii răsuflarea”, îl sfătui Frank din dormitor.

Şi acesta era semnalul pentru Lilly, care intră în cameră. Lui Dove i se păru că ea a intrat pe uşa de la intrare.

Cu toţii ne uitarăm la mica infirmieră; Lilly părea a fi supărată.

„Am simţit eu, Franny, că te-ai apucat iar să faci de astea”, îi spuse Lilly pacientei sale. Franny se ghemui pe canapea, cu spatele la noi.

„Eşti infirmiera ei, nu mama ei”, m-am răstit eu la Lilly.

„Nu-i fac bine – aceste violuri nebuneşti, violuri, violuri ale oricui!” îmi strigă Lilly. „De fiecare dată când acest blestemat de urs e în călduri, băgaţi pe oricine o fi aici şi-l violaţi – şi vă spun eu, asta nu-i face bine.”

„Dar asta-i tot ce-i place lui Franny”, zise Frank ţâfnos.

„Nu-i adevărat că-i place”, insistă Lilly ca o încăpăţânată dar bună infirmieră ce era.

„O, haide, haide”, am zis. „Ăsta e ceva special. Ăsta a violat-o pe Franny!”, i-am strigat lui Lilly.

„Şi pe mine m-a pus să regulez o băltoacă de noroi!”, se tângui Frank.

„Dacă-l putem viola pe ăsta”, am rugat-o pe Lilly, „nu vom mai viola pe nimeni altcineva.”

„Promisiuni, promisiuni”, zise Lilly, încrucişându-şi braţele peste micii ei sâni.

„Promitem”, strigă Frank. „Numai încă o dată. Numai de data asta.”

„Moor”, mormăi Susie şi am crezut că Dove avea să cadă jos leşinat. Susie mormăia nestăpânit în pântecele lui Dove. Susie ursul părea să spună că şi pe ea o interesa în mod deosebit acest individ.

„Te rog, te rog”, începu să ţipe Dove. Susie îl îmbrânci şi-l trânti şi se aşeză cu toată greutatea ei pe pieptul lui, punând laba ei mare pe părţile lui moi. „Te rog”, zise Dove. „Te rog, nu! Te rog!”

Şi asta era tot ce scrisese Lilly. Aici trebuia să ne oprim. Nimeni nu mai avea nimic de spus, în afară de Lilly. Lilly urma să spună „Nu vor mai fi violuri, gata – s-a terminat.” Şi eu urma să-l iau pe Dove şi să-l arunc în hol.

Dar Franny se ridică de pe canapea şi ne dădu pe toţi la o parte; se duse la Dove. „Ajunge Susie”, zise Franny şi Susie se ridică de pe Dove. „Pune-ţi pantalonii, Chipper”, îi spuse Franny. Dove se ridică şi căzu, se sili să se ridice din nou şi-şi trase pantalonii pe el. „Şi data viitoare când o

să-ţi mai scoţi pantalonii pentru oricine”, îi zise Franny lui Chipper Dove, „vreau să te gândeşti la mine.”

„Să te gândeşti la noi toţi”, spuse Frank, venind din dormitor.

„Să-ţi aduci aminte de noi”, i-am spus lui Chipper Dove.

„Dacă ne vezi”, îi spuse solida Ruthie, „treci pe celălalt trotuar. Oricare din noi ar putea să te omoare, omule”, îi spuse ea, sec.

Susie ursul îşi scoase capul de urs; nu va mai trebui să-l poarte niciodată. De acum înainte costumul de urs avea să fie numai pentru amuzament. Se uită drept în ochii lui Chipper Dove. Isterica numărul unu numită Scurvy se sculă de pe covor şi veni să se uite şi ea la Chipper Dove. Se uită la el ca şi cum ar fi vrut să şi-l întipărească în memorie, apoi dădu din umeri, aprinse o ţigară, şi se uită în altă parte.

„Să nu treci pe lângă vreo fereastră deschisă!”, îi strigă Frank lui Dove pe hol, când Chipper plecă; mergea ţinându-se de pereţi. Nu puturăm să nu observăm că-şi udase pantalonii.

Chipper Dove se mişea asemenea unui om care caută toaleta pentru bărbaţi într-un salon de spital pentru dezorientaţi; se mişca având vaga lipsă de siguranţă a unui om care nu era sigur ce avea să i se întâmple în toaleta pentru bărbaţi, ca şi cum n-ar fi fost sigur ce să facă atunci când va fi în pisoar.

Dar, pe noi toţi, ne stăpânea acel început de dezamăgire care ar trebui demonstrat în orice studiu bun al răzbunării. Orice am fi făcut nu avea să fie deloc atât de îngrozitor ca tot ce-i făcuse el lui Franny – şi dacă fusese tot atât de îngrozitor, fusese prea mult.

Eu voi simţi, pentru restul vieţii mele, că parcă l-aş ţine pe Chipper Dove de subsuori – cu picioarele la câţiva centimetri deasupra pavajului lui Seventh Avenue. Nu era de fapt nimic de făcut cu el decât să-l las jos; nu va fi niciodată nimic de făcut cu el – cu Chipper Doverii noştri nu facem decât să-i ridicăm şi să-i lăsăm jos, pentru totdeauna.

Şi aşa, aţi crede că asta a fost. Lilly se dovedise a fi conceput o adevărată operă, un adevărat basm. Susie ursul îşi jucase rolul, ea terminase cu rolul ei de urs; îşi va păstra costumul de urs pentru valoarea lui sentimentală şi ca să amuze copiii —şi, desigur, pentru Halloween. Tata avea să capete un câine-călăuză la Crăciun. Va fi primul din mulţii

lui câini-călăuză. Şi odată ce avu un animal căruia să-i vorbească, tata avea să-şi închipuie ce voia să facă în restul vieţii sale.

„Iată că a sosit şi restul vieţii noastre”, spuse Franny cu un fel de sfioasă afecţiune. „Restul afurisitelor noastre vieţi a sosit în sfârşit.”

În ziua aceea în care Chipper Dove ieşea din Stanhope şi se înapoia la „firma” sa, se părea că toţi suntem nişte supravieţuitori – cei care mai eram; se părea că am reuşit s-o scoatem la capăt. Franny era acum liberă să-şi găsească o viaţă, Lilly şi Frank aveau carierele alese – sau, cum ziceau ei, carierele care îi aleseseră. Tata mai avea nevoie de puţină vreme ca să poată să se decidă. Ştiam că o diplomă în literatura americană de la o universitate austriacă nu mă îndreptăţea la foarte multe, dar ce trebuia eu să fac dacă nu să am grijă de tata, dacă nu să iau de pe spinarea fratelui şi a surorilor mele orice greutate oricând era nevoie să fac aşa ceva?

Ce uitaserăm noi cu toţii în vremea pregătirilor de Crăciun, în frenezia noastră de a termina cu Chipper Dove, era acea figură care ne obsedase de la început. Ca într-un basm, atunci când crezi că ai ieşit din pădure, e mai multă pădure decât ai crezut; şi atunci când crezi că ai ieşit din pădure se dovedeşte că eşti încă în ea.

Cum am putut uita lecţia Regelui Şoarecilor? Cum am putut da deoparte pe bătrânul câine al copilăriei noastre, dragul nostru Sorrow, la fel de simplu cum îşi păturise Susie costumul ei de urs şi spusese „Asta a fost. S-a terminat. Acum e cu totul altceva”?

E un cântec pe care-l cântă vienezii – e unul din acele cântece *Heurigen*, cântece pe care le cântau pentru a sărbători primul vin al anotimpului. Tipic pentru acei oameni pe care Freud i-a înţeles atât de bine, cântecele lor sunt pline de dorinţa morţii. Regele Şoarecilor însuşi a cântat fără îndoială acest mic cântec.

Verkauft's mein G'wand, Ich Fahr’ in Himmel.

Vinde-mi hainele vechi, eu plec în ceruri.

Când Susie ursul a plecat cu prietenele ei înapoi în Village, Frank şi Franny şi Lilly şi eu am chemat serviciul la cameră şi am cerut şampanie. Şi cum gustam foarte vaga dulceaţă a răzbunării noastre asupra lui Chipper Dove – copilăria noastră apăru asemenea unui limpede lac, în urma noastră. Am simţit că ne-am eliberat de necazuri. Dar

unul din noi trebuie să fi cântat acest cântec, chiar şi atunci. Unul din noi, în secret, fredona melodia.

VIAŢA E UN LUCRU SERIOS, DAR ARTA E O GLUMĂ!

Regele Şoarecilor era mort, dar – pentru unul din noi – Regele Şoarecilor nu era uitat.

Nu sunt poet. Eu n-am fost nici măcar scriitorul în familia noastră. Donald Justice va deveni eroul literar al lui Lilly; el înlocui până şi acel minunat sfârşit al *Marelui Gatsby*, pe care Lilly ni-l citea prea des. Donald Justice pusese, în modul cel mai elocvent, întrebarea care mergea la inima familiei mele locuind în hotel. Aşa cum întreabă domnul Justice,

Cum voi vorbi de soartă, şi de a noastră mai ales,
Dacă nu ca de ceva cu totul comun?

Adăugaţi, aşadar, soarta pe listă. Mai ales în familii, soarta este „cu totul comună". Sorrow pluteşte; dragostea de asemenea; şi în cele din urmă – soarta. Şi ea pluteşte.

12. Sindromul Regelui Şoarecilor; ultimul Hotel New Hampshire

Iată epilogul; întotdeauna există un epilog. Într-o lume unde dragostea şi suferinţa plutesc, există mai multe epiloguri – şi unele din ele se continuă mereu. Într-o lume în care soarta se amestecă, epilogurile sunt scurte.

„Un vis este o împlinire deghizată a unei dorinţe reprimate" ne anunţă tata la masa de Paşti în apartamentul lui Frank din New York – de Paşti, 1965.

„Din nou îl citezi pe Freud, tăticule", îi spuse Lilly.

„Care Freud?", întrebă Franny din obişnuinţă.

„Sigmund", răspunse Frank. „Din capitolul patru al *Interpretării visurilor*."

Ar fi trebuit să cunosc sursa, deoarece Frank şi cu mine îi citeam tatei pe rând seara. Tata ne ceruse să-i citim tot Freud.

„Deci ce-ai visat, tăticule?", îl întrebă Franny.

„Am visat Arbuthnot-by-the-Sea", zise tata. Câinele lui călăuză stătea la fiecare masă cu capul pe genunchii tatei şi de fiecare dată când tata voia să ia şervetul băga o bucăţică de carne în gura deschisă a câinelui şi câinele îşi ridica, pentru o clipă, capul – dându-i voie tatei să se folosească de şervet.

„N-ar trebui să-l hrăneşti la masă", îl mustră Lilly pe tata, dar tuturor ne plăcea câinele. Era o căţea ciobănesc german de o culoare deosebit de vie, cafeniu aurie, care păta cu dărnicie culoarea neagră a trupului ei şi domina pe faţa ei blândă; avea un bot deosebit de lung şi cu pomeţi ieşiţi în afară, aşa că nu semăna deloc cu un labrador. Tata voise să-i spună Freud, dar ne-am gândit că şi aşa exista destul de multă confuzie printre noi în legătură cu despre care Freud era vorba – într-o remarcă sau alta. Un al treilea Freud, l-am convins pe tata, ne-ar fi înnebunit.

Lilly sugeră să-i spunem câinelui Jung.

„Ce? Trădătorul acela! Antisemitul acela!", protestă Frank. „Cine a mai auzit să numeşti o femelă după Jung? Ăsta e un lucru la care numai Jung s-ar fi gândit", spuse el furios.

Lilly sugeră atunci să-l numim Stanhope, fiindcă ea îndrăgea mult etajul al paisprezecelea; lui tata îi plăcu ideea de a-şi numi câinele-călăuză după un hotel, dar spuse că prefera să-l numească după un hotel care-i plăcea cu adevărat. Am fost cu toţii de acord să numim câinele „Sacher". Frau Sacher, mai la urma urmei, fusese o femeie.

Singurul obicei prost al lui Sacher era că-şi punea capul pe genunchii tatei ori de câte ori tata se aşeza să mănânce ceva, dar tata încuraja acest lucru – aşa că de fapt era un obicei prost al tatei. Altfel Sacher era un câine-călăuză model. Nu ataca alte animale, trăgându-l pe tata la întâmplare după ea; era deosebit de iscusită când era vorba de lifturi – blocând uşa cu trupul ei ca să nu se închidă până ce tata nu ieşea sau intra. Sacher lătra la portarul de la St. Moritz, dar altfel era prietenoasă, dacă nu uşor distrată – cu ceilalţi pietoni. În acele zile nu trebuia să cureţi după câinele tău în New York City, aşa că tata fusese cruţat de această treabă umilitoare – care ar fi fost aproape imposibilă pentru el, îşi dădu el seama. De fapt, tata se temea de adoptarea unei asemenea legi, cu mulţi ani înainte ca să fi vorbit cineva de ea. „Căci", zicea el, „dacă Sacher se murdăreşte în mijlocul lui Central Park South, cum aş putea găsi eu murdăria? E destul de prost că trebuie să cureţi murdăria de câine, dar dacă n-o poţi vedea, e de-a dreptul anevoios. Nu voi face aşa ceva!" striga el. „Dacă vreun cetăţean virtuos încearcă să-mi vorbească măcar, sau chiar să-mi sugereze că sunt răspunzător pentru murdăria câinelui meu, cred că voi folosi crosa de baseball!" Dar – pentru un timp – tata era în siguranţă. La vremea când au adoptat legea privind murdăria de câine noi nu mai locuiam în New York. Cum vremea era frumoasă, Sacher cu tata se plimbau neînsoţiţi, între Stanhope şi Central Park South, şi tata îşi îngăduia să fie orb la ce făcea câinele.

În apartamentul lui Frank, Sacher dormea pe covorul dintre paturile tatei şi al meu şi câteodată, în somn, mă întrebam dacă o auzeam pe Sacher sau pe tata visând.

„Vasăzică ai visat despre Arbuthnot-by-the-Sea", îi spuse Franny tatei. „Şi ce mai e nou?"

„Nu", spuse tata. „Nu era unul din vechile visuri. Adică, nu era şi mama voastră în el. Nu eram tineri din nou şi nimic de acest fel."

„Niciun bărbat în haină albă de seară, tăticule?", îl întrebă Lilly.

„Nu, nu”, zise tata. „Eram bătrân. În vis eram mai bătrân decât sunt acum”; avea patruzeci şi cinci de ani. „În vis mă plimbam pe plajă cu Sacher; hoinăream pe terenurile din jurul hotelului.”

„În jurul ruinelor, vrei să spui”, zise Franny. „Păi”, zise tata şiret, „desigur că n-am putut vedea de fapt dacă Arbuthnot mai era o ruină, dar aveam impresia că a fost restaurat – aveam impresia că totul fusese reparat”, spuse tata luând mâncare din farfurie şi ducând-o spre genunchi în gura lui Sacher. „Era un hotel nou-nouţ”, zise tata hâtru.

„Şi tu erai proprietarul lui, pariez”, îi spuse Lilly.

„Spuneai că pot face orice, nu-i aşa, Frank?”, întrebă tata.

„În vis tu erai proprietarul lui Arbuthnot-by-the-Sea?”, îl întrebă Frank. „Şi totul era reparat?”

„Deschis pentru clienţi, ca de obicei, tăticule?”, îl întreba Franny.

„Ca de obicei, deschis pentru clienţi”, zise tata dând din cap; Sacher dădu şi ea din cap.

„Asta vrei să faci?”, l-am întrebat pe tata. „Vrei să fii proprietarul lui Arbuthnot-by-the-Sea?”

„Ei”, spuse tata. „Desigur că va trebui să-i schimbăm numele.”

„Desigur”, zise Franny.

„Al treilea Hotel New Hampshire!”, strigă Frank. „Lilly!”, zbieră el. „Gândeşte-te numai! Un alt serial TV!”

„De fapt n-am prea lucrat la primul serial”, spuse Lilly neliniştită.

Franny îngenunche lângă tata, îi puse mâna pe genunchi; Sacher îi linse degetele. „Vrei să o faci din nou?”, îl întrebă Franny pe tata. „Vrei să începi totul din nou? Înţelegi că nu trebuie s-o faci.”

„Dar ce altceva să fac, Franny”, o întrebă el zâmbind. „E ultimul, vă promit”, spuse el adresându-se nouă, tuturor. „Dacă nu voi putea transforma Arbuthnot-by-the-Sea în ceva deosebit, atunci voi abandona.”

Franny se uită la Frank şi dădu din umeri; dădui şi eu din umeri iar Lilly îşi dădu ochii peste cap. Frank spuse:

„Bine, cred că e destul de simplu să vedem cât costă şi cine e proprietarul.”

„Nu vreau să-l văd, dacă tot el e proprietarul locului”, zise tata. „Nu vreau să-l văd pe ticălos.” Tata ne informa întotdeauna ce lucruri nu vrea să vadă şi noi ne stăpâneam

de obicei destul de mult ca să nu-i spunem că nu putea „să vadă” nimic.

Şi Franny spuse că nu voia să-l vadă pe bărbatul în haină albă de seară şi Lilly spuse că-l vedea tot timpul – în somn; Lilly spuse că e sătulă să-l mai vadă.

Frank şi cu mine închiriarăm o maşină şi am mers cu maşina până în Maine; Frank mă învăţa să conduc în cursul drumului. Am văzut din nou ce ruină era Arbuthnot-by-the-Sea. Am remarcat că ruinele nu se prea schimbă; orice posibilitate are o ruină în a se schimba este consumată în considerabilul proces de schimbare suferit pentru ca ruina să devină o ruină. Odată ruină, ruina rămâne cam la fel. Am remarcat şi mai multe acte de vandalism, dar nu prea are haz să vandalizezi o ruină, presupun, aşa că locurile arătau aproape la fel cum ni se arătaseră nouă în toamna anului 1946 când fuseserăm cu toţii la Arbuthnot-by-the-Sea şi îl văzuserăm pe Moor murind.

N-a fost deloc greu să recunoaştem docul unde bătrânul State o’ Maine fusese împuşcat, deşi docul acela – şi docurile din jur – fuseseră refăcute şi pe apă se vedeau o mulţime de vase. Arbuthnot-by-the-Sea arăta ca un mic oraş-fantomă, dar ceea ce fusese odată un pitoresc sat de pescari – pe lângă terenurile hotelului – era acum un orăşel turistic neîngrijit. Exista un port unde puteai să închiriezi bărci şi să cumperi viermi şi era o plajă publică plină de pietre de unde se vedea plaja particulară aparţinând lui Arbuthnot-by-the-Sea. Deoarece nu exista nimeni care să o păzească, plaja „particulară” abia dacă mai era particulară. Două familii, când fusesem cu Frank pe acolo, mâncau pe plajă; una din ele venise cu vasul, dar cealaltă venise cu maşina până la plajă. Sosiseră mergând pe acelaşi drum de acces „particular” pe care merseserăm cu maşina eu şi Frank, trecând de avizul decolorat care tot spunea: ÎNCHIS ÎN TIMPUL SEZONULUI!

Lanţul care blocase odată accesul pe acest drum fusese rupt şi zvârlit de multă vreme.

„Va costa o avere ca să faci locul acesta măcar locuibil,” zise Frank.

„Cu condiţia ca să vrea măcar să-l vândă”, am zis.

„Cine pentru Dumnezeu ar vrea să-l ţină?”, întrebă Frank.

La biroul imobiliar din Bath, Maine, Frank şi cu mine am aflat că omul în haina albă de seară mai era

proprietarul lui Arbuthnot-by-the-Sea – şi că mai trăia.

„Vreţi să cumpăraţi locul bătrânului Arbuthnot?", ne întrebă agentul imobiliar uimit.

Eram încântaţi să aflăm că există un „bătrân Arbuthnot".

„Nu am veşti decât de la avocaţii lui", spuse agentul imobiliar. „De ani de zile încearcă să se descotorosească de locul acesta. Bătrânul Arbuthnot locuieşte în California, dar are avocaţi în toată ţara. Cel cu care am eu de a face de cele mai multe ori e în New York."

Atunci ne-am gândit că va fi vorba doar să-l înştiinţăm pe avocatul din New York că vrem să-l cumpărăm, dar când ne-am întors în New York avocatul lui Arbuthnot ne-a spus că proprietarul dorea să ne vadă.

„Trebuie să mergem în California", zise Frank. „Bătrânul Arbuthnot pare să fie tot atât de senil ca unul din Habsburgi, dar nu vrea să vândă locul până nu ne cunoaşte."

„Isuse Cristoase", zise Franny. „E o călătorie scumpă numai ca să cunoşti pe cineva!"

Frank o informă că Arbuthnot ne plăteşte drumul. „Probabil că vrea să vă râdă în faţă", zise Franny.

„Probabil că vrea să cunoască pe cineva care e mai nebun decât el", spuse Lilly.

„Nu pot crede că sunt atât de norocos!", strigă tata. „Să-ţi închipui că e încă liber!" Nu era niciun motiv ca să descriem – Frank şi cu mine – ruinele şi noul turism mizer din jurul îndrăgitului său Arbuthnot-by-the-Sea. „Oricum nu va vedea nimic din toate astea", îmi şopti Frank.

Şi sunt bucuros că tata n-a avut niciodată prilejul să-l vadă pe bătrânul Arbuthnot, un client muribund al hotelului Beverly Hills. Când am ajuns la aeroportul din Los Angeles, am închiriat a doua maşină în acea săptămână şi am mers să-l întâlnim pe bătrânul Arbuthnot.

Într-un apartament cu propria sa grădină de palmieri, l-am găsit pe bătrân cu o infirmieră care îl îngrijea, cu un avocat (acesta era un avocat din California) şi suferind de ceea ce avea să se dovedească a fi un caz mortal de emfizem. Şedea în capul oaselor sprijinit într-un elegant pat de spital – şedea respirând cu foarte mare grijă lângă un şir de aparate de aer condiţionat.

„Îmi place L. A.", gâfâi Arbuthnot. „Nu-s atât de mulţi evrei pe aici câţi sunt în New York. Sau poate că sunt în cele din urmă imun la evrei", adăugă el. Apoi se contorsionă într-un unghi ascuţit pe patul lui de spital din

cauza unei tuse care părea să-l atace prin surprindere (şi dintr-o parte); părea că s-ar fi înecat cu o pulpă întreagă de curcan – credeam că va fi imposibil să-şi revină, părea că antisemitismul lui persistent îl va omorî în cele din urmă (sunt sigur că asta l-ar fi bucurat pe Frank), dar aşa cum îl apucase atacul îl şi lăsă şi omul se linişti. Infirmiera îi aranjă mai bine pernele, avocatul îi puse pe piept nişte acte care păreau importante şi scoase un toc pe care bătrânul Arbuthnot îl ţinu în mâinile care-i tremurau.

„Sunt pe moarte", ne zise Arbuthnot lui Frank şi mie, ca şi cum asta n-ar fi fost evident din momentul în care-l văzuserăm. Purta o pijama albă de mătase; arăta de o sută de ani şi nu putea să cântărească mai mult de douăzeci şi cinci de kilograme.

„Ei spun că nu sunt evrei", îi zise avocatul lui Arbuthnot, arătându-ne pe Frank şi pe mine.

„De asta aţi vrut să ne cunoaşteţi?", îl întrebă Frank pe bătrân.

„Pot fi pe moarte", zise el, „dar nu vând evreilor."

„Tatăl meu", i-am spus lui Arbuthnot „a fost un prieten drag al lui Freud."

„Nu al bine-cunoscutului Freud", îi spuse Frank lui Arbuthnot, dar bătrânul începu din nou să tuşească şi nu auzi ce-i spusese Frank.

„Freud?", întrebă Arbuthnot tuşind des şi vomitând. „Am cunoscut şi eu un Freud! Era un dresor evreu de animale. Totuşi evreii nu sunt pricepuţi la animale", ne încredinţă Arbuthnot. „Animalele ştiu", zise el. „Simt întotdeauna dacă e ceva în neregulă cu tine: Freud acesta pe care l-am cunoscut era un evreu prost dresor de animale. Încerca să dreseze un urs, dar ursul l-a mâncat!"

Arbuthnot hohoti încântat ceea ce îl făcu să tuşească şi mai tare.

„Un fel de urs antisemit?", îl întrebă Frank şi Arbuthnot râse atât de tare că accesul de tuse care-i urmă crezui că o să-l omoare.

Mai târziu Frank îmi spuse: „încercam să-l omor."

„Trebuie să fiţi nebuni să vreţi locul acela", ne spuse Arbuthnot. „Nu ştiţi unde e Maine? E nicăieri! Nu există cursă de tren ca lumea, nici cursă de avion ca lumea. E groaznic să te duci acolo cu maşina – e prea departe şi de New York şi de Boston – şi când ajungi acolo apa e prea rece şi insectele te pot sângera de moarte într-o oră. Niciunul dintre navigatorii cu adevărat de clasă nu se mai

duce pe acolo – vorbesc de navigatorii cu bani. Dacă ai ceva bani", zise Arbuthnot, „n-ai pe ce să-i cheltuieşti în Maine! Nici măcar târfe n-au pe acolo."

„Oricum, nouă ne place", îi spuse Frank.

„Nu sunt evrei, nu-i aşa?", îl întrebă Arbuthnot pe avocat.

„Nu", zise avocatul.

„E greu de spus, dacă te uiţi la ei", zise Arbuthnot. „Mă pricepeam să dibuiesc un evreu dintr-o privire", ne explică el. „Dar acum sunt pe moarte", adăugă el.

„Mare păcat", spuse Frank.

„Freud n-a fost mâncat de un urs", i-am spus lui Arbuthnot.

„Freud pe care l-am cunoscut eu a fost mâncat de un urs", zise Arbuthnot.

„Nu", spuse Frank, „Freud pe care l-aţi cunoscut a fost un erou."

„Nu Freud pe care l-am cunoscut eu", răspunse iritat Arbuthnot. Infirmiera văzu scuipatul care i se prelingea pe bărbie şi-l şterse tot atât de neatentă de parcă ar fi şters praful de pe o masă.

„Freud pe care l-am cunoscut şi dumneavoastră şi noi", i-am zis, „a salvat Opera de Stat din Viena."

„Viena", strigă Arbuthnot. „Viena e plină de evrei!", zbieră el.

„Sunt mai mulţi acum în Maine decât altădată", îl necăji Frank.

„Şi în L. A.", am zis.

„Oricum eu sunt pe moarte", spuse Arbuthnot. „Slavă Domnului." Semnă actele de pe pieptul lui şi avocatul ni le înmână. Şi aşa s-a întâmplat ca, în 1965, Frank să cumpere Arbuthnot-by-the-Sea şi douăzeci şi cinci de pogoane pe coasta din Maine. „Pentru un cântec", cum ar fi spus Franny.

Pe obrazul bătrânului Arbuthnot creştea un neg albastru aproape ca seninul cerului şi amândouă urechile îi erau date cu violet de ghinţură, un fungicid de modă veche. Era de parcă o ciupercă uriaşă îl mistuia pe Arbuthnot dinăuntru în afară. „Aşteptaţi o clipă", zise el pe când plecam – pieptul lui răsuna într-un slab ecou al cuvintelor sale. Infirmiera îi aranjă din nou pernele, avocatul închise brusc o servietă; răceala din încăpere, produsă de toate aparatele de aer condiţionat care torceau, făcea ca locul să ni se pară lui Frank şi mie mormântul – *Kaisergruft*-ul –

Habsburgilor fără inimă din Viena. „Ce planuri aveţi?”, ne întrebă Arbuthnot. „Ce dracu veţi face în locul acela?”

„Va fi o Tabără Specială de Antrenament pentru Trupele de Comando”, îi spuse Frank bătrânului Arbuthnot. „Ale armatei israeliene.”

L-am văzut pe avocatul lui Arbuthnot că schiţează un zâmbet; era un fel special de zâmbet care ne făcu pe Frank şi pe mine să controlăm numele avocatului de pe actele pe care ni le înmânase. Numele avocatului era Irving Rosenman şi, în ciuda faptului că era din Los Angeles, Frank şi eu eram aproape siguri că era evreu.

Bătrânul Arbuthnot nu schiţă niciun zâmbet. „Comandouri israeliene?”, zise el.

„Ra-ta-ta-ta-ta!”, făcu Frank imitând o mitralieră. Crezurăm că Irving Rosenman se va arunca peste aparatele de aer condiţionat ca să nu mai râdă.

„O să-i înghită urşii”, zise ciudat Arbuthnot. „Până la urmă, urşii îi vor înghiţi pe toţi evreii” – ura smintită de pe faţa lui era la fel de demodată şi tot atât de intensă ca şi violetul de ghinţură de pe urechi.

„Vă doresc o moarte frumoasă”, îi spuse Frank.

Arbuthnot se porni să tuşească; încercă să mai spună ceva, dar nu-şi putea opri tusea. Îi făcu semn infirmierei să se aplece spre el şi ea nu păru să aibă o prea mare dificultate în interpretarea tusei sale, era obişnuită; ne făcu semn să plecăm din camera lui Arbuthnot, după care veni afară şi ne spuse ce-i zisese Arbuthnot să ne spună.

„A spus că va avea cea mai bună moarte pe care i-o pot asigura banii”, ne zise ea, „ceea ce” – adăugase Arbuthnot – „era mai mult decât vom avea eu şi Frank.”

Frank şi cu mine n-am putut să ne gândim ce mesaj să-i transmitem bătrânului Arbuthnot prin infirmieră. Eram mulţumiţi că-l părăseam lăsându-l să se gândească la comandourile israeliene din Maine. Am spus la revedere infirmierei şi lui Irving Rosenman şi am zburat înapoi la New York, cu cel de al treilea Hotel New Hampshire în buzunarul lui Frank.

„Exact acolo ar trebui să-l ţii, Frank”, îi spuse Franny. „În buzunar.”

„N-o să faci din acel vechi loc un hotel din nou”, îi spuse Lilly tatei. „S-a terminat cu el.”

„Noi o să începem modest”, o asigură tata pe Lilly.

Tata şi cu mine eram acei „noi”. I-am spus că voi merge în Maine cu el ca să-l ajut să înceapă lucrul.

„Atunci eşti tot atât de nebun ca şi el”, îmi spusese Franny.

Dar eram stăpânit de o idee pe care n-aveam s-o împart cu tata. Dacă, aşa cum spune Freud, un vis este împlinirea unei dorinţe, atunci – tot cum spune Freud – acelaşi lucru e valabil şi pentru glume. O glumă este de asemenea împlinirea unui vis. Voiam să fac o glumă pe socoteala tatei. Şi gluma aceasta continua de mai mult de cincisprezece ani. Tata având acum şaizeci de ani, cred că e drept să spun că gluma a prins; cred că e drept să spun că mi-a mers.

Ultimul Hotel New Hampshire n-a fost niciodată – şi nu va fi niciodată un hotel. Asta e gluma pe care am făcut-o cu tata în toţi aceşti ani. Prima carte a lui Lilly, *Încercând să cresc*, avea să aducă destul de mulţi bani ca să putem reface Arbuthnot-by-the-Sea; şi când au realizat şi versiunea filmică, am fi putut cumpăra şi Gasthaus Freud. Poate că, atunci, ne-am fi putut permite să cumpărăm şi Sacher; cel puţin am fi putut cumpăra hotelul Stanhope. Dar ştiam că nu era necesar ca al treilea Hotel New Hampshire să fie un adevărat hotel.

„Mai la urma urmei”, cum zicea Frank, „nici primele două nu erau adevărate hoteluri.” Adevărul este că tata a fost întotdeauna orb sau că orbirea lui Freud s-a dovedit a fi contagioasă.

Am pus să se cureţe plaja de gunoaie. Am pus să se refacă cât de cât „terenurile” de sport, ceea ce înseamnă că am tuns din nou pajiştile şi chiar ne-am străduit să refacem unul din terenurile de tenis. După mulţi ani am construit şi o piscină, deoarece tatei îi plăcea să înoate şi mă enerva când înota în ocean; mi-era teamă că o să greşească şi o să pornească în larg. Şi clădirile care fuseseră dormitoarele personalului – unde locuiseră cândva mama, tata şi Freud? Pur şi simplu le-am demolat; am chemat demolatorii şi le-au înlăturat. Am pus să se niveleze terenul şi l-am plantat. Tatei i-am spus că am făcut un loc de parcare, deşi niciodată nu am avut prea multe maşini.

Clădirii principale i-am dat toată atenţia. Am pus un bar acolo unde fusese biroul de recepţie; am transformat holul într-o vastă sală de jocuri. Ne-am gândit la panourile pentru „darts” şi la mesele de biliard din Kaffee Mowatt, aşa că mi se pare drept să spun – cum spune Franny –, că am transformat holul într-o cafenea vieneză. De aici se intra în ceea ce fuseseră restaurantul hotelului şi

bucătăria; am dărâmat nişte ziduri şi am transformat totul în ceea ce un arhitect a numit „un fel de bucătărie de ţară”.

„Un fel uriaş”, spunea Lilly.

„Un fel ciudat”, zicea Frank.

A fost ideea lui Frank să refacem sala de bal. „În caz că vom da o mare petrecere”, pledă el, deşi nu vom face niciodată o petrecere atât de mare încât aşa-numita bucătărie de ţară să nu ne ajungă. Chiar eliminând multe din sălile de baie, chiar transformând ultimul etaj într-un fel de magazie şi al doilea etaj într-o bibliotecă, şi tot aveam loc să găzduim vreo treizeci de persoane – în totală izolare – dacă am fi dorit s-o facem şi am fi cumpărat destul de multe paturi.

La început tata părea să fie nedumerit cât de multă linişte era: „Unde sunt oaspeţii?”, întreba el, mai ales vara, cu ferestrele deschise, când te aşteptai să auzi copiii – glasurile lor subţiri şi graţioase ridicându-se de pe plajă şi amestecându-se cu ţipetele pescăruşilor şi ale rândunelelor de mare. I-am explicat tatei că vara ne mergea destul de bine ca să nu ne mai trebuiască să ţinem deschis şi iarna, dar în unele veri mă întreba ce-i cu liniştea din jur orchestrată de larma constantă a mării. „După socoteala mea, nu-mi închipui că avem mai mult de doi sau trei oaspeţi”, zicea tata, „doar dacă n-oi fi devenit şi surd”, adăuga el.

Dar toţi îi explicam că eram un hotel de vară într-o reţea de prima mână, încât nu aveam nevoie să fim plini; preţul pentru o cameră era atât de mare, încât nu era necesar să avem toate camerele ocupate ca să facem o groază de bani.

„Nu e fantastic?”, spunea el. „E ceea ce ştiam că poate fi acest loc”, ne amintea el. „Era nevoie numai de această potrivită combinaţie de clasă şi democraţie. Am ştiut întotdeauna că va putea fi ceva deosebit. “

Da, familia mea era un model de democraţie, fireşte; mai întâi Lilly făcu avere, apoi Frank lucră cu aceşti bani. Şi în acest fel Hotelul New Hampshire avea o mulţime de oaspeţi care nu plăteau nimic. Voiam ca în jurul nostru să fie cât mai mulţi oameni posibil, deoarece prezenţa oamenilor cât şi sunetele glasurilor lor vesele şi cârcotaşe deopotrivă contribuiau să întreţină iluziile tatei că eram în cele din urmă un loc distins, lucrând total în câştig. Lilly venea şi stătea cât putea să suporte. Nu-i plăcea să lucreze în bibliotecă, deşi îi oferam – virtualmente – întregul etaj doi. „Prea multe cărţi în bibliotecă”, spunea ea; simţea,

când scria, că prezenţa celorlalte cărţi minimaliza micile ei eforturi. Lilly încercă odată să scrie chiar în sala de bal – acel spaţiu vast care aştepta muzica şi graţioasele picioare. Lilly scria şi scria acolo, dar firavele ei bătăi pe claviatura maşinii de scris n-aveau cum să umple pustia pistă de dans – deşi ea încerca. Şi cum mai încerca Lilly.

Şi Franny venea şi stătea, departe de privirile oamenilor; Franny folosea cel de al treilea Hotel New Hampshire al nostru ca să se reculeagă. Franny avea să fie celebră – mai celebră ca Lilly, mi-e teamă. În versiunea cinematografică a lui *Încercând să cresc*, Franny căpătă rolul în care se juca pe ea însăşi. Mai la urma urmei, ea era eroina primului Hotel New Hampshire. În versiunea cinematografică, desigur, ea e singura dintre noi care pare autentică. Pe Frank l-au făcut să fie homosexualul stereotip, timpanist şi taxidermist; pe Lilly au făcut-o „drăgălaşă", dar micimea lui Lilly n-a fost nicicând pentru noi „drăgălaşă", întotdeauna ni s-a părut a fi un efort ratat – nicio drăgălăşenie în această străduanie sau în rezultatul ei. Şi pe Egg l-au supraevaluat – Egg cel care-ţi frângea inima; Egg era chiar „drăgălaş".

Găsiseră un actor de western veteran ca să-l joace pe Iowa Bob (Frank şi Franny şi eu ne aminteam că-l văzuserăm pe acest bătrân neghiob zvârlit de pe cal de un milion de ori); ridica greutăţi de parcă ar fi înfulecat o farfurie de clătite – era total neconvingător. Şi, desigur, eliminaseră toate înjurăturile. Un producător îi spusese de fapt lui Franny că înjurătura revela o lipsă de imaginaţie şi un vocabular sărac. Şi lui Frank şi lui Lilly şi tatei şi mie ne plăcea să strigăm la Franny şi să o întrebăm ce a spus când a auzit asta. „Ce rahat anal eşti, dobitoc neisprăvit!", îi spusese ea producătorului. „Să ţi-o bag – şi în urechi!"

Dar chiar cu această restricţie impusă limbajului ei, Franny se remarcă în *Încercând să cresc*. Deşi îl făcuseră pe Junior Jones să apară ca un bufon timid dând o probă pentru o orchestră de jazz; deşi actorii care jucau în rolurile mamei şi al tatei erau vagi şi insipizi; şi cel care era presupus a fi eu, ei bine, Dumnezeule! Chiar cu toate aceste piedici, Franny străluci. Când turnară filmul avea douăzeci de ani, dar era atât de frumoasă încât jucă pe fata de şaisprezece ani foarte bine.

„Cred că nătărăul pe care l-au pus să te joace pe tine", îmi spuse Franny, „trebuia să exprime o combinaţie absolut inertă de dulceaţă şi stupiditate."

„Păi, ştiu şi eu, asta-i ceea ce chiar exprimi tu din când în când”, mă necăjea Frank.

„Ca un fel de mătuşă fată bătrână care ridică greutăţi”, îmi zise Lilly. „Aşa te-au imaginat.”

Dar în primii câţiva ani, când aveam grijă de tata şi de al treilea Hotel New Hampshire, cam aşa m-am simţit în majoritatea timpului: ca un fel de mătuşă fată bătrână care ridică greutăţi. Cu o diplomă în literatura americană de la o universitate din Viena, puteam să ajung mai rău decât să fiu custodele iluziilor tatălui meu.

„Ceea ce îţi trebuie ţie e o femeie drăguţă”, îmi spunea Franny, prin telefon din New York, din L. A., din perspectiva carierei ei de vedetă în ascensiune.

Frank se certa cu ea spunând că poate aveam nevoie de un bărbat drăguţ. Dar eram prudent. Eram fericit să organizez plăsmuirile tatălui meu. În tradiţia stabilită de Fehlgeburt cea damnată, îmi plăcea mai ales să-i citesc tatei seara; a citi cu glas tare cuiva e una din plăcerile acestei lumi. Reuşisem chiar să-l interesez pe tata în ridicarea de greutăţi. Nu trebuie să vezi ca să o faci. Şi dimineţile, acuma, tata şi cu mine ne distram de minune în vechea sală de bal. Peste tot erau aşternute covoraşe şi aveam şi un adevărat stativ pentru greutăţi. Aveam haltere mari şi mici după cum doream – şi o splendidă privelişte din sala de bal a oceanului Atlantic. Dacă tata nu putea admira priveliştea, era mulţumit să simtă briza mării scăldându-l în timp ce era întins pe jos şi ridica greutăţi. De când îl strivisem în braţe pe Arbeiter, cum am mai spus, nu mai puneam atâta suflet în ridicarea de greutăţi, şi tata devenise destul de priceput ca să-şi dea seama de acest lucru; mă cam dojenea pe chestia asta, dar îmi plăcea să exersez uşor cu el. Acum îl lăsam pe el să ridice greutăţi mari.

„O, ştiu că eşti încă în formă”, mă necăjea el, „dar nu mai eşti egalul a ceea ce erai în vara anului şaizeci şi patru”.

„Nu poţi să ai toată viaţa douăzeci şi doi de ani”, îi aminteam ridicând mereu greutăţi. În acele dimineţi, cu ceaţa din Maine încă nerisipită, şi umezeala mării învăluindu-ne, îmi pot imagina că pornesc din nou în călătorie – pot să cred că stau întins pe covoraşul pe care îi plăcea lui Sorrow să se-ntindă şi că Iowa Bob e lângă mine, instruindu-mă, în loc să fiu eu instruindu-l pe tata.

Mă voi apropia de patruzeci de ani înainte de a încerca să trăiesc cu o femeie.

Când am împlinit treizeci de ani, Lilly mi-a trimis un poem de Donald Justice. Îi plăcea cum se sfârşeşte şi se gândea că mi se potriveşte. M-am supărat atunci şi i-am trimis pe loc un mesaj care spunea: „Cine e acest Donald Justice şi cum se face că tot ce spune ni se potriveşte nouă?" Dar e un sfârşit frumos pentru orice poem şi chiar aşa mă simţeam la treizeci de ani.

Azi am împlinit treizeci de ani
Şi am zărit pomii scurt sclipind
Ca lumânările pe tort
Când soarele coboară-n zări
O scânteiere de o clipă,
Dar mai aveam vreme să-mi spun
Dorinţa înainte ca lumina să dispară
Dac-aş fi ştiut ce să-mi doresc
Cum altădată trebuie să fi ştiut
Când aplecat peste curata
Faţă de masă şi peste lumânări
Le-am stins dintr-o suflare.

Şi când Frank a împlinit patruzeci de ani i-am trimis o felicitare cu un poem de Donald Justice: „Bărbaţii la patruzeci de ani".

Bărbaţii la patruzeci de ani
Învaţă să închidă încetişor
Uşile încăperilor în care
Nu se vor mai întoarce.

Frank mi-a trimis pe loc un mesaj spunând că s-a oprit din cititul blestematului de poem chiar aici. „Închide-ţi singur uşile!", mi-a răspuns sec. „Curând ai să ai şi tu patruzeci de ani. În ce mă priveşte am să trântesc uşile astea blestemate şi am să mă întorc dracului mereu!"

Bravo Frank! mi-am zis. El trecea întotdeauna pe lângă ferestrele deschise fără cea mai mică urmă de teamă. Asta

e ceea ce fac toţi marii agenţi: ei fac ca sfaturile cele mai incredibile şi mai ilogice să pară rezonabile, te fac să mergi înainte fără teamă, şi în acest fel reuşeşti, obţii, mai mult sau mai puţin, ce doreşti, sau oricum obţii ceva; cel puţin nu sfârşeşti cu nimic atunci când mergi înainte fără teamă, când te avânţi în întuneric ca şi cum ai acţiona pe baza celui mai sigur îndemn din lume. Cine ar fi crezut că Frank va sfârşi prin a fi atât de simpatic? (Era un puşti atât de nesuferit!). Şi nu-l învinovăţesc pe Frank că o împinge înainte pe Lilly atât de mult. „Lilly", zicea întotdeauna Frank, „e cea care o împingea pe Lilly atât de mult."

Când blestemaţilor de cronicari le plăcuse *Încercând să cresc* – când binevoiră să-i arate superioarele lor forme de apreciere, spunând cum, în ciuda faptului că era cine era, şi anume Lilly Berry din faimoasa familie care salvase Opera, nu era de fapt „o scriitoare proastă", ba era cu adevărat foarte „promiţătoare" – când trăncăneau întruna despre prospeţimea glasului ei, pentru Lilly însemna doar că acum trebuia să meargă mai departe; că acum trebuia să se apuce serios să lucreze.

Dar micuţa noastră Lilly îşi scrisese prima ei carte aproape din întâmplare; cartea aceea n-a fost decât un eufemism pentru a încerca să crească, totuşi ea îi dovedea că e scriitoare, când poate Lilly nu era decât o cititoare sensibilă şi afectuoasă, o iubitoare de literatură care se gândea că vrea să scrie. Cred că scrisul a ucis-o pe Lilly, deoarece scrisul poate face aşa ceva. A consumat-o pur şi simplu; nu era destul de puternică să reziste acestei autodistrugeri, să suporte constanta mărunţire a ei însăşi. După ce versiunea cinematografică a lui *Încercând să cresc* a făcut-o celebră pe Franny şi după ce serialul TV al „Primului Hotel New Hampshire" a făcut ca numele de Lilly Berry să devină cunoscut tuturor, presupun că Lilly a vrut „doar să scrie", cum îi auzise pe scriitori că spun mereu. Presupun că voia doar să fie liberă ca să-şi scrie cartea. Problema a fost că nu era o carte foarte bună – aceasta a doua. Era intitulată *Seara minţii*, după un vers al lui Donald Justice, al ei guru.

Acum se lasă seara minţii
Şi licuricii îţi zvâcnesc în sânge.

Ar fi fost mai înţelept să-şi ia titlul şi să-şi scrie cartea după un alt vers al lui Donald Justice:

Timpul un arc întins cu a lui sigură ratare.

Şi-ar fi putut intitula cartea *O ratare sigură*, deoarece asta era. Era mai mult decât ce putea face ea; era peste puterile ei. Era vorba despre moartea visurilor; era vorba despre cât de greu mor visurile. Era o carte curajoasă, care se îndepărta de orice putea fi legat de mica autobiografie a lui Lilly, dar se avânta într-o zonă prea străină ei ca să o poată înţelege; scrisese o carte vagă care reflecta cât de străină îi era limba pe care o folosea. Când scrii în mod vag eşti întotdeauna vulnerabil. Şi Lilly fu uşor rănită când criticii – când blestemaţii de recenzenţi, cu perfidia lor greoaie, trudnică – săriră asupra ei.

După cum spunea Frank, care de obicei avea dreptate în ce o privea pe Lilly, ea suferi ulterior şi neajunsul de a fi scris o carte proastă care fu considerată ca fiind eroică de un grup destul de influent de proşti cititori. Un tip de studenţi ignoranţi fu atras de vagul *Serii minţii*; acest tip de studenţi fu încântat să descopere că obscuritatea absolută nu numai că putea fi publicată, dar putea fi identificată drept seriozitate. Ce le plăcea cel mai mult unora dintre studenţi în cartea ei, remarcă Frank, era ce-i displăcea cel mai mult lui Lilly – autoanalizele care nu duceau nicăieri, lipsa de orice acţiune, personajele care erau când caracterizate, când nu, lipsa unui subiect. Într-un fel, într-o anumită categorie de studenţi, evidenta nereuşită în a fi clar confirmă că un viciu, pe care orice prost îl recunoaşte ca atare, poate fi rearanjat, prin artă, să semene a virtute.

„De unde dracu iau puştii aceştia din colegiu o asemenea idee!”, se plângea Franny.

„Nu toţi au această idee”, remarcă Frank.

„Şi cred că tot ce e forţat şi tensionat şi dificil, cu un afurisit de D majuscul, e mai bun decât ceea ce e direct, fluent şi de înţeles!”, strigă Franny. „Ce dracu nu e-n regulă cu oamenii ăştia?”

„Numai unii sunt aşa, Franny”, spunea Frank.

„Numai acei care au făcut un cult din eşecul lui Lilly?”, întrebă Franny.

„Numai acei care-şi ascultă profesorii”, spuse Frank, încântat şi fericit într-una dintre profeţiile sale anti-orice. „Adică, unde crezi că studenţii din colegiu învaţă să gândească aşa, Franny?”, o întrebă Frank. „De la profesorii lor.”

„Doamne Dumnezeule”, zise Franny.

Nu avea să ceară să joace un rol în *Seara minţii*; nu aveai cum să faci un film din cartea aceasta. Franny deveni o vedetă mult mai uşor decât deveni Lilly o scriitoare. „A fi o vedetă e mai uşor”, spunea Franny. „Nu trebuie să faci nimic, să fii doar relaxat în legătură cu cine eşti şi să ai încredere că oamenii o să te placă; trebuie doar să ai încredere că vor ajunge la tine din tine”, spunea Franny. „Fii doar relaxat şi speră că tu din tine va ieşi la iveală.”

La un scriitor, cred că tu din tine are nevoie de mai multă substanţă ca să iasă la iveală. Am vrut întotdeauna să-i scriu lui Donald Justice o scrisoare despre acest lucru, dar cred că văzându-l – o singură dată şi de la distanţă – e de ajuns. Dacă tot ce e mai bun şi mai clar în el nu ar fi în poemele sale, el n-ar fi un scriitor foarte bun. Şi deoarece ceva bun şi puternic din el iese la iveală în poemele sale, ar fi dezamăgitor să-l cunoşti. O, nu vreau să spun că ar fi un pierde-vară. El e, probabil, un om minunat. Dar n-ar putea fi tot atât de precis pe cât sunt poemele lui; poemele lui sunt atât de demne, încât el trebuie să fie o dezamăgire. În cazul lui Lilly, desigur, lucrarea ei era o dezamăgire – şi ea o ştia. Ştia că lucrarea ei nu era tot atât de atrăgătoare pe cât era ea, şi Lilly ar fi preferat să fie invers.

Ceea ce a salvat-o pe Franny nu a fost faptul că a fi vedetă e mai uşor decât să fii scriitor. Ce a salvat-o pe Franny, de asemenea, a fost faptul că nu a trebuit să fie o vedetă singură. Ce ştie Donald Justice e că trebuie să fii un scriitor, singur, singurel, fie că trăieşti singur sau nu.

Nu mă vei recunoaşte.
A mea e faţa care înfloreşte
În umede oglinzi din baie
Când bâjbâiţi după comutator.
Ochii mei au expresia
Ochilor reci de statuie
Privind cum porumbeii se întorc
De la fărâmiturile de voi împrăştiate.

„Isuse Cristoase”, cum spunea Franny. „Cine ar vrea să-l cunoască.”

Dar pe Lilly era o plăcere s-o cunoşti – poate doar ei însăşi nu-i plăcea. Lilly voia ca vorbele ei să fie atrăgătoare, dar vorbele ei au dezamăgit-o.

E interesant că Franny şi eu l-am crezut odată pe Frank că e asemenea Regelui Şoarecilor; ni-l închipuiserăm pe Frank cu totul greşit. L-am subestimat pe Frank, de la bun început. El era un erou, dar a trebuit să ajungă la momentul când semna toate cecurile noastre şi ne spunea cât putem cheltui pe una sau pe alta, ca să recunoaştem ce erou a fost Frank dintotdeauna.

Nu. Lilly era al nostru Rege al Şoarecilor. „Ar fi trebuit să ştim!”, se tânguia şi se tot tânguia Franny. „Era doar prea mică!”

Şi aşa am pierdut-o pe Lilly. Ea era suferinţa pe care n-am înţeles-o niciodată; n-am văzut-o niciodată în deghizările sale. Poate că Lilly n-a crescut niciodată atât de mare ca s-o vedem.

Ea a produs o capodoperă, pentru care nu şi-a atribuit niciodată un merit destul de mare. Ea a scris scenariul pentru filmul având ca vedetă pe Chipper Dove; ea a fost scriitorul şi regizorul acestei opere, în marea tradiţie a lui Schlagobers şi sânge. Ştia cât de departe să meargă cu această poveste. *Seara minţii* nu a răspuns aşteptărilor ei, ca şi dificultatea pe care a îndurat-o încercând să înceapă din nou – încercând să scrie cartea care avea să fie intitulată, ambiţios, *Totul după copilărie*. Titlul acesta nu era măcar un vers din Donald Justice; era propria idee a lui Lilly, dar n-a putut să se ridice la înălţimea ei.

Când Franny bea prea mult, se înfurie din cauza puterii pe care o avea Donald Justice asupra lui Lilly; Franny se îmbată uneori destul de tare ca să-l învinovăţească pe bietul Donald Justice pentru ce s-a întâmplat cu Lilly. Dar Frank şi cu mine suntem întotdeauna primii care s-o asigurăm pe Franny că pe Lilly a ucis-o calitatea; sfârşitul din *Marele Gatsby*, care n-a fost sfârşitul ei, care n-a fost un sfârşit în puterea ei. Şi odată Lilly a spus: „Fir-ar al naibii acest Donald Justice, oricum! Tot ce a scris el e bun!”

El poate să fi scris şi ultimul vers pe care l-a citit sora mea Lilly. Frank a găsit exemplarul lui Lilly al volumului *Lumină de noapte* de Donald Justice, deschis la pagina 20, pagină cu colţul îndoit de multe ori; versul de la începutul

paginii era încercuit de mai multe ori – cu ruj de buze, o dată, şi cu mai multe culori de cerneală de pix; chiar şi cu creionul obişnuit.

Nu cred că sfârşitul poate fi drept.

Acesta poate să fi fost versul care a împins-o pe Lilly. Era într-o noapte de februarie. Franny era pe Coasta de Vest; Franny n-ar fi putut s-o salveze. Tata şi cu mine eram în Maine; Lilly ştia că ne culcăm devreme. Tata era la al treilea câine-călăuză. Sacher murise victimă a supraalimentării. Micul câine auriu cu lătratul obraznic, hămăit, cel care fusese lovit de o maşină – viciul lui era să gonească după maşini, din fericire nu şi când era ţinut în lesă de tata – murise şi el; tata îl numise Schlagobers fiindcă avea o fire de frişcă. Al treilea trăgea pârţuri, dar numai aşa semăna în mod neplăcut cu Sorrow; era un alt ciobănesc german, dar de data asta un mascul, şi tata insistase să-l numească Fred. Acesta era şi numele unui om la toate în cel de al treilea Hotel New Hampshire – un pescar pensionar surd. Ori de câte ori tata chema vreun câine – când îl chema pe Sacher, când îl chema pe Schlagobers— Fred striga „Ce?" de oriunde lucra. Lucrul îl irita pe tata atât de mult (şi atât de mult, fără să vorbim, ne amintea de Egg), încât tata ameninţa mereu c-o să numească următorul câine Fred.

„Întrucât prostul acela bătrân de Fred va răspunde ori de câte ori voi chema câinele, indiferent de ce nume voi striga", spuse tata. „Isuse Cristoase, dacă o să răspundă «Ce?» tot timpul, cel puţin să-i dăm un nume potrivit."

Aşa că numărul trei al câinilor-călăuză fu Fred. Singurul lui obicei prost era că încerca să o călărească pe fata femeii de serviciu ori de câte ori fetiţa se depărta de maică-sa. Fred o trântea prosteşte la pământ pe fetiţă şi începea s-o călărească, şi fetiţa striga: „Nu, Fred!" Şi femeia de serviciu răcnea: „Termină, Fred!", şi-l pocnea pe Fred cu o cârpă sau cu mătura sau cu ce-i venea la îndemână. Şi tata auzea tărăboiul şi ştia ce se întâmplă şi striga: „Naiba să te ia, Fred, ticălosule. Mişcă-ţi fundul până aici, Fred!" Şi bătrânul om la toate, pescarul pensionar, celălalt Fred al nostru urla: „Ce? Ce?" Şi trebuia să mă duc să-l găsesc (fiindcă tata nu voia) şi să-i spun: NU TU, FRED! NU-I NIMIC, FRED!

„O", spunea el şi se-ntorcea la lucru. „Am crezut că mă cheamă cineva."

Aşa că în zadar ne-ar fi chemat Lilly în Maine. N-am fi putut face pentru ea altceva decât să strigăm „Freud!”, de câteva ori.

Ce a încercat să facă Lilly a fost să-l cheme pe Frank. El nu era atât de departe de ea; ar fi putut s-o ajute. Acum, îi spunem că ar fi putut s-o ajute atunci, dar, mai la urma urmei, destinul pluteşte. Lilly recepţionă oricum răspunsul aparatului de înregistrat convorbirile. Frank îl înlocuise cu unul din acele aparate mecanice care reproducea o înregistrare a sa ce te scotea din fire.

SALUT! AICI E FRANK – DE FAPT NU SUNT AICI (HA, HA). DE FAPT SUNT PLECAT. VREI SĂ LAŞI UN MESAJ? AŞTEAPTĂ MICUL SEMNAL ŞI SPUNE-ŢI PĂSUL.

Franny îi lăsase multe mesaje care-l înfuriaseră pe Frank. „Du-te şi fute o gogoaşă, Frank!”, striga ea în aparatul care o scotea din fire. „De fiecare dată când afurisitul tău de aparat îmi răspunde mă costă bani – sunt în blestematul ăsta de Los Angeles, Frank cretinule, rahatule, murdărie!” Şi apoi imita tot felul de pârţâieli şi sunete de sărutări, şi Frank mă chema de obicei dezgustat.

„Zău”, zicea el. „N-o înţeleg deloc pe Franny. Tocmai mi-a lăsat un mesaj foarte dezgustător pe magnetofon! Da, ştiu că ea crede că are haz, dar nu ştie oare că am auzit destul de multe din vulgarităţile ei? La vârsta ei nu i se mai potriveşte s-o facă – dacă i s-a potrivit vreodată. Tu ţi-ai curăţat limbajul. Aş vrea să faci un efort ca să i-l cureţi şi pe al ei.”

Şi dă-i şi dă-i.

Mesajul lui Lilly trebuie să-l fi speriat pe Frank. Şi probabil nu venise de mult timp de la întâlnirea lui după ce sunase ea; Frank puse aparatul şi ascultă mesajele pe când se spăla pe dinţi, pregătindu-se să se ducă la culcare.

Mai toate erau mesaje de afaceri. Jucătorul de tenis pe care-l reprezenta intrase într-o încurcătură în legătură cu o reclamă pentru un deodorant. Un scenarist îl chemase ca să-i spună că un regizor îl „manipulează”, şi Frank îşi spuse repede că acest scenarist avea nevoie de o mulţime de „manipulări”. O coregrafă faimoasă se împotmolise în autobiografia ei; se oprise la copilărie, îl încredinţa ea pe Frank care îşi peria dinţii. Îşi clăti gura, închise lumina din baie şi atunci o auzi pe Lilly.

„Salut, sunt eu”, spuse ea maşinii scuzându-se. Lilly se scuza totdeauna. Frank zâmbi şi dădu la o parte cuvertura

de pe pat; punea întotdeauna în pat manechinul de croitorie înainte de a se băga şi el în pat. Maşina făcu o pauză lungă şi Frank crezu că aparatul s-a defectat; se întâmpla adeseori. Dar atunci Lilly adaugă: „Sunt doar eu.” Ceva în oboseala glasului ei îl făcu pe Frank să verifice ce oră e şi-l făcu să asculte cu oarecare teamă. În pauza care urmă, Frank îşi aminteşte că i-a şoptit numele. „Continuă, Lilly”, şopti el.

Şi Lilly îşi cântă micul ei cântec, doar o frântură dintr-un cântec; era unul din acele cântece *Heurigen* – un cântec absurd şi trist, un cântec de-al Regelui Şoarecilor. Frank cunoştea cântecul, îl ştia pe de rost, fireşte.

Verkauft's mein G'wand, Ich Fahr' în Himmel

Vinde-mi hainele, am plecat spre cer.

„Doamne sfinte, Lilly”, şopti Frank magnetofonului; începu să se îmbrace repede.

„*Auf Wiedersehen*, Frank”, spuse Lilly când termină cântecul.

Frank nu-i răspunse. Alergă spre Columbus Circle şi prinse un taxi. Şi, deşi Frank nu era un bun alergător, sunt sigur că a ajuns repede; eu n-aş fi putut fi mai rapid. Chiar dacă ar fi fost acasă când l-a chemat Lilly, îi spuneam întotdeauna, ar fi durat mai mult să parcurgi douăzeci de străzi şi o grădină zoologică decât să cazi de la al paisprezecelea etaj – distanţa de la fereastra apartamentului pe colţ al hotelului Stanhope la caldarâmul lui Eighty-first şi Fifth Avenue. Lilly avea de făcut un drum mai scurt decât Frank şi l-ar fi întrecut – oricum nu era nimic de făcut. Chiar şi aşa Frank spuse că nu a zis (şi nici nu a gândit în sinea lui) „*Auf Wiedersehen*, Lilly”, până ce nu i-au arătat micul ei trup.

Lilly a lăsat un bilet mai potrivit decât lăsase Fehlgeburt. Lilly nu era nebună. Ea a lăsat un bilet de sinucigaş serios.

Îmi pare rău, spunea biletul. Nu destul de mare.

Îmi aduc aminte cel mai bine de mâinile ei micuţe; cum săltau în poala ei ori de câte ori spunea un lucru bine gândit – şi Lilly era întotdeauna serioasă în gândurile ei. „Nu râde îndeajuns, omule”, spunea Junior Jones. Mâinile lui Lilly nu se puteau stăpâni; ele dansau în ritmul a orice credea ea că aude – poate era aceeaşi melodie în ritmul căreia bătea Freud crosa de baseball, acelaşi cântec pe care îl aude acum tata, crosa mişcându-se graţios la picioarele lui obosite. Tata, plimbăreţul orb; se plimbă peste tot, ore

întregi se plimbă pe terenurile Hotelului New Hampshire, în fiecare zi, vară sau iarnă. Mai întâi l-a condus Sacher, apoi Schlagobers, apoi Fred; când Fred a căpătat acest obicei de a omorî sconcşi, a trebuit să scăpăm de el. „Îmi place Fred", zicea tata, „dar cu pârţurile şi sconcşii, o să alunge oaspeţii." „Păi, oaspeţii nu se plâng", i-am spus tatei.

„Da, căci oaspeţii sunt doar politicoşi", zise tata. „Îşi arată clasa, dar e dezgustător, e într-adevăr un abuz, şi dacă Fred ar ataca vreodată un sconcs când sunt cu el... atunci, pentru numele lui Dumnezeu, îl voi omorî; atunci crosa îl aşteaptă."

Aşa că am găsit o familie drăguţă care voia un câine de pază; nu erau orbi şi nu le păsa că Fred se împuţea şi că mirosea ca un sconcs.

Şi acum tata merge cu câinele-călăuză numărul patru. Ne-am plictisit să le tot dăm nume, şi când Lilly a murit tata şi-a pierdut ceva mai mult din buna lui dispoziţie. „Nu sunt în stare pur şi simplu să mai dau un nume altui câine", spuse el. „Vrei să-i dai un nume?" Dar nici eu nu mai eram în stare să fac aşa ceva. Franny turna un film în Franţa, şi Frank – care era cel mai greu lovit de plecarea dintre noi a lui Lilly – era iritat de întreaga poveste cu câinii. Frank era prea îndurerat; nu era deloc într-o dispoziţie de numit câini.

„Doamne sfinte", zise Frank. „Spuneţi-i Numărul patru." Tata dădu din umeri şi acceptă să-i spună doar „Patru". Aşa că acum, în amurg, când tata îşi caută tovarăşul de plimbare, îl aud strigând: „Patru", răcneşte el. „Ce dracu, Patru!" Şi bătrânul Fred, omul la toate, tot mai strigă „Ce?" Şi tata continua: „Patru? Patru! Patru!" Ca şi cum şi-ar aminti cineva de un joc din copilărie: acela în care arunci mingea în aer şi strigi numărul cuiva şi cel chemat trebuie să încerce să prindă mingea înainte ca ea să atingă pământul. „Patru", îl aud pe tata strigând, şi îmi imaginez un copil care aleargă cu braţele întinse să prindă mingea.

Uneori copilul e Lilly, uneori e Egg.

Şi când, în cele din urmă, tata îl găseşte pe Patru, privesc pe fereastră cum Patru îl duce cu grijă pe tata spre docuri; în lumina care se stinge, poţi să-l iei pe tata şi pe câinele lui călăuză drept un om mai tânăr stând acolo – poate cu un urs; poate pescuiesc merlani. „N-are niciun haz să pescuieşti când nu poţi vedea peştele ieşind din

apă", mi-a spus tata. Şi astfel, cu Patru, tata stă pe doc, întâmpinând seara, până ce groaznicii ţânţari din Maine îl alungă înapoi la Hotelul New Hampshire.

Există chiar şi o firmă: HOTEL NEW HAMPSHIRE. Tata a stăruit să o punem şi, deşi nu o poate vedea – şi nu i-ar lipsi dacă aş pretinde că am pus o firmă –, e o concesie pe care o fac, bucuros, pentru el, deşi câteodată ne provoacă sâcâieli. Se întâmplă ca vreun turist să se rătăcească şi să ne găsească; văd firma şi cred că suntem un hotel. I-am explicat tatei foarte complicatul sistem pe care succesul nostru în această afacere hotelieră ni l-a îngăduit. Când turiştii rătăciţi ne găsesc şi ne cer o cameră, îi întrebăm dacă au făcut vreo rezervare.

Ei spun, desigur, că n-au făcut, dar fără excepţie – uitându-se în jur, la liniştea, la atmosfera de pace şi părăsire pe care am creat-o în al treilea Hotel New Hampshire – întreabă: „Dar desigur că aveţi camere libere?"

„Nicio cameră liberă", răspundem întotdeauna. „Fără rezervare nu sunt camere libere."

Câteodată tata se ceartă cu mine pe chestia asta. „Dar, fără îndoială că avem loc pentru ei", şuieră el. „Par foarte cumsecade. E şi un copil sau doi. Îi aud cum se ceartă şi mama pare obosită – probabil că au mers mult cu maşina."

„Standardele rămân standarde, tăticule", spun eu. „De fapt, ce ar gândi ceilalţi oaspeţi ai noştri dacă am fi neglijenţi în direcţia asta?"

„E atât de elitist acest sistem", şopteşte el mirat. „Am ştiut întotdeauna că aici e un loc special, totuşi, într-un fel n-am visat niciodată că de fapt..." Şi de obicei exact aici se întrerupe zâmbind. Şi apoi adaugă: „Da, i-ar fi plăcut foarte mult mamei tale toate astea!" Şi crosa de baseball flutură arătând totul mamei.

Şi eu, fără să-mi schimb cât de cât tonul, spun „Desigur că i-ar fi plăcut foarte mult, tăticule."

„Dacă nu fiecare clipă", adaugă tata gânditor, „cel puţin partea aceasta. Cel puţin sfârşitul."

Sfârşitul lui Lilly, ţinând seama de cultul creat în jurul cărţilor ei, a fost cât se poate de liniştit. Aş fi vrut să am curajul să-i cer lui Donald Justice să scrie o elegie, dar a fost – pe cât era posibil – o înmormântare pentru familie. A fost şi Junior Jones; a stat cu Franny, şi nu m-am putut opri să nu observ cât de frumos se ţineau de mână. Adeseori e nevoie de o înmormântare ca să-ţi dai seama

cine a mai îmbătrânit. Am observat că în jurul ochilor lui Junior s-au mai adăugat câteva linii uşoare; era acum un avocat care lucra din greu – nu prea avusesem ştiri de la el cât fusese la facultatea de drept; dispăruse în facultatea de drept aproape la fel cum dispăruse odată în fundul unei grămezi a echipei Cleveland Browns. Cred că facultatea de drept şi fotbalul sunt nişte experienţe de miopie similare. Jucatul în înaintare, spunea întotdeauna Junior, l-a pregătit pentru facultatea de drept. Muncă grea, dar plictisitoare, plictisitoare, plictisitoare.

Acum Junior conducea Braţul Negru al Legii, şi ştiam că, atunci când e în New York, Franny stă la el.

Amândoi erau vedete, şi probabil că se simţeau în sfârşit bine unul cu celălalt, îmi ziceam. Dar la înmormântarea lui Lilly, mă gândeam doar la cât de mult i-ar fi plăcut lui Lilly să-i vadă împreună.

Tata, lângă Susie ursul, ţinea capătul greu al crosei sale de baseball pe jos, între genunchi, balansând-o uşor. Şi când plecă la braţul lui Susie, la braţul fostului urs-călăuză al lui Freud, purtă crosa cu mare demnitate, ca şi cum ar fi fost vorba pur şi simplu de un baston solid.

Susie era o epavă, dar se ţinu bine la înmormântare – de dragul tatei, cred. Ea îl adorase pe tata de la miraculoasa învârtitură a crosei – fabuloasa, instinctuala învârtitură care-l doborâse pe Ernst pornograful. Când Lilly s-a sinucis, Susie ursul fusese pe aproape. Susie părăsise Coasta de Est pentru Coasta de Vest, şi apoi se întorsese din nou în Est. Un timp a condus o comunitate din Vermont. „Am condus aiureala aia până am dus-o de râpă", ne spunea ea râzând. Începuse un serviciu de consultanţă familială în Boston, care se dezvoltă într-un centru pentru îngrijirea de zi a copiilor (fiindcă era o mai mare nevoie de aşa ceva), care se dezvoltă într-un centru de asistenţă în cazuri de viol (de îndată ce centrele de zi s-au ivit peste tot). Centrul de asistenţă în cazuri de viol nu era bine văzut la Boston şi Susie recunoaşte că ostilitatea nu era numai externă. Pretutindeni existau admiratori ai violului şi duşmani ai femeilor, desigur, şi o mulţime de oameni stupizi care presupuneau bucuros că femeile care lucrau într-un centru de asistenţă în cazuri de viol trebuiau să fie ceea ce Susie numea nişte „lesbiene militante şi feministe care fac scandal." Cei din Boston îi făcură viaţa grea lui Susie şi primului centru de asistenţă în cazuri de viol. După cât se pare, pentru a-şi sublinia ideea, ei violară

chiar pe una din funcţionarele centrului. Dar, chiar Susie recunoaşte că în acele prime zile unele din femeile din centru erau „lesbiene militante şi feministe care fac scandal”, erau într-adevăr femei care urau bărbaţii, şi din acest motiv unele din dificultăţile centrului erau de natură internă. Unele dintre femei erau, pur şi simplu, filosoafe ale antisistemului, dar fără umorul lui Frank, şi după cum cei puşi să aplice legea erau ostili faţă de femeile care voiau să vadă puţină dreptate în cazurile de viol – aşa erau şi femei ostile legii în general, şi nimeni nu făcea, de fapt, niciun bine victimelor.

Centrul de asistenţă în cazuri de viol din Boston fu desfiinţat când una din femeile care urau bărbaţii castră un presupus violator într-o parcare din Back Bay. Susie se întoarse la New York – şi se întoarse la consultanţa familială. Se specializă în maltratările de copii – „ocupându-se”, cum zicea ea, şi de copii şi de bătăuşi –, dar se săturase de New York City (spunea că n-are haz să stai în Greenwich Village dacă nu erai un urs) şi era convinsă că avea un viitor în asistenţa în cazurile de viol.

Fiind martor la felul în care jucase la Stanhope în 1964 trebuia să fiu de acord. Franny spunea că a jucat mai bine decât va juca ea vreodată, şi Franny e o foarte bună actriţă. Felul în care Franny s-a dominat şi şi-a regăsit replica în înfruntarea cu Chipper Dove trebuie să-i fi dat o necesară încredere în ea însăşi. De fapt, în toate filmele ei de mai târziu, Franny rostea vechea replică: „Ei, uite cine e aici”. Găsea întotdeauna un prilej de a strecura această frumoasă replică. Ea nu-şi foloseşte numele ei, desigur. Vedetele de film n-o fac aproape niciodată. Şi Franny Berry nu e chiar genul de nume pe care-l iau oamenii în seamă.

Numele hollywoodian al lui Franny, numele ei de actriţă, vă e cunoscut. Aceasta e povestea familiei noastre şi ar fi nepotrivit să folosesc numele de scenă al lui Franny — dar ştiu că o ştiţi. Franny e aceea pe care o doriţi întotdeauna. Ea e cea mai bună, chiar când e personajul negativ; ea e întotdeauna adevăratul erou chiar şi când moare, chiar şi când moare din dragoste – sau mai rău, în război. Ea e cea mai frumoasă, cea mai inaccesibilă, dar şi cea mai vulnerabilă, într-un fel – şi cea mai dură. (Ea e cea care vă face să mergeţi la cinema sau să rămâneţi la film.) Alţii visează la ea, acum – acum că m-a eliberat de visările mele despre ea într-un asemenea mod destructiv. Acum eu pot să mă împac cu ce visez despre Franny, dar trebuie să

existe oameni în publicul ei care nu se împacă atât de bine cu ceea ce visează ei despre ea.

S-a acomodat foarte uşor cu faima ei. A fost o acomodare pe care Lilly n-a putut-o face niciodată, dar Franny a realizat-o uşor – fiindcă ea a fost întotdeauna steaua familiei noastre. Era obişnuită să fie atracţia principală, centrul atenţiei fiecăruia – cea pe care o aşteptam, cea pe care o ascultam. A fost născută pentru rolul principal.

„Şi eu m-am născut ca să fiu un mizerabil de agent blestemat", spunea Frank posomorât, după înmormântarea lui Lilly. „Chiar şi asta am aranjat-o eu", a spus el, referindu-se la moartea lui Lilly. „Ea nu era destul de mare pentru tot rahatul pe care i l-am dat să-l facă!", spuse el morocănos, apoi începu să plângă. Am încercat să-l consolăm, dar Frank spuse: „Eu sunt întotdeauna agentul blestemat, fir-ar să fie. Eu fac ca toate să se întâmple – eu sunt acela. Uitaţi-vă la Sorrow", strigă el. „Cine l-a împăiat? Cine a pornit întreaga poveste?", strigă Frank, plângând întruna. „Eu sunt agentul nemernic", hohoti el.

Tata însă îl căută pe Frank, cu crosa de baseball ca o antenă a sa, şi-i spuse: „Frank, Frank, băiatul meu. Nu tu eşti agentul nenorocirii lui Lilly, Frank. Cine e visătorul familiei, Frank?", întrebă tata şi toţi ne uitarăm la el, „Da, sunt eu – eu sunt visătorul, Frank", spuse tata. „Şi Lilly a visat mai mult decât putea să facă, Frank. Ea a moştenit visurile blestemate", zise tata. „De la mine."

„Dar eu am fost agentul ei", spuse Frank prosteşte.

„Da, dar n-are importanţă", zise Franny. „Vreau să spun că are importanţă că tu eşti agentul meu, Frank – eu am într-adevăr nevoie de tine. Dar nimeni nu a putut fi agentul lui Lilly, Frank."

„N-ar fi avut nicio importanţă, Frank", i-am spus, fiindcă întotdeauna îmi spunea asta mie. „N-ar fi avut nicio importanţă oricine ar fi fost agentul ei, Frank."

„Dar am fost eu", spuse el – era atât de enervant de încăpăţânat!

„Isuse, Frank", zise Franny. „E mai uşor de vorbit cu aparatul tău de înregistrat apelurile." Şi asta în sfârşit îl linişti.

Un timp a trebuit să suportăm mulţimea onoraţilor bocitori – cultul sinuciderii lui Lilly –, admiratorii care socoteau că sinuciderea lui Lilly era declaraţia ei finală, era dovada seriozităţii ei. În cazul lui Lilly era o ironie,

deoarece Frank şi Franny şi eu ştiam că sinuciderea lui Lilly – din punctul de vedere al lui Lilly – era recunoaşterea finală că nu era destul de serioasă. Dar aceşti oameni stăruiau în a o iubi pentru ceea ce ea iubea la ea cel mai puţin.

Un grup de admiratori ai sinuciderii lui Lilly i-au scris chiar lui Franny cerându-i să călătorească pe la campusurile colegiilor ţării şi să citească din opera lui Lilly – ca Lilly. Apelau la Franny ca actriţă: voiau ca Franny să o joace pe Lilly.

Şi ne-am amintit de singurul rol al lui Lilly ca scriitor – în colegiu – şi de relatarea ei despre singura şedinţă a catedrei de engleză la care a participat vreodată. În şedinţă, Comitetul pentru conferinţe a făcut cunoscut că le rămâneau destul de mulţi bani pentru încă două vizite ale unor poeţi relativ cunoscuţi, sau pentru încă o singură vizită a unui bine-cunoscut scriitor sau poet, sau puteau să aloce toţi banii rămaşi pentru a acoperi considerabilele cheltuieli solicitate de o femeie care călătorea prin campusurile ţării „jucând-o" pe Virginia Woolf. Deşi Lilly era singura membră a catedrei de engleză care preda în cursurile ei despre cărţile Virginiei Woolf, se pomeni a fi singura care se opunea dorinţelor catedrei de a o invita pe femeia care o juca pe scriitoare. „Cred că Virginia Woolf ar fi dorit ca banii să meargă la un scriitor în viaţă", spuse Lilly, „La un adevărat scriitor", adăugă ea. Dar membrii catedrei stăruiseră în dorinţa de a cheltui toţi banii pentru femeia care o „juca" pe Virginia Woolf.

„Bine", spuse Lilly în cele din urmă. „Voi fi de acord, dar numai dacă această femeie joacă totul. Dacă merge până la capăt." În şedinţa catedrei de engleză se făcu linişte şi cineva o întrebă pe Lilly dacă era chiar serioasă, dacă putea avea un asemenea „prost gust încât să sugereze ca femeia să vină în campus ca să se sinucidă."

Şi sora mea Lilly spuse: „Fratele meu Frank ar spune că e dezgustător ca voi – profesori de literatură – să cheltuiţi bani pentru o actriţă care imită un scriitor mort, a cărui operă nu o predaţi, în loc să-i cheltuiţi pentru un scriitor în viaţă, ale cărui scrieri probabil nu le-aţi citit. Mai ales", spuse Lilly, „dacă ţineţi seama că femeia a cărei operă nu e studiată aici, şi a cărei persoană e imitată, era virtual obsedată de deosebirea dintre măreţie şi poză. Şi vreţi să plătiţi pe cineva să pozeze ca ea? Ar trebui să vă fie ruşine!", le spuse Lilly. „Bine, aduceţi-o pe acea femeie

aici. O să-i dau pietrele pe care să şi le pună în buzunare; o voi conduce la râu.”

Şi aceste lucruri le spuse Franny celor care voiau ca ea să pozeze ca Lilly şi să meargă prin campusurile ţării. „Ar trebui să vă fie ruşine”, zise Franny. „Şi în afară de asta”, adăugă ea, „sunt mult prea înaltă ca să o joc pe Lilly. Sora mea era chiar scundă.”

Acest lucru fu considerat de către admiratorii sinuciderii ca o dovadă a insensibilităţii lui Franny şi, prin asociere, în diferite categorii de ştiri, familia noastră fu descrisă ca fiind indiferentă faţă de moartea lui Lilly (pentru aversiunea noastră faţă de aceste „copii” ale lui Lilly).

Pentru a contracara aceste speculaţii, Frank se oferi să o „joace” pe Lilly la o lectură din operele unor scriitori şi poeţi sinucigaşi. Desigur, niciunul dintre scriitori sau poeţi nu citeau din lucrările lor; diverşi lectori cărora le plăcea lucrarea celui decedat – sau, mai rău, cărora le plăcea „stilul lor de viaţă”, ceea ce aproape întotdeauna însemna „stilul lor de moarte” – urmau să citească lucrările celor sinucişi, ca şi cum ar fi fost autorii reîntorşi la viaţă. Franny n-a vrut să ia parte nici la această lectură, dar Frank s-a
oferit să participe; a fost refuzat. „Pe motiv de nesinceritate”, zise el. „Ei au presupus că sunt nesincer. Al naibii de adevărat că eram”, răcni el. „Ar fi putut cu toţii să suporte o blestemată supradoză de nesinceritate!”

Şi Junior Jones se căsători cu Franny – în sfârşit! „Ăsta e un basm”, îmi spuse Franny la telefon, „dar Junior şi cu mine am hotărât că, de o vom mai amâna mult, nu va mai fi nimic care să merite a fi amânat.” Franny se îndrepta spre patruzeci de ani pe atunci. Braţul Negru al Legii şi Hollywoodul aveau, cel puţin, în comun Schlagobers şi sânge. Cred că Franny şi Junior Jones puteau să fie priviţi – în viaţa lor din New York şi Los Angeles – ca nişte fiinţe „fascinante”, dar mă gândesc adesea că aşa-numitele persoane fascinante sunt de fapt nişte oameni foarte ocupaţi. Junior şi Franny erau absorbiţi de munca lor şi s-au lăsat pradă alinării de a avea braţele celuilalt în care să cadă istoviţi.

Eram într-adevăr fericit că au făcut-o şi îmi părea rău doar că amândoi ne anunţaseră că nu vor avea timp şi pentru copii. „Nu vreau să am copii dacă nu pot avea grijă de ei”, zise Franny.

„Idem, omule”, spuse Junior Jones.

Şi într-o noapte Susie ursul îmi spuse că nici ea nu vrea să aibă copii, deoarece copiii pe care-i va naşte vor fi urâţi, şi nu voia să aducă pe lume un copil urât – pentru nimic în lume, spunea ea; era pur şi simplu cea mai crâncenă viaţă la care putea fi expus un copil: să sufere din cauza discriminării că nu e frumos.

„Dar tu nu eşti urâtă, Susie", i-am spus. „E nevoie de câtva timp ca să te obişnuieşti cu tine. Eu cred că eşti cu adevărat atractivă, dacă vrei să ştii." Şi chiar aşa gândeam; mă gândeam că Susie ursul e un erou.

„Atunci eşti bolnav", zise Susie, „Am o faţă ca o bardă, ca o daltă cu ten urât. Şi am un trup ca un sac de hârtie, ca o pungă cu păsat de ovăz rece."

„Cred că eşti foarte drăguţă", i-am spus şi aşa gândeam; Franny îmi arătase cât de drăguţă era Susie ursul. Şi auzisem cântul pe care Susie ursul o învăţase pe Franny să-l cânte, aveam nişte vise interesante privind felul cum m-ar învăţa Susie şi pe mine să cânt aşa. Aşa că i-am repetat: „Cred că eşti foarte drăguţă."

„Atunci ai o minte ca o pungă de păsat rece de ovăz", îmi spuse Susie. „Dacă tu crezi că eu sunt foarte drăguţă, eşti cu adevărat un băiat bolnav."

Şi într-o noapte când nu aveam niciun oaspete în Hotelul New Hampshire, am auzit un ciudat sunet a ceva care se târâie: tata putea să meargă noaptea ca şi ziua – deoarece, pentru el era, desigur, întotdeauna noapte. Dar ori de câte ori mergea tata, târa după el crosa sau căuta cu ea înaintea lui şi, îmbătrânind, mersul lui semăna din ce în ce mai mult cu mersul lui Freud, ca şi cum din punct de vedere psihologic ar fi devenit şchiop – ca o formă de înrudire cu bătrânul interpret al visurilor. Şi, de altfel, oriunde mergea tata, câinele călăuză numărul Patru mergea cu el! Neglijam să-i tăiem ghearele lui Patru, aşa că tata, însoţit de Patru, făcea un zgomot destul de mare.

Bătrânul Fred, omul la toate, avea o cameră la etajul trei şi dormea ca un bolovan pe fundul mării; dormea tot atât de adânc ca şi nişte zăgaze abandonate, rupte de foci şi înfundate când în mâl, când răscolite de flux. Bătrânul Fred era un om care dormea de la apusul până la răsăritul soarelui; fiind surd, spunea el, nu-i plăcea să fie treaz noaptea. Mai ales vara, nopţile în Maine vibrează de zgomote – cel puţin dacă vei compara nopţile cu zilele în Maine.

„Contrar a ce se întâmplă în New York”, îi plăcea lui Frank să spună. „Singura dată când e linişte în Central Park South e pe la trei dimineaţă. Dar în Maine, pe la trei dimineaţă e cam singura perioadă când totul se pune în mişcare. Afurisita natură se trezeşte la viaţă.”

Era cam trei dimineaţa, am remarcat – o noapte de vară în care lumea insectelor foia; păsările mării păreau destul de liniştite, dar marea nu era mai puţin neobosită. Şi am auzit acest sunet special, furişat. La început era greu de spus dacă venea de dincolo de fereastra mea, care era deschisă – cu un ecran protector – sau dacă sunetul se producea dincolo de uşa mea, în hol. Şi uşa mea era deschisă; în Hotelul New Hampshire nici uşile exterioare nu erau încuiate niciodată – erau prea multe.

Un raton, mi-am zis.

Dar atunci ceva mai greu decât orice raton îşi târşâi picioarele pe duşumeaua goală de la începutul palierului şi păşi încetişor pe covorul din hol îndreptându-se spre uşa mea; am putut să-mi dau seama cât de greu era orice va fi fost – făcea să scârţâie scândurile. Până şi marea părea să se fi potolit, chiar şi marea părea să asculte ce se auzea – era acel fel de sunet de noapte care face ca fluxul să se oprească, care face păsările (care nu zboară niciodată noaptea) să se avânte spre cer şi să rămână suspendate în aer, de parcă ar fi fost pictate.

„Patru?”, am şoptit, gândindu-mă că dădea târcoale câinele, dar orice va fi fost era prea iscoditor ca să fie câinele-călăuză numărul Patru. Patru fusese mai înainte pe hol; el nu s-ar fi oprit la fiecare uşă.

Aş fi vrut să am crosa de baseball a tatei, dar când ursul se ivi în uşa mea mi-am dat seama că nu exista în Hotelul New Hampshire vreo armă destul de puternică încât să mă apere de acest oaspete nepoftit. Am stat nemişcat, făcându-mă că dorm adânc – cu ochii larg deschişi. În lumina slabă, neclară, filtrată, dinainte de ivirea zorilor, ursul părea uriaş. El se uită în camera mea, la patul meu nemişcat, ca o bătrână infirmieră făcând controlul paturilor într-un spital; am încercat să nu respir, dar ursul ştia că sunt acolo. Adulmecă adânc şi, cu multă graţie, în patru labe, intră în cameră. Da, de ce nu?, mă gândeam. Un urs a fost la începutul basmului vieţii mele; e potrivit ca un urs să-l termine. Ursul îşi împinse faţa lui caldă lângă a mea şi mă adulmecă peste tot, pufnind cu tâlc – păru să-mi revadă povestea vieţii mele – şi cu un gest care semăna a

compătimire, îşi puse laba pe şoldul meu. Era o noapte de vară foarte caldă – pentru Maine – şi eram gol, acoperit numai cu un cearşaf. Suflarea ursului era fierbinte şi puţin aromată – poate că abia mâncase coacăze sălbatice –, dar era surprinzător de plăcută, chiar dacă nu chiar proaspătă. Când ursul trase cearşaful şi mă privi, am simţit vârful aisbergului de teamă pe care trebuie să-l fi simţit Chipper Dove când crezuse cu adevărat că un urs în călduri îl dorea. Dar acest urs pufăi cam dispreţuitor la ceea ce vedea. „Moor", spuse ursul şi mă îmbrânci cam brutal; îşi făcu loc lângă mine şi se băgă în pat. Numai când mă îmbrăţişă şi identificai cel mai caracteristic element al acestei stranii şi puternice miresme, am bănuit că nu era un urs obişnuit. Amestecat cu plăcerea răsuflării lui aromate şi cu iuţeala de muştar verde a sudorii lui de vară, am identificat mirosul evident de naftalină.

„Susie?", am zis.

„Am crezut că n-ai să mai ghiceşti niciodată", spuse ea.

„Susie!", am strigat şi, întorcându-mă spre ea, i-am întors îmbrăţişarea; niciodată nu fusesem atât de bucuros s-o văd.

„Vorbeşte mai încet", îmi porunci Susie. „Nu-l trezi pe tatăl tău. M-am târât peste tot în hotelul ăsta afurisit încercând să te găsesc. Întâi l-am găsit pe tatăl tău şi pe cineva care spunea «Ce?» în somn, şi am întâlnit un câine absolut imbecil care nici n-a ştiut că sunt un urs – tâmpitul a dat din coadă şi apoi a adormit imediat. Ce mai câine de pază! Şi Frank, afurisitul, mi-a dat toate indicaţiile – nu cred că ar trebui să ai încredere în Frank când dă indicaţii unde să mergi în Maine, şi cu atât mai puţin în acest colţişor al acestui stat nenorocit. Doamne sfinte", zise Susie, „am vrut doar să te văd înainte de a se lumina, am vrut să ajung la tine cât încă era întuneric, pentru numele lui Dumnezeu, şi trebuie să fi plecat din New York ieri, pe la amiază, şi acum suntem aproape în zori. Şi sunt epuizată", adăugă ea; începu să plângă. „Transpir ca un porc în costumul ăsta tâmpit, dar miros atât de rău şi arăt atât de groaznic încât nu îndrăznesc să-l scot."

„Scoate-l", i-am spus. „Miroşi foarte plăcut."

„O, sigur", zise ea plângând încă. Dar am reuşit s-o fac să-şi scoată capul de urs. Îşi şterse lacrimile cu labele, dar îi ţinui labele şi o sărutai pe gură de mai multe ori. Cred că avusesem dreptate cu coacăzele; aşa e gustul lui Susie, după mine: coacăze sălbatice.

„Ai un gust foarte plăcut.”

„O, desigur”, mormăi ea, dar mă lăsă să o ajut să-şi scoată şi restul costumului. Era ca într-o saună în el. Mi-am dat seama că Susie era făcută ca un urs şi transpiraţia lucea pe ea ca pe un urs abia ieşit dintr-un lac. Mi-am dat seama cât de mult o admiram – pentru „ursenia” ei, pentru complicatul ei curaj.

„Mi-eşti tare dragă, Susie”, i-am spus închizând uşa şi ducându-mă înapoi în pat alături de ea.

„Grăbeşte-te, curând va fi lumină”, zise ea, „şi atunci vei vedea cât sunt de urâtă.”

„Te văd şi acum”, i-am spus, „şi socotesc că eşti atrăgătoare.”

„Va trebui să munceşti din greu ca să mă convingi”, zise Susie ursul.

De câţiva ani o tot conving pe Susie ursul că e atrăgătoare. Eu aşa cred, firește, şi în încă vreo câţiva ani, cred, Susie va fi în sfârşit de acord cu mine. Urşii sunt încăpăţânaţi, dar sunt nişte fiinţe cu mintea întreagă; odată ce le câştigi încrederea, nu se feresc de tine.

La început Susie era atât de obsedată de urâţenia ei, încât îşi luă precauţiile imaginabile împotriva unei posibile sarcini, socotind că lucrul cel mai rău de pe pământ ar fi să aducă un copil pe această lume sălbatică şi să-l facă sau s-o facă să sufere tratamentul care este dat unei fiinţe urâte. Când am început să mă culc cu Susie, ea lua pilula şi purta şi o diafragmă; ea punea atât de multă cremă spermicidă pe diafragmă, încât trebuia să înlătur sentimentul că ne pregăteam să întreprindem o acţiune de superdistrugere a spermei. Ca să facă să-mi treacă această anxietate deosebită, Susie insista să port şi eu prezervativ.

„Ăsta-i necazul cu mine”, spunea ea. „Trebuie să te înarmezi atât de mult înainte de a îndrăzni să o faci, încât câteodată nu mai ştii pentru ce o faci.”

Dar de curând Susie s-a liniştit. Pare să aibă sentimentul că o singură metodă de control al naşterii e suficientă. Şi dacă accidentul se va produce, nu pot să nu sper că-l va accepta cu curaj. Desigur, n-aş împinge-o să aibă un copil, dacă nu vrea; oamenii aceia care vor să facă pe alţii să aibă copilul pe care nu-l vor sunt nişte căpcăuni.

„Dar chiar dacă n-aş fi prea urâtă”, protestează Susie, „sunt prea bătrână. După patruzeci de ani poţi să ai tot felul de complicaţii. S-ar putea să n-am un copil urât, s-ar

putea să nici n-am un copil – s-ar putea să dau naştere unui soi de banană! După patruzeci de ani e foarte riscant!”

„Prostii, Susie”, îi spun. „O să te aducem noi în formă – ceva exerciţii cu greutăţile mai uşoare, ceva alergare. Eşti cu inima tânără, Susie. Ursul din tine, Susie, e încă un ursuleţ.”

„Convinge-mă”, îmi spune ea şi eu ştiu ce înseamnă asta. Acesta e eufemismul nostru – ori de câte ori ne dorim. Ea îmi spune aşa din senin „am nevoie să fiu convinsă”.

Sau eu îi spun ei „Susie, pari să ai nevoie de puţină convingere.”

Sau altădată Susie îmi spune doar „Moor!” şi eu ştiu exact ce vrea să spună.

Când ne-am căsătorit, asta a zis când a venit momentul să spună „Da”. Susie a spus „Moor!”

„Ce?”, a zis preotul.

„Moor”, a spus Susie dând din cap.

„Da”, i-am zis preotului. „Asta înseamnă da.”

Presupun că nici Susie şi nici eu nu vom trece cu totul peste episodul Franny, dar avem în comun dragostea noastră pentru Franny, şi asta e să ai în comun mai mult decât ceea ce e socotit că au în comun multe perechi. Şi dacă Susie a fost odată ochii lui Freud, acum eu văd pentru tata, aşa că Susie şi eu avem în comun şi viziunea lui Freud. „Ai o căsătorie decisă în ceruri, omule”, mi-a spus Junior Jones.

În dimineaţa aceea, după ce-am făcut dragoste cu Susie ursul, am întârziat puţin la întâlnirea cu tata din sala de bal pentru şedinţa noastră de ridicat greutăţi.

Când am intrat clătinându-mă, el deja ridica greutăţi mari.

„Patru sute şaizeci şi patru”, i-am zis, fiindcă acesta era salutul nostru tradiţional. Să ne amintim de acel bătrân depravat, Schnitzler, ni se părea tatei şi mie un mod foarte amuzant de a ne saluta, doi bărbaţi fără femei.

„Pe dracu patru sute şaizeci şi patru!”, icni tata. „Patru sute şaizeci şi patru, pe naiba! A trebuit să te ascult o jumătate din noapte. Isuse, pot să fiu orb, dar de auzit, pot auzi. După socoteala mea, mai ai cam patru sute şi cincizeci şi opt. Nu ţi-au mai rămas patru sute şaizeci şi patru – numai. Cine dracu e ea? Nu mi-am închipuit niciodată un asemenea animal!”

Dar când i-am spus că fusesem cu Susie ursul şi că speram foarte mult să stea şi să locuiască cu noi, tata fu încântat.

„Asta ne lipsea!”, strigă el. „E într-adevăr perfect. Nu puteai să-ţi închipui un hotel mai bun. Cred că ţi-ai făcut treaba cu hotelul în chip strălucit! Dar aveam nevoie de un urs. Fiecare are nevoie! Şi acum că avem şi un urs, suntem acasă, John. Acum ai scris în sfârşit finalul fericit.”

Nu chiar, mi-am zis. Dar, ţinând seama de toate – de suferinţă, de soartă, de dragoste – ştiam că lucrurile puteau fi şi mai rele.

Aşadar, ce lipseşte? Doar un copil, cred. Lipseşte un copil. Doream să am un copil şi încă mai doresc unul. Dat fiind Egg, dat fiind Lilly, copiii sunt acum tot ce-mi mai lipseşte. Aş mai putea-o convinge pe Susie ursul, desigur, dar Franny şi Junior Jones îmi vor dărui primul meu copil. Nici măcar Susie nu e îngrijorată de acest copil.

„Acest copil va fi o frumuseţe”, zice Susie. „Făcut de Franny şi de Junior, cum ar putea da greş.”

„Dar cum am putea da noi greş?”, o întreb. „De îndată ce îl vei avea, crede-mă, va fi frumos.”

„Dar gândeşte-te la culoare”, spune Susie. „Făcut de Junior şi de Franny, n-o să aibă o culoare absolut grozavă?”

Dar eu ştiu, după cum mi-a spus Junior Jones, că pruncul lui Franny şi al lui Junior ar putea avea orice culoare. „De la cafea până la lapte”, îi place lui Junior să spună.

„Un copil de orice culoare va fi un copil de o culoare grozavă, Susie”, îi spun. „Ştii asta.” Dar Susie are nevoie să mai fie convinsă.

Cred că atunci când Susie va vedea copilul lui Junior şi al lui Franny, va voi să facă şi ea unul. Asta e ce sper, oricum, fiindcă am aproape patruzeci de ani şi Susie a şi trecut acest prag şi, dacă e să avem un copil, n-ar trebui să mai aşteptăm mult. Cred că pruncul lui Franny o s-o convingă; chiar şi tata e de acord – chiar şi Frank.

Şi nu-i asta un lucru atât de caracteristic lui Franny, o fiinţă atât de generoasă încât să se ofere să aibă un copil pentru mine? Din ziua aceea, în Viena, când ne-a promis nouă tuturor că va avea grijă de noi, că va fi mama noastră, din ziua aceea Franny nu a dat înapoi – Franny şi-a îndeplinit promisiunea –, eroul din ea a acţionat mereu,

eroul din Franny ar fi putut ridica o sală de bal plină de greutăţi.

În iarna trecută, după marea ninsoare, Franny m-a chemat să-mi spună că va avea un copil – doar pentru mine. Atunci avea patruzeci de ani; spunea că a avea un copil însemna să închidă o uşă pe care n-avea să mai intre. Era atât de devreme dimineaţă când a sunat telefonul, că şi Susie şi eu am crezut că era telefonul roşu de la centrul de asistenţă pentru violuri şi Susie a sărit jos din pat socotind că avea de a face cu un alt caz de viol, dar era telefonul obişnuit care suna şi era Franny – tocmai de pe Coasta de Vest. Ea şi Junior stăteau târziu şi petreceau în doi; nu se duseseră la culcare încă, spuneau – ne atrăgeau atenţia că în California era încă noapte. Păreau a fi cam ameţiţi şi cam caraghioşi şi Susie se supără pe ei; le spuse că nimeni în afară de o victimă a unui viol nu ne-a chemat atât de devreme dimineaţă, şi-mi dădu telefonul.

A trebuit să-i dau lui Franny obişnuitul raport despre cum mergea centrul de asistenţă în cazuri de viol. Franny donase o importantă sumă de bani centrului, şi Junior ne ajutase să avem o bună asistenţă juridică în zona noastră din Maine. Numai în anul trecut centrul lui Susie acordase ajutor medical, psihologic şi legal în nouăzeci şi nouă de cazuri de viol – sau de cazuri de maltratare legate de violuri. „Nu era rău pentru Maine”, cum spunea Franny.

„În New York şi în L. A., omule”, spunea Junior Jones, „sunt cam nouăzeci şi unu de mii de victime pe an. De de toate”, adăugă el.

Nu era greu să o conving pe Susie că toate acele camere din Hotelul New Hampshire puteau folosi la ceva. Eram un loc mai mult decât adecvat pentru un centru de asistenţă în cazuri de viol şi Susie instruise mai multe femei de la colegiul din Brunswick, aşa că era întotdeauna o femeie care să răspundă la telefonul roşu. Susie îmi spusese să nu răspund niciodată la telefonul roşu. „Ultimul lucru pe care doreşte să-l audă o victimă a unui viol când cere ajutor”, îmi spuse Susie, „e să audă vocea unui blestemat de bărbat.”

Desigur, era puţin cam complicat pentru tata, care nu putea vedea care telefon sună. Aşa că tata, când e surprins de un telefon care sună, şi-a luat obiceiul să strige „Telefonul!”. Chiar dacă stă lângă el.

În mod surprinzător, tata, care încă mai crede că Hotelul New Hampshire e un hotel, nu e supărat de asistenţa în

cazuri de viol. Ştie că e treaba lui Susie – dar nu ştie că e singura noastră ocupaţie şi se apucă să stea de vorbă cu vreo victimă a unui viol, care se reface timp de câteva zile la noi în Hotelul New Hampshire, şi tata o ia drept ceea ce crede a fi unul din „oaspeţi”.

Se poate întâmpla să dea de o victimă care se reculege pe unul din docuri, iar tata să se apropie bocănind cu crosa lui pe doc. Patru dă din coadă ca să-l înştiinţeze pe tata că e cineva acolo şi tata începe să converseze: „Salut, cine-i aici?”, întreabă el.

Şi, poate, victima violului va spune: „Eu sunt, Sylvia.”

„O, da, Sylvia!”, va zice tata ca şi cum ar fi cunoscut-o de o viaţă. „Ei, cum îţi place hotelul, Sylvia?” Şi biata Sylvia va crede că e modul tatei foarte politicos şi indirect de a se referi la centru – „hotelul” – şi continuă aşa.

„O, pentru mine înseamnă foarte mult”, va spune ea. „Aveam într-adevăr nevoie să stau de vorbă, dar nu voiam să simt că trebuie să vorbesc despre orice decât când aveam să fiu pregătită; nimeni nu-ţi spune ce ar trebui să simţi sau ce ar trebui să faci, dar te ajută să simţi aceste lucruri mai uşor decât ai putea ajunge singură la ele. Dacă înţelegi ce vreau să spun.”

Şi tata: „Desigur că înţeleg, dragă, ce vrei să spui. Noi ne-am ocupat de treaba asta de ani de zile şi asta e exact ce face un bun hotel: pur şi simplu îţi oferă spaţiul şi atmosfera de care ai nevoie. Un bun hotel transformă spaţiul şi atmosfera în ceva generos, în ceva simpatic – un bun hotel ia acele măsuri care par să te privească, sau să-ţi spună o vorbă bună, exact atunci (şi numai atunci) când ai nevoie. Un bun hotel e întotdeauna prezent”, va spune tata, cu crosa de baseball bătând tactul cuvintelor şi melodiei, „dar nu-ţi va da niciodată impresia că te supraveghează.”

„Mda, aşa e, cred”, va spune Sylvia sau Betsy sau Patricia sau Columbine, Sally, Alice, Constance sau Hope. „Iese totul din mine, dar nu cu forţa.”

„Nu, niciodată cu forţa, draga mea”, va fi de acord tata. „Un hotel bun nu forţează nimic. Îmi place să-l denumesc un spaţiu de simpatie”, va zice tata, nerecunoscând niciodată datoria sa faţă de Schraubenschlussel şi bomba lui de simpatie.

„Şi”, va spune Sylvia, „toată lumea de aici e drăguţă.”

„Da, asta-mi place la un bun hotel”, va spune tata însufleţit. „Toată lumea e drăguţă”, îi va zice el Sylviei sau oricui îl ascultă, „ai dreptul să te aştepţi la această

amabilitate. Vii la noi, draga mea, şi te rog să mă ierţi că spun asta – asemenea cuiva care a fost mutilat şi noi suntem doctorii şi infirmierele tale."

„Da, aşa e", va zice Sylvia.

„Dacă vii la un mare hotel, făcut praf, în bucăţi", va continua tata, „când pleci din marele hotel vei fi din nou întreg. Pur şi simplu te refacem din nou, dar acest lucru e realizat aproape în chip mistic – acesta e spaţiul de simpatie despre care vorbesc – fiindcă nu poţi forţa pe nimeni să se refacă, ei trebuie să-şi revină în felul lor. Noi oferim spaţiul necesar", va continua tata, binecuvântând victima violului cu crosa de baseball ca o baghetă magică. „Spaţiul şi lumina", va spune tata, de parcă ar fi un sfânt binecuvântând alt sfânt.

Şi aşa trebuie tratată o victimă a unui viol, zice Susie; ele sunt sfinte şi le tratezi aşa cum tratează un mare hotel fiecare oaspete. Fiecare oaspete la un mare hotel e un oaspete de onoare şi fiecare victimă a unui viol este la Hotelul New Hampshire un oaspete de onoare şi sfânt.

„De fapt e un nume bun pentru un centru de asistenţă în cazuri de viol", e de acord Susie. „Hotelul New Hampshire – are o anumită distincţie."

Şi, cu ajutorul autorităţilor comitatului şi al unei minunate organizaţii de femei doctori, numită *Asociaţia medicilor feminini din Kennebec*, conducem un adevărat centru de asistenţă în cazuri de viol în neadevăratul nostru hotel. Susie îmi spune uneori că tata e cel mai bun consilier pe care-l are.

„Când cineva e total confuz", îmi spune Susie, „îl trimit în docuri, să-l vadă pe orbul cu câinele-călăuză numărul Patru. Ce le spune el trebuie să aibă efect", conchise Susie. „Cel puţin, până acum, nimeni nu a sărit în apă."

„Treci pe lângă ferestrele deschise, draga mea", spune tata oricui. „Acesta e, dragă, cel mai important lucru", adăugă el. Fără îndoială e vorba de Lilly care face ca acest sfat al tatei să aibă o asemenea autoritate. Întotdeauna s-a priceput să-şi sfătuiască copiii – chiar când nu ştia absolut nimic despre ce nu era în regulă. „Poate, mai ales când nu ştie absolut nimic", zice Frank. „Uite, el încă nu ştie că sunt homo şi mă sfătuieşte bine tot timpul." Ce dar!

„Bine, bine", îmi spuse Franny la telefon, iarna trecută, imediat după marea ninsoare. „Nu te-am chemat ca să aflu toate amănuntele despre fiecare viol din Maine, nu de data asta, puştiule. Mai doreşti încă un copil?"

„Desigur că doresc”, i-am spus. „Încerc în fiecare zi s-o conving pe Susie.”

„Ei”, spuse Franny, „cum ţi-ar plăcea să ai un copil de-al meu?”

„Dar tu, Franny, nu doreşti un copil”, i-am amintit. „Ce vrei să spui?”

„Vreau să spun că Junior şi cu mine am devenit cam indolenţi”, zise Franny. „Şi decât să facem ceea ce e la modă, ne-am gândit că ştim un tată şi o mamă perfecţi pentru un copil.”

„Mai ales în ziua de azi, omule”, zise Junior la telefon. „Adică, Maine s-ar putea să fie ultimul refugiu.”

„Fiecare copil ar trebui să crească într-un hotel neobişnuit, nu eşti de acord?”, întrebă Franny.

„Ce m-am gândit”, zise Junior Jones, „e că orice copil trebuie să aibă cel puţin unul din părinţi care să nu facă nimic. Nu vreau să te insult, omule, dar tu eşti un fel de administrator perfect. Ştii ce vreau să spun?”

„Vrea să spună că ai grijă de fiecare”, zise Franny. „Vrea să spună că-ţi cam place acest rol. Eşti un tată perfect.”

„Sau o mamă, omule!”, adăugă Junior.

„Şi când Susie o să aibă un copil prin preajmă, poate se va lămuri”, spuse Franny.

„Poate că o să fie destul de curajoasă ca să încerce, omule”, zise Junior Jones. „Ca să zicem aşa”, adăugă el şi Franny zbieră la celălalt capăt al telefonului. Puseseră la cale telefonul ăsta, fără îndoială, de mai multă vreme.

„Hei!”, zise Franny la telefon. „Ţi-a pierit glasul? Eşti acolo? Alo, alo!”

„Hei, omule”, spuse Junior Jones. „Ai leşinat sau ce-i cu tine?”

„Ţi-a luat ursul curajul?”, mă întrebă Franny. „Te întreb, vrei copilul meu?”

„Nu-i o întrebare frivolă, omule”, zise Junior Jones.

„Da sau nu, puştiule?”, spuse Franny. „Te iubesc, ştii asta”, adăugă ea. „N-aş avea un copil pentru oricine, ştii asta, puştiule.” Dar eu nu eram în stare să vorbesc. Eram atât de fericit.

„Îţi ofer nouă luni afurisite din viaţa mea! Îţi ofer nouă luni ale frumosului meu trup, puştiule”, mă necăji Franny. „Le iei sau nu?”

„Omule”, strigă Junior Jones. „Sora ta, al cărei trup e dorit de milioane de oameni, se oferă să-şi schimbe forma pentru tine. Ea e gata să arate ca o blestemată de sticlă de

coca doar pentru a-ţi dărui un copil, omule. Nu ştiu exact cum am să mă împac cu acest lucru", adăugă el, „dar amândoi te iubim, o ştii. Ce zici? Da sau ba?"

„Te iubesc", adăugă Franny iute. „Încerc să-ţi dau ce ai nevoie, John."

Dar Susie ursul îmi luă telefonul din mână. „Pentru numele lui Dumnezeu", le spuse ea lui Franny şi lui Junior, „ne treziţi cu ce credeam a fi un alt caz de viol blestemat şi acuma l-aţi făcut să fie roşu la faţă şi să nu mai fie în stare să vorbească. Ce dracu se întâmplă în dimineaţa asta, oricum?"

„Dacă Junior şi cu mine vom avea un copil", o întrebă Franny pe Susie, „veţi avea grijă tu şi John de el?"

„Te cred şi eu, iubito", spuse buna mea Susie ursul.

Şi în acest fel lucrurile fură hotărâte. Noi mai aşteptăm încă. Las' pe Franny ca să dureze mai mult decât la oricine. „Las' pe mine, omule", spune Junior Jones. „Copilul ăsta va fi atât de mare, încât, ca să se facă, are nevoie de mai multă vreme decât cei mai mulţi."

Trebuie să aibă dreptate, deoarece Franny poartă copilul meu de aproape zece luni. „E destul de masivă ca să joace pentru Browns", se plânge Junior Jones; îl chem la telefon în fiecare seară ca să-mi spună cum merge.

„Isuse Cristoase", îmi zice Franny. „Stau toată ziua în pat, aşteptând să explodez. Sunt atât de plictisită. Cât sufăr pentru tine, dragostea mea", îmi spune şi râdem amândoi pe chestia asta.

Susie se învârte cântând în oricare zi şi tata ridică din ce în ce mai multe greutăţi; tata ridică greutăţi în zilele din urmă cu frenezie. E convins că pruncul va fi un halterofil înnăscut şi tata spune că trebuie să fie în formă ca să se ocupe cu treaba asta. Şi toate femeile violate sunt foarte răbdătoare cu mine – în legătură cu felul în care mă reped la telefon când sună (oricare din telefoane). „E linia roşie. Relaxează-te."

„E probabil un alt viol, iubitule", mă liniştеşte Susie. „Nu e copilul nostru. Calmează-te."

Nu e deloc din cauză că sunt nerăbdător să aflu dacă va fi băiat sau fată. De data aceasta sunt de acord cu Frank. N-are importanţă. Astăzi, desigur, cu testele preventive care se fac – mai ales în cazul unei femei de vârsta lui Franny – se cunoaşte sexul copilului; sau cineva îl ştie. Nu Franny – ea nu vrea să ştie. Cine vrea să ştie aceste lucruri

dinainte? Cine nu ştie că jumătate din plăcere constă în minunea anticipării?

„Orice va fi, va fi plictisit”, zice Frank.

„Plictisit, Frank!”, răcneşte Franny. „Cum ai îndrăzneala să spui că pruncul meu va fi plictisit?”

Dar Frank exprima o opinie tipic newyorkeză despre faptul de a creşte în Maine. „Dacă pruncul va creşte în Maine”, insistă Frank, „va trebui să fie plictisit.”

Dar îi atrag atenţia lui Frank că viaţa nu e niciodată plictisitoare în Hotelul New Hampshire. Nu în veselul dintâi Hotel New Hampshire, nu în întunecimea visului care a fost cel de al doilea Hotel New Hampshire şi nici în cel de al treilea Hotel New Hampshire al nostru – nu în marele hotel în care, în sfârşit ne-am transformat. Nimeni nu e plictisit. Şi în cele din urmă şi Frank e de acord; el este un oaspete frecvent şi întotdeauna binevenit. El ocupă biblioteca de la etajul doi, tot aşa cum Junior Jones domină halterele din sala de bal când ne vizitează, tot aşa cum Franny înfrumuseţează orice cameră când e aici – aerul bun din Maine şi marea rece din Maine: Franny înfrumuseţează totul. Mă aştept ca pruncul lui Franny să aibă pe deplin aceeaşi bună influenţă.

Ca s-o împac, am încercat să-i citesc lui Franny la telefon un poem de al lui Donald Justice, cel cu titlul „Unui copil de zece luni.”

Sosit târziu, nimeni
Nu s-ar gândi să-ţi reproşeze
De ce ai ezitat atâta.
Cine, gata să bată
La o uşă atât de stranie ca asta,
Nu s-ar da înapoi.

„Opreşte-te aici”, mă întrerupse Franny. „Gata cu acest afurisit de Donald Justice, te rog. Am ascultat destul de multe poeme de Donald Justice ca să nasc din cauza lor, sau cel puţin ca să mi se facă rău.”

Dar Donald Justice are, ca de obicei, dreptate. Cine n-ar ezita să vină pe această lume? Cine n-ar amâna acest basm cât mai mult posibil? De pe acum, vedeţi, copilul lui Franny arată o remarcabilă înţelegere, o rară sensibilitate.

Şi ieri a nins; în Maine suntem învăţaţi să considerăm că vremea e ceva personal. Susie investiga pretinsul viol al unei chelneriţe din Bath, şi eram îngrijorat că trebuia să se întoarcă cu maşina pe viscol, dar Susie ajunse cu bine acasă înainte de a se întuneca şi amândoi spuserăm că acest viscol ne amintea de marea ninsoare din iarna trecută, de ziua în care Franny ne chemase să ne spună de viitorul ei dar.

Tata se joacă în zăpadă ca un copil. „Zăpada e o minune pentru un orb", spunea el ieri, venind în bucătărie plin de zăpadă; fusese afară printre troiene, tăvălindu-se literalmente prin jur cu câinele-călăuză numărul Patru – amândoi erau acoperiţi de zăpadă. Era un viscol puternic; pe la trei jumătate după-amiază a trebuit să aprindem toate luminile. Am aprovizionat focurile în două dintre sobele cu lemne. O pasăre orbită de zăpadă zburase pe o fereastră în camera de bal şi-şi rupsese gâtul. Patru o găsi zăcând lângă greutăţi şi o duse prin tot hotelul înainte ca Susie să i-o poată smulge din gură. Zăpada de pe cizmele tatei se topi şi podeaua bucătăriei deveni alunecoasă. Tata alunecă în băltoacă şi mă lovi în coaste cu crosa de base-ball – pe care o agita violent ori de câte ori îşi pierdea echilibrul. Ne-am cam certat pe chestia asta. Ca un copil, el nu-şi curăţa cizmele de zăpadă înainte de a intra în casă.

„Eu nu pot vedea zăpada!", se plânse el copilăreşte. „Cum dracu să o scutur de pe cizme dacă nu pot s-o văd?"

„Gura, amândoi", ne spuse Susie ursul. „Când va fi un copil în casă, amândoi va trebui să încetaţi cu ţipatul."

Cu un aparat elegant pe care-l adusese Frank din New York am făcut un aluat proaspăt; prefăcea aluatul în foi şi îl tăia în ce formă voiai. În Maine e bine să ai jucării din astea. Susie făcu un sos de midii pentru spaghetti. Tata taie ceapa pentru ea; ceapa nu-l supără la ochi pe tata. Când îl auzirăm pe Patru lătrând, am crezut că a găsit o altă biată pasăre. Am zărit un microbuz Volkswagen încercând să-şi facă drum spre calea de acces spre noi, microbuzul alunecând şi patinând. Cine conducea maşina era sau agitat („Un alt viol afurisit", zise Susie instinctiv) sau era dintr-un alt stat. Niciunui şofer din Maine nu i-ar veni atât de greu să conducă pe zăpadă, mi-am zis, dar oricum nu prea era sezonul de turism pentru Hotelul New Hampshire. Microbuzul nu reuşi să ajungă până la parcare, dar se apropie destul ca să pot vedea placa de înregistrare din Arizona.

„Nu-i de mirare că nu poate conduce”, am zis, ceea ce e şi punctul de vedere tipic al celor din Maine despre cei din alt stat.

„Da, da”, spuse Susie. „În deşertul din Arizona probabil că ai arăta ca un idiot.”

„Ce-i aia deşert?”, întrebă tata şi Susie râse.

Şoferul microbuzului din Arizona se îndrepta prin zăpadă spre noi; nu ştia nici cum să meargă prin zăpadă, cădea mereu.

„A fost un viol tocmai în Arizona, Susie”, i-am spus. „Şi eşti atât de vestită încât vor să discute numai cu tine.”

„Ei nu ştiu că suntem un hotel de vară?”, întrebă iritat tata. „Le voi spune, oricine or fi, că în acest anotimp hotelul e închis.”

Omului din Arizona îi păru rău când auzi acest lucru. El ne informă că era convins că se îndreaptă spre munţi; voiau să schieze – ceea ce el şi familia lui nu mai făcuseră până atunci – dar i se dăduseră nişte indicaţii greşite sau se rătăcise din cauza viscolului şi ajunsese aici – la ocean.

„Nu-i vreme de ocean”, preciză tata. Omul vedea şi el acest lucru. Părea un om de treabă, dar era grozav de obosit.

„Avem destul de mult loc”, îmi şopti Susie.

Nu voiam să încep a primi oaspeţi; de fapt ceea ce îmi plăcea cel mai mult la acest Hotel New Hampshire era faptul că singurii oaspeţi existau numai în mintea tatei. Dar când am văzut cu toţii copiii ieşind din microbuz şi începând să se joace în zăpadă, mi-am schimbat hotărârea. Mama arăta şi ea grozav de obosită – drăguţă, dar obosită.

„Ce-i asta?”, strigă unul dintre puşti.

„Cred că e un ocean”, spuse mama.

„Un ocean!”, strigară copiii.

„E şi o plajă?”, ţipă unul din ei.

„Cred, sub toată zăpada asta”, le spuse mama.

Aşa că îi invitarăm pe om şi pe soţia lui şi pe cei patru copii mici să fie oaspeţii noştri în Hotelul New Hampshire, chiar dacă era închis în acest anotimp. E uşor să faci mai multe spaghetti; e uşor să lungeşti un sos de midii.

Tata fu cam încurcat când trebui să le arate oaspeţilor camerele lor. Era pentru prima dată că trebuia să ducă un oaspete în camera lui în acest Hotel New Hampshire, şi îşi dădu seama, pe când căută aşternuturile în bibliotecă, că nu ştia deloc unde sunt lucrurile şi eu m-am străduit să pretind că duceam oaspeţii la camerele lor tot timpul.

„O să ne iertaţi dacă părem cam amatori”, i-am spus tatălui drăguţei familii tinere. „Când hotelul e închis în acest anotimp, ne ieşim din mână.”

„E foarte drăguţ din partea voastră să ne primiţi”, zise tânăra şi drăguţa mamă. „Copiii au fost dezamăgiţi că nu văd cum se schiază, dar n-au văzut niciodată un ocean, aşa că e o plăcere pentru ei. Şi mâine pot să ajungă la locurile unde se schiază.” Mie mi s-a părut că e o mamă bună.

„Şi eu aştept un copil”, i-am zis. „Din zi în zi.” Şi numai ceva mai târziu Susie îmi spuse că remarca mea trebuie să-i fi părut ciudată, deoarece era limpede că Susie nu era însărcinată.

„Ce dracu trebuie să fi crezut că ai vrut să spui, imbecilule!”, spuse Susie.

Dar totul a mers foarte bine. Copiii aveau o minunată poftă de mâncare şi după-masă le-am arătat cum se face o plăcintă cu mere. Şi în timp ce plăcinta era la cuptor, i-am luat să facem o plimbare de iarnă grea spre plaja bătută de viscol şi pe la docurile înecate în troiene de zăpadă; le-am arătat valurile puternice rostogolindu-se prin dantelăria de gheaţă care mărginea malul, le-am arătat că marea în furtună e o imensă înălţime de apă cenuşie rostogolindu-se, rostogolindu-se neîncetat. Tata, desigur, le spuse tinerilor soţi din Arizona totul despre fabulosul spaţiu de simpatie pe care-l oferă un mare hotel; descriind hotelul nostru drăguţilor oaspeţi din Arizona, îmi spuse Susie, ca şi cum ar fi descris hotelul Sacher.

„Dar pentru el, e ca şi cum am fi Sacher”, îmi spuse în braţele mele caldul urs, în acea noapte, în timp ce viscolul urla şi zăpada cădea.

„Da, iubita mea”, i-am zis.

Era minunat să stai în pat dimineaţa şi să auzi glasurile copiilor; descoperiseră halterele din sala de bal şi tata le arăta totul. Lui Iowa Bob i-ar fi plăcut mult acest Hotel New Hampshire, mi-am zis.

Asta a fost când am sculat-o pe Susie şi am rugat-o să-şi pună costumul de urs.

„Moor”, se plânse ea. „Sunt prea bătrână ca s-o mai fac pe ursul.” Dimineaţa e cam ursuză draga mea Susie.

„Hai, Susie”, i-am zis. „Fă-o pentru copii. Gândeşte-te ce va însemna asta pentru ei.”

„Ce?”, spuse Susie. „Vrei să-i sperii pe copii?”

„Nu, nu, Susie. Nu să-i sperii.” Tot ce voiam era să-şi pună costumul de urs şi să meargă pe afară, în zăpadă, în

jurul hotelului şi eu să strig deodată: „Uitaţi-vă! Urme de urs în zăpadă. Şi sunt proaspete!”

Şi oamenii, mari şi mici, din Arizona vor ieşi pe afară şi se vor minuna în ce loc sălbatic au nimerit, ca în vis, şi eu voi striga atunci: „Uitaţi-vă! Un urs! Pe lângă stiva de lemne.” şi Susie se va opri – poate aş putea s-o conving să ne facă un frumos Moor! sau două şi va dispărea după stiva de lemne, în felul ei ursesc, şi se va strecura în casă pe una din intrările din spate şi o să-şi scoată costumul şi o să vină în bucătărie zicând: „Ce-i cu povestea asta cu ursul? Nu prea se mai vede vreun urs pe aici.”

„Vrei să merg afară în zăpada asta afurisită?”, întrebă Susie.

„Pentru copii, Susie”, am zis. „Ce plăcere le va face. Mai întâi au văzut oceanul şi apoi vor vedea un urs. Toată lumea ar trebui să vadă un urs, Susie”, am spus. Fireşte, fu de acord. Cam bombăni pe chestia asta, dar aşa prestaţia ei fu cu atât mai bună; Susie era întotdeauna superbă în rolul de urs şi acum se lăsă convinsă că e şi o minunată fiinţă umană.

Aşa că le-am oferit străinilor din Arizona priveliştea unui urs de care să-şi amintească atunci când vor fi departe. Tata le făcu semn cu mâna din sala de bal, după care îmi spuse: „Un urs, va să zică? Susie o să o păţească rău, sau măcar o să facă o pneumonie. Şi nimeni nu trebuie să se îmbolnăvească – nimeni nu trebuie să fie răcit – când va veni copilul. Eu ştiu mai multe despre copii decât voi, ştii asta. Un urs”, repetă el clătinând din cap, dar eram sigur că oamenii din Arizona fuseseră convinşi; Susie ursul e o capodoperă de convingere.

Ursul care se oprise lângă stiva de lemne, respiraţia lui asemenea ceţii în dimineaţa rece şi strălucitoare, cu labele înfundându-se uşor în zăpada proaspătă, neatinsă, ca şi cum ar fi fost primul urs de pe pământ şi aceasta prima zăpadă a planetei – totul fusese convingător. Aşa cum ştia şi Lilly, totul este un basm.

Şi aşa continuăm să visăm. În acest fel ne inventăm vieţile. Ne dăruim o mamă preasfântă, facem din tatăl nostru un erou; şi fratele mai mare al cuiva şi sora mai mare a cuiva – şi ei devin eroii noştri. Inventăm ceea ce iubim şi de ce ne temem. Există întotdeauna un brav frate dispărut şi o mică soră care a pierit. Continuăm a visa: cel mai bun hotel, familia perfectă, viaţa din staţiunile de

vacanţă. Şi visurile noastre ne scapă aproape le fel de vii cum ni le putem imagina.

În Hotelul New Hampshire suntem înşurubaţi pe viaţă – dar ce înseamnă puţin aer în ţevi, sau chiar o mulţime de rahat în păr, dacă ai amintiri frumoase?

Cred că acesta e un sfârşit potrivit pentru tine mamă – şi pentru tine Egg. E un sfârşit conştient de felul sfârşitului tău preferat, Lilly – acela pe care n-ai crescut destul de mare ca să-l scrii. S-ar putea să nu fie destul de multe haltere în acest sfârşit ca să-l satisfacă pe Iowa Bob, şi nu suficient fatalism pentru Frank. S-ar putea să nu fie destul de multă visare în acest sfârşit fie pentru tata, fie pentru Freud. Şi nu destul de multă tărie pentru Franny. Şi presupun că nu e destul de urât pentru Susie ursul. Probabil nu e destul de mare pentru Junior Jones, şi ştiu că nu e destul de violent ca să placă unor prieteni şi unor duşmani din trecutul nostru; s-ar putea să nu merite nici măcar un geamăt din partea lui Annie care ţipă – oriunde va fi ţipând acum.

Dar asta e ceea ce facem: continuăm să visăm, şi visurile noastre se depărtează de noi tot atât de pline de viaţă pe cât le putem imagina. Şi fiindcă aşa se întâmplă, de asta avem nevoie: de un urs bun şi deştept. Minţile unor oameni sunt destul de bune ca să poată trăi chiar şi singuri. Acesta e cazul lui Frank, cred: pentru el, mintea lui e ca un urs bun şi deştept. El nu e Regele Şoarecilor, cum greşit l-am crezut a fi la început. Şi Franny are un urs, bun şi deştept pe numele lui Junior Jones. Franny e de asemenea pricepută să ţină necazurile departe. Şi tatăl meu are iluziile sale; ele sunt destul de puternice. Iluziile tatălui meu sunt ursul său, bun şi deştept – în cele din urmă. Şi iată-mă şi pe mine, desigur, cu Susie ursul – cu centrul ei de asistenţă în cazuri de viol şi cu hotelul meu de basm – aşa că şi eu mă simt foarte bine. Trebuie să te simţi foarte bine dacă aştepţi un copil.

Bob Antrenorul ştia acest lucru dintotdeauna: trebuie să devii obsedat şi să rămâi obsedat. Trebuie să treci prin ferestre deschise.

SFÂRŞIT

---

[1] O bucăţică mică (engl.)

[2] De la tit = sâni, ţâţe (engl. vulg.).

[3] Egg = ou (engl.).

[4]
Hotelul Inimilor Sfărâmate.

[5]
Sorrow = durere, necaz (engl.)

[6]
Joc de cuvinte intraductibil, bazat pe sensurile cuvântului englezesc miscarriage = 1. Eroare judiciară; 2. Avort.

[7]
Joc de cuvinte, numele câinelui, Sorrow, însemnând, ca substantiv comun, „durere”.

Table of Contents

John Irving
1. Ursul numit State o' Maine
2. Primul Hotel New Hampshire
3. Sezonul câștigător al lui Iowa Bob
4. Franny pierde o luptă
5. Un Crăciun fericit, 1956
6. Tata primește o scrisoare de la Freud
7. Din nou Sorrow
8. Sorrow plutește
9. Al doilea Hotel New Hampshire
10. O seară la Operă: Schlagobers și sânge
11. Îndrăgostit de Franny; răfuiala cu Chipper Dove
12. Sindromul Regelui Șoarecilor; ultimul Hotel New Hampshire
[1]
[2]
[3]
[4]
[5]
[6]
[7]

Table of Contents

John Irving 1
1. Ursul numit State o’ Maine 5
2. Primul Hotel New Hampshire 51
3. Sezonul câştigător al lui Iowa Bob 74
4. Franny pierde o luptă 103
5. Un Crăciun fericit, 1956 125
6. Tata primeşte o scrisoare de la Freud 158
7. Din nou Sorrow 194
8. Sorrow pluteşte 233
9. Al doilea Hotel New Hampshire 276
10. O seară la Operă: Schlagobers şi sânge 320
11. Îndrăgostit de Franny; răfuiala cu Chipper Dove 361
12. Sindromul Regelui Şoarecilor; ultimul Hotel New Hampshire 400
[1] 443
[2] 443
[3] 443
[4] 444
[5] 444
[6] 444
[7] 444